

N. Csehi Edit (Sátoraljaújhely, 1967. május 23.)

1985-ben végzett a Képző- és Iparművészeti Szakközépiskolában Lőrincz Győző és Kádár Miklós tanítványaként. 1994-ben a Magyar Iparművészeti Főiskola kerámiatanár szakán, tanára: Schrammel Imre, majd 1995-ben Mesterképző Intézetének szilikát szakán kapott diplomát. Tanára: Nagy Márta. 1996-ban a Bokányi Dezső szakközépiskolában rajz-mintázást tanít. Jelenleg a székesfehérvári Tóparti Gimnázium és Művészeti Szakközépiskolában tanít kerámiaelméletet és gyakorlatot. Műtermében ékszereket és plasztikákat készít egyedi, gyűrt technikával. 1991-től tagja a Fiatal Iparművészek Stúdiója Egyesületének, 1994-től a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének, 1995-től a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének.

Díjak, ösztöndíjak:

1992 Pécs, XII. Országos Kerámia Biennálé, a Parti Galéria Különdíja * 1995 Kecskemét, Nemzetközi Kerámia Stúdió, ösztöndíj * 1996 Budapest, Kozma Lajos Kézműves - Iparművészeti ösztöndíj * 1997 Kecskemét, Junior Szimpozium * 1998 Sárospatak, V. Zempléni Nyári Tárlat, Sárospatak város díja * 1999 Hódmezővásárhely, II. Kerámia Szimpozium

Fontosabb kiállítások

1992, 94, 96, 98 Pécs, Országos Kerámia Biennálé * 1993 Pécs, Parti Galéria * 1994 Budapest, Iparművészeti Múzeum, Műhelysarok * 1995 Budapest, Vigadó Galéria, Az agyag mesterei, MKT kiállítása * 1995 Padova, Arte Fiera * 1995 Budapest, Iparművészeti Múzeum, Múzeumalapítás * 1996 Budapest, Iparművészeti Múzeum, Műhelysarok, Ékszerek * 1997 Wales, Aberystwyth Arts Centre, A Kecskeméti Kerámia Studió kiállítása * 1997 Budapest, Iparművészeti Múzeum, Kozma Lajos Iparművészeti ösztöndíjasok 1996/97 évi beszámoló kiállítása * 1997 Budapest, Vigadó Galéria, Nemzetközi Kerámiafesztivál * 1998 Győr, Városi képtár, Az ékszerművészet virágoskertjében * 1998 Budapest, Ernst Múzeum, Rejtékek/öltözékbemutató * 1998 Budapest, Árkád Galéria, Junior Szimpozion * 1998 Bécs, „FREUNDSCHAFTSSPIEL", Hochschule für angewandte Kunst * 1998 Sárospatak, V. Zempléni Nyári Tárlat * 1999 Budapest, Iparművészeti Múzeum, Fél évszázad magyar kerámiaművészete * 2000 Budapest, FISE Galéria * 2000 Budapest, Árkád Galéria, II. Vásárhelyi Kerámia Szimpozium kiállítása * 2000 Kaposvár, Rippl-Rónai Múzeum, Kozma Lajos ösztöndíjasok voltak... * 2000 Gödöllő, Királyi Kastély Lovarda, Öt Kontinens Kerámiaművészete * 2002 New York, Pelham Art Center, Innovations in Clay

CSEH Edit

N. Csehi Edit

cím: 1148 Budapest, Kaffka Margit u. 31.

tel: 222-8158

A kiállítás megtekinthető:

2002. december 2-től 20-ig

10.00 és 17.00 óra között

Kiadja: Antenna Hungária Rt.

PR és marketingkommunikációs osztály

(1119 Budapest, Petzvál J. u. 31-33.)

Meghívó

Az Antenna Hungária Rt.

szeretettel meghívja Önt

és kedves családját

N. Csehi Edit

keramikus iparművész

Lelkem teremtményei

című kiállításának

ünnepélyes megnyitására

az

Antenna Hungária Rt.

Átrium Galériájába

2002. december 2-án 17 órakor

A kiállítást megnyitja:

Pannonhalmi Zsuzsa

keramikus iparművész

a Magyar Keramikusok Társaságának elnöke

Közreműködik:

Herczku Ágnes

Agócs Gergő

(1119 Budapest, Petzvál József u. 31 - 33.)

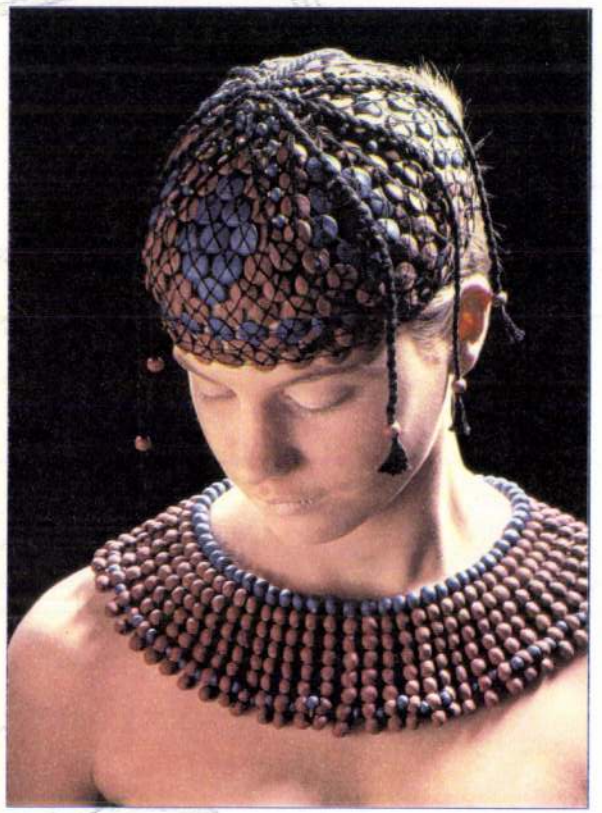

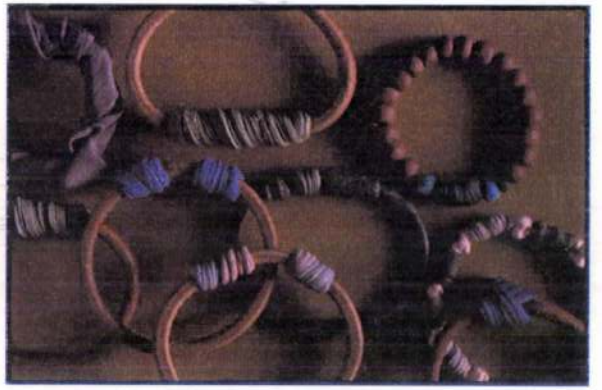

„A keramika az iparművészet egyik legősibb ága, nem annyira a fazekasság több évezredes múltja miatt, sokkal inkább azért, mert a legkorábbi emberi alkotó tevékenységek egyike lehetett a természetben talált képlékeny agyag kézzel történő formázása, alakítása. A művészet kezdeteitől indítja saját útját N. Csehi Edit is; számára az inspiráció forrását a természet formáiban megnyilvánuló egyetemes - és művészi - alkotóerő jelenti.

N. Csehi Edit nem használati tárgyakat készít, hanem saját világot hoz létre, melynek édeni gyümölcsei, különös állatai látható, tapintható módon a földből vétettek. Komoly szakmai kihívás, ugyanakkor izgalmas és véget nem érő kísérletsor az alkotó számára, milyen mértékben képes a kerámia más anyagok jellegét visszaadni, nem az utánzás igényével, hanem játékosabb vagy éppen komolyabb parafrázis gyanánt."

Prékopa Ágnes
művészettörténész

magirva

Csch György

ötv.

l. Könnagyötvj.

914. 17.

A KIRÁLYI MAGYAR PÁZ
ebben az évben ünnepli alapít

Az Alma Mater magaszto
adni az egyetemi kultúra ősi oszlopa

KIRÁLYI MAGYA

Az egyetem megalapítójá
írásművészet első igazi nagy mesteré
irodalmi munkásságát, összes művein
még meglevő csekélyszámú utolsó
fel ez alkalommal, hogy annak min
e határtalan érték megbecsülése biztos

Minden értékes könyvtár
maradhatatlan tartozéka

PÁZMÁNY PÉTER ÖSS

A Pázmány Péter Tudon
szerkesztésében, országos nevű tudós
értékű kiadást, melynek 15 hatalmas

Cseh György

öt rös

L.

Lendrey-kentiványi

324. l.

Vasarlo' VII. 243

Cseh György, ötvös. 1625-ben a kecskeméti ötvös czéh tagja volt.

Ballagi Aladár: Kecskeméti W. Péter ötvöskönyve. Budapest, 1884. 6. l. — *Hornyik János:* Kecskemét város története. Kecskemét, 1861. II. 279—280. l. — *Mihalik József:* Régi hazai ötvösműveink az ezredéves orsz. kiállításon. *Arch. Ért.* 1896. 339. l.

Csch György

Kecskeméti otvös

(?)

Urasztali tányér

1638.

Kecskeméti ref.

egyház tulajd

Jml

Tányér 1638.

nott, fentitől

Jml

Urasztali pohár n.ott és ugyanattól

~~Római főzőedények V. 244.~~

Cseh György

otvös Kecskemét –

F. sz. *Lf. Nr.*	Mesterjegy *Meisterzeichen*	Mester — tárgy — tulajdonos — irodalom *Meister — Gegenstand — Eigentümer — Literatur*
914	CG	**Georgius Cseh**, e. 1625. *a)* Talpaspohár trébelt lambrekénnel. — *Kluftbecher m. getr. Lambrequin.* — „1626." M—*H* 22 Ref. egyház — *Ref. Kirche*, Kecskemét. Expos. 1934 : VIII, 28, 11. *b)* Serleg, csúcsíves nyélgombbal. — *Pokal m. gotischem Nodus.* — „1637." Ref. egyház — *Ref. Kirche*, Tószeg. Expos. 1934 : VIII, 28, 13. *c)* Két kenyérosztó tányér. — *Zwei Hostienteller.* — „1638." Ref. egyház — *Ev. Kirche*, Kecskemét. *d)* Talpaspohár. — *Kluftbecher.* — „1641." Ref. egyház — *Ref. Kirche*, Ókécske. Expos. 1934 : VIII, 28, 16. *e)* Pohár, felül tölcséres. — *Becher, oben sich erweiternd.* Mus. Nat. Hung. *f)* Kenyérosztó tányér. — *Hostienteller.* Ref. egyház — *Ref. Kirche*, Nagykőrös. Expos. 1934 : VIII, 28, 35.

PÁLL ÁRPÁD

Erdővj 1999/1

Cseh Gusztáv kiállításaira emlékezve

Tizenharmadik éve már a kolozsvári Házsongárdi temetőben nyugszik *Cseh Gusztáv* (1934–1985), a kitűnő grafikus, a század második felében indult képzőművész nemzedék egyik jelentős tagja. Élete és munkássága, útkeresése és magáratalálása sok szempontból jellemző az erdélyi magyar művészek, írók, értelmiségiek két-három évtizeddel ezelőtti gondjaira, gyötrődéseire, ideig-óráig tartó megnyugvására és ritka örömeire. S megtett útjuk talán nem jelentés és jelentőség híján való a mai nemzedékek számára sem.

Induláskor, az ötvenes évek végén és a hatvanasok első felében ironikus hangvételről, könnyed komponálókészségről tanúskodó rajzokkal, illusztrációkkal tette emlékezetessé nevét, majd a magány és a szorongás különböző képeit és rémképeit vetítette ki grafikáiban. Első egyéni kiállításán a Korunk Galériában új oldaláról mutatkozott be: nem mindennapi rajztudása mély rezonanciájú lírai lapokon nyilatkozott meg. Kereséseit tovább folytatta, s pár évvel később a következő jellemző sorokat írta egy műhelynaplóban az *Utunk* hasábjain: „Emlékeim egy olyan tájat térképeznek fel, amelyet nagyon szeretnék szülőföldemnek nevezni, születhettem volna ott is, Csernátonban, amelyről annyit mesélt apám s ahonnan valamikor Cseh József szabólegény elindult »világgá«."

Az egykori családi fészek és az ősök után kutatva, a gyermekkorban sokszor emlegetett háromszéki tájakat és embereket felkeresve vagy viszontlátva testközelségbe került a történelemmel. Közérzetének lebegő ábrázolásától jó néhány lépést tett az önismeret elmélyítése felé. Ennek a belső fejlődésnek a természetes folyományaként elevenedtek meg következő kiállításán hatvan erdélyi főember arcvonásai. A dimenziók szűkreszabottabbak voltak, mint a szorongásokat kivetítő képeken, de érezni lehetett az otthonos emberi közösség, a fészekalja melegét. A szeretet, az együttérzés lényeglátással, modern fogalmazással párosult.

Aztán színes, érdekes közjátékként iktatódtak a sorba életének utolsó előtti kiállításán egy angliai út élményei. Nem ismeretlen vagy kevésbé ismert tájakat, utcákat, tereket igyekezett bemutatni pasztelljein, hanem az angol metropolis legismertebb és legnevezetesebb helyeit (Westminster, Tower stb.) elevenítette meg szépen árnyalt, élénk színekben. Cseh Gusztáv Londonban – írtam a kiállításról – lírikus önmagát, és a lírikus önmaga megszólaltatásához legjobban illő színeket, harmóniákat, a lágyabb, egybesimulóbb hangulatokat fedezte fel. Fölényes iróniáját csillogtató rajzos modorához ott tér vissza, ahol ismert írók (Shakespeare, Dickens) emlékházait, kegyhelyeit örökíti meg, ahol az úti benyomáshoz itthoni olvasmányélményeket, gondolatokat tud társítani. Vagy ahol a látvány groteszksége természetes megkomponáltságában, igazítani alig szükséges elrendezettségben kínálja önmagát. (Utcarészlet, ahol a brit oroszlán hagyományos szobra mellett szexreklámnak is beillő, színes ruhájú szőkeség mosolyog.)

Végül utolsó kiállításán a hatvan főember mellé háttérrajzként hatvan erdélyi tájat, épületet, emlékházat, múlt és jelenbeli életet ábrázoló grafikai lapot állított ki. Nem impresszionista benyomást rögzítő formában, hanem összképet sugalló megkomponáltságban és elrendezettségben. Sietve, itt-ott emblémaszerű összefogottságban, mintegy a közelgő véget megsejtve.

Amint most lelki szemeim előtt elvonulnak a kiállításairól őrzött képek, benyomások, arra gondolok: itt volna az ideje, hogy művészettörténészeink valamelyike számba vegye a Cseh Gusztáv után maradt örökséget is, kijelölje helyét az erdélyi képzőművészet történetében.

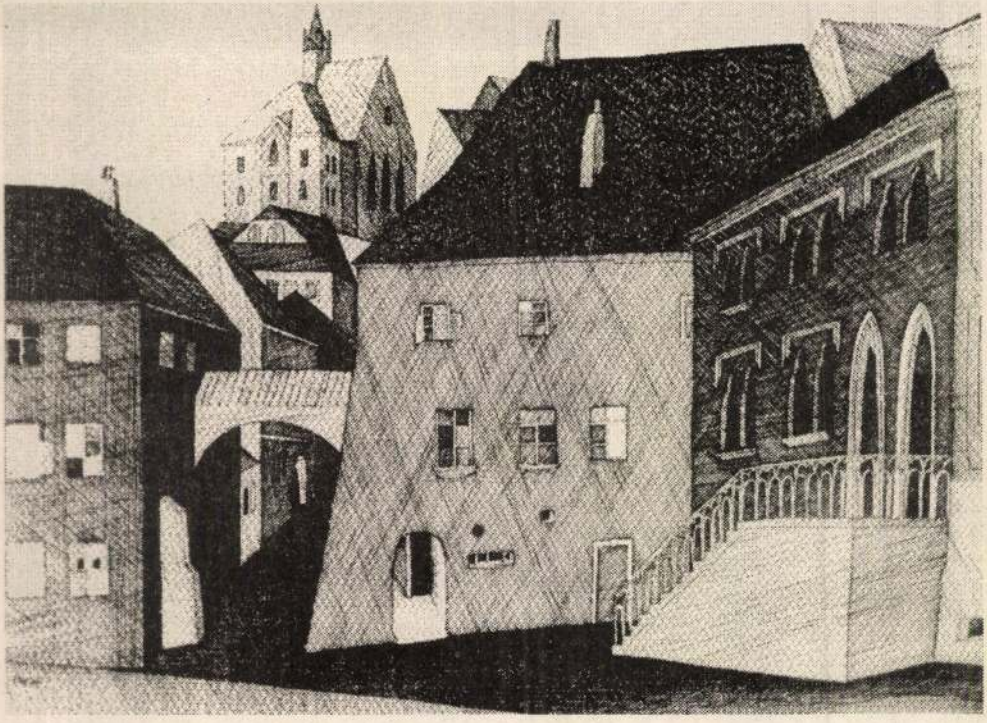

Segesvár

CSEH GYÖRGY 17. (12.) századi

és Tar Illés kecskeméti ötvösmester kitünő munkáit őrzi a kecskeméti ref. templom.

Entz Géza - Genthon István - Szappanos Jenő:
Kecskemét. Bp. 1961. Müszaki könyvkiadó. - 183 l.
/Városképek - Müemlékek sorozat./ - 132. l.

CSEH GYÖRGY

ötvös müvei a kecskeméti ref. templomban: talpas-pohár 1626 és 1641, két kenyérosztó tányér 1638, Kecskemét

Entz Géza - Genthon István - Szappanos Jenő: Kecskemét. p. 1961. Müszaki könyvkiadó. - 183 l. /Városképek - Müemlékek sorozat./ - 148. l.

Cseh György ötvös

Kótai József: Ötvösművészet a kádárság korában

Művészet, 1983. április

CSEH György ötvös

LOVAG Zsuzsa: Az együttélő egyházak : Kiállitás az esztergomi Keresztény Muzeumban, 1991. május 29 - szeptember 29. Katalógus. Esztergom,1991 98.p.

MNM Poz. Jan. 99.

Serley

CSEH György ötvös

Bobrovszky Ida: Három
gótizáló ötvösmű kecske-
métről. = Ars Decorativa,
13, 1993 159–163. ill

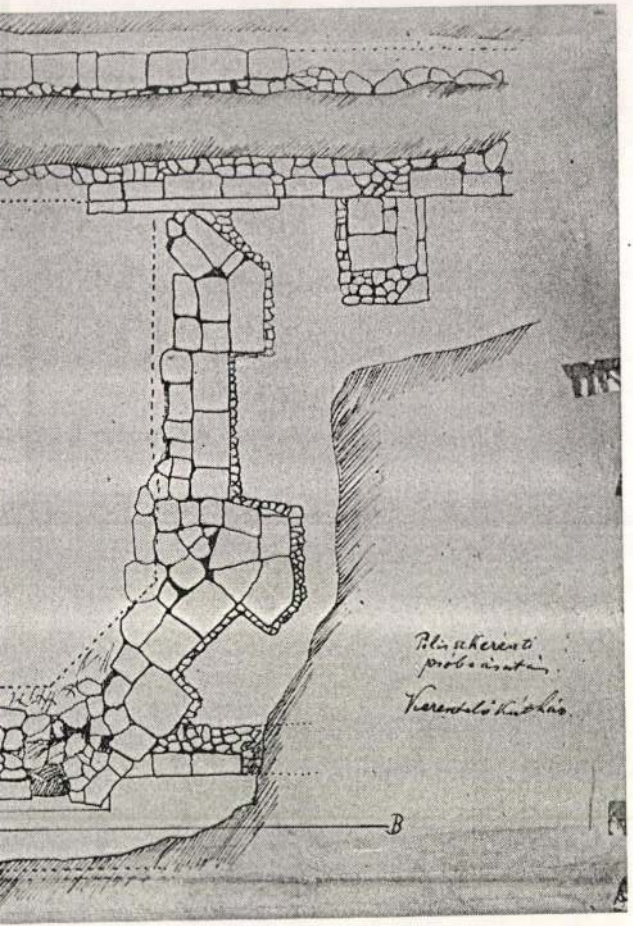

...jza, 1913. Országos Műemlékvédelmi Hivatal

M. D. K.

CSEH Ignác szobrász

Szepesváraljáról

1816-ban Kassán polgárjogot nyert

Agghásy: Barokk szobrászat... Rh. 1959.

I. 180. l.

 m. D. K.

Csech Ignác, szobrász és kőfaragó meghalt 1839.

Kassán működő II 1816-ban megkapja a polgárjogot.

Anna Petrová-Pleshová: Slovenské výtvarné umenie obdobia národného obrodenia.
Bratislava, 1964. 35. old.

M D K

Cseh Ignac, sculptor, Kassa.

Kapossy János: Építők, szobrászok, festők és grafikusok Magyarországon 1828-ban. Műv. Ért. 1952. 1.sz. 137 l.

C s e h Ignác szobrász
/Kassa, 1816./

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
284.
"Kassán polgárjogot nyert müvészek"

Cseh Ignác

kassai szobrász
a kálváriai Jézus
és a szamáriai
asszony szobormű
alkotója XIX. sz.

vied

Sziklay Kassa

230. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó vv.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

megírva

Csch Ignác

Kassai képfarajó

1816.

l.

Wick kassai kálvária

57 l.

Szófia II. 170.

Csech Ignác, szobrász. Szepesváraljáról került Kassára, hol 1816-ban nyert polgárjogot.

Kemény Lajos: Műtörténeti adatok Kassa multjából. *Arch. Ért.* 1909. 435. l. — *U. az:* Kassán polgárjogot nyert művészek. *Művészet.* 1913. 284. l.

Műv. 1.

A Kassai Kálvária melletti kut kőkávája felé 1835. Jézus és a szamariai asszony életnagyságu kőszobrát faragta, amiért a várostól 240 frtot kapott. Cs. nek e mivel-
(Torzóvá lett.
az elfelt 120 év alatt

Csech Ignác

szobrász

1816. Die 8. Januarii Ignatius Csech comitatu Scepusiensi oriundus possesione Várallya, professione sculptor, rom.-catholicus fidejubente domino Andrea Alexander.

Komáromy Lajos: Kassán polgárjogot nyert művészek. Művészet 1913.

284.1.

1798. Die 22. Martii Franciscus Bottinger romcath., murarius magister ex possessione Egern in Bavaria oriundus assumpsit ius conubii, fide-iubente Ludovico Scheidler

MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG
SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE
BUDAPEST, IX. BÁKOS-U. 10

NYOMTATVÁNY

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

úrnak
úrhölgynek

BUDAPEST,

ifj. Kellner E. Bpest.

LA SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE

invita la S. V. Illma ad intervenire alle

CONFERENZE

che

il Rev.

P. VITTORINO FACCHINETTI

Professore dell'Università del Sacro Cuore di Milano

terrà

sabato, 27 aprile alle ore 18
nella Sala del Museo d'Arte Decorativa
(IX., Üllői-út 33—37.) sul tema:

DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA

(con proiezioni); e

lunedì, 29 aprile alle ore 18
nella Sala della TESz (V., Falk Miksa-utca 1) sul tema:

LA RADIO IN VOLO

LA PRESIDENZA

Gli ospiti sono graditi.

Csch Ignác

Lsáb IV. 27

Cseh Ignác

l.

LykaMagymú1800-50

402. l.

Láid

Sz-Sz.

324. l.

6.

Cech Ignác

(Čech)

l.

Wag Dej

211.P.

HELYSÉG

ZSEGRA.

VÁRMEGYE

Szepes.

ŐRZÉSI HELYISÉG

Templom.

TULAJDONOS

SZAKCSOPORT

1 Ö

KOR

XV

MÉRET

TÁRGY

Kehely.

LEIRÁS (ANYAG, MEGMUNKÁLÁS, DISZITÉS, FELIRAT, JELZÉS):

FÉNYKÉP, RAJZ

Csch (Čech) Ignác

Hobrász Kassán a
XIX. Háradban.

Toman 81. l.

Cseh Ignác

nobrász XIX. sz

Kassa

Ind

z

Kemeny Lajos

Kassai képfarágok

és nobrászok.

Kassai Ujság

1927. jan. 30.

Ø Csch István:

Neutkatolnai

építész

Nul az 1870-es

években

l.

Gulyás: Magyar írók

TV k. 729, 730. h.

Könyvet adott ki ezzel a címmel: Javaslat a világrend újjáalkotására, minden nyomor és a világválság megszüntetésére. Bp. 1931. Arck.

BUDAPEST
43 VII 13 13
K 2 K

BUDAPEST
943 JIL 13 13

Csèh István

tróbr

Yparm. 1934-36

Sz. Pest szentlőrinc

1909 nov. 30.

Mátrayhajos

Csch István

szobrász

Műcs. kiáll, 1940 tól

Pipics 111. C.

M.D.K.

Cseh István diszitő szobrász

Művéről kép az Iparm.Isk.Evk.-ben a 22-ik oldalon.

Iparművészeti Iskola Evk. 1934-36.Bp.1936.

MDK.

Cseh István, disz.szobr.

Iparm. Isk. Évk. 1934-36.

43.1.

Cseh István, diszitő szobrász, 1937. végbizonyitványt nyert

Iparművészeti Isk. Évk. 1880-1941. Ep. 1942.
33 l.

1849-ben a község határában több csata

en lévő keresztutcás település, egy pár-
téssel.

a Domuda elveszett. Az 1731-es Canonica
temploma volt, jobboldalán kápolnával.
o szerint Esterházy Imre primás épittet-
x arte anteriori" vörösréz urmutatóját

jában épült. Középütt előreugró, egy-
háromemeletes, barokk bádog hagymasi-
tét falsávval, melyeket virágfüzér öt
élkörives, kőkeretelésü, záróköves, kö-
köténydiszes ablak. Fent háromrészes

Csek J. [építész ?] M Dk

A szigetvári vár helyreállítását tervezik 1966.-ra.

– : Hírek – kép 189.

Műemlékvédelem, Bp. 1960. 3. n.

Csek István

tervei alapján állítottak helyre a hegy-
hát szentpéteri Béke u. 86. sz. lakóházat
1963.

Deresényi Dezső, Entz Géza stb.: Magyar
műemlékvédelem 1963-66. Budapest 1969.

2441

Csch István

tervei alapján alakitották át a Tihonyi Kossuth u. 13. sz. a. házat. 1965.

Dercsényi Dezső, Entz Géza stb.: Magyar műemlékvédelem 1963-66. Budapest 1969.

2461

Csch István

tervei alapján állították helyre a nemesvámosi csárdát 1964.

Deresényi Dezső, Entz Géza stb.: Magyar műemlékvédelem 1963-66. Budapest 1969.

2461

Gelu István

a nemesvámosi Csáda épülete
helyreállításának és átalakításának terve

Vendégváró régi házak, Műszaki kiadó Bp. 1979. 186. o.

Csele István

a Vigyázó Vár-vendéglő épületének
helyreállításának és átalakításának tervezője.

Vendégváró régi házak, Műszaki kiadó Bp. 1979. 186. o.

Gelu István

a szentgyörgyhegyi Lengyel présház
helyreállításának és átalakításának tervezője.

Vendégváró régi házak, Műszaki kiadó Bp. 1979. 186. o.

Csech István

Lemez szerint állitották helyre Tihany-ban a Kossuth u. 13. sz. alatti lakóházat; tejivót rendeztek be benne.

Horler Miklós: Az Országos Müemléki Felügyelőség épitészeti helyreállitásai /1963-1966/. Magyar müemlékvédelem 1963-1966. Bp. 1969. Akadémiai k., 289 l., 369 kép, 229-247. l.

246. l.

Csech István

tervei alapján állítottak helyre
a hegyhátszentpéteri Béke u. 86.
sz. alatti házat (jell. gőzcsi tip.)

Horler Miklós: Az Országos Műemléki Felügyelőség
építészeti helyreállításai /1963-1966/. Magyar
műemlékvédelem 1963-1966. Bp. 1969. Akadémiai k.,
289 l., 369 kép, 229-247. l.

244 l.

Csch István

tervezte a hegyhátmentpétezi Béke
u. 86. sz. bakóhár részleges helyre-
állítását. 1963-64-ben készült el.

Csch István: Népi és ipari müemlékeink védelme
1963-1966/. Magyar Müemlékvédelem 1963-1966. Bp.
1969. Akadémiai k., 289 l., 369 kép, 269-281. l.

279. l.

Cseh István

Schneller Vilmos építészmérnök, Cseh István, Mendele Ferenc, Waigand Mária tervezte a tihanyi Varga Jolán ház helyreállitását. Ők tervezték Tihanyban a Kossuth u. 13. sz. lakóház helyreállitáá is. Cseh István vezette a Varga Jolám féle házon a munkákat.

Cseh István: Népi és ipari müemlékeink védelme /1963-1966/. Magyar müemlékvédelem 1963-1966. Bp. 1969. Akadémiai k., 289 l., 369 kép, 269-281. l. 272., 281. l.

Cseh István

Schneller V., Cseh István, Mendele Ferenc és Waigand Mária tervezte a tihanyi u.n. Varga Jolán ház teljes helyreállitását muzeumi célra. 1965-1966-ban készült el.

Cseh István: Népi és ipari müemlékeink védelme /1963-1966/. Magyar müemlékvédelem 1963-1966. Bp. 1969. Akadémiai k., 289 l., 369 kép, 269-281. l., 28o. l.

Cseh István

terverte a nemesvámosi csárda teljes helyreállítását. 1965-66-ban kérült el.

Cseh István: Népi és ipari műemlékeink védelme 1963-1966/. Magyar műemlékvédelem 1963-1966. Bp. 1969. Akadémiai k., 289 l., 369 kép, 269-281. l.

280. l

Cseh István

Serverfe a Tihany, Petőfi u. 4. sz. bázóhár teljes helyreállításat. 1967-ben kérnült el.

Cseh István: Népi és ipari müemlékeink védelme /1963-1966/. Magyar müemlékvédelem 1963-1966. Bp. 1969. Akadémiai k., 289 l., 369 kép, 269-281. l.
280. l.

Cseh István

Schneller V., Cseh István, Mendele Ferenc és Waigand Mária tervezte a Tihany, Kossuth u. 13. sz. lakóház teljes helyreállitását /Tejivó céljára/ 1966-ban készült el.

Cseh István: Népi és ipari müemlékeink védelme /1963-1966/. Magyar müemlékvédelem 1963-1966. Bp. 1969. Akadémiai k., 289 l., 369 kép, 269-281..l., 28o. l.

Cseh István

Szerverte a Hegyhátszentpéter, Béke u. 86 sz. helyreállítását

Cseh István: ~~Xxxxxxxx~~ Népi és ipari müemlékeink védelme /1963-1966/. Magyar müemlékvédelem 1963-1966. Bp. 1969. Akadémiai k., 289 l., 369 kép, 269-281. l.

269-281. l.

Cseh István

fenvezte a nemesvámosi národa helyreállítását.

Cseh István: Népi és ipari müemlékeink védelme /1963-1966/. Magyar müemlékvédelem 1963-1966. Bp. 1969. Akadémiai k., 289 l., 369 kép, 269-281. l.

272., 281. l.

Csech István

Tervei szerint állitották helyre a hemesvámosi csárda barokk épületet (vendéglővé alakítva).

Horler Miklós: Az Országos Műemléki Felügyelőség épitészeti helyreállitásai /1963-1966/. Magyar műemlékvédelem 1963-1966. Bp. 1969. Akadémiai k., x 289 l., 369 kép, 229-247. l.

246. l.

Csek István

és Mendele Ferenc tervei alapján állitották helyre 1965-66-ban a XIX. században épült parasztházat.

Merényi F.: L'ultimo quatro di Secolo della Tutela dei Monumenti in Ungheria. Acta Hist. Artium, Bp. 1972 1-2 p. 65 l

Csek István

Vezi tette a Thong. Petőfi u. 5. n. ház helyreállítási terét.

Mendele Ferenc: A népi müemlékek védelméről, helyreállításáról.

50-57.1.

Magyar Építőmüvészet, 1972.2.sz.

4

Cseh István épitész

M.D.K.

Közremüködött a szigetvári vár müemléki helyreállitásánál mint épitész, a helyreállitási munkák tervezésének elkezdője, folytatja Erdei Ferenc.

Müemlékvédelem 1966/2. 111. 1.

Cseh I.

Waigand, Cseh-Mendele épitészek npi müemlékek helyreállitása:

Tarád, pajta, XIX. sz. k.
Szendrő, Kékfestőmühely, XIX. sz. első f.
Balassagyarmat, Palóc ház 1800 k.
Zalaegerszeg, Olai vizimalom XIX. sz. k.

Müemlékvéd elem 1968/1. 4-6.1.

M.D.K.

Cseh István

A nagyvázsonyi Pálos kolostor-rom 1955-ös konzerválásának terve.

Magyar műemlékvédelm 1961-1962, Bp.1966. 103. l.

Cseh István épitész

N.D.K.

A nemestámosi csárda müemléki helyreállitása és belső átalakitása.

Müemlékvédelem 1967/1. 43.1.

Cseh Istvánné

cikke (Népi és ipari műemlékeink védelme, 1963-1966; Magyar műemlékvédelem 1963-1966, IV. köt., Bp. 1969. 269-281.) említése jegyzetben.

Műemlékvédelem, 1969. 4. sz. p. 211.

Cseh István

Vargha László-Cseh István-Tóth János: Népi és ipari műemlékek védelme. Magyar Műemlékvédelem 1949-1959. - Bp, 1960. Akadémiai Kiadó

Irodalom tizenöt év műemlékvédelméhez Nógrád megyében /1954-1969/- Összeáll. Faller László
Műemlékvédelem, 1969. 4. sz, a hátsó borító belső oldalán.

Cseh István

cikkei: A Balaton-környék védett települései. – Építés- és Közlekedéstudományi Közlemények, 1966. 10. köt. 1. sz., 147-153 l.

Népi műemlékek Baranya megyében. – Műemlékvédelem, 1966. 10. évf. 2. sz., 119-122. l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-283.l./ 251. l.

Csch István

részt vett a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Muzeum meghívásos tervpályázatának I. ütemén. (munkatárs. Földesi Gyula)

Varga László: A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Muzeum tervpályázata 1967. - Magyar Építőművészet, XX 1968. 5.sz. 12-17. l.

Cseh István

munkatárs = Földesi Csongor

részt vett a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Muzeum tervpályázatán 1967.

Magyar Építőművészet 1968. 5.sz. 12-17.l.

Cseh István

Horler Miklós: A nemesvámosi csárda helyreállitása. /Cseh István épitész, Örsi Károly kertterv./ - Magyar Épitőművészet, 1967. 16.évf. 5.sz. 46-48. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

77. l.

Cseh István

cikkét a népi és ipari műemlékekről /megjelent a "Magyar Müemlékvédelem 1963-1966." c. kötetben/ recenzeálja Borsos László.

Müemlékvédelem, 197o. 1.sz. 56-57.1.

Cseh István

cikkét a Magyar Miemlékvédelem IV. /1963-1966./ -
tetében emliti Vargha László recenziója.

Magyar Epitőmivészet, 197o.5.sz. 64. l.

Cseh István

Horler Miklós: A szigligeti Lengyel-kúria helyreállítása. Építész: Cseh István. Kerttervezők: Örsi Károly, Pödör Katalin. Berendezés: Földesi Csongor. – Képes ismertetés /fotók: Mihalik Tamás/

Magyar Építőművészet, 1969. 3.sz. 46–49. l.

Csch István

tervei szerint állitották helyre Tihonybon a Petőfi u. 4. sz. lakóházat.

Deresényi Dezső, Entz Géza, Havassy Pál, Merényi Ferenc: Magyar műemlékvédelem V. (1967-68) Budapest, 1970.

3591.

Csek István

és Földesi Csongor tervei szerint állítottók helyre a Balaton-vidéki hegymagasi Torányi présházat.

Deresényi Dezső, Entz Géza, Havassy Pál, Merényi Ferenc: Magyar műemlékvédelem V. (1967-68) Budapest, 1970.

3590

Czeh István

tervei szerint állitották helyre a szigligeti Lengyel kúriót.

Dercsényi Dezső, Entz Géza, Havassy Pál, Merényi Ferenc: Magyar műemlékvédelem V (1967-68) Budapest, 1970.

3571

Cseh István épitész
nemesvámosi /OME/

M.D.K.

A ~~nemesvári~~ csárda helyreállitása ,

repr.

Belső berendezés: Hanák Sándroné,
Kerttervező: Örsi Károly
Épitésvezető: Szántó István

Magyar Építőművészet 1967/5. 46-48.l.

Cseh Imre

A ráckevei Ady Galériába n látható Cseh Imre, Árvai Ferenc:Angela Dawis érme,Csodaszarvas lemezdomboritása, Kocsis László, Szánthó Imre, Molnár Sándor:Kompozició, Bakallár József alkotása.

Rajztanitás 1975-4-31
Losonczi:Ráckevei Ady Galéria

Csek Imre építész

– Rimanóczy Gyula – Kissné Beöthy Mária

45 ezer forinttal jutalmaztak pályamúvüket az esztergomi Várhegy és Vármúzeum építészeti Ziálakítására Zírt pályázaton

Magyar Nemzet 1972 október 4

6. old.

Cseh Irén

A pedagógus képzőművészek kiállitásán a Fáklya klubban részt vett Rudolf Éva:Zegzugos utca, Feslmann Tamás:Végtelen tenger,P. Kuczora Erzsébet:Kőfejtő,Nagy János:Város, Cseh Irén:Reménytelen várakozás,~~xxxx~~Bakonyi Mihály: Cementgyár és Szabadsághegy.

Rajzta nitás 1975-4-31,32
Dr Maksay:Fővárosi Pedagógus Képzőművészek kiállitása

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Csek István
festő -

M.D.K.

Kürdelmes, nihkülözések között
betegségekkel és buktatókkal tür-
delt életpálya az övé. Ez teszi
talán, hogy képei szomorúak.

Balogh András: Csek István
Művészet, 1969. julius - 34 lap.

Csch. István

grafikus

1933–1934

Iparm.Isk.Évk.
1930–34.45.l

Tietze, Hans IV. 32.

Csch István

volg. isk. rajztanár jelölt

Ferképzomfoiskèvk

1939 - 41. 148. l.

hó 7-én hirtelen elhúnyt. Holttestét folyó hó
jában szentelik be a róm. kath. egyház
kijelölt díszsírhelyen fogják örök nyuga-

stét felperzselte, messzevilágító, útmutató
ihúllott a toll örökös alkotási vágytól hajtott
szelleme vezetőnk marad.

VÉ NYTÁRSASÁG. 23 051

rt gotique", czímű művé-
fejében az 1902. évi 61.056
kelt rendelettel kiutalvá-
Koronáról bemutatott szá-
rizsgáltatván elfogadható-
ván.—
Erről a tekintetes bizottsá-
ssal f. évi október hó 25-én
l becses átiratára van szeren-
vénykép tisztelettel értesíteni.
, 1902. évi deczember hó 6-án

[signature]

számv. igazgató.

Csch István

Fův. képt.

Csendélet vízf

Csák István festőművész
(1916 - 1975)
Cegléd

emlékkiállítása Cegléden 1976-ban

– katalógus a könyvtárban – 4264/77

M.D.L

Csek István
festő

1945-től kapcsolódik ismét a
művészeti életbe és kerül vissza
a főiskolára, mint Bereny Róbert
és Kmetty János tanítványa.

Balogh András: Csek István
Művészet, 1969. július - 34 lap.

M.D.Y

Csek István
festő

1942-ben hatonai szolgálatra hívták be, a már akkor beteg szívével. 1944 októberében súlyos betegen szerelik le.

Balogh András: Csek István
Művészet, 1969. julius - 34 lap.

Csek István

festő-

M.D.K.

1939-es években a miskolci Művész-telepen tölti a nyarakat. Az első-miskolci kiállításon vásárolja meg az „Akt interieurben" című képet a Szépművészeti Múzeum 1940-ben.

Balogh András: Csek István

Művészet, 1969. julius - 34 lap.

M.D.K.

Csek István
festő

1948-ban anyagi okok miatt bele kapcsolódik a Pest megyei „Új erők" művészetpártoló társaság munkájába.

Balogh András: Csek István
művészet, 1969. június – 34 kap.

M.D.V.

Csek István
festő

1947-ben a Fővárosi Képtár
vásárolta meg egy csendéletét,
1948-ban addigi munkássá-
gáert Köztársasági Elnöki jutal-
mat kap.

Balogh András: Csek István
Művészet, 1969. julius – 34 lap.

Csek István
festő

M.D.

1947 nyarán a Magyarsá gtudományi Intézet megbízásából néprajzi gyűjtő munkát végez Közép-Pest megyében a szabadságharc 100 éves évfordulójára készülő műhöz.

Balogh András: Csek István
Művészet, 1969. julius – 34 kep.

M.D.Y

Csek István
festő

1946-ban a Cegléd Ujjáépítési Birottság kiállitása, majd a Pestmegyei Ujjáépítési Birottság kiállitása II. díját nyeri.

Balogh András: Csek István
Művészet, 1969. julius – 34 lap.

Csek István
festő

M.D.Y.

A Főiskolán Kunthy János tanár-
segéde lett 1945-ben.

Balogh András: Csek István
Művészet, 1969. julius – 34 lap.

M.D.

Csek István
festő

1965-ben rokkant nyugdíjba
megy 1959-ben súvmivlet
mentette meg életét.

Balogh András: Csek István
Művészet, 1969. julius - 34 lap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

14.D.4

Csek István

festő

1960-tól az Építőszmérnöki Kar esti és levelező tagozatán a rajzi tárgyak önálló előadója 1965-ig.

Balogh András: Csek István

Művészet, 1969. julius - 34 lap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

MDK

Cseh István
festő

Több képét a Nemzeti Galéria,
a Fővárosi Tanács, a Művelő-
désügyi Minisztérium és egyéb
körületek vásárolták meg.

Bálogh András: Cseh István
Művészet, 1969. július - 34 lap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

M.D.K

Cseh István
festő

1960-ban Kossuth-díjjal tüntették ki.
A Medgyessy Teremben van
kiállítása. Most ismét Budapesten
a VII. kerületi Művelődési Házban
mutatja be műveit.

Bálogh András: Cseh István
Művészet, 1969. július - 34 lap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

M.D.K.

Cseh István
festő

1959-ben önálló gyűjteményes
kiállítása volt Budapesten
a Fényes Adolf Teremben és
Veszprémben a Lóssuth Múzeumban.

Balogh András: Cseh István
Művészet, 1969. július – 34 lap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

M.D.K.

Cseh István
festő

Részt vett a Tanácsköztársaság
évfordulójára rendezett VII.
Magyar Képzőművészeti Kiállí-
táson Parasztudvar c. képével.

Balogh András: Cseh István
Művészet, 1969. július — 34 kép.

M.D.K.

Cseh István
festő

1955-ben részt vett a Fiatal Képzőművészek kiállitásán az Ernst Museumban. A VI. Magyar Képzőművészeti Kiállitáson.

Balogh András: Cseh István.
Művészet, 1969. julius - 34 lap.

M.D.K.

Csehi István
festő

Részt vett a tokaji művésztelep
műcsarnoki kiállításain, a
VII. ker. Tanács kiállításain.

Bakos Gy. András: Csehi István.
Művészet, 1969 július - 34 lap.

M.D.K.

Cseh István
festő

Talán a vilag-figyelés csendjében megsejtett harmonia éppen az, amit a festészete lényegének mondhatunk.

Balogh András: Cseh István
Művészet, 1969. július – 34 lap

Csek István
festő

M.D.K.

A balatonfüredi hajógyárban
tartott élményeiről készített képeit
a veszprémi múzeumba mu-
tatta be.

Hírek

Művészet, 1961. december — 42 l.

Csek István

Akvarelekkel szerepel az alábbi hálaton

N.N.: Képző és iparművészeti bemutató folyóiratban

Nógrád 1969 VII. 12

M.D.K

Cseh István
festő

1947-ben polgári iskolai,
majd 1949-ben tanítóképző
intézeti tanári oklevelet kap.
Mint továbbképzős, a művészeti
szakot is végzi.

Balogh András: Cseh István
Művészet, 1969. július - 34 lap.

M.D.K.

Csek István
festő

A hőszegi Művésztelep munkájá-
ban vett részt. — A főiskolán
a művész összesen 7 évet töltött.

Balogh András: Csek István
Művészet, 1969. jelenes - 34 lap.

M.D.Y

Csek István
festő

Konstruktív, tömbszerű megfogalma-
zásban képeinek világos szerkezete
bontakozik ki. Határozott körvona-
lak és mélytüzű szinfoltok jellemzik.

Balogh András: Csek István
Művészet, 1969. junius – 34 lap.

Cseh István szu

[CSEH]

ennek

→ Benedek György

MŰVÉSZET 1985/7/9

Cseh István
Ceglédről származik a fővárosban
elő Cseh István.

Hidvégi Lajos: Képzőművészeti hagyományok
Cegléden.

Rajztanítás 1973/3 32 old.

Csek István, festő

Tárlata a Jényes Adolf Teremben látható.

— : A hét végi kulturális programból 9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. máj. 18.

Csek István festő

Kiállítása a Jénys Adolf Teremben
néchető meg.

— : A hét végi kulturális programból

9.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1974. máj. 11.

Csehi István, festő, grafikus

Tárlata nyílik meg a Fényes Adolf Teremben. (V. 10.)

— : □ Csehi István ... 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. máj. 10.

Geh István · festőművész

grafikai kiállítása május 10-én
nyílik meg a Fényes Adolf Teremben

május 8
4. old.

Csek István

festő

A Ferriges Adolf terumben
május 10-én nyílt meg
Csek István festőművin ki-
állítása.

— : Kiállítási naptár.
Művészet, 1974. május – 48 lap.

Csch István, festő

a Pest megyei eseménysorozat keretében legléden Csch István festményeből rendeznek kiállítást.

Prukner Pál: Mindennapok művészete,

Pest Megyei Hírlap, 1946. szept. 17.

Csek István

1. Bálvány filc 20x15,5 cm

2. Bálványok —"— 29x19 cm

Csek István festőművr. kiállítása

Bp. Tényes A. Terem 1974. máj.-jun

Csek István

3. Bosszorkány filc 24,5 x 18,5 cm

4. Domboldal " 19,5 x 28 cm

Csek István festőnnőr. kiállítása

Bp. Fényes A. Terem 1974. máj.-jun.

Csek István

5. Erdei mamó filc 22,5×15

6. Erdő. golyóstoll 24,5×29,5

Csek István festőműr. kiállítása

Bp. Fényes A. Terem 1974. máj.–jun.

Csek István

7. Erdőégés után filc 24,5x29,5
8. Tenyő tusrajz 26,5x16,5

Csek István festőművi kiállítása
Bp. Tényes A Teem 1974. máj-jun.

Csek István

9. Folyóparti gyökerek filc 19x30
10. Földhöz kötöttek filc 19x30

Csek István festőműv. kiállítása
Bp. Tényes A. Terem 1974. máj.-jun.

Csek István

11. Futó manó golyóstoll 15×20

12. Fürfa — " — 22×29

Csek István festőművész kiállítása

Bp. Fényes A. Terem 1974. máj-jun.

Csek István

13. Gesztenyefa filc 19,5x16

14. Hajógyár fila 30x20,5

Csek István festőműv. kiállítása

Bp. Tényes A. Terem 1974. máj–jun.

Csek István

15. Haldokló fűz filc 23x38
16. Maradványok -"- 16x30

Csek István festőművr. kiállítása
Bp. Tényes A. Terem 1974. máj–jun.

Csek István

17. Medvetánc filc 20,5x30,5

18. Menekülők golyóstoll 22,5x27

Csek István festőművr. kiállítása
Bp. Fényes A. Terem 1974. máj–jun.

Csek István

19. Mókus filc 20,5 x 21.5

20. Önkény -"- 28,5 x 20

Csek István festőművész kiállítása
Bp. Tényes A. Terem 1974. máj – jun

Csek István

21. Öreg törzs filc 27,5 x 21
22. Parti füzek -"- 29 x 39

Csek István festőműr. kiállítása
Bp. Fényes A. Terem 1974. máj–jun.

Gek István

23. Prosztuló emlék fila 24x20,5

24. Rák és manó fila 24x16,5

Gek István festőműv. kiállítása
Bp. Fényes A. Terem 1974. máj–jun.

Geh István

25. Sivatag I. filc 20,5 x 30

26. —"— II. —"— —"—

Geh István festőműv. kiállítása
Bp. Tényes A. Terem 1974 máj.-jun.

Geh István

27. Szobor filc 19x12

28. Szörnyalak —"— 18,5x25

Geh István festőművr. kiállítása
Bp. Fényes A. Terem 1974. máj.–jun.

Geh István

29. Törzsek I. golyóstoll 19x26
30. Vadkörtefa filc 27,5x21

Geh István festőművész kiállítása
Rp. Fényes A. Terem 1974. máj.–jun.

Csek István

31. Vedlett ~~Varte~~ ökör I. filc 21,5x29

32. —"— —"— II. filc 18,5x28

Csek István festőművész kiállítása
Bp. Fényes A. Terem 1974. máj-jun.

Geh István

Menekülő rep.

Geh István festőművész kiállítása
Bp. Fényes A. Terem 1974. máj–jún.

Csek István

Földközkötöttek repr.

Csek István festőművész kiállítása
Bp. Fényes A. Terem 1974. máj-jun.

Csek István

Intó mánó repr.

Csek István festőművész kiállítása
Bp. Tényes A. Terem 1974. máj.-jun.

Csehi István

Vedlett ölűr I. repr.

Csehi István festőművész kiállítása
Bp. Tanya A. Terem 1974. máj.-jún.

Csák István

Maradványok

Csák István festőművész kiállítása
Bp. Ernst A. Terem 1974. máj. jún.

Csek István

Sivatag II. repr.

Csek István festőművész kiállítása
Bp. Fényes A. Terem 1974. máj.-jun.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DAILY NEWS —
NEUESTE
NACHRICHTEN

1021

A PAINTER'S OLD FOLK-ART COLLECTION

Paintings and earthenware

Portrait of Cavalry Captain Baulus Wrancic, 1748. Oil painting

The inspired works of contemporary painter István Cseh reveal deep, calm resonance to and unison with, nature. He hails from Cegléd, a town in the Hungarian Plain, but he was divorced from the art of the Plain's school of painting. His modern monodic arrangement reaches back to the romantic period. His deep-green Tokaj landscapes, his "Tree Pantomime" expressively showing knotty trees, strike notes revealing a profound, pensive art.

While remaining in contact with the people of his time, and with age-old noble traditions, his artistic interest has extended to collecting period folk art objects: ceramic ware, various folk-art pieces, old paintings by artists not so much in the public eye—a wide range of valuable rarities.

A portrait of a military officer—from the First Hussars of the period of Queen Maria Theresa—is one of an existing series of 32 similar paintings, most of them made by Maximilianus Christophorus Hirschmann between 1745-1748. The portrait is striking, very characteristic—only the richly braided dolman and some other details suggest a hasty painting technique.

POTTERY

In this large collection, regional differences stand out as distinctly as differences between pieces originating from various ages. There are rows of earthenware pots—those of Nógrád county mostly glazed with white stripes, and having green necks; 19th-century unglazed watering can; black pots from the region of Mohács, fine examples of Turkish-type forms, the slender-necked one being the oldest; from West Hungary, e.g. Baranya county and Sümeg, raw-cream pots, with drip-painted designs, and pear-formed "pot-bellied" pots.

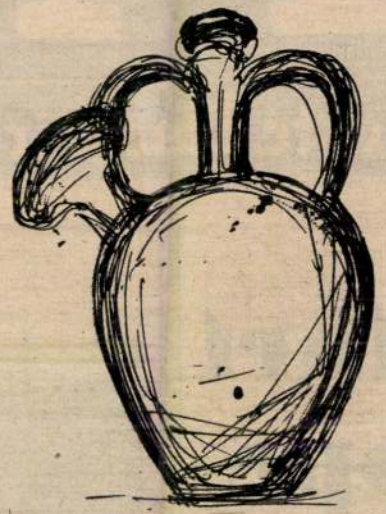

Watering can, middle of 19th century. Unglazed earthenware

The large-size low slender-necked clay-coloured earthenware vessels seen in a row—looking like crouching vultures on top of the large tile-stove—hold 25 litres each. Spirits were conveyed in them from Nassau way back in 1852, and later on vineyard owners kept must (grape juice) in them.

The attractive bowls include a Rococo-type fin-de-siècle cake form, deep honey-coloured on the inside, from Sukoró; a large flat three-legged strudel form of fire-proof clay, from Galambok; a sorrel-green wine-jar, exceptionally beautiful, also from Galambok, dated 1854, with a small Turkish-type lip (spout); a large soup-bowl for mowers, from Zádor, white-dotted against chocolate-coloured glazed background; another such bowl from Hódmezővásárhely, fried-bacon coloured, with white ribbon ornamentation.

A faded photograph above the artist's desk, garlanded by a cypress-and-laurel wreath, is of Lajos Kossuth, the great leader of the 1848-1849 War of Independence, who was also born in the Hungarian Plain. Kossuth wrote these words across the photograph: "On the occasion of the visit of the delegation of Cegléd in Baraccone, In Memoriam to farmer Sándor Szebenyi, Lajos Kossuth—1877." István Cseh says with reverence: "Szebenyi was my grandfatheer, on my mother side."

—bozóky—

DAILY NEWS

from the wires of the News Agency MTI
BUDAPEST

Neueste Nachrichten

Friday, 7. 2. 1969
Vol. 3. No. 31. 2 Ft

CSEH ISTVAN

KÁDÁR ARRIVES IN MOSCOW

Moscow, Feb. 6. (MTI) — János Kádár, First Secretary of the Hungarian Socialist Workers' Party, arrived in Moscow on Thursday evening on a friendly visit. He was welcomed at Moscow's Kiev railway station by Soviet Communist Party's General Secretary Leonid Brezhnev, Premier Aleksei Kosygin and other personalities.

FEB. 23:

Nixon's start to W Europe

Washington, Feb. 6. (Reuter) — President Nixon announced today he would leave Washington on February 23 for a visit to Western Europe.

The President told a press conference he would go to Brussels, London, Berlin, Bonn, Rome and Paris.

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK

MEGHÍVJA ÖNT

CSEH ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ

GRAFIKAI KIÁLLÍTÁSÁNAK
MEGNYITÁSÁRA

1974. MÁJUS 10-ÉN, PÉNTEKEN DÉLUTÁN FÉL 6 ÓRAKOR

Megnyitja:
BENCZE LÁSZLÓ
Kossuth-díjas festőművész

FÉNYES ADOLF TEREM BUDAPEST VII., RÁKÓCZI ÚT 30.

74-7698 FNyV 10

Gyeh István festőművész

MEGHÍVÓ

Cseh István
festőművész

Horváth György
írása

Cseh István

festőművész, akinek monotematikus — egy munka kivételével kizárólag fákat ábrázoló — rajzbemutatóját a *Fényes Adolf terem* látja vendégül. Bár, néha úgy rémlik, ő maga sem bízik nagyon a választott eszközben, s a kiszemelt téma erejében: „megszemélyesítő" címekkel ruházta fel ugyanis kompozícióit; talán arra számítva, hogy ha valakit nem elégítene ki a rajz önerénye, s az ábrázolás szépsége, megengesztelődik a fáiba — tagadhatatlanul — belátható pszichologikus „tartalmaktól". Pedig kár volt a bizalmatlanságért. Mert igaz ugyan, hogy a téma kissé ezoterikus (és ennek következtében „nehéz"),

Magyar Nemzet 1974 május 11
5. old.

Cseh István rajzai

Kortárs 1969/6 854, 905, 924 old.

A MŰCSARNOK

MEGHÍVJA ÖNT,

CSEH ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:

BALOGH ANDRÁS

FESTŐMŰVÉSZ

1969. OKTÓBER 9-ÉN PÉNTEKEN DÉLUTÁN FÉL 6 ÓRAKOR
FÉNYES ADOLF TEREM, BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI ÚT 30.
(BEJÁRAT A HÁZ DOHÁNY UTCAI KAPUJÁN)

Fk.: Luzsicza Lajos — 28987 Fővárosi Nyomdaipar V. 1. sz. t.

M.D.K.

Cseh Iván

Festőművész kiállitott a Fényes Adolf teremben

havas: Három kiállitás.

Népszava 1959. nov.1. 4.old. 257.szám.

Csch István grafikus

A Fényes Adolf-teremben látjuk munkáit: csaknem kizárólag fákat, görcsös, torz, öreg fatörzseket, ág- és gyökérképződményeket örökít meg golyós- vagy filctollal. (emlitve)

Miklós Pál: Képzőművészeti Krónika
Jelenkor, Pécs, 1974. aug. 656. old.

Csek István, grafikus

Kiállított a Jényes Adolf-teremben.

Miklós Pál: Képzőművészeti krónika
652 - 662.

XVII

JELENKOR, Pécs, 1974. jül.-aug. 7-8.

Cseh István

"Fák főszerepben" cimmel Vadas József számol be a müvész kiállitásáról, melyet a Fényes Adolf Teremben rendeztek.
A természetben az embert keresi. Szinte valamennyi müve fát, vagy erdőt ábrázol. „Korábban a lombokon átszürődő, fény, a szinek csillogása" érdekelte. Ma már a fák formáiban rejtező emberi jelentés foglalkoztatja. A különféle emberi magatartást, a különböző lelkiállapotot kifejező fákat örökiti meg, "a pusztuló természetben a pusztitó emberre" világit rá.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. május 25. XVIII. évf. 21. sz. 13. lap.

Csek István.
grafikus

M:D-k

„Öreg törzs."

Élet és Irodalom, 1964. július 4.-4 lap

Csek István

Akvarelekkel szerepel az alábbi-
táslaton

N.N.: Képző és iparmüvészeti
bemutató Salgótarjánban

Nógrád 1969 VII. 12

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Csele István

Paraszpeszudálet - festmény reprodukcióval

Pestmegyei Hírlap 1969. jan. 15. 4. o.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Cseh István festő M.D.K.

Müvei a kiállitáson

Ikvai Nándor: Ceglédi festők
Kiállitás a ceglédi Kossuth Muzeumban
Pest megyei Hirlap 1964. junius 12. 3.1.

Csele István

grafikus szerepel az Ernst Kirzemban a Dolgozó emberek könyvtár c. kiállításon

Oelmacher Anna: Dolgozó emberek könyvtár

Magyar Nemzet 1961. jan. 30. 4.o

M.D.K.

Geh Sándor
festő

Egyéni munkája mellett nyaranta a tokaji Művésztelepen és Nagymaroson dolgozik. Művészetében kibontakozik szellemi sajátossága.

Balogh Andrea: Geh Sándor
Művészet, 1969. július — 34 lap

M.D.V.

Csek István
festő

1951 ben megszünik az állása,
majd áthelyezésekkel különféle
ipariskolákban sora hövetkeik. 1952-ben meg-
hívással a Műszaki Egyetem Rajz
tanszékére kerül tanarsegédkent.

Balogh András: Csek István
Művészet, 1969. julius – 34 kep.

M.D.Y.

Csek István

festő

Egyetemi oktató munkája mellett a felsőoktatási reform keretében a rajzi tantervek előkészítésében és kimunkálásában levékenyen részt vesz.

Balogh András: Csek István

Műveszet, 1969 julius – 34 lap.

M.D.K.

Csók István
festő-

1950-ben állásáról lemond,
de a Fővárosi Tanács újra kinevezi
újból tanít, valamivel jobb feltéte-
lek mellett, mint azelőtt.

Babagh Andreas: Csók István
Művészet, 1969. július - 34 lap.

M.D4

Csehi István
festő

Az 1967-es ceglédi kiállításon bemutatott művek egy elmélyült és csendes alkotó periódust mutat, amelynek igen szép termése az a szimbolikus rajzsorozat amelyet növényi formációk alapján készített.

Balogh Andrásné: Csehi István
Művészet, 1969. július - 34 lap.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

M.D.K

Csek István
festő

A Fényes Adolf Teremben rendezett kiállítást. Betegsége súlyosodásával elzártságban él, népi cserepektől, régi ermektől, hangszerektől, népzajzi gyűjtemények vesznek körül.

Balogh András: Csek István
Művészet, 1969. julius – 34 lap.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

M.D.

Csek István
festő

Részt vett a „Dolgozó emberek között" cimű kiállitáson. Az igen sok oldalú művészt jobban kellene meg becsülni a művészeti kultura miatt.

Balogh András: Csek István
Művészet, 1969. julius – 34 lap.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Csek István

festő-

M.D.K.

1949-ben hiénytelen Budapeszten tanári állást vállalni. Politikai balfogásnak esik áldozatul.

Balogh András: Csek István
Művészet, 1969. julius - 34 lap.

M.D.K.

Csek István
festő

1939-ben keszül a Főiskolára,
mint Burghardt Rezső tanít-
ványa. Mesterélől a természet-
látás finomságát ~~és a mély~~ vette át.

Balogh András: Csek István
Művészet, 1969 julius - 34 lap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

M.D.Y

Csek István
festő

1916-ban született Cegléden, parasztszirlók gyermeke hérit. Isholáit Cegléden és Nagykőrösön végezte. Első kiállítását is Cegléden rendezték, 20 éves korában.

Balogh András · Csek István
Művészet, 1969 július – 34 lap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

MDK

Csehi István
festő

Középiskolai tanulmányaival egy időben zenei tanulmányokat is folytatott. Körben dolgozni kényszerült, hogy a Képzőművészeti Főiskolára bejárathozhasson.

Balogh András: Csehi István
Művészet, 1969. július – 34 lap

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Csetkovics

Kiállítása volt

Vigilia, 1959, XII. n., 761 old.

MDK

Cseh István

Kőszegi udvar akvarell 31x39

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Műcsarnok.
1955.Kat.28.1.

MDK

Cseh István

Kiállitása a Fényes Adolf teremben.

(havas) : Három kiallitás.

Népszava 1959.nov.1. 4.o.

1021

Cseh István: Öreg törzs

s különösen 1918
mainak bukása utá
gikusan felbomlott.
badság, mint a nem
a haladás feltétele:
módokon érvényesü
egyes nemzetek t
ben, de alapjelenté
nemzetnél ugyana
alapjelentést elhomá
a történelmi helyz
színleg és átmenetil
pán, mert a világ né
dig ugyanazt értik rajta.

A Kongresszus helyeslőn és egyértelműleg fogadott el többek közt egy olyan indítványt is, mely bennünket közelről érdekel. Robert Goffin, a kitűnő belga költő hivat-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1964 JUL

ÉLET ÉS IRODALOM

cse és a munkát szolgálja, annak szintjét emeli, minőségét tökéletesíti, s ily módon szépíti meg, avatja értelmessé az életet.

Oslo nem tartozik az építészeti remekműveket felmutató városok közé, de sehol sem találkoztam még a rend-

Cseh István

MDK

Szerepelt a veszprémi SZMT Kisfaludy Kulturotthon termeiben 1957 aug. 25-én megnyilt kiállitáson.

"Szobasarok"

Paál Ákos: A vörösberényi müvésztelep kiállitása.
PEDAGOGUSOK LAPJA. 1957. szept. 15.

MDK

Csch István, szobrász

Csárdás. Kerámia.

Műcs.-OMKT."A gyermek a művészetben"194o.II.-III.

Kat. 2o.1.

Cseh István

Lemezhajtogató brigád
olajvázlat 28×40

Dolgozó emberek között kiáll.
Orust muzeum 1968. jan.

Csek István

Lemezhajtogató brigád
olajvázlat 28x40

Dolgozó emberek között
Képzőművészeti kiállítás
Ernst Múzeum 1968.

MDK

Cseh István

kiállit a Fényes Adolf teremben. mélt.

Esti Hirlap 248. sz. 1959. okt. 22 2 old.
/Cs.M. cikke/

CSEH ISTVÁN festő
Cegléd, 1916

A Képzőművészeti Főiskolán 1939-49 között Burghardt Rezső, Berény Róbert és Koffán Károly növendéke, majd ugyanott tanársegéd volt. 1952 óta a Müegyetem Épitészmérnöki Karának rajzi tanszékén tanit. 1959-ben a Fényes Adolf Teremben, 1960-ban a hódmezővásárhelyi Medgyessy Teremben, 1967-ben a ceglédi Kossuth Muzeumban, 1974-ben a Fényes Adolf Teremben volt jelentősebb kiállitása. 1947-ben elnyerte a köztársasági elnök képzőművészeti diját. - Természetelvü, tömör, konstruktiv stilusban dolgozó festő, ezen belül azonban bizonyosfoku dekorativitás megtartására törekszik. Főként a tájkép- és portréfestéshez vonzódik.

Művészéletrajzok 1975

Cseh István

Kőszegi udvar, akvarell

Miccarnok 1955 VI. Magy. Képsőm. Kiáll.

M.D.K.

Csch István
festő

A Fenyes Adolf teremben van kiállítása

Magyar Nemzet, 1959. okt. 18.
Kiállítások.

4e

Szeh István, festő

Május 14-én kiállítása nyílik meg a Történelmi Múzeumban.

—: Hír

Népszabadság. Bp. 1960. máj. 14.

10.

MDK

Cseh István

Dolgozók az üdülő kertjében, of.

Motorpróba a Sporthajójavitóban, o.temp.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Múz. 1961.

M.D.K.

Csch István, festő

falurészletet ábrázoló
vízfestményét közli a lap.
Cím nélkül.

ALFÖLD, Debrecen, 1966. XVII. évf. 6. sz. 85. old.

M.D.K.

Csch István, grafikus

mereder utcamenti kis
kárakat ábrázoló rajzát
közli:

ALFÖLD, Debrecen, 1967. XVIII.évf. 7. sz. 78. old.

Cseh István

Budapesti pedagógus - festő
Tárlata a Fényes Adolf teremhen. Pl Háztatők c. képe.
Mestere Kmetty.

László Gyula : Kiállitások
Rajztanitás 1960.Isz. 30.l.

Cseh István

A rajztanárok balatonfüredi művésztelepének idényzáró kiállitásán jól szerepelt.

Domonkos Imre: A Pedagógusok Szakszervezete nyári művésztelepeiről
Rajztanitás 1961. V. sz. 29.l.

MDK

Cseh István

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 márc.p.43.

Czeh István

festőművész gyűjteményes kiállítása
a ceglédi Kossuth Múzeumban.

Magyar Nemzet, 1967. IV. 1.

MDK

Cseh István

Lemezhajtogató brigád, o.vázl.

Dolgozó emberek között, képzőm. kiáll.

1968. jan. Ernst Muz.

Csek István

Lejsa
Fasor

Pestmegyei Hírlap, 1967. ~~[illegible]~~ máj. 7. (Legléd)

Csek István

filozófia
Utcarén

Pestmegyei Hírlap (Legléd) 1967. ápr. 1.

Csele István

Tárlata ápr. 3-án nyílik meg a
cegléd Kossuth Múzeumban.
Bevezetőt mond: Oelmeches Anna

Pestmegyei Hírlap (Cegléd) 1967. ápr. 3.

Csch István

rajza
Beszélgető öreg fák

Pestmegyei Alichap (Cegléd) 1967. ápr. 2.

M.D.K.

Cseh István

"Fák" c. rajzának repr.-ját hozza a lap.

Élet és irodalom, bp. 1969. márc. 29.
XIII. évf. 13. sz. cimlap

Csek István
festő

M.D.K.

A fiatal generációhoz tartozó művész,
a cegléde tárlaton szerepelt.

Skvai Nándor: Cegléde festők kiállítása a Kossuth Múzeumban
Művészet, 1965. április – 46 lap

MDK

Cseh István

festő

kiállitása a Fényes Adolf teremben.

----: Uj kiállitások
Esti Hirlap. 1959. X. 22.

H. D. U.

CSEH István festő

Részvétel a kiállításon

d. m. Pest megyei képzőművészek kiállítása

Magyar Nemzet 1961. febr. 7. 4. l.

Csch Istvánné
festő

M.D.V

Méltatás.

B. Haulisch Lenke: Pest megyei képzőművészek VII. kiállítása
Művészet, 1961. május. — 34 kep.

MDK.

Cseh István grafikus

"Kőszegi udvar " /akvarell/

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás
Műcsarnok ,1955. 28.1

Csek István

Rajz /szepró/

Kortárs 1966 VI. n. 948 old.

MDK

Cseh István

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1968 jan.31.

Csek István festő

Kiállítása nyílt Cegléden

(szülővárosában)

Zalai táj (repró)

Népművelés 1967 Jl. n. 44 old.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

KORTÁRS

jún.

1021

Csoh István

Föld-anya tartsd meg, ég-anya, süss rá, tűz-anya, melengesd
víz-anya, hűtsd, eső-anya, sirasd el! *Szerelem, felejtsd el!*

CSEH ISTVÁN rajza

…ilati foglyok szürke vászonruhá-…csen ül. Elkínzott arca, görnyedt …arulja, hogy gyötrelmes napok van-… mögötte. Közte és a külvilág közt csak az öreg foglár az egyetlen kapocs; megjelenésére úgy vár, mint egy enyhülést hozó megváltó pillanatra. A foglár ősz hajú, idősebb ember; túl van a továbbszolgáló altisztek korán, mintha ő is a múlt maradványa volna ebben a várbörtönben.

ÁRON *(feszült várakozással pillant a belépő foglárra)*: Jó reggelt.

FOGLÁR *(a magával hozott kannából feketét tölt a csajkába, és egy darab kenyeret tesz melléje. Köszönés helyett csak biccent.)*

ÁRON: Milyen nap van ma?

FOGLÁR *(mogorván)*: Nem mindegy magának? *(Enyhébben.)* Péntek van.

ÁRON: Úristen, tizedik napja.

FOGLÁR: Mit sóhajtozik. Elrepül egy hónap vagy kettő, észre se veszi.

ÁRON: Ezt...? Én belebolondulok.

FOGLÁR *(emberségesen)*: Holnap köleskását kap, vasárnap egy kis húst... Ha fázik, kerítek magának egy takarót.

ÁRON: Nem ártana... Maga derék ember.

FOGLÁR: Mit hízeleg!?... A nyugdíjamat kockáztatom, hogy a számat koptatom itt. *(Indul a kávéskannájával.)*

ÁRON *(a karja után kap)*: Maradjon egy pillanatig még.

…tanak itt?

FOGLÁR

ÁRON: T…
nyolc ó…
gatni!

FOGLÁR …
ja meg!

ÁRON: Á…

FOGLÁR …
aztán be…
a kicsit,…
mes embernek látszik. Mérnök vagy valami doktor... Fogadja meg a tanácsom. Nem jó ujjat húzni velük. Valljon be rögtön mindent. Kikerül ebből a penészből. Rendes börtönbe viszik.

ÁRON: Tolvajnak tart vagy útonállónak?

FOGLÁR: Akkor nem hozták volna ide a várba... Nagyobb bűn terheli a lelkét. Emberhalálnál nagyobb. *(Indul.)* Igya meg a kávéját, amíg meleg. A kenyerét is egye meg az utolsó morzsáig. Szüksége lesz az erejére. *(Kimegy, kulcs csikordul.)*

ÁRON *(a csajka után nyúl, és egy kortyot iszik, majd behunyt szemmel a falnak támasztja a fejét.)*

ANYA *(jön és megy a cella falán át, teljes testi valósággal, ahogy Áron képzelete maga elé idézi. Könyv van a kezében)*: Születésnapodra vettem, Áron.

ÁRON: Ó, mama, egy szép kendő ára...! Versek?

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

KORTÁRS

1021

CSEH ISTVÁN rajza

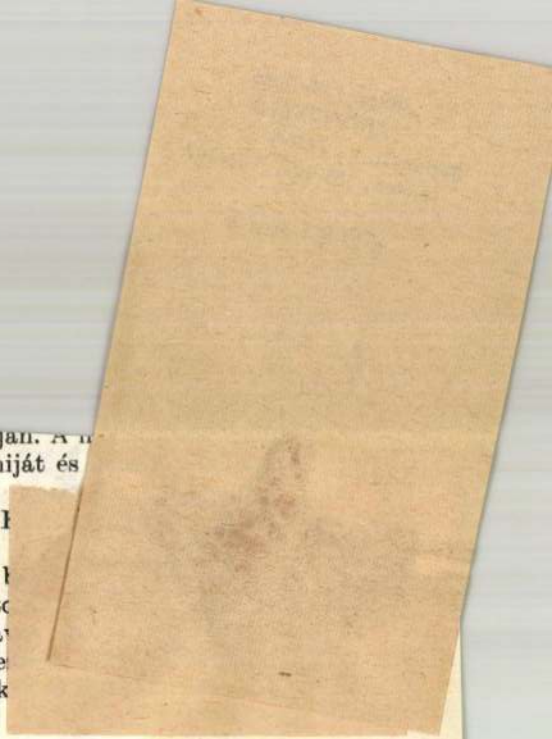

— olvasta a hivatalnoki hangján. A
jobb kezéből bal hóna alá fogta a gyerekek levetett holmiját és
Addigra Jani bácsi is magához tért.

— Hagyja csak. Csinálom én, ha már fölvállaltam. I
ségére ilyen munkára kényszerül az ember.

Az asszony csak állt tanácstalanul a ceruzával. Jani

— Ide tegye a keresztjét, magától se telik több, bizt

Az asszony megkönnyebbült, és vastag fekete újjá
Három gyerek sorakozott mögötte. A két kisebb lány me
várta a svájci trikót meg a bordás harisnyát, de a fiú két k
klott alsót.

— Kolompár Aranka.

— Kolompár Mária.

— Kolompár Ernő.

A tanítónő gondozásba vette Arankát meg Máriát. A kislányok sebesen húzkodták magukra a fehérneműt, horpadt kis mellkasukat kifeszítették a rózsaszín trikóban. Csak Ernőnek nem akaródzott megmozdulni. Sor alá való legénynek is elment volna széles, barna vállával, izmos nyakával. Valóságos korát csak az igazolvány meg szokatlanul lányos arca mutatta.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

KÖZNEVELÉS
Cseh István
1968 MÁR 8

1021

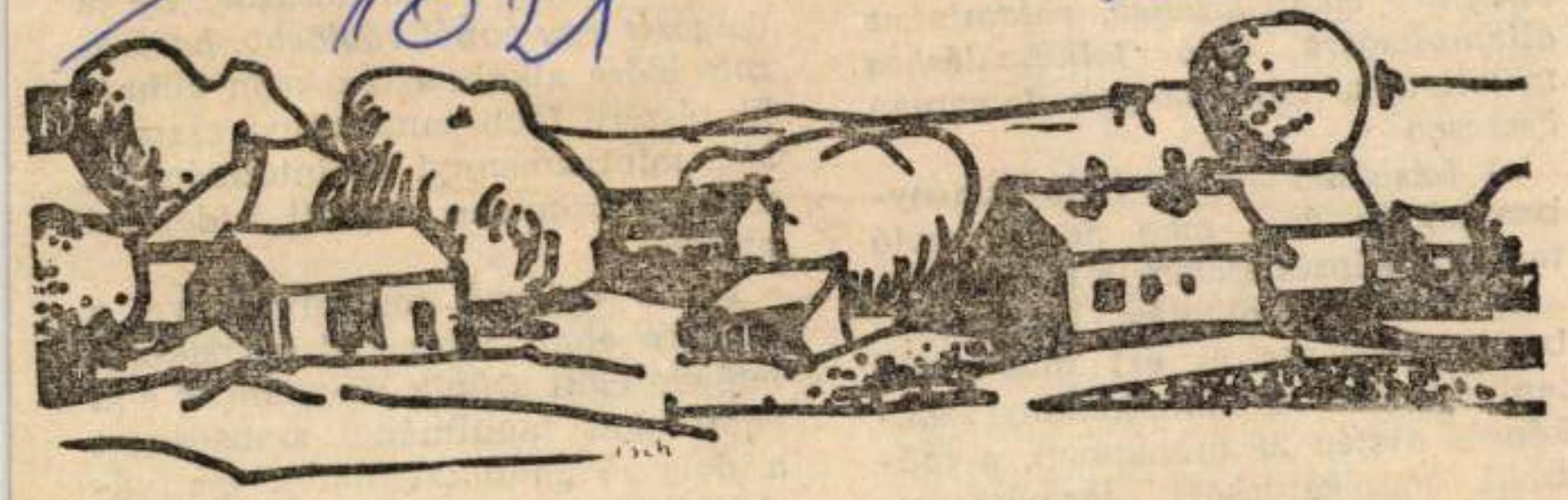

Zalai táj

Cseh István (Budapest) rajza

az esti, illetve a levelező tanulókat *a szakdolgozat v*
lomaterv elkészítéséhez, va
államvizsgára való felkés
megilleti a tanulmányok f
összesen

a) felsőfokú oktatási int
ben három évet meg nem
tanidejű képzés esetén 15 mu

b) felsőfokú oktatási int
ben a négyéves és ezt meghaladó tanidejű társadalomtudományi szakképzés esetén 21 munkanap, a műszaki, mezőgazdasági, természettudományi és idegennyelvű szakkép-

munkaviszonya a tanévre előírt összes vizsga sikeres letétele előtt szűnik meg, akkor a ki nem adott tanulmányi szabadságot a dolgozó „munkavállalási igazolási lap"-jára fel kell jegyezni. Ugyanitt kell feltüntetni azt is, hogy az ér-

Cseh István

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1969 JAN 17

PESTMEGYEI
HÍRLAP

1021

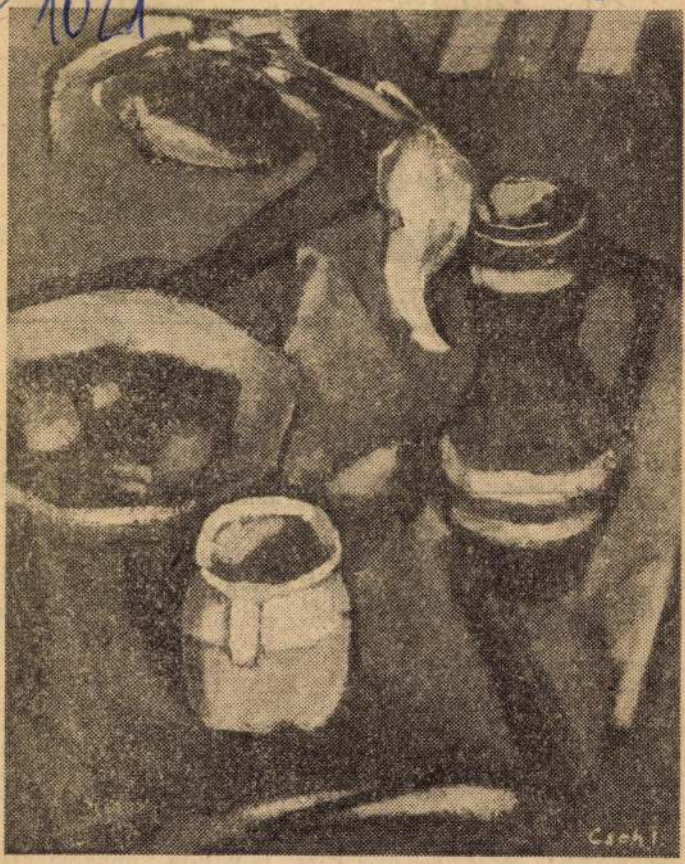

PARASZTCSENDÉLET Cseh István festménye

... építkezés ...

... kocsivezet...

mindenki forró védőitalt kap.

Az építőiparban téli munkavédelmi oktatást tartanak.

Felhívják a brigádok figyelmét a fokozott óvatosságra és megkövetelik a jeges lépcsők, feljárók takarítását. Az oktatás szerves része a szabadban tárolt gépek, szerszámok kezelése is. A betonkeverőknél ilyenkor gőzzel melegítik a sódert és meleg vizet használnak.

A Csepel Autógyárban a kinti szereléseken, építkezéseken dolgozók

védőöltözetet s védőitalt kapnak.

A szakszervezet állandóan ellenőrzi, hogy a melegedők, öltözők kellően fűtöttek-e. Panasz eddig nem is érkezett. A legnehezebb dolguk a bejáratos gépkocsivezetőknek van télen. Hiába a meleg ruha, ha az országúton akad igazítani való, a kocsi alá kell feküdni, akármilyen nagy is a hideg.

Sokat fáznak az emberek a ...

... kol-
... tét,
... lmi
... zke-
... az,
... és
... már nem ... ana-
szokat a jövő télre megszüntessék, vagy ha erre nincs lehetőség, mérsékeljék.

—s—i—

Válasz cikkünkre

A Pest megyei Hírlap 1969. január 5-i számában cikk jelent meg Albérleti emberek címmel. A cikk írója többek között megszólaltatja T. Imréné dunaharaszti, Bercsényi u. 35. szám alatti lakost, aki arról nyilatkozott, hogy lakásigénylését a helyi tanács válasz nélkül küldte vissza. A való helyzet ezzel szemben az, hogy T. Imréné semmiféle kérelmet nem nyújtott be a Dunaharaszti Községi Tanács VB-nél, mint I. fokú lakásügyi hatóságnál, ennélfogva azt nem is küldhették sem válaszszal, sem válasz nélkül vissza.

A valótlan állítás alkalmas arra, hogy a tanács munkáját negatívan mutassa be, ezért indokoltnak tartjuk észrevételünk közzétételét.

Dr. Varjú Klára.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1970 APR 18

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1021

Cseh István

Cseh István: Domboldal

FALU TAMÁS:

Tu mátye

Ezerkilencszáztizennégy nyarán nagy forgószél söpört végig az utcákon. Olyan nagy erejű volt, hogy — mint egy csárdástáncos — könnyedén megforgatta a kertünk közepén állt olajfát, kiemelte talajából, megforgatta és lefektette.

Az olajfa a béke fája, a szomszéd postamester meg is jósolta mindjárt, hogy háború lesz.

De nemcsak az olajfát fosztotta meg az élettől a forgószél, hanem a házunk tűzfaláról is lesodorta a maltert. Szegény tűzfal ragyásan, sebhelyesen, szégyenkezve nézett a szomszéd háztetőkre, pedig ezeknek is volt miért szégyenkezniük megritkított cserepeik miatt

A postamester igazat jósolt, s a következő tavaszon már sok orosz hadifogoly került a községbe.

Rendbe kellett már hozatni a tűzfalat is.

A munkával megbízott öreg kőműves egy hosszú, szőke hajú orosz hadifogollyal kopogtatott be.

— Iván — mutatta be a vele érkezettet. — Harkovi fiú, ő is kőmíves odahaza. Szerencsémre fiam a harc

A fogoly tően, de lef róla van sz helybenhagy totta a mag hogy késedel kát.

— Értik m

— Egészen megérti.

És már nyújtott is Iványnak egy kaparókést.

— Tu mátye — mondta egy nyelvtudós önérzetével. E két rövid szó helyett a német azt mondja: *Da haben Sie*, a francia: *Voici, s' il Vous plait*, az angol: *Please*, a magyar: *Tessék*.

A munkavállaló kőművesmester egész nap ott állt a létra alján, s adogatta fel segédjének a szükséges dolgokat, vödröt, maltert, vizet, simítót, meszet, meszelőt.

— Tu mátye — mondta minden felnyújtásnál.

Ebből a két szóból állt egész társalgásuk.

És a tűzfal újjáéledve nézhetett a felbolydult világba.

Bizony, a világbéke megrongálódott tűzfalát is helyre lehetne állítani, ha az érdekelt hatalmak lelkük mélyéről felhoznák a készséget, csak ezt a két szót mondva egymásnak: Tu mátye!

1967 ÁFR - 2

PEST MEGYEI Hírlap

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

AZ MSZMP PEST MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XI. ÉVFOLYAM, 78. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR 1967. ÁPRILIS 2., VASÁRNAP

Román—olasz pártközi tárgyalások

Bukarestben szombaton tárgyalások kezdődtek *Luigi Longo*, az Olasz Kommunista Párt főtitkára és *Nicolae Ceausescu*, a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának főtitkára között.

Jonatán és Coca-cola

Kanadába több vagon almasűrítményt exportált a Nyíregyházi Konzervgyár. A kiváló jonatánalmából készült pulpot Coca-cola gyártásnál használják fel.

Ruhakiállítás Moszkvában

Nemzetközi ruházati kiállítást rendeznek augusztus 22 és szeptember 5 között Moszkvában a Szokolnyiki parkban. A kiállításon a magyar ruházati ipar is képviselteti magát.

Hajóépítő kongresszus

A negyedik magyar hajóépítő kongresszust Balatonfüreden szeptember 18-tól 21-ig rendezi a Gépipari Tudományos Egyesület hajóipari szakosztálya. A tanácskozás központjában a hajózás és a hajóépítés időszerű kérdései állnak majd.

AZ ÉVFORDULÓ ELŐESTÉJÉN:

Díszszemle Vácott
Staféta a Steinmetz-szoborhoz
Baráti találkozók, ünnepi beszédek

Ismét eljött április 4-e, hazánk felszabadulásának immár 22. évfordulója. Szedjük csokorba, hogy megyénkben hol és hogyan ünneplik ezt a fényes dátumot.

Az ünnepségek sorát április 2-án, *Vácott* nyitják meg, ahol délután 2 órakor a Konstantin téri hősi emlékműnél csapatzászlót nyújtanak át a helyi katonai alakulatnak. A KISZ-esek fogadalomtétele után katonai díszszemlére kerül sor, ezt követően virágot és koszorút helyeznek el a hősi emlékműre és az alsóvárosi temetőben nyugvó szovjet katonai sírokra. Az ünnepségen részt vesz *Cservenka Ferencné*, a Központi Bizottság tagja, országgyűlési képviselő, a megyei pártbizottság első titkára.

Ráckevén az ünnepélyes, kibővített párt-végrehajtóbizottsági ülésen részt vesz *Barinkai Oszkárné*, a megyei pártbizottság titkára, s ő emlékezik meg felszabadulásunk 22. évfordulójáról a tököli szovjet emlékműnél.

Városaink dús programot állítottak össze az ünnep két napjára. *Nagykőrösön* reggel kilenc órakor a temetőben megkoszorúzzák az elesett hősök sírját, ahová különautóbusz viszi ki a résztvevőket. A Szabadság téren délelőtt tíz órakor a konzervgyári fúvószenekar térzenét ad, majd az ünnepi beszéd után az *új KISZ-tagok fogadalomtétele következik*. Utána az üzemek, iskolák, intézmények megkoszorúzzák a hősi emlékművet.

Cegléden is hetek óta készülnek április 4-re. Az autós ügyességi versenyt délelőtt rendezik a Kőrösi úti vásártéren. A művelődési házban ünnepi műsorral egybekötött *szovjet—magyar barátsági estet* tartanak. Délelőtt 11 órakor a Kossuth Múzeumban kiállítás nyílik: *Cseh István* ceglédi festőművész képei kapnak helyet a teremben.

A nagygyűlés kedden lesz, amit zenés ébresztő előz meg. Nyolc órakor felsorakozik a díszőrség a szovjet hősi emlékmű és a katonasírok körül. Kilenc órakor, a térzene után, a Szabadság téren tartják az ünnepi beszédet

(Folytatás a 2. oldalon)

MOSZKVA

Malinovszkij marsall a ravatalon

Moszkva mély megrendüléssel fogadta *Malinovszkij* marsall, szovjet honvédelmi miniszter elhunytának hírét. A szovjet főváros középületeire felvonták a gyászlobogót.

Rogyion Malinovszkij marsall ravatalánál szombaton *Leonyid Brezsnyev, Alekszej Koszigin, Nyikolaj Podgornij*, valamint a kommunista párt és a szovjet kormány más vezetői álltak díszőrséget.

A Szovjetunió honvédelmi miniszterének holttestét a szovjet hadsereg házában ravatalozták fel. Szombaton délután a ravatal előtt leróták végső kegyeletüket a főváros lakosai, az elhunyt bajtársai.

Szombaton közzétették azt a részvéttáviratot, amelyet *De Gaulle* francia köztársasági elnök intézett *Alekszej Koszigin* szovjet miniszterelnökhöz *Malinovszkij* marsall elhunyta alkalmából.

Malinovszkij marsall, szovjet honvédelmi miniszter ravatala előtt hat órán át vonultak civilek és katonák, hogy megadják a végtisztességet az elhunytnak.

A három percenként változó díszőrségben ott állt *Anasztasz Mikojan, Kliment Vorosilov, Jurij Gagarin*, az első űrhajós.

Mintegy 70 diplomata — követek és nagykövetek — állt percekig lehajtott fejjel a ravatalnál. A katonai attasék koszorúkat helyeztek a ravatal talapzatára.

Malinovszkij ravatala előtt *vasárnap* is leróhatják kegyeletüket a szovjet emberek. A temetésre előreláthatólag *hétfőn* kerül sor.

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, *Dobi István*, az Elnöki Tanács elnöke és *Kállai Gyula* miniszterelnök táviratban fejezte ki részvétét *L. I. Brezsnyevnek*, az SZKP Központi Bizottsága főtitkárának, *N. V. Podgornijnak*, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnöksége elnökének, illetve *A. M. Koszigginnak*, a Szovjetunió miniszterelnökének, *Malinovszkij* marsall elhunyta alkalmából.

Czinege Lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter vezetésével szombaton magyar kormányküldöttség utazott *Moszkvába Malinovszkij* marsall temetésére.

Koraszülöttosztály és utógondozó intézet létesül a megyében

Vezetőségválasztás a megyei egészségügyi dolgozók szakszervezetében — Kitüntetések és jutalmak

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
PESTMEGYEI HIRLAP

ko elutazott Kairóból

ény a szovjet külügyminiszternek EAK-ban tett látogatásáról

rjet ton na- ga- lál- el- yip- isé- új- gye- „Az ttott zet- kér- csó- me- . A zült nyá- má- dett ala- az külát- nyt. neg- nió

és az *Egyesült Arab Köztársaság* szilárd baráti kapcsolatokat létesített.

A *Szovjetunió és az Egyesült Arab Köztársaság* — hangzik a közlemény — mélységes aggodalmát fejezi ki a vietnami nép ellen folytatott agresszió miatt.

A felek határozottan támogatják a nemzeti felszabadulásukért, függetlenségükért, valamint a társadalmi haladásért küzdő népeket.

A felek álláspontja sok fontos és megvitatott problémát illetően azonos. *Gromiko* meghívta *Riad* külügyminisztert, tegyen hivatalos látogatást a *Szovjetunióban*. Az *EAK* külügyminisztere a meghívást elfogadta.

A TESTVÉRORSZÁGOK ÉLETÉBŐL

A Szovjetunió legmagasabb épülete

Január 18-án Moszkva építészeti tanácsa megvizsgálta és jóváhagyta a leningrádi és a volokalamszki országút elágazásánál kialakult tér beépítésének építészeti tervfeladatát. Ezen a téren épül fel a Szovjetunió legmagasabb — 60 emeletes — épülete.

G. Jakovlev, a tervezőcsoport főmérnöke, így nyilatkozott a körzet beépítéséről:

— *Tervező csoportunk egyik feladata, hogy a leningrádi és a volokalamszki országút által képzett háromszögben elhelyezzen egy magasépületet. Az épületben tervezőintézeteket helyeznek majd el. A hatalmas építmény a jelenleg magában álló Vízügyi Tervező Intézet közvetlen közelében épül majd fel. Az új ház még kifejezőbbé teszi a környék arhitektúráját.*

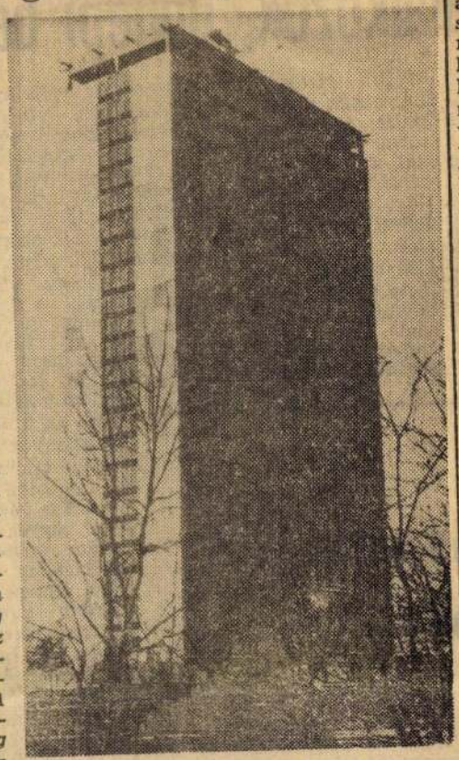

Az épülő Vízügyi Tervező Intézet a leningrádi és a volokalamszki országút elágazásánál.

Megoldódik a tér közlekedése is. A meglévő alagút fölé felüljárót építenek, s új gyalogos átkelőhelyeket alakítanak ki.

Felszabadulási ünnepségek a megyében

(Folytatás az 1. oldalról)

és a koszorúzást, valamint az új KISZ-tagok fogadalomtételét.

A Felszabadulási Kupa mérkőzésein részt vevő sportolók a Lenin-szobornál helyezik el koszorúikat, s a délután sporteseményekkel telik el.

Gödöllőn reggel kilenc órakor kezdik az ünneplést április 4-én, a hősi emlékműnél, ahol elhelyezik a kegyelet koszorúit. A nagygyűlést a mozi helyiségében tartják 10 órai kezdettel, utána a járási tanács nagytermébe baráti találkozóra hívták a szovjet vendégeket. A fiatalok járőrversenyt rendeznek.

Szentendrén már 3-án ünnepelnek: délelőtt 9 órakor a szovjet hősi emlékművet koszorúzzák meg. Az ünnepségre a tisztiiskola növendékei szovjet katonavendégeket hívtak meg. Délután bonyolítják le a hagymányos városi felszabadulási futóverenyt, amelyben tíz csapat vesz részt. A váltóverseny útvonala a Határcsárdától a szentendrei hősi emlékműig vezet.

Felszabadulásunk 22. évfordulója alkalmából *Albertirsán* szovjet hősi emlékművet avatnak. A község központjában eltemetett szovjet katonák sírján emelt emlékművet a Petőfi Sándor általános iskola úttörői fogják gondozni.

Monoron harmadikán felszabadulási stafétát indítanak a vecsési Steinmetz-emlékműhöz, a járás két részéből. A szobornál az odaérkező staféta tagjai, valamint az ünneplő közönség emlékbeszéddel, verssel és koszorúzással hódol Steinmetz kapitány emlékének.

Másnap a monori főtéren ünnepség lesz, ott hangzik el a KISZ-esek fogadalomtétele s megkoszorúzzák az emlékművet. Délután a fiatalság a művelődési házban táncmulatságon szórakozhat.

Váchartyánban nagy kulturális eseményre kerül sor: felavatják az új művelődési házat.

Vácszentlászlón, a hagyományokhoz híven, a KISZ mezei futóversenyt rendez. *Valkó és Zsámbok* fiataljait is meghívták.

Acsa, Püspökhatvan, Penc, Váchartyán, Kisnémedi, Püspökszilágy, Fót és Dunakeszi községekben MHS-lövészversenyt és villámtornát rendeznek. Másnap a váci járás községei motorosstafétát indítanak Vácra, míg *Csővárra* KISZ—Komszomol találkozót hívtak egybe.

Pilisvörösváron a temetőben álló szovjet hősi emlékműnél délelőtt tíz órakor koszorúznak, amelyre szovjet katona vendégeket hívtak meg; délután négy órakor *Piliscsabán* lesz magyar—szovjet baráti találkozó.

A váci úttörőház irányítása alatt működő *Glóbus Klub* a héten donyeci pioníroktól kapott táviratot. Értesítették őket, hogy a ma induló repülőgéppel Budapestre virágot küldenek a magyar földön elhunyt hozzátartozóik sírjára. A váci pajtások ma este fél nyolckor veszik át a gép parancsnokától Ferihegyen a virágot és azonnal elviszik a *gellérthegyi szovjet emlékműhöz.*

Az április 4-i ünnepségek sora már tegnapelőtt megkezdődött; 31-én, pénteken a Diósdi Csapágygyárban *dr. Bozóki István* megyei főügyész, az Ipari Szerelvény- és Gépgyárban *Kőműves Imre*, a megyei pártbizottság dolgozója, a Budakalászi Lenfonógyárban *Nyíri Éva* újságíró, április 1-én a Dunai Kőolajipari Vállalatnál *Szilágyi János* megyei rendőrfőkapitány tartott ünnepi beszédet.

A megemlékezések ma tovább folytatódnak. A Csepel Autógyárban délután 6 órakor *Szakali József*, a Pest megyei Pártbizottság titkára, Vecsésen délelőtt 11.30-kor *dr. Tárnok Béla*, az aszódi művelődési házban délután hatkor *Szabó Berény* vállalati igazgató emlékezik meg a felszabadulásról. 3-án, hétfőn Inárcs községben 15 órakor *Jónás Zoltán* KISZ-bizottsági tag, 4-én, kedden Tápiószentmártonban 18 órakor *Lékó László* megyei tűzoltóparancsnok, Gyömrőn 11 órakor *Bálint Gyula*, az MHS megyei elnöke és Pilisen 10 órakor *Göndics Zoltán*, a megyei pártbizottság osztályvezetője emlékezik meg nagy nemzeti ünnepünkről.

Dabason a járási pártbizottságon délután 5 órakor *dr. Magyari András*, az Agráregyetem tanára, Cegléden a városi tanács nagytermében 20 órakor *Suha Andor*, a Pest megyei Hírlap főszerkesztője, 3-án a Szentendrei Városi Pártbizottságon délelőtt 9 órakor *Arató Jenő* megyei munkásőrparancsnok, április 4-én Nagykőrösön délelőtt 10 órakor *Jámbor Miklós*, a megyei pártbizottság titkára és Gödöllőn 9 órakor *dr. Biró Ferenc*, a megyei pártbizottság osztályvezetője vesz részt.

k. m.

tatási parancs

ték kiadatását. *Sergio Arcacha Smith Dallasban* tartózkodik. A letartóztatási parancsot ide is elküldték.

VIETNAMI JELENTÉS

Partizán ágyútűz kambodzsai határ közelében

Életbe lépett az új dél-vietnami

esebbet, mint amit tudott volna. Sokszor félre is értették, félremagyarázták. Hangoztatrólam is: én csak a szépet, derűset írtam meg a parasztság életéből. Csak ezt? Nem. sztot próbáltam írni olyannak, amilyen volt. A születést, a szerelmet, a gyermeket, a vágyat, a hitet, a halált. De még a halál sem volt élményeimben csak merő sírás. Tíz éves koromtól kezdve három esztendőn át minden halottat énekelve kísértem ki a temetőbe. Nagyon sok koporsó, nagyon sok sírás. De közben olyasmik is történtek, hogy azokon nevetett a fél falu.

A legnehezebb időkben is volt tehát derű, ha gyakran keserű ízzel is. És a holnapban való hit a népben pedig elpusztíthatatlan volt. Ez volt akkor, ebben éltünk mi, mostani öregek. Ki érti ezeket már a fiatalok közül? A mi hajdani kincsünket, írói élményeinket kinek hagyományozhattuk volna át a megváltozott világban?

*

Nem az apák, vagyishogy az öreg írók hagyták el tehát a fiatal írókat, de egyáltalán nincs semmi kezebelijük, amivel segíthetnének valamit. Nincs szerkesztőség például, ahol a tegnapi módon összejöhetnének öregek és fiatalok. Egyelőre még fontos tennivalókról van szó. Mégpedig: fiatalok és öregek nyílt lélekkel nézzünk szembe először is önmagunkkal. Mérjük fel, hogy mit csináltunk rosszul, s mi az ami jó.

Az ember ízlésének, a szépség érzetének többre, jobbra, igazabbra törekvésének nem szabad elszakadni a valóságtól. Mert az elszakadás nemcsak hogy megállás, de visszaesés, hanyatlás. Lehet, sőt kell néha, vagy gyakran, esetleg mindég csak vágyakban, álmokban, képzetekben is gondolkodni, író, vagy bármilyen művészféle, de meg alkotó munkás, vagy tudós embernek is. Vágynak és ábrándnak feltétlenül ott kell ívelnie a valóság körül, vagy felett, mint a szivárvány a közeli, vagy távoli tájakon. Felette a végtelenség, egy karéj, amit átölel, és alatta vadvirágos rét, vagy szőkülő búzatáblák, legelésző csordák. Az nem irodalom, és nem művészet, ami menekülés az élet józan törvényei elől.

*

Többször leírtam már, hogy egy régi társadalmat csak igazabb, nagyobb, tisztább társadalmi renddel lehet leváltani. Méghozzá nem csak igaz, és meggyőző érvekkel, tételekkel, s jobb anyagi helyzettel, hanem az új emberi élet olyan erkölcsi berendezkedésével, amellyel sokkal jobb az ember érzete, hite és szélesebbre tárja minden azelőttinél kapuit az élet minden értelme, szépsége.

De ezekhez, persze, nem elég olyanformán kezdeni az utat, hogy minden felelősséget csak a múltra, a régiekre hárítunk. Nem mi, hanem a történelem kőnél is keményebb törvénye, s az alakuló valóság szabdalta szét egymástól az írói generációkat. Az apákat, meg a fiukat. Kettejük között valóban érezhető lett a csend. De a fiúknak se kellett volna csak az apák segítségét várni némán, előbb kellett volna szólni, hátha előbb is megértettük volna egymást.

BOZÓKY MÁRIA

»Fa«-pantomim

— Legénykoromban bicskával faragtam mezőgazdasági szerszámokat, sőt gépeket, — néz maga elé Cseh István. — Nagyobb volt a „házunk", mint maga az egész „birtok"; apám részéről tizenöt, anyai ágról nyolc hold föld. Két és fél évszázad óta cselédek. Annyi adósságunk volt a Ceglédi Hitelbanknál, a Nemzeti Banknál, hogy, ha kifizettük volna, rámént volna mindenünk. Így csak tengtünk-lengtünk a magunk szegénységében: kilenc gyer-

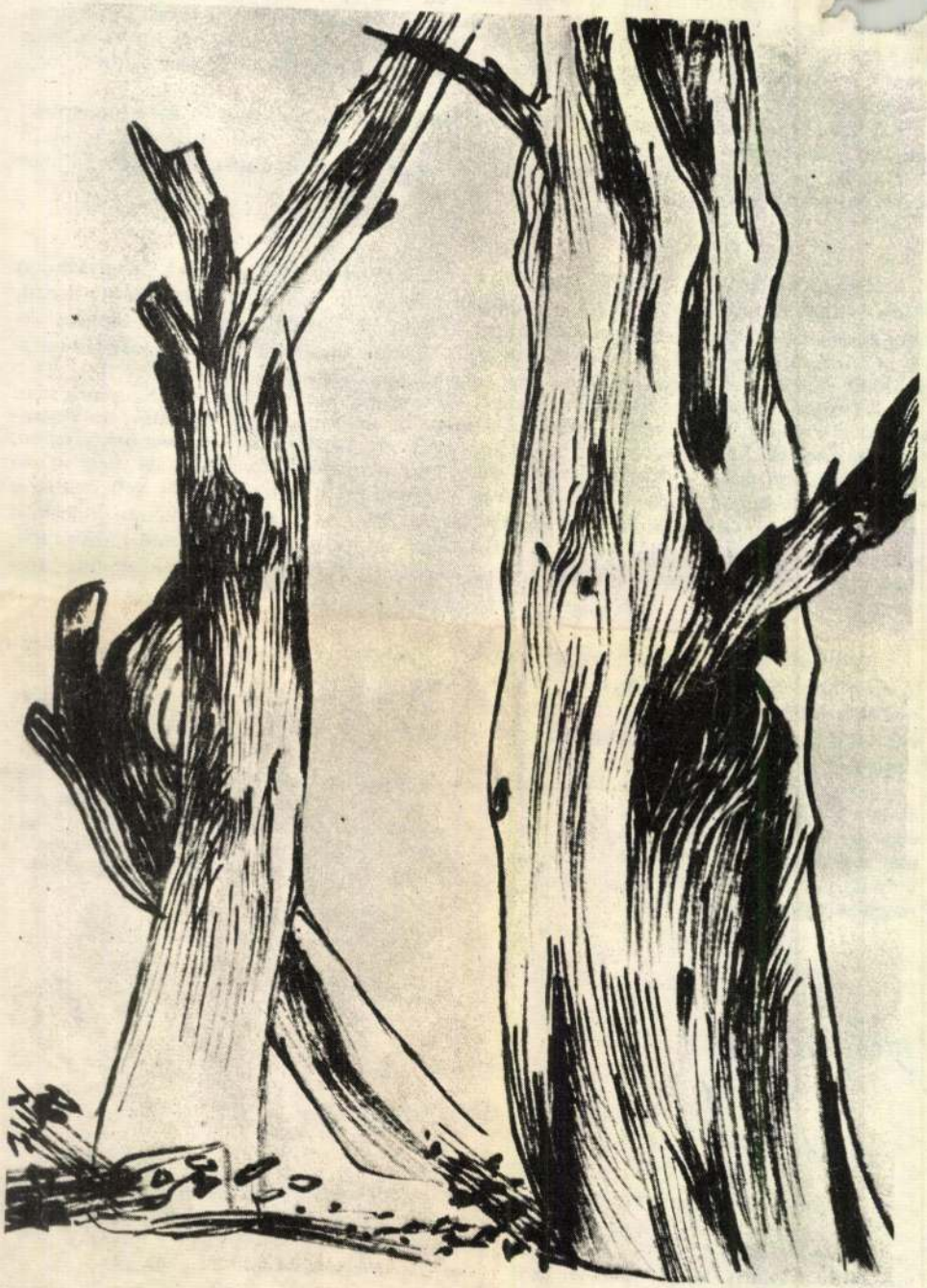

CSEH ISTVÁN rajza

OLVASÓ NÉ

FELHÍVÁS

Hívó szóval fordulunk az irodalom munkásaiho sokhoz, nevelőkhöz, népművelőkhöz, az értő olvasókhoz szívükön viselik a magyar nép műveltségét. Mindn egyöntetű cselekvésére van szükség.

Régebben sokszor és magabiztosan hangoztattuk. Sok minden igazolta is ezt. Könyvkiadásunk a szemünk klasszikus íróink művei az elmúlt húsz esztendőben m felül jelentek meg; könyvtárhálózatunk immár az egész országot átfogja, a falvaktól az üzemekig, és a könyvtári olvasók megsokasodtak. Mindez kulturális forradalmunk természetes következménye.

Az „olvasó nép" illúzióját mégis el kellett oszlatnunk, hogy tovább tudjunk lépni, hogy szembe tudjunk nézni a reánk váró, új tennivalókkal.

Az eredmények ismeretében indultak meg az olvasásszociológiai vizsgálatok, s ezek olyan adatokat mutattak ki, amelyek komoly számadásra késztetnek bennünket. A különböző felmérések szerint az ország felnőtt lakosságának csupán az egynegyede olvas rendszeresen, *ide számítva az iskolás gyerekeket is; egy kis töredék alkalomszerűen, időnként vesz a kezébe könyvet; a nagy többség, a felnőtt lakosság* ötvenöt százaléka nem olvas.

Ez a helyzet sürgős és hatékony cselekvésre késztette mindazokat, akik szívükön viselik az irodalom, a kultúra gondját. A társadalmi fejlődésnek olyan szakaszába jutottunk, amikor az előttünk levő nagy feladatok nemcsak igénylik, de megkövetelik, hogy valóban mielőbb „olvasó nép"-pé váljék a magyar nép.

Két irányban kell munkálkodnunk. Egyrészt el kell juttatnunk az irodalmat azokra a helyekre, azokra a „fehér foltok"-ra ,ahol egyáltalán nem olvasnak; másrészt a már meghódított területeken is tovább kell lépnünk az ízlés formálásával, az igény növelésével. Több évig, több évtizedig tartó, emberformáló munkára vállalkozunk, amely napról napra megújuló leleményt és szívósságot követel mindazoktól, akik szolgálatába szegődnek.

A feladat nagysága és fontossága arra ösztönözte az írószövetséget, hogy mozgalmat indítson az „olvasó népért"; olyan mozgalmat, amely magába öleli a magyar társadalom minden rétegét és minden fontosabb kulturális intézményét. A kezdeményezés mára kibontakozott, s társadalmi, hivatali szervezetek egész sora csatlakozott hozzá. A Hazafias Népfront Országos Tanácsa, a Szakszervezetek Országos Tanácsa, a Kommunista Ifjúsági Szövetség, a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa, a Szövetkezetek Országos Szövetsége, a Művelődésügyi Minisztérium, a Honvédelmi Minisztérium és a Munkaügyi Minisztérium illetékes főosztályai, intézményei, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat, az egész magyar könyvtárhálózat, a Könyvkiadók és Terjesztők Egyesülése, — mind magukévá tették a mozgalom törekvését.

Az elkövetkezendő munkához kérjük mi most a segítséget, a szolgálatvállalást. Találja meg a kezdeményezésben és a cselekvésben mindenki a maga feladatát. Az a cél, hogy minden termékenyítő gondolat — bármilyen szűk körben is fogalmazódjék meg — közös értékké váljék, s az egész nemzet műveltségét gyarapító, közös munkára serkentsen.

Az Olvasó Népért mozgalom Társadalmi Elnöksége

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
KORTÁRS

mek közül öt életben maradt, a három fiú közül ketten tanultunk. Jogászbátyám eltűnt a második világháború befejezésekor. — Én zenét tanultam eleinte a református konviktusban, Nagykőrösön, harminckét pengőbe került a bentlakás. Majd az Országos Református Kántorképző Bizottság előtt tettem vizsgát, Árokháty Béla, neves orgonaművész, jött le Budapestről meghallgatni. A nagykőrösi gimnáziumban már volt egy kis zenekarunk, közülünk Katona Lajos operaénekes lett... Ekkor kezdtem írogatni, én is, néhány társam is, a „Duna—Tiszaközi Nagykőrösi Hírlap"-ba. A „8 órai Újság" meg is támadta a lapot, a fiatal „munkatársakért"... Később, segédkántor koromban, novellákat, karcolatokat írtam. Fizetésem ekkor hatvan pengő volt, tengersokat kellett készülnöm, egy-egy istentiszteletre, temetésre. Ezerkilencszázharminchétben-harmincnyolcban, a Zsidó Templomban orgonáltam, pénteki istentiszteleten, alkalmanként tizenkét pengőért. Ebben az időben verseket írtam, — meg is jelentek a biharmegyei Nagyrábén kiadott „Református Költők Antológiájában", majd a Kispesten kiadott „Rózsalugas"-ban. Kilátástalanság, pesszimista hang szólt bennük... Talán anyai nagyanyám, Szebenyiné Csurgai Lídia ágybanfekvő beteg szülém zsoltározásai hatottak rám. Ott lakott nálunk, kilencvennyolc éves korában halt meg. Az ő férje, Szebenyi Sándor, ács és földműves, 1877-ben a ceglédi turini százas küldöttséggel, Kossuth Lajosnál járt, Baracconeban, ő kapta azt a dedikált fényképet, mely cinóberzöld babérkoszorúban ott lóg, — mutat oda, — a falon.

— Ez a családfa története. És a festészet?

— Csikós Tóth András biztatott rá. Ő nemcsak rajztanárunk volt, hanem sokoldalú tehetség. Színész és gazdasági szakember is. Biztattak a szomszéd birtokos bugaci és szentkirályi Szentkirályiék is, akikkel jóban voltunk, de ők „nem nyúltak a hónam alá"...

*

— Betegséget leszámítva, több más intézmény mellett, tizenöt évet tanítottam a Műszaki Egyetem Rajz- és formaismeretek tanszékén, kockológiát, építészeti grafikát, vízfestést, ékítménytant. Vezettem a fakultatív Képzőművészeti Kört. Megelőzőleg a Képzőművészeti Főiskolán voltam tanársegéd 1947—1948-ban. Azután, majd négy éven keresztül, mint budakeszi általános iskolai tanár, nem értem rá ecsetet venni a kezembe. Műsoron volt minden foglalkoztatás, még vasárnap is: erdőjárás, turisztika, krumplikapálás, dekorálás. Tíz évvel ezelőtt szívoperációval feküdtem kórházban. 1965-ben leszázalékoltak.

Nem is beszélünk most festményeiről, sötét malachit-zöld árnyalatokkal telített tokaji képeiről, — rajzai kerülnek elő, makulátlan, hófehér passepartout-ban, mintha frissen repültek volna le a „műtő"-, azaz a rajzasztalról. Negyven darab, 1965-ből, 66-ból, 67-ből, 68-ból. Összefüggnek, összekapaszkodnak egymással, mintha különös pantomin, — a „Fa"-Pantomim tagjai lennének, mozdulatban mindegyikre külön-külön más és más szerep hárul.

Füzek Nagymarosról: az egyikből két ág nyúlik le a földig s nyaktörő hidat csinál, — a másik csonk-gyökereivel úgy ugrál a földön, mint mankóján egy breugheli figura, — avas, fehér fűz-gyökerek, mélyen, laposan, bonyolultan és félénken ágazódnak szét a vékony homok alatt —, majd három, öt fűz; csupaszon álldogálnak. Összenőtt vetélkedés „Páris almájáért". — Két másik törzs kampós, horgas karjával szembefordul egymással: Bokch fái pelekednek így a genti „Bűnbánó Szt. Jeromos" képen, — ilyen a „könyörgés" című filctollal rajzolt darab is. Gyümölcsfák a nagymarosi dombról; s a legszebb rajz: Fűzfatuskó, kimosott vízparton, hallucináló, fehér, pelyvakönnyűvé vált, — a másik fatörzsön cérnavékony vonalak futnak le, akár a skót Gwyther Irwin absztrakt „Éjfél"-en. — A külső vízparti, „nagymarosi sivatagból" lepusztult fűzfamaradványok kerülnek elő: csupasz, csonka, ugató kutyafejű-ágak.

Modell-anyaga csak a fa Cseh Istvánnak. Általuk szól az emberről, rajtuk keresztül mondja el érzéseit, gondolatait, vagyis ezeknek a különös „anyagoknak" alakzatoknak közvetítő szerepük van a mély emberi tartalmak kifejezésére.

A fának gyökere van, törzse és lombja. Cseh István Fáinak csak törzse van és gyökere: különös némajátékra született darabok, melyek évszázados, száraz, recsegő-ropogó, nem gyulékony, inkább szikkadó, felkönnyebbedő mozdulatokkal nőttek ki talajukból.

MDK.

Cseh István

Bálványok c. rajza

Köznevelés 1967 ápr.

1021

bb 14. fák és emberek cimmel Cseh István

vid gö/tm szb la 1967. április 3.

hétfőn cegléden a kossuth muzeumban megnyilt cseh istván festőművész kiállitása. a ceglédi születésü művész 30 olajfestménye és 25 tollrajza, metszete szerepel a tárlaton. a képek többségének a természet, elsősorban a fák a témája érdekes egyéni megfogalmazásban. /mti/

-.-

e m b a r g ó 18 óráig!

bb 10. ünnepi müsoros est a néphadsereg központi klubjában

k vt/tm szb la 1967. április 3.

az ország felszabadulásának 22. évfordulója alkalmából
- ismert fővárosi művészek közreműködésével - hétfőn müsoros

MDK

Cseh István

szerepelt a kiállitáson.

Ikvai Nándor: Ceglédi festők. Kiállitás a ceglédi Kossuth Muzeumban.

Pestmegyei Hirlap. 1964. jun. 12.

Cseh István

"Domboldal" c. képének repr.-ját bemutatja a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 197o. ápr. 18.
XIV. évf. 16. sz. 6. lap

Cseh István

festőművász kiállitása. Cegléd. - Ism. Szántó Gábor, Köznevelés, 1967.23.évf.7.sz.274.l. - Oelmacher Anna, Művészet, 1967.8.évf.1o.sz.44.l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 197o. 1.sz. 68-1o7.l./

89. l.

Cseh István MDK

Parasztudvar, olf.

Mücsarnok 1959 VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

M.D.K

Csek István
festő

A „Bolond nő", a „Lány bundában"
az „Ági" című művet bemutatta
a tárlatón.

Oelmacher Anna: Két kiállítás vidéken.
Művészet, 1967. Október - 44 lap.

M.D.K.

Csek István

festő

A cegléd Kossuth Museumban rendezett tárlatot. Ember és táj ábrázolásait dekorativ felfogás-ban mutatja be

Volmachner Anna: Két kiállítás vidéken.

Művészet, 1967. október - 44 lap.

Geh István

Rajzos, repr.

Kortárs, 1969/6. 854. l.

Cseh István

"Liget" c. tájképének repr.-ját bemutatja a lap .

Élet és Irodalom, Bp. 1971. márc. 6.
XV. évf. 1o. sz. 15. lap

Geh István

Rajzo, repr.

Kortárs, 1969/6. 905. l.

Geh István

Rajzo, repr.

Kortárs, 1969/6. 924. l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-397

Cseh István

KÖZNEVELÉS

1967 SZEP 8

1021

Cseh István (Budapest) rajza

ásában a bemuta-
ll, hogy az ma már
anári elbeszélés. A
énelmi tankönyvek
s bázisnak, és nem
nak tekintendők a
il a 8. osztály szá-
énelmi olvasókönyv
, az Iskolatelevízió
hogy a tanár, külö-
mutatást előzetesen
tesse meg.
kell jegyezni, hogy
elmi fogalom kiala-
bemutatás. Vannak
meglevő képzetek
almak összekapcso-
lgozhatunk fel. Mi-
mtanításban, annál

intézis útján kibon-
igen lényeges, hogy
ind a pozitív, mind

formában alakulna
nak, konkretizálód
nelmi problémák m
A történelemben s
lenség okát. Ilyen
tudunk a jelenség
törvényszerűségek
ből az elvont tétel
a jelenségre. A tö
mazásában tehát
eredményességről
tanulók képesek a
szerzett ismereteik

A gondolkodásr
néhány problémáv
csak akkor taníth
figyelmet fordítun
szont csak úgy h
kellő súlyt helyez
kölcsönhatására. E
soron következő n

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Cseh István
ÉLET ÉS IRODALOM
1967 MÁR 25.

1021

Cseh István: Tavaszi fák

Véleme
Látogatóban

LÁZÁR ISTVÁN:

Megint árvíz

Megjön, szinte minden évben, egyszer az ismert, veszélyes helyeken, máskor meg ott, ahol még sohasem járt. Ismét árvíz. Az idén a Szamos kezdte, folytatja a Bodrog és a Tisza.

Az a hír indít útnak, hogy a határon túlról kapott előrejelzések szerint a Bodrog vize sokkal, talán fél méterrel is meghaladhat minden eddigi szintet. Este tízkor Miskolcon, az észak-magyarországi á- vízvédelmi törzsnél köz

M.D.K.

Cseh István

Festőművész kiállitotta müveit az Egressy klubban.

Pestmegyei képzőművészek kiállitása az Egressy klubban

Magyar Nemzet 1961.febr.7. 4.old.

Cseh István
festő

M.D.K.

Műveiből Budapesten, Aglé den
Hódmezővásárhelyen rendeztek
kiállítást. — Önarchépét
a Fővárosi Tanács vásárolta meg.

Kiállítások - 39 lap
Művészet, 1960. augusztus

Cs

Csek István

— festő

M.D.K.

Feniges Adolf teremben állított hi műverből

Magyar Nemzet, 1959. okt. 25

Kiállítások

4 l.

Csep István, festő

A Fényes Adolf-teremben nyílt meg táclata.

– Kiállítások

Népszabadság, 3. 1959. okt. 11. 8.1 [Vidéki]

Gyeh István
Gyafikus

M.D.K

„Tavasi fák"

Élet és Irodalom, 1967 márc 25 - 2 lap.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Cseh István

ALFÖLD

1966 JÚN
1021

Cseh István rajza

Korábbi két kötetéhez mérve fejlődés, hogy igyekszik felderíteni a kiégés, a hit-vesztés, a végletes elmagányosodás okait. Felnőtt a titkokhoz, maga is birtokol hasonlókat. Megérti őket, s megbékél velük *(A halsütő, A szíjjártó, Ködben a tavon)*. Előre lépés ez az egykori sejtelmességgel, borzongató homállyal szemben, még akkor is, ha az írások hangulata, atmoszférája a korábbiakéval azonos. A kiégés, a hitek és álmok elveszítése, az önsorvasztó magány ugyanis ott van már a *Túl a városon* kötetben, de mostanra felfokozódik, végletessé válik.

A *Néhány nap* című novellában körvonalazódott először az érzések elhalásának nyugtalanító felfogású ábrázolása: „Tudta, hogy egyszer csak el fog múlni a heves érzés, megnyugszik. Most, amikor nagyon rossz volt Lina nélkül, nem bánta volna, ha mielőbb eljönne az az idő, de sajnálta is, hogy így lesz." Az érzelmek és a kapcsolatok csökevényesedésének kettős előjelű ábrázolásával van itt dolgunk. Az eredmény már biztos, de még fájdalmas; így megnyugszunk, természetesnek, rendjén valónak találjuk. A fájdalom, a hős belső nyugtalansága – feloldja szorongásun-

az önmagukkal szembeni megnasonlottságig a természeti, tárgyi világgal szembeni közöm bösségig, a totális elidegenedésig jutnak e Az út és az állapot félelmet szül – önmaguk tól való félelmet, mely végső soron önpuszt táshoz vezet. Egyetlen kapaszkodó, egyetle visszavezető szál marad még életben: a vágy kozás.

Nagy erénye Szakonyi prózájának az egyszer ség, a közvetlenség. Mestere az atmoszféra hangulatteremtésnek; a halk tónusokat kedve Finom lírával szövi át elbeszélései szövet A szemlélődés, a töprengés, az elmélázó m rengés jobban érdekli, mint az ítéletmondá A felnőttek durva világára is inkább rácsod kozik, fájdalmasan tudomásul veszi, mintho ítélkezzen, bíráskodjon felettük. A tárgyi lág és a természet iránti áhítatát fokozatos

Cseh István
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

1965 DEC 18
1021

Cseh István: Fa

HÁMOS GYÖRGY TÉVÉ-LEVELE:

Izgalmak hete

Két új sorozatról

Az elmúlt tv-hét gazdag volt izgalmakban. Két tv-játékot is láthattunk; mindkettő falun játszódott. Az egyikben egy halott, a másikban egy súlyos koponyaalapi törés s egy letartóztatás. Mire ezek a sorok megjelennek, a sérült talán nem is él már. Két bűnügyi filmet is bemutattak; ha jól számoltam: összesen hat halottal. De a krimiken is túltesz izgalmasságában a Nyomorultak egy-egy folytatása. Mindig a legfeszültebb helyzetekben hagyják abba; az ember egy hétig izgulhat, mi történik a szívéhez nőtt hősökkel. Kitűnő sorozat a Kibernetika is. Azt hiszem, nagyon sokan a képernyő előtt ülve kezdik sejteni, mit jelent ez a korszakot jelző fogalom. Izgalmas dolog ez is. Hát még a Kék fény című, most kezdődő sorozat, melyben Kovalik féltucat telefonnal körülvéve, majd egy órán át meghitt kapcsolatban állt a rendőrséggel, a határőrséggel, a tűzoltókkal. Ha abban az órában bármi történik az országban: bűntény, baleset, orkáncsempészés, vagy tűzvész: a néző pillanatok alatt értesült volna róla.

Mondanom sem kell, hogy nem történt semmi.

S ez majdnem természetes. Ismerjük az események rosszindulatú természetét, ha várjuk őket: a világért sem történnek meg. Különben is, a tv jóelőre meghírdette ezt a műsorát; ebben az időben tehát az autósok jobban vigyáztak az utcán, a csempészek nem csempésztek, a betörők nem törtek be, a gyilkosok nem gyilkoltak. Egy óra hosszat ki lehet bírni az ilyesmit. Senki sem bukik le szívesen két millió ember szemeláttára. Elgondolkodtató, persze, hogy a tüzek sem törtek ki. Mi lenne, ha ez a műsor két órán át tartana? Esetleg három vagy még több órán át? Meg kellene fontolni azt is, nem járnánk jól, ha a tv egész nap a Kék fényt sugározná. Minek következtében sem baleset, sem bűntény nem történne; a betörők nem *Gyula, Radó Gyula,* s a vezető rendező *Wiedermann Károly* — minden eseménytelenségre felkészülve — úgy komponálta meg a műsort, olyan mozgalmas, szellemes fordulatokkal (ál-tűzoltás, a talált tárgyak osztálya stb.), *Kovalik Károly* pedig olyan talpraesetten s kedves humorral hidalta át a meg nem történt események helyét, hogy talán kár is lett volna, ha közben történik valami, Az adást befejező, s távoli szerencsétlenségeket megelevenítő híradó részletek már túlzott bőséggel elégítették ki borzalom-igényünket. S még csak ezután következett — talán, hogy kipróbálják, mennyit bírunk el — valódi történet alapján: a *Gyilkosság aknatűzben* című bűnügyi dokumentumjáték, ugyancsak Wiedermann rendezésében. Nem tudom, e két frissen indult sorozat ezentúl együtt fog-e futni? Remélem, nem. Hátha egyszer akad valami a Kék fényben is; s ne pazaroljuk el a legrettenetesebb bűncselekményeket egyetlen vasárnap. Gondoljunk a többi ünnepre is.

A Gyilkosság aknatűzben Budapest ostroma alatt történik. Különös, érdekes film; szerzői megérezték, s egy dokumentumjáték lehetséges keretei között ki is használták a helyzet „halálos groteszkségét". A város tele van áldozatokkal és gyilkosokkal, mindenütt tömegkivégzések, aknáktól rogynak össze a házfalak: s mi izgatottan figyelünk, feljön-e az asszony a pincéből a lakásába, melyben két betörő fosztogat. S az asszony jön felfelé a lépcsőn. A szívünk majd ki ugrik, mi lesz vele? Igen, ez a krimi lényege, nem a borzalom. A sok borzalom között egy kis valódi izgalom. Ha megírnám a krimi esztétikáját, ebből a filmből indulnék ki. Hiszen, mikor az albérlője is feljön utána, hogy megnézze, mi történt vele: a feszültség már alig elviselhető. A férfit is lelövik a betörők, és elmenekülnek. Azután felszabadul a vá-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1971 MÁR 6.

1021

Cseh István: Liget

en, dolgozunk

roskenyér-katonákat, töpörtyű-katonákat készítenek, meghintik sóval, pirospaprikával.

Az ügyfél szemben áll a tisztviselővel. Szerényen előadja kérését. S már a látványtól, a tisztviselő szünet nélkül mozgó állkapcsától „felmegy benne a pumpa".

A katonák nem mindig nyíltan támadnak. Van, ahol dossziékkal álcázzák magukat, másutt táskák mélyén rejtőznek, asztalfiókokban lapulnak. S a hadsereg csak akkor masírozik elő, ha főnök, vagy ügynak, s olykor fölborulnak — vaj-, sajt-, lekvár- szalonna-, kolbásznyomot hagyva maguk után — jegyzőkönyv műszaki rajz, árkalkuláció, éves munkaterv, kollektív szerződés, párthatározat; kereseti kimutatás, orvosi igazolás, továbbtanulási javaslat, útlevél, üdülőjegy, lakáskiutalás, munkakönyv, személyi igazol

mellett. De mégsem úgy. Akkor naponta csak egyszer ettek. Nem tellett többre, meg kivágott volna bennünket az utcára a munkafelügyelő.

Házikoszt

— A dolgozók túlságosan otthon érzik magukat a munkahelyükön, ez a legnagyobb baj — mondja kísérőm, akivel két napja járom az intézetet. Elmondok egy esetet. A kisebbik lányom óvodába jár, és kereseti kimutatást kértek tőlem. Gondoltam, a bérelszámolóban délben kevesebb a munka, megcsinálják azonnal. Kopogok, benyitok. Tizenöt éve vagyok az intézetnél, mégis eltévedtem? Két lány paprikát szeletelt, a harmadik paradicsomot vágott darabokra, a negyedik tojásokat ütött föl, az ötödik a resón hagymát kavargatott. Lecsót főzünk, mondja a ka-

nap. A kávéfőző a legfontosabb munkaeszközünk lett. Igényesebb helyeken maguk darálják a kávét, a még igényesebbek maguk is pörkölik.

Az éhomra lehúzott kávét követi a reggeli utáni, a tízórai utáni, az ebéd utáni, az uzsonna utáni. Ezenkívül kávézunk ha valaki álmos, ha sok a munka, ha kevés a munka, ha értekezlet van, ha vendég érkezik.

A kávéz[illegible] — szertartás. Félretoljuk a munkadarabot, a kimutatást, cigarettára gyújtunk, kényelembe helyezkedünk a széken, kortyoljuk, élvezzük az ízét. És beszélgetünk.

A beszélgetés tárgya: maga a kávé. Keserű. Savanyú. Túlpörkölt. Nem pörkölték meg eléggé. Nagyon erős. Gyenge. Nincs választék nálunk, csak a neve más. Van

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1967 JUL
ALFÖLD

Cseh István

HOVANYECZ LÁSZLÓ

1021

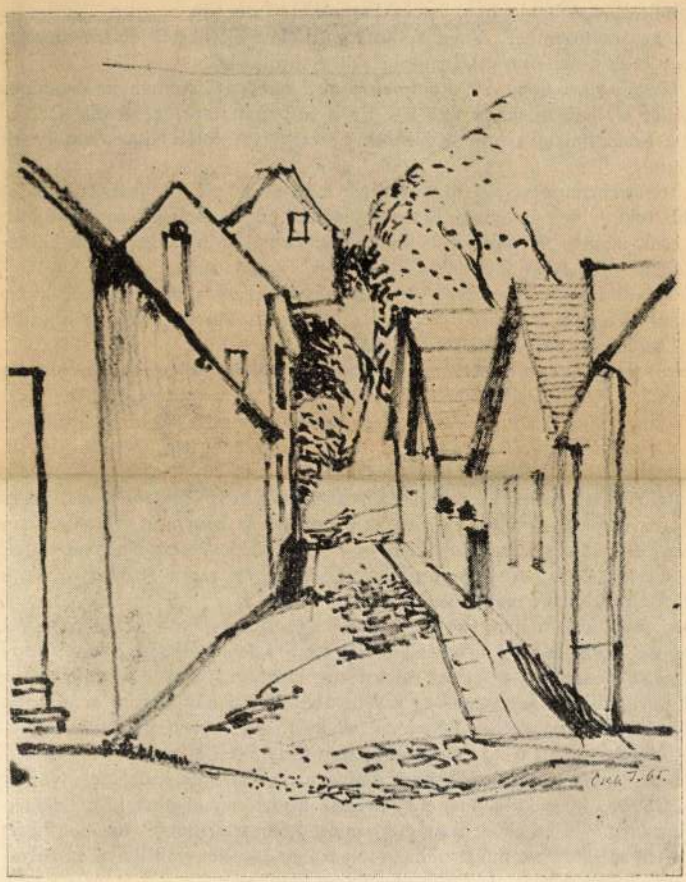

Cseh István rajza

[illegible] az 50 éve izzó gyűlölet gáttalan kifejezése.
amit az emigráció és a Nyugat 50 év alatt kiagyalt a Szovjetunió l
Szembeállítja a februári forradalmat, amely erőszakmentessége
dalom volt, az októberi „diktatórikus" forradalommal. Feleleven
szerint a bolsevikok a németekkel paktálva elárulták az ideig
offenzíváját, hogy a „macchiavellista" Lenin német ügynök volt,
szorgalmazta a forradalmat.

Az osztályelvakultságból táplálkozó ostobaság nem ismer határokat. Íme egy mondata Leninről: „Lenin egyáltalán nem volt békeszerető ember. A nemzetközi gyilkolást ellenezte, jobban szerette az osztályharcot, amelyben egy ország népe saját állampolgárait gyilkolja le."

És természetesen jósol is. Megjósolja, hogy „a kommunizmust nem a kommunizmus-ellenes könyvek és beszédek pusztítják el, hanem maga az élet. Ez a folyamat most kezdődik Oroszországban". S hogy mi jön a kommunizmus után Kerenszkij szerint? A jóléti állam, amelynek modellje persze a mai Amerika.

Ha meggondoljuk, hogy a kommunizmus végét, automatikus csődjét a két világháború között olyan, Kerenszkijnél nagyobb tekintélyek is szinte hetente jósolták, mint Kolcsak és Churchill, Pilsudski és Hitler, – hogy csak néhány prominens, a kommunizmusnál sajnálatos módon hamarább végetért személyt említsünk – kissé nehéz hitelt adnunk ennek a jóslatnak.

Persze vannak, akik finomabb, ahogy ők mondják, objektíven tudományos mószerekkel közelítenek 1917-hez. Ilyen például Leonard *Schapiro*, „az orosz kérdés kiváló ismerője, a londoni egyetem professzora" – aki *The Times*-ban jelentette meg cikkét.

Schapiro azt kívánja igazolni, hogy az októberi forradalom győzelmének szükségszerűségét csupán „a marxista és félmarxista történészek beszélik be maguknak". Szerinte az októberi forradalom olyan forradalom volt, „amelyet így határozhatunk meg: a bolsevikok a hatalmat az ideiglenes kormány remegő kezeiből magukhoz ragadták. Lenin, nem kétséges, minden lehetőséget kihasznált, de a lehetőségeket az ellenzék adta meg számára".

Nem ismeri el a kettős hatalom létét sem: „Az az igazság, hogy a kettős hatalom horizontális és nem vertikális volt, csupán az emberek fejében és nem az ellentétes és bonyolult viszonyokban létezett. Az ideiglenes kormány tragédiája abban rejlik, hogy a vezetők a valóságban nem tettek semmit a törvényes rend helyreállítására, és megsegítésére. Ehelyett az orosz értelmiségnek a népről és a forradalomról szőtt álomképeibe menekültek."

Mindez csak töredéke annak, amit a tudomány égisze alatt a neves szovjetológus az októberi forradalom győzelmének okaként említ. Keresi a forradalom okát a szláv lélekben, abban, hogy a pétervári helyőrség élvezte az anarchiát, hogy az ideiglenes kormány nem használta fel a monarchia rendőrségét, nem kért külföldi segítséget és így tovább. Pedig kár a nagy erőfeszítésért, mert Schapiro, aki szakmájának megfelelően kitűnően ismeri Lenin műveit, Leninnél egyetlen mondatban megtalálhatja mindazt, amit ő körmönfont módon oldalakon át megkerülni igyekszik: az uralkodó osztályok nem tudtak a régi módon kormányozni, a tömegek pedig nem voltak hajlandók a régi módon élni. Ez az egy mondat megmagyarázza, miért ragadhatták ki a bolsevikok az ideiglenes kormány „remegő kezeiből" a hatalmat, miért nem tett semmit az ideiglenes kormány „a törvényes rend" helyreállítására, miért nem tudott a kemény kéz politikájához folyamodni, és végsősoron azt is, volt-e kettős hatalom Oroszországban vagy sem.

Mindegy, hogy a történelmi igazságok ellenségei az objektivitás látszatát is kerülve pocskon-

Csik István

részt vett a kiállításon.

Dömötör János: A IX. Vásárhelyi Őszi Tárlat.
Csongrádmegyei Hirlap. 1962. okt. 21.

Cseh István MDK

Leányfej, terrakotta

Műcsarnok 1941 Téli kiállitás

Cseh István

MDK

Női fej, gipsz

Műcsarnok 1941 Téli kiállitás

mDK

Csch István, szobrászm.

92. Leányfej. Terrakotta.

KMTárs.1941.dec.-1942.jan. téli kiáll. Kat. 8.1.

MDK

Cseh István

Leányfej

KMTárs kiáll. 1941. dec. Mücs. 8. 1.

MDK

Cseh István

Női fej, gipsz

KMTárs kiáll. Mücs. 1941. dec. 16. l.

MDK

Cseh István

Fej
Néma

O.M. Képzőműv. Főisk. Ifjusági Köre,
Karácsonyi Kiáll. 1946.

M.D.K.

Cseh István

272. Csárdás. Kerámia.

"A gyermek a müvészetben" kiállitás tárgymutatója. Bp. 1940. Orsz. M. Képzőmüv. Társulat. 20. l.

Csch István

KMTárs 1940. Agyermek

Csárdás, kerámia

1941-42 féli
leány fej, terr.
Női fej I, gipsz

II. kl. képrm
1951 nov (kőnes)
Terka, bz
hotél dobó
matróz, gipsz

Tav. Tárlat 1952 máj.-jun (kőnes)
Női fej II
Diszkoszvető) bz

III. kl. képrm kiáll 1952-53
Portré, terrac.

VÉSZI GERZSON KÖNYVNYOMDA
BUDAPEST, PODMANICZKY-U. 13

Cseh István, szobrász
Ganz.

255. Pihenő munkás.

Magy. Ifj. Képzőművész. Kiáll. /VIT/
Föv. Képtár, 1949. aug. 16.-szept. 10. Kő.

Csók István

Kobrás

M. Magda arcmása

Repr.

Művészet 1942. 43. 7

9. l

lép

MDK.

Cseh István szobrász

"Kosaras nő" /terakotta/
"Klári" /terkaotta/
"Anya" "

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás
Mücsarnok,1955. 40.l.

Cseh István 19o9

Leányfej, br.

Ernst Múz. M. Plasztikai és Graf. Kiáll.

1954. szept. 15. 1.

Cseh István

MDK

Portré, terrakotta

Műcsarnok 1952/53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

Cseh István

Portré, terrakotta

III.M. Képzőművészeti Kiállítás 1952. dec.1953.
márc. katalogusa, 17 lap

CSEH ISTVÁN

Portré. Terrakotta 3o cm.

III.Magyar Képzőművészeti kiáll.kat.Műcsarnok 1952.dec-1953.márc.

Cseh István MDK

Női fej, bronz

Diszkoszvető, bronz

Mücsarnok 1952 Tavaszi Tárlat

MDK

Cseh István, szobrász.

Női fej. Bronz

Diszkoszvető. "

Mücs.-Tav. tárl. a Mücs.-ban. Hősök tere.

1952 máj. 10 - jun. 4. Jegyz. 13. l.

MDK

Cseh István

Terka, bronz

II. Képzőm. Kiáll. 1951. nov. 12 l.

MDK

Cseh István

Kötéldobó matróz, terr.

II. Képzőm. Kiáll. 1951. nov. 12 l.

Cseh István MDK

Terka, bronz

Kötéldobó matróz, gipsz

Mücsarnok 1951.II. Magy. Képzőm. Kiáll.

Fénykép

Magyar Foto: J.Á. 1108/4 Hegedűsné

Csch István: Kötéldobó matróz

Gipsz

1957. XI.

Neg. van

Cseh István MDK

Csárdás, kerámia

Mücsarnok 1940 Gyermek a müvészetben c.kiáll.

MDK

Cseh István

Kosaras nő	terrakotta	46 cm
Klári	"	32 "
Anya	"	23 "

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Műcsarnok.
1955.Kat. 40.l.

Cseh István

Kosaras nő, terrakotta

Klári, terrakotta

Anya, terrakotta

Műcsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

Cseh István MDK

Szoborterv, bronz

Mücsarnok 1962. IX. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Cseh István

Szoborterv, br.

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. Mücs. 1962. 26.1.

MDK

Csah István

Kecske, br.érem

Csikó I., "

" II., "

Téli Tárlat 1964. Székesfehérvár

Cseh István

MDK

Marcell György, terr.

Csikó, alum.

Felszabadult Bp művészete N.Gal. 1960.

Csehi István

neve e mlitve

Művészettörténeti Értesitő 1972

304. old.

Fénykép

Magyar Foto: J A 1101/6 Hegedűsné

Ach István: Terka

Bronz

1951. XI.

Neg. van

Csch István

Ferkèpzomfoisk'vk.
1939 - 41. 141. l.

rzsébet templom szobrászata

na

könyvtár Albucasis-kodexe

astély

emlékpolitika feladatai

Beatrice

ád a régi Pest művészettörténetében

gyar festészete

barokk palota

g

z ismertetése

Csch István

Nobrán

Ferkipzomfoiskivk

1939–41. 147 l

Magy. N. Múzeum VIII. 145.

MDK

Cseh István looo ft munkajutalom

A főv. diszkut- és szökőkut-pályázat eredménye. Magyar Nemzet 1955. szept. 3o.

Gseh István, szobrászművész

P. Szabó Ernő: „Érzi a kő természetét ..."

Szakál Ernő szobrászművész 1933-tól az Iparművészeti Főiskola díszítőszobrász szakán tanult. – Élete nagy fordulatát jelentette, hogy barátai, Köpeczi Bócz István grafikus és Gseh István szobrász hatására is felfedezte az olvasás, tanulás örömét. Sok szakkötete ma már európai ritkaságnak számít.

Budapest folyóirat, 1988., 7., 42-old.

Geh István
szobrász

M.D.K.

Dombormüveiről.

~~35 kap.~~ Művészeti életünk.
Művészet, 1960. december. – 35 l.

MDK

Cseh István szobrász

Népszava, 1958. jul. 29. 4 l.

Csek István

Pestszentlőrincen a Hazafias Népfront helyiségeiben állította ki pólyáit.

Tölgyesi János: XVIII. ker művészeinek bemutatója a kerületi Népfront termeiben. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. március. 3. sz.

431.

M Dh

Csek István, nobrák

Fiú gidával c. aluminiumnobrát-
a napokban aratják fel a Fornádi Hill.
Gazdaság (Tolna m.) központjában.

— : Hír 10.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. nov. 26.

M.D.K.

Csek István
szobrász

„Csíkó" c. müve + repro

Rácz Zsuzsa
~~Antal Károly~~: Uj szobrok kétköz napjai — 18 l
Müvészet, 1960. szeptember.

Cseh István

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1960 JUL - 3.
JÖVENDŐNK

117

Siralyok. Cseh István új szobormüve

Csák István

Cseh István, Boldogfay Farkas Sándor, Mészáros Mihály, Nyirő Gyula, Varga Miklós és *Váradi Sándor* egy-egy szobrát. Ugyancsak az Üllői úti lakótelepen állítják fel *Grantner Jenő* és *Antal Károly* kompozícióit, az egyik épület előtt pedig *Marton László* díszkútját. *A Kerepesi úti lakótelepen Damóczi Mihály* egyik művét helyezik el.

A *debreceni* gyermekgyógyászati klinika előcsarnokában a nemrég elhunyt *Medgyessy Ferenc Pihenő lány* című alkotásának márványba faragott másodpéldányát helyezik el.

Kaposvár emléket állít *Latinka Sándornak*, a Tanácsköztársaság kiemelkedő alakjának. A városi tanács a szobor elkészítésére szűkkörű pályázatot írt ki. A *Zalaegerszegen* épülő iskola előcsarnokában *József Attila* mellszobrát helyezik el. A szobor megtervezésével *Baksa Soós Györgyöt* bízták meg.

Cseh István MDK

Az Üllői uti lakótelep diszitésére sok müvész közt ő is kapott megbizást.

.-.

Müterem 1958 I. évf. 11. sz. 46.o.

Csek István

Közölt műve, fekete-fehér reprodukció: „Kis csikó"

„Művészet" folyóirat, Budapest, 1968.

mobilis 3 p.

43 f.

Csek István

terrakottájával egy csikó csetlenül bájos mozgását kívánta formába rögzíteni.

Tölgyesi János: XVIII. ker. művészeinek bemutatója a kerületi Népfront termeiben. „Művészet" folyóirat, Bp. 1968. márc. 3. sz.

44 l.

Csch István

„Csiko" című szobra áll a IX. József attila u. lakótelep játszóterén.

Bezzo László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973 1335 l

5011

Csek István

(1909) Marcell György, 1956, kő, 90 cm.
Meteorológiai Intézet,
Csikó, 1958, alum. 160 cm, Üllői ut lakótelep

A felszabadult Budapest művészete.

Budapest, 1960 18 l.
Kiállítás-katalógus.

Csch István nobrász

Balaton földvárom a motel előtti dínkúr közepére nobrot kémitett (emlitve)

Négnaru, 1964, jun. 2. 4. old.

Cseh István

„Királyok" dinzut, 220 cm., aluminium.

Somogy megye, Balatonföldvár Motel.

Tájékoztatás 64/65 Képzőm. Iparmüvészeti. Lektorátus

18 l.

Ch

Csek István, kobrász MDK

Hat méter átmérőjű diszkutat állítanak föl Balatonföldváron. A medence közepén Csek István aluminium királycsoportját helyezik el.

—: Röviden 6

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. máj. 21.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Cseh István

NÉPSZAVA

1964. jan. 2.

Díszkút

Balatonföldváron

A balatonföldvári motel mellett hat méter átmérőjű díszkutat állítottak fel. A medence közepét Cseh István szobrászművész alkotása díszíti.

.OZTA A TIFUSZT?

forintos bérnövelést el-
érnünk.

A felemelt alkalmazotti béreket már kifizették,

Cseh István szobrász M.D.K.

A balaton földvári motel melletti díszkutra aluminból készükt sirály-szobor

Magyar Nemzet 1964. június 14. 13.1.

H.D.K

Cseh István
rajzai

A földvári motel előtt állnak
madár figurák

Lauer Sándor: Új képzőművészeti állomások a Balaton körül
Művészet, 1962. szeptember – 22 lap

D

Csch István

1946. Képzőmův. fősk.
ifj. körének kará-
csonyi kiáll-

Fej, Néma,
mincs kitéve
micsoda?

CSEH István

Péter J.: A diszkut pályázatról

Művelt Nép 1955 VI ért 43 n. okt. 23, 5. l.

Csch István

Nobrán

Szabad Művészet

1951. 239. l

(Művész-sétány a Városligetben)

Liszt Ferenc-szobor-terv
Zsiák Jánossal és
Villám Rózával
Nőpösen

4/6 1934

WIEN, I., BALLHAUSPLATZ NR. 2

POSTSPARKASSEN-KONTO Nr. 183.551 — KREDITINSTITUT F

Bestell-Nr. 8680

RECH

An die Ungarische Kommission

Müemlekek Orszagos B

Stück	
1	Kopie 13/18 No. 33612

Reklamationen können nur innerhalb 8 Tagen berücksichtigt werden

Die Preise gelten, wenn nicht anders vereinbart, netto Kassa ohne
aller uns übergebenen Vorlagen geschieht unter der Voraussetzun
Verantwortung

Csek István.

A „Művész-sétány"-on felállítandó Liszt Ferenc szobor megtervezésére kapott megbízást.

Magyar Nemzet, 1957, Máj. 3.

Cseh István

MDK

szobra az Üllői-uti lakótelep
egy játszóterére kerül. .-.

Müterem 1958 I. évf. 9.sz. 46.o.

megirva

Csch István

szobrász

Szabad Művészet

1952. 1. n. 48. l.

(a Fův. Tanács)

Rudas László

emlék tábláját

készítette

amidőn azt hálásan m
kérjük, kegyeskedjék hozzá
út mutatásával, mi
lakás épitő mestere; Star
eltudná végezni, azt el
részéről megszavazott ös
részére tisztelettel kér

Szíves jó indulatát

Ása 1929 jún. 16-án

B. Ma

CSEH I. Lajos festő

Baár 1994/1-2. 103.

CSEH JÁNOS, csutorásmester

A veszprémi csutorás mesterek névsora 17[illegible]2-1891.
32.-Cseh János: Első Adat: 1863
Utolsó adat 1872
Remekelt/beállt/ 1863
258.old.

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorasok 241.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

Csehi Jancsi, gyermekrajzoló

MDK

Rajz:

Repa

Csehi Jancsi: Családi M. 12.

Népszabadság, Bp. 1971. febr. 21.

megírva

Cseh János

kisbesztercei ágyszőnő

L.

Lendrey kentiványi

324. l.

Vésőcsiszoló-kő VII. 243.

M.D.K

Csuk Gerő
festő

Lovak az itatóval" című
"képe előnyös benyomást
tesz.

Pogány Ö. Gábor: A Sárospataki Galéria
Művészet, 1968. julius – 22 lap.

Cseh József
ötvös

1129. TEASZŰRŐ. Ezüst. Pest, Cseh József. 1866 . . 10.—

Árverési Közlöny
1938. 6. sz.

MDK

Cseh József, festő
MÁVAG

2e4. Dolgozó ember.

Nagy. Ifj. Képzőm. Kiáll. /VIT/
Műv. Képtár. 1949 aug. 16. -szept. 1c.

Csók Károly

C s e h K á r o l y.

1907. Tavaszi kiállitás.

Kisleány, gipsz.

ifj.CSEH JÓZSEF, csutorásmester

A veszprémi csutorás mesterek névsora 1722-1891.

34.-ifj.Cseh József: Első adat 1873
Utolsó adat ....
Remekelt/beállt/ 1873
Beáll,fizet

258.old.

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241.old

A Veszprém, Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971

Veszprém, 1971

CSEH JÓZSEF, csutorásmester

A veszprémi csutorás mesterek névjegyzéke 1722-1894.

33.-Cseh József: Első adat 1868
Utolsó adat 1877
Remelet/beállt/ 1868
Tekintve katona, fizet

258.old.

BARTOCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorasok 241.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

CSEH JÓZSEF, fazekasmester

24.kép.-A szentgáli fazekasok korsója,1876-ból.
Zöld mázas, dombormüves, mag: 410 mm. Szöveg, 414.old
Kép. 413.old. -rekete repr.

LACZKÁKAY PÉTER: Ujabban előkerült Veszprém megyei tárgyi emlékek 401.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 11.sz
1973. Veszprém, 1972

CSEH JÓZSEF, fazekasmester
----24.kép.-A szentgali fazekasok korsója,1876-ból.

CSEH JÓZSEF, fazekasmester

A szentgáli fazekasok korsója 1876-ból.-Szája alatt körben lecsüngő dombormüves zsinórszerü füzérdisz.Hasának közepén nagy,koronás magy.cimer.Jobbról-balról domboritott fazekasszerszámok,a füle alatt vastagszáru,domboru virágdiszek. 24.kép. Zm.Dm. Mag:410 mm. 414.old.

NAGYBÁKAY PÉTER: Ujabban előkerült veszprém megyei tárgyi emlékek 401.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 11.sz 1972. Veszprém, 1972

CSEH JÓZSEF CÉHMESTER .fazekasmester

A szentgali fazekascéh korsója.-ZM.dm.Mag:410 mm.Felirat:"1876-dik évben készült az Szt.Gali Fazekas Céh Szamara Cseh József czéhmesterségében.Sziladi Sandor jegyz Farkas Janos szolgáló Mester csinyalta Tamas Károly atya mester". 414. old. 24.kép.

NAGYBÁKAY PÉTER: Ujabban előkerült veszprém megyei tárgyi emlékek 401.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 11.sz 1972. Veszprém, 1972

CSEH JÓZSEF (építész)

Várady J * Dunamellék ref templ 1

Gyoma 1993

100.o.

CSEH József Szőnyve

1839-ben emelétet hír az „Aranyas" vendéglogadára

Julián Ulván: Keszkemét vára építéstörténete. Keszkemét, 1998. 176.

Gulácsy Lajos 56
Györgyi Dénes 34
Haász Gyula 205, 254
Hevesi Lajos 170
Hikisch Rezső 205, 224
Hildebrand, Adolf 206
Hollósy Simon 195
Hofinger Ernő 77
Ingres, Jean Auguste 236
Iván Ede 248, 250
Jakab Dezső 124
Jámbor Lajos 52
Jánszky Béla 166
József főherceg 202
K. H. 227
Kallós Ede 57
Kálmán Miklós 162
Kaufmann Oszkár 58
Kelety Gusztáv 178
Kellog, Fay 6
Kernstok Károly 176, 243
Kertész K. Róbert 9, 14
Kisfaludy Strobl Zsigmond 103
Kiss László 112
Kiss Rezső 195
Komor Marcell 91, 101

1950-ben állásáról lemond — de a Nyomorékok Országos Otthona iskolája igazgatójának meghívására a Fővárosi Tanács újra kinevezi, s valamivel jobb anyagi feltételek mellett újból tanít az iskola megszűnéséig, 1951-ig. Innen áthelyezésekkel a különféle jellegű ipariskolák egész sora következett. Végül 1952-ben meghívással a Műszaki Egyetem Rajzi tanszékére került tanársegédnek. Rövidesen adjunktus lett, egyben a Tanszék gazdasági felelőseként tanszékvezető-helyettes 1959-ig. 1960-tól az Építészmérnöki Kar esti és levelező tagozatán a rajzi tárgyak önálló előadója 1965-ig, rokkant-nyugdíjba helyezése időpontjáig. 1959-ben szívműtét menti meg életét.

Cseh István azon kevesek közé tartozik, akik az egész magyar rajzoktatás vonalát jól ismerik, s ezt a sokféle tanintézetben való tanári tevékenysége tette lehetővé számára; — mondhatni, az ország valamennyi iskolatípusában tanított (a sok negatívum között ez pozitívum). Nem véletlen, hogy bárhol, ahol az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem véleményét kérték a rajzoktatás és műszaki nevelés kérdéseiben, őt küldték ki szakértő gyanánt.

Egyetemi oktató munkája mellett a felsőoktatási reform keretében bevezetésre került és jelenleg is érvényben levő rajzi tantervek előkészítésében és kimunkálásában tevékenyen vett részt az Építészmérnöki Kar viszonylatában.

Egyetemi munkája mellett befelé forduló művészi munkát is folytat. Nyaranta a tokaji Művésztelepen és Nagymaroson dolgozik. Művészetében kibontakoznak eddig szunnyadó szellemi sajátosságai. A látott és logikailag képpé rendezett világ mondhatni csak alkalom ezután arra, hogy kifejezze azt, aminek a felszín a szépséget köszönheti. Ez a megfoghatatlan, szavakban ki nem fejezhető vonás érzékeny valami. Körülíráskor elpattan, mint a buborék. Néha megérezzük a nyári levegőben, a szoba némán szemlélt bútoraiban, egy maga elé meredő arcban, vagy egy virág fonnyadásra ítélt szirmaiban. A csend és együttlátás pillanatai ezek.

Cseh István képeinek mélységét az adja, hogy a legegyszerűbb és legszegényesebb témáinál is a tárgyak felszínén áttetszik valami abból az egyetemes törvényszerűségből, mely a világot a szabad szem előtt rejtetten is átjárja: „a tárgyak mindenkori lelke", ahogy Rembrandt mondta. Ma egyre kevesebben jutnak el a belső figyelésnek a csendjére; talán a világ-figyelés csendjében megseitett harmónia éppen az, amit a festészete lényegének mondhatunk. A kép hangtalan világába sűrített lényeg az, ami Cseh István festészetének legmegkapóbb értéke, legfőbb erénye. Társadalmilag meghatározott szemlélete népi és magyar, méltán látjuk a magyar parasztvilág életének és sorsának egyik hiteles megszólaltatóját benne.

Cseh István képei gyakran tünedeztek fel kiállításokon: 1955-ben részt vesz a fiatal képzőművészek kiállításán az Ernst Múzeumban, a VI. Magyar Képzőművészeti Kiállításon, a tokaji művésztelep műcsarnoki kiállításán, a VIII. ker. Tanács kiállításain és ott látjuk a Tanácsköztársaság évfordulójára rendezett VII. Magyar Képzőművészeti Kiállításon is (Parasztudvar). 1959-ben önálló gyűjteményes kiállítása van Budapesten, a Fényes Adolf Teremben és Cegléden, a Kossuth Múzeumban —, 1960-ban Hódmezővásárhelyen, a Medgyessy Teremben, majd ismét Budapesten, a VIII. kerületi Művelődési Házban.

Több képét a Nemzeti Galéria, a Fővárosi Tanács, a Művelődésügyi Minisztérium és egyéb közület vásárolta meg.

A Fényes Adolf Teremben rendezett kiállítása megnyitása alkalmából mondtam: ha szabad szó szerint idéznem:

„Kollégái és növendékei derűs, lelkiismeretes, pontos embernek ismerik, éppen olyannak mint más egyszerű és rendes embert. Most, képeiben lelkének mélyére nyerünk bepillantást. Ebben a világban sok a szomorúság. De ez nélkülözésekben, magára maradva folytatott művészi helyzetével magyarázható. E szomorúság nem jellemének alapvonása; legutolsó képeiből el is tűnik és új horizontok nyílnak meg előtte."

Az új távlatok teljes kibontását betegsége megnehezítette. Azok a képek azonban, amelyekkel 1967-ben megrendezett ceglédi kiállításán találkoztunk, azt mutatják, hogy ez az elmélyült és csendes alkotó periódus, melyben most dolgozik és amelynek igen szép termése az a szimbolikus rajzsorozat (Fa-ciklus) is, melyet a növényi formációk csodálatosan gazdag lehetőségei alapján készített, egy érzelmekben gazdag élet, egy finom művészi pálya megnyilatkozása.

Betegsége súlyosodásával kényszerű elzártságában él; népi cserepekből, régi érmekből, hangszerekből, gyermekrajzokból, kortárs művészek műveiből kialakított gyűjteményei veszik körül. Néprajzi gyűjtésén keresztül is a magyar parasztvilággal őrzi kontaktusát és hogy mennyire nem szakadt el a mindennapi élettől, azt mutatja, hogy legutóbb a „Dolgozó emberek között" című kiállításon is szerepelt egy igen szép munkája. Kívánjuk, hogy még sokáig tevékenykedjék képzőművészeti kultúránk hasznára.

Cseh István sokoldalú egyéniségének mélyrehatóbb ismertetése egy ilyen rövid írás kereteit túlhaladja. Csupán a figyelmet kívántam rá felhívni, hogy tudjanak róla elsősorban a szakmabeliek és egyúttal arra figyelmeztetni, hogy őt s a hozzá hasonló tehetséges, csöndben munkálkodó jó művészeket, akik a magyar művészeti kultúra érdekében dolgoznak — észre kellene vennünk és jobban megbecsülnünk őket.

Balogh András

KÉKESI LÁSZLÓ BÉLYEGTERVEI

A magyar bélyeg kezdeti időszakától az első világháború befejezéséig — *Böhm János, Tull Ödön, Divéky József, Gara Arnold* stb. pár kísérletét leszámítva — nem törekedett művészi babérokra; a bélyeg közszükségleti cikk volt, nem jobb és nem rosszabb, mint a korabeli európai átlag. Csak az első világháború után jöttek rá az illetékesek, hogy a bélyeg — túl elsődleges funkcióján — a magyar művészet leggyakrabban leadott névjegye a külföld asztalán s ettől datálódik a magyar bélyegek művészi színvonalának az emelkedése. Az úttörők *(Helbing Ferenc, Haranghy Jenő, Légrády Sándor* stb.) után a magyar bélyeg művészi megújulása tulajdonképpen csak a felszabadulás utáni időre esik. Bélyegeinkre egyre többen figyeltek fel külföldön, egyre több külföldi gyűjtő érdeklődését keltették fel s a bélyegújságok is egyre többet foglalkoztak vele. Ez elsősorban a Pénzjegynyomda köré tömörült művészek érdeme. A színvonalemelkedés közismert volt itthon is, külföldön is egyaránt, képzőművészeti irodalmunk azonban mégsem akart tudomást venni róla. A csendet Kovács Gyulának *Vertel József* bélyegművészetét bemutató cikke törte meg (Művészet 1967. 2. sz.). Mi most *Vertel József* után egy másik kimagasló magyar bélyegművész, Kékesi László munkásságára szeretnénk felhívni a figyelmet.

Kékesi László 1919. szeptember 17-én született Szarvason. Elemi- és középiskoláit Szarvason, Pécelen, Sárospatakon végezte; az Iparművészeti Főiskolára 1936-ban került s a díszítő-festő szakot 1942-ben fejezte be. *Haranghy, Kacziány, Domanovszky* voltak nevesebb tanárai. A főiskola elvégzése után freskófestőnek indult; *Haranghy Jenő* és *Márton Lajos* társaságában több, mint harminchat templom belső díszítésében vett részt; önálló munkákat Láziban (freskók), Győrszentmártonban (sgraffitók) és Kisnánán (freskók) alkotott. A felszabadulás után évekig dekorációs munkákat végzett: kiállítási plakátokat tervezett, vásári pavilonokat rendezett be stb. s a dekorációs munka naponta változó és megújuló feladatai rajztudását elmélyesztették, színérzékenységét kifinomították, kifejezőkészségét erőteljesebbé tették és közelebb hozták a mához. A Pénzjegynyomdába 1956-ban került, azóta is ott dolgozik s ezzel végleg a kisgrafikával jegyezte el magát.

Az ember azt hihetné, hogy freskó után bélyeget tervezni megoldhatatlan feladat s a kis méretek Prokrustes-ágyába a nagy méretekben alkotó művész művészi lendülete óhatatlanul belehal. Kékesi László esetében nem ez történt. Megtanulta, hogy a művészi munka értéke nem elsősorban a mérettől függ és kis felületen is lehet művészileg nagyot alkotni s az önkifejezés formáját és eszközeit függetleníteni lehet a méretektől. A kis méret tömör előadásmódra, kompozíciós fegyelemre, érzékeny vonalkultúrára kényszerít és olyan grafikai erényeket hoz felszínre, amelyek tehetséges művész eseté-

Művészet 10:1969(7)

CSEH ISTVÁN

Szívesen vállalkozom arra, hogy Cseh Istvánról, erről a csendes és szerény, kényszerű visszavonultságban élő és dolgozó művész barátomról írjak — őt bemutassam. Küzdelmes, nélkülözések között betegségekkel és buktatókkal tűzdelt életpálya az övé. Talán innen az a megindító szomorúság, mely képeinek egyik szembetűnő sajátossága.

1916-ban született Cegléden — paraszt szülők gyermeke. Iskoláit is itt és Nagykőrösön végezte. Első kiállítását is Cegléden rendezték meg 20 éves korában. A vidék, a parasztság szeretete véréből fakad. Számára a falusi udvar, a paraszthház, a szántóföld líra. Mikor ezeket festi, tulajdonképpen önmagáról, gyermekkoráról beszél. Középiskolai tanulmányaival egy időben zenei tanulmányokat is folytatott (hegedű, zongora, orgona). Közben dolgozni kényszerül: a szellemi szükségmunkák, tanítványok vállalása, segédkántorkodások kora is ez, azért, hogy a Képzőművészeti Főiskolára beiratkozhasson.

1939-ben kerül a Főiskolára, mint Burghardt Rezső tanítványa. Tőle, mint első mesterétől, a természetlátás finomságát és azt a mély etikát vette át, mely a becsületesség és őszinteség fogalmát a látott világ szépségének minél tökéletesebb tolmácsolásában lelte. Kiindulásnál valóban szilárd elv. Ez jellemezte Cseh István első főiskolai korszakát.

Erre a korszakra esnek a miskolci Művésztelepen töltött nyarak. 1940-ben, az első országos miskolci kiállításon vásárolja meg első képét a Szépművészeti Múzeum (Akt interieurben). 1942-ben katonai szolgálatra hívták be már akkor beteg szívvel. (Nehéz utász szolgálatot teljesített.) 1944 októberében súlyos betegen szerelik le.

1945-től kezdve kapcsolódik ismét a művészeti életbe és kerül vissza a főiskolára, mint Berény Róbert, majd Kmetty János tanítványa s később utóbbi tanársegéde. 1946-ban a Ceglédi Újjáépítési Bizottság kiállítása, majd a Pestmegyei Újjáépítési Bizottság kiállítása II. díját nyeri. 1947-ben a Fővárosi Képtár vásárolta meg egy csendéletét. 1948-ban addigi munkásságáért Köztársasági Elnöki jutalmat kap. 1947 nyarán a Magyarságtudományi Intézet megbízásából értékes néprajzi gyűjtő munkát végez Közép-Pest megyében a szabadságharc 100 éves évfordulójára kiadandó nagyszabású néprajzi munka anyagához. A művészi pálya folytatásának anyagi feltételei kedvéért, 1948-ban bekapcsolódik a Pest megyei „Új árok" elnevezésű művészetpártoló társaság munkájába. Ez két évig működik. Célja: az új közönség, a parasztság és a munkásság megnyerése a képzőművészeti kultúra ügyének. Sajnos, akkor elgáncsolják ezt a kitűnő kezdeményezést. Zátonyra futott a Szabadiskola megszervezésének ügye is, amelynek egyik meghívott tanára lett volna.

Ez a korszaka festészetét a világos képszerkezet, egyszerűen tagolt kompozíció felé tereli, a kép minél zártabb, tömörebb és értelmesebb megfogalmazásához. A főiskolán töltött idő e második korszakában spekulatív hajlama is érvényre jut. Ekkor bontakozik ki a konstruktív, tömbszerű megfogalmazásban képeinek világos szerkezete. Határozott körvonalak és mélytüzű színfoltok jellemzik ezentúl képeit. Részt vesz a kőszegi Művésztelep munkájában.

A főiskolán összesen 7 évet tölt. 1947-ben polgári iskolai, majd 1949-ben tanítóképző-intézeti tanári oklevelet kap. Mint továbbképzős, a művészeti szakot is végzi.

1949-ben mindennemű anyagi segítség, megbízás, sőt lakás nélkül, több diplomával a kézben, kénytelen Budakeszin tanári állást vállalni — mert törtető és túlzó kollégák politikai balfogásának áldozatául esik. Itt művészi munkára nincs mód, de menza sincs. A napi megélhetés is probléma, ismerjük az akkori tanári fizetéseket.

Mai fiatal művészeink elképzelni sem tudhatják azokat a testet, lelket megviselő megpróbáltatásokat, amelyekben neki és nemzedéke sok tagjának része volt.

Cseh István: Parasztudvar – Cour paysanne – Крестьянский двор

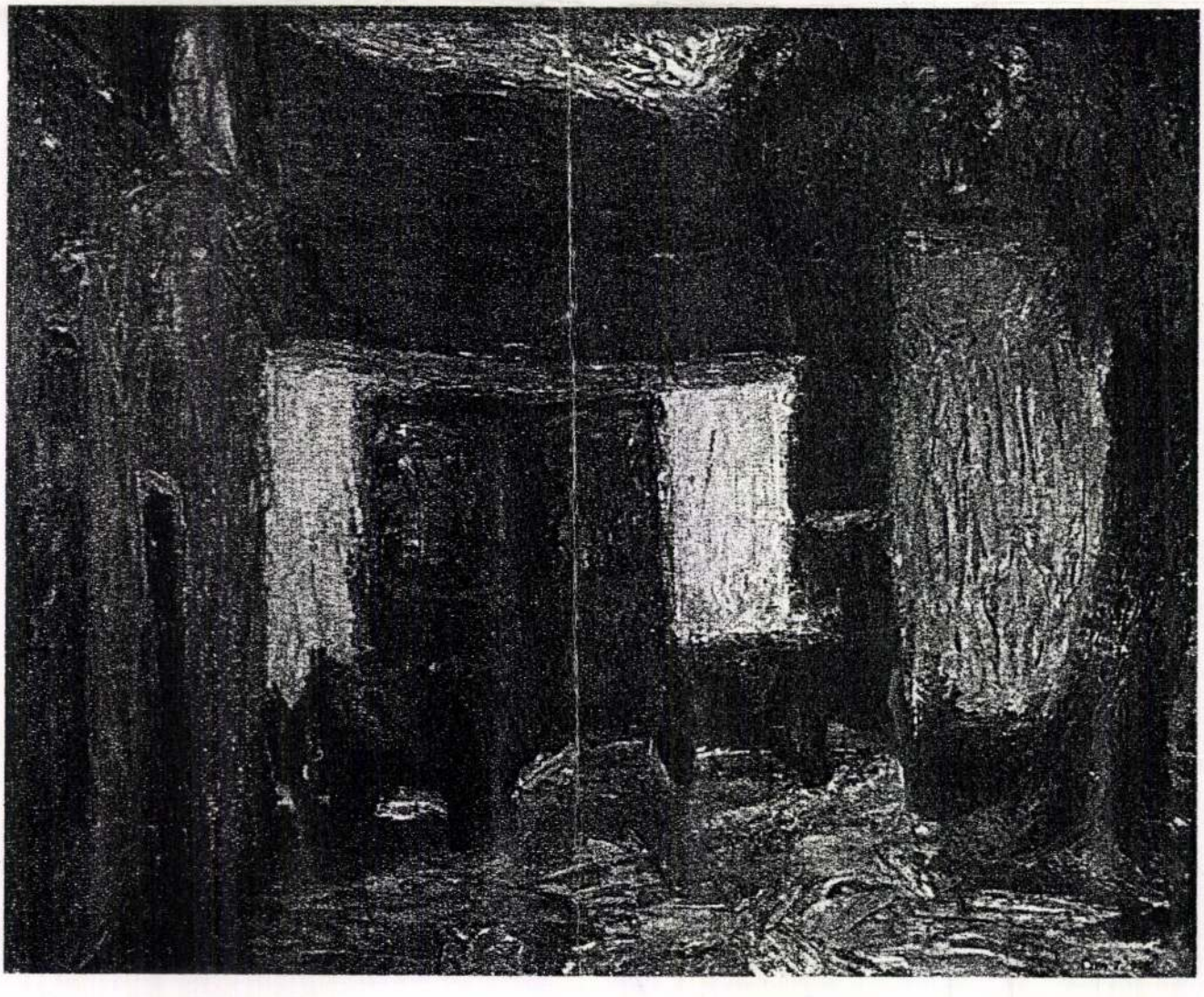

CSEH ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSA

CEGLÉD

KOSSUTH MŰZEUM

1967 ÁPRILIS—MÁJUS

CSEH ISTVÁN — e város szülötte — egyre rövidebb időközökben tér haza beszámolóra. — Beszámolónak nevezhetjük kiállításai sorát, amivel publikuma elé áll általában, s a ceglédiek elé különösen. A szülőföld annyi, mint szülő, aki az aranynál is értékesebb talentummal — tehetséggel — útra bocsájtotta fiát. S a hű fiú, mint a mesebeli legkissebb, megtér, hogy elmondja, hány fejét ütötte le a sárkánynak. Mert bizony sárkány-ölő a művész, ha még oly szelíd is mint művészünk, mert azt a feladatot kapta a sorstól, hogy győzzön a rosszon és győzelme az emberek gondolati és érzelmi gazdagodása legyen.

A képek, amiket itt láthatunk, művészi munkásságának különböző állomásait képviselik. Érdekes ez a nézőnek is, de különösen fontos a művésznek, hogy a megtett útra időnként visszanézzen. Már most megállapíthatjuk, hogy az út gazdag volt, sikerekkel és szenvedésekkel színezett és szemlélődéséből szemlélet, világnézet formálódott, ami — mert szépségigényű és életigenlő — messze világító fény a művész további útján.

Jelen kiállltása reális érzékét, költői vénáját s az ezeket magába foglaló mély humánumát dícséri. A minden témában és minden formában megjelenő tiszta emberség, művészetének legnagyobb értéke.

OELMACHER ANNA

Annimat tisztelem és köszönetem jelénül neretettel: Cseh Pista
Bp. 1967 ápr. 14.

67 723 Cny. 200

A KIÁLLÍTOTT MŰVEK JEGYÉKE:

Kőszegi utca	30x40	olaj
Domboldal II.	50x70	„
Magány	68x54	„
Nagymarosi utca II.	35x8[illegible]	„
Mázsaház	80x60	„
Sárkány József múzeumigazgató	80x60	„
Trajtler Gábor orgonaművész	80x60	„
Ági	69x58	„
K. M. tanárnő	60x40	„
Virágok enteriőrben	90x35	„
Lány bundában	70x50	„
Visegrádi utca	26x36	„
Küzdelem	80x60	„
Utcarész	43x60	„
Napsütött házak	30x40	„
Bolond nő	36x31	aquarell
Domboldal I.	30x42	„
Hátsó udvar	35x31	„
Parasztudvar	29x42	„
Szabó József író	21x16	ceruzarajz
Piri	25x18	„
Sarolta	27x20	„
Laci bácsi (arckép tanulmány)	25x19	„
Erdei manó II.	22x15	ezüstrajz
Folyóparti gyökerek	20x31	„
Nagymarosi utca I.	10x26	filcrajz
Faluszéle	19x25	„
Zalai táj	13x29	„
Fatötzstanulmány a Küzdelem c. képhez	29x18	„
Vadkörtefa	27x21	„
Fatörzsek	25x13	„
Szoborszerű figuráció	18x12	„
Öreg törzs	27x20	„
Gesztenyefa	19x15	„
Bálványok I.	29x15	„
Bálványok II.	28x19	„
Könyörgés I.	28x20	„
Könyörgés II.	28x21	„
Haldokló fűz	23x37	„
Erdei manó I.	21x13	„
Fasor	24x29	„
Fűzfák	28x38	„

A műveket zsürizte:

Balogh András, Oelmacher Anna, Fehér Zsuzsa, Ikvai Nándor, Gábor Eszter.

Cseh Katalin festő

Az abonyi Petőfi Műv. Ház képző- és díszítőművészeti szakköreinek 2-ik kiállításán szerepel szén-portréja. (emlitve)

T.T.: A képző- és díszítőművészeti szakkörök kiállítása Abonyban.

Testvérvegyei Hírlap, 1974. ápr. 7.

Ø Csch Katalin

rajztanár

Nagy Károly

l.

Rajzoktatás

1943. IV. évf. 1. rz

8. l.

Alapitva 1908.

Buzadics József

kőmives mester, épitési vállalkozó
Budapest,
VIII., Kálvária-tér 21. sz.

Telefon: József 438-98.

Tekintetes

Müemlékek Or

Alulirott alázatos ti
emlékek Országos Bizottságának,
templomának /:IV., Váci-utca 43
kolat-javitási, illetve tatarozá
asszonyoktól megbizást nyertem.
Ezen munkálatok megke

Cseh Kati

grafikus [redacted]
Bukarestben
Az alábbi tárlaton
rézmetszeteket
állitott ki -

Juhász István:

Magyar képzőművé-
szeti kiállitás Buka-
restben

Pásztortűz

1940 - 363. l.

CSEH KATÓ festő, grafikus. Résztvett a bukuresti akadémia növendéktárlatán 1940-ben /Pásztortüz XXVI. évf. 1940. 362. lap/.

BB.

fond chinesische Gartenszen

2054. EMELETES SZEKRÉNY, I
pokkal, Délnémet, XVII. sz
gegliedert, mit gedrechselte

2055. MAGAS, FIÓKOS SZEKRÉ
Nussholz, mit 8 Laden. En

2056. KÖNYVÁLLVÁNY, diófa,
säulen. XIX. Jh.

2057. AJTÓS SZEKRÉNY, diófa
mit Bandintarsia. Ungarisc

2058. IRÓASZTAL, diófa, két ba
Biedermeier.

Holz u. Schildpatt mit Beinintarsia, auf Gestell.

faragott diszitéssel, felső része üveges. Magyar,
iert und verglast. Ungarisch, Louis XVI.

. Olasz. — Eckschrank, Eiche mit Beineinlage.

tisch, Mahagoni. XIX. Jh.

ákkal, fönt két tükrös ajtóval. Osztrák, XVIII.
ı. Italienisch, XVIII. Jh.

kkal. XIX. sz. — Grosser Tisch, Nussholz, mit

sz. — Tisch, Nussholz, mit vier Balusterfüsse.

fa, empirestilusu bronzverettel. XIX. sz. —
hlag. XIX. Jh.

e. — Zwei Eckschränke. Pappelwurzel. Empire.

akkal. Osztrák, XIX. sz. — Klavier im Empire-

Beh Krisztina

ÚJLIPÓTVÁROSI

KLUB-GALÉRIA

PINCETÁRLAT

E-MAIL:UJLIPOTVAROS@CHELLO.HU
HONLAP://MEMBERS.CHELLO.HU/UJLIPOTVAROS

1136. BUDAPEST. TÁTRA U. 20/B. TEL.. FAX: 320-53-80

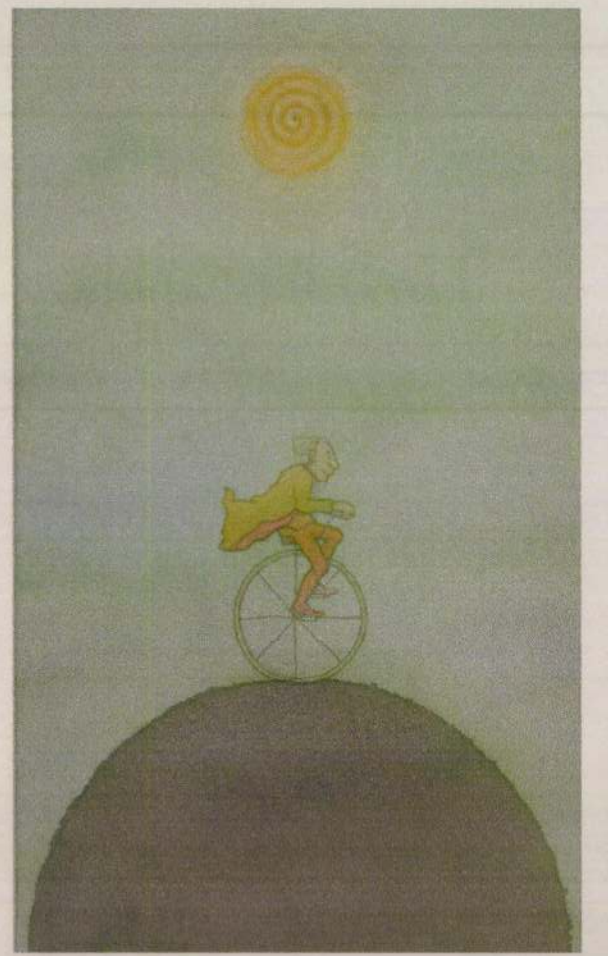

Tisztelettel meghívjuk
Önt és barátait

Cseh Kriszta

festőművész – grafikus

kiállítására.

A kiállítást megnyitja:
Para-Kovács Imre

2004. március 16-án
18 órakor.

A kiállítás megtekinthető:
április 2-ig
hétköznap 14-20 óráig.

Ocsa Krisztina

ÚJLIPÓTVÁROSI

KLUB-GALÉRIA

PINCETÁRLAT

E-MAIL:UJLIPOTVAROS@CHELLO.HU
HONLAP://MEMBERS.CHELLO.HU/UJLIPOTVAROS

1136. BUDAPEST, TÁTRA U. 20/B. TEL., FAX: 320-53-80

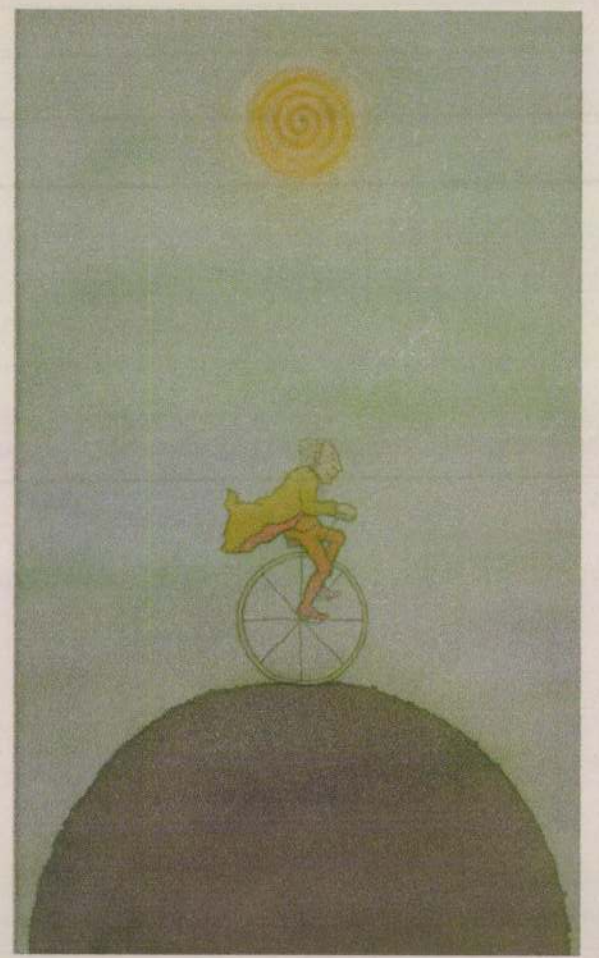

Tisztelettel meghívjuk
Önt és barátait

Cseh Kriszta

festőművész – grafikus

kiállítására.

A kiállítást megnyitja:
Para-Kovács Imre

2004. március 16-án
18 órakor.

A kiállítás megtekinthető:
április 2-ig
hétköznap 14-20 óráig.

Cseh Kriszta

Para-Kovács Imre: Cseh-Kriszta. = M. Naranos, 1993. okt. 21. 3. ill

TARTALOM

POLITIKA

interjú

4–5. „Mintha bemennék egy elmegyógyintézeti zárt osztályra" (Kocsis L. Mihály, a Magyar Televízió műsorigazgatója)

egy hét

6–7. Képes hírösszefoglaló

8. Kulturális hírek

Magyar glóbusz

9. Tévé: Leépülés

11. 1956: „A tüzet a vízzel nem lehet egyesíteni" (Hegedűs B. András)

15. Holocaust-emléknap: Mementó

18. Fidesz: Budapesti Választmány: Csillagok háborúja

Diétai levlap

publicisztika

12–13. Rév István: „Semleges Magyarországot!"

14. Wachsler Tamás: NATO be or not to be

a kampány lapja

16. Női voksok

17. Független Kisgazdapárt: A vezér kérdése meg van oldva

világfalu

19. Szomáliai szuvenír

20. Olaszország: A maffia esete az állammal (Nicola Tranfaglia történész)

21. A gárdista története: Szlavónia fölött az ég

22. Ukrajna: A félős gigász

23. Moszkva: Választásra várva

Lenini kuckó

ÉLET+MÓD

26. A vízilovakat megeszik, ugye?

27. Számítástechnika: A világfalu infrastruktúrája

28. Ahogy kell

29. A pesti presszók: Ahol ez idáig jártunk

32. Füvészkerti levelek: Hallucinogén társadalom

Villamost: 13

snobleSSe oblige

30–31. Heti sznobkalauz

saláta

33. Glosszák

KULTÚRA

interjú

34. „A minőség és mélység fontos" (Szabó Sándor)

35. „Az egyszerűség és mélység hiányzik" (Hélene Deprat)

könyv folyóirat

36. Fekete ikszek (Thomas Bernhard: Egy okkal több)

Egy könyv: François Sonkin: Apám igézetében

Lapellenző: Nappali ház 93/3

37. Amerika–London–Párizs (Magyar dokumentumfilm az Artén)

Zsugorított szobrok (Louise McCagg arcmáscsarnoka)

Mozi

38. Elveszett film (Anna filmje)

Az utca a témán hever (A magyar film tragikomédiája)

Narancs napok

39. Narancs napok

Színház

40. Echolokáció (Egy japán az Újvilágban)

Kamra: A kínai II.

Színház tévé

41. A birsalma ideje

Tévé, színház: Kismadár

PeCsa: Gördeszkák (Compagnie Pál Frenák)

Melodig

42. Messiaen

rockfront

43. Blues düledékeinken

Narancsfül: Iggy Pop: American Caesar

Sport

44. Mészáros Sándor: A harmadik harmad

Tandori Dezső: Kis Kertészlak

komix

45. Camera obscura

apró hirdetés

46–47. Boldog, boldogtalan

A SZERK.

Clinton elnöknek mostanában semmi sem sikerül. Hiába böngészi a térképet, képtelen olyan pontot találni, ahol partradobhatná a tengerészgyalogosokat anélkül, hogy kőzáporral, zsebrakétával vagy – megfelelő infrastruktúra híján – verbális anyázással fogadnák őket. Minden nyomorult szenvedésgócpontból, Haitiból vagy Szomáliából (sőt, Kubából, bár erre talán Castro is rászervezett valamit) kiutálják az ajándékcsomaggal érkező G. I. Joe-kat, Washingtonban pedig már a tévémaci is a szerencsétlen Elnökön röhög.

Hát neki sem könnyű, és valószínűleg az sem fog sokat segíteni rajta, hogy bezáratta a Szabad Európa Rádió magyar adását (a többieket majd később lövik tarkón a müncheni barakkok mögötti hátsóudvarban), és ezzel évi kemény kétszázmilliót spórolt meg az adófizetőknek. A rádió elesett, mint Varsó, a rádiósok meg mehetnek, amerre látnak, mint a kötelességét megtett mór Schillernél. Magyarországon demokrácia van, a tömegtájékoztatás szabad, mint a madár, akinek szabad turulnak lennie. Washingtonból azonban ezek az árnyalatok nem látszanak. Onnét semmiféle árnyalatok nem látszanak: az sem, hogy a magyar tömegtájékoztatás távolabb van a függetlenségtől, mint Bródy Sándor Washingtontól, hogy leghamarabb a következő parlamenti mandátumban lesz az, ha inkább hihetünk még annak, amit a legesélyesebbnek tekinthető befutók mondanak, mint amit csinálnak.

Az sem látszik, amit ezek a szerencsétlen 56-osok művelnek, akik mintha beijedtek volna a tavalyi bűvészinas-effektustól, vagy a vesztüket érzik, vagy valami igazi meglepetésre készülnek, amivel majd csak 23-án akarnak előrukkolni: mindenesetre olyan békejobbos, magyarságösszefogásos szósszal öntötték nyakon a nemz. ünn.-t, hogy csak na: a szélsőségeket lenyesegették, még a skinheadeknek is Bánfi-hajszeszt osztogattak a színfalak mögött. Igaz, a szimfonikusok sem játszanak Hacsaturjánt, pedig ez volna az egyetlen, amivel megkontrázhatnák Csúcs október 6-ai baromságát.

És ez (Hacsaturján, Isten nyugosztalja a Kaukázus Kodályát, szerette a daliás fortissimókat) talán még Washingtonba is elhallatszana. És talán rájönnének, hogy korai volt szabadnak és függetlennek nyilvánítani Magyarországot, legalábbis ami a tömegtájékoztatást illeti. Igaz, mi viszont arra jöhetünk rá – ha gondosan tanulmányozzuk Szomália és Haiti példáját –, hogy talán Amerika sem megoldás.

NARANCSGALÉRIA

CSEH KRISZTA

Cseh Kriszta az egyik legszomorúbb magyar rajzonc, aki ceruzát, tollat vett a kezébe, hogy gyermekeknek szánt rajzsorozatnak álcázva belénk csepegtesse az elmúlás szomorát. Képein debil báj és kőkemény paranoia kavarog, hogy sem nevetni, sem sírni, hiszen ami odakint zajlik, olyannyira kicsinyes és sajnálatra méltó ahhoz képest, ami odabent.

Hozzák a fát, rugdalják a pinceajtót és káromkodnak az utolsó óra segédmunkásai, mert elveszett a közös kulcs, a nyelv, és persze esik – minden mérgező.

A képeken gyerekek, kockafejű kamaszok és felnőttek, egy teljes életút az első lufitól a hajszárító orosz rulettjéig, mikor már teljesen mindegy, dörren vagy csattan, mert a lövedék belülről halad kifelé, hogy a szív magvából kirágva magát világra jöjjön és elhagyja a Földet.

Para-Kovács Imre

„Mintha bemennék egy elmegyógyintézeti zárt osztályra"

Kocsis L. Mihály, a Magyar Televízió műsorigazgatója

Az úgynevezett médiaháború két központi alakjának is közeli munkatársa: amikor eltávolították az Új Magyarországtól, Chrudinák Alajos fogadta be a külpolitikai főszerkesztőségnél, s az ő helyettese lett, jelenleg pedig Nahlik Gábor után következik a televíziós hierarchiában. Közel húsz éven át dolgozott a nyomtatott sajtóban, könyve jelent meg a Heysel-stadion kataszrófájáról. Egyéves tévés múlttal a háta mögött az intézmény második embere, műsorigazgató.

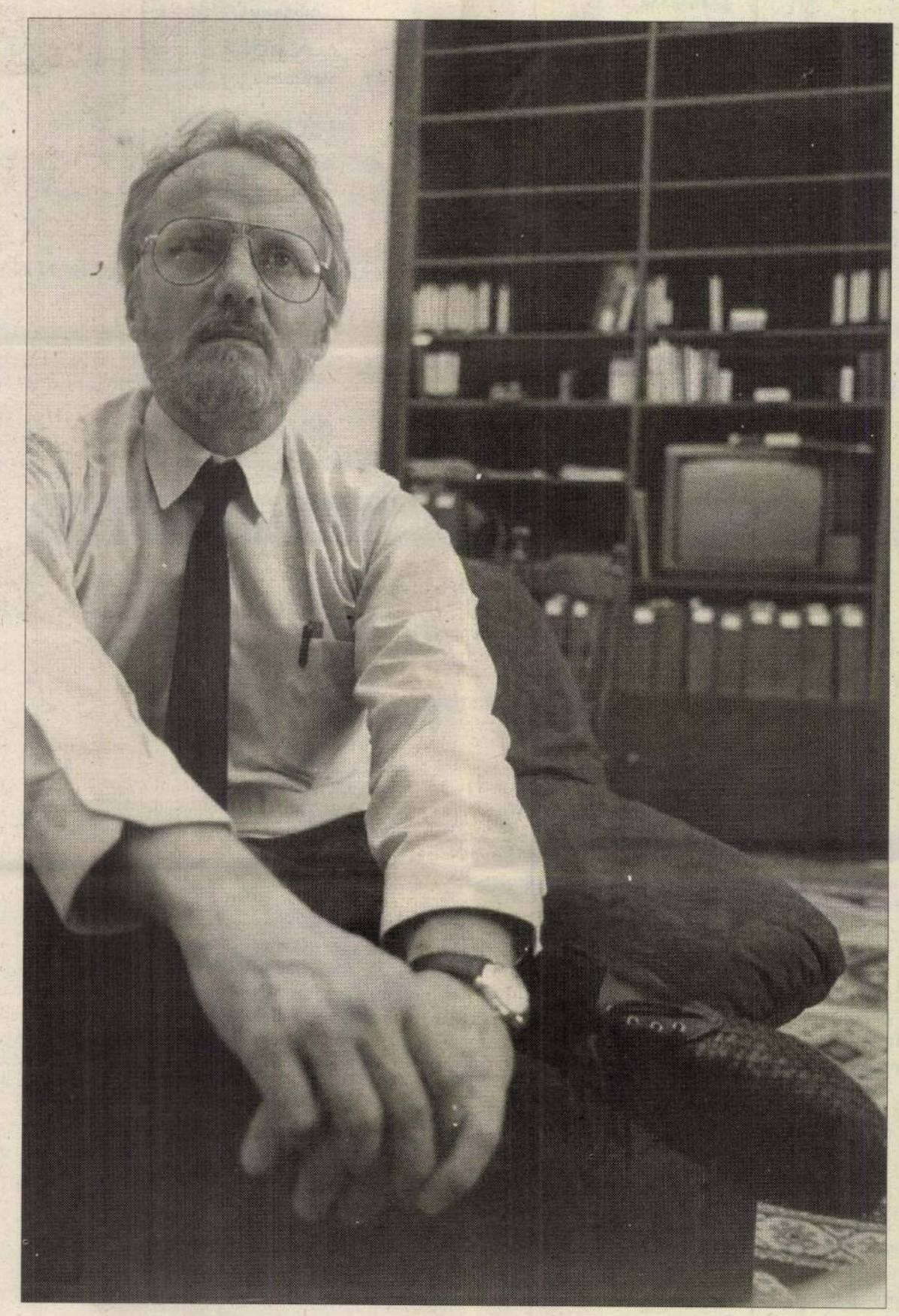

Magyar Narancs: Tulajdonképpen kikből áll ma a televízió vezetősége? Lehet, hogy tájékozatlanságunk miatt, de különösen tisztázatlannak tűnik az Ön és Feledy Péter közötti munkamegosztás.

Kocsis L. Mihály: Valószínűleg azért, mert a két munkakör között nincsen megosztás. Feledy Péteré jól behatárolható terület: minden, ami hír és információ, ezeknek a műsoroknak az összetartása, szervezése, szerkesztése és felügyelete. Az enyém – illetve az igazgatóságé – ennél általánosabb: a különböző szerkesztőségektől az igazgatóságoknál összefutó műsor összeállítása, elfogadása. Az új vezetési struktúra bonyolultabb a korábbinál, mert korábban az elnök alatt gyakorlatilag önálló döntési jogkörrel, gazdálkodási felelősséggel tevékenykedő két programigazgató működött. Most ez megváltozott, a két program merev szétválasztása, külön kezelése, külön gazdálkodása megszűnt, itt a jelenlegi felfogás szerint egy Magyar Televízió van. A televíziónak két programja van, melyek nem vetélkednek egymással, hanem megpróbálják maximálisan kiszolgálni a nézők igényét, ellátni közszolgálati kötelezettségeiket.

MN: Feledy Péter és Ön között fokozódó feszültség volt megfigyelhető az utóbbi hónapokban. Mi ennek az oka?

KLM: Hogy a viták mitől, hogyan fajultak el mostanáig, ezt lehet, hogy én sem tudnám kimagozni. Az tény, hogy Feledy igazgató úr és köztem, pontosabban a műsorszerkesztés között már a kezdet kezdetén volt egy lappangó feszültség, amire csak azt tudom mondani, hogy nem erről az oldalról jött. Talán ha korábban sikerül tisztázni, hogy kinek mi a feladata és a kompetenciája, akkor nem fajultak volna idáig a dolgok. Azt hiszem, a hírigazgatóságon más elképzelések vannak az alkotóműhely autonomitását illetően, és talán nem értelmezzük egyformán, hogy kinek mi a feladata. Nekünk, a műsorszerkesztésnek nemcsak lehetőségünk, hanem kötelezettségünk, hogy a különböző műsorajánlatok között válogassunk. Most már az én érzéseim is túlmennek azon a határon, hogy

Csek Lajosné, iparművész

– főiskolát végzett. A Bp-i Kerámia Iparművészeti Háziipari Szövetkezet tervező kerámikusa.

– Sárból gyúrt milliók
Magyar Ifjúság, 1970. VI. 19. 21. l.

Csehi Lajosné

Emlékére

Sárból gyúrt milliók

Magyar Hírlap 1970. jún. 19.

Csch Lajós
épitész
François persgő pavillonja

Bálezrkiáll

Lanfranconi.

1

1. Leeresztett jobbkezében buzogányt
kardot, a mely mellett óra és csöngő
forgó disziti; haja, szemöldöke és bajusza
leberetvált. Aranyzsinorzású mentéje,
drágja piros, rövid szárú topánja
asztalterítő és a félrevont függöny
intett fel. Felirata a leszelt vászon da-
MES FRANCISCUS DE BATTHIAN VIXIT A...
CONF. COLAP... VUN SUPR. CAPIT... PER..
NSIL. COTT... SUPR COMES NON NEC REGNI

m.
yéből.
-án kelt 28402 sz. leirat alapján (140/95

(54)

1907: II. 13.

282

Cseh Lajos építész

Vas. Ujs. 1901. 602. l.

szabadelvű párt vezérférfia, Fiumében. — Cseh Lajos mérnök, építőmester, élete 38-ik évében, Budapesten, és Kecskeméten helyezték örök nyugalomra. — Jánosi Sándor dr. ügyvéd, a veszprémi káptalan

Csek Lajos

építész

L.

Kendrey-kentirányi

Võõ Kõõl, neoliithikum VII. 243

Cseh Lajos, építész; szül. 1863-ban, megh. 1901-ben Budapesten. Kecskeméten temették.

Vas. Ujs. 1901. 602. l.

Csch Lajos

Gyurkovits Ferenc a 20-as években csoportos kiállításokon vesz részt: Flaché Gyula, Skutszky Dömé, Anyzal Géza, Gerő Gusztáv, Csch Lajos és mások mellett.

Sz. Haltenberger Kinga: Gyurkovits Ferenc (1846–1968)

Irodalmi Szemle, 1976. 6. 518. old.

Csehi Lajos, festő

L: Szabó Gyula

Sándor László: Képtár Losoncon 7.

Nép szabadság, Bp. 1981. okt. 14.

CSEH *Lajos*, festő, * Nagyrőce 1888 júl 11. A bpesti képzőm. akadémián Zemplényi T. tanitványa volt. A világháború után, melyben mint katona vett részt, Losoncon telepedett le. Impresszionista (főleg ipolymenti) tájképeket fest.

K. Gy. I. 216 l

8518

issé leguggolt Zsófiát, ki szoknyáját bal
pátnán lévő koronára csunyit s jobb kezé-
generalisnak (hg. Windischgrätznek), ki a háttérben lévő tábort
ő-részét fogja. Felirata a kép alatt négy sor-

ll besteigen den Thron
, ich auf die Kron
haben sie bezwungen
er habe ich errungen."
pnak
~~[illegible]~~ 27.8: 23.7 c/m. ~~[illegible]~~.

198/94 № 7.

Csch J. Lajos

festő Losonc

1931 - nov. Pozsonyban
részt vett az alábbi
kiállitáson

Forum (Pozsony)
1931. 309. l. 321. l.
(S. U. M. első kollek-
tiv kiállitása.)

Falu c. Épe
repr.
u.o. 324. l.

u.o. 388. l.

ZGAZDASÁG

ÉPÍTÉSZ-EGYLET
ELLÉKLETE

A FRIGYES

ÉS ÉPÍTÉSZ-EGYLET

1—49. SZÁM

Csch Lajos

fesso

l.

Forum

1934. 305. l

MISKOLC
Széchenyi u. 14. || Telefon 17-84.
Lakatos M. || Ocskovszky J.
Folyószámla a Borsod Miskolci Hitelbanknál

Tekintetes

Európa Film Könyv Lapterjesztő és Könyv-

dó r.t.,

Budapest

V.Rothermere u 19 III.2.

Csch Lajos

l. Forum
1934. 326. l.

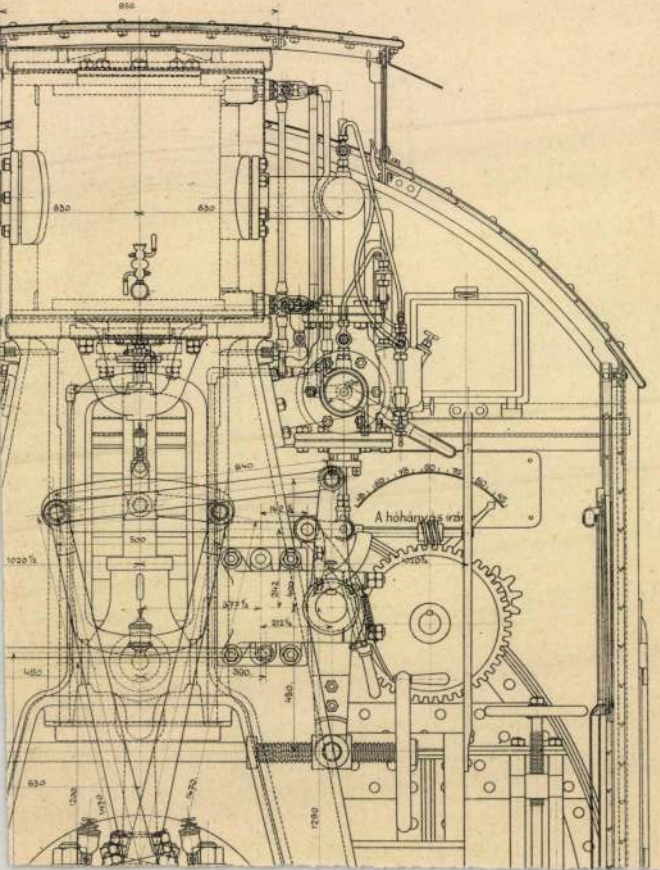
A hőhárnyas vál

Csek Lajos

festő

l.

Forum

1935, 136 l

~~Ferenczi Zoltán VII. 152.~~

Csók László

Magyar Művészet
1928. 317

MM. 1928. 317. l.
(M. képzőművészet
évszakon.)

Kisfaludy Károly VI. 141.

Csch Lajós

festő

szül. Nagyrőce 1888.

irod

z

Révai XXI. 222. l.

Csech Lajos

festő Losonc

akvarellista

Lásd

Szépmüvészet

1941. 178. l.

(Cs. D. : Rudnay

Gyula és a losonci

kiállítás.)

1937

PÉNTEK **1** Kat. Újév Prot. Újév		Izr.: Teb. 5697.
SZOMBAT **2** Kat. Makár Prot. Ábal		Izr.: S. Semoth.

1. HÉT • 1937. JANUÁR HÓ 31 • NAP.

Csch Lajos

festő, szül 1888. júl. 11.
Nagyrőcén. Losoncon
műszódik. Budapesten
a Képzőm. főiskolán Zemplé-
ngi Tivadarnál tanult.
Ez még 16 soros életrajz.

Toman 78. l.

Nagyságos

dr. Szentiványi Gyulánné

úrnőnek

Ürményi mérnök úr leveléivel.

Ábrahámhegy.

Zala megye

Csek J. Lajos

szül. Nagyrőczén 1888

jul. 11-én ág. ev.

1909/10. Elsi felében harmadosztálybeli rendes művésznövendék a képzőmüvészfőiskolán

El. isk. tanítói oklevél

Tanára Zempleiny Tivadar

1909/10. II. félév. harmadik osztály. Zempleiny Tivadarnál

1910/11. I. 3-ad osztálybeli rendes művésznövendék. Zempleiny T.

1910/11. II. harmadik osz. Zempleiny T.

Hauer János Tamás, szobrász.
18. száz.

I. 76.

Csch Lajos

festő, losonci polg. iskolai rajztanár. Lőcsei vagy kézsmarki születésű, Tanári oklevele nem volt. A csehek alkalmaztak, a magyar uralom alatt is megtartottak. Talán jelenleg is Losoncon él. Mindenfélet festett.

Csomor Ernő szentsimoni plébános szívbe

Körlése

1948. jul. 23

Lelet, veszprémi VI.133.

Cseh Lajos, festő; sz.

1888 jul. 11. Nagyrőcén. A tanítói oklevelet Iglón megszerezve, 1907–1911. a bpesti képzőművészeti főiskolában Zemplényi Tivadar osztályán tanult 1914–18. katona volt, majd Losoncon telepedett le, ~~hol~~ a losonci polgari iskola rajztanárává nevezték ki s állását a Csehszlovák és a magyar uralom alatt is megtartotta. 1922. részt vett a prágai reprezentatív kiállitáson, 1925-től a losonci, 1931-től a pozsonyi kiállitásokon.

Főleg Ipolymenti impresszionista akvarell tájképeivel ~~festett~~ voltak sikerei.

ngs.

dr. Szentiványi Gyula urnak

Cseh Lajos

akad. festő, Hul. 1888-ban Nagyrőcen Középiskoláit Iglón, főiskolai tanulmányait a pesti Képzőművészeti főiskolán végezte, mint Zemplenyi Tivadar tanítványa. 1914-1918. karcteri szolgálatot teljesítek, majd Losoncon telepedett le. Résztvett több bpesti s 1922. a prágai reprezentatív kiállításon. Hitvallása az impresszionizmus, legnagyobb szeretettel az ipolymenti tájakat festi.

Brogyáni Kálmán: Festőművészet Szlovenszkón. Kassa 1931.
103. l.

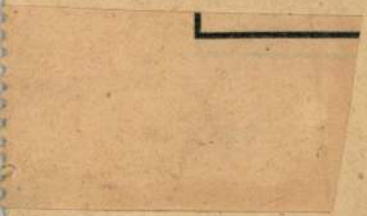

MAG

Csch Lajos
festő

l.

Nemesvári 27. l

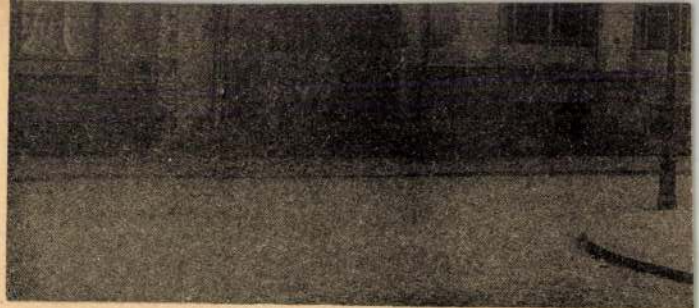

Erdgeschoss.

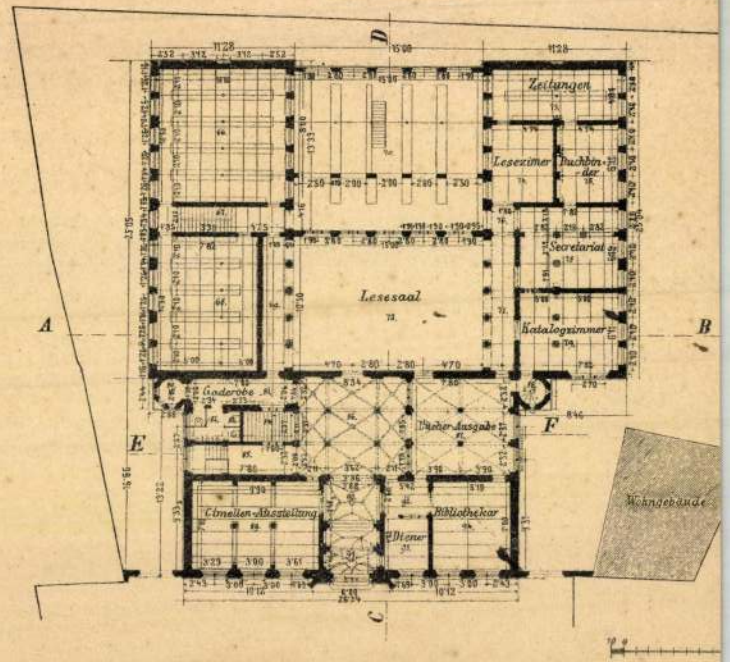

R. v. Waldheim art. Anst. Wien.

Cseh Lajos

1907/8 – 1910/11

Ferképzőmfőiskérk

72. l.

M.D.K.

Cseh Lajos

"Farsangi Vicc-Magazin" c. rovat tréfáihoz készitett rajzokat.

Szinházi Magazin, Bp. 1941. jan. 26. IV. évf. 5. sz. 42-43. lap

MDK

Cseh Lajos festő

A szlovenszkói magy.képzőművészek kiáll. rendeztek Losoncon. Színházi Élet, 1925. 4.sz. 45-l.

 m. D. K.

Csek Lajos, festő, 1888–1945

festő iskolát tartott fenn, i parmű. vétpeti szinvonalon.

Marian Váross: Slovenské výtvarné umenie 1918–1945.

1960 80. old.

MDK

Cseh Lajos, Losonc

Magyar Művészet 1928. 317.l.

MDK

Ifj. Cseh Lajos

Hortászok

Uj Szal. ... karácsonyi kiáll. 1934. dec.

3. l.

Csek Lajos

- Olyan csoportos kiállításon vesz részt amelyen Gyurkovits Ferenc is szerepel

Említve: Balló Ede, Szabó Gyula, Fecher Ernő, Christ Vilmos, Reiner István, Gandl László, Flache Gyula, Skutezky Dome, Angyal Géza, Gerő Gusztáv, Csek Lajos

Sz. Haltenberger Linga Az ismert ismeretlen.

Nodalmi Szemle 1976/6 517 old

megírva

Csch Lajós
festő
A falu c. olajf.
repr.
Csákó g. l.

VASÁRNAP **11** Kat. Cantate Prot. Mamertus Ó-g. 28. 9 vért.	N. k. 4 ó. 29 p. N. ny. 19 ó. 25 p.
HÉTFŐ **12** Kat. Pongrác Prot. Pongrác Ó-g. 29. Szozip.	Izr. 15. Seni bőj
KEDD **13** Kat. B. Róbert Prot. Szervác Ó-g. 30. Jakab	
SZERDA **14** Kat. Bonifác Prot. Bonifác Ó-g. 1. Május	
CSÜTÖRTÖK **15** Kat. Sz. János Prot. Zsófia Ó-g. 2. Atan.	Izr. 18. Lag Beome
PÉNTEK **16** Kat. N. János Prot. Mózes Ó-g. 3. Teodor	
SZOMBAT **17** Kat. Paskál hv. Prot. Paskál Ó-g. 4. Pelágia	Izr. 20. S. Em. 4. P

Csch Lajós

festő

nül 1888. Nagyrőce

Életrajzán lásd

Csákós 10. l

vagy Forum 1934–35

DR. KENESSEY (RAUCH) IVÁN
KÓRHÁZI FŐORVOS
BUDAPEST, XI., SZENT GELLÉRT-TÉR 3.

1941 MAJ 31

2 FILLÉR

Nagyságos

Szentiványi Endre

urnak

Budapest

Lógymányosi utca 16.

 m. D. K.

Csek Lajos, festő, 1888 – 1945

a budapesti főiskolán 2 emplenyi tanítvanya volt. az első világháboru utan Losoncon telepedett le, ahol rajz tanári állást vállalt. Losoncot és környéttesti tájképein, zsánor képein pedig a gömör megyei nép mezőgazdasági tevékenységét örökíti meg, plen ér megvilágításban. Batikolt képeivel is sikole volt. a 20-as években Csek, Losoncon magán rajz iskolát és

Marian Váross: Slovenské výtvarné umenie 1918-1945. 80. old.

Cseh Lajos /Nagyrőce, 1888. - Losonc, 1945./: festő.

Középiskoláti Iglón végezte.

1909-1914 A Budapesti Képzőművészeti Akadémián Zemplényi Tivadar tanítványa volt.

1914-1918 Katonai szolgálat. Az első világháború befejezése után, 1918-ban Losoncon telepedett le. Elsősorban tájképeket festett ipresszionista felfogásban pl. "A zólyomi vár", "Losonc látképe". Számos falusi zsánerképe is ismert, amelyek a gömöri és a palóc parasztok életét tükrözik.

1921-1927 Gerő Gusztávval Losoncon ipari festőiskolát, batikoló műhelyt vezetett. Ismertek voltak ebből az időből batikolt technikával készített képei és selyem-grafikái. A műhely kiállításai: 1924.Losonc, 1925.Losonc, 1926. Pozsony, 1927. Karlove Vary.

1921-2 ben a Prágában megrendezett Szlovákiai Művészek Tárlatán szerepeltek művei.

Irodalom: Brogyányi K.: Festőművészet Szlovenszkón. Kassa, 1931, 103.old.

Váross M.: Slovenské vytvarné umenie 1918-1945. SVKL, Bratislava, 1960, 80.old.

Mudr. Midlík I. és csop.: Gömöri festők művei a XX. század I.fele /katalógus/ Rimaszombat, 1966.

CSEH Lajos festő (1888 Nagyrőce – 1945)

Limes 1999/2. 84. és köv.

hoc" egyelőre csak az elemek "tájképszerű" ka
instrukciók nélkül.Közzétételüket e helyütt úgy
indokolttá, hogy e darabok – hasonlóan néhán
Rimbaud a sivatagban, Kiegészítések) – Tandori
volna létre, de ha igen: ebben a formában semr
darab és a *Kiegészítések* esetében a legnyilvánva
alkalmazásra a zenei anyag elrendezésében. E
problémák hasonlóságából eredő "ráismerésen" t
tipográfiai eljárásoknak a zenei notációval val
hangzás a kiindulásként közös gondolati elemeket
visszafelé igazolódhat az eljárás átvétele.[59]

A művek láncszerű összekapcsolás
eljárása. Valószínűleg egymástól függetleni
fontos szerephez jut.[61]

Az *Orfeusz kertjé*–t Jeney harmincké
most harminckét éves vagyok című
szövegválasztását ez is befolyásolta.[62] A szöv

Egy Kosztolányi–vers

Most harminckét éves vagyok Ha
Nap Hold kelte óra perc
Nap Hold nyugta
3 50 19 45 1 21 18 30
3 50 19 45 2 06 19 26
3 51 19 45 3 01 20 10
.
.

megírva

Csech László

festő;

sz.

1934-től a bpesti Képző-
művészeti főiskolában ta-
mult, hol 1939. középiskolai
rajztanári oklevelet ~~nyert~~ szerzett.
Ez alkalommal benyújtott
és elfogadott művészettört.
értekezésének címe: Szín
és forma szerepe az olasz
és németalföldi festészet-
ben. 1946. a pécsi Képző-
művészeti Szabadlíceum
tanárává nevezték ki.
1947 a pécsi csoport
Szabadság-kiállításán
Igló égése c. művével
Pécs város egyik díjat
nyerte.

lönböző megrendelésekből származó több beszerzésének égető szüksége. E

nyitható lesz. Egyes művek azonban tudo- mint a már eddig is a múzeumb

kat juttatott a római emlékek so1oza-

ltörténeti gyüjtemény legbecsesebb
ta a XVIII. század végén készült
és használható állapotban lévő ágyú
ocsi hivatalos mintaja. E minta után
gyúk először a franczia háborúban
ek és 1848—49 után végleg kijött-
sználatból. Négy aranyvésetű, dom-
és feliratos kard egészíti ki a kisebb
gű hadtörténeti emlékek szaporulatát.
eum iparművészeti termének egyházi
két szép aranyozott barok kehely-
obelin-himzésű miseruhával és stóla-
apodott. A múzeum vezetője ez év-
lkozott elsőben nagyobb mérvben
úli gyártmányú tatai, pápai, város-
szok és a herendi porczellánok ösz-
sével. Sikerült is három tárlót meg-
kiszorítva az eddig azokban helyet-
écsi, csehországi és egyéb idegen
nokat, melyek összegyüjtése nem
lja egy magyar vidéki múzeumnak

élénk irodalmi tevékenységet fejtett ki. Az orsz. monografia-társaság számára megírta Somogyvármegye őskori monografiáját s kiadta a 10. évfolyamát a Darnay-Múzeum naptárának. Ez évben jelent meg tőle az archaeologiai tudományt népszerűsítő «Gisimár» cz. őskori regény is, a «Somlói szobrocska a régibb vaskorból» cz. értekezése pedig az Archaeologiai Értesítőben látott napvilágot.

65. SZABADKA. *Szabadka sz. kir. város könyvtárát és múzeumát* az 1913. évben a régi czélszerűtlen, szűk és sötét udvari helyiségből ugyanannak az épületnek első emeletén három utczára szolgáló, világos, négy nagy termébe helyezték át, amelyhez még rövid időn belül újabb két-három termet remélnek csatolhatni, amelyekben a gyüjtemények, amíg a kulturpalota felépülhet, szakszerűen berendezhetők, nagyobb mérvben fejleszthetők és megnyithatók lesznek.

Az intézet legjelentékenyebb eseménye az az adományozás, melyet bajsai Vojnics Osz-

Csch László

festő Pécs

l.

Szabad Művészet

1947. 80. l.

Pécsi hírek

(bajai kiáll)

1948. 4. 4. 159. l.

(a pécsi csoport) V. díj: Igló égése

(a pécsi városháza)

műtört. előadás

FEKETEARDÓ

Templom

Henszlmann Imre: A magyarországi legújabb régészeti fölfedezések. VV 1866, 174 l. – 175 l.

erdélyi magyar reformátusság újraé
aranyozta élete alkonyát.

A Zsinat a LXXXIX. zsoltár el
éneklésével és Dr. Ravasz László pü
jával ért véget.

Hírek az egyházmeg

PEREGI EGYHÁZMEGY

ibályainak a visszacsatolt területeken
sére, több évre terjedő méltányos át-
déseket tehessen.
lmi jelentőségű törvénycikk elfoga-
délyi magyar református sá g nevében
Miklós ny. külügyminiszter, erdélyi
főgondnok szólalt fel. Felszólalását-
tett a huszonkétéves megszállás ide-
i református sá g megérezte, hogy a
sziklavára az egyház. Lelkészei,
fokozott buzgalommal töltötték be
legmesszebbmenő anyagi áldoza-
k voltak, hogy intézményeiket át-
álságon. Kétszáz iskolát vesztett az
us egyház a megszállás 22 éve alatt,
ijat épített fel és az újak jobbak vol-
Népünkben él annak tudata, hogy a
áz jövője nem választható el nem-
l. Kálvinizmusunk minden ízében
von jól tudja, hogy gyujtópontját
igon kívül, hanem azon belül kell

Csch László

III. éves középisk. tanányel.

Képrom. Fórisk. Évk.

1936/37. 74 l

Ferkèpzomfoiskèvk

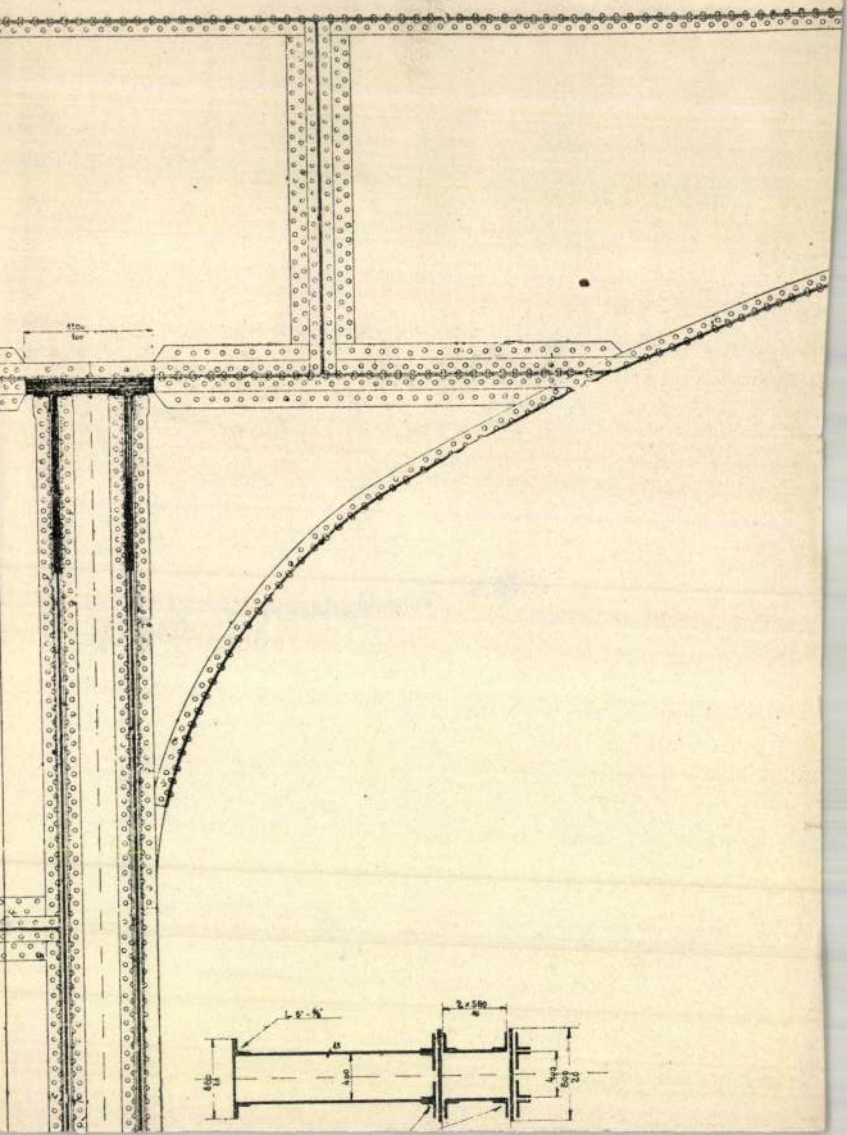

Csch László II. c

tanári nak

Ferk'pzomfoisk'vk

1935–36. 70. l.

Csek László
festő

vód
2

Dunántuli Népszava
1948. marc. 12.
(Cs. képzőművé-
szeti elődása.)

M. hepren Sz. h

Uch lásztó

1947 márc.-ápr. II. trab. N. kiáll
(Fův kápt.)

Péchi Táj II. of

1947 jul. Vid. mozgatok I.
Gyi kiáll (v. Lanz)

Kora Ivan II
Grez bárak of

s 5-én

olléga Ur!

ról irt szivés, elismerő sorait.
atoltan-Mátyás ikonografiáját.
nyt. - Ha tudtam volna, hogy
rmészetesen rögtön gondoskodtam

meg, hogy egy szivességre kérjem.
zottsági fényképre, 8-10 napra

M. Képren Sz. Sz.
pécsi csop.

Csek László

1946 jan (Pécs): Útépítők, c. r

1946 máj. (h.o.): Szénhordó munkások
Halászok
Pécsi tájkép
of

1946 nov (h.o): Pécsi táj I-II. of

1947 márc (h.o.) Reggel a kútnál
Kora tavasz I
of

1947 szept. (h.o.) Délelőtt
Pécsi hegyek
Tettyei parkrészlet
of

1948 márc. (h.o.): Igló égése, of

1948 máj (Nagosvár): Mecseki részlet
Délelőtt

1949 jan (Pécs): Püspöknádasd
Szőllődombok
of

1950 febr.-ápr: Natal O

1950 aug: Natal O

Csch László

1938/39. tanév végén
középiskolai rajztomári
oklevelet kapott.
Elfogadott művészet-
történeti értekezése:
Szín és forma szerepe
az olasz és németal-
földi festészetben

y. r.

Ferkèpzomfoiskèvk

1937/39

183, 186. l.

Csch László
Kisvárda 1914, VIII 29.
Rudnay Gyula volt
tanára
tanári vak.
1934/35. – 1938/39

340 - 1
-------- szám.
8 - 1929

Karácsonyi segélyek.

melléklet száma: 0

Folyó évi
terjesztésére dr. Szőnyi Ot
száz pengő, dr. Schneller V
Egyszáznegyven pengő, Nagra
/:140:/ azaz Egyszáznegyven
gondnok részére /:110:/ aza
kovits Margit napidijas rés
Saláth Ferenc I.oszt.altiszt
rácsonyi segélyt engedélyeze

MDK

Cseh László

Résztvett a vidéki művészek I. kiallitasan.

Rabinovszky Máriusz: Vidéki művészeink.

Szabad Művészet, 1947. 8.sz. 154.lap

Cseh László M.D.K.

Balatoni táj / repr. / c. képe a kiállitáson

Lánex Sándor: A Dél dinántuli képzőművészek kiállitásáról

Somogy megyei Néplap 1965. febr. 28.

Cseh László

A Baranyamegyei Képzőművészek kiállítáján tájakat ábrázoló akvarelljei szerepeltek. (említve.)

Déldunántúli Napló, Pécs, 1952. Szept. 21.

Csele László

1. Szendélet
olaj 50x60
2. Ablak előtt
Olajpasztell 35x45

Pécs és Baranyai képző-
művészeinek kiállítása

Csek László

Ablak előtt repr.
olajpontell 34x45

Pécs és Baranya képzőmüveszeinek kiállitása

Csak László

Simon Béla nem itt született, Csak László sem, Zs. Kovács Diána is Gyöngyös-ről származott el, Soltra is Jákóból jött, Plattky Ungvárról, Rátfalvi Almaszlatináról, Kiss Lajos Budapestről.

Kocsogh Ákos: Pécs és Baranya művészei a Nemzeti Galériában.

Jelenkor XII. évf. 7-8. s. 1969. júl.-aug. 725. l.

CSEH LÁSZLÓ /

„Tihanyi strandon" c. képével részt vett a magyarországi művelődési hónapban rendezett képző- és iparművészeti kiállításon

---

Pest Megyei Hírlap (Magyarországi Kiadó)
1968. aug. 27.

/4

CSEH László / Pécs

1. Borús idő olaj 40x50
2. Pihenőhely olaj 40x50

Dunántuli Képzőművészek Kiállitása 1958.
Kat. bev.: Cseh Miklós

/Székesfehérvár, István király Múzeum
közleményei Dsor. 14./

Csek László
festő

H D.V

Aquarelljeivel szerepel a
tailaton.

dr. Végvári Lajos: Pécsi képzőművészek a . . .
Dunántúli Napló, 1956. május 9 - 3 lap.

MDK

Csek László
festő

A városi tanács pályadíját
„Tettye" című festménye kapta,

Szorkadíne Hárs Éva: A Baranya megyei..
Dunántúli Napló, 1955. okt. 19 - 4 lap.

M.D.V.
1

Csek Károly
festő

Pécsi panorámájával szerepel
a tárlaton.

S.M.: Pécsi művek a vidéken...
Dunántúli Napló, 1954. dec. 14 - 7 lap

Csek László

festő

M.D.K

A mecseknádasdi alkotóház

vendége volt.

—: A festőművészek paradicsoma.

Dunántúli Napló, 1955. szept. 31-4 kap

M.D.V.

Csek Lieszko
festő

Rézt vett a tárlatra.

G.L.: A Magyar Szovjet Tanácsaszakszervezetben.
Dunaújtáli Napló, 1955. jún. 2-4 kap

Cseh László
festő

M.D.K.

A lap oldalain vágai
láth atók.

—: Megjelent a Jelenkor harmadik száma

Dunaújváros Napló, 1959 febr. 19 - 5 lap

M.D.Y.

Cseh László
festő

Kiállításán bemutatta
a „Mecseki táj"-at, a „Alma-
virágzás"-t, a „Balatoni
alkonyat"-at, a „Csiplés"-t.

(-ray): Cseh László képkiállítása
Dunántúli Napló, 1958. máj. 14 — 3 lap.

Csek Liszibo
festő

M.D.K.

A Nevelők Háiában rendezett
tárlatos julius 1-én részt vesz.

— : Képzőmű vészeti kiállítás a Nevelők Háiában.
Dunántúli Napló, 1958. máj. 7 - 2 lap.

M.D.V.

Csek László
festő

1958-ban lesz kiállítása
Pécsett.

Lantos Ferenc: Kiállítások 1958-ban.
Dunántúli Napló, 1958. okt. 5 - 3 lap.

M.D.Ú

Csek László
festő

A dunantúli művészek
tárlatán részt vesz.

Kelle Sándor: A dunantúliak tárlata.
Dunántúli Napló, 1958. okt 5. – 3 lap

M.D.K

Csek László
festő –

A Janus Pannonius Muzeumban
rendezett tárlaton vett részt, ahol
bemutatta műveit.

– di – : Hit festőművész kiállítása
Dunántúli Napló, 1958. okt. 19 – 4 lap

Cseh Károly
festő

M.D.4

A Janus Pannonius Múzeumban
nyílt meg Cseh Károly festőmű-
vész képkiállítása. Kiállításán
az utolsó évek termése szerepel.

(– ray): Cseh Károly képkiállítása.
Dunántúli Napló, 1958. máj. 14 – 3. lap.

Csák László
festő

M.D.K

Pécsett, a „Pécsi utcák, pécsi házak" c. kiállításon szereplő festményei

-ry-: „Pécsi utcák, pécsi házak"
Napló, 1960. máj. 28 – 2. lap

Csók István
festő

M. P. K.

A Kaposvári Rippl-Rónai Múzeum képtárában a „Balaton a festészetben" c. kiállításon szereplő képei.

Napló 1962. febr. 10. – 2. lap

Cseh László
festő

MDK

A Kossuth Lajos utcai Képcsarnokban megnyílt kiállításán olajkompozíciókat, olajpasztellekt állított ki.

-B. : Cseh László kiállítása
Napló, 1964. szept. 27. 2. lap

Cseh László
festő

MDK

A Siklósi Várban mutatta be képeit.

-BB - Megnyílt a baranyai képzőművészek kiállítása Siklóson
Napló, 1964. jún. 14. 7. lap

Csch László.

Az 1946-ban megnyílt Pécsi Képzőművészeti Szabadiskolának tanára volt.

Jelenkor, Pécs, 1941. 11.

Cseh László
festő

MDK

A Képcsarnok Vállalat Kossuth Lajos utcai üzletében megrendezett kiállításon bemutatott műveiből.

Pécsi és Baranya megyei képzőművészek kiállítása
Napló, 1964. május. 30. 3. lap

Cseh László
festő

MDK

A Képcsarnokban megrendezett kiállításán mutatta be képeit.

T: Pécsi festőművészek kiállítása a Képcsarnokban
Napló, 1963. okt. 5. 5. lap

Cseh László
festő

MDk

A Pécsi Tanárképző Főiskolán megnyílt kiállításon a főiskola képzőművészeti karának oktatói állították ki műveiket.

-:Főiskolai napok Pécsett
Napló, 1963. máj. 18. 1.lap

MDK

Csch László
festő

A Kossuth Lajos utcai Képcsarnokban kiállította „Mecseki hegyek", „Ürögi hegyek", „Ürögi dombok", „Mecsekalja", „Tihanyi belső tó", c. képeit.

-B- Csch László kiállítása
Napló, 1964. sept. 27. 2. lap

Csehi Károly
festő

MDK

Egy grafikája a Naplóban

Napló, 1965. május. 19. 4. lap

M.D.K.

Cseh László, festőművész

Veszprémi várkapu. o.v. 60+50.cm. VII.tábla.
Fekete repr.

Barkadiné Hárs Éva: A pécsi képzőművészeti élet 20 éve/1944-1963/.

A Janus Pannonius Múz.Évkönyve,1963.Pécs,1964

M.D.K.

Csoh László, festőművész

Az 1955.évi őszi tárlaton a Városi Tanács díját nyerte "Tettye" c. képével. Kompozíciós vázlat, csak egy részlet kidolgozásával. x 309.o.

Sarkadiné Hárs Éva: A pécsi képzőművészeti élet 20 éve/1944-1963/.

A Janus Pannonius Múz.Évkönyve, 1963. Pécs, 1964

M.D.K.

Csoh László, festőművész

1958-ban a Múz.Káptalan utcai termében egyéni kiállitása. 313.o.

Sarkadiné Hárs Éva: A pécsi képzőművészeti élet 20 éve/1944-1963/.

A Janus Pannonius Múz.Évkönyve, 1963. Pécs, 1964

Я.О.Б.

M.D.K.

Csoh László, festőművész

1961-ben a Megyei-, Városi-, Szakszervezeti Tanács alkotódíját kapta. 312.o.

Sarkadiné Hárs Éva: A pécsi képzőművészeti élet 20 éve/1944-1963/.

A Janus Pannonius Múz. Évkönyve, 1963. Pécs, 1964

M.D.K.

Cseh László festőművész

1958 okt.12-én nyilt pécsi múzeumi "Dunántúli tájak" c.kiállitáson szerepelt.A mecsknádasdi müvésztelepen készült képeivel. 314.o.

Barkadiné Bárs Éva: A pécsi képzőművészeti élet 20 éve/1944-1963/.

A Janus Pannonius Múz.Évkönyve,1963.Pécs,1964

M.D.K.

Csoh László, festőművész

A Művészeti Dolgozók Szakszervezetének tagja volt Pécsett. hétfőnként volt művésztalálkozó. 297.o.

Sarkadiné Hárs Éva: A pécsi képzőművészeti élet 20 éve/1944-1963/.

A Janus Pannonius Múz. Évkönyve, 1963. Pécs, 1964

M.D.K.

Csoh László, festőművész

1952 ? 1953 ?-ban a Nemzeti Szalonban a pécsiek is szerepeltek. Ő is kiállított. 308.o.

Sarkadiné Hárs Éva: A pécsi képzőművészeti élet 20 éve/1944-1963/.

A Janus Pannonius Múz. Évkönyve, 1963. Pécs, 1964

M.D.K.

Csoh László, festőművész

V. terem. Pécsi táj. 1961. olaj 50+60.
A Siklósi Képtárban kiállított műve.

Romváry Béla: A Siklósi Pécs-Baranyai Képtár.
346.o.

A Janus Pannonius Múz. Évkönyve, 1964. Pécs, 1965

M.D.K.

Csoh László, festőművész

Akvarelljei leíró jellegüek. Fő témája a tájkép. Ritkán fest emberi alakot, csak présház, vagy magános házikó a tájban. A Tanárképző Főiskolán tanit.

Renváry Ferenc: A S-iklós. Pécs-Baranyai Képtár. 343.o.

A Janus Pannonius Múz. Évkönyve, 1964. Pécs, 1965

M.D.A.

Jean Hanzló, festőművész

Akvarelljei leíró jellegűek. Fő témája a tájkép. Aitkán fest emberi alakot, csak préshás, vagy magános hazikó a tájban. Tanárképző főiskolán tanít.

Komvary Ferenc: A 5 iklós Pécs-Baranyai Képtár. 45.o.

A Janus Pannonius Mús. Évkönyve, 1964. Pécs, 1965

M.D.K.

Csoh László, festőművész

IV. terem. Mecseki táj. 1964. akvarell 33+46.
A Siklósi Képtárban kiállitott műve.

Romváry Ferenc: A Siklósi Pécs-Baranyai Képtár.
346.o.

A Janus Pannonius Múz. Évkönyve, 1964. Pécs. 1965

M.D.M.

Csen László, festőművész

IV. terem. Mecseki táj. 1964. akvarell 33×46.
a Siklósi Képtárban kiállított muve.

Gonvary Ferenc: a Siklósi Tecs-Baranyai Képtár.
346.o.

A Janus Pannonius Muz. Évkonyve, 1964. Pécs. 1965

M.D.K.

Csoh László, festőművész

IV. terem. Csoh László Balatoni táj. 1964. akvarell
32+43. A Siklósi Képtárban kiállitott müve.

Ronváry Ferenc: A Siklósi Pécs-Baranyai Képtár.
346.o.

A Janus Pannonius Múz.Évkönyve,1964.Pécs,1965

M.D.K.

Oseh László, festőművész

IV. terem. Patacs. 1964. akvarell 33+45.
A Siklósi Képtárban kiállitott müve.

Romváry Ferenc: A Siklósi Pécs-Baranyai Képtár.
346.o.

A Janus Pannonius Múz.Évkönyve, 1964. Pécs, 1965

Cseh László festő

A Pécsi Janus Pannonius Múzeumban rendezett művészeti kiállitások 1945-1974 között:

1958.ban rendezett kiállitás: Cseh László festményei
384.old

Sarkadi Nemes: A Jan.Pann.Múz.vázlatos története a Felszabadulástól napjainkig 373.old

A Jan.Pann.Múz.Évk. XIX. 1974. Pécs

Csek László

Szerepel a bakonyai művészek kiállításán

Auth András: Képkiállítás Bályban

Dunántúli Napló 1969 III. 12

Cseh László

kiállitott grafikái:

Pécsi utca. Akvarell, 28x40 cm.

Lajtorok. Szén, 26x37 cm.

Pécs-baranyai Országos képzőművészeti kiállitás 1956. Szt. irta: Végvári Lajos. Bp. 1956. 32 l., 20 t.

25.1.

Csek László

festő, n. 1914. a pp.-i képz. Fonr.
1939-ben végzett. Mestere Rudnay Gy.
volt. 1945 ole él Baranyában.
Kiállításai: 1958 - Janus Pannonius Mus. Pécs. 1964. ben a képz.
alap képcsarnokában
17. Gráttelep, 1964, olajtemp. 60×50 cm.
18. Pihenő lány, 1964, olajpant, 25×35 "
19. Öreg házak, 1964, vízf. 25×38
20. Balatoni táj, 1964. " 30×40 Repr.

Dunántúli képzőművének kiállításai. Szekszárd. Kat. Ösneáll. Sarkadiné Hárs Éva. Koposvár Mét.

14

Csek Lánló
festő

MDK

„Pécsi táj" (repr.)

Napló, 1965. jún. 6. 10. lap

MDK

Cseh László
festő

„Virágcsendélet gyümölccsel"
(repr.)

Napló, 1965. jún. 6. 10. lap

Cseh Károly
festő

MDK

„Pihenő lány" c. akvarellje
„Építőtelep" c. képe a dél-
dunántúli képzőművészek első,
zalaegerszegi kiállításán.

Takács István: A dél-dunántúli képzőművészek
első kiállítása
Napló, 1965. jún. 13. 6. lap

Cseh László MDK

Gyártelep 1964 olajtemp.6ox5o cm.

Pihenő lány 1964 olajpasztell 25x35 cm.

Öreg házak 1964 vizf.25x38 cm.

Balatoni táj 1964, vizf. 3ox4o cm.

Dunántuli Képzőművészek Kiállitása 1964-1965

Cseh László MDK

Balatoni táj, repr.

Dunántúli Képzőművészek Kiállitása 1964-1965

M.D.K.

Cseh László festő, rajztanár

A Pécsi Képzőművészet Szabadliceum tanára, 1946/47.

Képzőművészeti élet a felszabadulás után 324.l.
A MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOK. KÖZPONT FORRÁSKIADVÁNYAI II.
Bp. 1965.

Cseh László festő M.D.K.

okl. középiskolai rajztanár

A pécsi Nagy Lajos gimnáziumban tanit.

a pécsi Képzőművészeti Szabadiskola tanára az 1948 49 tanévben

Pécsett több kiállitáson résztvett.

Mint festőt a baranyai tájak és falvak érdeklik.

Képzőművészeti élet a felszabadulás után 343. l.

A MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOK. KÖZPONT FORRÁSKIADVÁNYAI

Dp. 1

Cseh László festő

MDk

Neve megemlítve.

„Megnyílt a déldunántúli festők és szobrászok kiállítása"

Dunántúli Napló 1950-VII. évf. júl. 23. 4. l.

Csek László festő MDK

Neve megemlítve.

„A. déldunántúli képzőművesek napszabázi kiállítása".

Dunántúli Napló 1950. VII évf. júl. 25. 4. l

Csek László festő

MDK

Neve megemlítve

„Esztújítás".

Mj. Dunántúl. 1946. III évf. márc. 3. 6. l.

Csek László festő

M.D.K.

Neve szerepel egy Kiállítással kapcsolatban

„Rövid beszámoló a múlt évről"

Uj Dunántul 1946. III. évf. márc. 17. 5 l.

Csch László festő MDK.

Neve szerepel a Kiállítók Között.

„Művészet".

Új Dunántúl. 1946. III. érf. máj. 26. 5. l.

MDK.

Cseh László

Pécsi müvészetpolitikai fejtegetések

Dunántuli Napló 1965 ,árc.21. lap -

MDK.

Cseh László

Rajzát közli a Dunántuli Napló
1965 márc.19-i száma. 4 lap.

MDK

Cseh László, Pécs, Baranya m.

Pécsi táj olaj

A vidéken élő képzőművészek kiállitása.
1954.nov.20-dec.4-ig.Ernst Múzeum. 8.1.

mdk

Csek László

Mezseki domboldal c. műve

(műmelléklet)

Jelenkor. 1960. 4. sz. 651 dött.

Cseh László MDK

A Pécsett és Siklóson megnyilt országos képzőművészeti főiskola kiállitáson szerepelt.

akvarelljei.

Dr. Végvári Lajos: Pécsi képzőművészek a képzőművészeti kiállitáson.

DUNÁNTULI NAPLO. Pécs. 1956. máj. 9.

MDK

Cseh László

Mecseki részlet

Délelőtt

Pécsi Képzőművészek Szab. Szerv. kiáll. 1948. máj.

Cseh László, Pécs
Kora tavasz, olaj

Magy. Képzőművészek Szabadszervezete I. kiáll.
Ernst Muz. 1947. jul. 7 1.

Cseh László
~~Bizsexjánnx~~, Pécs

Öreg házak, olaj

Magy. Képzőművészek Szabadszervezete I. kiáll.
Ernst Muz. 1947. jul. 7 1.

Csch László festő. MDK.

„Pécsi táj"-a igen jól sikerült.

Debitzky J. = „A mag. képzőmüv. pécsi csoportjának Őszi kiállítása."

Dunántúli Napló 1953. X-dof. nov. 7. 6. l.

Čseh László festő

Neve szerepel.

„A Képzőművész Kiállítás tanulságai"

Dunántúli Napló 1952. IX erf. szept. 21 6 l.

Csek László festő —

MDM.

„Nagy magyar feltalálók" a képein dolgozik.

Debitzky J.: „Képzőmüvészeink a vrájtó kultúráért"

Dunántúli Napló 1954. XI. é. márc. 7. 61.

MDK

Cseh László, Pécs

Pécsi táj, of.

Vidéken élő képzőműv.kiáll. Ernst Múz. 1954.nov.
8.1.

Cseh László festő — MDK

Megemlítve

„Öt csop. kiállítás a Barmyamegyei Mú-
zeumban"

Mj Dunántúl 1946. III. évf. nov. 9. 2. l.

Cseh László festő. MDK.

„A történeti festők" c/ mmel tart előadást.

„Cseh L. festőművész képzőművészeti előadása"
Dunántúli Népszava. 1948. IV. évf. márc. 124.

Cseh László festő MDh.

Vízparti táj, „Dunai halászbárkák" c. művét
" diverzi

Debitzky J:
„A képzőművész szövetség pécsi csoportjának
akvarell-kiállítása"

Dunántúli Napló 1953. X. évf. okt. 11. 6. l.

Cseh László

MNK

Részt vett a vidéki képzőművések kiállitásán a budapesti Ernst Muzeumbm 1954 nov. 20-dec.4.
Dunántuli Napló.1954 dec. 19.

M.Heil Olga-Kiss Dezső-Török Lajos: 1945 utáni művészeti életre vonatkozó adatok.
Művészettörténeti tanulmányo..p.1960. 221-250.
244.1.

Csók László

Képvásárlások a képzőművészeti kiállításon
Gádor Emil

Dunántúli Napló
Pécs
1956 máj. 27.

Cseh László MDK

többek közt tőle is vásárolt Pécs város 1955 évben az összesen 8200 frt. értékű vásárlása alkalmával.

A pécsi városi tanács művelődési osztályának irattára.

M.Heil Olga-Kiss Dezső-Török Lajos:1945 utáni művészeti életre vonatkozó adatok. Művészettörténeti tanulmányok.Bp.1960. 221-250.l.

246.l.

MMK

Cseh László

Jegyzőkönyv. Cs. L' festőművész képeinek zsürizése és árazása tárgyában. 1958. ápr. 13.

Janus Pannonius Muzeum irattára.

H.Heil Olga-Kiss Dezső-Török Lajos: 1945 utáni művészeti életre vonatkozó adatok. Művészettörténeti tanulmányok. Bp. 1960. 221-250.l. 249.l.

Cseh László MDK

képkiállitása .Pécs. 1958 máj. 11.

Janus Pannonius Muzeum irattára.

M.Heil Olga-Kiss Dezső-Török Lajos: 1945 utáni művészeti életre vonatkozó adatok. Művészettörténeti tanulmányok. B .1960. 221-250.l. 250.l.

MDK

Cseh László

pécsi festőművész

kiállitása./kritika/

Dunántuli Napló.1958.máj. 14.

M.Hei. Olga-Kiss Dezső-Török Lajos: 1945 utáni művészeti életre vonatkozó adatok. Művészettörténeti tanulmányok.Bp.1960. 221-250.l. 250.l.

MDK.

Cseh László

Kiállitási kritika

Zalai Hirlap 1965 juni.8.

M. D. K.

Csek László

Pécsi tag
Virágcsemetét

Dunántúli Napló 1965 IV-6

MDK.

Cseh László

Kiállitási kritika

Dunántuli Napló 1965 juni.13.lap 6.

Cseh László MDK
festőművész

Pécs város 1957-ben képet vásárolt tőle.

Pécs Városi Tanács VB Művelődésügyi Osztály irattára.

M.Heil Olga-Kiss Dezső-Török Lajos: 1945 utáni művészeti élet-re vonatkozó adatok. Művészettörténeti tanulmányok. Bp. 1960. 221-250; l. 249.l.

Cseh László festő. MDk

„Műhely" c. témáját említi meg.

„Munka a művészetben."

Dunántúli Napló. 1950. VII évf. febr. 24.4.

Cseh László festő MDK

„Igló égése" c. művét említi.

„A pécsi képzőművesek szabadság-kiállítása".

Dunántúli Népszava 1948 IV. évf. márc. 14.
6. c

Cseh László festő

M. Dk.

„A tvotáneti festők" c. előadását foglalja

Össze:

„Cseh László festőművész képzőművészeti elő-
adása"

Dunántúli Népszava 1948 márc. 12. 4 l. IV évf.

Cseh László festő — MDK

„A történeti festők" c. előadásáról szá-
mol be.

„A Képzőművészeti előadások megnyi-
tója"

Dunántúli Népszava. 1948 IV. évf. marc 4.

Cseh László festő. MDK.

Neve megemlítve a kiállító művészek között.

Nikelszky Géza: „Képzőművészeink őszi tárlata".
Dunántúli Népszava. 1946. II. évf. nov. 10. 6. l.

Cseh László festő MDK.

„Halászat" c. művével szerepel

a képtárban.

Nekelszky Géza: „Pécs állandó képtára a Városi Múzeumban"

Dunántúli Népszava. 1946. II évf. szept 15. 6.

MDL

Cseh László

Pécsi Csoport tagja

M. Képzőműv. Szab. Szervezete I. kiáll. Pécs, 1946. dec.

Cseh László "Tónai festő"

Szabad Művészet, 1947.

I. évf. 7. sz. 80.o.

Szabadszervezeti körlevelek.
Pécsi lapok.

Cseh László festő. MDK.

Szerepel a lipesti Kiállításon.

„Pécsiek a nemzeti Kiállításon."
Dunántúli Népszava. 1947. III. évf. márc. 27. 6. l.

MDR.

Csoh László festő

Neve szerepel a tröbbi kiállító között.

Nikelszky Géza: „Az idei első gyűjtemény jes tárlat a baranya-vármegyei műtáimban".

Dunántúli Népszava 1947. III. évf. márc. 11. 5. l.

Cseh László festő. MDR.

Említve a kiállítók neve között.

Nikelszky Géza: „Bolvári, Ridi, Krassó kiállítása a Baranyavármegyei Múzeumban."
Dunántúli Népszava. 1946. II. évf. jan. 13. 5 l.

MDK

Cseh László képzőművész.

Művét állami vásárlásra választották ki.

„A pécsi képzőművészek sikere"

Dunántúli Népszava 1946. II. évf. máj 26. 5. l.

Cseh László festő.

MDK.

Balaton képé-vel szerepel a tárlaton

Nikelszky Géza: „A pécsi képzőművészek nagy tárlata."
Dunántúli Napszava 1946. II. évf. máj. 19. 6 l.

MDK.

Cseh László festő.

A város tulajdonába került a festő egy alkotása.

„Modern pécsi képtár Pécs-Baranya képzőművészete a Városi Múzeumban"

Dunántúli Népszava · 1946. II. évf. aug. 18. 6 l.

Csehi László

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1965 5.

JELENKOR

1021

Oseh László festő.

MDK.

Dunántúli Népszava, 1945. I. évf. okt. 21.
„Képzőművészeti kiállítás nyílik meg vasárnap."
G. L.

Csehi László festő. MDK.

Bárányfelhő c. festményével jelentkezett.

Dunántúli Népszava, 1945. I. évf. okt 28.
„Megnyílt a pedagógusok képzőművészeti kiállítása." 6. l.

Cseh László festő. MDK

Szerepel a Kiállításon.

„A modern Néptár téli tárlata a Városi Múzeumban

Dunántúli Népszava. 1947. III. évf. dec. 2.2.l.

Geh László
festő

M.D.V.

A Balatoni tájával szerepel
a tárlaton a Siklós várában.

K.Á.: Baranyiak Siklóson
Művészet, 1965. junius – 37 lap

Csek László festő, (sz: 1914) F

1939-ben végzett a bp-i Kép. Főisk. Rudnay Gyulánál. 1945 óta Baranyában él. Önálló kiállítása volt 1958-ban és 1964-ben Pécsett.

Balatoni táj 1964, vízf. 30x40cm (sajtó)

gyártelep, 1964, olaj temp. 60x50cm (emlitve)

Pihenő lány " " pastell 25x35cm "

Öreg házak " vízfestm. 25x38cm "

Sarkadiné: Déldunántuli Képzőmüvészek Kiállítása, 1964/65 14, 15 old.

Csak László festő

Szörepben emlitett műve: Gyártelep"

Csányi László:
Szekszárdi tudósítás

Dunántúli Napló 1964 dec. 13.

Csek László

festő

M.D.K.

Pécsett a dunántuliak
tárlatán részt vett.

Kocsogh Áthos: Dél-dunántuliak Pécsett.
Művészet, 1966. augusztus - 42 lap.

mdlk

Czech László

Pécsi részlet: olajfestmény

reprodukció

Jelenkor, 1958 Pécs 3. sz 96. l után

Csek László festő. MDK

Megemlítve a Kiállítók körött.

„Képzőművészet – –"

Dunántúli Népszava. 1947. III. évf. nov. 30. 4. l.

Csek László festő

NDK

A zsűri tagja

„Művészet"

Mj Dunaújvár - 1946 III lvf. okt. 30. 4. l.

Cseh László festő MLK

A Fiatal generáció bagja.

„Tavassi csoporthiállítás Pécsett"

Új Dunántúl 1947. IV. évf. márc. 13.
3. l.

Cseh László festő

MDK

Neve megemlítve

Béky: „Két Kiállítás"

Uj Dunántúl 1947 IV. évf. szept 4. 3. l.

Czeh László festő

MDK

Neve megcsúfve.

„A képzőművészeti szabadliceum tanérzáró kiállítása".

Dunántúli Népszava. 1947. III. sáf. júl. 1. 6. l.

Csch László

Művei, aquarelljei a Déldunántúli Képzőművészek Tárlatán, Szekszárdon.

említve.

Jelenkor, 1965 2. szám, 155. l.

Cseh László

MEK

Szerepelt a pécsi Hazafias Népfront nagytermében rendezett kiállításon.

--: Ösztöndíjas képzőművészek kiállítása.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ. 1962. ápr. 4.

MDK

Cseh László, festőm.

– Püspöknádasd. olt.
Szölödombok. "

M.Kepzöm.-k Szab.Szervezete pécsi csoportja. 5o.-ik kiáll. 1949 jan.9.-tól febr.9. Kat./Irott./

MDK

Csen László, graf.

Utepitök. Ceruzarajz.

Baranya vm.-i Múzeum. Pécs.- M.Képzőm.-i Szabad Szervezete. Pécs. és Munkás Kultur Szöv. -Belvári Alajos, érdi Győző és Kracsó Dénes. gyüjt.kiáll. - Szab.Szerv. graf. csoportkiállitása. 1946.jan.13.-2o. Kat.

MDK

Cseh László, festöm.

Pécsi táj I. olf.

Pécsi táj II. "

Pécs. - M.Képzöm.-k Szab.Szervezete pécsi csoportja.
XVIII.kiáll. IV.öszi csop.kiáll. Kat. 1946 nov.10.-24.

MDK

Cseh László festöm.

Szénhordó munkások.	Olr.
Halászok.	"
Pécsi tájkép.	"

M.Képzöm.-k Szab.Szervezet pécsi csoportja 10.-ik csoportkiáll.-a. és Medveczky Jenö gyüjt.kiáll.-a . 1946. máj.19. · Vigyázó Szem.1946. máj.18-23. Ka t.a lapban.

Cseh László

MUK

A Képcsarnok vállalátt pécsi üzletében volt

" Balatongyörök"

című képe,
melyet a közelmultban adtak el.

--: A Leányka és a Kispiricsizma gazdára talált.
Esti Pécsi Napló 1962. jul. 11.

Cseh László MDK

Délelőtt, olf.
Pécsi hegyek, olf.
Tettyei parkrészlet, olf.

Magy. Képzőm. Szabadszervezete Pécs Csop.
XXV. kiáll. 1947. szeptm.

MDK

Cseh László

Igló égése, of.

Pécsi kiáll. 1948 márc.

Gelb László

képzőművész.

1961-ben alkotói ösztöndíjban részesült.

1964-ben a Képcsarnok galériájában állította ki festményeit.

Jelenkor, 1965. 6. sz. 544. old. 544

Csch László

Kelle Sándor pécsi műterméről beszél: a háborút követően festészeti szabadiskola működött ezen a helyen. Vezetője Gádor Emil volt, Bezzegh anatómiát, Bizse rajzot, Csch László és Gádor festéfszetet tanított.

Tüskés Tibor: Beszélgetés Kelle Sándorral. Jelenkor, 1976. ápr. 4. 341. old.

CSEH LÁSZLÓ festő
Kisvárda,

Rudnay Gyula növendékeként végzett a KépzőmÜvészeti Főiskolán, s mint müvész-pedagógus helyezkedett el. Jelenleg a Pécsi Tanárképző Főiskola adjunktusa. Csoportos bemutatók mellett két izben volt önálló tárlata Pécsett. - A dunántul és a Mecsek festői vidékét ábrázolják képei, expressziv erővel.

Művész életrajzok 1975

Csek László, festő

L.: Kelle Sándor

Tüskés T.: Képzőművének ..... 341-349.

JELENKOR, Pécs, 1976. április XIX/4.

Csek László, [festő]

Pécsi művész.

Kiállított az ötvenes években.

— : A pécsi képzőművészet kistükre (11)

1149–1152.

Jelenkor, Pécs, 1971. december

XIV/12.

Csek László [ ]

A szabadliceum tanára volt. (1946-47.)

— : A pécsi képzőművészet kistükre (10.)

1053-1056.

Jelenkor, Pécs, 1971. november

XIV/11.

Csch László, festőművész 1) Folytatás

Kelle Sándor festőművész mondja: Martyn Ferenccel egy kiállításon találkoztak elsőízben 1940-vagy 41-ben, amikor a mohácsi telep megszűnt, – mert hiszen Martinszky meghalt – akkor Martyn folytatta a szervezést, de már akkor az itteni pécsieket találta, akik között volt Bizse János és felesége, Csch László, Bezzegh Zoltán, Gádor Emil, Kelle Sándor. Később kibővült a társaság Budai Lajossal, Soltra Elemérrel és Haraszti Pállal. Ez volt a törzs, ami 45 után kb. 1960-ig egy erőteljes pécsi iskolát jelenthetett.

Festőiskolák nyomában.

1980. X. 25. Kossuth 13.30 /Ané/.

Cseh László, festőművész 2.) Folytatás

Kelle Sándor műtermében egy festészeti szabadiskola működött. „Ugyanolyan célból, mint amilyen célból Gelauer Ernő létesített iskolát: aki szeretne a Képzőművészeti Főiskolába kerülni, legyen valahol felkészülni erre, – hiszen akkor művészeti gimnázium nem volt. – Dizse János rajzot, Cseh László akvarellt tanított.

Festőiskolák nyomában.

1980. X. 25. Kossuth 13.30 /Áné/.

MDK

Csek László, festö

Pécsi táj. Olf.

Föv.Kpt.-MKCSSz.II.Szabad Nemz.Kiáll. 1947.márc.16.
ápr. 6. ka t. 7.1.

MDK

Csch László, festöm.

Reggel a kutnál. Olf.

Kora tavasz. "

Pécs. - Baranya vm.-i Muzeum. - A M.Képzöm.-k Szab.Szerv. XX.tav. csop.kiáll. 1947 márc.11.-19. Kat.

Csek Kánló

Péni festő

Melenkov, 1965, 4 n., 378 old.

MDK.

Cseh László

Adatok Pécs müvészi életéhez

Jelenkor 1965 ápr. 378 lap.

Geh László.

Sugovica,

Festmény, reprodukció,

Jelenkor, 1965. 5. s. 430. old.

Csch László.

Fonyódi táj.

Festmény, reprodukció,

Jelenkor, 1965. 5. s. 444. old.

Cseh László
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1965 5.
JELENKOR

1021

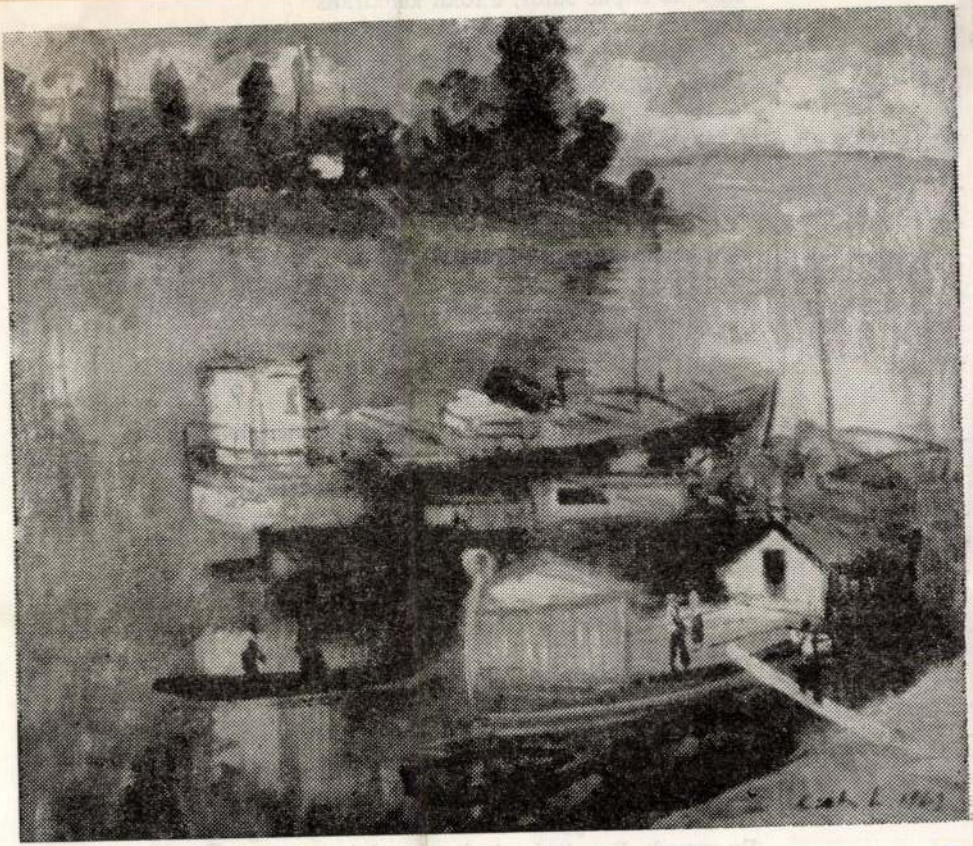

CSEH LÁSZLÓ: Sugovica

Ez a kő-csipke sátor, e földi katedrál
úgy fogad engem is, mint hívőt s n
Tolongás. Egyre jönnek. Hajukon lá
Szívük lemosva zeng. Énekszó: áldd

Lengyel-lágy dallamok koppannak, é
s az angyal szobrok sírnak a nagy

Megtelt a katedrális vitorlás, nagy hajója,
s ki benne hittel áll, azt égi hittel óvja.
A megtelt hajó körül folyosó, szép kerengő,
itt nincs olyan meleg, feltárul, im, a templom:
alacsony boltív-pántok, kőbe vésett, merengő
emberi lélek hídja, vélhetnéd: égi, szent nyom,
amelyen elmehetsz a halhatatlanságba,
ha rá nem jönnél jókor, hogy lásd be, már hiába!

Ünnepi séta. Felzeng a hét lepergett század.
hány barbár rombolás és hány új építés.
Kevély vagy? Nézz a kőre és múljon el a lázad,
Alázatos vagy? Jól van, nem érhet semmi vész,
alkudni nem lehet, ne alkudj, bárhogy fáj a
gerinc-egyenes élet egyetlen vállalása.

Mert jelkép ez a templom, mesterek remeklése,
kövekbe dermedt élet, kegyetlen fájdalom;
akiket megnémított a halál éles kése
és lett belőlük árnyék, penészfolt a falon,
de művük él, világít, mint fent a rózsa-ablak,
s mit számít hogyan éltek, s éltükben mit tagadtak.
Ez maradt. Ennyit értek, hogy emlékezzünk mind mi,
akikre most a pásztor az égi vizet hinti.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Csala László
JELENKOR
1965 — 5.

1021

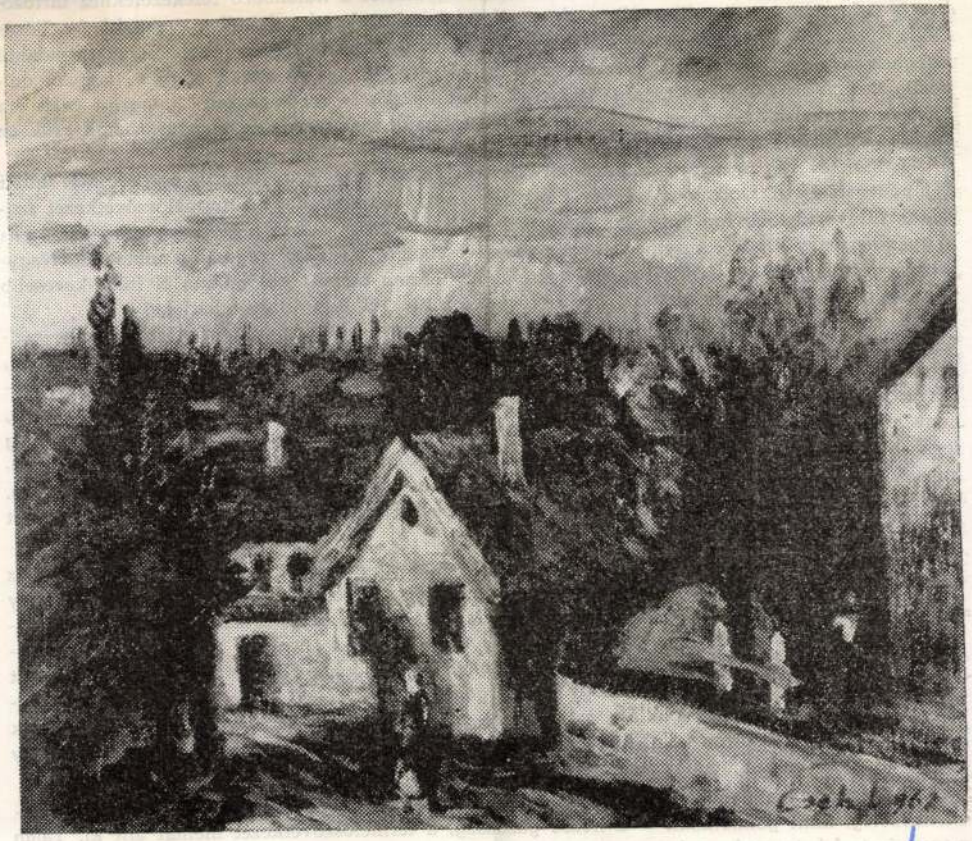

CSEH LÁSZLÓ: Fonyódi táj

lakosságot a cigányoktól, amelyek elválasztották egymástó
kat (a reformátust a katolikustól), ezek a válaszfalak leo
Csillag" tagságát nem aszerint különböztetik meg, hogy sz
réteghez tartozott termelőszövetkezetbe való belépése előtt
gozik. S a „Vörös Csillag" tagsága nemcsak szorgalmasan
a közös munkában, de olyan eredményeket is produkált,
anyagi ösztönzés megvalósításával.

A múlt év végén végzett szociológiai felmérés azt muta
komponensei is. A szociológai felmérés eredménye azt mutatja, hogy a termelőszövetkezet tagjainak túlnyomó többsége tudatosan magáénak vallja a közöst, s arra a kérdésre adott válaszok: „Egyénileg vagy a szövetkezetben dolgozna-e szívesebben?" érdekes megoszlást mutatnak. Nagyjában egészében (a kor szerinti megoszlás alapján) három csoport különíthető el (több-kevesebb pontossággal): 1. a 35. év alattiak, 2. 35–60 év közöttiek és 3. a 60 év felettiek.

1. A 30–40 év alattiak *túlnyomó többsége* a közös gazdaság, a termelőszövetkezet mellett foglalt állást. Véleményem szerint ennek több oka van – mindenekelőtt azt emelhetjük ki, hogy a „Vörös Csillag" fiataljai *megtalálják számításaikat* a termelőszövetkezetben: átlagkeresetük is 20–30%-kal a tsz-átlag felett van, meghaladja a 30 000 Ft-ot! Ezen túlmenően fontos az, hogy a *községben* megtalálják szórakozási, kulturális és sportolási lehetőségeiket (amelyek még igen sok községben hiányoznak hazánkban). A fiatalok jelentős része szakmunkás, s szinte valamennyi (90%-uk) elvégezte az általános iskola nyolc osztályát, sőt többen a gimnáziumot is. Továbbá nyilván jelentős az is, hogy nem köti őket annyira a magántulajdonosi szemlélet, mint pl. a következő (2) kategóriába tartozókat.

2. A 35–60 év közöttieknek kisebb része (kevesebb mint 50%-a) választotta a közös és az egyéni közül az előbbit. Érdekes szóródás figyelhető meg e csoporton belül. Úgy találtuk, hogy a *pozitív*, vagy *negatív* válasz nagymértékben függ: 1. a közösből származó jövedelem nagyságától, 2. a közösben eltöltött évek tartalmától, 3. van-e a családban olyan kereső, aki a termelőszövetkezeten kívül dolgozik és 4. a család hány taggal dolgozik a közösben. Érdekes – s azt hiszem, következik a fentiekből –, hogy a homogén családok 35–60 évesei túlnyomó többségükben a közös mellett foglaltak állást, a heterogén családoknál viszont a korcsoporton belül csak kisebb részük. E csoporton belül kétségtelen igen nagy szerepet játszik a negatív válaszok nagy számában a magántulajdonhoz való ragaszkodás.

3. E csoportban nagyrészt nyugdíjasok és járadékosok vannak, akiknak nagyobb része – ellenkezőleg, mint gondolnánk – a közös gazdaság, a termelőszövetkezet mellett állt ki. Talán magyarázata lehet ennek az, hogy az idősebb tsz-tagok – a tsz által biztosított *nyugdíj, öregségi-járadék és- segély* mellett – még 1/2 kh háztáji földet is kapnak (amelyet kényelmesen, meg-

Csek László

Nemzeti Szalonban közös kiállítás.

emlésve.

Selenkor, 1965. 5. sz. 450 l.

Csek László.

„Tettye", a. városi tanács díjával
kitüntetett mű, 1955.-ben

Emlitve,

Jelenkor, 1965. 5. sz. 451. l.

Csech László

Csendéletekkel

szerepel a déldunántuli képzőművészek pécsi tárlatán

Csendélet /szepkő/

Jelenkor 1966 V. n. 460 old.

MDK

Cseh László

Résztvett a Pécsi Képcsarnok Fiokjánál rendezett kiállitáson.

"Csendélet"

- -: Kiállitás nyilik a pécsi és baranyai képzőművészek alkotásaiból.

Dunántuli Napló 1964. máj. 27.

MDK

Cseh László

Szerepelt a pécsi festők "Balaton" című kiállításán a pécsi Képcsarnokban.

--: Pécsi Festők kiállítása a Képcsarnokban. Dunántuli Napló. 1963 okt. 2.

MDK

Cseh László

szerepelt a kiállitáson.

B.B.: Megnyilt a baranyai képzőművészek kiállitása Siklóson.
Dunántuli Napló 1964 jun. 14.

MDK

Cseh László

szerepelt a Képcsarnok Vállalat Kossuth Lajos üzletében rendezett kiállitáson.

--:Pécsi és Baranya megyei képzőművészek kiállitása.
Dunántuli Napló 1964. máj. 30.

M.D.K.

Cseh Lulu

Sátoraljaujhelyről beküldött modell-divatrajz pályázatával megnyerte az e-heti első dijat. Délutáni ruha-rajza.

Sevilla modell-pályázat c.
Szinházi Élet. Bp. 193o. márc. 16-22. XX. évf. 12. sz. 1o6. lap.

csak akkor nyúlok hozzá, ha megértjük egymást.

– mondta a kyó

Virág

– Pipacsok, törpe kardvirágok szokatlan elrend
„Család".

– Nagyméretű akácszeletek egymásra építve:
kafark virágaival, hagymavirágokkal. A kulcssz

Honnan származik ez az új látásmód, s mire
fel a kérdést joggal.

Magam tízegynéhány évvel ezelőtt tettem fel,
Goshima professzor budapesti ikebanabemuta
ismerkedtem meg az egyik legjelentősebb stílus
tal: az Ohara Ikebana stílusával.

Az „ikebana" szó a japán virágrendezés eln
telmezése közül a legtalálóbb: segíteni a virág
kozzanak. Ha például margarétát veszünk a k
van szó, hogy a „margarétaság" (= tisztaság)
beli pozícióját kell a kompozíciónkban megj
irányzatok elsődleges törekvése a kozmikus lét,
világkép kifejezése és ábrázolása. Ez a szemlé
magát, de sok új elemmel gazdagodott, illetv
Jellemző az „ikebananyelv" gazdagságára, hog
anyaggal más és más hangulatokat tudnak k

Jelezni tudják a természeti elemeket, a természeti tájat, sziklát, hegyet, az idő különféle aspektusait (évszakot, hónapot), a kozmikus környezetet (Nap- és Hold-fázist stb.), bizonyos vallásfilozófiai elemeket (a két ellentétes erőt: a yin-yangot, a hármas egységet: az ég-ember-föld egységét, az öt világalapelemet stb.), az emberhez kapcsolódó elemeket (nemi jelleget, karaktert s a virágszimbólumok révén a tulajdonságokat stb.), a társadalmi elemeket (családi, nemzeti ünnepeket), a művészeti elemeket (festői hatásokat, szobrászati és egyéb térproblémákat).

Az ikebana általános jellemzői az aszimmetria, a vonalvezetés hangsúlyos jellege, a virágtálkörnyezet harmonikus megoldása, bizonyos anyagok (virágzó ágak, lombok, fűfélék és gyökerek) gyakori használata.

Bio art

A természet változatos világából építkezik a bio art is. Az elnevezés biológiai eredetre utal, pontosabban száraz, festetlen vagy festett növényi részekre, valamint állati eredetű elemekre, csontra, bőrre stb. A bio art fogalma – tudomásom szerint – francia, spanyol földről származik. Az elmúlt 20–30 év során próbált tért hódítani magának. A közelmúltban lezajlott nyugatnémet szabadtéri bio art kiállí-

Cseh László

Táncolók

Kerékgyártó István: A naiv müvészet esztétikuma.
MÜVÉSZET, 1979/6. - 16.oldal /8.kép/

8 *Cseh László: Táncolók, festett fa, nylon, haj, kb. 40 cm, 1975 (fotók Szelényi K.)*

8 Csen László: Táncolók,
festett fa, nylon, haj, kb. 40 cm, 1975
(fotók Szelényi K.)

„Csak ha úgy tekintek az anyagra, mint a szeretett asszonyra,
csak akkor tudjuk világra hozni közös gyermekünket,
melyben önmagamat testesítem meg.
Ha az anyag elfordul tőlem, elmegyek mellette;
csak akkor nyúlok hozzá, ha megértjük egymást...”

– mondta a kyómizui Morinó fazekasmester

Virág

– Pipacsok, törpe kardvirágok szokatlan elrendezésben. A kulcsszó: „Család”.

– Nagyméretű akácszeletek egymásra építve: margarétákkal, cickafark virágaival, hagymavirágokkal. A kulcsszó: „Totemgép”.

Honnan származik ez az új látásmód, s mire alkalmas? – tehetjük fel a kérdést joggal.

Magam tízegynéhány évvel ezelőtt tettem fel, egy bizonyos Taiun Goshima professzor budapesti ikebanabemutatóján. Akkor és ott ismerkedtem meg az egyik legjelentősebb stílust képviselő irányzattal: az Ohara Ikebana stílusával.

Az „ikebana” szó a japán virágrendezés elnevezése. Többféle értelmezése közül a legtalálóbb: segíteni a virágoknak, hogy feltárulkozzanak. Ha például margarétát veszünk a kezünkbe, akkor arról van szó, hogy a „margarétaság” (= tisztaság) lényegi, formai s térbeli pozícióját kell a kompozíciónkban megjeleníteni. A kezdeti irányzatok elsődleges törekvése a kozmikus lét, illetve az ezt tükröző világkép kifejezése és ábrázolása. Ez a szemlélet napjainkig tartja magát, de sok új elemmel gazdagodott, illetve részben módosult. Jellemző az „ikebananyelv” gazdagságára, hogy egy és ugyanazon anyaggal más és más hangulatokat tudnak kifejezni a mesterek.

Jelezni tudják a természeti elemeket, a természeti tájat, sziklát, hegyet, az idő különféle aspektusait (évszakot, hónapot), a kozmikus környezetet (Nap- és Hold-fázist stb.), bizonyos vallásfilozófiai elemeket (a két ellentétes erőt: a yin-yangot, a hármas egységet: az ég-ember-föld egységét, az öt világalapelemet stb.), az emberhez kapcsolódó elemeket (nemi jelleget, karaktert s a virágszimbólumok révén a tulajdonságokat stb.), a társadalmi elemeket (családi, nemzeti ünnepeket), a művészeti elemeket (festői hatásokat, szobrászati és egyéb térproblémákat).

Az ikebana általános jellemzői az aszimmetria, a vonalvezetés hangsúlyos jellege, a virágtálkörnyezet harmonikus megoldása, bizonyos anyagok (virágzó ágak, lombok, fűfélék és gyökerek) gyakori használata.

Bio art

A természet változatos világából építkezik a bio art is. Az elnevezés biológiai eredetre utal, pontosabban száraz, festetlen vagy festett növényi részekre, valamint állati eredetű elemekre, csontra, bőrre stb. A bio art fogalma – tudomásom szerint – francia, spanyol földről származik. Az elmúlt 20–30 év során próbált tért hódítani magának. A közelmúltban lezajlott nyugatnémet szabadtéri bio art kiállí-

1

2

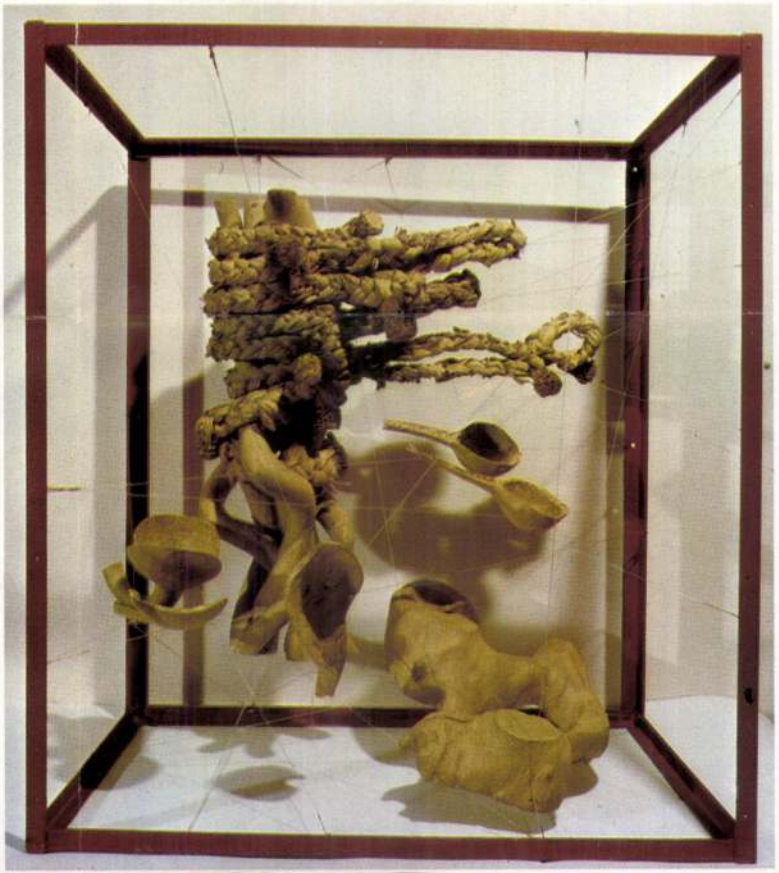

Cseh Mária, népi iparművész

NÉPI IPARMŰVÉSZEK kézimunkából nyitottak meg kiállítást szerdán a székesfehérvári megyei művelődési központban. A tárlaton Németh Pálné, Lőrincz Aladárné és Cseh Mária több mint félszáz székely, valamint sióagárdi motívummal díszített jegykendőjét, terítőjét, szőttesét mutatják be.

–: Hk

8.

Népszabadság Bp. 1980. márc. 13.

CSEH Margit, keramikus

kiállítás

Kall. Balatonmentegyörgy, Csillagvár 1989. június.

eme. z Somogyi Honismereti Hiradó 20., 1989., 2.,

61.

XXV. 45 n. / Mesterek

-

ichtbanen, di zich kruisen,
Moholy-Nagy werkt tevens aan
p het gebied der lichtteekening.
phie hoogstwaarschijnlijk nieuwe

omt meer bouwkunstige problemen
eidsveld van het schilderdoek
tegenover het gebouw tot heden
den. Peri bevrijdt de bouwwet
rlevendiging van zijne dekora-
heft het tot een konstruktief
architektonisch systeem. Zijne
levenskrachtige, meest ge-

MATHIAS CSEH, auriseparator, /aranyelválasztó/

Emlitve:.-45.-1772. "Platea Nagy Pénzverő...cath." 67.old.

SZÁSZ KÁROLY: Adatok a nagybányai pénzverőház alkalmazottairól /1660-1828/ 61.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LX-LXI.évf. 1961-1962. Akad.Kiadó, Bpest. 1962

megírva

Geh Mátyás

építőmester Kolozsvárt.
1755. az alábbi templomban
a kórus boltozatának s a
toronynak gerendázatát
s a párkányzatot erősítette
meg. Ugyanő 1758. is végzett
reparációkat a temetőben,
a kriptában s másutt. Neve
már 1747. előfordul az alábbi
plébánia templom anyakönyveiben.

Birókolozsvárisz Mihály

20. l.

M.D.K.

Cseh Mihály, kocsigyártómester

1716 okt.-ban szerepel.

Bodgál Ferenc: A miskolci kassai kovács-kerékgyártó céh. 311.o.

A Herman Ottó Máz.Évkönyve.V.Miskolc,1965

MÜVTÖRT DOK.

CSEH MIKLÓS
Markó Károly emlékkiáll.
1-2 ill.

Szabad Müvészet V.év.
1951.7.s .3o8-1o old.

MDK

Cseh miniátor iskola 15.sz.

Jellemző alkotásuk a Körmöcbányai Városi Számadáskönyv 1426 körül.

A magyarországi művészet története I. 216.l.
Bpest,1961.II kiadás.

Cseh Miklós

Frank János: "Cseh Miklós halálára" c. ne
nekrológjában emliti meg Litkei József
festőművész nevét.
A cikk ugyancsak Litkei József nevénél
található.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. márc. 6.
XX. évf. lo. sz. 12. lap.

1299. DOBOZ, ezüst, vésett szalagdísz, 19. sz. v. *(Ft 50)* 1

1300. KEREK DOBOZ, ezüst, domború szalagdísz, 19. sz. v. *(Ft 40)* 1

1301. DÍSZKANÁL, ezüst, pereme áttört, közepén domború kép hajóval és szélmalommal Holland, 19. sz. *(Ft 120)* 1

1302. EVŐESZKÖZ, 14 darab, ezüst, nyelek domború díszítéssel, 630 gr. 19. sz. 260

1303. PECSENYENYÁRS, 2 darab, ezüst, fogójukon domború állatdísz. *(Ft 80)* 1

1304. SZIVARVÁGÓ, ezüst és elefántcsont, kutyafej, 19. sz. 120

1305. TALPAS SERLEG, kalapált ezüst, aranyozás nyomaival, virágdísz Erdély, 17. sz. 420

1306. FEDELES POHÁR, teste szarú, magasan faragott, sokalakos vadászjelenettel, foglalata és fedele ezüst, vésett címerrel és 1750 évszámmal Osztrák. 180

1307. OVÁLIS TÁLCA, ezüst, domború vésett és áttört díszítéssel, 1100 gr. 330

1308. PECSENYÉSTÁL ÉS HOZZÁILLŐ MÁRTÁSTÁL, ezüst, stilizált ág- és levéldíszítéssel, 2360 gr. 660

1309. GYÜMÖLCSTÁL, ezüst, lábakon, fogókkal, domború virágdísz, 525 gr. 175

1310. MÁRTÁSTÁL, ezüst, peremén domború levéldísz, 928 gr. 19. sz. 300

1311. MÁRTÁSTÁL, ezüst, peremén domború levéldísz, 705 gr. 19. sz. 225

1312. HALAS-KÉSZLET, ezüst, vésett díszítéssel, csontnyéllel, 1143 gr. 12 villa, 12 kés, 19. sz. e. 200

1313. TEASZŰRŐ, ezüst, domború állatos dísz, közepén csónakázók Német, 19. sz. *(Ft 70)* 1

1314. FAGYLALT-TÁLALÓ, ezüst, 120 gr. Berlin, 19. sz. k. *(Ft 80)* 1

1315. FÉNYKÉPTARTÓ-ÁLLVÁNY, kettős, ezüst, áttört és domború dísz, 19. sz. v. *(Ft 120)* 1

1316. FÉNYKÉPTARTÓ-ÁLLVÁNY, ezüst, áttört és domború dísz, 19. sz. v. *(Ft 60)* 1

1317. ÁLLÓ TÜKÖR, ezüst, domború virágos sarokdísz, 1340 gr. 19. sz. m. f. *(Ft 1000)* 1

1318. PÉNZTÁRCA, részben aranyozott ezüst, 19. sz. m. f. 15

1319. CIGARETTA-TÁRCA, ezüst, fekete zománc és vésett díszítéssel, 160 gr. 70

1320. CIGARETTA SZELENCE, ezüst, vésett városképpel, Bécs, 19. sz. k. *(Ft 120)* 1

1321. HUSZONNÉGY ARANYOZOTT EZÜST FAGYLALT-KANÁL, 1240 gr Berlin, 19. sz. e. f. 600

1322. KEHELYFEDŐ, ezüst, fedelén domború levél- és gyümölcsdísz Bécs, 1850 k. *(Ft 40)* 1

1323. SÓTARTÓPÁR, ezüst, stilizált levéldísz, golyós lábakon, üvegbetétekkel Empire. *(Ft 120)* 1

VI. EZÜST

1280—1490

1280. TALCA, ezüst, golyós lábakon, domború virágdísz, 120 gr., Bécs, 1830 k. *(Ft 100)* 1

1281. TANYÉR, ezüst, hullámos peremdísz, 375 gr. 19. sz. m. f. *(Ft 150)* 1

1282. DÍSZTÁL, ezüst, kalapált, peremén gyümölcs- és levéldísz, közepén három putto, 670 gr. Holland, 19. sz. m. f. *(Ft 700)* 1

1283. TALPAS SERLEG, kalapált és részben aranyozott ezüst, stilizált virágdísz, testén felrakott római pénzek, Erdély, 17. sz. 450

1284. FEDELES POHÁR, szarú és ezüst, vésett díszítéssel, fedelén ugró szarvas. Osztrák, 18. sz. k. 180

1285. FEDELES SERLEG, talpas, hólyagos, ezüst, kalapált és aranyozott. Augsburg, H. R. mesterjegy, 1700 k. 1000

1286. HÁROM SÓTARTÓ, ezüst, puttos szánkók alakjában, Holland, 19. sz. *(Ft 150)* 1

1287. SÓTARTÓ, áttört ezüst, kék üvegbetéttel, 19. sz. m. f. *(Ft 50)* 1

1288. HATÁGÚ KANDELÁBERPÁR, ezüst, domború levéldísszel, 4020 gr Bécs, 19. sz. 2000

1289. MENÓRA, ezüst, oroszlános dísz, 540 gr. 19. sz. (Egy láb hiány.) 190

1290. GYERTYATARTÓ-PÁR, ezüst, domború levéldísz, 610 gr. Pest, Cseh Paulus, 1863. *(Ft 350)* 1

1291. KÁRKÖTŐ, mozaik tájkép-tagok, gyengearanyfoglalatban Olasz, 19. sz. *(Ft 200)* 1

1292. NŐI MELLTŰ, mozaik tájkép, gyengearanyfoglalatban, Olasz, 19. sz. *(Ft 100)* 1

1293. JÁTÉK-HAJÓ, ezüst, alakkal, Holland. *(Ft 60)* 1

1294. NYELES SERPENYŐ, ezüst, madárlábakon, 500 gr. Bécs, 1800 k. *(Ft 500)* 1

1295. PERSELY, ezüst, maszkos kutyaalakjában, I. W. mesterjegy, 19. sz. e. f. *(Ft 120)* 1

1296. HALALAKÚ SZELENCE, ezüst, pikkelyes teste mozgatható, 19. sz. k. *(Ft 100)* 1

1297. TEÁS KÉSZLET, ezüst, két kanna és cukortartó, vésett díszítéssel, 260 gr. 260

1298. DOBOZ, szarú, ezüstfoglalatban, tetején stilizált domború kalapált levéldísz, Osztrák 18. sz. k. 200

Mű- és Régiségkereskedelmi Vállalat
R. műv. akciói. Bp. 1948.

		Kikiáltási ár pengőben
1078.	PERSELY. Ezüst filigrán. (Kulcsa hiányzik.) .	10.—
1079.	DOHÁNYSZELENCE. Tulaezüst, 119 gr. (Horpadt.)	12.—
1080.	TOJÁSPOHÁRKA. Ezüst, vésett díszítéssel. 2 darab. 95 gr.	12.—
1081.	MELLTŰ kaméával, arany foglalatban . .	30.—
1082.	KONYAKOS PALACK. Üveg, ezüst kupakkal. Bőrtokban	8.—
1083.	CIGARETTADOBOZ. Ezüst, 362 gr. . . .	38.—
1084.	CUKORSZÓRÓ. Csiszolt üveg, ezüst kupakkal. 1840 körül	4.—
1085.	CUKORSZÓRÓ. Csiszolt üveg, Ezüst kupakkal. 1840 körül	4.—
1086.	SÓTARTÓ. Ezüst, öntött, erőteljes barokk forma, XVIII. század. 2 darab. 250 gr. . . .	80.—
1087.	SPÁRGATÁL MÁRTÁSCSÉSZÉVEL. Ezüst, 985 gr.	80.—
1088.	CUKORTARTÓ FEDŐVEL. Ezüst, trébelt díszítéssel. Orosz, 1850. 412 gr.	85.—
1089.	SÓTARTÓ. Öntött ezüst, erőteljes barokk kiképzéssel. XVIII. század. 245 gr. 2 darab . .	80.—
1090.	KARPEREC, gránátokkal	5.—
1091.	GYŰRŰ. Fehérarany, 1 brilliánssal . . .	80.—
1092.	KOSÁR. Ezüst, áttört díszítéssel. 200 gr. .	35.—
1093.	SÓTARTÓ. Ezüst, öntött, erőteljes barokk forma, XVIII. század. 275 gr. 2 darab . . .	80.—
1094.	ÁLLVÁNY. Ezüst, 804 gr. Csiszolt üvegtállal	88.—
1095.	KENYÉRKOSÁR. Ezüst. 530 gr.	56.—
1096.	SÜTEMÉNYESTÁL. Ezüst, alakos díszítéssel. 958 gr.	105.—
1097.	SÓTARTÓ. Ezüst, öntött, erőteljes barokk forma. XVIII. század. 2 darab, 245 gr . . .	80.—
1098.	NAGY TÁLCA. Ezüst, trébelt gyümölcsdíszszel. 1357 gr.	150.—
1099.	KEREK TÁLCA. Ezüst. 1200 gr. . . .	140.—
1100.	KOSÁR. Ezüst, galambokkal, 319 gr . . .	38.—
1101.	GYÜMÖLCSÁLLVÁNY. Ezüst, csiszolt üvegbetéttel, 420 gr	50.—
1102.	GYÜMÖLCSÁLLVÁNY. Ezüst, csiszolt üvegbetéttel, 420 gr	50.—
1103.	TÁL. Ezüst, áttört díszítéssel, hozzá csiszolt üvegbetét, 417 gr	80.—
1104.	FEDELES CUKORDOBOZ. Ezüst, bordás díszszel, 366 gr	40.—
1105.	ÁLLVÁNY. Ezüst, oszlopokkal, áttört és domború díszítéssel, 725 gr.	80.—
1106.	PÁLINKÁSPALACK DUGÓVAL. Üveg, ezüst kupakkal, 2 drb	20.—

		Kikiáltási ár pengőben
1107.	LIKŐRÖSKÉSZLET. Ezüstállvány, áttört és domború díszítéssel, 6 üvegpohárral, 271 gr . .	30.—
1108.	ILLATSZERTARTÓ. Ezüst, három üvegecskével. Angol.	30.—
1109.	FÜSTÖLŐ. Ezüst, filigrán munka. XVIII—XIX. század	25.—
1110.	GYERTYATARTÓ. Ezüst, férfi- és nőalakkal díszítve. Egy pár, 837 gr	95.—
1111.	OVÁLIS TÁLCA. Ezüst, bordás díszű peremmel, 1640 gr	160.—
1112.	HOSSZÚKÁS TÁLCA. Ezüst, domború díszítéssel, 190 gr	24.—
1113.	GYÜMÖLCSÁLLVÁNY. Ezüst, alakos díszítéssel, csiszolt üvegtállal, 337 gr	35.—
1114.	GYŰRŰ. Platina, brilliánsokkal	330.—
1115.	GYERGYATARTÓ. Ezüst. Louis, XVI. stílusban. (Töltve.) Egy pár	70.—
1116.	GYERTYATARTÓ. Ezüst, vert és vésett díszítéssel. Egy pár, 540 gr. Bécs, 1859.	80.—
1117.	CUKORKATARTÓ. Ezüst, domború és áttört dísszel, kék üvegbetéttel, 2 drb	55.—
1118.	GYÜMÖLCSTÁL. Ezüst, domború és áttört díszítéssel, 1150 gr. Kék üvegbetéttel	200.—
1119.	TEAFŐZŐ SZESZÁLLVÁNNYAL. Ezüst, bordásan verve. Körülbelül 1900 gr. Németalföld .	220.—
1120.	GYERTYATARTÓ. Ezüst, trébelt díszítéssel. Pest, Cseh Pál, 1864. Egy pár	90.—
1121.	SÓTARTÓ. Ezüst, domború díszítéssel. Egy pár. 505 gr.	90.—
1122.	REGGELIZŐKÉSZLET. Ezüst, domború díszítéssel. 1285 gr. (2 kanna, cukortartó és tálca.)	250.—
1123.	TÜKRÖS ASZTALDÍSZ. Kerete aranyozott ezüst, domború és áttört díszítéssel. Louis, XVI.	800.—
1124.	POHÁR. Csiszolt üveg, ezüst tálcával és fedővel	120.—
1125.	SZENTELTVÍZTARTÓ. Ezüst, sajtolt díszítéssel. Bécs, 1852.	9.—
1126.	GYÜMÖLCSÁLLVÁNY. Ezüst, trébelt díszítéssel. 361 gr. Bécs, 1840 körül	120.—
1127.	TÁLCA. Ezüst, domborított díszítéssel. (Noé bárkájának építése.) XVIII. sz. vége, 518 gr. .	200.—
1128.	DÍSZTÁL. Ezüst, trébelt díszítéssel. 976 gr. .	180.—
1129.	TEAFŐZŐ, BILLENŐ SZESZÁLLVÁNNYAL. Ezüst, bordázva, 2082 gr. Bécs, 1840. . . .	550.—
1130.	ÜLŐ NYÚL. Aranyozott ezüst. A XVII. század ízlésében. 785 gr.	550.—

Árverési Közlöny 1937. 7. sz.

megiva

Csch Pál

erüstmivés

Pest Abo-as
évek

ivód

Horváth Szentpéteri

252. l.

Csch Pál

ötvös

Gentmüeml

420. l.

B 1951.

megállapitása után, ho
meg a kárt és kénitsen
10 éjig nem tudtam sem
vállvetve burgolkodott az
bár csak meg is nézte a
Végre 10 in sikerült
céget reá birni, hogy eg
és annak alapján a költsé
Az emlitett cég
meg a költségvetést, bár
Tisztelettel kérem
vel már beállottak az es
teni engem, hogy a munk
vetés hiázában is, mely k
Zolyom 1

Csch Pál

ötv.

l. Kőmagyötvj.

558. 7.

ÁNY PÉTER TUDOMÁNYEGYETEM
ának 300-ik évfordulóját.
ünnepén együttérzésének méltó kifejezést óhajt
a

R EGYETEMI NYOMDA.

ak, a lángeszű magyar főpapnak, a magyar
k, Pázmány Péternek örökbecsű klasszikus
és levelezéseinek 15 hatalmas kötetbe gyüjtött
ozatát gondos körültekintéssel úgy ajánljuk
n példánya olyan kézbe kerüljön, amelyben
a van.
k, akár nyilvános, akár magánjellegű, el-

ES MŰVEI ÉS LEVELEZÉSEI.

nyegyetem bölcsészeti és hittudományi kara
rendezték sajtó alá ezt a soha el nem múló
tete 1894—1911-ig készült a Királyi Magyar

Cseh Pál

ötvös, Pest, 1840 körül

Tóramutató, Óbudai Zsidó Múzeum

lisd

Lay Bpest iparmúvziát

18. l.

Persely, óbudai Zsidó Múzeum

u. o. 19. l.

Cseh Pál

ötvös, Pest 1857

Csésze aljjal, ezüst, 1857

Iparmüvészeti Múzeum

tulajd.

lájd

Lay Bpest iparmüvkiáll

35. l.

LÓR

GYÜJ

M

Felelős kiadó: Fränkel József. Európa nyomda rt.

Cseh Pál
pesti ötvös

1009. TIZENKÉTSZEMÉLYES EVŐESZKÖZ. Ezüst. 97 drb, 3800 gr, késnyelekkel együtt. Tokban. Pest, Cseh Pál, 1865. Néhány darabja hiányzik 300.—

Cseh Páltól ké
pár gyertyatartó származik, az egyik 1862-ből, inkább vásá
munka, a másik jobb és díszesebb, újbarokk stílusban, 1864-bő
Ugyanettől tetszetős evőkészletünk is van. 12 személy számá
1865. évszámmal.

EGYZETEK

Árverési Körlöny
1937-7. vk. 4.

		Kikiáltási ár pengőben
2928.	MÉLYTÁNYÉR. Alpakka. 6 darab	30.—
2929.	TÁLCA. Festett bádog	2.—
2930.	ÖBLÖS TÁLACSKA. Ón. (Hibás.)	3.—
2931.	DIÓTÖRŐ. Alpakka	1.—
2932.	TÁLCA. Alpakka	18.—
2933.	CUKORTARTÓ. Ón	2.—
2934.	KEREKTÁL. Alpakka	12.—
2935.	TÁLCA. Festett bádog	2.—
2936.	TÁNYÉR. Alpakka. 6 darab	30.—
2937.	ÖBLÖS TÁL. Ón	3.—
2938.	KEREKTÁL. Alpakka	12.—
2939.	TÁLCA. Festett bádog	2.—
2940.	TEAFŐZŐ. Sárgaréz	8.—
2941.	KAROSGYERTYATARTÓ. Ezüstözött vörösréz. (Plated.) Bádogellenzővel	30.—
2942.	KEREK TÁL. Alpakka	6.—
2943.	TÁBORIKONYHAFELSZERELÉS, LÁDÁBAN	8.—
2944.	NAGY TÁLCA. Tölgyfa, faragott szőlőlevéldísszel. (Hibás.)	5—
2945.	TEAFŐZŐ. Angol-ón. 1850 körül. (Hibás.) . .	22.—
2946.	TÁLCA. Alpakka	18.—
2947.	OVÁLIS TÁLCA. Mahagonifa. Angol . . .	10.—
2948.	TÁNYÉR. Alpakka. 6 darab	30.—

Csch Pál

ötvös

Ritkán emlegetett pesti magyar mester. *Csch Pál* munkája egy födeles cukordoboz 1862-ből. Ez is az elmúló stílust követi; erőteljesen van domborítva és nyugtalansága dacára is kellemes hatású. Négy lábon áll, tetejét kis szarvasalak díszíti.

Árverési Közlöny

1940. 1. rk. n.

Jordán

2290. NAGY KÉTAJTOS KÖNYVSZ[illegible]NY. Fenyezett diófa, oszlopokkal. Bied[illegible]. (Újabb részekkel. Hibás.) . . . . . ~~250.~~

— 108 —

2268. HALOSZOBABÚTOR. Faragott, festett és aranyozott fa. Reneszánsz stílus. (Ágy, szekrény, éjjeliszekrény, állólámpa, csillár és nagy tükör.) 195.—

2269. KERÉK ASZTAL. Fényezett cseresznyefa, rész- í

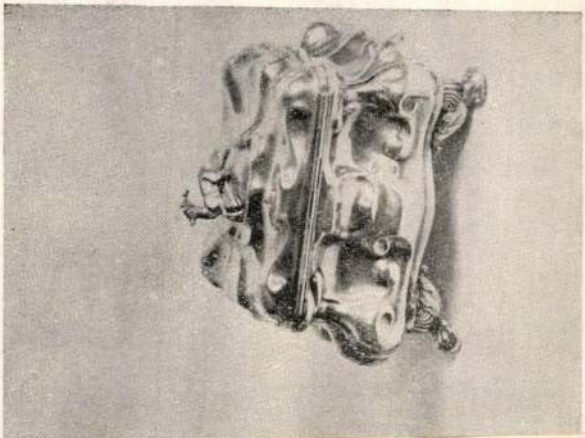

963.

2279. SZOBORALLVÁNY. Zöld márvány. (Hibás.) . 45.—

1337. NYELES CSÉSZE. Ezüst, zománcozott díszítéssel. 174 gr. Orosz . . . . . 80.—
1338. FÜGGELÉK. Teknőc, ezüsttel berakott díszítéssel. 1840 körül. (Hibás.) . . . . . 2.—
1339. TALPAS SÓTARTÓ ALACSONY FORMA. — Ezüst, trébelt bordákkal. 2 darab, 108 gr. XIX. század első fele . . . . . 36.—
1340. NYAKLÁNC. Gránátokból . . . . . 2.—
1341. DÍSZKANÁL. Ezüst, álékkövekkel díszítve . 10.—
1342. RIZSPORTARTÓDOBOZ. Festett porcellán, ezüst fedővel . . . . . 10.—
1343. BURNÓTSZELENCE. Ezüst, vésett díszítéssel. 61 gr. 1830 körül . . . . . 25.—
1344. DÍSZKANÁL. Ezüst filigrán . . . . . 4.—
1345. CSOKORTARTÓ. Ezüst filigrán. XIX. század első fele . . . . . 4.—
1346. CUKORSZÓRÓ. Ezüst, sajtolt díszítéssel. — Bécs, 1851. . . . . 20.—
1347. GYŰRŰ. Arany, onix és brilliánsokkal . . 150.—
1348. LIKÖRÖSPOHÁR. Ezüst, 294 gr. 6 darab . . 55.—
1349. MELLKERESZT. Fehérarany, briliánsokkal . 480.—
1350. BURNOSZELENCE. Ezüst, fűzős cipő alakban. 63 gr. . . . . 15.—

		Kikiáltási ár pengőben
1323.	EGYSZEMÉLYES EVŐESZKÖZ. Ezüst. Bécs, 1848. Egykorú tokban. (Kanál, kés és villa.) .	22.—
1324.	ORSÓS ZSEBÓRA. Ezüst, tokban, ébresztő szerkezettel. Készítette: Joseph Iesner in Wien, XIX. század eleje. (Hibás.)	28.—
1325.	KANÁL. Ezüst filigrán és török pénz. 115 gr. 6 darab	20.—
1326.	ORSÓS ZSEBÓRA. Ezüst tokban. XVIII. század vége	20.—
1327.	KÉTÁGÚ GYERTYATARTÓ. Ezüst. 175 gr. .	28.—
1328.	SÓTARTÓ. Ezüst. 92 gr. Bécs, 1840. Üveg betéttel	22.—
1329.	KOSÁR. Ezüst. 216 gr.	40.—
1330.	KANÁL. Ezüst filigrán és török pénz. 82 gr. 6 darab	16.—
1331.	ORSÓS ZSEBÓRA. Ezüst, ütő és zenélő szerkezettel. XIX. század eleje	35.—
1332.	GYÜMÖLCSÁLLVÁNY. Ezüst, díszes peremmel. 710 gr.	120.—
1333.	VÁZA. Ezüst. 170 gr.	31.—
1334.	OVÁLIS TÁLCA. Ezüst, sajtolt hólyagos peremmel. 276 gr.	50.—
1335.	OVÁLIS TÁLCA. Ezüst, díszes peremel. 950 gr.	150.—
1336.	TALPASPOHÁR. Ezüst, vésett díszítéssel. 134	

		Kikiáltási ár pengőben
1323.	EGYSZEMÉLYES EVŐESZKÖZ. Ezüst. Bécs, 1848. Egykorú tokban. (Kanál, kés és villa.)	22.—
1324.	ORSÓS ZSEBÓRA. Ezüst, tokban, ébresztő szerkezettel. Készítette: Joseph Iesner in Wien, XIX. század eleje. (Hibás.)	28.—
1325.	KANÁL. Ezüst filigrán és török pénz. 115 gr. 6 darab	20.—
1326.	ORSÓS ZSEBÓRA. Ezüst tokban. XVIII. század vége	20.—
1327.	KÉTÁGÚ GYERTYATARTÓ. Ezüst. 175 gr.	28.—
1328.	SÓTARTÓ. Ezüst. 92 gr. Bécs, 1840. Üveg betéttel	22.—
1329.	KOSÁR. Ezüst. 216 gr.	40.—
1330.	KANÁL. Ezüst filigrán és török pénz. 82 gr. 6 darab	16.—
1331.	ORSÓS ZSEBÓRA. Ezüst, ütő és zenélő szerkezettel. XIX. század eleje	35.—
1332.	GYÜMÖLCSÁLLVÁNY. Ezüst, díszes peremmel. 710 gr.	120.—
1333.	VÁZA. Ezüst. 170 gr.	31.—
1334.	OVÁLIS TÁLCA. Ezüst, sajtolt hólyagos peremmel. 276 gr.	50.—
1335.	OVÁLIS TÁLCA. Ezüst, díszes peremel. 950 gr.	150.—
1336.	TALPASPOHÁR. Ezüst, vésett díszítéssel. 134 gr. Bécs, 1813.	80.—
1337.	NYELES CSÉSZE. Ezüst, zománcozott díszítéssel. 174 gr. Orosz	80.—
1338.	FÜGGELÉK. Teknőc, ezüsttel berakott díszítéssel. 1840 körül. (Hibás.)	2.—
1339.	TALPAS SÓTARTÓ ALACSONY FORMA. — Ezüst, trébelt bordákkal. 2 darab, 108 gr. XIX. század első fele	36.—
1340.	NYAKLÁNC. Gránátokból	2.—
1341.	DÍSZKANÁL. Ezüst, álékkövekkel díszítve	10.—
1342.	RIZSPORTARTÓDOBOZ. Festett porcellán, ezüst fedővel	10.—
1343.	BURNÓTSZELENCE. Ezüst, vésett díszítéssel. 61 gr. 1830 körül	25.—
1344.	DÍSZKANÁL. Ezüst filigrán	4.—
1345.	CSOKORTARTÓ. Ezüst filigrán. XIX. század első fele	4.—
1346.	CUKORSZÓRÓ. Ezüst, sajtolt díszítéssel. — Bécs, 1851.	20.—
1347.	GYŰRŰ. Arany, onix és brilliánsokkal	150.—
1348.	LIKÖRÖSPOHÁR. Ezüst, 294 gr. 6 darab	55.—
1349.	MELLKERESZT. Fehérarany, briliánsokkal	480.—
1350.	BURNOSZELENCE. Ezüst, fűzős cipő alakban. 63 gr.	15.—

Kikiáltási ár pengőben

1351. GYÜRÜ. Fehérarany, zafirral és brilliánsokkal . . . . . 600.—
1352. SÖRÖSKÉSZLET. Keménycserép, ezüst foglalatban. (Korsó, 6 pohár és tálca. A tálca ragasztott.) . . . . . 40.—
1353. MÉREGTARTÓ. Ezüst, halálfej alakban . . 35.—
1354. MAGAS TALPAS SÓTARTÓ. Ezüst. Brünn, 1858. . . . . 40.—
1355. TALPAS SÓTARTÓ. Ezüst. Bécs, 1856. . . 45.—
1356. BABAKÁVÉKÉSZLET. Ezüst filigrán. (11 darab.) . . . . . 25.—
1357. RIZSPORTARTÓDOBOZ. Ezüst, zománcozott díszítéssel. 80 gr. . . . . 30.—
1358. PECSÉTNYOMÓ. Ezüst. . . . . 5.—
1359. SÓTARTÓ. Ezüst. 105 gr. Bécs, 1844 . . . . 44.—
1360. NYELES TEASZŰRŐ. Ezüst. 102 gr. Pest, Cseh Pál, 1866 . . . . . 20.—
1361. FÜLBEVALÓ. Arany, koráll és gyémánttal. Egy pár . . . . . 48.—
1362. ASZTALI CSENGŐ ALJJAL. Ezüst, domború díszítéssel. 173 gr. Bécs, 1864 . . . . . 65.—
1363. KÉZITÁSKA. Ezüst. 301 gr. . . . . 40.—
1364. NYAKLÁNC. Tenyésztett gyöngy, brilliánssal ékített arany-csattal . . . . . 60.—
1365. CUKORTATÓ. Ezüst, áttört díszítéssel. 168 gr. 25.—
1366. HOSSZÚ NYAKLÁNC. Gránát . . . . . 50.—
1367. HOSSZÚ NYAKLÁNC. Koráll . . . . . 40.—
1368. NŐI KARÓRA. Arany. Omega . . . . 110.—
1369. KÉZELŐGOMB EGY PÁR ÉS KETTŐ INGGOMB. Arany, rekonstruált rubinnal. 19 gr. . 150.—
1370. CIGARETTADOBOZ. Ezüst, fabetéttel. Mérhető súlya 323 gr. . . . . 65.—
1371. NYAKLÁNC. Korall. . . . . 40.—
1372. CIGARETTASZELENCE. Ezüst, zománcozott díszítéssel. 166 gr. . . . . 40.—
1373. CUKORTARTÓ. Ezüst, trébelt díszítéssel, csiszolt üvegbetéttel. 385 gr. . . . . 68.—
1374. KOMPÓT-TÁL. Ezüst, csiszolt üvegbetéttel. 137 gramm . . . . . 20.—
1375. FÜLBEVALÓ. Arany, türkizekkel és gyémánttal . . . . . 36.—
1376. GYÜMÖLCSÁLLVÁNY. Ezüst, csiszolt üvegtállal . . . . . 25.—
1377. CSAVARFÜLBEVALÓ. Fehérarany, egy brilliánssal. Egy pár . . . . . 380.—
1378. GYŰRŰ. Fehérarany, két briliánssal . . . 280.—

Arv. Közl. 1941, márc. 2. rk. n 97, anke.

Cseh Pál

nemét ötvösmester nevét és munkásságát említi

Somogyi Árpád: Régi pesti ötvösmívességet.
Budapest, 1970. 7.sz. 38-40. l.

Csek Pál ötvös

A XIX. md. 2. felében Pesten dolgozott

Somogyi Árpád: Régi pesti ötvösművészet

Budapest 1970 VII. sz. 38 old.

M.D.K.

Csch Pál, ötvösmester

az 1860-as években működött. Az Orsz. Zsidó Muzeum őrzi egy erőstből trébelt, bábyagos fedelű perselyét, és egy hengeres, virág díszes tóramutatóját. Egyik sem jelentős munka. További művei ismeretlenek.

P. Brestyánszky Ilona: A pest-budai ötvösség a XIX. században

Budapest Régiségei, A Budapesti Történeti Muzeum Évk. XX.köt. 1966. Szerk. Gerevich László

215. old.

MDK

Cseh Pál

Gyertyatartó, ezüst

Árv. Közl. 1941. márc. 2.rksz. 97. muk.

61 l.

MDK

Cseh Pál ötvös

Árv. Közl. 1941. márc. 2.rksz. 97. auk.

13 l.

M. D. K

CSEH Pál ötvös

Az óbudai Ismagóga vert ezüst

tóramutatója (1862.)

Budapest müemlékei II. Bp. 1962. 153. l.

le. D. K.

CSEH Pál ötvös

Pesten

Járamutató (1862.)

rest.

Budapest műemlékei II. k. p. 1962. 493, 494. o

Cseh Pál
ötvös

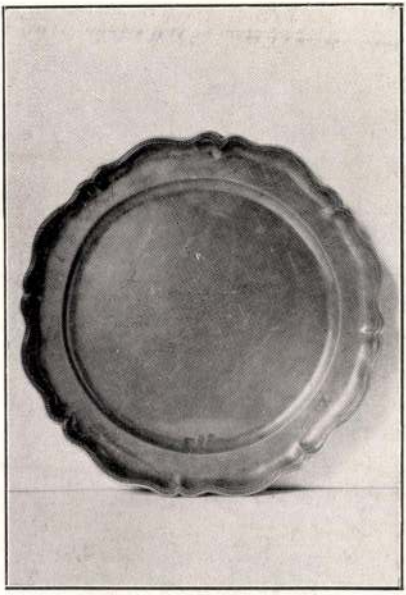

3. Cseh Pál műve 1865-ből.
Karcag. (Lásd: 41. sz.)

Mikrefpectiótum 35.t.

1. Szentpétery József műve 1842-ből. Hajdúböszörmény. (Lásd: 34. sz.)

3. Szentpétery József műve 1845-ből. Szentmártonkáta. (Lásd: 36. sz.)

41. KARCAG. *Kenyérosztó tányér.* Ezüst. Nyolckarélyos hullámos szegéllyel. Szegett és tagolt peremén vésett bibliai idézet:

Ján 17 : 48·63 W Én vagyok az életnek ama kenyere. A' lélek az a' mely megelevenít a' test nem használ semmit.

Bemélyedő középrészén hatsoros vésett feliratban:

Az örökkévaló Isten dicsőségére,
A' n. k. karcagi ref. sz. ekklézsiának
ajándékozták
TAKÁCS PÉTER és *KEREKES MÁRIA*
istenfélő házastársak
Kr. U. sz. u. 1865k évben.

Átmérője 28 cm.

A pesti ötvöscéh 1865-ös évszámú hitelesítőbélyegével, a PESTH városjelzővel és Cs P monogrammos mesterjeggyel van ellátva.

Pest, 1865. Cseh Pál műve.

~~MIHALIK SÁNDOR~~

Cseh Pál ötvös

Mihr. Pesti Ötvm. 21. l.

Királyi Hadimúzeumba a nyugalmasabb idők beálltával vitez *Aggházy Kamill* ezredes.

[16]) *Horváth Henrik :* Magyar ötvösök Bécsben. Külföldi Kapcsolatok III. (1930.) Évf. (Melléklet a História III. Évfolyamának 1—3. számához), a 10. lapon reámutat arra, hogy a bécsi ötvösséggel való kapcsolatát Ferenc császárnak a bécsi városi múzeumban levő s 1793-ban készült kelyhe is igazolja. E műnél »a stilizált szőlőkből álló díszítő motivumok és a kétfejű sas tollazatának jellegzetes képzésénél határozott formatörténeti analógiákat látunk fennforogni a pesti empire ötvösstílus főhordozójával, *Szentpétery Józseffel*«.

[17]) »Pestre«. *Kazinczy Ferenc* 1828-iki pesti utazásának töredékesen reánk maradt műve azon kiadásában, melyet a Székesfőváros *Kazinczy* emlékére 1929-ben adott ki, a 63. lapon.

[18]) U. ott, 27. l.

[19]) *Szentpétery :* Észrevétele stb. Tud. Gyüjt. VII. 98. l.

[20]) *Kazinczy :* Pestre, 63. l.

[21]) *Szentpétery József* trébelt reliefjeinek készítési sorrendje, kora és anyaga körül annyi számos téves adatközlés történt, hogy ezek alapján eligazodni már nem is lehet. E fontos probléma végleges elintézésére az általunk eredetiben megvizsgált reliefek sorrendjét a következőkben állapítjuk meg :

1238

1238. F. Fe

Sz. Bresciában 1480 táján. † u

Krisztus levétele a keres

A hegyes vidék előterében Krisztus holttteste fekszik, melye tart. Közelében pedig arimathiai tövis koronával és irással, mely AGN.S.« A Megváltó bal kezét s kölő baljával támasztotta meg dolna fogja. Mögöttük két sz alakja bontakozik ki. Ez utóbb karinget és stólát visel, kehely A háttérben hegyek emelkedne le figyelmünket.

Vászon, méretei 199 : 159 cm 1895 julius 18-án A. Glisentitől moltatott 1895 augusztus 31-én nézve lásd az 54347–95 és az sz. min. előadmányi ívet. — Az november 28-iki 4561 (635–900 373 eln. sz. leirat (464–901).

Jegyzet. L. az 1896-iki lajs — Preisliste N° 72.

111

VéA 1895

Csch Pál

Ötvös

l.

Árv. Csarnok 97, aukció

kat. 1360 n.

1854—1868-ig említve. 1854. VII. 26. arany- és ezüstműves mester.

Művei:

Cseh 239		Tóramutató 1850 körül Egykor Óbudai Zsidó M.; Lappang
		Persely Egykor Óbudai Zsidó M.; Lappang
Cs.P. 240	 165	Csésze aljával 1857 Egykor Iparm. M.
	 165	Gyertyatartó 1857 M. Nemz. M.
	 168	Gyertyatartó 1860 M. Nemz. M.
	 168	Cukortartó 1860 Iparm. M.

Pest-Buda 1977

142

210

1835
Bp. Tört. M.

143

210

Kávéskanál
1836
M. Nemz. M.

Irodalom:
Bp. Tört. M.; M. Nemz. M.; Földes.

Cohn Wolf Izsák — Pest. Ar.

Említve 1827-ben. Valószínűleg azonos Kohn Izsákkal, akinek műhelye 1842-től a Kőnigsgasse 1875. sz. alatt volt.

Művei:
Nem ismertek.

Irodalom:
Horváth H.: I. 250. p.; Wegweiser 1842.

Ifj. Crinnes (Crines) János Mihály — Pest

Szül.: Győr. †1785. február. 1732. letelepedett Pesten. 1719-től apjánál tanult. 1742. IX. 19-én felszabadult. 1761. V. 24-től céhbiztos. *Inasai:* 1732. V. 11—1736. XII. 27. Pucher Ádám János; 1734. IX. 5—1740. XI. 28. Gross József; 1739. VI. 1—1744. X. 28. Rottenkoller János György; 1741—1747. Moór Ádám János; 1747—1752. Posdarovits Ferenc László.

Művei:
Nem ismertek.

Irodalom:
Bp. Tört. M. Haubt-Protocol 1742. IX. 19.; Bp. Tört. M.: Jungenbuch 1729—1741.; Jankó: Győri ötvösök; Jankó: Ötvösapródok; BFL PL. Test-Inv. a. n. Nº 663 Nº 1444.; Horváth H.: I. 260. p.; Kapossy; Illyefalvi—Pallós; Dombi.

169

Cukortartó
1861
Iparm. M.

170

Gyertyatartó
1862
Iparm. M.

170

Gyertyatartó
1862
Iparm. M.

170

Tálca
1862
Iparm. M.

170

Tóramutató, felirattal
1862
Óbudai Izr. Hitközség

171

Bordázott kancsó
1863
Iparm. M.

172

Gyertyatartórészes koppantó
1864
Bp. Tört. M.

173

Kenyérosztó tányér
Felirat: „Az örökkévaló Isten dicsőségére, Án. k. Karcagi ref. k. ekklézsiának ajándékozták Takács Péter és Kerekes Mária istenfélő házastársak Kr. U. sz. u. 1865k évben."
1865
Karcagi ref. templom

173

Tejszíneskancsó
1865
Bp. Tört. M.

174

Vizeskanna. „R.R." monogram
1866
Iparm. M.

174

Gyertyatartó
1866
M. Nemz. M.

174

Tálca. „W.I. 1866" monogrammal és évszámmal
Bp. Tört. M.

Irodalom:
BFL A pesti arany- és ezüstműves és óratokkészítő céh iratai; Iratok. 1854. VII. 26.; Horváth H.: II. A. o. 250. p.; Mihalik: Ref. 181. p.; Kőszeghy; Bp. Műemlékei: I.; Expos: 1935. 44, 48, 154.; M. Nemz. M.; Iparm. M.; Bp. Tört. M.; Földes.

Cserekvitzky Ignác (ld.: J. C. monogramos mester) Pest. Ez.

1854—1868-ig említve. 1854. VIII. 20. arany- és ezüstművesmester.

Művei:

241

171

Evőeszközök
1863
Egykor magántulajdon. Lappang

173

3 villa, 2 kés
Villákon „VNF" monogram
1865
Iparm. M.

174

Gyertyatartó
1866
Bp. Tört. M.

Irodalom:
BFL. A pesti arany- és ezüstműves és óratokkészítő céh iratai; Iratok 1854. aug. 30.; Horváth H.: I. 250. p.; Kőszeghy; Iparm. M.; Bp. Tört. M.; Földes.

Dallinger (Tallinger) György János Pest

Szül.: Tambach (Ausztria). †1787. 1756. II. 14. polgárjogot kap. 1760., 1783. alcéhmester. 1761—62-ig látómester. 1765. VI.—1774., 1781. főcéhmester. *Inasai:* 1758. IV. 12. Goltschbacher József; 1759. XI. 2. Müller János 8 évre; 1761. VI. 18. Mangholt József 7 évre; 1769. V. 6. Taucher Mihály 4 évre.

CSEH Pál ötvös

LOVAG Zsuzsa: Az együttélő egyházak : Kiállitás az esztergomi Keresztény Muzeumban, 1991. május 29 - szeptember 29. Katalógus. Esztergom,1991 40.p.

Perselytál, Pest, 1859

magyar

Csch (Tsch) Rikárd

a szegedi szusszabó
ich atyamestere volt
1827 ben.

Hilf 108. l.
109. l.

Tervetö, sopronkeresztúri bronzkori

TV. 131

MDK

Cseh Sándor

Budapesti első baptista hitközség, József-u. 6160.hrsz.háromemeletes ima- és bérház; é.m. Cseh Sándor.

Epitő Ipar 1912. 29.sz. jul.21. 285.l.

Cseh Sándorné, Német Anna-Mária

A Stúdió Aalja

A budapesti pedagógusok képzőművészeti stúdió-
ja 1953-1963. Bev. Vajkai Aurél Bp. 1963
1a 37 i.

Cseh Sándorné, Decs

textil

O. Iparm. és Háziipari kiáll. Magyar Iparművészet, 1929, 133 l.

Ø Csch Sándor

butosterverő

1918–1922

Kimisk 1930. 82. l.

Szeptember

9.		Költségtől
	1.	Kiadom személyzetem
4.		Folyószámlától / Forg.
	2.	Befizetek folyószámlámra
5.		Árutól
	4.	Fizetek házhoz szállítás
		költség fejében
10.		Váltódiszkonttól
	21.	6% 12.266.50 n 86 napra
4.		Folyószámlától / Forgal
	22.	Befizetek folyószámlámra

ÓBUDAI PINCEGALÉRIA
Budapest, III. Fő tér 1. (Zichy-kastély)

CSEH SZILVIA

SZÖG-RAJZOK
című kiállítása

Megnyitó: 2001. szeptember 11-én 19 órakor

Megtekinthető: 2001. szeptember 12-től október 7-ig,
hétfő kivételével 14-18 óra között.

FŐVÁROSI KÉPZŐMŰVÉSZETI ALAP

NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG
MINISZTÉRIUMA

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Cseh Sándor

HEVESMEGYEI NÉPUJSÁG

1964 IV. 14.

1021

Készül a „cégér"...

Jó bornak nem kell cégér! — tartja a régi mondás. Tudják ezt az egri Vörös Rákban is. Nem is reklámnak szánják Cseh Sándor gyöngyösi ötvösmester készülő alkotását, hanem inkább hangulatemelő dísznek...

(Foto: Kiss Béla)

Rádióműso

1964. MÁRCIUS 16-TÓL, 1964. MÁRCIUS 22-IG.

KOSSUTH RÁDIÓ: 4.30: Hírek. Időjárás. — 4.35—7.59: Zenés műsor. — 5.00: Hírek. Időjárás. — 5.05: Falurádió. — 6.00: Hírek. Időjárás. — 7.00: Hírek. Időjárás. — 7.05: Új könyvek. — 7.30: Színház-, hangverseny- és moziműsor. — 8.00: Műsorismertetés. Időjárás. — 10.00: Hírek. Lapszemle. Időjárás. — 12.00: Hírek. Időjárás. — 14.00: Hírek. Időjárás. — 16.00: Hírek. Időjárás. — 17.56: Műsorismertetés. — 18.00: Hírek. Időjárás. — 20.00: Esti Krónika. Időjárás. — 22.00: Hírek. Időjárás. — 24.00: Hírek. Időjárás. — 0.10: Zene.

PETŐFI RÁDIÓ: 5.00: Zene. 6.10: Torna. — 6.30: Hírek. Időjárás. — 8.00: Hírek. Időjárás. — 14.10: Időjárás- és vízállásjelentés. — 14.27: Műsorismertetés. — 15.00: Hírek. Időjárás. — 17.00: Hírek. Időjárás. — 19.00: Hírek. Időjárás. — 21.00: Hírek. Időjárás. — 23.00: Hírek. Időjárás.

Március 16., hétfő

KOSSUTH RÁDIÓ: 6.20: Sport- és totóhírek. 6.35: Hirdetőoszlop. 8.10: Tánczene. — 8.45: Hét család. 9.20: Zenekari muzsika. 10.10: Óvodások műsora. 10.30: Verbunkosok, magyar nóták. 10.55: Dolgos János legyzete. Nyitott boritékban. 11.00: Gounod: Faust — Valpurgis éji jelenet. 11.24: Rádióiskola. 12.10: Mindenki kedvére! 14.10: Heti zenés talendárium. (Bach, Muszorgszkij). 15.05: Válaszolunk hallgatóinknak. — 15.20: Régi olasz muzsika. 16.10: Gyermekrádió. 16.50: Ötórai tea. — 18.15: Virágénekek a XVII. századból. 18.35: Ifjúsági Rádió. 18.54: Zenés beszélgetés Sárdy Jánossal. — 19.53: Jó éjszakát, gyerekek! 20.30: Beszélgetés a művészetről. Vendégünk: László Gyula egyetemi tanár. 22.15: Könnyűzene. — 23.00: Operarészletek. 23.45: Magyar nóták.

PETŐFI RÁDIÓ: 14.00: Gát József csembalózik. 14.25: Könnyű dallamok. 15.05: Operettrészletek. 15.40: Részlet Várnai Zseni önéletrajzi regényéből. 16.00: Népi zene. 16.30: [illegible] együttes játszik. 19.15: Operarészletek. 19.36: Shakespeare: Minden jó, ha jó a vége. A Katona József Színház előadása. 22.25: Népdalok.

Március 18., szerda

KOSSUTH RÁDIÓ: 6.25: Orvosi tanácsok. 8.10: Népi zene. 8.58: A varázslástól a művészetig. IX. rész. 9.20: Zenekari muzsika. 10.10: Leánykórus énekel. — 10.20: Versek gyermekeknek. — 10.30: Klasszikus operettrészletek. 11.00: Napirenden. 11.05: Bach-zongoraművek. 11.25: A Szabó család. 12.15: Tánczenei koktél. 13.00: Válaszolunk hallgatóinknak. 13.15: Operarészletek. — — 14.10: Az MRT gyermekkórusa. 14.25: Lányok, asszonyok. — 15.00: Könnyűzene. 15.44: Az orvos halála. XI. 16.10: Zenekari muzsika. — 170.2: Novobáczky Sándor: Az ötletet az élet adta. Rádiójáték. 18.15: Népi zene. 18.40: Gazdasági híradó. 18.55: Zenei magazin. Alban Berg-szám. 19.55: Jó éjszakát, gyerekek! 20.25: Könnyűzenei híradó. 21.15: Panoptikum. A bíboros. 22.10: Időszerű nemzetközi kérdések. — 22.20: Sporthírek. 22.25: Zenekari muzsika. 23.35: Operettrészletek.

PETŐFI RÁDIÓ: 14.00: Glazunov: Hangversenykeringő. 14.25: Népek zenéje. 15.05: Sándorok névnapi tiszteletadása. 15.19: Chopin tánczenéjéből. 16.10: Iskolarádió. 16.25: Könnyűzene. — 17.05: Hét család. 17.40: Hirdetőoszlop. 17.55: Orvosi tanácsok. — 18.00: Filmzene. 18.15: Rádióegyetem. 18.40: Brahms: Új szerelmi dalkeringők. 19.15: Csárdások. 19.30: J. Jakovlev: Lovas a város felett. Elbeszélés. 19.55: A Magyar Fúvósötös hangversenye. 20.45: Arcképek rivaldafényben. — 22.05: Tánczene.

Március 19., csütörtök

KOSSUTH RÁDIÓ: 5.45: Postabontás. 8.10: Reggeli hangverseny. 8.55: Édes anyanyelvünk. 9.00: Iskolarádió. — 9.20: Daljátékokból. 10.10: A császár csalogánya. Mesejáték. 10.55: Időszerű nemzetközi kérdések. 11.05: Orosz kórusok. — 11.32: Rádióegyetem. 12.15: Tánczenei koktél. — 13.00: Szövetkezeti gazdatanfolyam. — 13.20: Zenekari muzsika. 14.10: Hétfőtől szombatig. — 14.45: Esztrádzene. 15.05: Riportműsor. 15.15: Operarészletek. 15.40: Az orvos halála. XII. 16.10: 1944. március 19 az emlékek tükrében. 16.35: Könnyűzene. 17.00: Rádióiskola. 18.15: Tánczene. 19.15: Ifjú Figyelő. 19.35: Operaáriák. 19.52: Riportok a Népfront-kongresszusról. — 20.40: Szimfonikus k[illegible]

pontban. A reneszánsz zenétől a huszadik századi modern muzsikáig terjed a programban szereplő Ad Libitum Gitárzenekar repertoárja. Az együttes elnevezése egy zenei utasítás, azt jelenti: tetszés szerint, stílszerűen érzékeltetve a fiatalokból álló csapat lendületét. Az öttagú társaság három éve alakult a budakeszi Czövek Erna Zeneiskola növendékeiből, tanáruk, *Kozma László* vezetésével, de most már gyakorlatilag önállóan működnek. Az átiratok nagy részét is ők készítik, az előadott darabok java eredetileg ugyanis kórusmű vagy reneszánsz hangszeregyüttesre komponált szerzemény. Az Ad Libitum fellépett már Budakeszin, Pátyon, Pilisvörösváron.

Ugyancsak az október 1-jei rendezvényen kerül sor *Dalos László* Bánk bán elmondja című, Simándy Józsefről szóló könyvének ünnepélyes bemutatójára. Közreműködik *Halmos Eszter* és *Szabó Veronika,* a szegedi Simándy József Énekverseny két helyezettje, zongorán kísér *Kaposi Gergely,* a Magyar Állami Operaház karnagya. Verset mond *Simándy Péter,* az elhunyt operaénekes fia. A könyvet öt órától dedikálja *Simándyné Hegedűs Judit* és a szerző.

R. V.

Fúvósfesztivál Százhalombattán

MUNKATÁRSUNKTÓL

A hagyományos nemzetközi fúvósfesztivált ebben az évben szeptember 28–30. között rendezik meg Százhalombattán. Szombaton délután három órakor harsan fel a zene a Szent István téren. Előbb Lovran és Rijeka, majd Százhalombatta, végül Katowice zenekarainak produkciójára kerül sor. A térzene a majorettcsoportoknak is lehetőséget teremt a bemutatóra. Délután hat órától gálahangversenyt rendeznek a Barátság Művelődési Központ színháztermében a szegedi fúvósok közreműködésével.

Vasárnap délelőtt tizenegy órától a városrészekben lesz hallható térzene, délután kettőkor kezdődik a polkaparti a sóskúti zenekar közreműködésével. Egy órával később a Szent István téren közösen muzsikál valamennyi együttes. A látványos mazsorettshow sem marad el. A fúvósfesztivál záróünnepségére este fél hétkor a Barátság Művelődési Központban kerül sor.

Szögrajzok Óbudán

Cseh Szilvia legújabb munkái a pincegalériában

Festmények, akvarellek és tárgyak: mindegyikük közös ismertetőjele, hogy valamilyen formában, fába vagy vászonba verve, illetve megfestve megjelenik egy, esetleg sok szög. Cseh Szilvia kiállítása október 7-ig látható Óbudán, a Zichy-kastély pincéjében (III., Fő tér 1.).

Cseh Szilvia monokróm festőként indult: néhány most kiállított alkotásán szintén visszaköszönnek az egységes színmezők. Ezen a tárlaton az elmúlt három év terméséből válogatva mindenféle szögekkel kapcsolatos munkái láthatóak. Van, ahol egész portrét készített sok-sok apró szögből. Az arc, a szemek körvonalát ebből rakta ki – falemezbe kalapálta. Máskor lírai tájképet ábrázoló akvarellbe, a hegyek csúcsai mögé egyenes horizontot vagy inkább szigorú kerítést festett tízes szögekből. Ezeken a grafikákon, ahogy a címek is utalnak rá (Tökéletes fa, Tökéletes táj), az organikus formákat igyekszik kiegyenesíteni a szögsorral. Mint mondja, így a szem, a tudat nem a természet tökéletlenségeit, hanem valamilyen geometrikus, tökéletes rendet lát a képeken. A festő egyáltalán nem ragaszkodott a táblakép műfajához: festmények és grafikák mellett tárgyakat is kiállít. Ezek: fából készült könyvek, vastag lapjuk egy-egy falemez, amelybe a Braille-íráshoz hasonlatos szögfejekkel rajzolt betűk vagy egész ábrák, rajzok jelennek meg. Utalás arra, hogy minden szöveget sajátos és különböző szempontból értelmezünk, félreérthetünk. Beszédes a művek címadása: sorra felbukkan Mondrian, Seurat vagy Leonardo neve. A Nagyítás című kép végtelenül puritán olajfestmény, a fehér vásznon Seurat neve olvasható szögekből kirakva. Az apró fémkörökből összeálló név utalás Seurat pointilista, apró színpöttyökből álló festészeti stílusára, elméletére. Ezek a nevek egyrészt olyan alkotókéi, akik a művészettörténetben egyfajta kánont, fontos művészeti rendszert alkottak, másrészt Cseh Szilvia azért választotta éppen őket, mert hatásukat lényegesnek tartja munkájában. A Leonardo lovat

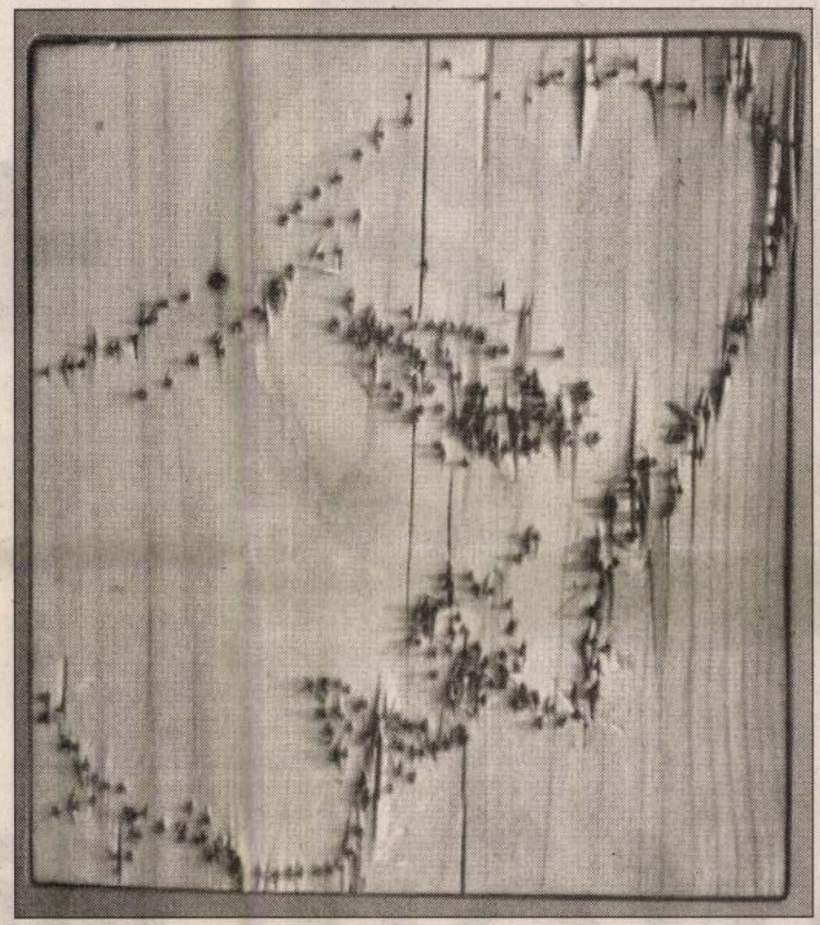

Szögportré

rajzol Mondrian festményébe című művében a jellegzetes, téglalapokból álló absztrakt Mondrian-kompozícióba belerajzolta Leonardo híres ágaskodó, kicsavarodott testű lóról készült tanulmányát. Megjelennek a szögek is: a négyzetek vastag fekete határoló vonalait ezekkel helyettesítette. Leonardo szépséges mosolyú Madonnája vagy kéztanulmánya alumíniumkeretben és apró szögekkel kiverve teljesen átalakul, ezek az idézetek, vagy ahogy Cseh Szilvia nevezi őket, átírások mai környezetbe helyezve aktualizálódnak. A szögbeverés monoton, ismétlődő mozdulatai maguk is rítussá, rendszerré válnak, hasonlóan a három festő elméletéhez. Emellett a szögek minden dekoratív, tetszetős hatást megszüntetnek azzal, hogy sok helyen átrepesztik a fát, durván felsértik a vásznat: drasztikus és kitörölhetetlen nyomokat hagynak a felületen.

Szigethy Anna

Cseh Szilvia

Najszerb. kept 29.

Matinésorozat kezdődik ma délelőtt az International Buda Stage-ben (IBS). A Bonbon matinékra szüleikkel együtt várnak minden négy és tizenkét év közötti, zenét és táncot kedvelő gyereket.

Lukácsházi Győző szervező-műsorvezető a tévé elől szeretné elcsalogatni a nagyóvodásokat és a kisiskolásokat szombat délelőttönként, hogy élőben is meghallgathassák a korosztályuknak játszó legnépszerűbb zenészeket: *Halász Juditot, Gryllus Vilmost,* a Kaláka Együttest és a 100 Folk Celsiust. A rendezvénysorozat huszonöt matinéból áll, ezekre öt előadásra szóló bérlet váltható. Mindegyik bérlettípusban szerepel egy koncert, valamint tánctanulás és hangszerekről szóló vetélkedő is, ahol minden jó választ bonbonnal jutalmaznak.

Ma délelőtt tizenegykor a Vasas Művészegyüttes zenél az IBS-ben (II., Tárogató u. 2–4.) a Csizmás Pindur című Bonbon matinén.

D. V. G.

Új népzene

MUNKATÁRSUNKTÓL

Csúcs és Hang címmel koncertsorozatot rendeznek a hét végén a budai Várban, a MU Színházban és a Fonó Budai Zeneházban – az úgynevezett új népzene svájci és osztrák képviselőinek fellépésével.

A nyolcvanas évek közepén kialakult mozgalom elutasítja a turistafolklór képeslapstílusát, a romantikus sztereotípiákat. Képviselői hagyományos hangszereket szólaltatnak meg (alpesi kürt, cimbalom, doromb), és olyan ősi énektechnikákat alkalmaznak, mint a felhangéneklés és a jódli. Amit művelnek, nem a népi hagyományok és az archaikus formák reprodukciója, hanem a személyes tapasztalatból, kutatásból, kísérletezésből fakadó improvizáció: a népzene elemeit dzsesszel, rappel és más stílusokkal elegyítik. Az eredményt etnikus bázison alapuló kortárs zenének nevezték el.

A műfaj legkiemelkedőbb képviselői lépnek színpadra ma és holnap. Este hét órakor a MU Színházban az Ensemble Inflagranti és a Mytha együttes muzsikál, amit este tíz órakor a Tobler/Lincke/Tanner trió műsora követ a Fonóban.

A Mytha holnap délben a Várban, a trió pedig este hét órakor a MU-ban várja a zene szerelmeseit.

cora + ? =

Hétfőn kiderül

MDK

Cseh-Szombathy László dr.

A Tamás Galériában rendezett modern kiallitás-szervező bizottság tagja.

Perlrott Csaba Vilmos gyüjtm.kiall. a Tamás Galériában.Katalogus.

CSEHI PÉTER

BUDAPEST XIII. PANNONIA u. 9.
1999 április 14 - május 2
TÁMOGATÓK:
MAGYAR ALKOTÓMŰVÉSZEK
ORSZÁGOS EGYESÜLETE
MAGYAR ALKOTÓMŰVÉSZETI
KÖZALAPÍTVÁNY

DUNA GALÉRIA

CSEH-SZOMBATHY László műgyűjtő

Művészet 1968/8

Egry József:
„Emlékezésül kedves Laci barátunknak"
«En souvenir à notre cher ami Laci»
«В память нашего милого друга Лаци»

Sokat időzött művészek között, szervezte a modern szellemű kiállításokat, képtárt alapított, a pszichológus szemével vizsgálta a képzőművészet funkcióját. Számára könnyebb lehetett a helyes felismerés. Cseh-Szombathy Lászlónál ilyen szempontok nem voltak. Megismerte, megszerette Egry művészetét, s ahogy Egry képein a felkelő nap sugarai beragyogták Keszthely, Badacsony, Taormina, Isola Bella partjait, úgy ragyogták tele Egry művei az ő dolgos életét. Egyetlen megszerzett Egry képtől sem vált meg, családjának hagyta, s családja töretlen ragaszkodással őrzi tovább. — Egry műveinek becse már most nagyon nagy, de nőni fog a múló idővel, itthon és idegenben hirdetni fogják népünk művészi zsenialitását. Létrejöttüket segítette, hacsak közvetve is Cseh-Szombathy László gyűjtése. Az élet és a művészet mennyi más érdekessége lekötthette volna figyelmét, de ő Egry mellett állt meg. Ezért csak fokozott tisztelet hangján emlékezhetünk reá.

Egry után modern szobrászatunk kiemelkedő alakjának, Mészáros Lászlónak két szobráról szeretnénk szólni. Ezek a gyűjtő László nevű fiáról készültek, márványba, illetőleg kőbe faragva. A márványportré ismert, szerepelt a magángyűjtők 1963. évi kiállításán a Nemzeti Galériában, ezenkívül a Mészáros monográfia illusztrációi közt is megtalálható. Ehhez a ma már klasszikus értékű márványhoz készített egy naturalisztikusabb kőtanulmányt Mészáros. A kőportré éppen naturalisztikus jellegénél fogva több közvetlen emberi momentumot, (például több gyermeki bájt) tudott visszaadni. Érthető módon a családnak először ez a megfogalmazás tetszett. Egyébként az otthonukban dolgozó fiatal Mészárost nagyon megszerették, aki derűs, közvetlen alkatnak mutatkozott, s gyermekmodellje társaságában is gyorsan feloldódott. De ugyancsak érthető módon Mészáros „időt állóbb", az ókori szobrászat nagy fejezeteivel rokonuló szobrot akart. Cseh-Szombathy László engedett az óhajnak, s létrejöhetett modern portrészobrászatunknak ez a márvány remeke. (A közölt képen a kevésbé ismert kő változat szerepel.)

Mint a Bethesda Kórház igazgató főorvosa sok képzőművész beteget kezelt. Köztük Rudnay Gyulát, aki szép levélben emlékezett meg a tőle kapott gondosságról: „Legnagyobb hálám és köszönetem az életem megmentőjének, mélyen tisztelt főorvos úrnak. Azt a nagy rendkívüli, közvetlen szolgálatot, amit nagy betegségem alatt kaptam szeretném . . . ismét hálásan megköszönni." — Rudnay csak egy volt betegei közül, igaz talán egyik legnépszerűbb művész, s mint ilyen fokozott figyelmet érdemelt. De akik ismertük az orvosgyűjtő nemes karakterét, bátran feltételezhetjük, hogy hasonló módon emlékeztek vissza rá mindazok, akik megkeresték gondjaikkal, bajaikkal.

Baki Miklós

EMLÉKEZÉS
CSEH-SZOMBATHY LÁSZLÓ MŰGYŰJTŐRE

A híres pápai kollégiumban tanult középiskolás évei alatt. Az ősi „alma mater"-ben, amely 1531 óta áll az oktatás szolgálatában, s átmeneti otthont adott többek között Petőfi Sándornak, Jókai Mórnak, Petőfi művészbarátjának, Orlai Petrich Somának. — Édesapja pápai orvos volt, egyben a kollégium orvosa. Még sok régi pápai diák emlékezik patriarchális alakjára. Pátzay Pál terrakotta portréban meg is örökítette az utókor számára. Amikor a Pátzay portré készült, a harmincas évek első felében, már kialakult Cseh-Szombathy László főorvos gyűjteménye. A hangsúly Egry József művészetére esett, s ez az arculat teljesedett a későbbiek folyamán. Egry mellett még néhány Kmetty, Rudnay, Bernáth, Szobotka, Márffy festmény, illetve rajz, ezenkívül Mészáros Lászlónak ma már klasszikus értékű márványfeje a gyűjtő László nevű fiáról, a hozzákészült kőtanulmány, végül néhány Andrássy Kurta János mű alkotta gyűjteményét.

Rabinovszky Máriusz 1934-ben a Magyar Művészet hasábjain ismertetést írt, és Cseh-Szombathy festményeinek segítségével felvázolta Egry fejlődési útját korai éveitől az átmeneti korszakon át az érett, illetve kiteljesedett stílusáig. Kiemelte az 1907-ből való Önarcképet, a háború alatt készült Fadöngetőket, az összekötő periódust képviselő Tőzegégést, Négyökrös-szántót, majd a magára talált Egry több nagyszerű alkotását. (Csónakkikötő, Halász, Délelőtti fények a Balatonon, Vezúv, Isola Bella, stb.) Minthogy e képek gyakran szerepelnek kiállításokon, a művészettörténeti kiadványok reprodukciói között, és már sokan írtak róluk, részletes elemzésüktől bizonyára eltekinthetünk. Helyette szeretnénk rávilágítani azokra a kapcsolatokra, amelyek az elhunyt gyűjtőt Egry Józsefhez és más magyar művészhez fűzték.

Mészáros László: ifj. Cseh-Szombathy László arcképe
Portrait de László Cseh-Szombathy fils
Портрет Ласло Че-Сомбати младшего

Ő maga nem igen beszélt erről, természetesnek vette és következetesen szem előtt tartotta. Valamivel többet tudtunk meg családjától. Emlékezetük szerint az Oltványi Imrével való barátság hozta össze képzőművészekkel. A Csónakkikötő volt az első mű, amelyet Egrytől vásárolt, ezután rendszeres gyűjtője lett. Mindig magától Egrytől, s az Egry által megjelölt áron szerezte képeit. Amikor Petrovics Elek mozgalmat indított, hogy a megrendült egészségű Egry Olaszországba juthasson, elsők között jelentkezett. Akkoriban még kevéssé ismerték Egryt. Pedig Kállai Ernő az Új magyar piktúra története című kötetében, valamint a KÚT című folyóiratban szép aposztrofálást írt munkásságáról. Ennek ellenére nem jutott Egry a keresett festők közé, változatlanul rászorult a tehetős gyűjtők rendszeres vásárlására.

Hogy milyenné alakult később Egry és Cseh-Szombathy barátsága, talán meg fogja világítani valamennyire a következő puritán hangú Egry levél: „Kedves Lacim. Szíves soraidból sajnálattal vettük, hogy már hazautaztál Földvárról. Igaz, hogy Földvárra tervezett átrándulásunkról közbejött derék és lábfájásom miatt amúgy is le kellett mondani. Azóta, hogy nálunk voltatok, alig mozdulhatok ki kellemetlen nyavalyám miatt. Még csak ez hiányzott az egyébként is sok gondunk, bajunk között. Node abban reménykedem, hogy idővel majd csak minden jobbra fordul. És november végéig itt leszünk, sok mindent próbálhatok a jelenlegi hiányok és munkáim körül is. Természetesen, ha ősszel Pestre megyünk, jelentkezni fogok nálatok. Különben, hogy vagy Lacikám, újabban Pesten? Gondolom, a nyomott pesti nyári atmoszférában szívesen gondolsz vissza gyönyörű Balatonunkra és Földvárra. Kívánunk Juliskával igen sok jót, és mindenben szeretettel ölel Egry József. Badacsony, 942. VIII. 20."

A reprezentatív vonásoktól mentes barátság fennállt egészen Egry haláláig. Azután nem vásárolt több festményt a gyűjtő, de őrizte tovább barátja emlékét. Hagyatékában talált levelek és Egryre vonatkozó dokumentumok között több olyan pénzesutalvány cédulját látta e sorok írója, amelyet a gyűjtő a művész halála után küldött az özvegyhez (Juliskához), s ugyancsak megtalálta az özvegy köszönő válaszleveleit.

1962-ben a keszthelyi múzeum lehetőséget adott, hogy szép, világos termeiben Egry-kiállítást rendezzen a Nemzeti Galéria. A rendező Cseh-Szombathy Lászlót is felkereste, és kérte, hogy néhány kép kölcsönzésével legyen segítségére. Öt-hat művet jelölt meg, s bár javarészük pasztell volt, a gyűjtő beleegyezett kölcsönzésükbe. A rendező elmondta, hogy mennyire nehéz összegyűjteni az amúgy is féltett pasztellképeket, hogy az akkor már súlyos beteg Folly Róbert és Radnai Béla milyen érdeklődéssel várják a kiállítást, hogy milyen képeket kölcsönöztek Völgyessy F., Oltványi I., Petró S., Rácz I., a Fruchter örökösök, s végül megjegyezte, hogy ő maga is pápai diák volt. Ezt hallva a gyűjtő összes Egry-képét a kiállítás rendelkezésére bocsájtotta, s ezzel biztosította, hogy a bemutatott anyag meggyőző képet adjon Egry művészetéről.

Tudjuk, hogy Egrynek sok tisztelője és több jeles gyűjtője volt a későbbiek folyamán. De művészetét közülük legjobban, pontosabban, legkizárólagosabban Cseh-Szombathy László szerette. Ismerjük például Gegesi Kiss Pál akadémikusnak Egryhez fűződő ragaszkodását. Ő is gyűjtötte műveit, és gyűjtette barátaival, figyelemmel kísérte Egry egészségi állapotát, stb. De ő figyelemmel kísérte a modern magyar és egyetemes művészet lehető minden jelenségét.

CSEH-SZOMBATHY László műgyűjt.

141,221

Oltványi 1991

8, Bp. V. Muzeum krt 7. (18
Wagner János (az ő nevére sz
Épült 1852-53-ban.
9, Idővel a körfolyosók árka
10, Építtette a Nemzeti Lov
tiltakozása ellenére 1948-ban.
11, **Fernkorn Antal** műve.
12, Bp. VIII. Építőmestere
rint (129.). Lebontották 1910-
13, Bp. V. Bajcsy-Zsilinszky
Építőmester **Gottgeb Antal** (
engedély). A két korábbi épüle
szélességben, építette Diesch
sarokrész, Szebényi János-há
SzB 7.220./kétemeletes formáb
Ignácnak/ 1850. SzB 12.886 /há
262-263. (Zakariás)
14, Székesfehérvártól délre.
lékok a romantikus kastélyépí
15, 1860-64. Az oltárkép **Bl**
Bártfai Szabó László: *Szé*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-367

Cseh Tamás

KÖZNEVELÉS
1965 MÁR 26.

hogy egyszer egészen igazán felépül.

1021

Cseh Tamás rajza

TANERŐIHEZ

A városunkat ért csapások nem kím
láinkat sem. A veszteségek fölötti bá
hozzá kell fogni az építő munkához.
munkában nekünk tanítóknak példát
azzal, hogy iskoláinkat a saját fizikai e
helyreállítani. Ezért felhívom a város
népiskolai tanerőit, hogy nálam jelentk
reggel (15-én) a központi iskolában.

Vass

a népiskol

Február 4-én a gimnázium igazgatója
gyösi Néplapban, hogy a gimnázium
„rendezési stb. munkálatai" megkezdő

1928.

		P	f	P	f
				3.000	-
b. szla. sz.					
	0·138	8.280	-		
		165	60	8.114	40
zámit-					
Balog					
				12.266	50
				2338090	

Csch Tivadar

Ötvös

1903

Éimisk 1930. 82. l.

Budapest Székesfővárosi I. kerületi K

1.–71. ll., 1 képes tábla,
1 hangjegy

Esztergom
Laicsky J. 1885

Cseh vára

romjai

Petri Mór: Szilágy vármegye monographiája

II. K. 29 — 60. l.

irodalmi és történeti előadásokat hallgatott. A klasszikus és modern nyelvek oktatását, meg a francia iskolai életet a Lycée Henrie IV-ban tanulmányozta négyhetes gyakorlása alatt. A francia élet és műemlékek tanulmányozására tanulmányutakat tett Ile-de-France, Bretagne, Normandia és Közép-Franciaország legérdekesebb vidékeire. Állandó érintkezésben volt francia ifjúsági körökkel.

Vértes Olga Auguszta (1914, Budapest, róm. kat.), magyar-francia szakos tanárjelölt, Budapestről (Eckhardt Sándor professzor), a második félévben ösztöndíjas. Három kérdés foglalkoztatta: A fokozódó érdeklődés, mely a XVII. század végétől kezdve a finn-ugor népekkel szemben megnyilvánul a francia irodalomban (Voltaire, Buffon, Mallet stb.), s ennek az érdeklődésnek az oka és természete, e témakörből doktori értekezést készít. — Chateaubriand Natchez-ének forrásai, s itt az útleírások döntő szerepe, e kutatásairól a Revue de Littérature Comparéeben fog beszámolni. — Egy Descartes-commentator: Huet, Nouveau Mémoiresja, mely Descartes rózsakeresztes kapcsolataira vet világot, e kérdést s a „történelmi alap" és a pamflet viszonyát hosszabb kutatások eredményeként a Revue de Littérature Comparée 1937. évi július-szeptemberi számában ismertette. Szorosan

szaktanulmányokat folytató egyetemi hallgató és kutató; továbbá 18 francia és más nemzetiségű, magyar tanulmányokkal [illegible] glalkozó egye-

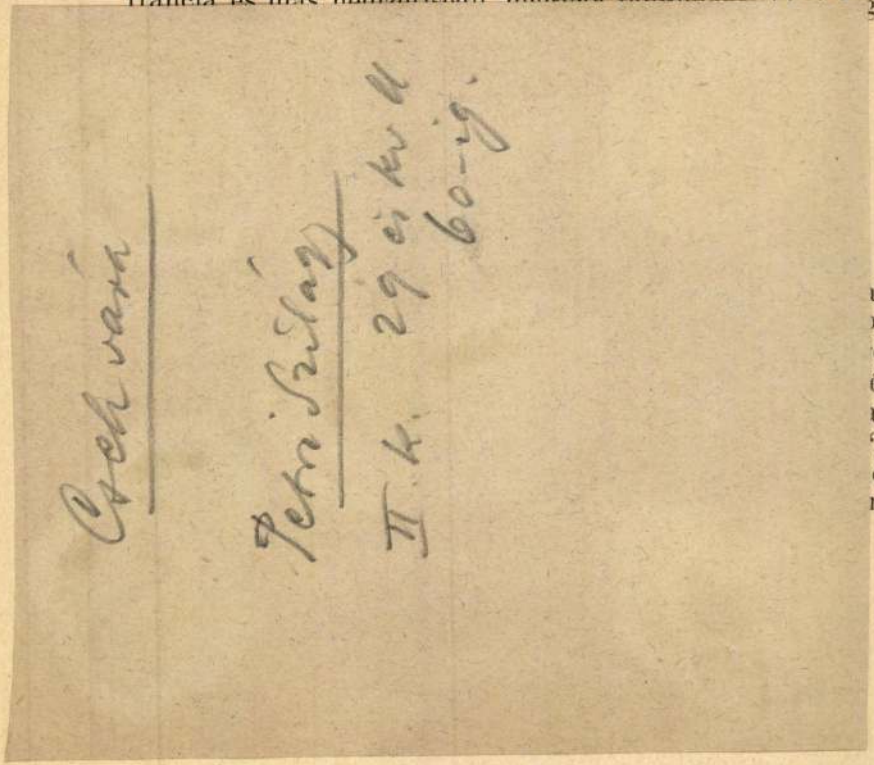

ifjúsági lel-
llgatója volt
orlati teológia
ofesszor mel-
ézet és a Ke-
n egész éven
', „Egyház és
dolgozásához
nagy részben

MDK

Cseh Zoltán, VII.o.tan.

Sárospataki állami angoltagozatu ált.isk.

72. Ujjáépités.

Magy. Ifj. Képzömüv. Kiáll. /VIT/ Gyermekrajzok.
Föv. Képtár. 1949.aug.16.-szept.lo. Kat.

Ø Csch Zsigmond

Kecskemét, Szürszabó

1855–

l. Gyöffyszűr 864

MOB 1976.

Szive, paddal Szent Antal, lysiedz
kerülne. A felső tympanonban egy-e
ban egyik oldalt Szent Bernát, más
dig Szent Scolastica freskótechnik
mellképe kerülne ; a fennmaradó me
dig a kellő stiluselőirás betartás
festhetne diszkrét ornamentikát, e
tok alkalmazásával. Ezt a két fala
mellett kisebbméretü félkörivü ny
ne áttörni, hogy a régi és az uj
zötti összeköttetés meglegyen, am
a főhajók között is.

A régi templomban megvizsgál
hogy az apsisokban a mai nem jele
rongált XIX. századi falfestménye
tőznek-e eredeti románkori falfes
zok töredékei, mint ahogy a fölöt

Csehné Bódi Csilla - festő
Heves Megyei Hírlap 1996. 06. 07.

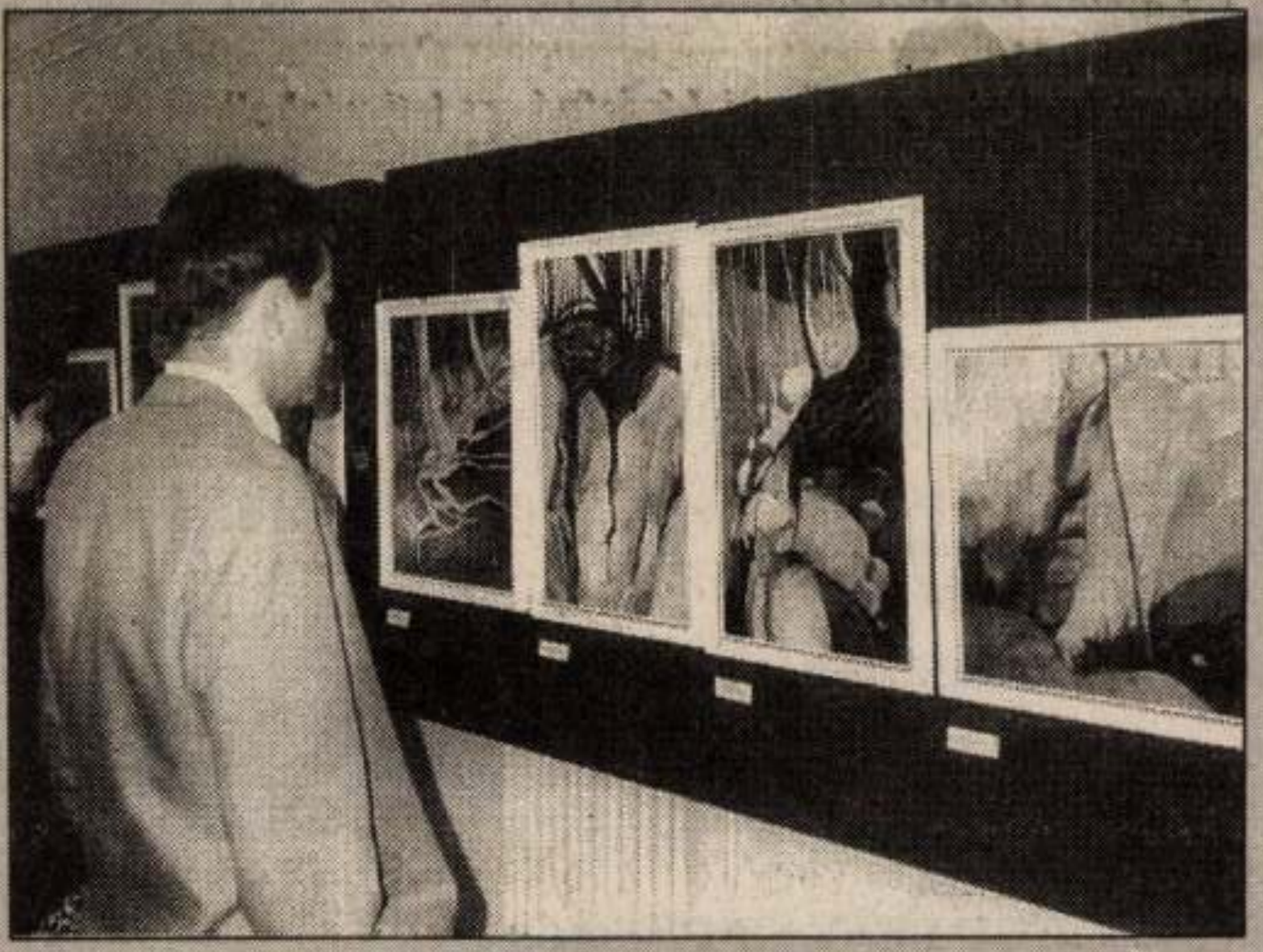

„A lélek megismerése önmagában menthetetlenül mélabússá tenne minket, ha a kifejezés öröme fel nem vidítana” – olvashattuk Csehné Bódi Csilla amatőr festő, a mátraderecskei általános iskola rajztanára tárlatának meghívóján. A polgármesteri hivatal tanácskozótermében kiállított munkáival először mutatkozik be településén a festőtanárnő. Az alkotások július 7-ig tekinthetők meg.

FOTÓ: SUHA PÉTER

K NYERHET VELE!

l legújabb modellje, amely az angliai labdarúgó EB alkalmából

zsák, hátsó fejtámla, szervokormány, színezett üvegek, fordulatszám-
es kárpitozás, a karosszéria színére fényezett lökhárítók és tükör-
rók, sportváltó. Ezért kétségkívül a dobogó legfelső fokára állhat!

bajnoki ajánlat várja az összes
zött, akik 1996. május 1.
k meg Opel Astrájukat,

VÍZIÓ TALÁL GAZDÁRA!

37 cm képátmérőjű Samsung televízió

mpion modellt választják,
t is van:

ST NYERHETNEK
TŐJÉRE, A WEMBLEY STADIONBA!

yző jelenlétében. A nyerteseket postán értesítjük. Jogorvoslatnak helye nincs.
nzre nem válthatók, és velük kapcsolatban levelezést nem folytatunk.

321-OPEL
321-6735 INFO

OPEL LEASING

OPEL

mítva természetesen a föld- jat lesznek kénytelenek fizetni.

Csehné Bódi Csilla festő

Második önálló kiállításán – a pétervásárai Művelődés Háza Kisgalériájában mutatkozott be munkáival a mátraderecskei Csehné Bódi Csilla tanárnő, amatőr festő. Az olaj- és akvarellképek mellett nyomon követhetjük az alkotó „kirándulását" a sokszorosító grafika világába is: linó- és rézmetszetek is láthatók a tárlaton. A kiállítás – melyet Csomós László, a körzet országgyűlési képviselője nyitott meg – szeptember 20-ig látogatható.

FOTÓ: SUHA

9+ szept. 2. Heresi hírlap

párás lehet a levegő, később azonban több órára kisüt a nap. Csak időnként növekednek a felhők, de azok a napsütést alig zavarják. Eső nem valószínű, a szél mérsékelt lesz. A nappali fölmelegedés kissé erősödik, a hőmérséklet a megszokott körül lesz.

Várható legmagasabb hőmérséklet (°C)

Eger:	24	Heves:	25
Hatvan:	26	Füzesabony:	25
Gyöngyös:	25	Kékestető:	14

KEDD 1997. szeptember 2.

A Nap kél: 6.04 órakor, nyugszik: 19.23 órakor.
A Hold kél: 6.22 órakor, nyugszik: 19.32 órakor.
Szeretettel köszöntjük névnapjukon

REBEKA

nevű kedves olvasóinkat!

A Rebeka bibliai név. Jelentése: jól táplált (?). Virága: liláspiros monarda didyma. Védőszentje: Rebeka, Izsák pátriárka felesége. Az ortodox és a görög katolikus naptárban Böjtölő Szent János.

E napon ünneplik még névnapjukat: Axel, Fédra, Teodóra.

14.05 Klasszikusok mindenkinek **14.35** Irodalmi figyelő **14.55** Első közlés **15.06** Interurbán **16.00** Délutáni krónika **16.10** Mindennapi gazdaság **16.20** Hasznos tudnivalók **16.25** Radar **17.05** Magyarországról jövök... **17.26** A Szabó család **18.00** Esti krónika **19.06** Sportvilág **19.25** Műsorismertetés **19.30** Jó éjszakát, gyerekek! **19.34** Válogatta: Csalog Zsolt Móricz Zsigmond: A boldog ember (részlet) **20.05** Táncházban (ism.) **20.30** Határok nélkül **20.50** Tetten ért szavak (ism.) **21.05** Varga Miklós énekel **21.25** Nemzetközi vallási híradó **22.00** Késő esti krónika **22.30** Tér-idő **23.00** Hírek. Időjárás

zarándokutak **17.50:** Népzenekutatók műhelyében **18.05:** Mozart: Szöktetés a szerájból **19.55:** Barokk muzsika **20.30:** Az amszterdami Concertgeboux Zenekar Richard Strauss hangv. **kb.22.18:** Fúvós muzsika **22.29:** A hét zeneműve **22.54:** A próbatétel

RÁDIÓ EGER

A 101,3, a 66,75 MHz-es URH frekvencián és kábelen. T.:410–253. **5.00:** Hajnalhasító **10.00:** Délelőtti mi van most? – Nyugdíjasoknak **14.00:** Tiszta zene **15.00:** Délutáni csalamádé – Női magazin **19.00–23.00:** Pihenjünk –Nemvaczak

CSEHNÉ MATISZ ÁGNES

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG 1998.09.07. Kultúra 7

Biztos technika, mederbe terelt érzékenység

Csehné Matisz Ágnes először mutatta be önálló kiállításon akvarelljeit

BALÁZS ILDIKÓ

Sárospatak (ÉM – DBI) – A nyári szünet után a sárospataki Árpád Vezér Gimnázium iskolagalériájában Csehné Matisz Ágnes akvarelljeit mutatta be.

Ezek a képek a technikai tudás adta biztos ecsetkezelés, és az adott műfaj medrébe terelt érzékenység jegyében születtek – így ajánlotta Baloghné Molnár Irén, a Comenius Tanítóképző Főiskola tanára a kiállítást az érdeklődők figyelmébe.

– Ez a bemutató kettős esemény az életemben – meséli Matisz Ágnes. – Egyrészt ez volt az első önálló kiállításom, másrészt húszéves érettségi találkozóm alkalmából ezzel lephettem meg volt tanáraimat, osztálytársaimat, akik – mivel Sárospatakon jártam gimnáziumba – meg is tekinthették képeimet. Ez nagyon jó érzés. A fiúk csodálkoztak, hisz a mi osztályunkban, a matematika tagozaton ők voltak többségben, és most a művészettől nagyon eltérő pályákon mozognak. Akkoriban nem is gondolták volna rólam, hogy egykor képzőművészettel foglalkozom.

– Milyen út vezetett a matematikától a festészetig?

– Mivel a főiskolán matematika-rajz szakot végeztem, most e két szak jól kiegészíti egymást. A matematika a hétköznapok része, és igénylem a kikapcsolódást, melyet a festés jelent nekem. Korábban a szerencsi várban művelődésszervezőként dolgoztam, játszóházat vezettem. Most a bodrogkisfaludi általános iskolában a felső tagozaton mindkét szakomat tanítom. A gyerekek között vannak, akik matematikából jobbak, de olyanok is, akiket a matematika nem érdekel. Őket a rajzzal lehet megnyerni. Nekik örömet lehet nyújtani, ha jól sikerül a munka. Így aztán jobban megtalálom hozzájuk az utat, és ők is több oldalról ismernek meg engem.

Csehné Matisz Ágnes: Csendélet napraforgóval

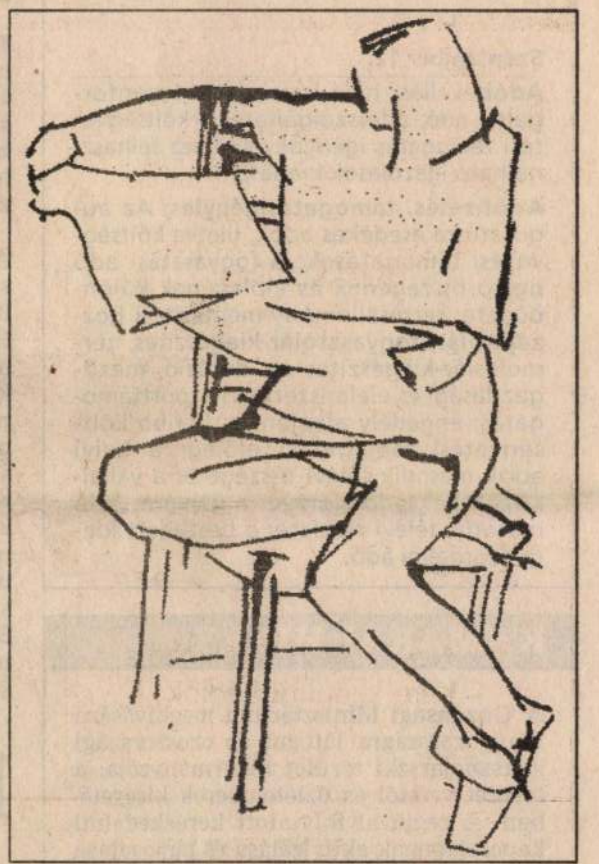

Kroki

– Különös technikát alkalmaz...

– Vizes lapon dolgozom először, majd szilárd tussal húzom a körvonalakat. A szilárd tus elmosódhat, és így érdekes alakzatok keletkeznek. A színvilágom a látványtól függ, de általában barna vagy fekete körvonalakat alkalmazok.

– Magányos alkotó?

– A Rajztanárok Zempléni Alkotókörének szinte a kezdetektől tagja vagyok. Mihelyt leérettségiztem, amatőrként befogadtak olyannyira, hogy sikeresen fel is készítettek a főiskolai felvételire. Sokat köszönhetek nekik...

HATÁRIDŐNAPLÓ

Szeptember 10.

Adófizetés: külföldi személytől levont adó; kifizető által levont osztalékadó

Szeptember 12.

Adóbevallás: havi beszedett idegenforgalmi adó; adatszolgáltatás a költségvetési támogatás igénybevételéhez felhasználható igazolások kiadásáról

Adófizetés, támogatásigénylés: Az augusztusra esedékes adók, illetve költségvetési támogatások; a fogyasztási adó nettó összegének és előlegének különbözete; sertésállomány-mentesítési hozzájárulás, fogyasztóiár-kiegészítés, termelésiár-kiegészítés és -dotáció, mezőgazdasági és élelmiszeripari exporttámogatás; engedély alapján gyakoribb költségvetési támogatási előleg; a helyi adók második félévi összege és a vállalkozók helyiadó-előlege; a gépjárműadó második félévi részlete; a beszedett idegenforgalmi adó.

KAMARAI HÍREK

A Gazdasági Minisztérium meghívására Magyarországra látogat az oroszországi krasznojarszki terület főkormányzója, a terület vezetői és üzletemberek kíséretében. A régióval folytatott kereskedelmi kapcsolatainak aktivizálása és támogatása érdekében az ITDH Magyar Befektetési és Kereskedelemfejlesztési Kht., a MEKOR Kft. és a FÁK Üzleti Klub közreműködésével a magasszintű látogatáshoz kapcsolódóan „Szibériai üzletemberek Magyarországon – Bemutatkozik a Krasznojarszki Terület" címmel üzleti fórumot rendez szeptember 10-én 9 óraikezdettel a Kempinski Hotel Corvinus szállóban (Budapest V., Erzsébet tér 7-8.). A fórumon résztvevő vendégek ismertetik a magyar—orosz kereskedelmi kapcsolatok kiemelt célterületének számító régió gazdaságát, együttműködési szándékait, lehetőségeit is. Részvételi díj: 8000 Ft + áfa. Jelentkezé-

A tizennyolc éves köz

A támogatások megoldatlansága miatt nehéz a kezdő k

Tiszaújváros (ÉM – MZS) – A nemrégiben megrendezett tiszaújvárosi Tranzit Expón sokan figyeltek fel egy fiatal bútorgyártóra. Nem véletlen, hogy termékeivel elnyerte a közönség díját.

A fiatalember szerényen ült standja előtt, mögötte az első látásra talán meghökkentő, de tagadhatatlanul fiatalos, a mai kor ízlésvilágát tükröző kék-sárga színösszeállítású nappali bútora. A szépen megmunkált, nagy gonddal elkészített szekrény sokakat késztetett megállásra. A kissé szokatlan, de egyre inkább teret nyerő színek az évtizedekig uralkodó barna-fehér után sok nézőt hódítottak meg. Senkit nem ért tehát váratlanul, amikor a vásár rendezősége kihirdette, hogy a közön-

Bucsányi Imre Fotó: Dobos V.

ségdíjat a Bucsány nyerte.

– Nem akartam lemnek, amikor mondja a fiatal, ali csányi Imre. – Igaz kat dolgozott ezek kon az egész család és a három testvére polírozott, hogy mi mább felületet nyer

Imre Miskolcon es Számú Szakköz A gyakorlatot, a sz viszont a Balla Bút te Alsózsolcán. Má rán elkezdte a farig kokat, babaágyakat cokat készített. Ne kihívásoktól, kért fürdőszoba-, hálósz konyha-, sőt irodab

– Milyen tervei v következő évekre?

– Nagyon sok

Bővül a betonelemgyár Bod

Bodrogkisfalud (ÉM – PT) – Félmilliárdos beruházással bővül a BVM Mibet Kft. 3. számú gyáregysége Bodrogkisfaludon.

Sájer József ügyvezető igazgató arról tájékoztatott, hogy az új üzemcsarnokban úgynevezett hosszúpados technológiával csúszó zsalus és extruderes vasbeton elemeket készíthetnek a jövőben. A feszített betonelemek hossza akár a 24 métert is elérheti. A

Ezen túlmenően az új technológia segítségével ötször olyan hatékonyan termelhetnek, mint a hagyományos módszerrel – derül ki az ügyvezető igazgató szavaiból. Ráadásul a kevesebb élőmunkát igénylő gyártás miatt a termékek olcsóbban állíthatók elő.

Az ügyvezető reményei szerint ezen az új gyártósoron már a tél beállta előtt elvégezhetik a próbagyártást. A folyamatos, üzemszerű termelésre pedig a jövő év márciusától ke-

Kostyál Károly : Zalai művész

NŐI PORTRÉ

Cseh Németh László

8792 Zalavég
Dózsa György út 24.

1957-ben született Zalavégen. Tanulmányait Zalabéren kezdte, majd Zalaegerszegen és Zalaszentgróton folytatta.
1987-ben földrajz—rajz szakos diplomát kapott a nyíregyházi Tanárképző Főiskolán. Azota a Zalabéri Általános Iskolában tanit.

1957 in Zalavég geboren. Seine Studien begann er in Zalabér, und setzt sie in Zalaegerszeg und Zalaszentgrót fort.
1987 bekam er an der PH Nyíregyháza das Lehrerdiplom für Geographie und Kunsterziehung. Seitdem lehrt er an der Grundschule Zalabér.

He was born in Zalavég, 1957. He was at school in Zalabér but went on studying in Zalaegerszeg and Zalaszentgrót.
He was a graduate from Teacher Training College, Nyíregyháza, in geography and drawing. He has been an elementary school teacher in Zalabér since then.

Ø Csehély Adolf

a szekely keresztúri
r. kat. templomban 1901-
ben felszínre került
régi falképek maradvánzait
lerajzolta. Fenti
ekkor muzeumunyargató
volt, hol nincs meg-
mondva.

Malmagy népnúv II.

62. l.

A bögözi ref. templom

közepkori falké-
pek Huszka József egyett. fenti bon-
totta ki a mészréteg
alól 1898. nyaran
u. o. 69. l.
75. l. – 78. l.

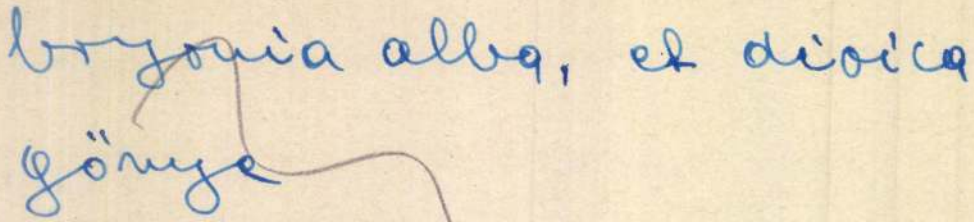

Cschély Adolf

szül. Körmöcbányán 1854. jun. 26.
Itt végezte a reáliskolat 1873-ban,
műegyetem, majd középiskolai ta-
nárképezde. 1884-ig a szolnoki
folyammérnökségnél szolgált,
1884-86. helyettes tanár a me-
zőtúri ref. gimnáziumban. Rö-
vid ideig a kiskunfélegyházai
városi kath. főgimnáziumban,
majd a rozsnyói kat. főgimná-
ziumban működött. 1887-93-ig
a tresztenai kir. kat. főgimnázi-
um tanára volt. Ott írta Arva
vármegye népies hunyászi c.
munkajat. 1893-ban az (szekely) udvarhelyi
áll. főreáliskolahoz helyezték at
Itt halt meg 1904. aug. 29-én.
Életének utolsó heteiben az
alábbi mű reszére folytatott ku-
tatásokat, s azok eredmenyet
és rajzait e munben közölték.

Malmagy népmuv II.

69. l.

A bőgőzi falképekről készült
rajzai repr. n. o. 72. 73-l.

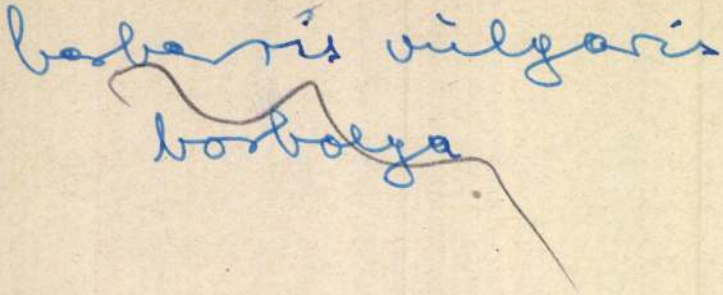
barbaris vulgaris
barbarya

Cschely Adolf.

Vrád

Malmagyépítův. II.

172. l.

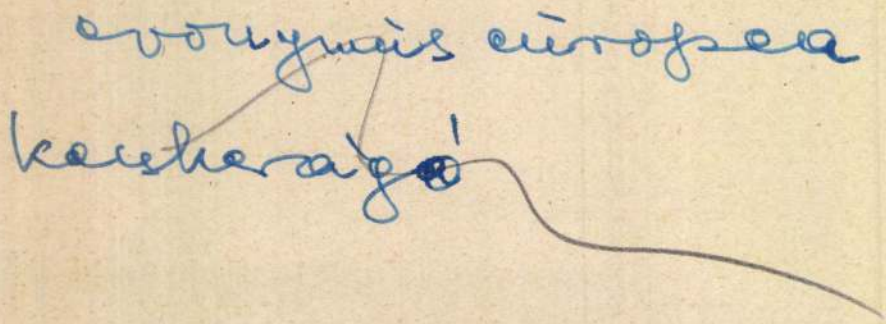

Csehely Adolf

Gulyás Pál

III. irok

IV. K. 7351 h

A BUDAPESTI KIRÁLYI MAGYAR
PÁZMÁNY PÉTER TUD.-EGYETEM

I 4 – I. 14 = 11 nap

II. SZÁMÚ BELKLINIKÁJA

657

Elismervény.

22 P — f., azaz Huszonkettő pengő — f.-ről,

mely összeget a klinika laboratóriumának fenntartására

Dr. Szentiványi Gyulánc

adományként átvettem.

Budapest, 193 9. I. 14

tanársegéd.

28.876 – K. M. Egyetemi Nyomda.

Csehély Adolf

Csehély Adolf: A bögözi ev. ref. templom falképei. Kny. Udvarhelyi Kiadó. Székelyudvarhely, 1898.

Gent (425)

az nem tesz semmit. Így volt ez az legelső festészeti kiállításokkal is. Ha ezentúl az építészek is megjelennek a kiállításokon, higyjék el

sel
ül
a-
es
ak
nt.
ne
ell
gy
is-
m
en
b;
és
eti
pí-
ar
gy
in,
yü
le-
ág
az

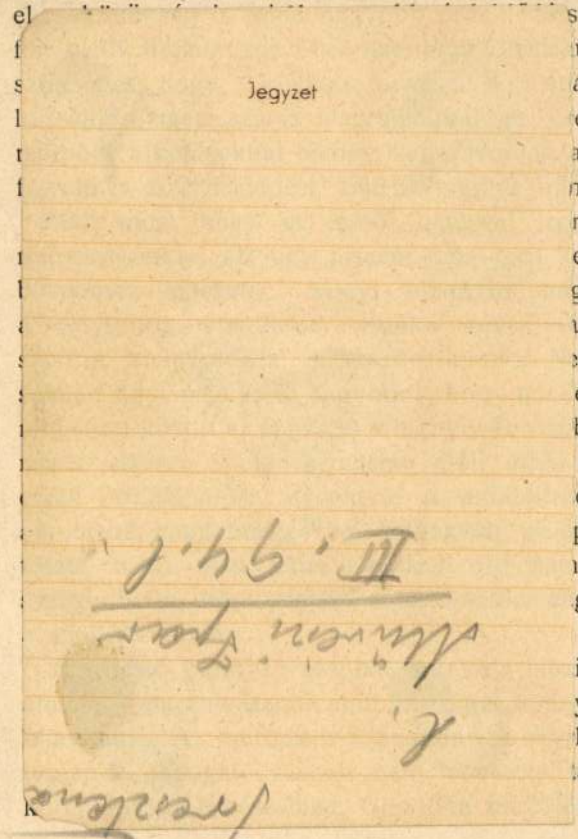

zett angol művészet mért hódít annyira, annak oka abban rejlik, hogy a Ruskinok munkája folytán egységes művészet jött létre, melynek minden fajta hajtása üde, őszinte. Ők azonban úgy öntözték, úgy művelték a termőföldet, hogy míg az egyik részen búzakalász terem, addig a másik részen ne üsse fel fejét a bogáncs. S öntudatos munkájuk gyümölcseiben gyönyörködik ma egész Európa!

Az építészet szoros viszonyban áll a dekoratív művészetekkel, mely utóbbiaknak viszont fejlődésükben hozzá kell simulniok a műépítészet fejlődéséhez. Azt már nálunk is tudják, hogy a lakásban a nem együvé tartozó stilü butorok az ízlést sértik, de a műépítészettel bizony még vajmi kevesen törődnek s legnagyobb lelki nyugalommal élvezik a renaissances alak s az angol empire butor közt való disszonáncia képtelenségeit.

Az építészetnek tehát nagyon is egybe kell forrnia többi társaival. Ez az egybeforrás, ez a harmonikus együttfejlődés teremti meg az életerős, egységes művészetet.

Természetes, hogy közönség nélkül nincs művészet. A mi közönségünkben az ilyen, egységes művészet iránt még nem ébredt föl az érdeklődés. Ezt kell tehát fölkelteni, az összes

Cseh'ely A

A magyar díszítő stílus tanítása a Középiskolában

Négy rajz mellékletet

Székelyudvarhely

1903

8°

pothobet

Csehély Adolf

Bogózi falképek

l.

Csehély Adolf:

A bogózi falképek

ügyében. Arch. Ért.

1899. 301–302. l.

Csehely Adolf

Bögözi falkepek

Csehely Adolf: A bögözi falkepek ügyében. Arch. Ért. 1899. 94. l. 95. l.

Huszka József: Arch. Ért. u. o.

Komp a Dunán — Fähre an der Donau (Kisoroszi, 1899)
Ullmann Andor úr, Bp. — Herr Andreas Ullmann, Bp.

< Cschélz-Adolf >
rajztanár cikke

< > A rózsa a
magyar ornamenti-
kában.
Művészi Ipar
1890. 81–85 l.
képekkel

678. *Zsófia főherczegnő*

Vállon alólig látható, kis
néz. Középütt elválasztott ha
fejkendője fekete, fülbevaló
nyakán lévő füzéren kereszt
csipkével van diszítve.

Vászon, méretei 49·5 : 39·6
30 K. — Vétetett a gr. Kre
A megszerzésére vonatkozó ad
lelt. sznál. — Átvétetett 1895 ápr
jegyzék 154. — Az átvételt tu
8-iki 14895 sz. leirat (159–96).

Csehély Adolf

árkosi-Ferenczi Kálmán, Balázs Márton, Groó István, Medgyaszay István nevét sorolja fel a lap, "A magyar nép müvészete" c. beszámolójában, idézve Malonyay Dezső müvét, mely a Székelyföld népének müvészetét mutatja be. Fenti nevek, mint a testvérmüvészetek munkásai szerepelnek, az illusztrációkat végző festőmüvészek neve mellett, de azt nem közli, hogy a testvérmüvészetek miből állnak.
A könyvet a Franklin Társulat adta ki.

A HÉT, Bp. 1909. márc. 21. XX. évf.
12. sz. 203. lap.

Csehberek

Kastély

Épült 1837.

Rados Jenő dr.

Magyar Kastélyok

12. l.

Csehberek

(Nógrád vm.)

Zahn - kúria

Zádor - Rados

1991. l.

MDK

Csehély Adolf,

Az elmult korszak népmüvészetének egyik fölgyüjtője és egyben irója.

/Müvész vagy rajztanár?/

Viski Károly: A magyar népmüvészet irodalma.
A Mügyüjtő 1928. 1.sz. 18,19.l.

Fotó: Molnár Géza

N. Csehi Edit: Kék-vörös nyakék, karkötő, fülbevaló /
Edit N. Csehi: Blue-red pendant, bracelet and earring
1998, félporcelán, fonal, fémsóval színezett, oxidáció 1200 °C

Fotó: Molnár Géza

N. Csehi Edit: Mályva rózsaszín nyakék, karkötő, fülbevaló /
Edit N. Csehi: Pinkish-purple pendant, bracelet and earring
1995, félporcelán, selyem, anyagában színezett, redukció 1250 °C

szenvedélye alakított ki éppen ilyenre: a trófea az ember környezetének a természettől elorzott dísze. Csehi Edit trófeái két, minden szempontból eltérő karaktert állítanak szembe egymással: sötét színek és organikus felületek találkoznak fémesen csillogó, sima részletekkel. Egészen más hangulatú világból származnak a zománcosan fénylő, színes mázas, pöttyös, csíkos és cirmos testű kerámiálények, amelyek bizonyára a tenger mélyének színpompás állatvilágában, lábasfejűek és virágállatok társaságában érezhetnék a leginkább otthon magukat – még akkor is, ha egyikük-másikuk formáját tőrök és más fegyverek, tehát ember alkotta tárgyak ihlették. Csehi Edit kerámiái eredendően organikusak, ez a karakter járja át a gubók és diók formáiból levezethető, a színvilág szempontjából viszont egyértelműen absztrahált ékszereit is.

A természeti formák alapján kialakított ékszer az emberiség történetének legősibb időszakait idézi, hiszen az ékszer az emberré válás egyik tárgyi jelének tekinthető: rítusokról, társadalmi rendszerről ad hírt a talizmánként

Lelkem teremtményei

N. Csehi Edit ékszerei és kerámiái

A keramika az iparművészet egyik legősibb ága, nem annyira a fazekasság több évezredes múltja miatt, sokkal inkább azért, mert a legkorábbi emberi alkotótevékenységek egyike lehetett a természetben talált képlékeny agyag kézzel történő formázása, alakítása. A művészet kezdeteitől indítja saját útját *N. Csehi Edit* is; számára az inspiráció forrását a természet formáiban megnyilvánuló egyetemes – és művészi – alkotóerő jelenti.

Csehi Edit nem használati tárgyakat készít, hanem saját világot hoz létre, melynek édeni gyümölcsei, különös állatai látható, tapintható módon a földből vétettek. Komoly szakmai kihívás, ugyanakkor izgalmas és véget nem érő kísérletsor az alkotó számára, milyen mértékben képes a kerámia más anyagok jellegét visszaadni, nem az utánzás igényével, hanem játékosabb vagy éppen komolyabb parafrázis gyanánt. Csehi Edit kezében az anyag – megőrizve eredeti karakterét, és mégis átalakulva – különféle egzotikus fák húsos, lédús gyümölcseihez, vagy éppen fantasztikus formájú csonthéjas termésekhez kezd hasonlítani. Másutt finom, fátyolszerű, feltekercselt szövedék, színes fonalból tekert gubó, lepkebáb. Megint másutt madártoll. És a természet más anyagai, szaru, sörte, prém, ahogyan azt az állati trófeák által inspirált tárgyakon láthatjuk. A trófea motívuma bizonyos szempontból eltér a többitől: természeti forma, amit azonban az ember történelem előtti idők óta élő vadász-

N. Csehi Edit: Madarak / Edit N. Csehi: Birds
1997, mázas, lüszteres kőagyag, szabadon formázott, raku, oxidáció 1200 °C, 54–30 cm

Fotó: Molnár Géza

N. CSEHI EDIT
keramikus

PÁGER BERNADETT
textiles

SZERETETTEL MEGHÍVJA ÖNT ÉS KEDVES BARÁTAIT
ÖNÁLLÓ KIÁLLÍTÁSÁRA

A kiállítást 2000. február 22-én, kedden 18 órakor nyitja meg
BAKONYVÁRI M. ÁGNES
művészettörténész

FISE GALÉRIA, 1054 Budapest, Kálmán Imre u. 16. Tel: 311-3051
Megtekinthető 2000 március 10-ig: h-cs: 12-17, p: 12-15 óráig

N. CSEHI EDIT

A kiállítás létrejöttét támogatták:
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
Nemzeti Kulturális Alap
Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
Magyar Alkotóművészek Közalapítványa
Fővárosi Közgyűlés Kulturális Bizottsága
Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság-IFETI
Fiatal Iparművészek Stúdiója Egyesület

CSEHI Edit ügyfelvevő

MEGHÍVÓ

Fiatal kerámikusok és üvegesek szeretettel meghívják Önt „ TUCAT " című kiállításukra.
Megnyitó : 1991. november 11 - én 18 órakor.
Megtekinthető : 1991. november 11 - 21 -ig
Árkád Galéria, Bp. VII.ker. Rákóczi út 30.

A tucat:

Andor István
Beiczer Judit
Bráda Enikő
Csehi Edit
Csontos Katalin
Gaál Ildikó
Horváth Gabriella
Karsai Zsófia
Molnár Gabriella
Petrik Rita
Polyák János
Szili Borbála

N. CSEHI Edit Keramikus

XII. O. Kerámiatiennalé.

12.sz. 28.p.

Új Művészet 1992

N. Csehi Elit

Magyar Iparművészet az
ezred fordulón 2003

105 l.

ypes (i) and (ii) have been prepared
w – to our knowledge – only one of
SA), is still under development (Phase

ification of the preference of tryptase
P_2 and P_3 through the synthesis and
nitranilides, then to the synthesis of
2-naphthoyl-L-arginyl-L-proline amide
sible tryptase inhibitor that will be our
g: Hyn-Arg-H (**A**), and iBoc-Trp-Arg-H
which was prepared as substrate but
of substrates and inhibitors prepared
rence depends on P_2; preferred P_1/P_2

Csehi Gusztáv /Románia/

"Utirajz" cimmel hozza a lap a müvész rajzát. Teret ábrázol szoborral, előtte többféle stilusu régi házzal.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. május 15.
XX. évf. 2o. sz. 7. lap.

Csehi Gyula
festő

M.D.K

Méltatás

Tóth Béla: Kolozsvári műtermekben
Művészet, 1968. április - 28 lap.

Csehi István

Hobrán

1905

Éimisk 1930. 82. l.

1922. szept

Passziv vag

1. Folyószámla

Tiszta vagy

M.D.K.

Csehi Kálmán

"Nyár" c. festményének repr.-ját hozza a lap a "Mübarát" kiállitásáról.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1944. jan.2o-26.
VII. évf. 4. sz.

MDK

Csehi Lajos

V. Orsz. Iparm. kiáll. Műcs. 1965.

MDK

Csehi Nándor

Balatoni strandrészlet, of.

Pécsi Képzőműv. ... Társ. 2. mohácsi kiáll. 1944. jún. 4 l.

II. HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI KERÁMIA SZIMPOZIUM
MEGNY. 2000. 03. 03.

N.Csehi Edit

(Sátoraljaújhely, 1967. május 23.)
Lakás/Műterem: 1148 Budapest,
Őrs vezér tere 17. VI/26.
Telefon/Fax: 222-8158

1985-ben végzett a Képző és Iparművészeti Szakközépsikolában Lőrincz Győző és Kádár Miklós tanítványaként. 1994-ben a Magyar Iparművészeti Főiskola kerámia-tanár szakán, majd 1995-ben Mesterképző Intézetének szilikát szakán kapott diplomát. Tanára: Nagy Márta, Schrammer Imre. 1996-ban a Bokány Dezső Szakközépiskolában rajz-mintázást tanít. Jelenleg a székesfehérvári Tóparti Gimnázium és Művészeti Szakközépiskolában tanít kerámia elméletet és gyakorlatot.

Műtermében ékszereket és plasztikákat készít egyedi, gyűrt technikával. 1991-től tagja a Fiatal Iparművészek Stúdiójának, 1994-től a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének, 1995-től a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének.

DÍJAK, ÖSZTÖNDÍJAK:

1992. Pécs, XII. Országos Kerámia Biennálé, a Parti Galéria Különdíja
1995. Kecskemét, Nemzetközi Kerámia Stúdió, ösztöndíj
1996. Budapest, Kozma Lajos Kézműves - Iparművészeti ösztöndíj
1997. Kecskemét, Junius Szimpozium
1998. Sárospatak, V. Zempléni Nyári Tárlat, Sárospatak Város Díja

KÖZGYŰJTEMÉNYBEN ŐRZÖTT MŰVEK:

Kecskemét, Nemzetközi Kerámia Stúdió

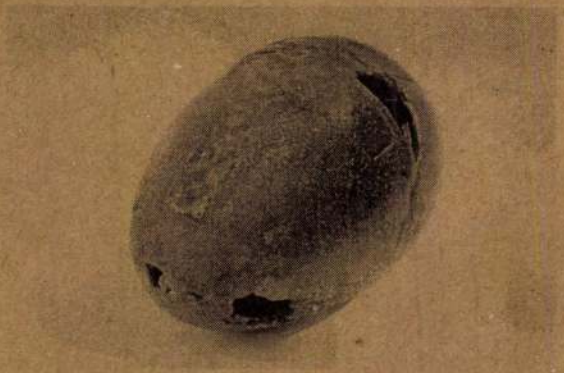

Orosz Mária

(Füzér, 1945. október 25.)
Lakás/Műterem: 6800 Hódmezővásárhely, Kohán György u. 10.
Telefon/Fax: 62/242-851

1961-1964. között Koczor Sándor és Gazder Antal mellett porcelánfestést tanult Hollóházán, majd 1965-1969. között, sátoraljaújhelyi középiskolai tanulmányai alatt, dr.Sárdyné rajzszakkörében kezdte meg felkészülését. 1969-ben a zebegényi Képzőművészeti Szabadiskolában Gyémánt László és Mizser Pál irányításával dolgozott, majd ezután két évig a Vasutas Képzőművész Körben folytatta tanulmányait, ahol Kirchmayer Károly és Kling György voltak tanárai.

A MIF porcelán szakán 1976-ban kapott diplomát, mesterei Schrammel Imre, Előry Miklós és Jánossy György voltak. A főiskola elvégzése óta a hódmezővásárhelyi Alföldi Porcelángyár, majd jogutódja a Alföld Porcelán Edénygyár Rt. tervezője, grafikai jellegű dekorokkal foglalkozik. Műtermében geometrikus jellegű porcelán kisplasztikákat, építészeti és kerti kerámiákat készít. Az ember, és az embert körülvevő terekben szereplő tárgyak foglalkoztatják. Érdeklik az új technológiák, alkalmazásuk új formai és kifejezési lehetőségei. 1978, 82, 86, 88, 93-ban a Kecskeméti NKS ösztöndíjasa volt. A Siklósi Kerámia Alkotótelepen 1978-ban és 86-ban dolgozott, 1981-ben a Römhild-i alkotótelepen, majd 1998-ban az I. Vásárhelyi Kerámia Szimpozionon vett részt. A MKISZ-MKT (1980), a Művészeti Alap, majd MAOE (1976) az AIC (1982) tagja.

ÖNÁLLÓ KIÁLLÍTÁSOK:

1980. Budapest, Dorottya utcai Kiállítóterem 1981. Balatonlelle, Tóparti Galéria 1982. Szeged, Bartók Béla Művelődési Központ 1983. Prága, Magyar Intézet Varsó, Magyar Intézet 1997. Képeslap, Hódmezővásárhely, Tornyai János Múzeum

DÍJAK:

1974. Országos csempepályázat II. díja 1977. Edénydekor-pályázat III. díja 1978. Faenza, Nemzetközi Kerámia Verseny, aranyérem 1980. Siklós, Siklósi Kerámia Szimpozion különdíja Budapest, Finomkerámiaipari Művek, különdíj Budapest, Finomkerámiaipari Művek, nívódíj Pécs, Országos Kerámia Biennálé, különdíj 1981. Kulturális Minisztérium nívódíja 1982. Kecskemét, Országos Szilikátipari Formatervezési Triennálé díja Hódmezővásárhely, Vásárhelyi Őszi Tárlat, az Alföldi Porcelángyár munkajutalma 1984. Zágráb, Nemzetközi Mini Kerámia Triennálé, Pocasna, elismerő diploma 1993. Budapest, Kertészeti Egyetem, a Képző és Iparművészeti Lektorátus Díszkutak, ivókutak pályázata, dícsérő oklevél 1997. Zágráb, Nemzetközi Mini Kerámia Triennálé, elismerő diploma

MŰVEK KÖZGYŰJTEMÉNYBEN:

Faenza, Kerámia Múzeum Genf, Ariane Múzeum Gyűjteménye Hódmezővásárhely, Tornyai János Múzeum Kecskemét, Nemzetközi Kerámia Stúdió Gyűjteménye Pécs, Janus Pannonius Múzeum Römhild, Kerámia Gyűjtemény Siklós, Siklósi Alkotótelepek Gyűjteménye

MŰVEK KÖZTÉREN ÉS KÖZÉPÜLETBEN:

1979. Zamárdi, FIM üdülő: Plasztikus falburkolat, magastűzű mázas kerámia, 68 m2
1981. Szeged, Thermál Fürdő: Oszlopburkolat és ivókutak, félporcelán magastűzű mázas kerámia, 13 m2
1984. Hódmezővásárhely, Béke telepi Óvoda: Két ivókút, samott, magastüzű, mázas kerámia, 70x90 cm
1992. Szeged, Piarista Egyetem Kollégiuma: Homlokzati plasztikus fríz rekonstrukciója, embléma és feliratos tábla, samott, magastűzű mázas kerámia

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1916 MÁJ 15

ÉLET ÉS IRODALOM

Csehi Gusztáv

ÁS

1021

Csehi Gusztáv (Románia): Útirajz

A MAGYARORSZÁGI SZLOVÁKOK NÉPRAJZA

Nemzetiségeink néprajzával helyi kutatók, megyei és országos intézmények évek óta, rendszeresen foglalkoznak. A közelmúltban a német kisebbség etnográfiai kiadványáról adtunk hírt, nemrég pedig a hazai szlovák etnikum hagyományaival és mai életével foglalkozó tanulmánygyűjtemény látott napvilágot. A Magyar Néprajzi Társaság kiadványát a Magyarországi Szlovákok Demokratikus Szövetsége támogatta.

Manga János a könyv bevezetőjében azt fejtegeti, hogy a törökök visszahúzódása után Észak-Dunántúlon, Dél-Magyarországon, aztán Borsod, Abaúj és Zemplén megyék területén több fázisban alakultak ki szlovák települések. A betelepülők az ott élőkkel egészséges kapcsolatot teremtettek, de szinte a mai napig nyelvi szigetet alkotnak.

Az egyik legnépesebb szlovák-lakta területen, Békés megyében erős hagyománya van a halállal és a halottakkal összefüggő hiedelmeknek. Krupa András úttörő gyűjtőmunkát végzett ezen a területen. Érdekes, hogy a régebbi szlovák településeken nemcsak gazdag anyagra, hanem készségesebb adatközlőkre is talált, mint az újabbakon. A halottért jövő szellemnek, a hazajáró lélek szokásainak, a visszajárás okainak és a védekezés módjainak színes, településenként különböző, sőt még ma is élő változatait sikerült összegyűjtenie a békéscsabai szerzőnek.

A délkelet-magyarországi Csanádalbertin lakodalmi szokásokat és hiedelmeket tanulmányozott Janecskó János, Dedinszky Gyula pedig a békéscsabai tanyákon élő szlovák parasztok életét az azonos körülmények között élő magyarokéval hasonlítja össze. A Békés megyében viselt ködmönök szabatos leírásából megtudjuk, hogy nemcsak a magyarokétól, hanem vidékenként egymásétól is különböztek. (E cikk szerzője Tábor György.) Egy kihalóban levő hegyközi foglalkozásról, a jellegzetesen szlovákok űzte drótosságról gazdag tanulmányban számol b Petik Rezső — Kishután, Nagyhután és Vágáshután végzett vizsgálatai alapján. A kötet fejezeteit fotók illusztrálják.

A BUDAPESTI MOZIK MŰSORÁBÓL

1976. május 13–19.

ALFA:
Vigyázat, vadnyugat (ol) 3, h6, f9

BARTÓK:
A riválisok (mb. fr) 9, n12, f2
Vadvízország (m) 4, 6
A 22-es csapdája (mb. am)*** este 8

BÁSTYA:
A stadion őrültjei (mb. fr) h9, 11, n2
Két pont között a legrövidebb görbe (m) f4, h6, 8
A riválisok (mb. fr) este 10

A MAGYAR FILMEK MOZIJA BÁNYÁSZ:
Vadvízország n10, n12
Hegyen-völgyön (Cimborák II.) n2, f4
Cimborák, h6,

CORVIN:
A riválisok (mb. fr) f4, h6, 8

CSOKONAI:
Robinson Crusoe (mb. sz) h9, 11, n2
A dublőr (bolg) f4, h6, 8

DUNA:
Vadvízország (m) 4, 6
A szerelmes Blume (am) este 8

KOSSUTH XIII:
A stadion őrültjei (mb. fr) f4, h6, 8

MÁTRA
MESE- ÉS IFJÚSÁGI MOZI:
Robotdirektor (mesesorozat) f10, f11, f12, f1, f2, f3, f4 f5
Robinson és a kannibálok (mb. ol) h6, 8

MÁJUS 1.:
Pim, Pam és Pumelka (mb. NSZK) n10, n12, n2
Válságdíj (ang)** f4, h6, 8

MŰVÉSZ:
A felső tízezer (mb. ang)** 10, h1
Robinson Crusoe (mb. sz) f4, h6
Labirintus (m) este 8

PUSKIN:
A riválisok (mb. fr) h9, 11, n2
Dúvad (m)*** f4, h6, 8

SPORT:
Robinson Crusoe (mb. sz) f4, h6
Nyestfiak (rom) este 8

TOLDI STÚDIÓMOZI:
Találkoztam boldog cigányokkal is (jug)** 4, n7
Amerikai anzix (m) este f9
A nap vége (svéd)** 15-én éjjel h11

TINÓDI:
Pim, Pam és Pumelka (mb. NSZK) 4, 6, 8

URÁNIA:
Pim, Pam és Pumelka (mb. NSZK) n10, n12, n2
Válás előtt (am) f4, h6, 8

UGOCSA:

Az amerikai származású, vil hírű „mezitlábas táncosnő" al jához legalább annyi szóbes és legenda fűződött életében holtában, mint Szergej Jeszei néhez, akinek rövid pár évig lesége volt. A Lityeraturn Rosszijában, Nelli Loginova lából, érdekes írás jelent n amely Duncan naplójegyze memoárjai alapján igazítja h lesre ennek a szenvedélyes bátor sorsot vállaló asszony az élettörténetét.

Pályája úgy kezdődik, mint csodagyerekeké. A folytatás azo ban merőben eltér a művész-ka rierek sémájától.

Anyja egy kis kaliforniai ny ralótelepen zenetanár volt, lecl adásból tartotta el négy gyerel Egyszer házatérve, különös l vány fogadta: a hatéves Isado lakásuk erkélyén összegyűjtötte környékbeli gyerekeket, akil könnyed karmozdulatokra tanító Anyját mulattatva a jelenet, zo gorához ült és kísérte őket. gyakorlás rendszeressé vált, s helybeli szülők hamarosan a róbb összegeket fizettek Isador nak az „órákért". A tízéves ki lány otthagyta az elemi iskol hiszen saját „tánciskolája" m híressé vált a partvidéken.

Memoárjaiban így emlékez vissza pályakezdésére: „A tánc szisztémájának neveztem el tán oktatásomat, holott nem volt sen miféle módszerem. Fantáziám hallgattam és rögtönöztem, azt t nítottam, ami eszembe jutot Egyik első táncomat Longfello *Fellőttem a nyilamat* című versé re rögtönöztem. Felolvastam a ver set és arra tanítottam a gyerek ket, hogy értelmét mozdulatokka mozgással kövessék. Anyám es ténkint játszott, én pedig táncok költöttem."

Gyerekkorára emlékezve köny vében, Isadora hálás a sorsnak nyomorért, amelyben éltek. Any juk Beethovennel és Mozartta Shakespeare szonettjeivel és Keat verseivel varázsolta széppé körü löttük a sivár szegénysége „Anyánk a tárgyak birtoklásána nagyvonalú megvetésére tanító bennünket. Az ő példájára soh életemben nem viseltem drágasá got magamon. Ő azt tartotta hogy mindezek a holmik végül bi

Csehi Nándor

Nyárfák, olaj
Pécsbányatelepi részlet, olaj

Pécsi Képzőművészek és Műbarátok Társasága első mohácsi kiállitása, Mohács, 1943.katalogusa

XVIII. Magyar Grafikusok kiállitása, Budapest.
1923. december katalogusa

MDK

Csehi Nándor

Balatoni strandrészlet, of.

Pécsi Képzőm. és Műbarátok Társ. 2.kiáll.
Mohácson, 1944. 4 l.

MDK

Csehi Nándor

Dunántúli táj.olajf.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.Kat.
Műcsarnok.1944.JÚN.1-18-ig. 35.l.

Csehi Nándor MDK

Szekszárdi utcarészlet

Műcsarnok 1944. márc.-ápr.
Tavaszi Tárlat

Csehi Nándor

MDK

Kővágószöllősi táj

Műcsarnok 1944. márc.-ápr.
Tavaszi Tárlat

MDK

Csehi Nándor festő, Pécs, 1895.

Pécsi részlet télen, olaj
Hazafelé, olaj
Árpádi részlet, olaj
Csőszkunyhó, "
Malomárok, "
Sueks zárdi utcarészlet, repr. olaj

Műbarát 52. kiáll. 1944. jan.

MDK

Csehi Nándor festő, Pécs, 1895.

Kazlak, olaj
Őszi szántás, "
Téglaégető, "
Baranyai táj, "
Mezei ut, "
Nyár, "

Műbarát 52. kiáll. 1944. jan.

MDK

Csehi Nándor festő, Pécs, 1895.

Mecsekalja, olaj
Legelésző birkák, olaj
Fészer, olaj
Tavasz, olaj
Pécsi részlet télen II. olaj
Kővágó szőllős, olaj

Műbarát 52. kiáll. 1944. jan.

MDK

Csehi Nándor, Pécs

Műbarát 52.kiáll. 1944. jan.

MDK

Csehi Nándor

Bán Tibor: Négy dunántuli festő a Műbarátnál.
Rajzoktatás. 1944. V.évf.1.sz. 16 16 l.

MDK

Csehi Nándor festő, Pécs, 1895.

Utcarészlet, olaj
Baranyai falusi ház, olaj
Püspökbogád, olaj
Pécsi részlet, "
Aratás, "
Parkrészlet, "

Műbarát 52. kiáll. 1944. jan.

MDK

Csehi Nándor

Dr. F. L.: Négy dunántuli festő. Református élet. 1944. jan. 8. 8 l.

MDK

N.Szal. XLIX. csop. kiáll. 1926. jun.

MDK

Csehi Nándor

Dunántuli táj, of.

7.nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun. Mücs.

Csehi Nándor MDK

Dunántuli táj, olf.

Műcsarnok 1944.VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Csehi Nándor MDK

Kővágószöllősi táj

Szekszárdi utcarészlet

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Csehi Nándor

festő

Pécsi) képren. és Mintaz. Társ kiáll. 1942. nov

őszi kiáll (Pécs)

Derfli, olaj

Kővágószőlős, olaj

Őszi udvar, olaj

Feleségem, olaj

1943 febr-márc (Mohács):

Nyárfák

Pécsbánya telepi részlet) ol

116. kép. *Sassetta: M*

CSEHI NÁNDOR festővűvész

Született 1895-ben Pécsett. Kereskedelmi iskolai tanulmánya elvégzése után, mint katona küzdötte végig az első világháborút. A háború után szülővárosában a Gebauer-Martyn festőiskolában tanult, majd Bécsben, Münchenben és Párisban egészítette ki tanulmányait. Jelenleg Pécsett dolgozik. Ott több önálló kiállítást rendezett. Művei vannak a Szépművészeti Múzeumban és az Esztergomi Keresztény Múzeumban.

Olajfestményei:

1/c.	Útrészlet	olajf.	350.—
2/c.	Baranyai falusi ház	„	450.—
3/c.	Püspökbogád	„	1200.—
4/c.	Pécsi részlet	„	500.—
5/c.	Aratás	„	1200.—
6/c.	Parkrészlet	„	350.—
7/c.	Mecsekalja	„	400.—
8/c.	Legelésző birkák	„	1200.—
9/c.	Fészer	„	350.—
10/c.	Tavasz	„	800.—
11/c.	Pécsi részlet télen II.	„	500.—
12/c.	Kővágó szőllős	„	1400.—
13/c.	Pécsi részlet télen	„	500.—
14/c.	Hazafelé	„	800.—
15/c.	Árpádi részlet	„	350.—
16/c.	Csőszkunyhó	„	600.—
17/c.	Malomárok	„	450.—
18/c.	Szekszárdi utcarészlet	„	1200.—
19/c.	Kazlak	„	400.—
20/c.	Őszi szántás	„	800.—
21/c.	Téglaégető	„	350.—
22/c.	Baranyai táj	„	1100.—
23/c.	Mezei út	„	350.—
24/c.	Nyár	„	1200.—

Csehi Nándor: Szekszárdi utcarészlet (18/c. szám)

A KATALOGUS ÁRA 80 FILLÉR.

F. k.: Krivátsy Szűts György. Springer nyomda.

Gallyas Frigyes:
Anyám csokra (11. szám)

GALLYAS FRIGYES festőművész

Született Győrött 1900-ban. A Képzőművészeti Főiskolán Rudnay mester tanítványa lett. Első ízben

19/c. Kazlak	.....	„	
20/c. Őszi szántás	.....	„	800.—
21/c. Téglaégető	.....	„	350.—
22/c. Baranyai táj	.....	„	1100.—
23/c. Mezei út	.....	„	350.—
24/c. Nyár	.....	„	1200.—

Csehi Nándor: Szekszárdi utcarészlet (18/c. szám)

A KATALOGUS ÁRA 80 FILLÉR.

F. k.: Krivátsy Szüts György. Sprinzger nyomda.

Omkt Csehi Nándor

1944 tav.

Kővágószőlősi táj

Szekszárdi utcarészlet I

1944 nm. (N. képem miáll)

Dunántúli táj, of

---

lietve rajzával mellékelem/.

relemet vivő altisztnek.

Szivélyes üdvözlettel

Bolgárjolé

Csehi Nándor

Lap: Dunántúl (Pécs)

Megjelent: 1942 DEC 15.

December 27-én zárul Csehi Nándor képkiállítása

Pécs, dec. 14. — Teljes erkölcsi és anyagi siker kíséri Csehi Nándor idei második gyűjteményes képkiállítását. A látogatók egymásnak adják a kilincset a Színháztér 2. szám alatt levő műteremben, ahol egyre több kép alatt jelenik meg a kis karton: „Megvették!"

A sikert elsősorban Csehi Nándor komoly kvalitású művészetében kell keresni. Rövid pár esztendő alatt robbant ki tehetsége, amelyet vasszorgalommal egyre fejleszt. Képeire több vidéki városban is felfigyeltek, legutóbb a kaposvári *Berzsenyi Egyesületbe* hívták meg kiállító tagnak. Érdekes megjegyezni, hogy *Csehi* képeiből egy esztendő leforgása alatt több, mint ötvenet megvásároltak, amelyeknek jórésze pécsi családok és művészek otthonát díszíti. Pécs régi patriotizmusát látjuk abban, hogy a pécsiek veszik legszívesebben a pécsi művész képeit.

A mostani második gyűjteményes kiállítás iránt egyre fokozottabb érdeklődés nyilvánul meg. Csehi hangulatos, szép képeit nagyon sokan karácsonyi ajándéknak szánják. A valóban művészi

AZ 1939. ÉVI

ŐSZI TÁRLAT

RGYMUTATÓJA

KERETÉBEN:

NÉHAI FESZTY ÁRPÁD ÉS NEJE JÓKAI RÓZA, NÉHAI RAUSCHER LAJOS, TOVÁBBÁ A MAGYAR AKVARELES PASZTELFESTŐK EGYESÜLETE, VALAMINT BARKÁSZ LAJOS, BASILIDES BARNA, BURJÁN LÁSZLÓ, CZENE BÉLA, APÁTFALVI CZENE JÁNOS, CZ. HIKÁDY ERZSÉBET, DIÓSY ANTAL, FESZTY MASA, HALASI HORVÁTH ISTVÁN, SZEMEREY ZOLTÁN. VISKI JÁNOS FESTŐMŰVÉSZEK, ANTAL KÁROLY, BUZI BARNA, ESSEŐ ERZSÉBET, PETRI LAJOS, VARGA FERENC SZOBRÁSZMŰVÉSZEK ÉS DR. LECHNER JENŐ ÉPITŐMŰVÉSZ MŰVEINEK GYÜJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSÁVAL

Képek szinte ajándékaron szerezhetek meg. Az egyre fokozódó érdeklődésre való tekintettel határozta el Csehi Nándor, hogy pár napra tervezett kiállítását december 27-ig meghosszabbítja. A szemet-lelket gyönyörködtető tárlat megtekintése díjtalan. Nyitva naponta d. e. 9—12-ig és d. u. 2—7-ig.

Csehi Nándor festő

„FIGYELŐ"
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 299—632.

Lap: Dunántúl (Pécs)
Megjelent: 1943 OKT. 10.

A Szépművészeti Múzeum képet vásárolt Csehi Nándor pécsi festőművésztől

30

Pécs, okt. 9. — A Dunántúl mindig szívesen karolta fel a pécsi művészek törekvéseit és megértéssel támogatta munkájukat, kiállításaikat. Több esetben írtunk *Csehi* Nándorról is, aki egyre több értékálló képpel bizonyította, hogy hivatott művésze az ecsetnek és pályája felfelé ível.

A Dunántúl elismerő kritikájának megerősítését látjuk abban az örvendetes tényben, hogy *Csehi* Nándortől most képet vásárolt a *Szépművészeti Múzeum*. Ezzel a ténnyel *Csehi* minősítése a legilletékesebb helyről történt. A jelentős etap már csak azért is említést érdemel, mert a pécsi és baranyai arrivált festőművészek közül is kevesen dicsekedhetnek azzal, hogy a *Szépművészeti Múzeum* megvásárlásra érdemesítette képeiket.

Mint értesülünk, *Csehi* Nándor-

teményes kiállítás keretében mutatja be. Pécs művészetpártoló közönsége várakozással tekint a kiállítás elé, amelyen bizonyára ismét több *Csehi* képet fognak megvásárolni. (—)

a *Művészet* c. lapban. Ezekután kapott felszólítást a *Szépművészeti Múzeum* útján, hogy munkáit mutassa be. Most azután *Csánky* Dénes, a *Szépművészeti Múzeum* főigazgatója a következő levelet intézte *Csehi* Nándorhoz:

— Igen tisztelt Művész Úr! Van szerencsém szíves tudomására hozni, hogy „Balatoni strandrészlet" című olajvázlatát a Szépművészeti Múzeum részére megvásároltam. A vétellel kapcsolatos nyugtaivány rendelkezésére áll és az összeg a Magyar Nemzeti Múzeum Gazdasági Hivatalának pénztárától felvehető. Legszivesebb üdvözlettel köszönti igaz híve. Aláírás.

A hír vételekor a *Csehi* képek tulajdonosai önigazolást látnak a művész pártolásában, aki a magas helyről történt elismerés után még fokozottabban él a művészetnek és szorgalmas ecsetjének termékeit még az ősz folyamán újabb gyűj-

Csehi Nándor

festő

Naplemente c.
képe repr.

Művészet 1943. 21. l.

(Dunántuli téli tárl.
Kaposvár)

Csehi Nándor festő

Csehi Nándor pécsi és baranyai részletekkel foglalkozik olajfestményein. Stiluskörе az egyszerű, közvetlenhangú naturalizmus, amely valamely csendes, meghitt, magános szemléletről beszél. Inkább a szemlélődés, mint a mozgás és az erő embere. Egyik „Pécsi részlet"-e érdekesen ódon városdarab, öreg olasz városrészletek hangulatát eleveníti meg. Szívesen ragad meg fényproblémákat („Baranyai falusi ház", „Hazafelé"). Két tája levegősségével és távlatosságával kiemelkedik („Baranyai táj", — itt nyers, tompított színű foltokban erőt és mozgást mutat; „Nyár", — itt a mozgás megkapó fények által jön létre).

A kiállítás (V. Mária Valéria ucca 12.) *január 7-ig* tekinthető meg.

sz. s.

Kiállítás.)

Népszava
1944. jan. 5.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Csehy Nándor
pécsi festő

Pest 1943. okt. 13

— **A Szépművészeti Múzeum megvette egy pécsi festő képét.** *Pécsről* jelentik: A Szépművészeti Múzeum főigazgatója értesítette *Csehy* Nándor pécsi festőművészt, hogy *Balatoni strandrészlet* című olajvázlatát a Múzeum részére megvásárolta. *Csehy* idáig a második pécsi festő, akitől képet vásárolt a Szépművészeti Múzeum.

Vagnetti Gianni 89
Valenciennes Pierre-Henri 354
Valenzin Giorgio 154
Valerio-Mastro Alessandro 285
Vallot Virgilio 162
Van Gogh Vincent 344
Van Rysselberghe Theo 347
Varagnolo Mario 154
Vecchia Valeria 51
Vellan Felice 53
Vellani Marchi Mario 53-67
Velluti Luigi 61
Venini S. A. 164
Venturini Luigi 47
Verdecchia Carlo 55
Verhaert Pierre 346
Vernay François 334
Vernet Claude-Joseph 317
Vertunni Achille 324
Verwée Alfred 346
Vignolini Benso 61
Villa Rino 154
Vinzio Giulio Cesare 67
Vio Romano 84
Virgili Giuseppe 48-65
Vitale Carlo 54
Viviani Giuseppe 50
Vogels Guillaume 340-341
Voltolina Nello 147
Vottero Elia 147
Vucentich Mirko 49-68

Yousef Kamel 190
Wagner Josef 182
Walther Karl 210
Wasowicz Waclaw 254
Waugh Frederick, N. A. 280
Weissenbruch Hendrik Johannes 344
Wengenroth Stow, A. N. A. 285
Wezelaar H. 250

Csehi Nándor
festő Pécs

— **Pécsi festőművész budapesti sikere.** A *Műbarát* kiállításán négy dunántúli festő szép sikert aratott. Közülük a pécsi *Csehi* Nándor *Nyár* című olajfestményét *Tasnádi Nagy* András, mint a *Képzőművészeti Tanács* elnöke, a magyar állam részére megvásárolta. A *Székesfővárosi Képtár* igazgatója ugyanakkor a *Tavasz* című *Csehi*-olajfestményt vásárolta meg a Képtár részére.

Pest 1944 jan. 10.

adatot tartottak fenn. Budai Farkas 135
egy év mulva Lajos király száz egyén részé
délyét és egy általános felhatalmazást, ho
szentföldi zarándoklatra.

Az aacheni, kölni, barii, római zará
meggyorsításában, művészi ízlések, divat
ajándékokat visznek és rendszerint hoztak is
A távolabbi zarándoklatok a földrajzi fogal
exotikumnak a magyar szellemi életbe val
szempontból már szinte az ismert világ hat
mába tartozik Szent Patrik írországi purga
Nagy Lajos korában számos adatunk van.
tartománya egyik tavának szigetén feküd
zarándokok látogatták a barlangot, ahol át
minden örömét. A középkori irodalom sok
magyart is. Ott járt Magyar György, Krizs
1358-ban Malatesta Ungaria de Armenio, v
a bécsi volt udvari könyvtár és a melki ap
XV. századi kódexe is megörökíti.

György Nagy Lajossal vitézkedett Ap
urává tette. De a hadjárat során több, mint
dokolt tehát a pápai udvarba, hogy ott felol
utazik Szent Jakabhoz, ott félévi remeteség
tóriumának felkeresésére. A kézirat részlete

Gallyas Frigyes
festő

— **Négy dunántuli festő.** A Műbarát kiállító helyiségben Európát járt művészek együttesen léptek a muértők elé. A Tóth Sándor festményeit biztos rajztudás, könnyed színezés, erős komponáló készség jellemzik. Csehi Nándor gondos ábrázolója pécsi házaja tájképi szépségeinek. Iglenes-Iscserekov András bravuros vízfestményeiben szinte a virágok lelkét tárja elénk. Gallyas Frigyes képeiben romantikus természetlátás, meseszerű kompozíció nyilatkozik meg.
(*m.*—*b.*)

Pesti Hírlap
1944. jan. 4.

Csehi Nándor

festő

VII. Nemz. képzőm. kiáll

OMKT. 1944. jun.

Dunántúli táj; of.

Cschi. Nándor
~~Csáktornyai Zoltán~~

Szépen. Mez

Balatoni strandrészlet
of (~~1943~~

526. szám. 19

68113 szám.

F. é. szept. 20-án kel
len sz. és kelt alatt utasitott
pénztárt, hogy S c h a l e k J
l e k F r i g y e s bizottság
jesi rkath. plébánia templom t
talos útja alkalmával felmerült
ben nevezettnek 30 kor. napidi
koronát fizessen ki.

Miről a bizottsá

1941-ci 1942. ~~gyűjt~~ mű terem
kiáll. Pécsett.

1943. Balatoni strandrév-
let c. képét
megvette a Sz. M.
1944. Nyare of.

Tavasz c. képét
a Fővárosi Képtár
vette meg 1944

KIR. M. PÁZMÁNY PÉTER TUD.-EGYETEMI KLINIKÁK BUDAPESTEN.

Törzskönyvi szám: 11098/938.

Távozási bizonyitvány

S: Szentiványi Gyula részére,

ki a II. Bel klinikára 1939 évi január hó 4 n

vétetett fel ápolás alá és 1939 évi január hó 14 n ~~meghalt.~~ távozott.

Budapest, 1939 évi január hó 14 n,

Gyula

A Budapesti Kir. Magy. Pázmány Péter Tudomány Egyetem
II. sz. BELKLINIKÁJA
Igazgató: Dr. BOROS JÓZSEF egyetemi ny. r. tanár.

33061/36. Szénásy, Budapest.

Csehi Nándor

festőművész

58 éves

(haslövés, elvérzés)

+1954 I. 12

X. Uj Köztemető

Halotti főkönyv

744 folyosz.

Csehi Ottó.

a bajai képzőművészeti tanfolyam növendéke.

Bácskiskunmegyei Népújság, Kecskemét, 1952. ápr. 17.

CSEHI PÉTER grafikáinak és CSEKE TAMÁS fotokollázsainak és grafikáinak kiállitása a Korunk Galériában. /rövid hir./

Utunk, XXXI.évf. 39./1456./sz. 1976. szept. 24. 8.old.

Csehi Péter

Grafika.

Konvoc, 1973. dec. 32. erf. 12 m. 1834.

Csehi Péter

Kollárs.

Kosinek, 1973. dec. 32. evf. 12 sz. 1870.

Csehi Nándor
festő
Feleségem c. képe
repr.
Művészet 1943. 19. l.

(Pécsi Képzőm. és
Műbaratok kiáll.)

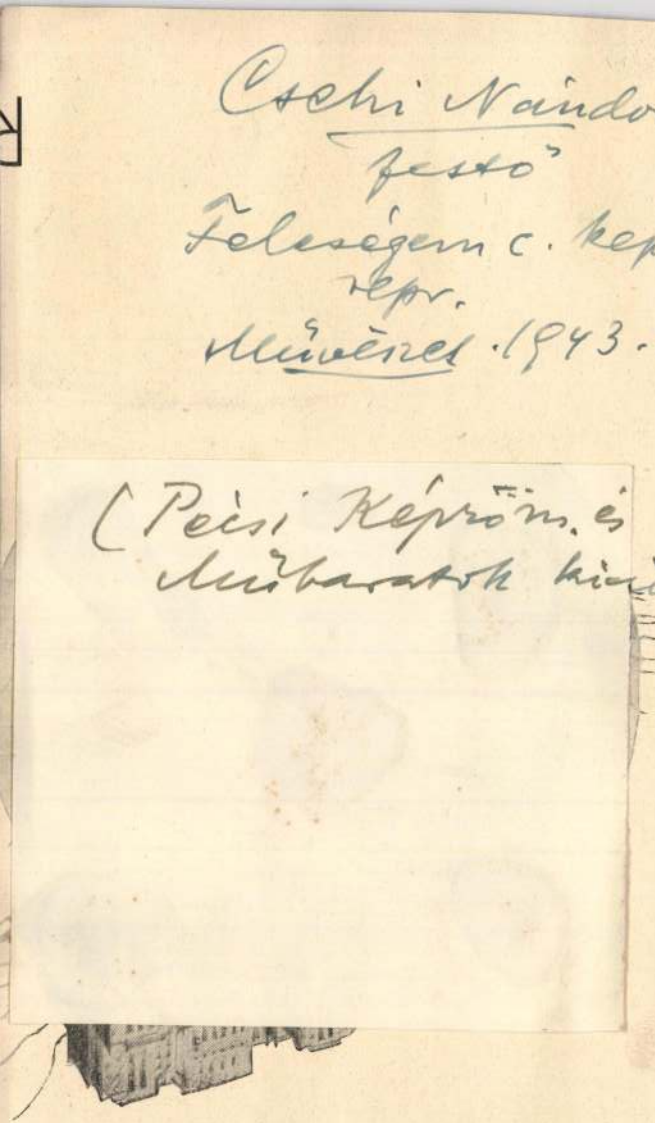

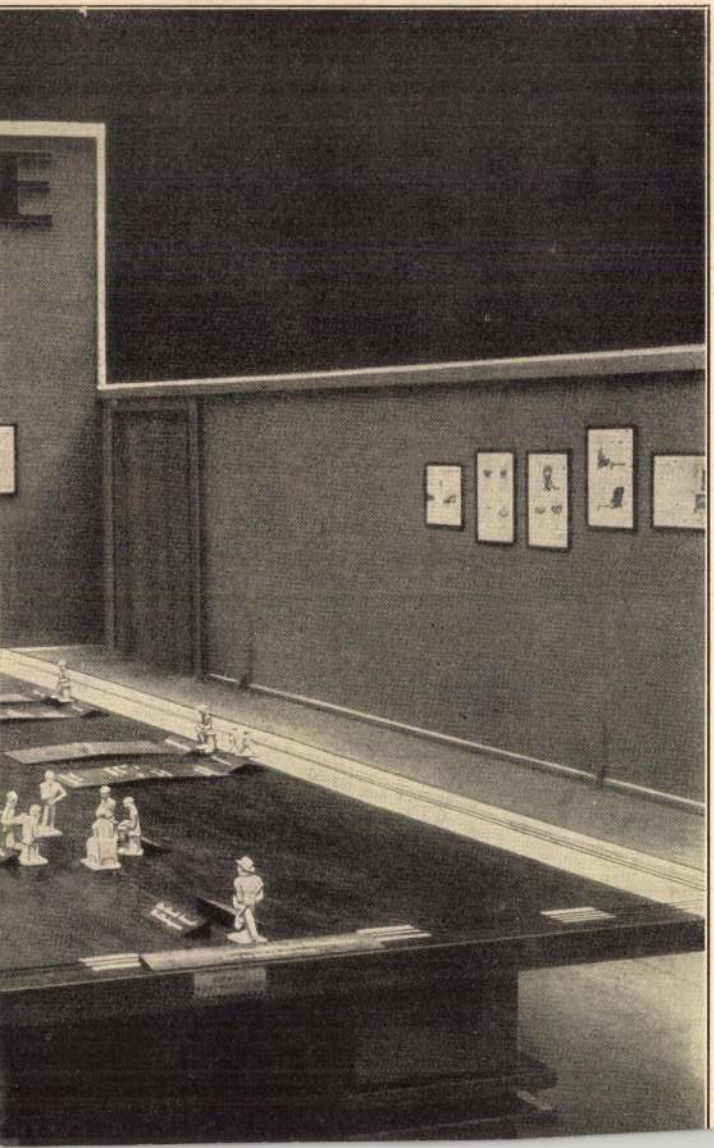

CSEHI PÉTER
FÉRFI TORZÓ, 1995
vegyes technika, rajz
80x60 cm

A Merlin galéria
tisztelettel meghívja Önt

CSEHI PÉTER

grafikusművész

NAPLÓ LAPOK

című kiállításának megnyitójára
1998 április 8-án,
szerdán 18 órára.

A kiállítást megnyitja
PRUKSZA ÁGNES
egyetemi hallgató

A kiállítás megtekinthető
a Merlin szĩnház előcsarnokában
(V. ker. Gerlóczy u. 4. Telefon: 117-9338)
1998 április 20-ig.

A kiállítás létrejöttét a NEMZETI KULTURÁLIS ALAP
és A MAGYAR GRAFIKUSMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE támogatta

BUDAPEST 4
-1. 4. 98
AL-I/255

MAGYARORSZÁG
≈020
FORINT

Új MŰVÉSZET
BUDAPEST
BÁTHORI u 10
1054

Csehi Péter graf

LÁBASS ENDRE:

Beszéd /VIII.

Gombostűk Kocsis Tamásnak

Egy-egy új beszélgetéstőredék magához gyűjt néhány régebbi emléket.

A műstoppolónő gombostűvel apró cédulát tűz minden egyes lukra. Öreg, mond évszámokat, de bizonytalan, ilyen sok idő elteltével ez érthető, gyanús is lenne, ha csak úgy rávágná. Kilencvenkettő, de inkább több, még több is, kilencvenhárom. Nem néz rám, rám figyel. Le lehetne írni a cipőit, a szürke cipőnyelveket, folyamatosan nézem, látszólag ugyanazokat a motívumokat mondja újra és újra végtelen körökben, de finom kis változatokban, mint az esőcsepegés a szürke bádogon. Talán zavarban vagyok, bár van gyakorlatom, nem szoktam én vendégségbe járni, de ismeretleneknél sokszor üldögélek. Megfogadom apám tanácsát, a lábam elé nézek – ne engem bámulj, a lábad elé nézz ! – csak ő ezt a Duna-parton mondta harminc évvel ezelőtt, a gesztenyefák alatt, mert mindig kibicsaklott a bokám a sima aszfalton – itt a műstoppoló műhelynek berendezett szűk konyhájában nem botolhatok el, szekrénynek támaszkodva, kordkabátban ülök a hokedlin és a műkő padlókockákat bámulom. Egyetlen perc gyanakvás után folyamatosan beszél az öregasszony, neki is van repertoárja, én is bevallottam a minap valakinek, jót nevetett, most a műstoppoló ujjain látom, hogy azok valahogy kívül maradnak a beszélgetésen, saját monológja közben kissé türelmetlenül dobolgat szoknyáján, fényes, vékony a bőre, az olvadt karavánsajton van ilyen fényes, [illegible] titkokat denkire gyanakszik, mert az emberek nem bírnak titkot tartani, igaza is van, csak a titkot ilyen édes érzés elmondani.

Van az országnak egy titka, de ezt nem szabad megtudnia senkinek. Politikusokról beszél, egészen családiasan, lehet, hogy stoppolta a zoknijukat, vagy a nagyságos asszony estélyi ruhájának molyrágta csücskét, a moly és a rozsda elemészti bizony a világi dolgokat, néha hirtelen felém fordul, egy-egy rákérdezés, hátha rajtakap, leleplezi árulásomat, olyan gyorsan fordul felém, hátha indián fejdíszben üldögélek, és egy töredék pillanatig még látni tökfejemen a színes tollakat. Hangja mormolása meg-megáll, én sem beszélek itt, más sem szokott nyilván, de rájuk is oda-odanéz hirtelen, ha nem beszélnek, senki sem beszél, ő is ugyanazt a történetet meséli, kis változtatásokkal, az idő ugye, talán, mint a csuklásnál, amikor, azt mondják az ember szívére esik egy csepp vér valahol benn, egy pillanatra meghőköl, felénk fordul – vak vagyok, mondja. És elmondom magának az ország titkát, de, ugye, nem mondja el senkinek?

Csak annyit mondok neki megnyugtatásképpen, hogy én amúgy sokat beszélek, és itt most hallgatok, hogy most ne én beszéljek, és ez megnyugtat, ez őt is megnyugtatja, bármit mondhattam volna, csak a hangszín a fontos, nem nagyothalló, de vak, s a vakok jól érzik a zavart, mint a zongorahangolók, akiknek iskoláját be akarták zárni, mert nagyon nyomasztónak ítélte valaki azt a sok vakot a hangszerek körül. Pe-

– Mutatok magának valamit – nem lehet megakadályozni, lassan feláll, és a belső szobába megy, most ott a konyha, egy neon világít, a konyhaszekrényhez csoszog, olyan neoncsőnyi rés, hiányzik a gyúródeszka, a feketeségbe nyúl, ott matat, nem lel semmit, keressem én is, egy fényképnek kell ott lennie. Meglelem, megnyugszunk, ovális családi kép, rengeteg karcolás mögött hat-héttagú család, szépszemű kislányok, gyönyörű mama, kivisszük őket, visszaülünk és mesél tovább, róluk csak keveset, megölték őket rég, Auschwitzban – igen, szép szemük volt, az ország legszebb asszonya –, de megbízható vagyok-e, ami itt elhangzott nem mondom-e tovább ?

Lesimítom a fényképről a port.

A Rőzer bazárban volt boltja, a férjét is ott ismerte meg, – igen az átjáróház, nyílt üzlet volt, – az étkezdében ismerkedtek meg, a férje valakivel, egy barátjával ült, és ő is ott odébb, – s azok fogadtak, hatvan forintba, tudja, nagy pénz volt az akkor, hogy megszólítanak, meg mered szólítani a lányt ? Utánam is jött, de elvörösödött a szégyentől, aztán sok évig éltünk, rég meghalt, jó ember volt, az ország legműveltebb embere, nagyon nagy magyar, munka nélkül maradt évekig, érthető ugye, hát én tartottam el, akkor még jól ment a bolt, sokat kerestem.

Lassan a titokra is fény derül, elfáradok, visszahív, legközelebb majd mennyi mindent mesél, megbízik bennem, jöjjek nyugodtan el.

Valahogy most Tamás jut eszembe, áll egy ház udvarán, esőben, nem szólhatott, mondtam neki, legyen kemény, gonoszság a királyok erénye, s a többiek majd bejönnek, egyenként megállnak előtte, és valamit majd mind mesélni fognak, de ő ne érzékenyüljön el, ne nevessen, el se mosolyodjon, csak hadd szenvedjenek, jobb lesz úgy a vizsga, és ha megnevettetik, megdolgoztak a Király kegyeiért.

Délvidéki fiúk voltak, végül, ha jól emlékszem, ketten vállalták a megmérettetést, a Királyt előzőleg be sem mutattam nekik, vadidegen volt, a Király egy vad idegen, így jó, csak így, Tamás magas fiú volt, megállt középen, a lakó locsolt, egy hosszúkörmű öregasszony a harmadikon az ablakhoz tapadt, csak bámult az udvarra, egy galamb visszhangos szárnycsattogással menekülni próbált, most jött rá, milyen mélyre szállt a morzsákért mohón, Tamás két történetet mesélt, egyik egy falujukbeli delejes emberről szólt, akinek a mellére tapadtak a szögek, és az csak tette a szögeket a széles mellére, mert erős ember volt, és a szögek nem estek le, erre felrakott egy vasalót is, a vasaló is ott maradt, csodájára járt mindenki, híres ember lett a mágnesmellű szomszéd, a másik történetben disznót öltek, és valaki késsel rohant, ahogy azt kell a disznó után, a disznó meg usgyi, árkon-bokron, felháborodottan röfögve el, a böllér utána, így megy, persze kiabálva, hogy állsz meg, az anyád, a mindenit, megállsz, röf, nesze, röf, aztán csend, csakhogy a padlásról most újból felhangzik az egész, valahol az égben kiabál a böllér, és fentről jön a röfögés is, folytatja Tamás –, mert apám közben felment a kismagnóval a padlásra és felvette az egészet, és a malac megint futott és röfögött, és a böllér meg káromkodott –, állsz meg, anyád úristeni, megállsz!

A király jól bírta, azért egy árnyalatnyi mosoly, de rezzenéstelen, Ernő meg közben bejött az udvarra és egy labdát rugdosott, biztosan gondolkodott, hogy ő majd mit mond, de meggondolta magát: ez egy valóban kegyetlen király, úgyhogy csak rugdosta a labdát, s mikor észrevette, hogy a márványkút voltaképpen majdnem egy focikapu, egy királyi kapu, egyet-kettőt cselezett Tamás körül, aki a mágneses mellűnél tarthatott, megkerülte, és kapura rúgta a bőrt, nem erősen, csak egy határozott mozdulattal a bal alsó sarokba, és halkan azt motyogta – gól.

Tamás akkoriban felvételizett is valami főiskolára, nem vették fel színésznek, szégyellhetik maguk, nem tudom, ott milyen volt, itt remek, még kétszer láttam, kétszer a Telet játszotta egy udvaron krombi kabátban, ahogyan Ottó mondaná, aztán meghalt egy erdőben huszonkét évesen, s a naplója is elveszett. Télnek is jó volt, a Tél szerepében, ledobta nagykabátját és kitavaszodott.

Ma este rossz kedvem van, hát kicsit elgondolkodom, aztán olvasgatok, és egy régi könyvben gombostű könyvjelzőket lelek, hat fekete gombostűt 1804-ből, mind ezüst.

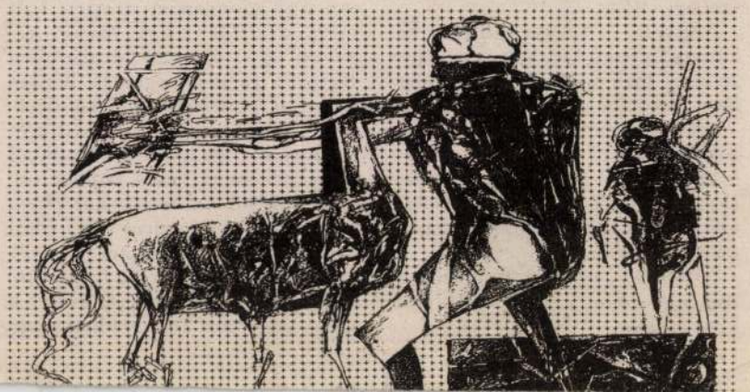

ÉS

1996. febr. 16.

ESTERHÁZY PÉTER:

Egy kékharisnya följegyzéseiből

Mondatok az elmúlt évből

JANUÁR Azt mondja a nagyfiam a konyhában, magának?, a testvérének?, az anyjának?: Nesze, a luxus! – és beindítja a kenyérvágó gépet.

FEBRUÁR Születő magyar polgárság: Te figyelj ide te, bazdmeg, ha én nemet mondok, te mér mondol igent? (Mert... hát ez a véleményem.) Te figyelj te valahogy nagyon el vagy keverve. Velem nem lehet ellenkezni, ez itt nem szokás, még azt is ki kell találnod, mi az, amit egyáltalán kérdezni lehet... És te ha te sokat ugrálsz, bazdmeg, a sajtóban, itt-ott, értesz, akkor még az unokáid is tudni fogják, hogy mit károgott annyit a nagyfater, csak a tiszta kóser kedvéért, nekem 300 testőröm van, 150 pénzbeszedéssel foglalkozik, 150 az ilyen tetükkel.

MÁRCIUS Naplórészlet: Ma láttam egy vilmát.

ÁPRILIS Goethe állítólag beköttette a Faust kéziratát és a hiányzó részt üres papírral pótolta, hogy lássa, megtapogathassa, mi mennyi. – Ezt jól értem. De honnan szerezzek üres papírt?

MÁJUS Németh Gábor definíciója Erdélyről (élménybeszámoló): Olyan mintha Portugáliát elfoglalták volna a kínaiak.

JÚNIUS Egy pap, Burgenlandban, úgy mozog az oltár előtt, mint Elvis Presley.

JÚLIUS Nem álom, de olyan: Jung Chang-gal ülök egy hintóban, végig hajtatunk egy norvég halászfalun, angolul beszélgetünk (!), én szerintem azt mondtam neki, hogy én is hattyúkról szoktam könyveket írni, aminek megörült, plezsőrének adott kifejezést. Az irodalmi esten az Egy nő-ből olvastak föl részeket. A norvég halász hallgatag hallgató.

AUGUSZTUS Író-olvasó találkozó: ma, 50 méteren belül kétszer összesúgtak mögöttem a szigligeti utcán: először ezt mondták: szemét hazaáruló, aztán pedig ezt: de szépen őszül!

SZEPTEMBER Többedszer összekevernek Dés Lacival. Nem baj.

OKTÓBER Még sosem éreztem ilyen kevés szomorúságot temetésen, mint a Mándyén. Bornirtan úgy mondanám, szépen halt meg, elaludt és úgy. Minél nagyobb egy író, annál könnyebben megy ez (nem a meghalás, hanem annak elfogadása), annál könnyebben feledkezünk meg a konkrét emberről... Így lesz a barátunkból nagy író, beterítjük a könyveivel. Én is napok óta Mándykat (nem volt szívem kis betűvel írni) olvasok, így „terelem" magam. Egy pillanat alatt immár arról fog szólni az életünk, hogy most épp kink hal meg. Vagy kink kije. Például majd a fogorvosom. Akkor meg mászkálni kell egy új után, *satöbbi.*

NOVEMBER Márai ír szépen az irigyekről, az irigységről, hogy az mennyire kínoz bizonyos embereket, epét hánynak, álmukban felordítanak, hánykolódnak vackukon, mint a nyavalyatörősök, habot köpnek, ha azt látják, hogy valaki munkával vagy a kegyes sors jóindulatával szerzett, elért valamit az életben. És hogy nincs az a nagylelkű cselekedet, önzetlen magatartás, bátor és nemes közeledés, ami segíthetne ez embereken. Ha feltárod előttük betegségük igazi okát, meggyűlölnek. Ha érzéseikre akarsz hatni, fütyköst ragadnak. Oly mélyen élnek indulataikban, mint a száműzött sorsában: nem ismernek más megoldást, csak a bosszút. Ne alkudozz velük, kerüld őket, s viseld el létezésüket a földön, mint egy sorscsapást.

Megjegyezni.

DECEMBER Pótanyám, apáca, elcsúszott, beverte az arcát. A szeme alatt elképesztően gyönyörű lilák, sárgák és bordók lettek. Büszkén mutogatja. Mondom neki: látom, jó ember, csak kissé mintha rabiátus volna...

Más. Az a kényes egyensúly, hogy elküldeni a francba őket, de nem megsértődni. Itt mindenki meg van sértődve.

Higgyen a szemének

Önök, kedves Olvasók-Nézők, joggal kérdezik, ki az a Csehi Péter.

Megmondom. Grafikus. Kolozsvári eredetileg, a bukaresti Képzőművészeti Főiskolán tanult, és a nemrég még divatozó romániai lakosságcserebere folytán/következtében sikerült a Duna-deltába kerülnie rajztanárnak. Három évig volt alkalma romantikus körülmények között, nádkunyhó-félében lakva tanítania-sinylődnie. Közben ki is állított és díjakat is kapott, érdemei szakmai elismeréséül.

Csehi Péter egy ideje Budapesten él, két év alatt három kiállításra valót rajzolt össze.

Ha nem láttam volna könyvborítót, meseillusztrációt tőle, azt hinném, hogy minden gyötrelemmel telített és komor ebben a szövevényes, aprólékos, meg-megtorpanó és ráfutó, sokrétegű rajzvilágban. Néha meglebben, egy mosolynyit, groteszk darabkát-formát mutat, kis irónia üt át, aztán megint befelhősödik a tekintet; redők, ráncok, fodrok, hálók, írtmart felületek, lassan haladva lehet nézni. A legjobb lenne, ha Önök a színes grafikáit is láthatnák, abban igazán otthonos Csehi Péter.

Nagyon tehetségesnek mondanom már sértő. Inkább azt: kitűnő grafikus.

Meg fogják látni.

Balla Zsófia

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Csehi Péter

1974 SEP 28

1021

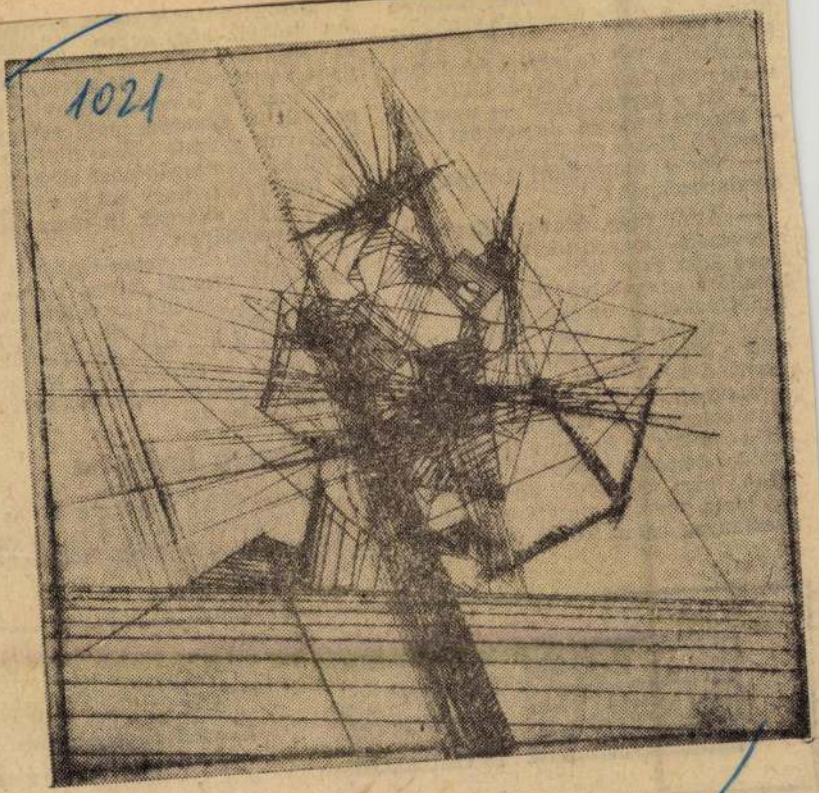

Csehi Péter: Mozgás

laposmester. Két év
esztendeje, hogy kal
szerződött.

Homolya Pál teny
vastag bőrkeményedé

— Ez a fogástól v

— Mindig levágom, d
visszanő. Nehéz munk

— Van-e munkakö
a kalaposoknak?

— Attól függ, kin
szervezete. Hogyan bírja az állandó forró gőzt és a bőre mennyire ellenálló a savas folyadékokkal szemben. Gyakori itt az ekcéma.

A mester ősz már. Negyvenöt előtt a Weisfeld Kalapgyárban dolgozott. A háború után, a micisapkakorszakban 1952-ig keszonmunkásként dolgozott a földalatti építkezésén. Mikor a kalap visszanyerte létjogosultságát, visszatért a szakmába, ipart váltott ki, de csak rövid ideig, mert a kiutalásra kapott nyersanyag olyan kevés volt, hogy

— Ezidáig tizenheten léptek át az új munkakörbe. Mi fairek vagyunk, próbáljuk rábeszélni az embereket, hogy maradjanak itt, de nem egyszerű ez a dolog. Még az óbudaiak is átjönnek a Gizella úti telepre, Zuglóba. Úgy látszik, mégis szeretik ezt a szakmát.

Requiem a kalapért

A kalap utolsó virágkora a harmincas években volt. A háború után az első döfést a micisapkától szen-

ÉLET ÉS IRODALOM
IRODALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON, 16 OLDALON

Szer
Kiadja: L
Terjeszti a Magyar Posta. E
Előfiz

Tévénapló

Adj hozzá egy csipet sót...

Bohémélet
Tv1, IV. 13. 22.40

Sok minden elmondható a Magyar Televízió műsoráról, de azt az egyet senki sem állíthatja, hogy sótlan lenne. Egyre jobban közeledik ugyanis a közszolgálatiságnak ahhoz az üzleti hasznot hozó, szórakoztató műsorokat előtérbe állító eszményéhez, amelyet az olasz RAI valósít meg. Egyre-másra indulnak a különböző stílusú show-k, a beszélgetések közönség előtt vagy közönség nélkül, vetélkedések és a szerencsét kísértők. Mind közül a talkshow-k a legízlésesebbek – még ha a Friderikusz-produkciót ide sorolom is. Ez persze nem azt jelenti, hogy ezek különlegesen színvonalasak lennének, inkább azt, hogy a többi émelyítően gyenge. Mégis hálásak lehetünk, hogy legutóbb egy e műfajba tartozó adást indított útjára a televízió.

A Friderikusz-show, a Lehetetlen?, a Desszert legfiatalabb öcsikéje a keresztségben a Bohémélet nevet kapta. A műsor gazdája pedig nem más, mint a mindenhonnan jól ismert Geszti Péter. Geszti, a nagy szóhányó hű maradt önmagához – és erre a műsor elején egy légycsapó felmutatásával is utalt –, kedves, bohócos, bohém volt, ahogy tőle már megszoktuk. Olyannyira, hogy az idők során jelenséggé alakult egyénisége szép lassan eluralkodott a műsoron. Hiába léptette fel a legfurcsább csodabogarakat és legnépszerűbb művészeket, hiába kérte őket mindenféle szokatlan produkciók végrehajtására, a lényeg mégis ő maga maradt. Nem a Kern volt érdekes és nem is Schmitt Pál, hanem az, hogy mit kezd velük a Geszti. A Bohémélet e tekintetben leginkább a Friderikusz-show-ra hajaz. Geszti megnövekedett egója azonban a nagyon is kitalált Friderikusz-imidzzsel ellentétben spontán. A hülyeség minden gátat átszakítva szinte magától ömlik belőle, elárasztva a pódiumot, a nézőteret, a tévékészüléket. Mintha kényszeresen ontaná magából a szóvicceket, mintha csak azért bolondozná át az összes beszélgetést, mert egyszerűen nem képes uralkodni magán. Pedig úgy tűnt, igyekezett. Nagy tisztelettel és barátsággal bánt neves vendégeivel, mégsem osztott nekik a díszletekénél nagyobb szerepet.

Geszti nem jó riporter, viszont rendkívül szórakoztató showman, ez pedig sok mindent pótol és ellensúlyoz. Hogy a Bohém élet nem csupán egy a hivalkodó, olykor gusztustalan show-műsorok sorában, azt a helyszínválasztásnak is köszönheti. A füstös, félhomályos dzsesszkocsmában minden elmegy, még a suta, amatőr jelenetek, a döcögősen induló beszélgetések is. A kamera ebben a meghitt közegben nem főszereplő, csupán egy eszköz, melynek segítségével több százezren leshetik ki, mi történik ezen az apró színpadon. Hogy mi, azt nem lehet egy szóban meghatározni. Csoda nem, az biztos, hacsak az nem megy csodaszámba, hogy ezúttal egy mulatságos, jó hangulatú show-val gyarapodott a televízió műsora.

• V. Zs.

Tárlatlátogató

Mikor az ódon is vadonatúj

Csehi Péter tárlata az Erlin Galéria rendezésében
Magyar Rádió vendégháza
Budapest VI. Benczúr u. 19.

A kolozsvári Csehi Péter képein a világ a színek földrengésében működik. A piktúra nyersanyaga nem az értelmezett, megmagyarázott, beskatulyázott világ, hanem az, amelyet minden pillanatban életében először lát a festő. Méghozzá a bölcselet kottája nélkül. Úgy döbben rá tájra, bogárra, hangulatra, csöndre, szerelemre, mintha sosem találkozott volna addig vele. Az ódon is vadonatúj; első tavasz, első halál, első téboly.

Az egybefolyó és különváló, az egymást simogató és megerőszakoló színek és vonalak világatlasza ez. Nem útikalauz. Térkép ugyan, de örökre eltévedhetünk benne. Szürke magasságból, sonkaszínű ködben: légifelvétel az önmagáról és iker-mostohatestvéreiről töprengő világról. Ennek semmi köze ahhoz, hogy az élet, mondjuk, a pénzről szólna. Az Isten, ha van, nem kupec természetű. Hanem talán szórakozott, fáradt, olykor feledékeny, játékos zseni, akinek, ki tudja, talán volt gyermek- és ifjú kora, olykor megöregszik, fázik, s töpreng: mire való volt ez az egész? Csehi Péter nem kockákból, legoelemekből összerakható világban él, hanem szerves és szervetlen határán, senki földjén az amorf és a csillagszerű között, örökké úton a fájdalom és a nemlét között. A reggeli vacsora és az esti halál között. Ősi konzerválószereink – a só, a füst, a hideg – csak a romlandót óvják meg a romlástól. Az örökkévalóra sóvárgót és az élőt elgyötrik. A művészet az élőt óvja meg az elmúlástól.

Csehi Péternél az a fájdalmasan, tán riasztóan elbűvölő, hogy a pokol tüzét is képes hideg képekben fölidézni. Saját kémiája, fizikája, mértana működik képein. Világa is van: saját – de képein megosztja velünk.

• Bodor Pál

Ajánló

Csehi Péter

Magyar Hírlap

evízió-műsor

19.05: Frankenberg-kastély Német tévéfilms. 14/6. rész 20.00: 100 éves a mozi Szatjadzsit Raj Fr. portréfilm 20.55: Ki ez a nő? 21.00: Híradó 21.10: Kék percek 21.15: Tipp-Hopp! 21.45: Műzsa 22.00: Objektív 22.25: Időjárás 22.30: Lapzárta 22.35: Fociles 22.50: Koktél Bár Benne: Aréna – Ákos-koncert Ákos-talkshow 1.50: MC – Magyarok Cselekedetei (ism.)

DUNA TV

8.00–12.00 Képes Krónika – Tájékoztató műsor. 12.00 Lapozó – Lapszemle, friss hírek. 12.20 Hetedhét Kilátó (ism.) – Kárpát-medencei körforgó. 13.00 Váltó (ism.) – gazdasági magazin. 13.40 Esti kérdés (ism.) – A nap interjúja. 13.55 Horgásztanyán (ism.) – horgászmagazin. 14.15 Visszatérés a tajgába – finn dokumentumfilm. 14.45 Olvasónapló – Isten hozta, őrnagy úr! (1969) – magyar filmszatíra. 16.20 Fejezetek a film történetéből XXV /25. 17.25 Mese 17.55 Műsorismertetés 18.00 Híradó. 18.15 Az első száz év – A kopár sziget (1960) – japán filmdráma (ff). 19.45 Mesterművek (1994) – angol művészettörténeti kisfilm. 20.05 Közép-Európai Magazin. 20.45 Esti Kérdés – A nap interjúja. 21.00 Híradó 21.15 Sportperck 21.25 A reménység folyója IX/3. (1994) – francia tévéfilm-sorozat. 22.55 Montreáli Nemzetközi Jazz Fesztivál – Al Di Meola – kanadai koncertfilm. 23.55 Vers Hirújság. *(A Duna Televízió teletextadása – a Dunatext – a nap 24 óráján keresztül működik.)*

TV3

Apróhirdetések, Tv-shop, információk, adászárástól műsorkezdésig. 16.55 Siker-vonal. 17.25 Műsorajánlat, időjárás. 17.35 FBI. Angol dokumentumfilm-sorozat. Harc a maffia ellen 4/3. rész. Rendezte: Tony Stark. 18.30 Mire megyünk-Rókusfalvy Pállal. Tv3–Danubius-Blikk. Közös játékos ajánlóműsor. **19.00 Okavango, a vadon szíve. Amerikai filmsorozat. 13/3. rész. Rendezte: Mark Roper. 20.00 Játék Pörzse Sándorral. Fekete, fehér ... 20.30 Negyedóra szolgáltatás. 20.45 Háromszög. Híradó. 21.00 Szögevő. Francia film. Rendezte: Moshe Mizrahi. Szereplők: Pierre Richard, Bernard Blier, Charles Aznavour.** 23.00 Post Kékharisnya. Kulturális kútfúrás (ism.) 23.30 Negyedóra szolgáltatás.

ATV47

(UHF 47-es csatorna Budapesten, vidéken a kábel tv-k műsorán.)

1134 Budapest Klapka u. 13. Tel.: 270-3133, 270-1654. 5.30-8.30 A csütörtöki adás ismétlése. **19.00 Műsorismertetés, hírek. 19.05 Mese gyerekeknek. 19.15 Pop-life. Rónai Pici Roland műsora. 20.00 Bosszú. Spanyol film. Rendezte: J.A. Bardem. Főszereplő: Raf Vallone, Carmen Sevilla. 21.50 Stúdióműsor sok játékkal.** 22.30 Emmanuelle lánya. Amerikai–görög szexfilm. Rendezte: Hias Milonakos. 24.00 Műsorzárás. *(A média csoport tagjai a műsorváltozás jogát fenntartják!)*

SZÍV TV

(Budapesten és környékén AM-mikro sugárzással és kábeleken)

24 órás zenés, szolgáltató program. Benne az országos terjesztésű 8 órás kábelhálózati műsorral. Műsorügyelet: 256-4461. 16.00 Műsorajánló. 16.05 Kereskedelmi show. 16.30 „Budapest 2000". Beszámoló a gazdaságfejlesztési konferenciáról (ism.) 17.00 Torna: Cindy Crawforddal és a gumiszalaggal. 17.30 Knight Rider 89/20. rész. A locska-bocs akció. Főszerepben: David Hasselhoff. 18.30 Gyermekmozi: Szippancsok 65/56. rész. Amerikai rajzfilmsorozat. **19.00 Amerika története 15/7. rész. Dokumentumfilm. 19.30 Kereskedelmi show. 20.00 Különjárat. Balogh Zoltán műsora. 20.30 Family Album. Amerikai-angol nyelvlecke 24/9. rész. 21.00 Kereskedelmi műsor. 21.15 Eurostar Kapásjelző. Horgászok műsora. 21.30 „Szédülj el!" Csuka Mónika műsora.** 22.00 Szív Tv Mozi Felnőtteknek! Az idegen. Főszereplők: Kathy Lony, Andrew Divolf, Eric Pierpoint. 24.00 Műsorzárás.

A3

A3 kb. 1.30 Music Box. Interaktív kívánságműsor. 6.00-9.00 „Vekker" a Music Boxban. 9.00 Music Box. Interaktív kívánságműsor. 14.30 Játszd újra ... 15.00 I love ... (Rajongók kérték) 15.30 Csipsz. 16.00 Buli vonal (Hétvégi programajánló) 16.20 Music Box. Top 10. 17.00 Nap Tv. Producer: Gyárfás Tamás. 17.02 Budapest Today. Angol nyelvű hírmagazin. 17.25 Mozimánia. Koltai Róbert: Szamba c. filmjéről. 17.58 Változások a szociálpolitikában. 18.32 A fekete arany. **19.00 Hírek. 19.10 Világsport. 19.30 Parti sétány Ausztrália. Ausztrál tévésorozat: 8. rész. 20.00 Szirének és szirénák. Tévéfilmsorozat 2. rész (ism.) 21.00 Cin NN Tv! Zenés, színes magazinműsor.** 22.00 FILM: Kísér a múlt. Színes, színkronizált amerikai film. 24.00 Cin NN Tv! Zenés, színes magazinműsor, egy kicsit másképp ... 1.00 FILM: Tengerparti akadémia. (ism.)

MULTICHOICE

Benne a FILMNET (a Multichoice csatornacsalád tagja)

8.00 Ernie Kovacs: Két nevetés között (filmdráma) rend.: Lamont Johnson. fősz.: Jeff Goldblum, Melody Anderson, Cloris Leachman. 10.00 A tejút (burleszk) rend.: Leo McCarey. fősz.: Harold Lloyd, Helen Mack, Lionel Stander. 11.30 A hét sikerfilmjei 215. 12.00 Farkasok éjszakája. 13.30 Szórakoztatók. A hét hírei. 14.00 A háború közöttünk (filmdráma) rend.: Anne Wheeler. fősz.: Shannon Lawson, Mieko Ouchi. 15.30 Visszapillantó. Tanárhősök. 16.00 Beverly Hills-i zsaru 2. 17.50 Az esőcsináló. 19.50 Bundesliga 1995/96. 22.00 A gyilkosság ideje (akció) rend.: Rick King. fősz.: Beau Bridges, Keifer Sutherland, Wayne Rogers. 23.30 Mozimágia III. 7. 00.00 Csodák világa 10.

CSEPP TV

(Budapesti Tv adó, Csepel Víztorony, VHF 11-es csatorna.)

1214 Budapest, Simon Bolivár sétány 4-8. Tel/fax: 420-6950.

8.00 Képújság. 8.30 Mesesziget (ism.) 8.40 Megkérdezte? – Megkérdeztük! (ism.) 8.55 Pulzus (ism.) 9.05 Galéria (ism.) 9.15 Patton utolsó napjai II/1. rész (ism.) 11.00 Klip-mix. 11.20 Képújság. 18.00 Hírek, műsorismertetés. 18.05 Mesesziget – Siyabonga és a varacskos disznó (angol természetfilm-sorozat) 18.15 Telefonos játék. 18.20 Kirakat (ajánlóműsor) 18.40 OTP-TOP (hírek a gazdaság világából) 18.45 Vendégségben a Nemzeti Sportnál. **19.00 Telefonos játék. 19.25 Patton utolsó napjai II/2. rész (amerikai film) 21.00 Montázs (stúdióbeszélgetés érdekes emberekkel) 21.30 Péntek este ...** 23.00 Hírek, képújság.

Szombat reggeli tévéműsor

NAPKELTE

Szombaton reggel 6 és 8 óra között az MTV 1-en, hírekkel, sporttal, hazai és külföldi jelentésekkel. Műsorvezető: Baraczka Eszter. Mesterségek: a díszműkovács. Hogy működik a közlekedési lobby? Debütál az új belvárosi parkolási rend. Atomcsúcs Moszkvában. Atomenergia és tudomány – itthon. St. Martin megcélozza Amerikát.

Tévéajánló

Duna Tv, 14.45

Olvasónapló
Isten hozta, Őrnagy úr!

Magyar filmszatíra (1969)
Rendező: Fábri Zoltán
Főszereplők: Sinkovits Imre, Latinovits Zoltán, Fónay Márta, Venczel Vera

Duna Tv, 18.15

„Az első száz év"
A kopár sziget

Japán filmdráma (1960, ff)
Rendező: Kaneto Shindo
Főszereplő: Taijia Tonojama

A kopár sziget lakóinak élete küzdelem minden csepp vízért és minden falat ételért.

Tv1, 21.20

Apropó, csak azért is

Kepes András műsora

„Olyan emberekkel beszélgetek a legszívesebben, akik erőt adnak másoknak. Mint Szél Pál, aki megverekedett egy várossal, Zámbó Viktor, aki Magyarországból információs nagyhatalmat akar csinálni és Páni Róbert, aki vak fiatalokból nevel olimpiai bajnokokat."

Tv1, 22.25

Életed asszonya

Spanyol tévéfilm
Rendező: José Ganga
Főszereplő: Antonio Banderas

Duna Tv, 22.55

Montreali Nemzetközi Jazzfesztivál Al Di Meola

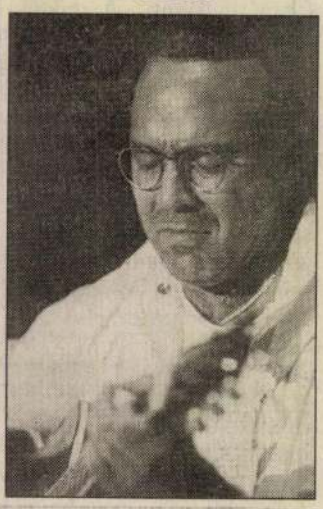

Al Di Meola

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1978 SEP 2

Csehi Péter

1021

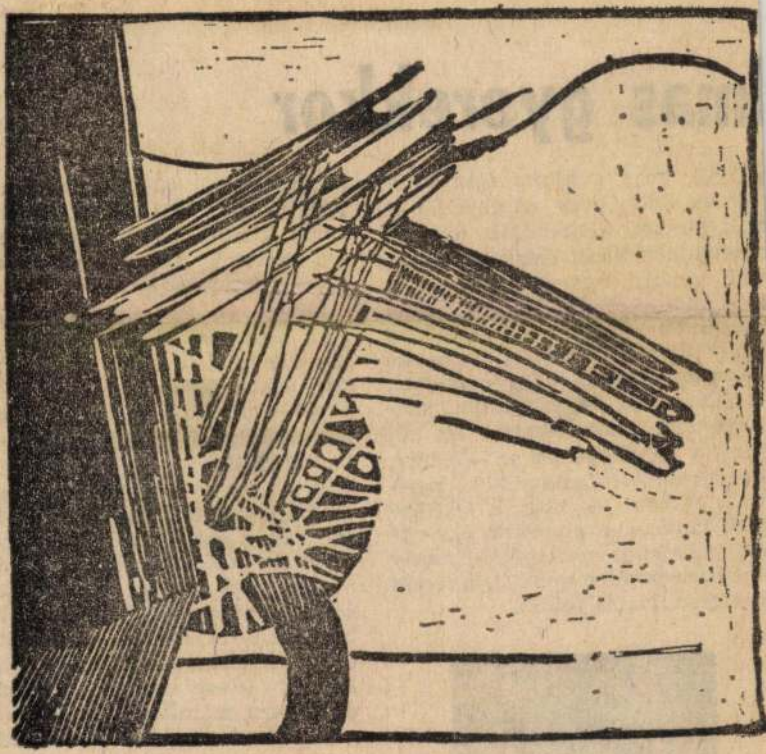

Csehi Péter: Kompozíció

lmas gyerekkor

kiderül, hogy *másfajta* életről fogalmuk sincs, hogy vágyaikban is csak mostani életrendjük elemeit rakosgatnák kicsit másképp: kevesebb tanítási órát és házimunkát, még több alvást, több focit, mozit, Vidám Parkot, tévézést és iskolai kirándulást kívánnak. (Furcsa, de jellemző: olyasmi, hogy családdal, barátokkal is lehet kirándulni, senkinek sem jutott eszébe.) Az „új elem" a vágyképekben az — ó, tévé, ó, tudományos-fantasztikus regények, filmek! —, hogy a legélénkebb fantáziájú gyerekek egy-egy házi robotot is szeretnének, amely elvégezne minden munkát, a leckét is megtanulná helyettük.

lakás, a szülők 60—80 százaléka fizikai dolgozó, jórészt többgyermekesek. Tiszták, jóllöltözöttek, rendesen tápláltak. Ahogy mondani szokták, mindenük megvan.

Boldognak kellene lenniük. De nem boldogok. Unatkoznak. A lakás alapterülete kicsi, az új bútorok sokba kerültek, tehát féltik őket — nincs egy zug, ahol a maguk kedvére játszhatnának, ahová barátaikat-barátnőiket is behívhatnák. Az utcák forgalmasak, veszélyesek; játszótér, park nagyon kevés van, s azok is túlságosan rendezettek, előregyártottak, inkább óvodásoknak valók, kalandozásra, önálló tevékenységre alkalmatlanok. Az iskolák máris túlzsúfoltak és várhatólag még zsúfoltabbak lesznek (eleve rosszul tervezték őket, nem számítottak a lakótelepek sajátos népesség-szerkezetére); még a legjobb szándékú pedagógusok kezdeményezései is gyakran zátonyra futnak a többműszakos ta-

Csehi Péter

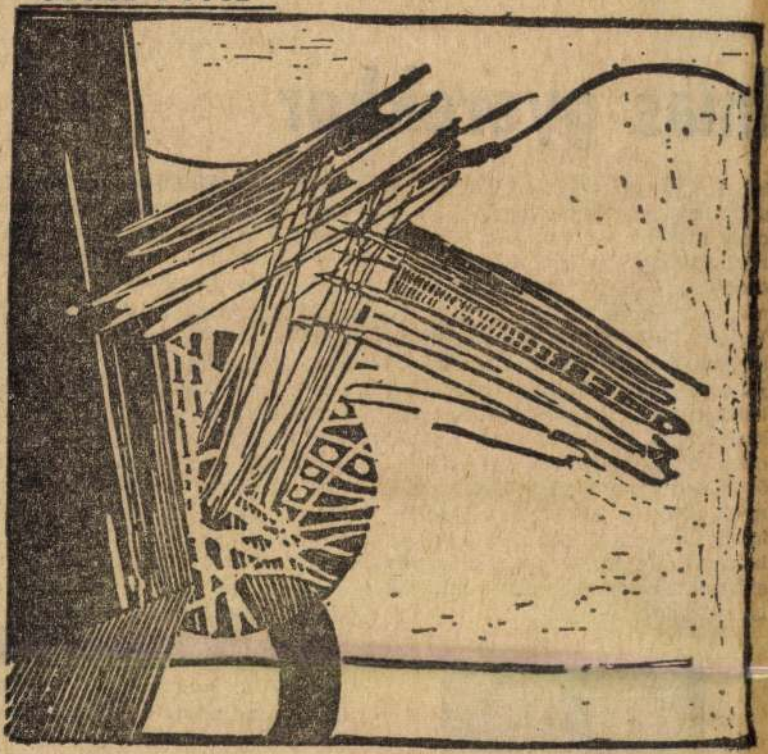

Csehi Péter: Kompozíció

Élet és Irodalom, Bp. 1978. szept. 2.
XXII.évf.35.sz. 12.lap.

B mint Bábszính

s gyerekkor

gy' *másfajta* életről fo- cs, hogy vágyaikban is ni életrendjük elemeit k kicsit másképp: keve- si órát és házimunkát, alvást, több focit, mozit, rkot, tévézést és iskolai t kívánnak. (Furcsa, de lyasmi, hogy családdal, is lehet kirándulni, sen- jutott eszébe.) Az „új gyképekben az — ó, tévé, nyos-fantasztikus regé- ek! —, hogy a legélén- ziájú gyerekek egy-egy ot is szeretnének, amely minden munkát, a leckét lná helyettük.

lakás, a szülők 60—80 százaléka fizikai dolgozó, jórészt többgyermekesek. Tiszták, jólöltözöttek, rendesen tápláltak. Ahogy mondani szokták, mindenük megvan.

Boldognak kellene lenniük. De nem boldogok. Unatkoznak. A lakás alapterülete kicsi, az új bútorok sokba kerültek, tehát féltik őket — nincs egy zug, ahol a maguk kedvére játszhatnának, ahová barátaikat-barátnőiket is behívhatnák. Az utcák forgalmasak, veszélyesek; játszótér, park nagyon kevés van, s azok is túlságosan rendezettek, előregyártottak, inkább óvodásoknak valók, kalandozásra, önálló tevékenységre alkalmatlanok. Az iskolák máris túlzsúfoltak és várhatólag még zsúfoltabbak lesznek (eleve rosszul tervezték őket, nem számítottak a lakótelepek sajátos népesség-szerkezetére); még a legjobb szándékú pedagógusok kezdeményezései is gyakran zátonyra futnak a többműszakos tanítás, a helyhiány miatt. A rossz lakásokból, kevéssé kulturált környezetből nemrég ide került gyerekek műveltségbeli hátrányai így aligha csökkenhetnek.

Mi lesz ebből? A gyermeklélek-

Csehi Péter

"Mozgás" cimmel hozza a lap a müvész rajzát.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. szept. 28.
XVIII. évf. 39. sz. 15. lap.

CSEHI Péter
Kolozsvár,?
IA Képz. Főisk. Kvár, grafikus

Banner Erdély

római Laterani-Bazi
a Lateránban /Róma/ ta
letrajzát. A kedvező f
lát bocsátott ki, amel
nyilvános, ünnepélyes
tenni, hogy a szentté
nizálás /canonisatio/
dek pápa /1o12-1o24/ e
a XII. század közepéig

Valójában nem újitá
datos folytatásáról, a
Gergely által közzétet
den egyház fontosabb ü
S a helyi egyház égi p

megírva

Csehi Prágay Péter

soproni ötvös

1742

l.

Magy. Herald. és

Gen. Tars. jub-

kiáll. Bp. 1933.

53. l.

Klebelsberg Kuno gróf

VI. 313

Cschy Prágai Péter

ötöös Sopron

mikor, mincs

cintitul –

Csatköfl

ARCHAEOLOGIE

Csehy Prágai Péter

ötvös, 1792, Sopron

l.

Csatoporosi ötv

17. l.

39. wroba.

Csehi Prágay Péter

Ötvös 1742 Sopron

l.

Csatsopromötv

3 l. 10 l.

CSEHI PÉTER

BUDAPEST XIII. PANNÓNIA u. 91
1999 április 14 - május 2
TÁMOGATÓK:
MAGYAR ALKOTÓMŰVÉSZEK
ORSZÁGOS EGYESÜLETE
MAGYAR ALKOTÓMŰVÉSZETI
KÖZALAPÍTVÁNY

DUNA GALÉRIA

cora + ? =

Hétfőn kiderül

...valával ünnepli Budakeszi a zene világnapját, hétfő este hatkor az Erkel Ferenc Művelődési Központban. A reneszánsz zenétől a huszadik századi modern muzsikáig terjed a programban szereplő Ad Libitum Gitárzenekar repertoárja. Az együttes elnevezése egy zenei utasítás, azt jelenti: tetszés szerint, stílszerűen érzékeltetve a fiatalokból álló csapat lendületét. Az öttagú társaság három éve alakult a budakeszi Czövek Erna Zeneiskola növendékeiből, tanáruk, *Kozma László* vezetésével, de most már gyakorlatilag önállóan működnek. Az átiratok nagy részét is ők készítik, az előadott darabok java eredetileg ugyanis kórusmű vagy reneszánsz hangszeregyüttesre komponált szerzemény. Az Ad Libitum fellépett már Budakeszin, Pátyon, Pilisvörösváron.

Ugyancsak az október 1-jei rendezvényen kerül sor *Dalos László* Bánk bán elmondja című, Simándy Józsefről szóló könyvének ünnepélyes bemutatójára. Közreműködik *Halmos Eszter* és *Szabó Veronika,* a szegedi Simándy József Énekverseny két helyezettje, zongorán kísér *Kaposi Gergely,* a Magyar Állami Operaház karnagya. Verset mond *Simándy Péter,* az elhunyt operaénekes fia. A könyvet öt órától dedikálja *Simándyné Hegedűs Judit* és a szerző.

R. V.

Fúvósfesztivál Százhalombattán

MUNKATÁRSUNKTÓL

A hagyományos nemzetközi fúvósfesztivált ebben az évben szeptember 28–30. között rendezik meg Százhalombattán. Szombaton délután három órakor harsan fel a zene a Szent István téren. Előbb Lovran és Rijeka, majd Százhalombatta, végül Katowice zenekarainak produkciójára kerül sor. A térzene a majorettcsoportoknak is lehetőséget teremt a bemutatóra. Délután hat órától gálahangversenyt rendeznek a Barátság Művelődési Központ színháztermében a szegedi fúvósok közreműködésével.

Vasárnap délelőtt tizenegy órától a városrészekben lesz hallható térzene, délután kettőkor kezdődik a polkaparti a sóskúti zenekar közreműködésével. Egy órával később a Szent István téren közösen muzsikál valamennyi együttes. A látványos mazsorettshow sem marad el. A fúvósfesztivál záróünnepségére este fél hétkor a Barátság Művelődési Központban kerül sor.

...időszaka. Ilyenkor a népszokások jelentős része a következő év termésével fog-... legjelentősebb a szüret, amit évszázadok óta szüreti mulatságok kísérnek. ...boroskancsó és a borospoharak.

R. Gy. Zs.

Szögrajzok Óbudán

Cseh Szilvia legújabb munkái a pincegalériában

Festmények, akvarellek és tárgyak: mindegyikük közös ismertetőjele, hogy valamilyen formában, fába vagy vászonba verve, illetve megfestve megjelenik egy, esetleg sok szög. Cseh Szilvia kiállítása október 7-ig látható Óbudán, a Zichy-kastély pincéjében (III., Fő tér 1.).

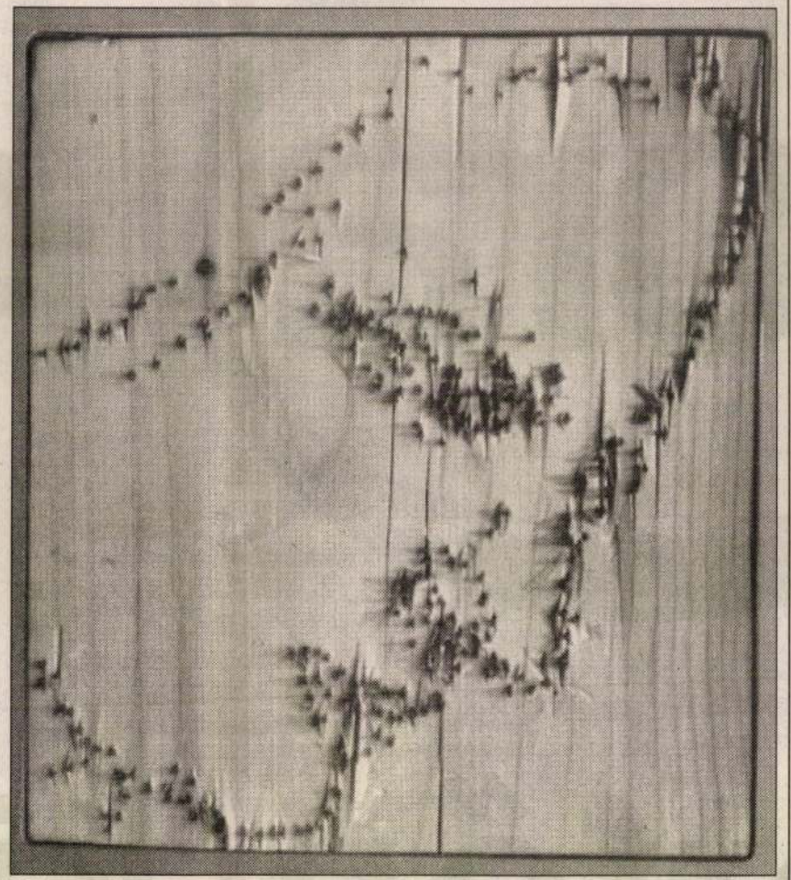

Szögportré

Cseh Szilvia monokróm festőként indult: néhány most kiállított alkotásán szintén visszaköszönnek az egységes színmezők. Ezen a tárlaton az elmúlt három év termésből válogatva mindenféle szögekkel kapcsolatos munkái láthatóak. Van, ahol egész portrét készített sok-sok apró szögből. Az arc, a szemek körvonalát ebből rakta ki – falemezbe kalapálta. Máskor lírai tájképet ábrázoló akvarellbe, a hegyek csúcsai mögé egyenes horizontot vagy inkább szigorú kerítést festett tízes szögekből. Ezeken a grafikákon, ahogy a címek is utalnak rá (Tökéletes fa, Tökéletes táj), az organikus formákat igyekszik kiegyenesíteni a szögsorral. Mint mondja, így a szem, a tudat nem a természet tökéletlenségeit, hanem valamilyen geometrikus, tökéletes rendet lát a képeken. A festő egyáltalán nem ragaszkodott a táblakép műfajához: festmények és grafikák mellett tárgyakat is kiállít. Ezek: fából készült könyvek, vastag lapjuk egy-egy falemez, amelybe a Braille-íráshoz hasonlatos szögfejekkel rajzolt betűk vagy egész ábrák, rajzok jelennek meg. Utalás arra, hogy minden szöveget sajátos és különböző szempontból értelmezünk, félreérthetünk. Beszédes a művek címadása: sorra felbukkan Mondrian, Seurat vagy Leonardo neve. A Nagyítás című kép végtelenül puritán olajfestmény, a fehér vásznon Seurat neve olvasható szögekből kirakva. Az apró fémkörökből összeálló név utalás Seurat pointilista, apró színpöttyökből álló festészeti stílusára, elméletére. Ezek a nevek egyrészt olyan alkotókéi, akik a művészettörténetben egyfajta kánont, fontos művészeti rendszert alkottak, másrészt Cseh Szilvia azért választotta éppen őket, mert hatásukat lényegesnek tartja munkájában. A Leonardo lovat rajzol Mondrian festményébe című művében a jellegzetes, téglalapokból álló absztrakt Mondrian-kompozícióba belerajzolta Leonardo híres ágaskodó, kicsavarodott testű lóról készült tanulmányát. Megjelennek a szögek is: a négyzetek vastag fekete határoló vonalait ezekkel helyettesítette. Leonardo szépséges mosolyú Madonnája vagy kéztanulmánya alumíniumkeretben és apró szögekkel kiverve teljesen átalakul, ezek az idézetek, vagy ahogy Cseh Szilvia nevezi őket, átírások mai környezetbe helyezve aktualizálódnak. A szögbeverés monoton, ismétlődő mozdulatai maguk is rítussá, rendszerré válnak, hasonlóan a három festő elméletéhez. Emellett a szögek minden dekoratív, tetszetős hatást megszüntetnek azzal, hogy sok helyen átrepesztik a fát, durván felsértik a vásznat: drasztikus és kitörölhetetlen nyomokat hagynak a felületen.

Szigethy Anna

Bonbon matinék

Matinésorozat kezdődik ma délelőtt az International Buda Stage-ben (IBS). A Bonbon matinékra szüleikkel együtt várnak minden négy és tizenkét év közötti, zenét és táncot kedvelő gyereket.

Lukácsházi Győző szervező-műsorvezető a tévé elől szeretné elcsalogatni a nagyóvodásokat és a kisiskolásokat szombat délelőttönként, hogy élőben is meghallgathassák a korosztályuknak játszó legnépszerűbb zenészeket: *Halász Juditot, Gryllus Vilmost,* a Kaláka Együttest és a 100 Folk Celsiust. A rendezvénysorozat huszonöt matinéból áll, ezekre öt előadásra szóló bérlet váltható. Mindegyik bérlettípusban szerepel egy koncert, valamint tánctanulás és hangszerekről szóló vetélkedő is, ahol minden jó választ bonbonnal jutalmaznak.

Ma délelőtt tizenegykor a Vasas Művészegyüttes zenél az IBS-ben (II., Tárogató u. 2–4.) a Csizmás Pindur című Bonbon matinén.

D. V. G.

Új népzene

MUNKATÁRSUNKTÓL

Csúcs és Hang címmel koncertsorozatot rendeznek a hét végén a budai Várban, a MU Színházban és a Fonó Budai Zeneházban – az úgynevezett új népzene svájci és osztrák képviselőinek fellépésével.

A nyolcvanas évek közepén kialakult mozgalom elutasítja a turistafolklór képeslapstílusát, a romantikus sztereotípiákat. Képviselői hagyományos hangszereket szólaltatnak meg (alpesi kürt, cimbalom, doromb), és olyan ősi énektechnikákat alkalmaznak, mint a felhangéneklés és a jódli. Amit művelnek, nem a népi hagyományok és az archaikus formák reprodukciója, hanem a személyes tapasztalatból, kutatásból, kísérletezésből fakadó improvizáció: a népzene elemeit dzsesszel, rappel és más stílusokkal elegyítik. Az eredményt etnikus bázison alapuló kortárs zenének nevezték el.

A műfaj legkiemelkedőbb képviselői lépnek színpadra ma és holnap. Este hét órakor a MU Színházban az Ensemble Inflagranti és a Mytha együttes muzsikál, amit este tíz órakor a Tobler/Lincke/Tanner trió műsora követ a Fonóban.

A Mytha holnap délben a Várban, a trió pedig este hét órakor a MU-ban várja a zene szerelmeseit.

Népszabadság
2001 szept 29.

N. CSEHI EDIT

FIS 97.0.

+ 1957 V. 25

- Dezső, szobrász ; sz. 1902 aug.
---
orontál m./. A szegedi gimnázium-
A bpesti képzőművészeti főiskolá-

CSEHIMINDSZENT (Vas)

Csehimindszent

Pehm József közlése

R.K. TEMPLOM Dorffmeister oltárképével.

Csehlón József

készített tervet a becsehely-polai rk. templom helyreállítására.

Deresényi Dezső, Entz Géza, Havassy Pál, Merényi Ferenc: Magyar műemlékvédelem V. (1967-68) Budapest, 1970.

343 l.

M.D.K.

Csehlán József

A becsehely-pólai rk templom müemléki helyreállitásának terve. 1966.

Müemlékvédelem 1967/1. 59.1.

MDK

Csehovics Gergely

kassai céhmester 1715-ben

Wick B: A kassai szt. Rozália-kápolna története.
Kosice 1935. 89.l.

Csehpál János

A csongrádi kiállitáson egy tájképpel szerepelt a fiatal festőművész. A lap közleménye szerint a festmény nagy feltünést keltett.
Arcképét is bemutatja a lap.
Repr.

Délibáb, Bp. 1937. juli. 17. XI. évf. 29. sz. 8o. lap.

Fényképp

Magyar Folo: 9355/1-11

Hegedüsné

Csehszlovák Képzőművészeti Kiállítás
megnyitója

1950. V. 1.

Meg. van

ifj.Csehy L.

Ködös január, akv.

Csillaghegyi állomás, akv.

Grafikai kiáll. Müterem, 1937. aug.

1 l.

ifj Csehy Lajos

Kezepel a „Műterem"
Kiállításán

Lyság 1937 VI. 1

Csei (Kálmánchey)

Nehéz ember / karikatúra, szepkő /

hagyat / fiúság 1966 IX. 3

Ø Csehy Lipj

Müterem 11.27
graf. Ki áll. Eas.
(1937.)

Ködös január, vizf
Csillaghegyi állomás
vizf.

A fenti napra összehívott közgyűlést határozatlanképtelenség esetén

június hó 26-án, délután 6 órakor

a camponai ásatások bemutatásával *Nagytétényben tartjuk meg. Erre külön meghívót nem küldünk.*

Találkozás a Szent Gellért-téri HÉV. állomáson. Indulás pont 5 órakor. A közgyűlés színhelye a nagytétényi állami iskola. Az ásatásokat, részben helyszíni bemutatással ***Paulovics István*** tagtársunk ismerteti.

Az ásatások megtekintése után a nagytétényi halászcsárdában társasvacsora.

Az Elnök

Csehy Lajos. ifj.

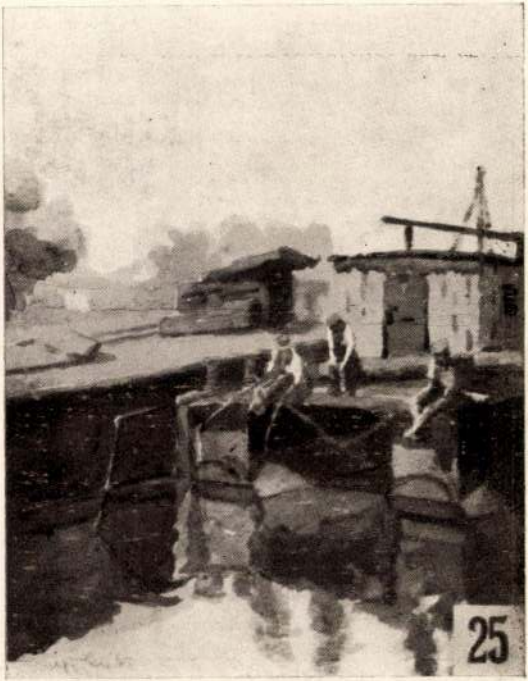

ifj, Csehy Lajos : Horgászok : Akvarel,
Pêcheurs à la Ligne ; peintüre à l'aquarelle.
Anglers, painting in water-colours.

tásairól

Europai Kurir
1935. II. évf. 1. sz.

Papp-Kökényesdy Béláné; Nyár, L'Eté, Summer

N. CSEHI EDIT

Magyar Sparmüv.
2003/1.

19. old.

hogy piszkosak vagyunk, azóta ű bet

Az eset előzményei: Móricz Zsi[illegible]
könyvét, 1938. újév napján Kákicsra
Gézánál. Első haza írt levelében (1
helyezését a parókián, a zsibongó g
lelkes" tiszteletest, de némi kedve
(PIM Kézirattár M.1oo/27o/21.) A köve
kusabb lesz közvetlen környezete s
Kákicsról szóló riportban is. "Ház
azt mondhatnám, piszkosabbak a váro
voltak" - írja haza 1938. I.5-én.
múlva: „Kákicsnak betege lettem, még
mint itt a fajtából s az egész embe

Csejdi ref. templom

erdekes fejfák a XIX
századból.
Harang 1767. ből.
Torony fedélnek nehezeti
rajza.
Himzések
Ezüst és önedények
Toronybájáró lépcső
Fedélnehezetek
Stukkó díszek.

Debreczeni László 1933

244, 245, 246. 247, 248
249. 250. l.

Tapolca

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Csejdy László,

Pogány Gábor: Modern kazetták, Bráda Tibor mátészalkai mennyezetképe.

Bráda Tibor tervezte és festette a mennyezetképet, a kivitelezésben segítették:

Csejdy László, Déak Ilona, Gajzágó Sándor, Horvát Csaba, Szabó István.

Művészet, 1988., 11-12, 25-old.

Csejdy Virág típográfus

Papp Julia: Típográfiai kiállítás

Művészet, 1983. május

Csejdy Virág, könyvtervező-művésznő

HELIKON GALÉRIA

V., EÖTVÖS LORÁND UTCA 8.
TELEFON: 174-765

Műcsarnok és Kamaratermei,
1983. június.

CSEJDY VIRÁG ÉS LÖBLIN JUDIT

KÖNYVTERVEZŐK
KIÁLLÍTÁSA

1983. június 12-ig

A legutóbbi évtizedek határozott törekvése és eredménye egy egységes művészi összhatás megvalósítása a könyvművészetben. Csejdy Virág és Löblin Judit számos díj nyertesei, Csejdy Virág ez évben is a szép magyar könyv gyermekkönyvek kategóriájának nyertese. Löblin Judit a műfaj szinte minden skáláján díjazott művész.

A kiállítás rendezője:
Kovács Béla

A HELIKON KIADÓ KIÁLLÍTÁSA

1983. június 16–
július 10-ig

Hazai Fésűsfonó és Szövőgyár Kultúrháza „Gaál Imre" rajzszakkörének kiállítása (grafikák, festmények, szobrok, tűzzománcok).

MŰCSARNOK

BAKÓ ILONA

TEXTILMŰVÉSZ

1983. június 19-ig

„A népviselet ihlette ruhák általános kulturjegyei mellett – írja Morvay Judit a katalógus előszavában – Bakó Ilona feltárja ezeknek mélyebb jelentését is. Elénk varázsolja az egyszerűséget, a gyászt, az örömöt, a boldogságot, az emberi élet pillanatainak belső tartalmait."

A kiállítás rendezője:
Dobai Ágnes

OSVALDO GUAYASAMIN

FESTŐMŰVÉSZ (ECUADOR)

1983. június 26-ig

Az egyik legjelentősebb latin-amerikai festőművész több mint 160 műve látható a kiállításon. Egy részük visszatekintés; másik nagyobbik része pedig a művész híres sorozataiból való válogatás.

A kiállítás rendezője:
Ratkai Ida

Csejka János

Csejka János

negedűkészítő

Sopronban C. József

negedűkészítő fia

† 1879 Kőnt

Lützgendorff

93. l.

Czejka Károly,
festő, lásd
Czéka K

Csejka Tivadar

festő

Körmendről, 1875-

ben 28 éves

lásd

Fleischer Béla 35. l.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Csejtefalvi Tiborné, Dege Margit

A Stúdió tagja

A budapesti pedagógusok képzőművészeti stúdiója 1953-1963. Bev. Vajkai Aurél. Bp. 1963
37.o.

M.D.K.

Csejtei János, ötvösmester

neve együtt szerepel a komárom megyei Nagigmánd református egyházkörségének egyik 1732-ben készült urvacsora-seslegén Pécsvárady Sámuellel, valamint Nagy Mihállyal és Bodai Mihállyal.

Rozványiné Tombor Ilona: A Pétsvárady Ötvöscsalád Művészettörténeti Étresitő, 1965.XIV.évf. 4.sz.

258. old.

MDK

Csejtei Ferenc

A N. Szalon 76. csoportkiáll. Képzőművészet 1932. 48. sz. 71.l.

Csajtai Ferenc

Nemzeti Szalon csoportos kiállításán - "apró színfoltokkal színfolt, "stilizált" képeivel" - szerepelt.

Pesti Napló 1932. II. 7.

Csajtai Ferenc.

Nemzeti Szalon kiállításán szerepelt.

M.932.II.7.

Csajtai Ferenc

Nemzeti Szalon kiállításán
neve szerepelt.

Esl. 932. II. 7.

MDK

Csejtei Ferenc

Virágos kertrészlet

Tengerpart

Pihenő tó

Nemzeti Szalon 76. csop. kiáll. 1932. febr.

Csejthey Ferenc.

A Nemzeti Szalon kiállitotta müveit 1932-ben

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

MDK.

Csejtei István

Kitüntetéséről

Magyar Nemzet 1966 aug.14.

.

Csejthey Joachim Ferenc

Vegyész

MDK

Csejtei Joachim Ferenc

főként pest-környéki és zsennyei tájai.

Kovács Gyula: A hét kiállitásai.
Hét festő kiállitása. - Böhm Lipót/Poldi/ képei.

NÉPSZAVA, 1959. jul.29.

Csejthei Joachim Ferenc
festő

MŰVÉSZET

Képkiállítás

Csejthei Joachim Ferenc festőművész az Egyetemi Körben (Gönczy Pál-utca 6. szám) képkiállítást rendez. A kiállítás, amely naponta 10 órától este 7 óáig van nyitva, dijmentesen megtekinthető. A kiállítás junius 15-én zárul.

Magyarság 1935. V. 30.

990

Csejtei Joachim Ferenc MDK

Hazatérő katonák, olf.

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

CSEJTHEY JOACHIM FEREBC, festo, 1881,

A Tanácsköztarsasag alatt a Szellemi Munkasok Szakszervezetében, a szegedi festők és szobraszoknak egy ideig csak csoportjuk volt. 1919. ápr. végéne külön szakszervezetet alapitottak, melynek elnöke Papp Gabor és alelnöke Cs. Joachim lett. Szegedi festőmüvészek. 177. old. 12, és 13. jegyz

SZELESI ZOLTÁN: Szegedi képzőmüvészek a munkásmozgalomban 173. old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967. Szeged. 1968

CSEJTHEY JOACHIM FERENC, festő, 1881,

Szegedi művész. 1919 után el kellett távoznia Szegedről. és külföldre emigrált. 178.old

SZELESI ZOLTÁN: Szegedi képzőművészek a munkásmozgalomban 175.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967. Szeged. 1968

CSEJTHEY JOACHIM FERENC, festő, ~~1882~~ 1881,

Szegedi művész. Ferencz József ösztöndij, Szh. 1907. nov. 30.-Joachim kiállitása. Dél-Magyarország. 1913. dec. 21.-Joachim Ferenc kiállitása SzN. 1919.-okt. 19.-Joachim Ferenc kiállitása a Kultúrpalotában. Dél-Magyarország ~~1945~~ 1945. aug. 5-9. 177. old. 13. jegyz

SZELESI ZOLTÁN: Szegedi képzőművészek a munkásmozgalomban 173. old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967. Szeged. 1968

CSEJTHEY JOACHIM FERENC, festő, 1881,

Szegedi művész. Harcos, kritikus szellem. Párizsban a levegős szinü, impresszionista tajak ragadtak meg. Korabbi ezüstös harmóniáju képeit, tüzes koloritu hazai és külföldi városrészletek valtottak fel. A vidékiesség elől Párizsba menekült és onnan hivta fel a Tisza-parti város figyelmét magara. Igy ösztöndijat is kapott és meghosszabbithatta kintletét. 177. old. 13. jegyz

SZELESI ZOLTÁN: Szegedi képzőművészek a munkásmozgalomban 173. old

A MÓRA FERENC múzeum évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

Csejtei Joachim Ferenc MDK

Albán tájkép, olf.

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

Csejtey-Joachim Ferenc
festőművész

— **Csejtey Joachim Ferenc gyüjteményes kiállitása.** Ötvenéves munkásságának termését mutatja be *Csejtey Joachim* Ferenc kiállitásán. Sokoldalu érdeklődésének legsikerültebb alkotásai a portrékon kivül, tájképei. A tavasszal virágba boruló fák, parkrészletek bőséges alkalmat nyujtanak arra, hogy a szin iránti vonzalmát kiélhesse. A fényeffektusok örökké változó játékát kiséri figyelemmel és rögziti le vásznain. Hosszu müvészi munkássága folyamán eljutott arra a fokra, hogy egyéniségét és szándékait tökéletesen szólaltassa meg müveiben.

Nemzeti Ujság
1935 V. 30.

Tétel száma	Számlázás

Össz

BI/ .....ügy

.....

A főpénztárkönyvbe bejegyezte:

193 .....

Könyveltetett a folyószámla-könyvben:

193 .....

Könyveltetett .....a könyvben:

193 .....

Csejthey-Joachim Ferenc

MDK

Vegyész

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

M.O.K.

Csejthei Joachim Ferenc

Csermelyportréjának repr.-ját lesz a lap.

Szinházi Élet. Bp. 1937. juni 13-19.
XXVII. cóf. 25. sz. 64. lap.

Csejtei Joachim Ferenc

MDK

Hazatérő katonák, olf.

Műcsarnok 1920–21 téli kiállítás

Csejtei Joachim Ferenc MDK

Albán tájkép, olf.

Mücsarnok 192o-21 téli kiállitás

Csejtei Joachim Ferenc MDK

Hazatérő katonák, olf.

Műcsarnok 192o-21 téli kiállitás

CS

M.D.K.

Csejthei Joachim Ferenc
= festő

Csoport ki állítás on vett részt az Ernst Museumban

Magyar Nemzet, 1959. aug. 2.
Ki állítás ol

4 l.

M.D.K.

Csejtei Joachim Ferenc

Festőművész kiállitott az Ernzt muzeomban.

Kovács Gyula:

A hét kiállitásai. Héz festő kiállitása.

Népszava 1959. juli 29.6.old.176.szám.

Csejthei J.Ferenc,festő

Bpesti müvész.1959 nyarán az Ernst Múz.egy képgyüjteményét mutatta be.Vele együtt Mende Gusztáv,gy soproni,Békéssy Leó győri,Barabás Gizella ,Barta Mária, Haranglábi N.József és Marcell György pesti festők képeit állitották ki. 285.old

Spectator: Mende Gusztáv kiállitása a budapesti Ernst Múzeumban 285.old

Sopeoni Szemle.Helytört.Folyóirat.XIV.évf.1960 Sopron

MDK

Csejthei Joachim Ferenc, festőművész kiállító.

Ernst Mux: Mücs. által rend. kiáll. - 1959 VII. 18. (meghívó)

Csejthei Joachim Ferenc, festő MDK

Az Ernst Múzeumban két festő kiállításán szerepel a szegedi Csejthei Joachim Ferenc.

P.J.: Tegyzetek kiállításokról

Népszabadság, bp. 1959. aug. 6. 8. l.

Csáthei Joachim Ferenc
festő

M.D.K.

Az Ernst Múzeumban csoportkiállításon
vesz részt

Magyar Nemzet, 1959. július 26.
~~Napló~~ kiállítások

H. l.

Czéthei Joachim Ferenc
festő

M.D.K.

Az Ernst Múzeumban a csoportkiállításon vesz
részt

Magyar Hírlap, 1959. július 19.
Kiállítások.

4l

MDK

Csejtei Joachim Ferenc, festő

főleg a Pest környéki és zsemnyei tájat

ábrázolják képei.

Ernst Múz. - Hét festő kiáll. - a. - Népsz. 1959 VII. 29. 6. l. Kovács Gy.

Csejthe vára

laid

Ethey Gyula dr és

itj. Csemegi József

A Stibor család

építkezési. Bp.

1943. 6, 7. l.

Csejte vára

(Čachtice Nyitram)

l.

GerMRE. 126-l.

1913.

L nak szélés

n és párkány mögött állva van ábra-
rémgallérú felső ruháját fogja, bal-
köves emléket ~~és~~ hord és aranygyap-
viseli. Kalapját ~~ékköves~~ boglárok
a, szemöldöke, bajusza és gyér szá-
orczos ing fodorral, és szük ujjú csikos

+ kvéldiszű

Lelt. sz. 1391. --Vétetett az 1912
gusztus 8-iki (1536-912) és az
nlat alapján Julius Boehlertől
3). -- Kifizettetett 1913 április

án (1029-913) és 1914

-913
2-1.
.10468.

64

Csejthelyi Klára textilművész

művei részt vesznek a szombathelyi Művelődési és Sporthász galériájában a „Vasi Műhely" által rendezett Kiállításon

Emlitve: „Alkotás" c. textilmunkája

cikk „Vértesi Péter festőművész" címmel

Kulcsár János cikke: „Táprengés a műhely körül" címmel

Vas Népe, 1978. XI. 19.

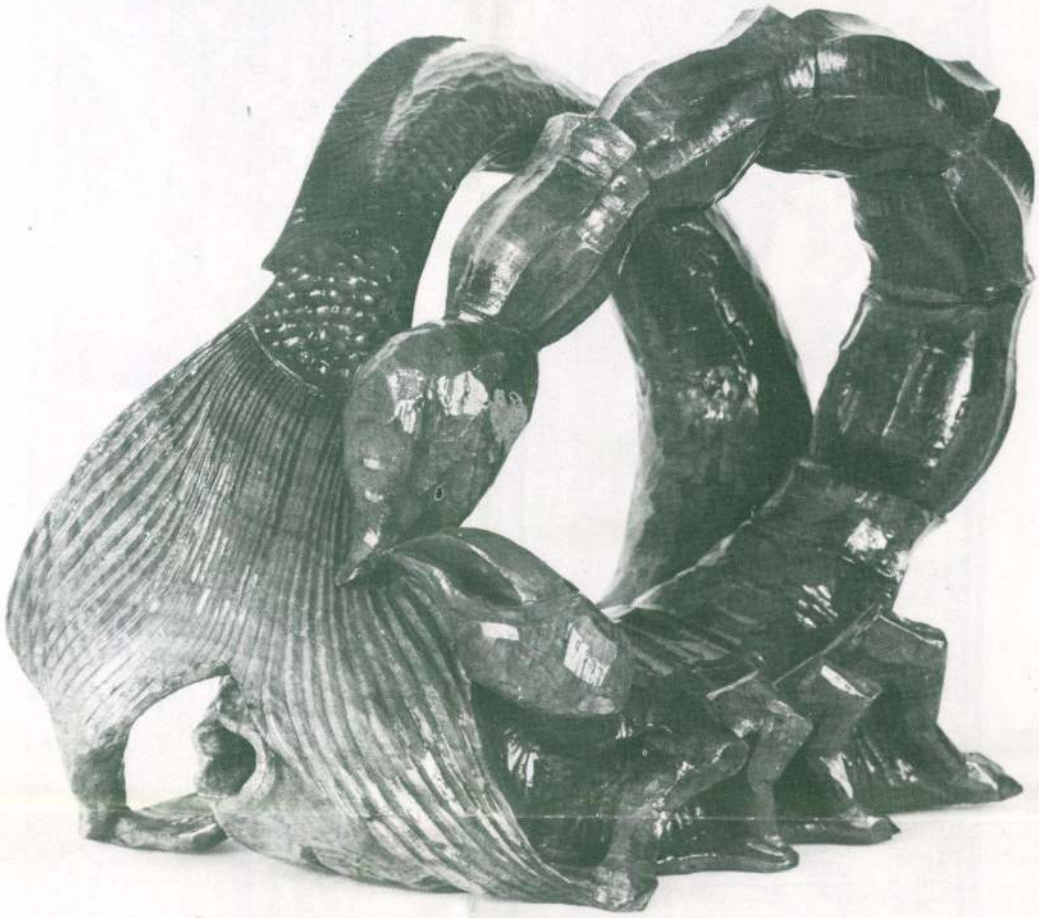

HOROSZKÓP

Csávás Csaba

8800 Nagykanizsa
Bolyai út 9.

1956-ban született Budapesten és itt végezte tanulmányait is. Nagykanizsán él és dolgozik. Kiállításai voltak Nagykanizsán, Budapesten, Pécsett és az ország több más városában. Köztéri alkotásai Nagykanizsán és Galambokon láthatók.

1956 in Budapest geboren, und beendete auch hier seine Studien. Er lebt und arbeitet in Nagykanizsa. Ausstellungen hatte er in Nagykanizsa, Pécs, Budapest und anderen Städten des Landes. Seine Arbeiten für öffentliche Plätze sind in Nagykanizsa und Galambok zu sehen.

He was born in Budapest, 1956, and did his studies here. He lives and works in Nagykanizsa. He has had exhibitions in Nagykanizsa, Budapest, Pécs and several other towns in the country. His art works can be seen in public places of Nagykanizsa and Galambok.

Kostyál L.: Zalaer műcsek

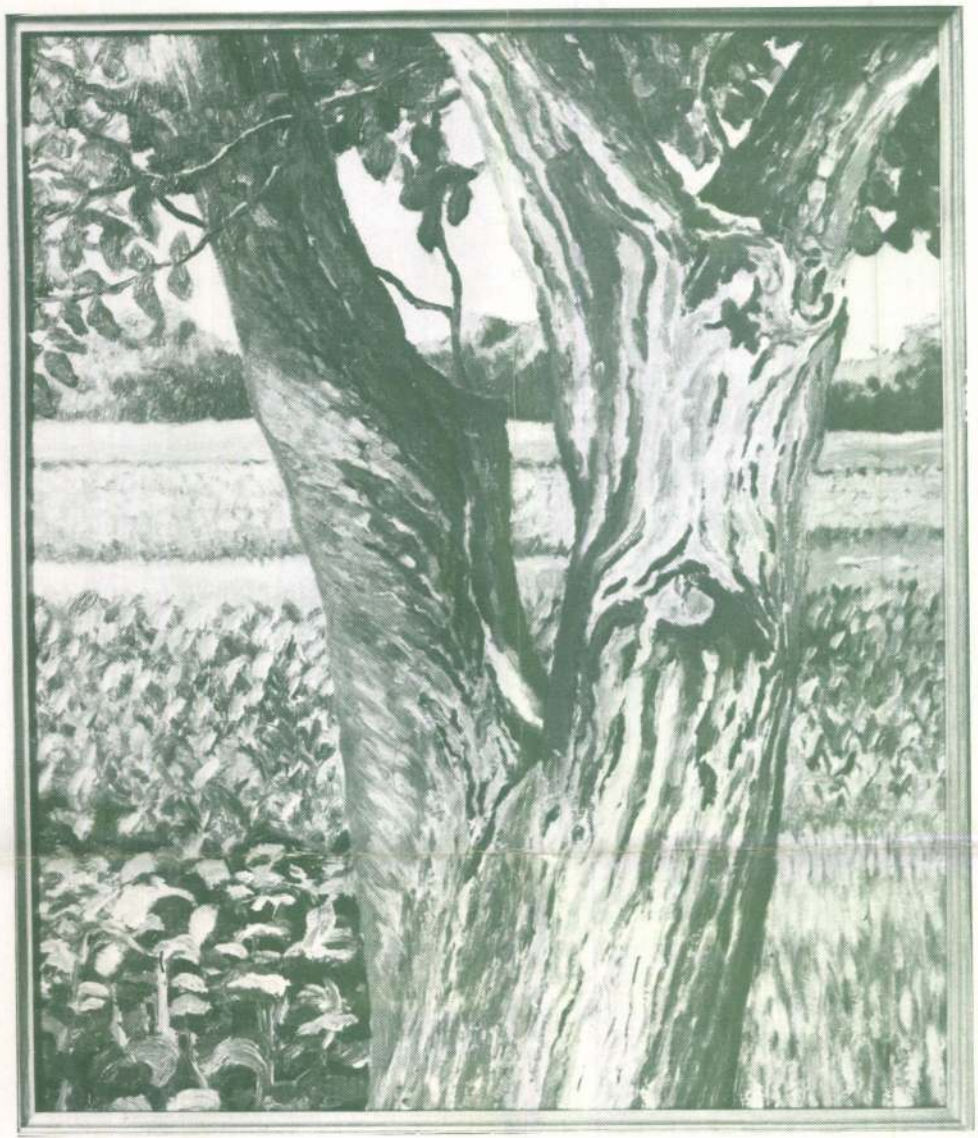

VERDÜR

Cseh Róbert

8945 Bak
Rózsa Ferenc út 16.

1970-ben született Zalaegerszegen. 1987-ben végzett kerámiaformázóként a budapesti Képző- és Iparművészeti Szakközépiskolában.

1970 in Zalaegerszeg geboren. 1987 beendete er die Fachmittelschule für bildende- und angewandte Künste in Budapest als Keramiker.

He was born in Zalaegerszeg, 1970, and sat for GCE A-levels at the Secondary Vocational School of Art in ceramics, Budapest.

Csejthei plébániatemplom

Jedlicska Pál:
Csejthe története
emlékei. Magyar
Sion. 1866. 502,
590 l.

Csejthei plébánia templom

l.

Ethey Gyula dr.: és

ifj. Csemegi József:

A Stibor család

építkezései Bp.

1943. 7, 8. l.

tépekkel.

Csejthei Szent Antal

Kápolna

gotikus

l.

Ethey Gyula dr. és ifj

Csemegi József. A

Stíbor család

építkezési. Bp. 1943

8-l. képekkel

9. l.

Csejte vár

romjai

fényrép után

Maiki Sándor dr.

II. Rákóczi Ferenc.

II. k. Bp. 1909.

585. l.

másutt a felszinretörve szétt
gad magával mindent. Ugyanigy
középkor folyamán, máskor elh
tik ujjászületése, akkor besz
Sőt megrajzolhatjuk a középko
szempontjából bár ez kétségte
lődés páratlan gazdagságát.

Nehéz lenne megálla
hogy ujjászülethessen? A góto
mát már pénzeikre vésik az In
Bizánc ápolja az antik szelle
torokban lobog tovább a szent
sainkat Nagy Károly uralkodás

Cejthe vása

és cejthei

l. maskélyok

Jedlicska II.

499 — 528.

Vasárnap **9** Palmarum		**Protestáns** Erhardt **Görög** N.-b.6.v. **Izraelita** Nisan 13
Hétfő **10** Ezekiel	Holdtölte 14 óra 38 pk.	**Protestáns** Zsolt **Görög** Terenc **Izraelita** Nisan 14
Kedd **11** I. Leó pápa		**Protestáns** Leó **Görög** Antipa **Izraelita** Passah 1 n.
Szerda **12**		**Protestáns** Gyula

Csejthei egyházi

emlékek.

l.

Jedlička II

461. l. –

473. l.

Vasárnap **16** Húsvétvasárnap		**Protestáns** Húsvétv. **Görög** Húsvétv. **Izraelita** Nisan 20
Hétfő **17** Húsvéthétfő	Utolsó negyed 5 óra 17 pk.	**Protestáns** Húsvéth. **Görög** Húsvéth. **Izraelita** Passah 7 n.
Kedd **18** Apollonius vt.		**Protestáns** Ilma **Görög** Húsvétk. **Izraelita** Passah 8 n.
Szerda **19**		**Protestáns** Kocsárd

Csejte vára

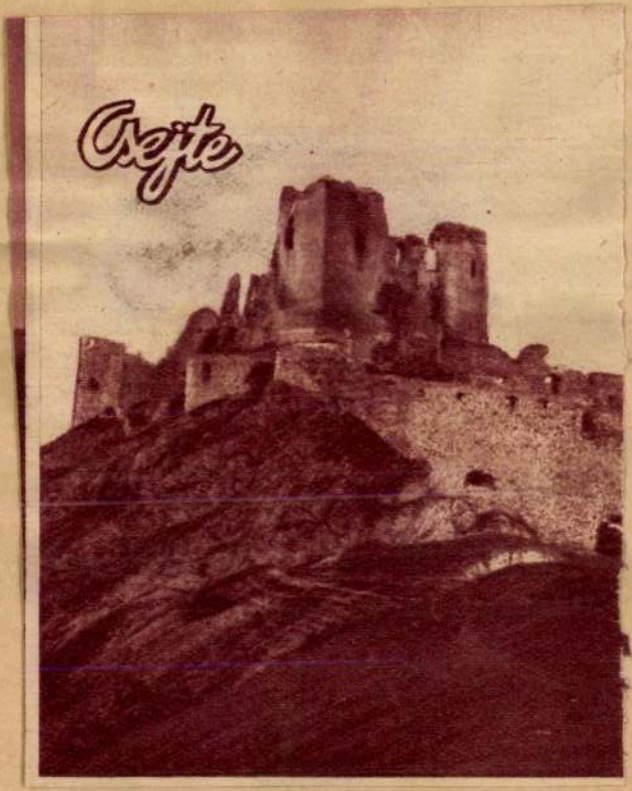

Vas. ujs. az Uj Magyarság
Kepes mell. 1938. jul. 3

NYOMTATVÁNY.

BUDAPEST 946 NOV 10 1942 D 20 D

12 FILLER 12 POSTAG

Csepte vára

Takfelvvárak

TEK
MÜEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
BUDAPEST. HOGYES ENDRE UCCA 10

PORTA CSEMPÉZ

KŐPADLÓ

CSEMPE

MÁRVÁNYÜVEG

V., JÓZSEF-ATTILA-UTCA 1 TELEFON: 386-147

PORTAÉPÜLETBURKOLÓ ÉS ÉPITŐANYAGOKAT BESZERZŐ SZÖVETKEZET

Csejthe

Nyitr

~~Tékerített~~ templom

Könyöki 1887.

1) alapraj z Ajtó vállkövek bordák

2) tirkö (guti ornaj Kristóf).

tollrajz. —

4.
19.
9.

Csejthe Nyitra

várrom

Közökilöt 1881.

1) alapraje is délnyugati oldal ~~is [illegible]~~

2) délkeleti is cokkelet oldal!

Lucas 1880.

Werdenstetter Sc. 1877.

1) alapraje 1865

2) távlatikép - 1865

4.

19.

9.

Csejthe vára

Csejthei plébánia templom

Értekezések, beszámolók

1943. I. füzet kéjekkel

Csejthei Szent Antal kápolna

u. o. kéjekkel.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Csejthei emlékek

Jedlicska Pál:
Csejthe történeti
emlékei.
Magyar Sion
1866. 502,590 l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Csejthei Erdődy-

kastély

l.

Jedlicska II

Ug. l.

nt az a hely ahova szánva vannak szinte
n csinálja. Számitás, de nem elszámitás.
akok nagyságát. Az alakok egyes részei
goldva. A két alak is csupa ellentéten
férfi alak, az Éjjel jellemzően női alak
filban van ábrázolva. A törzs más moz-
fej. Érezzük mindakettőnél hogy már-
k a két alak blokszerüségét is. Nem
zat egyes részeit is nyersen adja.
csak elnagyolva. Némely részeket
felhivni. Rendkivül mesterkélt az
lhelyezése olyan hogy az szinte ter-
y. És ahogy az Éjjelt ábr. igy ela-
nitás nanem müvészi szándék. Ha a
anatomiai elrajzolást is találunk benne.
oszárhoz képest a férfinál. Az urbinói
dja. Fejét lehajtja és a sisak olyan
tunk belőle semmit . Ez egy passiv alak.

Csejte várának
romjai
Nyitra vrg.
fenyőkap után

repr

Luk Podm I. XXII. l.
mellett.
XXV. l. 120, 122,
310. l.
II. k. XI. l.

Csejte vár

Nyitra vm

l.

Hadsört-Kőzl

1914. 577 l.

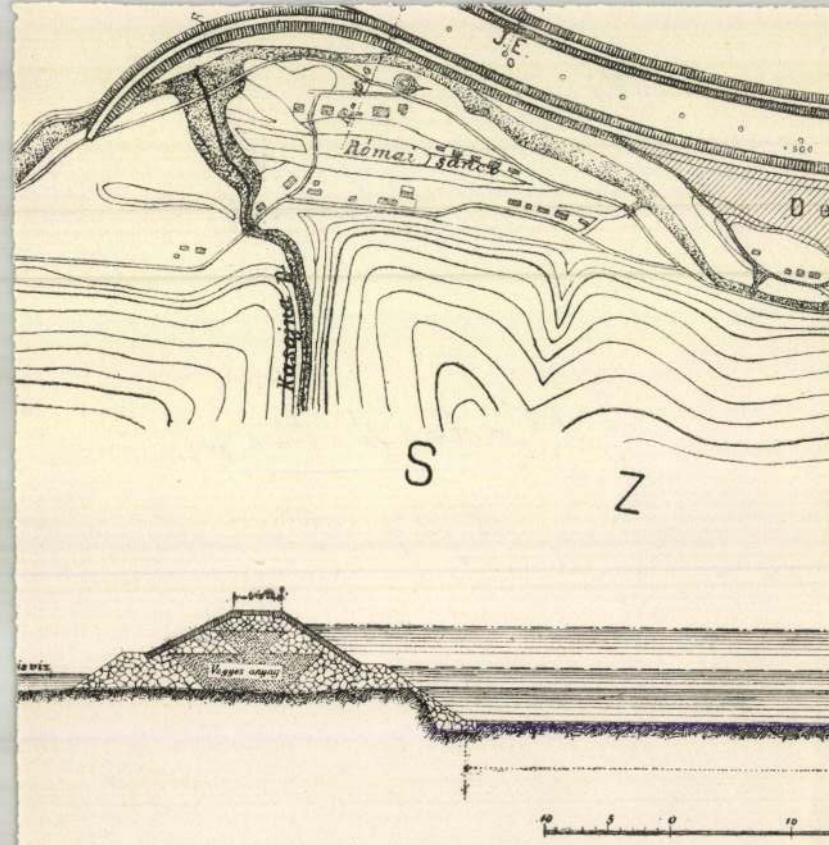

A Vaskapu-csator

Csejte vár

Medwyańszky László
rajza

Repr.
Om. V. 133. l.

v. Ferdinand

Mellig, kissé balra. Rö
la kicsiny s arcza s bajusz
gon az aranygyapjás rende
gallérú s felette jobb vállato
Mária Terézia rend díszít
les. Feliratai a kép alatt

„Ferdinan
Kaiser von Oe
alól balra:„ gez. ü. lithogr
s jobbra:„ Druck und Verlag

Könyomat, az alak
Ltfa 7585

55/93

Csejte vára

Nyitra vm. Megszállt

Dienes Adorján

Regélő romok

Rozsnyó, 1940.

551. l.

Csejtei vár

Magyar Sion
1866. IV. 593–
596. l.

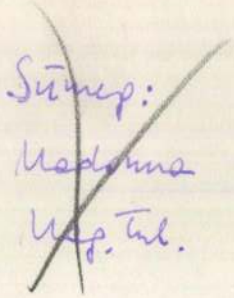

Sümeg:
Madonna
Neg. Tul.

Osejte vára

(Čachtice)

Nyitra vm

kiperrel

Janota I.

140 — 147 l.

HELYSÉG

VÁRMEGYE

ŐRZÉSI HELYISÉG

TULAJDONOS

SZAKCSOPORT

KOR

MÉRET

ALCSOPORT

SZÁRMAZÁSI HELY

MESTER

SZEMÉLYI VONATK

TÁRGY

EGYÉB ADAT

LEIRÁS (ANYAG, ALAK, MEGMUNKÁLÁS, DISZITÉS, FELIRAT, JELZÉS):

WITTGENSTEIN HERCZEGNŐ RÓMÁBAN.

LISZT FERENCZ KILENCZ ÉVES KORÁBAN, AZ ESTERHÁZY HERCZEGTŐL KAPOTT DÍSZMAGYAR RUHÁBAN.

WITTGENSTEIN HERCZEGNŐ LEÁNYÁVAL ABBAN AZ IDŐBEN, MIKOR LISZT FERENCZCZEL MEGISMERKEDETT.

dolgoztak, mint e tizedek letéteményesei. Nyertek a külföldi pénz beváltásán; kamatot szedtek a pápának adott előlegeikért, ellenben a hozzájuk befolyó pénzért nem fizettek kamatot. Pénz-üzleteikkel kapcsolatban nyereséges árúüzleteket is kötöttek. Így például az angol kolostoroknak adott előlegeikért gyapjut kaptak, melyet Flandriába küldöttek, onnan a félig kikészített posztót visszahozatták Firenzébe s ott a kallóba adták. Árújokkal aztán kiterjedt kereskedést űztek Velenczéig, Brüggeig, Párisig és Londonig. A II. Anjou Károlynak adott előlegeikért cserébe meg szinte monopoliumot kaptak a gabonának és olajnak Nápolyon át való kivitelére.

Ily módon aránylag rövid idő alatt roppant vagyonra tettek szert a bátor és kiméletlen spekulánsok. Az idők kedveztek a pénzszerzés e nemének. A közfelfogás — bizonyos korlátok közt — egyáltalán nem tartotta tisztes-

Göllerich Lisztnek utolsó éveiben tanítványa volt, követte őt Weimárból Rómába, Budapestre, Bayreuthba, hol nagy mestere 1886 nyarán szinte váratlanúl elhunyt; két kisebb könyvet írt már róla: az első a Nohl-féle életrajz befejezése; különös értéke az, hogy végül a szűkebbkörű, az igazi Liszt-tanítványok hiteles névsorát közli. A másik inkább összefoglalás, jellemrajz. Most Göllerich 250 lapon, könnyed elbeszélő formában, többnyire magának Lisztnek kijelentéseit közli, vagy legalább olyan adatokat beszél el és magyaráz, a melyek ezt a nagy jellemet és szellemet tüzetesen megismertetik az olvasóval. De azonfelül mintegy 60 oldalt foglal el a zeneszerzőül és zenei íróul egyaránt nagy mester összes műveinek teljes jegyzéke; számos becses képmelléklet, levélfényképmásolat, sőt — a mit remélni sem mertünk — négy kiadatlan zenemű gazdagítja és díszíti a könyvet, melynek egyszerű címe: *Franz Liszt.*

CSEJTHE.

ki nem mondotta és végre nem hajtatta az itéletet.

A középosztály teljes győzelme volt ez. A közrendűek alsóbb rétege, a «popolo minuto», mely a czéhek egyikéhez sem tartozott, védve volt ugyan minden erőszak ellenében, de politikai képviselethez nem juthatott. Nála csak a főnemességnek sorsa volt sulyosabb s Firenze városának egyik 1415. évi statutuma a büntetés egyik legsulyosabb nemének mondja ki, ha valakit a főrendűek sorába iktat. Mi sem természetesebb, mint az, hogy Firenze egykori urai nem adták meg magukat sorsuknak. Rágalommal és gyanusitással konkolyt hintettek a nép és vezetői közé, kiknek egy és más okból amúgy is volt elég ellensége.

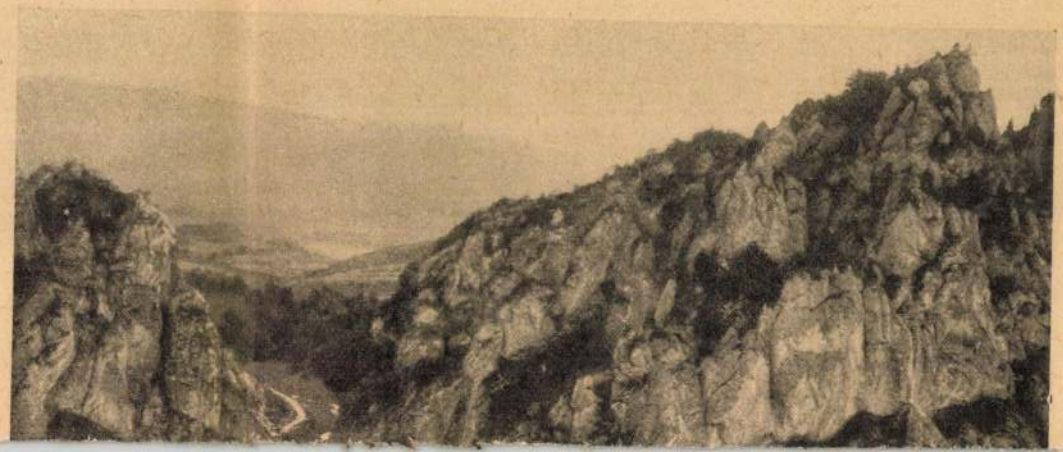

háborúval felelni ellenségeinek kihivására. De jobbnak látta, menekülni hazájából. És két nappal szökése után, 1295 február 27-ikén halálra itélték.

Ez a középkori dráma határjelzője volt Firenze társadalmi átalakulásának. Mert a demokráczia, enyhítve némiképen a főrendiek sorsán és a rendszabályok szigorán, ezután végképen elfoglalja vezető szerepét.

Hogy e város és tartomány arisztokratikus alkotmányát hogyan döntötte meg egy századév eseményei közben a firenzei nép s hogyan vitte győzelemre a középkornak talán legrégibb demokrácziáját, vonzóan és tanulságosan mondja el a kapitalizmus keletkezését tárgyaló most megjelent munkájában Davidsohn Róbert, egy német történetíró.* A Firenzében és más olasz városokban a tizenharmadik századnak különösen második felében támadó nagy vagyonok alapját a földesurakkal üzött uzsora által vetették meg egyes kereskedők. Hűbérurak, földbirtokkal rendelkező kolostorok és alapítványok, nem érve be jövedelmeikkel, mind sűrűbben fordultak pénzért a város kereskedőihez, kik, nagy uzsorakamatra adott kölcsöneikkel, szivesen mentették ki őket zavarukból. 1221-ben a fiesolei püspök minden fekvő birtoka a firenzei hitelezők kezére kerül s más főurak és főpapok is sorra adják zá-

A JÓKAI-SERLEG.

Jókai Mórt írói munkálkodásának ötvenéves jubileuma alkalmából 1894 január 6-ikán tisztelői egy díszserleggel ajándékozták meg. A serleg, mely a „Budapesti ujságírók egyesülete“ szívességéből az iparművészeti múzeumban van letétképen elhelyezve, kerek talpon nyugszik, fülekkel ékesített díszedényt ábrázoló szárral bír, mely a lapított gömbalakú kupát hordja. A födélen csuklóin széttépett láncokat viselő s fáklyát hordó szárnyas női alak: a felszabadított sajtó géniusza, lebeg. Kupáján trébelt növényornamentumok között koszorúban egyfelől Jókai Mórnak mellképe, másfelől a március 15-iki jelenet van reliefben előállítva. Egyéb részeiben gazdagon van áttetsző s festett zománccal, gyöngyökkel, rubinokkal és smaragdokkal ékesítve, de alapformájában sikerültnek még sem mondható, mert az egész serleg, úgy a mint előttünk áll, aránytalan. A szár rövid a vaskos kupához, mely voltaképen nem egyéb, mint a XVI. századtól kezdve dívó kókuszdió-serleg másolata fémben, a mi már magában véve is ellentmondás s a fém természetével össze nem egyeztethető gyakorlat.

Mellékelt képünk tanúságot tehet róla, hogy a serleg körvonalaiban nehézkes hatású. Oka ennek a már említett aránytalanságon kívül még az a körülmény is, hogy a szár négyes beosztásánál fogva túl van terhelve fülekkel, delfinekkel s applikált boglárokkal. A hasonló németországi régi serlegek beosztása mindig a három tengelyü szimmetriára van alapítva, ezért nem is hatnak nehézkesen azok, s hogy a Jókai-serleg e beosztástól eltérőleg a négyes tengelyü szimmetriát követi, okát abban látjuk, hogy a kupán helyet foglaló két domborműves kép a feladatot másként megoldani nem engedte.

A trébelés, cizelálás, a kövek foglalása s a zománcozás kivitele elismerést szerezhet mesterének.

—f.

Magyar Iparművészet
1897/98.

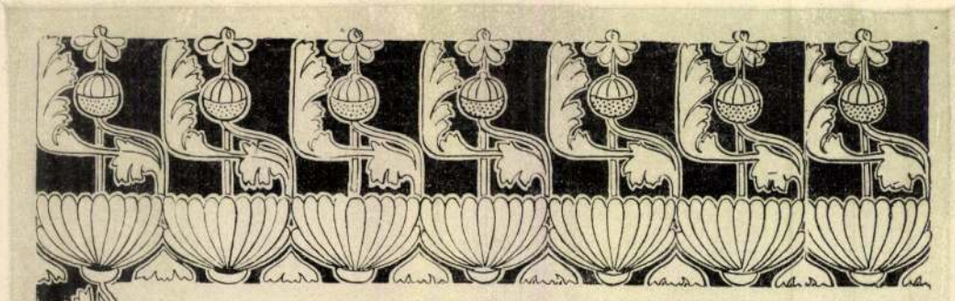

Frecskay E. rajza.

CSEJTHE IPARMŰVÉSZETI EMLÉKEI.

Az Iparművészeti Társulat és mult évben millenáris kiállításunk retrospectiv tárlata körülbelül hazánk minden iparművészeti remekét bemutatta. Jóllehet, lappang valami itt vagy ott, — távoleső templomok, úriházak lomtárában — s várja a szerencsés véletlent, vagy kutatót, hogy végre-valahára napvilágra jusson.

Csodálatos dolognak mondható valóban, hogy *Csejthe*, ez az ősrégi, nagy multú helység még nem akadt kutatóra, a ki a templom sekrestyéjét felkeresve, annak bár kevés, de becses ruhatárát s egyházi eszköz-gyűjteményét vizsgálat tárgyává tette volna.

Csejthe nem csekély szerepet játszott Magyarország történetében, sőt része volt annyiban a világtörténelemben is, hogy — sírleleteink szerint — praehisztorikus telep volt, minek különben maradványait leljük a vár alatti völgyben s a hegyek lankáin.

Községgé tömörülésének igazi nyilvánulása, mikor első templomát *Stybor* vajda felépíti. Magas, széles pillérekkel támogatott, lőrésekkel szaggatott bástyával védte a kis kápolnát, melynek csúcsíves stilusban tartott falai ma is állanak, de belső berendezése már teljesen hiányzik.

Azóta — ugyancsak a bástya védte dombon — új templom épült. Körülbelül 1500 elején, egyszerű román stilusban, mely templomot azonban idők folytán a legprimitivebb copf stilűvé változtatták át.

E templom gazdag lehetett valaha. Patrónusa szent László, kegyura pedig az úgynevezett „csejthei-uradalom“ birtokosa, a ki hatalmas, nagy úr volt, mert csejthei uradalom címén a Vágvölgy jobbparti részét értették, Pöstyéntől majdnem Trencsénig, s a Vág-parttól Miaváig. Urai voltak a Stybor nemzetség, a gúthi Országhok, Drugethek, Draskovichok, Nádasdyak, Erdődyek és Forgácsok. A hitbuzgó nábobok gondoskodtak a csejthei templomról, ellátták azt azokkal a műkincsek-

kel, melyeknek ma csak hírük van meg, fenmaradván a plébánián néhány kanonika vizitáció, jegyzőkönyv, meg lelkészi leltár.

E kincsek elvesztek. A zord idők vihara elsöpörte. Csejthe szép fekvése nagyon rosz szerencséje volt. Minden rablócsapatnak útjába esett. 1460 körül husziták rabolták meg. Kétséget alig szenved, hogy 1564-ben a török spahik is megsarcolták. A török-tatár sereg ugyanis Galgócnál szerteszórta a keresztény hadsereget s a Vágon átlépve, a völgyön keresztül húzódott Morvaországba. Bél Mátyás is megemlíti, hogy ekkor a Csejthétől 7 kmtnyire eső Vág-Ujhelyt is felprédálták. A gazdag Csejthét bizonyára nem kímélték. — Az 1570 körüli anarkiában szerte széledt és menekülő uraink fosztogatták a templomot. — A katholikus lelkész — 1670-ben — azt írja, hogy a protestánsok, a kik Nádasdy Ferenc kezéből (1600) kapták a templomot, s azt 1660-ig használták és bírták, orzották el a legtöbb egyházi kincset. — 1624 júniusában II. Ferdinánd kozákjai pusztították a vidéket Krnovské Kniše vezérlete alatt, — 1626 október 20-án délelőtt 8 és 9 óra között néhány száz török tört Csejthére, ott néhány embert felkoncolván, a rablott zsákmánynyal tovább álltak. — 1722-ből templomrablást tudunk. — — — De talán elég ebből ennyi! Ez volt az útja, a merre megsemmisült a gazdag templomi kincstár.

Ma a régi templomi ruhatárnak csak két darabja bír igazi műbecscsel. Mindkettő antik *casula*.

Az első igen becses és érdekes műtárgy a csejthei templomban az a kék *casula*, melynek nyomát a plébánia könyvének egy tót nyelven írt leltárában találjuk, mely alkalmasint egy protestáns lelkész tollából származik.

E misemondó ruha anyaga világoskék alapú, kilenc virágból álló virágzatos, leveles és gyökeres mintázatú himzett selyemszövet. A minta két oldalos, de tengelyben nem szimmetrikus növény, élénk színezéssel, az árnyékok és fények erős ellentéteivel. E növény mellett ugyanennek megfordított képével.

A casula középső sávolya, mely remek, dús ornamentikájú guirland, melyet levelek, gyümölcsök, indák töltenek vörös, kék és zöld színben ki s ezek között az alapot elmosódott ornamentális rajz élénkíti. A ruhát körülfutó ezüst szalag immár erősen kopott.

Keletkezésének és Csejthére jutásának idejét alig lehet pontosan meghatároznunk. Ez öltöny nem lehet azonos azzal a „kék köntösnek“ jelzett cazulával, melynek nyomát egy 1610 előtti időből való tót nyelvű plébánia-könyvben találjuk, s így ez a ruha csak később kerülhetett a templom tulajdonába; s nem lehetetlen, hogy női ruhából való szövet-darabokból van összeszabva s ha ez nem is olyan fényes alkalmakra szánt öltözet lehetett is, a szövet finomsága, a rajz szépsége, színezésének pompája úgy sejtetik, hogy ajándékozója Csejthe egy előkelő birtokos nője lehetett.

A casula *anyagának* keletkezési ideje és módja is homályos. A selyem, XIII. Lajos korabeli idegen olasz nagy francia selyem, de a himzés rajta honi. A minta arany és ezüst szállal, meggy szín, kétféle zöld árnyalattal, sárga és zöld színnel pompáz. A himzés gyakorlott, sőt művészi kéz munkája. Szálai finoman simulnak egymáshoz s az ezüst szállal himzett leveleken hullámosan fekszenek egymás mellett, a mi az egésznek nagy könnyedséget és lágyságot kölcsönöz.

A casula ritka becses műtörténeti emlék s reméljük, hogy sikerülend ezt múzeumunk számára letétül megszerezni.

A második szép casula kisebb-nagyobb szövet-darabból összerótt; — anyaga zöld alapú virágos brokát, melyet két centiméter széles, erősen megkopott arany

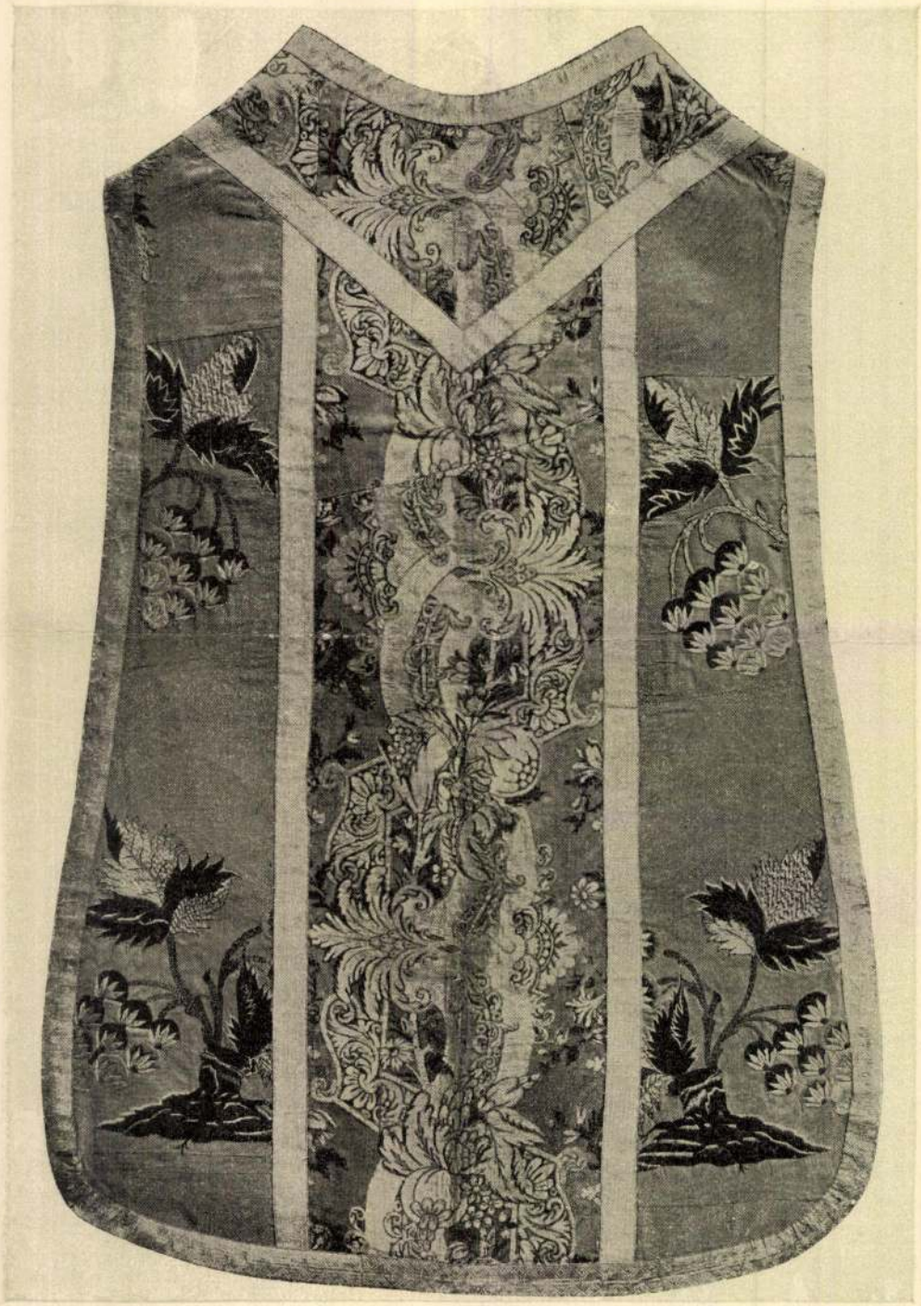

MISEMONDÓ RUHA. A csejthei templom tulajdona.

szalag fut körül; e brokát középen újabb, gazdagon virágozott, ezüstös és színpompás sávolylyal.

E casula közhiedelem szerint — Csejthe egykori tulajdonosnőjének, a kegyetlen rögeszméjéről hirhedtté vált Nádasdy Ferencné, *Báthory Erzsébet* ruhájából készült volna. — Az 1670-i kan. vizitáció — persze minden történeti adat nélkül feljegyzi, hogy a templomban *új* casula van zöld virágos selyemből.

Hogy valósággal Báthory Erzsébet nászi ruhájából készült-e e ruha, — eddig is kérdések kérdése volt! Nászi ruha lehetett, sőt Báthory Erzsébet korának divata volt az élénk színű nagy virágos brokát, — de egyéb bizonyítéka nincs is ez állításnak, ha csak azon körülmény nem, (mely azonban inkább csak a lehetőség bizonyítéka volt,) hogy Báthory Erzsébetet igen fiatalon, — kicsi gyermek korában vitték Csejthe várába, Nádasdy Ferenc gróf, — a későbbi hadvezér és Dunán-inneni orsz. főkapitány — kiszemelt mátkájaként. S Ferenc anyja, Nádasdy Tamás özvegye, Kanisai Orsolya igen vallásos, sőt vakbuzgó katholika volt, a ki, ha fiait nem is tudta megtartani a maga hitében, — de a menyét rábírhatta, hogy abból a ruhából, melyben fiával egybekelt, misemondó ruhát készíttessen.

Ez persze — legenda. A nép általános és természetes tulajdonsága, hogy azokat, a kik falujukban vagy környékükben egyszer, — ha még annyi századok előtt is szerepeltek — később minden lehető módon emlékezetessé tegyék, s mit sem érthetőbb, hogy a műtörténelemben járatlan lelkészek elfogadják e tradiciókat — s e casula, mint Báthory Erzsébet emléke szerepel mai nap is.

Pedig dehogy!

A casula nem is lehetett női ruha, mintája nehézkes, nagy méretű. Nem is lehet a selyem sem azon korbeli, inkább a XVII. század végéről, mint a XVI. századból való. — De ha nem is volt az a ruha Csejthe vérengző asszonyáé, még így is érdemes arra, hogy írásban bemutassuk.

A szövés mintája hármas, az alsó részén 2 tört, barázdált jón oszlop áll, melynek sziklarózsától takart talapzatát hullámos víz mossa s az oszlop mögött hosszú, rovátkás s könnyedén hajlított ág nyúlik fel, melyen egy szép, levelekkel körülölelt gránátalma van. Ez utóbbi gyümölcs és levéldísz oly magasan van az oszlop felett, hogy a mintának mintegy második részét képezi. A harmadik rész három bimbóból áll. A zöld alapra sötétebb zöld szinű levélzet van szőve, mintegy kapocsként a gránátalma és a bimbók közt.

Ez a jól megtartott két brokát darab a casula becses része. A középső sávoly már későbbi, körülbelül a múlt század közepéről való. Túltömött gyümölcsös, virágos, leveles minta, a XVIII. század kedvenc motivumával, a puzdrával, kopott és felszaggatott szálakkal. Színei igen élénkek, de már nem azok, a melyekkel régente bírhatott.

A fentebb leirt zöld brokát rajzának gránátalmás része tős magyar motivum, míg a tört oszlop a talapzatát nyaldosó vízzel határozottan olasz minta.

A templom birtokában levő többi öltöny műbecse igen csekély. E két értékesebb antik darabja van, a többi e század közepéről való üzleti munka. De nehány szép oltárszerelvénynyel mégis dicsekedhet a templom.

Az ékkövekkel kirakott szép *szentségtartó* történetét és idejét elmondja a talapjára vésett felírás:

„ECCLesIae · CeItheusI · In · Latrones · InCIDentI · p II BenefaCtores · DenVo · proCVraVer-Vnt · I · B · F · H · "

A feliratból kiszámítható évszám (1730.) biztossá teszi, hogy az említett templomrablás tényleg a bevezetésben is jelzett 1722-i. Ugyancsak ez időből való az a kis Mária kép, mely párja a szentségtartónak. Ennek talapján e felirat olvasható:

„ECce · DenVo · pro · VIDIt ChristVs † spoLiatae · Ceitheusi · sVoc · ECcLesIae · "

Ugyancsak a templomrablás okozta hiányokon segítendő, gróf Forgách Nep. János egy remek barok ereklyetartót ajándékozott, melyben Nep. szent János csontjának egy szilánkja van.

Igen szép — s talán a legérdekesebb darabja a csejthei egyházi szelvényeknek a *navicula*. Ezüst, szépen formált műtárgy. Talapjának ornamentikája egyszerű, de izléses. E talapon női alak áll, két kezével fogva a fején tartott hajócskát. Az alak tartása könnyed, kissé meghajolva, a mi a navicula súlyának igen ügyesen aplikált következményeként tűnik fel.

E navicula a múlt század közepén került a csejthei templom tulajdonába s abból az időből való munka is. Meglepően szép az a kecses nő-alak, mely a naviculát tartja. Érdekes volna, ha rájöhetnénk, hová való munka, mert — a múlt század közepén az ezüstöt még nem fémjelezvén, — biztos tudatra ez irányban nem juthatunk.

A templomban levő hat *kehely* a múlt századból maradt fenn. Szépek, s bár az egyik párnak magyar diszítése igen szépnek is mondható, de egészében különös műbecscsel nem bírván, nem tartjuk szükségesnek azok részletes méltatását.

De nem hagyhatjuk megemlítés nélkül, hogy Csejthe iparművészeti emlékeit nehány igen kiváló szobormű gazdagítja. E szobrok bővebb tárgyalást igényelvén, egy külön cikkben foglalkozandunk velök. E szobrok egyike, a csodatevő Szűz Mária, úgy egyházi rendeltetésénél, mint keletkezésének idejénél fogva e cikk keretébe tartozik ugyan — mindazonáltal azt is egy következendő cikkünk számára tartottuk fenn.

Csejthe — a történetben egy szerencsétlen, de a természetiekben oly szerencsés Csejthe — eme kevés emlékére is büszke lehet. Csodával határos, hogy dacára annyi rablásnak, pusztításnak, mégis ennyi emléke maradt a régi gazdagságnak.

Rexa Dezső.

VAS NÉPE

Csejthey Klára

1021

Tárlatnézőben jártunk Pápán

Nem tűnik tán túlzásnak, ha leírjuk, hogy a megyében mindnyájan szeretjük a Vasi Műhely rokonszenves alkotó gárdáját; örültünk sikereiknek, aggódtunk értük ziláltabb hónapjaikban, s legutóbbi közös jelentkezésük óta megnyugvással látjuk ismét az egyenletes fejlődést.

Mint azt lapunkból is megtudhatták az olvasók, március 13-án Pápán, a Pedagógus Művelődési Házban mutatkozott be a Vasi Műhely, lényegében a szombathelyi tárlatról már ismert anyaggal. Egy héttel a megnyitó után mi is felkerekedtünk, hogy tapasztalatokat szerezhessünk a kiállítás fogadtatásáról, sikeréről, vagy — ne adj' isten — bukásáról.

Kezdetben nem indult valami biztatóan a látogatás: a Pedagógus Művelődési Ház falán táblát találtunk, mely szerint „Ez a ház eladó", beljebb pedig olyan romos kapualjat, amilyen Szigetvárré lehetett, közvetlenül Zrínyiék kirohanása után. A limlom között aztán sikerült felfedeznünk egy porlepte értesítést arról, hogy a pedagógusok a Munkásotthonba költöztek. Ott — remélhetőleg ideiglenes szálláson — meg is találtuk a Művelődési Házat, hátul az udvarban, egyetlen nagyterem formájában. A teremben színpad, szekrények, sok-sok szék, s a rosszul megvilágított falakon a Vasi Műhely kollekciója. A teremőr helyett csak fogason lógó kabátja vigyázta ottlétünk alatt a kiállítást, akár rég a falusi konyhákat az ajtófélfához támasztott cirokseprő. A vendégkönyvhöz fordultunk hát, s az igen készségesen szolgált felvilágosítással.

Csejthey Klára: Textilkép.

Több száz bejegyzés, vagy legalább névaláírás került a könyv lapjaira egyetlen hét alatt, minden másnál ékesebben bizonyítva a pápaiak érdeklődését a szomszéd megye alkotói iránt, s dokumentálva a kiállított anyag kedvező fogadtatását is. Néhány bejegyzést — bármiféle válogatás nélkül — felírtunk magunknak, csak a névaláírásokat hagytuk el. Íme a szemelvények: „Gratulálok a Vasi Műhely munkájához." „Úgy tetszik az ország nyugati végén mélyen megélt életanyagból születnek képek, inkább és nyilvánvalóbban, mint beljebb." „Színes, érdekes, változatos. Gratulálok." „Nagyon tetszett Csejthey Klára szőttese. Szeretném, ha Pápán is foglalkoznának ezzel a régi, hagyományos mesterséggel." „Kiváltképpen Stankowski Endre ‚Délibáb', Várnai Valéria ‚November' és Masszi Ferenc ‚Összecsapás' című képe tetszett." Egy kis lokálpatrióta összetartásért persze pápai barátaink sem mennek a szomszédba: a legtöbb dicsérő szót a Pápáról Szombathelyre származott (egyébként valóban tehetséges) Masszi Ferenc kapta, ilyenformán: „Nagyon tetszett a kiállítás, főleg Masszi Ferenc ‚Összecsapás' című képe." „Nagyon tetszett, főleg a Masszi." „Nekünk is!" És alatta sok-sok aláírás. Nem lenne azonban teljes a kép, ha nem idéznénk másfajta véleményt is: „Sajnos, ezeket a festményeket nem művészi szemmel nagyon nehéz megérteni."

De gustibus non est disputandum — mondták a rómaiak — ízlésekről ne vitatkozzunk! Nincs is rá szükség. Megnyugvással vehetjük tudomásul, hogy a Vasi Műhely pápai tárlatának eddigi mérlege egyértelműen pozitív (tán kedvezőbb is a vártnál), s a végeredmény valószínűleg még biztatóbb lesz. Elbizakodásra természetesen nincs ok, de igen fontos az alkotóknak egy olyanfajta megméretés, amikor hiányzik a hazai közeg, mintegy „semleges területen" lépnek a közönség elé, mely nem a rokon, barát, jóismerős megelőlegezett bizalmával szemléli munkáikat. Nos, a mieink most megmérettek, és nem találtattak könnyűnek.

Tapasztalataikat bizonyára összegezni fogják majd a végén, de nyilván leszűrik azt a következtetést is, hogy szükségesek, hasznosak az ilyesfajta szomszédolások, s hogy nekünk is viszonoznunk illik a meghívást a megyehatáron túl dolgozó alkotói közösségeknek. Így válhat teljessé a tapasztalatok cseréje, s a művészet barátai is örömmel fogadnák a vendégeket.

— Kár —

SPORT

Nyilasi, Fazekas, Törőcsik

Újra egymás mellett

A magyar labdarúgó-válogatott keret vasárnap estétől közösen készül Tatán a Luxemburg elleni Európa-bajnoki mérkőzésre. A meghívott 17 játékos közül egyedül Fazekas László nem futott be a jelzett időpontban, de mint Mészöly Kálmán szövetségi kapitány kedden délben tájékoztatta az MTI-t, nincs vele kapcsolatban semmi gond, érkezését kedd délutánra várták, és szerdától már bekapcsolódik a közös felkészülésbe.

— Hétfőn tüzetes orvosi vizsgálatra került sor, mindenki egészséges — mondotta Mészöly Kálmán. — Így már a hétfő délutáni hetvenperces edzésen valamennyien részt vehettek. Kedden kiadósabb gyakorlást tartottunk, délelőtt a heti program legerősebb tréningje zajlott le, nemcsak erőnléti gyakorlatokkal, hanem taktikaival is. Szerdán délután a Tatai AC ellen előkészületi mérkőzést játszunk.

A tataiak ellen Mészöly — mint elmondotta — azt a tizenegyet küldi pályára, amellyel vasárnap 15 órakor Luxemburgban is kezdeni akar. Az összeállítás érdekessége, hogy Nyilasi, Fazekas és Törőcsik az 1982. június 22-i, Belgium elleni világbajnoki mérkőzés óta először játszik újra együtt.

A tervezett csapat: Katzirz — Péter, Kerekes A., Garaba, Tóth — Hannich, Nyilasi, Póczik, Pölöskei — Fazekas, Törőcsik.

— A hangulat jó, frissen mozognak a játékosok, bizakodva tekintünk Európa-bajnoki rajtunk elé — mondotta Mészöly Kálmán.

Ami az ellenfelet illeti, Luxemburg eddig még nem okozott sok gondot a magyar válogatottnak. Eddig négy Magyarország—Luxemburg mérkőzés zajlott le, négy magyar győzelem született, összesítve 25:5-ös gólkülönbséggel.

Az eddigi találkozók:

1938. január 16.,
Luxemburg: 6:0.
1946. október 30.,
Luxemburg: 7:2.
1974. október 13.,
Luxemburg: 4:2 (EB)
1975. október 19.,
Szombathely: 8:1 (EB)

A négy mérkőzésen 42 magyar játékos szerepelt, közülük a mostani kerettagok közül Fazekas (kétszer), Nyilasi (egyszer) lépett pályára Luxemburg ellen. Nyilasi a legeredményesebb a 42 játékosból, az 1975. évi szombathelyi mérkőzésen ötödik válogatottságát 5 góllal ünnepelte.

A megyei labdarúgó-bajnokságban történt

Kikapott a Kőszeg

A megyei labdarúgó-bajnokság 17. fordulójáig veretlen volt a Kőszeg együttese. Szombaton Szombathelyen a második helyezett Spartacus-Styl csapatának volt a vendége az őszi bajnok. A jó iramú, kemény mérkőzésen Devecseri kiállításáig döntetlenre állt a mérkőzés. Ezután a hazaiak kihasználták adódó helyzeteiket és megérdemelten nyertek. Érdekessége a fordulónak, hogy a vendégek 9:7 pontarányban bizonyulták jobbnak a vendéglátóknál. A négy idegenbeli győzelemnél mindössze egy gólt tudtak rúgni a hazaiak. A celliek a sárváriak első félidei vezetését a második félidőben két fejesből elért góllal fordították meg. Az Egyházasrádóc már az 5. percben belőtte egyetlen, de győztes gólját.

Spartacus-Styl—LATEX Kőszegi SE 2:0 (0:0) — Szombathely, 200 néző, jv: Kaltár — Gálló-[illegible]. — Vasvári HSK—Építők SC 3:0 (0:0). — Szombathely, 100 néző, jv: Szabó G. — Góllövő: Komáromi (2), Kovács II. — Kiállítva: Juhász (Építők), Ódor (Vasvár). — Sárga lap: Németh II. (Építők). — **Vasvár:** FARKAS — HANTÓ, NÉMETH I., NÉMETH II., KOVÁCS I. — Cziklin, KOMÁROMI, Kovács II. — Ódor, Vass (Kiss II.), Sejber. **Edző:** Szőcs László. — **Építők:** Szabó — Kopfer, SZENDRŐDI, Juhász, BARANYAI — Németh II., CSISZÁR (Pomázi), Simon, Németh I. — Keszei (Horváth P.) TATÁR. **Edző:** Horváth József.

Simaságí Tsz SK—Büki KSK 1:0 (0:0) — Bük, 200 néző, jv: Németh J. — Góllövő: Czeglédi. — Sárga lap: Dohi (Bük). — **Simaság:** Esztner — Varga, GALAVICS F., Németh II., Szabó — Farkas II., Czeglédi (Farkas I.), Pozsonyi — [illegible]. **Celldömölki Vasutas Munkás SE—Sárvári Vasas 2:1 (0:1) — Celldömölk, 300 néző, jv: Kálmán. — Góllövő: Balogh, Szomorkovits illetve Rosta. — Sárga lap:** Rumi, Foki (S. Vasas). — **CVMSE:** Kőszegi — HORVÁTH J., SZOMORKOVITS, Kazári II., Kozma — Szabó, BALOGH, Górácz — Horváth B. (Bella), Geiger, Dobány (Balhási). **Edző:** Szalai János. — **S. Vasas:** Kántor — Rumi (Fider), Foki, Szabó, LISZTA — Menyházza: Horváth — Nagy, VASS, Laczi, FÜLÖP, — Tár, (Lendvai), Keresztes, Kiss — Pethő, BOLLA, Varga (Szép). **Edző:** Császár Sándor. — **Magyarszecsőd:** Tandli — Esztergályos, PORPÁCZI, Herceg I., Francsics — László, Frank (Herceg L.), Horváth I. — Horváth L., BAKOS, Tóth L. **Mb. edző:** Varga Sándor

Diáksporttól –

Sportágak, e

DIÁKSPORT

Látványos megnyitóval, majd a Művelődési és Sportház gyermektornászainak szalag és buzogány gyakorlatával kezdődött az Orlay-Fürst Szakközépiskola aulájában a területi tornász bajnokság. A versenyt a tornateremben körültekintő szervezés, szakmai igényesség jellemezte. A huszonhat csapat között eredményesen szerepeltek a Kanizsai Dorottya és a Nagy Lajos Gimnázium tornászai. Ebben a tanévben először szereztek jogot az országos döntőn való indulásra. (A sakk, tájfutás, úszás sportágakban nincs területi döntő, a győztesek közvetlenül jutnak az országos döntőbe.)

A vasiak eredményei. Leány C-kategória: 2. KDG 173,20 (Sövegjártó E., Pintér A., Boros O., Iker E., Bende E., Szemes K.). 3. Rudas Szakközépiskola. — **Leány A-kategória:** 2. NLG 174,40 (Kovács D., Pilhoffer K., Süle B., Németh Á., Horváth Gy., Kiss K.)

Az egyéni versenyzők közül **Kiss Katalin** (NLG) 67,95 és **Dobos Péter** (Hámán K. Szakközépiskola, Kőszeg) 90,20 indulhat Dunaújvárosban az április 7—9. között rendezendő országos döntőn.

A megyei tanács művelődési osztálya által a legeredményesebb szereplésért felajánlott serleget a komáromi Jókai Gimnázium nyerte.

★

A nagy népszerűségnek örvendő Aranyúszó úszóversenyt idén is megrendezik Dunaújvárosban. A verseny célja, egyrészt felmérni az általános iskolai úszásoktatás eredményességét, másrészt versenyzési lehetőséget adni az egyesületekben sportolóknak. De nagy szerepe van az úszás családi sporttá válásában is.

Szombathelyen március 28-án 15 órától rendezik a megyei döntőt az iskolák, az egyesületek részére, 16 órától várják a rendezők a családi váltókat, amelyet két kategóriában rendeznek. Két szülő, két gyerek, az összéletkoruk nem lehet kevesebb 75 évnél, és két szülő, egy gyerek, az összéletkor 65 évnél kevesebb nem lehet. A gyerekek nem lehetnek igazolt versenyzők. A legjobbak szerepelnek majd Dunaújvárosban az országos döntőn.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

VAS NÉPE

1977 DEC 4

1021
Csejthei Klára

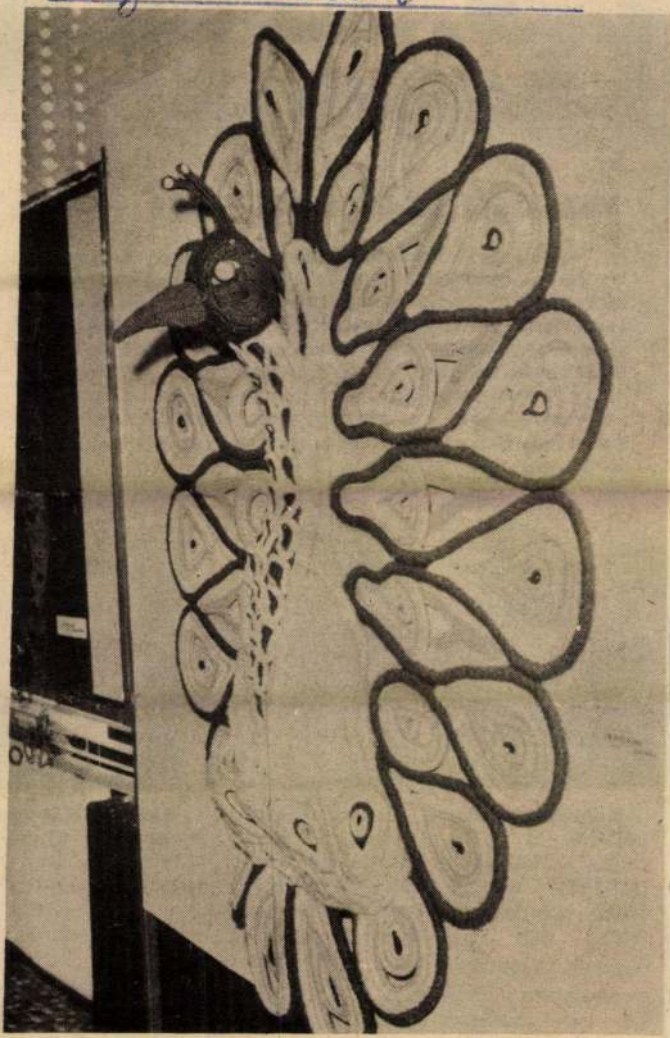

Csejthei Klára: Páva (textil falikép)

M… a …

az ajándékozásról?

Ezekben a napokban, hetekben nincs család, ahol ne gondolnának az ajándékozásra. Mit találunk — mit tervezünk a kiscsizmába, vagy a fenyőfa alá. Aggódva gondolunk arra, vajon sikerül-e igazi örömet szerezni ajándékunkkal? Vajon szereznek-e örömet nekünk? Önzetlenül adjuk-e, és úgy is kapjuk?

A kérdéseket lehetne folytatni, viszont tény, hogy ezekben a napokban kicsit mások lettünk, utcán, munkahelyen, családban. Derűsebbek, adakozóbbak. Adunk és jólesik, ha kapunk is.

Fotó: **Horváth László**

Komláti József váltókezelő (Pácsony): Nekem a prémium a legszebb ajándék, ezt pedig már november hetedikén megkaptam. Persze van családon belül is, a lányomtól egy-egy nyak-

Tonka Erzsébet tanítónő (Nemesbőd): Csak kimondottan emlékezetes eseményeknél látom értelmét. Ha nem az örömszerzés a cél, akkor már nem tölti be eredeti célját. Ezért a kimondottan drága ajándé-

Kapui Kálmán nyugdíjas (Szombathely): Én a legszebb ajándéknak a tiszteletet, a megbecsülést, a szeretetet tartom. Ha ezt adjuk vagy kapjuk, igazi örömöt jelent az ajándékozottnak éppen úgy, mint

Csejte vára

Gutenberg Lex. VIII. k. 262
263. l.

Csejte, most *Cachtice* néven Csehszlovákiához tartozó község a régi Nyitra vm.-ben, a Vág völgyében. Félórányira egy magas kopár

Csejte várának romjai

hegyen várának romjai. A vár annyira áldozatul esett az idők vasfogának, hogy a legbehatóbb kutatás mellett sem lehet a fellegvár egykori lakosztályainak tüzetesebb részleteit

meghatározni. A főtorony felsőbb emeletének boltozatai bedűltek s az alsók el vannak borítva. A várat a XIII. században említik először. A várost Zsigmond király 1392-ben a beckói Stibor mondából annyira ismeretes Stibornak adta. A vajda halála után II. Stibor, a vajda fia bírta, akivel kihalt a férfiág. A XV. század elején a Guthi Országh-család kapta, amely Kristóf országbíróval halt ki. Utána a királyi kincstárra szállt a birtok. II. Miksa Kanizsay Orsolyának adta, akinek férje I. Nádasdy Tamás nádor. F. Tamás fia, II.

országbíró vette nőül a kegyetlensége miatt hírhedt *Báthory Erzsébetet* 1575 táján. A Wesselényi összeesküvés egyik főembere, Nádasdy Ferenc lefejezése után (1670) Lipót király a várat felerészben a Homonnai Drugethoknak, felerészben pedig az Erdődy grófoknak adta. Az Erdődy-család 1855-ig bírta Csejtét, azután leányágra szállt. A kurucok elfoglalták ugyan, de 1708 őszén ismét a császáriaké lett. A vár pusztulásnak indult.

PETRI M.

BAND I

VERLAG ERNST WASMUTH A

BERLIN W8

VASMUTH

vagy becsuknak érte? Hiányzott játékából az a valami, a minek nem tudok nevet adni, de a minek jó és rosz varázsát minden színész jól ismeri magán, a ki e két eszme között különbséget tud tenni : „most azoknak játszom, a kik szeretnek;“ — „most azoknak játszom, a kik nem szeretnek.“

2. §. Apró félreértések.

Szerkesztő ur. Egy öreg ur megakar házasodni, de nem kap leányt, egy fiatal leány férhez akar menni, s kap egy fiatal embert, a kinek az a charactere, hogy jó cotillon tánczos; egy asszonyság nagyon örül annak, hogy a leányát férhez adhatja, egy férj pedig még jobban örül azon, hogy egy fiatal gavallér nem az ő feleségét veszi el; közbe-közbe discurálnak, vadászgatnak, teheneket fejnek; és ez mind mulatsághoz hasonló. Megtörténik, hogy egy férj azt hiszi, miszerint a fiatal ember a feleségének udvarol, pedig az ugyan akkor egy más jelen nem levő nőszemélynek vallott szerelmet, a mi az életben ugyan ritkán, de a szinpadon annál gyakrabban megtörténik; (a nyolcz előadott vigjátékban négyszer; lásd : Rendkivüli előadás, Nevelő kerestetik, Férjem színész és Apró félreértések) az öreg ur egy házi asszonyságot szobaleánynak néz; ezeknél fogva neveztetik a darab Apró félreértéseknek.

Már most engedje meg szerkesztő ur, hadd szóljak egy füst alatt mind a nyolcz pályavigjátékról. Legjobb szerkezetü két mű véleményem szerint a Becsületszó és a Nevelő kerestetik; legmulatságosabb a Becsületszó és Egy nő kinek elvei vannak, legtöbb eredetiség van a Nevelő kerestetikben, legélczesebb a párbeszéd az Egy nő kinek elvei vannak cziműnél; legtöbb tér van a színész tehetségeinek a Becsület szóban és Rendkivüli előadásban, legrendesebb kivitel a Becsületszó és Nevelő kerestetiknél, legtöbb humor a B. sz , — N. k. — és Egy nő k.ben; fennfogják tartani magukat e szerint a szinpadon a Becsületszó, Nő, kinek elvei vannak, Rendkivüli előadás és Nevelő kerestetik. Kétségessé teszi egymásnak a koszorút a két első és az utolsó. Ellenben a Még nem késő nem egészséges, a Veszedelmes jó barát nem mulatságos, a Férjem színész nem épületes, és az Apró félreértések nem kivánatos.

Melly itéletünket ezennel saját pecsétünkkel ellátva kiadjuk. Datum in arce nostra Kakasdomb. Anno 1856-ban aug. 31-én. *Kakas Márton.*

Irodalom és művészet.

— Vas Gereben a lapjainkban bemutatott *régi képeket*, mik általános tetszéssel találkoztak, két kötetre kiegészítve a jövő novemberi vásárra külön ki fogja adni. Előfizetési íveit már szétküldözte, mikből értesülünk, hogy e becses történeti adatok gyüjteményének két kötete egy forintért megszerezhető. Ajánlja e munkát mind az olcsóság, mind a belérték.

— Megjelent egy igen érdekes könyv, mellyre a régiségekben gyönyörködők figyelmét felhívjuk. „A régi magyar passio“ rajzokkal, adalékul a középkori magyar irodalom és rajzmüvészet ismeretéhez. Régi codexekből nyelvjegyzetekkel kiadta Toldi Ferencz.

munkát adott ki, 2 milliónál több példányban. Kell-e többet emlitenünk e társulat működései üdvös hatásáról!?

y.— Békés-Csabán a mesterinasok vasárnapi iskolája megszünt, még pedig — **és itt figyelmet kérünk!** azon okból, mert a kézmives mesterek mindegyikétől a tanitók fizetésére buzgalommal megajánlott egy pengő forintnyi összeget a czéhek közül csak kevesen szolgáltatták be. Természetes, mert a nemeslelkü mesterek igy gondolkoznak : miért fizetnénk mi inasaink vasárnapi iskolájára, talán hogy idővel okosabbak legyenek mint mi!? Ez egész dologra szeretnénk fátyolt vetni , elfeledtetni, és semmit sem ohajtunk forróbban, mint hogy a békés-csabai mesterek e sorokat azzal czáfolják meg, hogy inasaik vasárnapi iskolájára fejenkint öt pengő forintot irjanak alá. Ekkor aztán elfogjuk mondani, hogy *éljenek a békés-csabai kézmives mesterek* !!

y.— Dunavecse községi előljárósága az iskolai épületek illő helyreállitására a közlegelőből 80 holdat szakitott ki, az egyház ideiglenes haszonvételéül. Az iskolás gyermekek részére pedig kertész- és fanemesitési iskoláúl hasonlag a közlegelőből 12 holdat jelelt ki. A szegényebb sorsuak gyermekei ezután ingyen tanitásban részesülnek, az egyház bevételében e miatt eső hiányt pedig részint az összes lakosság részint és főként a földbirtokosok pótolják.

y.— A marosvásárhelyi ev. ref. consistorium hiveihez felhivást intézett, hogy járuljának a közel mult viharai által sokat szenvedett anyaiskolák gyámolitására. E felhivás következtében a vidéken mintegy 40,000 forintot irtak alá.

y.— Mező-Túron a vasárnapi iskola kinyittatott. Tanulóinak száma már is 170. Ajánljuk az érdemes előljáróságnak a szigoru fegyelmet, hogy ne találkozzék a községben egyetlen iskolaképes, ki tanitásban, egyetlen hanyag, akár szülő akár ki legyen az, ki büntetésben ne részesülne; mert bármi nagy a magán buzgalom, a fenyitő kéznek szükség, hogy mindig ébren legyen, mert szörnyen elmaradtunk, azért nincs időnk sokat bibelődni — hanem haladjunk, ki máskép nem akar, kényszeritni kell, s ha ma sir is, de holnap megköszöni.

y.— Az épitészeti bizottmány hat uj épületet vizsgált meg és nyilvánitott alkalmasnak jövő sz. Mihálytól a lakhatásra.

y.— *(Azoknak, kiknek részeges férjeik vannak.)* Bostonban, mint sok más helyen is, a férjek azon bevett szokással birnak, még pedig nemcsak az alsóbb osztályoknál, hogy t. i. gyakran leiszszák magukat. E miatt itt a nők férjeiknek csillapitó port szoktak beadni, mi kapható a füszerárus boltban. Ez hánytató porféle keverékből áll, de olly csekély adagban, hogy az emberre egyéb rosz hatása nincs, mint hogy olly kellemetlen fájdalmokat költ fel gyomrában, miszerint kénytelen magát csendesen viselni. És igy a bostoni nők részeg férjeik ütlegei- és zsémbeskedéseitől igen könnyü módon meg menekülnek. Ez egészet azonban nem mint követésre méltó példát hozzuk fel,

monyit csak *óbester–nek* mondja, nem akarom zavarni a megszokott elnevezést. Debreczenben járt iskolába, s mint katholikus ifju a református diákokkal csak akkor került össze, ha verekedni kellett.

Ezen ütközetek addig tartottak, hogy végtére is békesség lett végük, és Simonyi a kálomista diákokkal ollyan szoros barátságot kötött, hogy még a református imaház tornyába is fölereszteték harangozni, pedig jól tudja mindenki saját magáról, hogy a gyerek inkább megosztozik utolsó falat kenyerén, csak a harangkötélen nem.

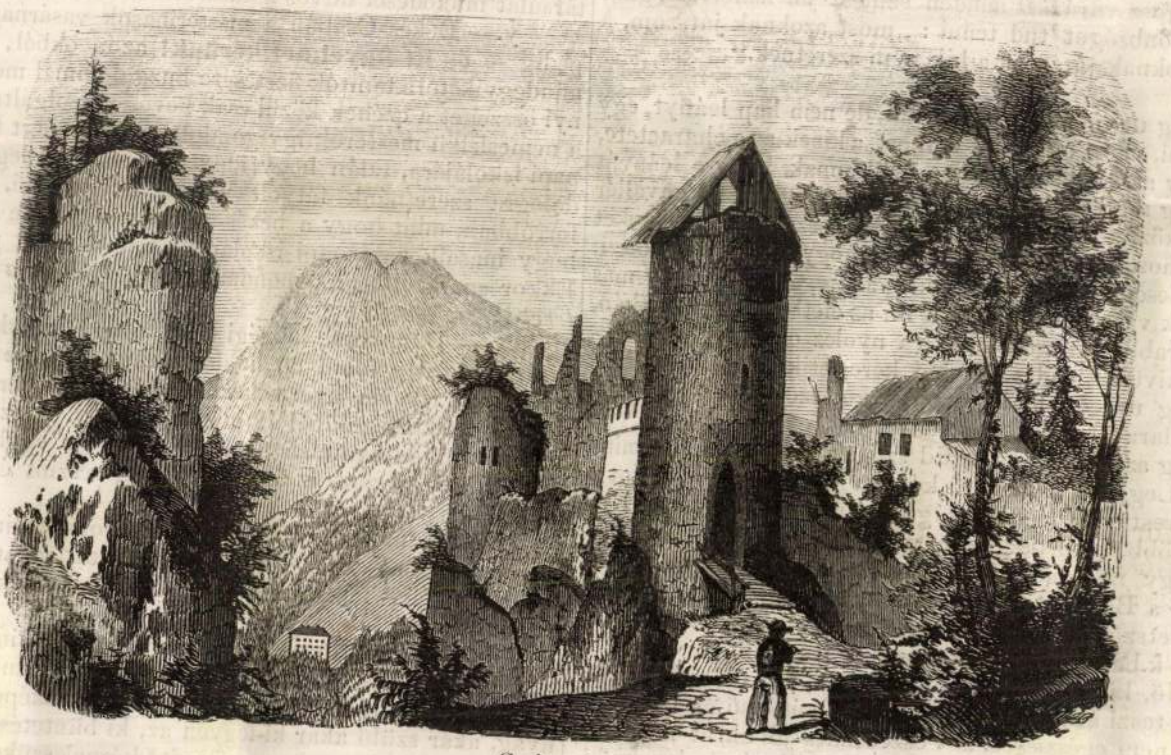

Csejte-vár.

A harangozás alkalmával egyszer észrevette valamellyik diák, hogy a toronyórának lapja körül verébfészkek vannak, s az anyányi verebek vigan csiripolnak bennük.

Diák és verébfészek! e két szó is eléggé ösmeretes, e szerint tehát tudja mindenki, hogy a vásott nép azon tünödött, hogy miképp lehetne a verébfiúkat megfogni, a mi annál nehezebb volt, minthogy az órának lapját csak kivülről lehetett volna elérni, állás pedig nincsen.

‚Hátha egy deszkát dugnánk ki az ablakon? mondja valamelyik végig nézve a pajtásokon, kik a tervet nagy örömmel fogadták, ámbár később vették észre, hogy nagy munkát vállal magára,

„Azért sem adok,“ kiált nevetve Simonyi, de a diákok megmutatták, hogy már ijeszteni is akarnak, s ez okból a deszkát egy kissé megbillentették, mi épen elegendö volt arra, hogy Simonyi az egyensulyt elvesztette, s minthogy a három diák szintén megijedt, elereszték a deszkát, melly Simonyival a toronyból alázuhant.

Egyiknek sem volt bátorsága lenézni, hanem eszeveszetten rohantak le a lépcsözeten, hogy kérdöre ne vonhassák öket A fiúk alig győztek lefutni, azonban már késö, mert valaki épen fölfelé jö, s a három diáknak nem marad annyi ideje, hogy összebeszéljenek, — azonban mielött egy alkalmas hazudságot kitalálhatnának, szemközt áll velük Simonyi, ki leestében a deszkában megkapaszkodott, s igy Isten csudájából sértetlenül megmenekült, s minden boszuja ennyi volt, hogy a pajtásoknak gunyolódva mondá :

‚Eb ád verebet!‘

Már most könnyü eltalálni, hogy az illy vakmerö gyerek nem lehetett kevesebb, mint *huszár–óbester.*

A fiúnak folyton elkövetett csintalanságai számtalanszor megkeseríték öreg szülöit, kik végre elhatározták és szentül hitték, hogy ebböl a kölyökböl semmi sem lesz.

(Folytatása köv.)

Vas. Ujs. 1856.

Csehman
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ Ilona
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DÉLMAGYARORSZÁG

Péntek, 1962. május 25.

A kísérlet eredménye: jeles

1021

Beváltotta a hozzáfűzött reményeket az iparművészeti szakközépiskola Szegeden

Csehman Ilona díszvázát fest (Tóth Béla felv.)

Egy esztendővel ezelőtt huzavonával született meg Szegeden az első iparművészeti szakközépiskolai osztály keramikus, kéziszedő-grafikus és díszítő-szobrász tagozattal. Az illetékes szervek képviselőinek nem mindegyike kezdeményezte és fogadta jó szívvel ezt a 36 fővel induló osztályt, amely Csongrád, Békés és Bács megye legtehetségesebb fiataljaiból tevődött össze. Egy tanulmányi év eredményének láttán viszont azoknak lett igazuk, akik bátran mertek szerepet vállalni e szakközépiskolai osztályért és akik nem a látszat kedvéért vágtak jó arcot a kész tényhez: szükség van iparművészeti szakközépiskolára Szegeden is. Most szeptemberben pedig a másodikosok mellett új elsősök kezdik meg tanulmányaikat.

Az elmélet és a gyakorlat kapcsolata

Az első tanulmányi év eredményét így összegezi Tápai Antal szobrászművész, az iparművészeti szakközépiskola egyik oktatója:

— Technikai készségben a vártnál többet fejlődtek, többet nyújtottak tanulóink. A kísérleti év eredménye igazolja, hogy az elméletet és a gyakorlatot, a közismereti és szakmai tárgyakat, valamint a műhelymunkát sikerrel lehet összekapcsolni. Nagy eredményünk, hogy bizonyságot nyert a gyakorlat, miszerint a technikai készség fejlesztését, az úgynevezett kéztanulást előbbre lehet hozni az érettségi elé. Ugyanezt korábban az Iparművészeti Főiskolán sajátították el a tanulók, érettségi után. Az új gyakorlattal négy évet hozunk be, amely olyan alapra épül, hogy a tőlünk kikerülő fiatalokkal bárhol magasabb fokon kezdhetnek dolgozni, mint eddig. Hova mehetnek majd innen tanulóink? A Képzőművészeti Főiskolára, a pedagógiai főiskolák rajztanszékére, — aki tovább akar tanulni. Aki pedig nem, az kitűnő szakmunkás lehet dekorációs műhelyekben, a kőszobrászatban, a működő vállalatoknál, a kerámia- és nyomdaiparban.

Összefogtak a tanárok

— Valamennyi szakunk ugyanis — folytatta Tápai Antal — szerződést kötött vállalatokkal, a Hódmezővásárhelyi Majolikagyárral, a Szegedi Nyomda Vállalattal és a Szegedi Építőipari Vállalattal. S jövendő szakmunkásaikat nemcsak várják ezek a vállalatok, hanem tanítják is őket, és figyelemmel kísérik általános előmenetelüket.

Amikor az iskolában megkezdték az első tanítási évet, nem álltak rendelkezésükre tapasztalatok. A tanárok és oktatók kis kollektívája — *dr. Huszák* Istvánné, *Tóth* Sándor szobrászművész, *Fábián* Imre iparművész, *Szabó* Sándor korongozó népművész, és *Erményi* Lajos nyomdász, műszaki vezető — azonban összefogott, s ha nem is teljes tökéllyel, de megszületett a speciális szakközépiskolai osztály tanterve, amely alapját képezi a további munkálkodásnak.

Vajon nem kockázatos vállalkozás-e, kisebb-nagyobb buktatókkal új utat vágni az ismeretlenbe, amikor a szakmára oktatás és munkára nevelés első lépéseit teszi ebben a háromtagozatú szakközépiskolában. Igenis, hogy az. És mégis, évek múlva elmondhatjuk majd, hogy a díszítő szakmákban az egykor legendás hírű szegedi öreg mesterek, a faszobrászok, ö vösök, kerámikusok, dombo mű bádogosok, épületszobr szok kő- és műkőszobrászol műlakatosok és kovácso nyomába léphetnek az inne kikerülő fiatalok.

A dal mellé kell a dísz is

A társadalom igényé épült az oktató-nevelőmu ka ebben a szakiskolai os tályban is, amelynek növe dékei azt a célt szolgálj hogy a lakás- és környeze kultúra — amit a kapitali mus elválasztott egymás — ismét beágyazódjon a t sadalom életébe, mint s cialista tartalom és form Hogy a díszítő szakmákn milyen állomásai követke nek a szocializmusban, ma a kommunizmusban, s ho az új anyagok mennyire b folyásolják fejlődésüket, a még nem lehet tudni.

Amíg él a dal és vers, addig dísz is lesz, dallam és a muzsika vizu lis megfelelőjeként. S ho ezt az új tartalmat és fo mát önmaga művelésére a társadalom használására k resi ez az új iparművésze szakközépiskolai osztály o tató- és nevelőgárdája, a nagyon is természetes és íg is van rendjén.

Lődi Ferenc

AZ ÉRDEKEK HARMÓNIÁJÁÉRT

A kommunizmus építőinek erkölcsi kódexéből

A szocializmus megszüntette azt a talajt, amelyből a társadalmi és az egyéni érdekek, a kötelesség és az óhaj közötti kibékíthetetlen ellentmondások kisarjadtak. Vajon ez azt jelenti, hogy a szovjet társadalomban a társadalmi kötelesség és egy-egy ember óhaja között nincsenek konfliktusok? Nem, nem azt jelenti. Ilyen ellentmondások vannak, sőt még a kommunizmusban is adódhatnak. Megoldásuk azonban ott már nem lesz probléma. A kommunista társadalomban az egyéni és a társadalmi érdekek között olyan harmónia lesz, az öntudat olyan magas fokra fejlődik, hogy az egyéni és a társadalmi érdekek közti »konfliktus« keletkezésekor az emberek minden különösebb fáradság nélkül, megszokásból alárendelik óhajaikat a társadalmi érdekeknek.

Az egyéni és a társadalmi érdekek közti ellentmondások leküzdése a kommunizmus építésével járó legfontosabb feladatok egyike. Az érdekek harmóniája nem alakul ki önmagától, hanem ezt meg kell teremteni. S itt nemcsak a gazdasági emelőknek, a termelőerők fejlődésének, a társadalmi viszonyok tökéletesítésének kell betölteniök szerepüket, hanem nevelő jellegű intézkedésekre is szükség van.

Még gyakran megtörténik, hogy az emberek megsértik a társadalmi érdekeket, sőt olykor súlyos formákban, amelyek már bűncselekménynek számítanak. Egyes emberek tudatában makacsul tartják magukat a múlt maradványai, az egoizmus, az individualizmus, a nyerészkedés csökevényei. Sajnos, még nem veszett ki teljesen az olyan erkölcs, amely azt hirdeti, hogy a »magunkéval« törődnünk kell, az »idegenhez«, a társadalmihoz pedig senkinek semmi köze.

A kommunizmus építője erkölcsi kódexének szemszögéből nézve a köztulajdon iránti nemtörődömség, a kommunista erkölcs törvényei és normái megsértése esetén tanúsított közömbösség és passzivitás ugyanolyan amorális, mint maguk ezek a

A szovjet ember társadalmi kötelességét elsősorban munkahelyén, kollektívájában teljesíti. A társadalmi kötelességet azonban nem szabad szűken értelmezni, nem szabad csupán a »mi« üzemünkről, a »mi« kolhozunkról való gondoskodást érteni rajta. A nép, a szocialista állam, a társadalom érdekei fölötte állnak egyes kollektívák érdekeinek. A társadalmi kötelesség olyan értelmezése, amikor a »mi« kollektívánk érdekében az egész népgazdaságnak kárt okozunk, ellentmond a kommunizmus építője erkölcsi kódexének. Pedig előfordulnak ilyen esetek. Egyesek okkal, ok nélkül olyan gépeket szereznek be a gyárnak, amelyekre ott egyáltalán nincs szükség, másutt viszont égetően nagy szükség van; mások tíz esztendőre ellátják magukat egyes keresett alkatrészekkel, ismét mások, saját kolhozuk vagy szovhozuk presztízsét tartva szem előtt, megszépített adatokat szolgáltatnak a termelés növekedéséről. A kollektíváról való ilyen »gondoskodásnak« semmi köze a helyesen értelmezett társadalmi kötelességhez.

Feladataink közé tartozik, hogy mindenütt és mindenben őrködjünk a társadalom érdekei felett. Sajnos, az állampolgárok tetemes része túlságosan tapintatosan jár el olyankor, amikor pedig határozottan rá kellene ütni a különféle fajta harácsolók, fosztogatók, garázda elemek kezére. Gyakran megfigyelhetők olyan esetek, amikor az emberek passzív módon nézik valamely részeg huligán garázdálkodását, de nem vágnak neki vissza. Egyes egészséges emberek gyáván félrehúzódnak, nem akarnak közbelépni, hogy minél távolabb tartsák magukat a kellemetlenségektől. Pedig világos, hogy az ilyen »tapintatosságért« drága árat kell fizetnie a társadalomnak, s ez a finomkodás súlyos kárt okoz a kommunista társadalom építésének.

Még a becsületes, lelkiismeretes dolgozók között is akadnak olyanok, akik egy lépéssel sem tesznek többet, mint amennyit közvetlen termelési kötelességük követel meg tőlük. Mások pénzért mindenre kaphatók, de ha a kollektívát, vagy valamelyik társukat kellene önzetlenül megsegíteni, akkor igyekeznek kibúvót találni. Olyan emberek is akadnak, akik az egyéni meggazdagodás, a nyerészkedés útjára lépnek, magas kerítéssel zárják el magukat a társadalmi ügyektől. Nem sok jót mondhatunk azokról sem, akik közömbösen szemlélik, hogyan hurcolják szét, vagy teszik tönkre a társadalmi tulajdont, ám ugyanekkor ügyelnek rá, nehogy »saját« dolgaik elvesszenek, tönkremenjenek. A kommunizmus építői között nem lehetnek ilyen közömbös szemlélődők.

Némelyek azzal próbálják magyarázni a társadalmi érdekek megsértésekor tanúsított közönyüket, hogy a társadalomellenes jelenségekkel szemben elsősorban az állami szerveknek kell felvenniök a küzdelmet. Az ilyen emberek gyakran felháborodnak: »Hol van a rendőrség, a bíróság, az ügyészség szeme?« Az ilyen állásponttal sehogy sem érthetünk egyet.

Persze, ma még nem lehetünk meg állami szervek nélkül. De már azt sem tehetjük meg, hogy ezekre a szervekre hárítunk mindent, mi magunk meg félreállunk. A garázda elemeket rendreutasítani minden ember társadalmi kötelessége. Ha leleplezzük az olyan embert, aki nem a keresetéhez mérten költekezik, ezzel segítünk a társadalomnak, mindannyiunk javát szolgáljuk. Hiszen az, aki a társadalmi tulajdon fosztogatására vetemedik, aki megbontja a közrendet, egyszersmind mindnyájunknak, a társadalom minden tagjának árt.

A társadalomellenes cselekedetek arról beszélnek, hogy a magas fokú társadalmi kötelességtudat kialakítása továbbra is időszerű feladat. Ezért a párttagoknak, a pártnak és a társadalmi szervezeteknek kötelességük az erkölcstelen, társadalomellenes jelenségek láttán minden esetben határozottan fellépni ellenük. Kötelességük minden emberben fáradhatatlanul kialakítani a magas fokú társadalmi kötelességtudatot, felhasználva ennek érdekében az emberek befolyásának minden eszközét. Itt is, mint mindenben, rendkívül fontos szerepet játszik a kommunisták, a pártmunkások, a vezetők személyes példája.

Mindenkinek mélyen fel kell ismernie, hogy nincs nagyszerűbb dolog, mint a népet s annak érdekeit szolgálni. Ez a szocialista ember legfőbb hivatása, ez a társadalmi kötelessége.

Biztató kísérletek a földutak „páncélozására"

M.D.K.

Cséka I. János, ceri fazekas mester

1814-24 között szerepel a városi összeírásokban. Feltehetően atyja Cséka Károly ceri festőnek, aki 1850-54 között a bécsi Képzőművészeti Akadémián tanult.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VIII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső,
Bp.1969. Akadémiai Kiadó,

319. old

CSÉKA Károly festő

Borsod-Abauj-Zemplén megye képes műemlék-jegyzéke. Szerk. Szabadfalvi József, Cseri Miklós. Miskolc : Herman Ottó Muzeum, 1992
III köt. 26

Borsodnádasd, rk. templom 1869 oltárkép. Szt. István felajánlja a Patronát Szűz Máriának

CSÉKA I. János egri fazekas mester, akit Egerben 1814-24 között irnak össze. Feltehetően fia a Fleischer /P.35./ által emlitett II.Károly egri festő, aki 2o éves korában iratkozik be a bécsi képzőművészeti főiskola tájképfestészeti és épitészeti szakosztályára és ott 1850-54 között tanul.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Cséka Károly
1829 – 1887

Ltáb. II. 31

IV. 149.

Csóka Károly

rajztanár

Losonc

l.

Lykakőrön

120 l.

Osszessen Frt 14. 20 fillir

illert megett a Müemlikek Orsz:
apon elismerem hogy felvettem!

dapest 1947 Június hó 30 án

Saláth Ferenc
altiszt

sk

Csécka

l.

Lykanemzromantika

100,112. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Cséka

l.

LykaMagyműI300-50

171. l.

1

8.

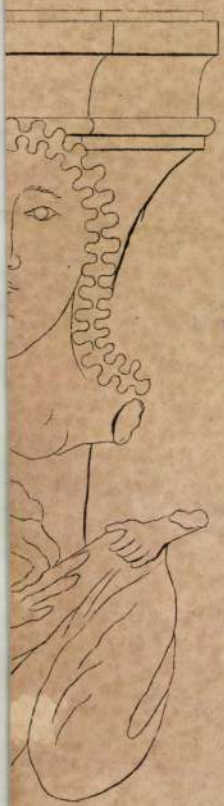

9.

5.

Cséka Károly

1871/72

Ferkajszőmfőiskolk

1932-33. 73. l.

facture művei. A XVIII. sz. különösen a rokokó ízlés, szövi a legpompásabb szőnyegeket, pásztorjelenetek és a szabad természetben való szellemes játékok képezik a tárgyat. Az interieurök megtervezésével a falkárpit visszanyeri díszítő jellegét; különösen Jean Berain és François Boucher vezetése alatt és tervezése után készülnek a legdekoratívabb darabok, gazdag virágfüzérek, groteszk dísz borítják a felületeket, melyeken szerényen, sokszor csak medaillonokban, szintén díszítőszerepet játszik az alakos ábrázolás. Ezek mellett a dekoratív darabok mellett készülnek még nagy számban történeti és festményszerű G.-ek. Szintén a XVIII. sz.-ra esik a bútorbevonásra szőtt, teljesen dekoratív daraboknak keletkezése, melyeknek előállításával leginkább a beauvaisi gyár foglalkozik. A forradami időket szerencsésen átélte a képszövés, amennyiben leginkább a technika nem fejlődött vissza. A XIX. sz.-ban a régi irányban dolgoznak, újabban a színskála egyszerűsítésével kissé kevésbbé képszerű darabokat hoznak létre. A XIX. sz. végén európaszerte, de különösen az északi országokban, a képszövés a festményszerűségtől eltérve, egyszerű formákban és lehetőleg síkokban gondolkodik és helyes érzékkel leegyszerűsített, dekoratív darabokat hoz létre. Igen kedvelt ebből a célból a régi verdure-ök mintájára naivan egymás mellé rakott merev növényi és stilizált alakos díszítés. Nálunk ezt a dekoratív irányt Körösfői Kriesch Aladár képviselte. Szép, modern verdure-öket készít Ferenczy Noémi. — Irodalom: *Müntz*, La Tapisserie (Páris, 1883). J. *Guiffrey*, Histoire de la Tapisserie (Tours, 1886). *Havard* és *Rachot*, Les manufactures

Csécka Károly

Egerből, 1850 ben 20 éves

1830.

lása

Fleischer Béla 35. l.

Dószkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton u. 3/B.
Telefon József 8-53.

CSÉKA *Károly*, festő, * Eger 1829., † Losonc 1887. 1847—49. Pesten a Marostoni-akadémiában, 1851—53. a bécsi akadémián tanult. 1872. a budapesti mintarajziskolában rajztanári képesítést szerzett s azután a losonci gimn. tanára volt. Figurális képeket, rajzokat készitett, néhány kőrajza a Bartakovics-emlékkönyvben (1878).

E-G. I. 217 l

1854. pesztette Ferenc József arcképét az Egyiká-nyiró Dunara

Ur

8520

atú teremben középütt látjuk V. Fer-
„ITALIA"-t jelképező hosszúszárú csiz-
karja huzni, miben gátolva van, mert
zarvú már beletette a bal lábát. A lili-
as pedig bal kezét a rendjeleket hordó ki-
l. A ~~ka~~ hátterben függönyöket spillereket
áll, melyet a kétfejűsas díszít. Felirata

Fraternità."

:7: 21.4 Gm.

20.

198/94 № 9.

Cséka ~~Ferenc~~ Károly

festő

l.

Breznay Egri Kassinó

78. l. ~~121~~. l. ~~[illegible]~~. l.
141. l.

1854
1829
25

magyar nyomtatvány. Leg-
- és oklevél gyűjteménye
át felölelő régiségtára ki-
12 ezer darab.
t a közelben, az utca bal-
üspökének palotáját, majd
ri leányiskola épületét ta-
rdulunk s ennek sarkától
megyünk végig, a Szent
János veszprémi püspök
tett Szt. Anna templom
ány iparostanonc-iskola és
henyi-térre nyílik s ha itt
végében az imént már

házakkal szegett Korvin-
hagyomány szerint valaha
egy vörösmárványba fa-
redék van befalazva. A
ől való. Pajzsában az ősi

A vidék reformátora: Bálint pap, János király kedves emberének, Török Bálintnak védelme alatt terjesztette itt az evangeliumi vallást még pedig olyan sikerrel, hogy nemcsak a város lakossága, hanem a környékbeli nép, sőt a végvárak katonasága is mind tömegesebben vallotta magát Kálvin hívének.

Iskolája már 1531-ben állott s mert a kor szokása és érdeke megkívánta, 1575. körül azt nyomdával is fölszerelték. Első nyomtatványa az Ursinus Zakariás és Oleviánus Gáspár pfalzi hittudósok által írt »Hidelbergi káté« legkorábbi magyar kiadása: »Az keresztyén hitről való tudománynak rövid summája« címmel, melyet máig is meglevő Guttenberg-sajtóján Huszár Dávid az Úr születésének 1577-ik évében a pápai főiskola betűivel nyomtatott ki.

Huszárnak egy másik, ugyancsak Pápán nyomott könyve: »Az Alsó és felső Baranyában való ecclésiáknak Articulusai« vagyis a hercegszöllősi zsinat végzései; míg az utána következő nyomdásznak: Szepesváraljai Bernánc Máténak két másik Pápán nyomott érdekes kiadványa ismeretes, úgymint Patai István predikátornak »Parázna Babilon mezítelenségének tüköre«. 1626-ból és Samarjai János szuperintendensnek »Magyar Harmonia, Azaz Az Augusztana és Helvetica Confessio Articulusainak egyező értelme«. 1628-ból. Ez utóbbi munkával a kálvinisták és lutheránusok közötti egye-

MDK

Cséka Károly, Eger 1829-87 Losonc

Tanulmányfej

Az Egri Kaszinó kiáll. kat. Eger, 1924.aug.

7 l.

MDK

MAPE 13. kiáll. N.Szal. 1927. máj.

MDK.

Cséka Kinga

Szereplése gyermekrajzkiállitáson

Fejérmegyei Hirlap 1965 juni.2o.lap -

Ø Csék László

1918/19

Ferkejszámfőiskérk

73. l.

Ø

Cséka Aladár

mükedvelő béstő
szül. 1878. táján, mgh. 1926
körül. A világháboru
után Bonnes Airesbe
vándorolt ki családja-
val együtt, két év mul-
va nagyon letörve jöttek
hazá. Tulajdonképen
zenetanitással foglal-
kozott, s odakint is
muzsikus volt egy mozi-
ban éhbérért. Az
egri Cséka-nak rokona
volt s nehány akadé-
miai krétarajza az
ő tulajdonában volt
Fenti pasztell tájké-
peket festett.
Taubingerné, utóbb Do-
mahydiné anyja volt
a felesége.

1938 decz. 31.

Pogrz. Szentiváryi úznak.

XII 1 tie 31 dj

5667

Fiszetvu

Fiszteldel

Ulebikni

Cséka Aladár

Arv. Csarnok
(1925. ápr.) 28. aukc.

Indián ház,
Sétaút, pasztel-
lek.

ménytár

A mű neme	A mappa jelzése	Megjegyzések
Fényképp		

Stephaneum nyomda r. t. Budapest.

MDK

Cséka Ervinné

a festményeket előkészitette

Szolnoki művésztelep kiáll. N.Galéria 1966.okt.

M.D.K.

Csáka (Csejka) Károly, egri festő

1850-54 között Bécsben a Stein-feld vezetése alatt álló tájképfestészeti osztály, egyidejűleg az építészeti osztály növendéke. 1850 körül festi a hasznosi templom ov. oldalain álló mellékoltárainak romantikus ízlésű Angyali üdvözletét.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 319. old.

MDK

Cséka /Czeyka/ Károly

Az Egri Érs. Liceum Muzeumának tárgymutatója. Eger, 1931. 53 l.

Széka Károly

egri festő

1867. ben a szalontai rk. templom részére szent László ábrázoló képet festett, Mániássy Gábor felsz. püspök és egri érsekhelyettes megbízásából.

Magyar Sion

1867. V. évf. 530 l.

(Mit tettek a lefolyt félévben a volt kerek?)

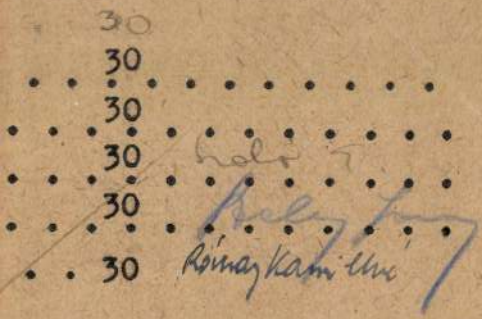

ártius hó 14.-én.

Cséka K.

rajza az egri székesegyház rekonstrukció-
járól.

Voit Pál slb.: Heves megye műemlékei II. kötet.
Magyarország műemléki topográfiája VIII. kötet,
Budapest, 1972.

57 l

Cséka Károly

egri rajztanár. Székely Bertalan hozzá intézett levelében ír az Egri nők kompozíciójáról. (Közölve a levél.)

Székely Bertalan válogatott művészeti írásai. (Vá
és bev.: Marsay Lánló.) Bp. 1962. Képzőmův Alap
Kiadóv. - 214 l., 32 t. (A művészettöi tévet forrásai
- 149-151. l.

Cséka Károly F.M.19.2

bécsi ak.át 1854-ben végezte, ekkor megfestette Ferenc József arcképét az Egri Kszino rendelésére. /Ly.N.r.loo./

Raglnál is tanult /Ly.N.r. 112./

Weixlgärtner Vince Sümeg.F.19.2.
1857-67 reálisk. rajztanár /Ly.N.r.96.o./

Cséka Károly, sz, Eger, 1829, +Losonc, 1887

Tanulmányfej

Egri Kaszinó kiáll. Eger, 1924. 7 l.

(Csejka, Czeyka)

Cséka Károly, festő ~~és rajztanár~~; szül. 1829-~~ben~~ Egerben, megh. 1887-~~ben~~ Losonczon. ~~A festészetet~~ 1847—49-~~ben~~ a Marastoni-féle akadémián tanulta, s azután főleg rajztanítással foglalkozott. 1871—72-~~ig~~ a budapesti mintarajziskolában tanult. Mint a losonczi gymnasium tanára 58 éves korában húnyt el. Nehány kőrajza megjelent a Bartakovics-emlékkönyvben 1878-ban.

Mintarajziskolai értesítő. — *Ney Ferencz:* Az első magyar festészeti akadémiát gyámolító társulat évkönyve. I. 1846—1851. Pest, 1852. — *Vas. Ujs.* 1887. 718. l. (Halálozások.)

Pesten

1850-54. a bécsi képzőművészeti akadémián a Fr. Steinfeld vezetése alatt álló tájkép festészeti ~~szakosztály~~ és egyidejűleg az építészeti szakosztály növendéke volt.

1872-tól a losonczi állami gimnázium rajztanára volt.

Cséka Károly

Vas. Ujs. 1887. 718. l.

HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a közelebbi napokban: Csató István, köztiszteletű aggastyán, *98 éves* korában, Dicső-Szt-Mártonban, 67 évet töltvén példás házas életben s halálát 4 gyermek, 12 unoka és 18 dédunoka gyászolja. — Tóth Ferencz, debreczeni kir. járásbiró, 54 éves, Debreczenben; ugyanott Király József, a város egyik érdemes polgára, 73 éves, és Filótás Ferencz, volt törvényszéki tisztviselő. — Cséka Károly, tanár a losonczi m. kir. államgymnásiumnál, élete 58-ik, tanárkodásának 15-ik évében. — Pápay [illegible] pénztelekkönyvvezető, Német-Ujvárott. —

1887
58
1829.

1887.
15
1872

Csécka Karl.

Geb. in Erlau,

21 J. alt.

1850-51.

Bécsi akadémia
Ujházy

1829.

Miskolczi ág. h. ev. egyház

Könyvtára V. 179.

Csekа Karl

geb. Erlau 25 J. alt.

1852-53

Bécsi akadémia
Ujházy

1852
25/27

München: Deutsches Museum V. 56.

27. CSÉKA KÁROLY
Született Egerben 1829-ben, – meghalt Losoncon 1887-ben. – Tanulmányfej. – Tulajdonosa: özv. Cséka Károlyné úrnő.

KISS Péter: Gyűjtemények és múzeumok Egerben 1951-ig. IV. + Függelék: Az Egri Kaszinó által...Egerben, magántulajdonban lévő műtárgyakból rendezett retrospectiv kiállítás katalógusa, 1924. aug. 30 - szept.8. = Agria, XXV/XXVI. (1990) 706.

Cséka Ervinné

MDK

az alanti festő képeit restaurálta

Börzsönyi-Kollerits Ferenc emlékkiáll.

Kesz.Gal. 1967.

MDK

dr.Cséka Ervinné

restaurátor

Nagybányai festők. Nemz.Gal. 1962.jun.

MDK

Cséka Ervinné restaurátor

20.sz.i művek bp.i műgyűjteményekből.N.Gal.1963.jul.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Kisalföld

1975 NOV 15

H. Cséka Kinga

et

1021

● Tengerparton.

(H. Cséka Kinga)

CSA

Társat vagy balekot keres?

...atal és idősebb korban egyaránt ...engedségre, megértésre, társa...gra vágyik az ember. Ki egy ...ettársban, ki egy jó barátban ...li meg azt, akivel örömeiben és ...ndjaiban osztozhat. Akadnak, ...kik az alkotó munkát tekintik a ...agányosság elleni gyógyír kipró...ált receptjének.

Idősebb korban általában csapás...ént nehezedik az emberre a ma...anyosság keserű érzése. A felnőtt ...verekek élik a maguk életét, a ...általánabbak még arról is meg...eledkeznek, hogy rányissák az aj...t magányosan tengődő anyjukra ...agy apjukra. A szervezet lassúbb ...empót diktál, így a munka az ...rőtlenség miatt elveszíti életfo...azsát. Az önzetlen barátok el-el...aradoznak, egy részüket a beteg...ég gyötri, vagy lefoglalják a nagy...ülői teendők. A kínzó magányos...ág ellen nem látszik más orvos...ág, mint egy derék, becsületes ...ettárs keresése. Soraink igazol...ák az idősebb korban kötött há...asságok ugrásszerű növekedése.

Ugyanakkor az anyakönyvek ar...ól is tanúskodnak, hogy sok eset...en a választás elhamarkodott és meggondolatlanul kimondott igen ...éhány hónap elteltével válóperrel ...égződik.

Hogy az idős korban kötött há...asságok viszonylag rövid idő után ...miért jutnak vakvágányra, a vá...ópereskedés iratok jól érzékeltetik. Az ...ett fejjel frigyre lépők többségé...ől hiányoznak az érzelmi kapcso-

Mire építette érett fejjel a két ember életközösségi kapcsolatát? A házra, a kertre, egyszóval az anyagiakra, ami a nyugalmas öregség helyett az idegeket ölő marakodást zúdította ősz fejükre.

Természetesen az idősebb korban kötött frigyek is *lehetnek sikeresek, boldogok*, ha az érzelmi szálak erősebbek az anyagiaknál. Akik életük delén, sőt azon túl azért kötik életüket valakihez, hogy jóban és rosszban, kéz a kézben vészeljék át a nehézségeket, vagy megszépítsék hátralévő éveiket, azokat aligha érheti meglepetés. De akik csak azt nézik, hogy a kiszemeltnek mekkora háza, vagyona és nyugdíja van, jobb, ha megkímélik magukat az előre várható csalódástól.

Számvetésre úgy a fiatal, mint az idősebb korban kötendő házasságoknál szükség van. Csakhogy a „mije van" helyett az időt álló emberi értékekre alapozó számvetésre érdemes építeni. Arra, aki a hibákkal és erényekkel egyaránt rendelkező két embert a megpróbáltatások idejére is képes összetartani.

Ajánlatos tehát a sorsdöntő lépés előtt tisztázni, hogy ki, mit keres: élettársat vagy balekot? Mert az életközösség felbontásához vezető hercehurcát már nehezen heverik ki az erőtlen szervezet.

N. M.

VASÁRNAPI UJSÁG

32. SZÁM. 1890. BUDAPEST AUGUSZTUS 10. XXXVII. ÉVFOLYAM

Előfizetesi feltetelek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt: egesz evre 12 frt, tél évre 6 ‹ | Csupán VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 frt, félévre 4 ‹ | Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK egész évre 6 frt, félévre 3 ‹ | Külföldi előfizetésekhez a postaila meghatározott viteldij is csatoland

KÖLCSEY FERENCZ.

(1790—1838.)

Augusztus 8-dikán múlt száz éve, hogy *Kölcsey Ferencz*, a magyar irodalomtörténet egyik legkitünőbb alakja, kinek emlékét Szatmármegye oly méltó hazafias lelkesedéssel újitá meg e száz éves évforduló alkalmával, megpillantotta a napot Sződemeteren, Közép-Szolnokmegyében. Atyja, Péter, Álmosdon, Biharmegyében lakott. Anyja, Bölöny Ágnes, az akkori közép-szolnokmegyei alispánnak volt leánya. Maga a Kölcsey-nemzetség a középbirtokú nemesi családok közé tartozott, tagjai élénk részt vettek a megye igazgatásában, a melynek alispáni tisztségét közülök többen viselték.

Rendkivül fontos az, a mit maga *Kölcsey* Ferencz családja régi eredetéről mond abban az önéletrajzban, a melyet levél alakjában küldött Pozsonyból 1833 márcz. 20-áról Szemere Pálnak, leghivebb, legbizodalmasabb barátjának. «A Kölcsey-nemzetség — irja maga a költő — már ember emlékezetétől fogva Szatmármegyében törzsökösnek tartatott. A nemzetség levéltárában vagynak levelek fel a XIII. századig. A nemzetség s a megyeiek elejétől fogva úgy hitték, hogy eredetünket Ázsiából veszszük s javainkat ex prima occupatione et divisione regni birjuk. Ez a nemzetiségi régiség el nem korcsosúlt ivadékban arisztokrácziai büszkeséget is ugyan, de szeretetet is táplál a hon, a nemzet és nemzetiség iránt. A költőben az arisztokrácziai büszkeség talán nincs, de nemzeti büszkeség (mely szabadság és constitutiókból folyó önérzésből jön) igen sok; s ez a hon és nemzetiránti szeretettel egybe igen természetesen olvad.»

A testileg gyönge gyermeket korai csapások látogatták. Öt éves korában himlőbe esett s elvesztette félszemét, a mi igen nagy hatással volt a különben is félénk, mélázó gyermek kedélyére. Ez tette elvonúlttá, magába zárkózottá, búskomorrá, mely tulajdonságok a kifejlett férfiúban még inkább megerősödtek annyira, hogy volt idő, mikor egész évig sem lépett ki udvarából. Hat éves korában elvesztette atyját, s tizenkét éves korában anyját is, a kihez lelkének egész hevével ragaszkodott s a kinek nevét élte vége felé is mindig mint szent nevet emlegette.

«Anyám halála után — irja az említett önéletrajzban — mindjárt érzettem a legelső mozdulatot keblemben (a mennyire emlékezem). Bánatos vala az érzés, de szelíd. Egy papirosra irám fel a Bölöny Ágnes nevét, és még egyet, *még egy nevet*, mely nekem most is, 43-dik évemben oly kedves, mint a 11 éves gyermeknek vala. De a név szentebb, mint ide irhassam, szentebb, mint a közönség e tárgyról valamit tudhasson.» Valóban Kölcseynek e viszonyáról, a melyre későbbi korában is csak homályos czélzásokat tett, életirói is alig tudnak valamit.

A gyermek és ifjú tanulóévei a debreczeni kollégiumban folytak le, hol Péchy Imrének, a kollégium gondnokának, felügyelete alatt folytatta tanulmányait s már ifjú korában megtanúlt latinul, francziául és németül, olvasta Himfyt és Csokonait, kinek temetésén is részt vett. Csokonai költeményeit bálványozta e korban, s hogy később mégis épen ellentétes irányba csapott költészete, annak oka a Kazinczyval való ismeretsége, barátsága volt, kihez első levelé 1808-ban irta, s a ki azután mintegy kijelölt annyi dicsőséggel megfutandó pályájának irá nyát. A költészettel korán kezdett foglalkozni Legelső versét tizenhárom éves korában irta melynek «themája nem szerelem, de haza és ki rály iránti szeretet vala.» Aztán mind többször felkereste a nem mindig szívesen megjelen múzsát, paródiákat irt a Blumauer módjára, ső megpróbálkozott egy víg- és szomorú-játék irá sával is, melyek azonban nem maradtak reánk Öntudatosabban s valódi hivatással csak a Ka zinczyval való ismeretsége után foglalkozott

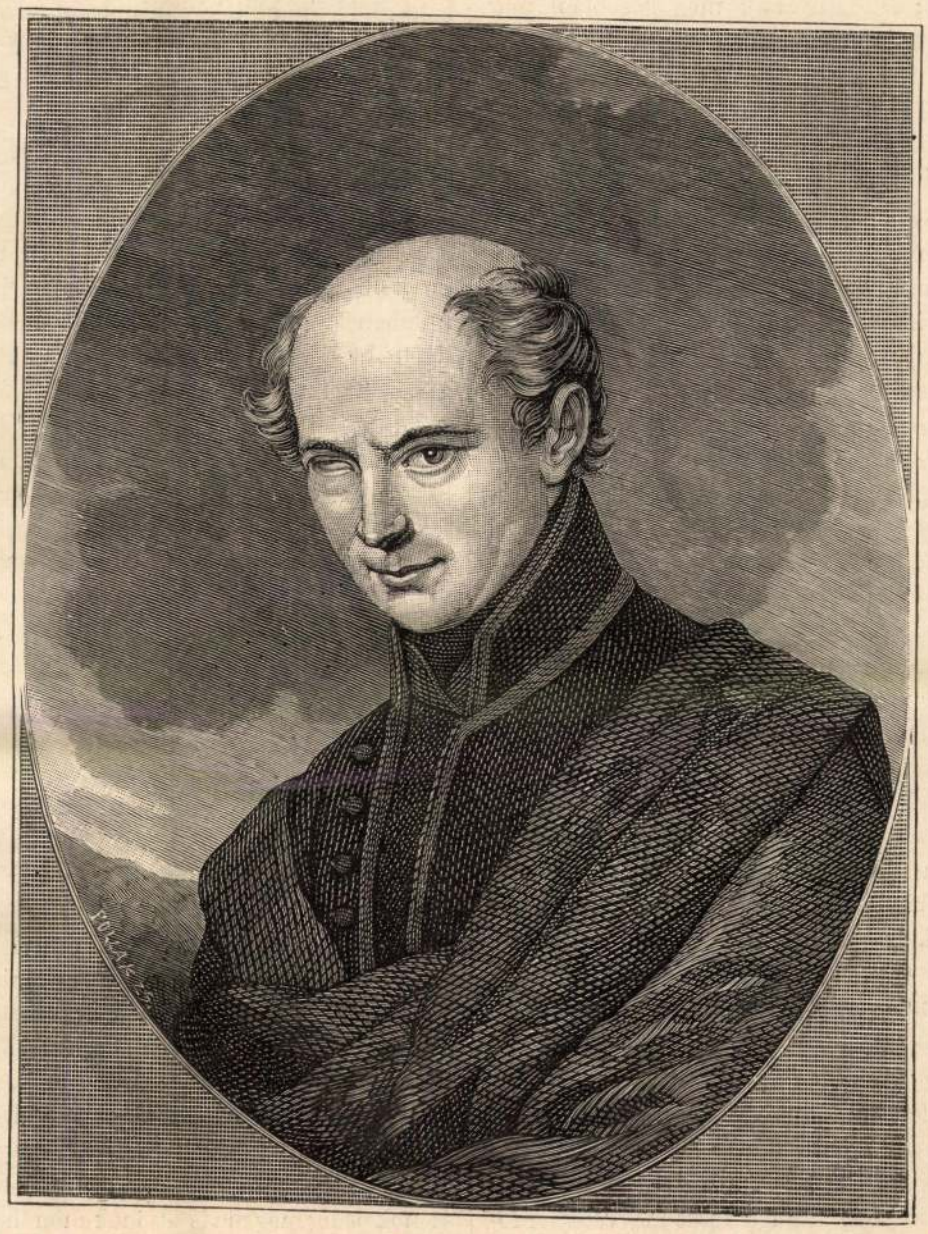

Kölcsey Ferencz.

költészettel, ámbár philosophiai, történeti, irodalmi és philologiai tanulmányai miatt később is csak ünnepélyes óráit szentelte a költészetnek. Korán megtanulta a gondolat-alkotás fegyelmezettségét, az elmélkedés szigoru logikus rendjét, önlelkének vizsgálatát, a melybe oly sokszor s oly huzamosan belemélyedt, hogy saját költészetét is elemezte, ízekre szedte lelkiállapotát, érzéseit magyarázta, szóval kritikusi hajlama korán fejlődött, a Voltaire, Schiller és Bayle műveinek tanulmányozásából táplálékot nyert és huszonnégy éves korában már megkezdte annyira nevezetes birálatait a Csokonai műveinek magyarázásával, a mely a legfélelmesebb kritikus színében tünteté fel őt. Már előbb, mikor a jogot is elvégezte s Debreczenből Pestre jutott a Szemere, Vitkovics és Horvát István társaságába, Szemerével együtt megírta az «Antimondolat»-ot, a melylyel a dunántúli orthologusok táborát szorosabb csatarendbe sorakoztatá. Akkoriban Péczelen «gyönyörű, víg napokat» élt, megkezdte a románcz-féle költemények irását, a mi — mint maga mondja — életének legnehezebb studiuma volt. Péczelen Tolcsván és Lasztóczon, hol folyvást Szemere társaságában élt, föllángolt szive, mert úgy hivé, hogy megtalálta végre azt az ideált, a ki után oly régóta epedt. «Nem, édes Palim, — irja önéletrajzában, — ő nem vala olyan, nem vala az! Nekem mindég csudálatos hajlandóságom vala áldozatok alá vetni a szivet. Azért-e, mert a temérdek sokat, miket a szív kivánt elérni lehetetlen volt: kevés pedig inkább nem kellett? Az ég tudja! Elég, hogy én akart és keresett áldozatokkal s nélkülözésekkel gyötörtem magamat az élet legszebb szakaszán; s ez engem a hypochondria sötétségéhez siettetett.»

1814-ben megosztozott testvéreivel, s legkisebb öcscsével, Ádámmal, Csekén telepedett meg; itt élte végig kevés megszakitással életét, itt vonult még szorosabban magába, hogy irói talentumát kifejtse, mely — mint irta — a magánosságban fejlődik ki; itt látogatták meg később, már mint megyei jegyzőt, azok a derék ifjak, a kik közül elég csak Pap Endrét, Obernyik Károlyt és Kovács Lajost említenünk, a kik mind mesterüknek vallották s végre itt hunyta szemét örök álomra és itt nyugszanak porai maig is abban a sírban, a melyet képünk mutat.

Kezdetben sehogy sem tudott a pesti víg, zajos napok után beletörődni a csekei magánosságba, hol irodalmi híreket csak nagy néha, egy egy levél utján tudhatott meg, pedig akkor már végkép elhatározta, hogy egyedül az irói pálya az, a melyen használhat nemzetének s az emberiségnek. Lassanként azonban mind jobban és jobban megkedvelte Csekét, főleg mivel Kazinczy és Szemere szívesen közlöttek vele minden irodalmi vagy nyelvészeti mozgalmat, a mely őt legkivált érdekelte.

«1815—1817-ig kevés verset irtam, — mondja föntebb idézett önéletrajzában, — lelkem sötét volt. Akkor jövendőm minden kedves képeinek elsülyedése után iszonyú hánykódásban valék. Örömmel választottam volna klastromot is.» Ily körülmények közt panaszszal telve el önmaga és a világ ellen, adta ki a «Tudományos Gyűjtemény»-ben a Csokonai, Kis János és Berzsenyi műveinek birálatát, melyek sok ellenséget szereztek neki. Ekkor szakadt meg az iliászi pör miatt levelezése Kazinczyval is, ki aztán csak a Szemere utján hallott egyet-mást életéről s további működéséről, a melyet nem szűnt meg soha figyelemmel kisérni.

E birálatok oly rendkivüli hatást tettek, a milyenhez hasonlót alig tett egyetlen birálat is irodalmunkban. Azok, a kik a népies felé hajlottak, Kölcseynek minden sorát megvetéssel fogadták; azok pedig, a kik a német irodalomból átültetett classicismus zászlai alatt harczoltak minden sorát kész igazságnak hirdették. Szóval e birálatok mindenkire hatottak, bár különbözőképp. Azt azonban ellenségei is elismerték, hogy oly emelkedett, magas szempontokból kiinduló, oly művészies kidolgozású, eszmékben oly gazdag, oly komoly hangú, oly finom ízlésről tanuskodó, oly mély elemző talentumot mutató, philosophiai, lélektani, philologiai ismeretekben annyira bővelkedő kritika még nem jelent meg a magyar irodalomban.

Ő volt az első, a ki oly sok oldalú tanulmánynyal lépett föl abban az időben, mikor minden, még oly tehetségtelen irót is tárt karokkal fogadott a lelkesültek tábora. Ő alapította meg a magyar kritikai vizsgálódást, s ha egyéb érdeme nem volna, már ez is halhatatlanná tenné nevét örökre, főkép, ha ide számitjuk dramaturgiai értekezéseit is, a melyeket Körner Zrinyijéről és a komikumról irt. Nincs magyar aesthetikus, ki oly termékenyitőleg hatott volna az utána következő irókra, mint Kölcsey s a kinek felfogása alapjában még ma is jóformán épen oly helyes volna, mint korában volt.

Mikor az irodalmi mozgalom politikaivá változott, mikor a nyelvért és nemzetiségért folytatott küzdelmek az alkotmányért vivott harczok terére csaptak s minden erős hazafinak politikusnak is kellett lennie egyszersmind: Kölcsey is a politikai pályára lépett s résztvett Szatmármegyének azokban a nevezetes munkálataiban, melyek — mint irva van — versenyre hivták az erőket, kifejték a jellemeket és súrlódásra vezeték az eszméket. Kölcsey megyéje, az «ólmos botok hazája» vezérszerepet vitt a megyei harczokban s e vezérszerep főképviselői br. *Wesselényi*, gr. *Károlyi* György és *Kölcsey* valának. A tárgyalásoknak nagy részét *Kölcsey* tette papirra, s Nagy Károly, a megye ügyésze mellett, a *rendszeres munkálatok* kidolgozásának oroszlánrésze kétségkivül az ő vállaira nehezedett. Ismeretes, hogy e két férfiunak ez irányu dolgozata rövid idő alatt oly elismerést vivott ki, hogy még a szomszéd megyékbe is átkérték azt, s ennek az alapján adták meg az országgyűlésre küldendő követeknek az utasításokat.

Innentől kezdve mind ritkábban és ritkábban foglalkozhat irodalmi ügyekkel, legfölebb még az akadémiai munkálatokat kiséri figyelemmel, a hol a titkári tisztséggel kecsegtetik némelyek, hogy állandóan az irodalmi középpontba csalják, azonban «szive már csak pihenni járt a szentelt ligetekbe, a csalogány zengésétől szoktatta magát a világi zajhoz, mely elől husz évig elvonult.» 1832 november 6-án választották követté s még ugyanazon hónap 25-én elindult N.-Károlyból, hogy részt vegyen az 1832/6-iki nevezetes országgyülésen, a hol csakhamar a legelső tekintélyek rangjára emelkedett a magyar nyelv, a vallásszabadság, az örök váltság, stb. ügyében mondott beszédeivel, a milyeneket még nem hallottak addig a magyar országgyűlésen. Neve az aulikusok táborában majd oly rettegetté lőn, mint előbb az orthologusoknál.

Ismeretes, hogy Kölcseyt sokan érzelmi politikusnak nevezték, mint később Kossuthot is. Kétségkivül ő mint politikus is az érzelmek sugalmából indúl ki s mint szónok is inkább a szív húrjain játszik, mint az érzelmi okok logikai rendjével győz meg. De annyi bizonyos, hogy mint országgyülési s később mint akadémiai szónok az első volt, a ki ez irodalmi műfajokban valóban sikerült mintákat adott nemzetünknek. Ő volt mestere Kossuthnak, Deáknak, a Dessewffyeknek, Eötvösnek, Csengerynek s mindazoknak, a kik egészen 1848-ig vagy 1867-ig is szónoki babérokat arattak. Mint akadémiai szónok pedig még ma is elsőnek mondható, legfőkép, ha felfogásának művészi igazságát tekintjük. A későbbi legkitűnőbb akadémiai szónoklatoknak is csak nyelve magyarosabb, de mint szónoki mű nem mulja fölül egy is a Kölcseyét. Kazinczyról és Berzsenyiről mondott emlékbeszédei örökre szép példái maradnak az akadémiai szónoklatnak.

Nem itt van helye, hogy róla, mint politikusról s mint szónokról bővebben szóljunk. Működése sokkal ismertebb, semhogy mindezt egy rövid czikk keretében elmondhatnók. De másfelől *Kölcsey* a magyar irodalom egyik legrokonszenvesebb alakja, a kinek életéről már eddig is köteteket irtak össze, részint önállóan, részint folyóiratokban. Eddigi életirói azonban nem ismerték önéletrajzát, a melyről föntebb szóltunk s a mely legutóbb (1886—7) megjelent összes műveiben látott napvilágot. Magánéletére vonatkozólag újra ez önéletrajzhoz fordulunk s idézzük belőle ezt a részletet, a melyben meghiusult vágyairól, törekvéseiről szól. Elmondja, hogy mielőtt követté választották volna, philosophiai művein dolgozgatott s talán el is végzi, ha öcscse, Ádám, meg nem hal. «Mindég vártam — folytatja — hogy ő (t. i. öcscse) vagy saját szorgalma, vagy felesége successiója által kiragadja magát bukásaiból s osztályrészemért adhat annyit, hogy Pestre menvén, tudományoknak élhessek. Most vége lőn mindennek. Mit tenni? Ez a gondolat eltépte életem minden reményét. Özvegy és árva maradt, s a nagy, a tehetős rokonságból segédre senki nem kelt; számot veték magammal, azt hivém, leszen erőm a világ bajaiba lépni, bár hosszú elszögellés miatt ereim gyakorlat nélkül valának s gazda lettem s hivatalbeli (t. i. megyei aljegyző, később aztán főjegyző). Egyik mint másik állapot küzdéssel jár, de mint literátorra nagy befolyással volt. Ettől kezdve az orátori pálya, több élet (wahres Leben) munkáimban, stb. Önérzés az előtt is sok volt mind verseimben, mind kritikáimban, de beszédemben talán büszkeség is van. De én soha nem beszéltem közhelyen, csak mint jegyző és követ s ilyenkor érzenem kellett, hogy tiszteletre méltó test nevében szólok.»

Végül a következő megjegyzést teszi: «Hazámat, nemzetemet mindég lángolva szerettem, magyar lenni büszkeségem volt s lesz örökre, még akkor is, mikor e nemzet ellen kínosan panaszkodom.»

Tudva van, hogy ő ama nevezetes országgyűlés végét már nem várhatta be Pozsonyban, mivel a megyében a szabadelvű véleményeket az ósdiak elnyomták s oly utasításokat küldöttek neki, a melyek szöges ellentétben állottak addig vallott elveivel. Az is tudva van, hogy távoztakor az országgyűlési ifjuság gyászt öltött, s mikor bucsubeszédét elmondá, valóságos tüntetést rendezett. *Kossuth* is gyászkeretben küldötte szét e napról országgyülési tudósításait s a következő rendkívül jellemző sorokat irta:

«*A tiszai követek asztalánál egy férfi állott, kinek halk szózata szent pietas ihletéseként rezgett végig a csontvelőkön. Egy erős lélek töredékeny test lánczai között. Tar agyát őszbevegyült kevés hajszálak lengték körül; színtelen arczán ezernyi virrasztott éjnek tikkadtsága ült; egyetlen szemében a nemzet minden mult s jövő bánata tükrözött. Szava tompa, mély és érctelen, mint egy síri hang, melynek monoton egyformasága csak ritkán, csak az indulatok legfőbb hevében szállongott alá, és lőn még tompább, még érctelenebb, még síriasabb, mikor aztán ökölbe szorított jobbját emelve, a reá meresztett szemek előtt úgy állott, mint egy túlvilági lény, kinek szellemszavát, nem úgy, mint másét, az érzékléteg segedelmével, hanem közvetlenül lelkünk lelkével véltük hallani. És e síri hangra síri csendesség figyelmeztetett, melyet csak az érzelmek villanyos kitörése szakasztott félbe*».

nagy úr, nem a büszke báró: az apa volt az, a ki egyetlen gyermeke életéért remegve, minden egyebet elfeledett.

Egy éj szemű leány fogadta, a ki csakhamar kisietett, hogy majd beszólítja a künn dolgozó anyját.

— Ez az a leány, méltóságos uram. Úgy-e, hogy csodaszép?

A báró nem felelt. Kimerülve rogyott egy székre és homlokán kiült a veríték a nagy belső izgatottságtól.

Egy kis negyedóra telt el így, néma csendben, melyet, az igazgató nem mert s a báró nem birt megtörni. Végre így szólt Dárfalvy báró:

— Épen semmit sem tudott meg e leány családi körülményeiről tegnap óta Ábrai?

— Semmit, méltóságos ur.

— Tehát atyja, a mint mondá, nem él, csak anyja, egy öreg pórnő.

— Ugy van, báró úr.

— A mint látom, igen szegények lehetnek.

— Valószinüleg, méltóságos úr. Ma reggel beszélt rólok az erdőkerülő s azt mondia, hogy e leány atyja már ezelőtt nyolcz évvel meghalt, miután kis vagyonukat elpazarolta egészen s az anya kénytelen volt leányával zsellérházba költözni, miután a sajátjukat el kellett adniok.

A báró nem felelt, de nem is volt ideje, mert belépett az, a kihez jöttek, a kinek szavától a hatalmas bárónak boldogsága függött: az ajtóban megjelent a pórnő.

Az asszony arczán a barázdákat nem annyira a kor, mint a szenvedés metszette be. Haja már csaknem egészen fehér volt, csupán szeme, tekintete nem változott; az a bánatos kék szem az első pillanatra elárulja benne — Máriát.

Dárfalvy Aladár ráismert. Egy hang se jött ajkára, csak némán intett az igazgatónak, hogy hagyja magára, s az távozott.

Egyedül maradtak. Szó nélkül, de szilárd tekintettel állt az egyszerű, a szegény pórnő a báró előtt s a hatalmas úr lehajtott fővel várta, hogy megszólítsa őt.

— Mit kiván, méltóságos úr? törte meg végre a csendet Mária komor hangon.

— Mária! fiam szereti leányodat! tördelé a báró,

— Az Isten óvjon attól! kiáltott fel Mária, rémülten.

— Értelek, értelek! — hörgé a báró; — de légy nyugodt, ha beleegyezel: fiam nőül veszi őt.

— A báró egy — pór leányt?! — kérdé Mária keserű gúnynyal.

— Nem, Mária; figyelj reám. Van egy előkelő barátom, Dáras orvos, kinek nincs gyermeke, ő örökbe fogadja leányodat, és egy év mulva fiam az orvos leányát veszi nőül. Beleegyezel?

— Nem! — kiáltott fel erélyesen Mária.

— Nem?! De leányod is szereti fiamat s e két szegény szív megszakad, ha elválasztják őket.

— Hej, méltóságos uram, — tört ki Mária keservesen és a munkától érdes kezét szívére szorítá; — szivós pórtéka a szív, nem szakad az meg olyan könnyen. Megbízhatik a szavamban, méltóságos uram, nem szakad az meg. Nem, nem báró úr! — és fejét tagadólag rázta.

— Gondold meg, Mária, fiam meghal, ha jó hirt nem viszek számára.

— Ej, dehogy, méltóságos uram! az csak afféle nagyúri kedvtelés. Azután erélyes hangon így folytatá: de jó hogy, tudom! A leányt még ma elküldöm egy távoli helységbe, a hol az apja testvérnénje lakik; magam is oda szándékozom, mihelyest pénzzé teszem ezt a kis szegénységemet.

— Mária! Ez nem te vagy! hisz te nem beszéltél soha így.

— Nem ám, méltóságos úr! — majd gúnyosan hozzátevé: A báró úr is másként beszélt egykor.

— Vigyázz Mária, te is anya vagy! vigyázz, mert itt nemcsak az én fiam, de leányod szíve is....

Mária szeme csodálatosan villant föl és jelentőségteljesen vágott közbe:

— Nem féltem. Furcsa leány az, méltóságos uram. Több esze van, mint valamennyiünknek, hanem a szíve..... na, az nem ütött az anyjáéra. — Van annak más módos kérője oda át a nénjénél.

— Mária! — kiáltott fel kétségbeesetten a báró; ne öld meg a fiamat, mert....

— Méltóságos úr, — Mária kiegyenesedett és fakó arcza egy perczre kipirult; — a leány az enyém s azt teszem vele, a mit akarok.

— De...

— Még egy óra eltelte előtt elküldöm nénjéhez; — vágott közbe erélyesen — és soha többé nem lesz a méltóságos báró útjában. Isten legyen méltóságoddal, a ki minket most irtózatos szerencsétlenségtől óvott meg.

Mária elhagyta a szobát, s a báró megsemmisülve rogyott egy székre.

VI.

Feketére volt bevonva az egész kastély udvara, a mely tömve volt, mert a rokonok, barátok és ismerősökön kivül az egész falu népe kikisérte Dárfalvy Andor koporsóját az örök pihenés helyére.

A kastély parkjában temették el; így kivánta ezt az öreg báró.

Mikor a sírt megásták, mikor a hulló rög tompa dörömböléssel kopogtatta a koporsó ércz-

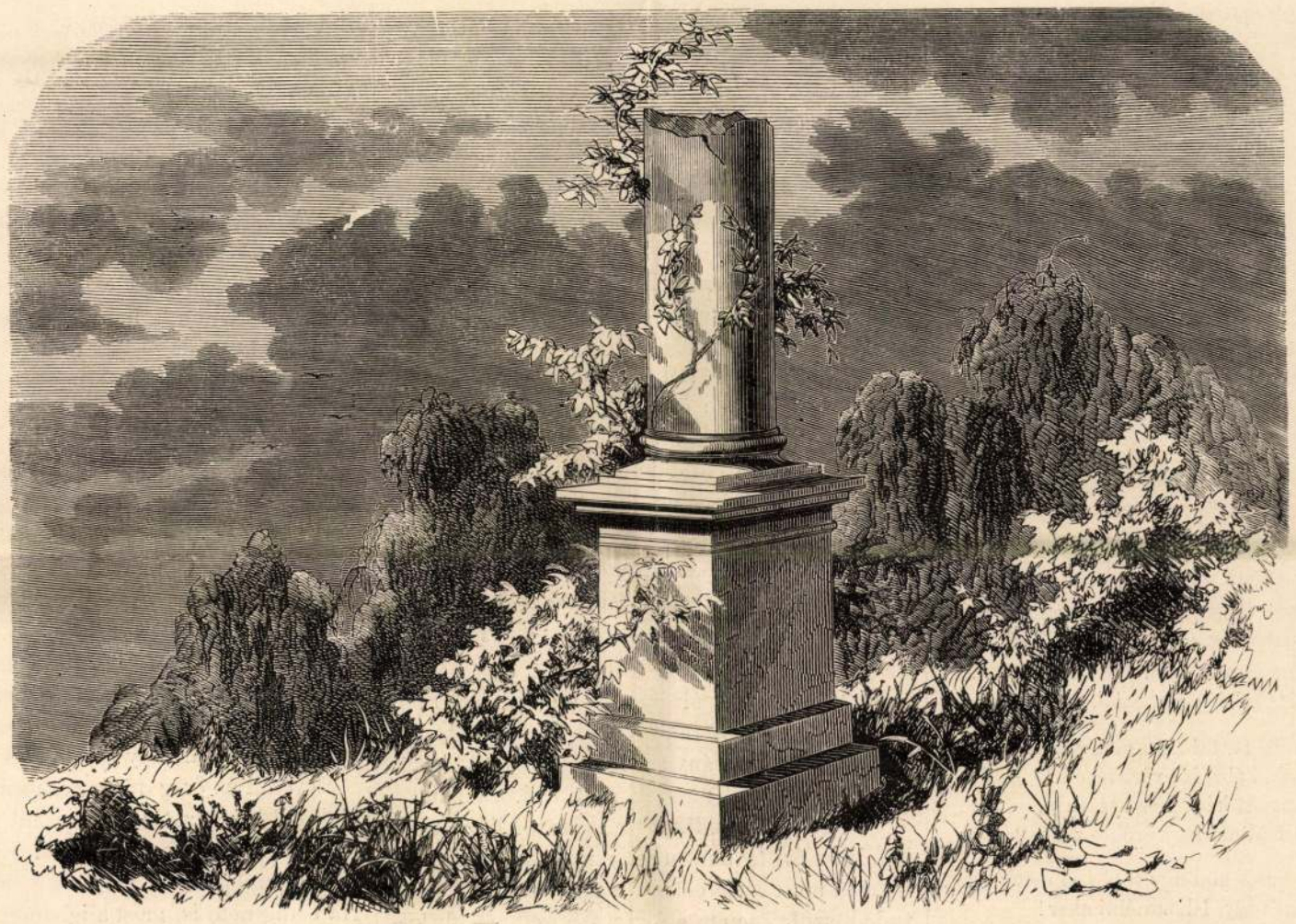

KÖLCSEY FERENCZ SIRJA CSEKÉN.

fedelét, mintegy üdvözölve az érkezőt, mintegy így szólva: «porból lettél, porrá levél; Isten hozott körünkbe ujra!» De a sír szélén állók keserves zokogása, főleg a kétségbeesett apa szív-szaggató sírása, annál inkább akarta volna marasztalni a drága távozót.

Elföldelték Dárfalvy báró utolsó gyermekét, — nevének utolsó örökösét. A résztvevők, a vigasztalók — kiknek résztvéte csak fájóbb, vigasza csak kétségbeejtőbb — félrevonultak. A megtört apa egyedül maradt ott, hogy még egy végső Istenhozzádat mondjon, egy utolsó imát küldjön elköltözött földi boldogsága után.

Már épen összekulcsolta kezeit és szemeit az égre függeszté, — oh! mert bármennyi csapás jött is onnan felülről: a vigasznak is csak onnan kell jönnie, midőn egyszerre egy halott halvány nőt pillant meg maga előtt, kinek arczán nem volt földi vonás, csak a fájdalom kifejezése árulta el rajta, hogy élő lény.

— Mária?! — suttogá öntudatlanul a báró.

Mária fejét csüggedten bólingatva szólt:

— Ej, ej, méltóságos báró! ez a tréfa sokkal

Ime *Kölcsey* pályája e nehány sorban. Egyszerű pálya ez, de gazdag hatású, maradandó emlékezetű. Munkássága a nemzet haladásának elemeivé vált s beleolvadt abba a nagy küzdelembe, a melyet nemzetünk a jelen század első felében megharczolt.

Pozsonyból való visszavonulása után még pár évig élt, s ez időt egészen a Wesselényi védelme foglalta el. 1838-ban augusztus 24-én hunyta le szemeit örökre. Mikor *Wesselényi* meghallotta a gyászhírt, szemei könybe borúltak s arczát kezébe rejtve, így kiáltott fel: «Nem közénk való volt!»

DR. VÁCZY JÁNOS.

CSALÓDÁSKOR.

Ez lenne hát az én szivemnek bálványa,
A végtelenséget a kiért bejárta?
Kit a nagy világban oly soká keresett,
S magának öröktől választott, szeretett?

Kinek légalakját a felhők honában,
Szeme fényét, tüzét a nap sugarában,
Arczát, mosolyát a virágok kelyhében
Álmodtam, kerestem, — ábrándim hevében.

Kiért vágyó lelkem az égbe felszállott,
S repülve bejárta a szép mennyországot,
Hogy az angyaloknak fényes seregéből
Lehívja, lehozza, tiszta lakhelyéből?!

Kinek édes hangját, e mennyei zenét,
Úgy hallgattam, mintha angyalok zengenék.
Kinek szive mézét, lelkének illatát
Lelkemből kiölni ég 's föld nem bírhaták.

Ez a néma bálvány, — e hideg kőszobor,
Lélek nélküli báb, — szalag- s csipkebokor,
Ez üres, kihalt szív, — lombtalan téli fa,
Jéggé fagyott virág, gyöngye-vesztett csiga!

Keresem jóságát, szivének melegét,
Bizalmát, örömét, vágyát, szeretetét,
Lelki átengedést, gyengéd odaadást,
Szelid női bájjal édes szívolvadást;

Egy sugárt a szemben, egy mosolyt az arczon,
Csak egy suttogó szót lágy, reszketeg ajkon,
Melytől piros lesz az arcz, derült a homlok.
Sehol semmi! Csak jég, tőr, halál, borzalmak.

Oh árva szivem te, mi nem volt reményed?
Álmaidból minő ébredés várt téged?
Fellegekbe ragadt képzeleted szárnya,
S most setét föld alá légy örökre zárva?

Nem, nem! Sötét göröngy többé el nem takar!
Szívem újulni vágy, lelkem élni akar!
Élni és virulni! Szeretni lángolón,
S dalolva szállani túl a világokon!

Nem! nem leszek — szivem lánczait feloldja,
Egy kihamvadt csillag bús, keringő holdja,
Sem pusztult temető kisérteti őre,
S kilobbant remények síri szemfedője.

Szakadj hát rabbilincs! — kitört a lázadás, —
Oszolj kínos álom, törj meg setét varázs!
Nem veszhet el a szív, mely ennyit szenvedett, —
Lelkem repülj tovább, keresd eszményedet!

GÖDE KÁROLY.

CSAK TRÉFA VOLT.

Elbeszélés.

Irta: KÖVÉR ILMA.

IV. (Vége.)

Alig két hónapja, hogy megnyiltak báró Dárfalvy Aladár kastélyának kapui az uraságnak husz évi távolléte után, és már is az orvos fogata robogott be azon, kit az apa nyugtalanul várt lenn a lépcső aljánál.

Dárfalvy Aladár gondtelt vonásait még dultabbá tette a nyugtalanság és szürkülő fejét lehorgasztva állt egyetlen gyermeke betegágyánál és a legnagyobb aggálylyal vizsgálta időnként az orvos arczvonásait.

— Nos orvos? kezdé, midőn elhagyva a beteget, saját dolgozó szobájába vezette az orvost.

Az orvos vállat vont.

— Én a betegséget meg nem állapíthatom, csupán rendkívüli idegbántalmat konstatáltam, a mi végzetessé is válhatnék, ha ....

— Az égre orvos, csak ezt ne! — hörgé kétségbeesetten a báró. — Már négy gyermekemtől fosztott meg Isten rám sulyosodó keze. Csak egyetlen fiamat hagyta meg számomra a kegyetlen végzet, egyetlen gyermekemet, a kit imádok s a kiért meghalnék! Az isten nevére, barátom, mentsd meg őt! — Alig egy éve, hogy legidősb leányom, — egy rangján aluli ifjuhoz akarván nőül menni, a mit én elleneztem — öngyilkossá lett! Oh! bár ezt ne tettem volna! Mit ér a rang, a vagyon, édes öreg barátom, ha az ember oly boldogtalan, a milyen én vagyok már 12 év óta! Hisz te vagy egyetlen, legmeghittebb barátom, tudod: mily kegyetlen csapásokat mért reám a sors. Anyám halála után, házasságunk nyolczadik évében nőm, rútul megcsalva, elhagyott, gyermekeivel együtt, meghurczolva nevemet és saját becsületét..... ne többet erről: a bűnös nő már nem él — és anyja volt gyermekeimnek. Oh! de most már nincs senkim a világon Andoromon kívül, — hagyd meg őt nekem, kegyelmes Isten!

— Csillapulj, barátom. Bizzunk a Mindenható végtelen kegyelmében, s a mit ember tehet, tegyük meg. Fiadat valami rendkívüli idegrázkódtatás érhette, a mi tekintettel korára... Hány éves Andor?

— Nem régen mult 19 éves. Ő legidősebb gyermekem. Ugy-e őt meghagyja nekem az én Istenem?!

— Szólj csak, barátom, nem vettél-e észre valami jelt, mely arra mutatna, hogy e fiatal szív tán megszólalt és...

Dárfalvy báró elkomorodott, fejét lehorgasztá, a mit az orvos észrevéve, félbeszakítá beszédét s egy ideig szünet állt be, melyet a báró tört meg:

— Mondd, — szólt hosszas önküzdelem után az apa, — mit szólna a világ, ha egy Dárfalvy báró egy — pór leánynak nyujtaná kezét?

— Nem értelek; kérlek, szólj világosabban.

— Nos tehát, tudj meg mindent. Alig jöttünk ide, husz évi távollét után, midőn Andor fiamon — a ki most látta először e tájat, miután, mint tudod, születése óta a fővárosban élt, — oly különös változást vettem észre, a mely megdöbbentett; sokszor napokig nem láttam, de eleinte azt hittem, hogy a városi egyhangúsághoz szokott ifjú kedélyre tán a szabad természet látása tesz ily különös hatást. Sokszor órákig elüldögélt mellettem, mélázva és maga elé merengve. Sokat faggattam, végre tegnap bevallá, hogy egy pór leányka kötötte le szívét s hogy vagy e leányt veszi nőül vagy senkit a világon. Képzelheted meglepetésemet! Előbb ifjúságára hivatkoztam, hogy: alig mult 19 éves, de ő azt felelte, hogy ha szavamat bírja, türelmesen bevárja az időt, melyet házasságára kijelölök. Mikor láttam, hogy ily komoly a dolog: szigorúbban kezdtem beszélni, úgy annyira, hogy a legheveseb jelenet fejlődött ki közöttünk, a melyet fiam azzal végzett, hogy ha e leány nem lehet neje: húga nyomdokát követi és — öngyilkos lesz.

— Ismered e leányt?

— Nem; nem ismerem, nem is láttam. Tudod, hogy én nem igen mozdulok ki, mint a bagoly a fészkéből. Csakis azért jöttem újra e kastélyba, hogy zilált anyagi viszonyaimat így jobban rendezhessem. No, de most szólj, édes öreg barátom, tanácsolj.

— Ez kényes kérdés; de mivel orvos vagyok és főleg, mert barátod vagyok, őszintén fogok felelni.

Késő éjfél volt, midőn báró Dárfalvy még mindig ott tanácskozott az orvossal. Majd a jószágigazgatót hivatta.

— Mondja csak, édes Ábrai, — szólt a báró, a belépő jószágigazgatóhoz, — miféle leány az, a kivel ön — mint már nekem több izben is említé — beszélgetni látta fiamat, Andor bárót.

— Bocsánat méltóságod, de alig két héttel foglaltam el állásomat méltóságod megérkezése előtt s így senkit se ismerek a tájékon; csak annyit tudok, hogy egy pór nő leánya, a ki ott lakik az úgynevezett kis dülőn túl. Az anyja özvegy, mert férje már régebben meghalt delirium tremensben. A leány igazán gyönyörű szép s a mellett olyan, olyan... senki se mondaná, hogy paraszt leány.

A tanácskozás azzal végződött, hogy a báró ily rendeletet adott ki a jószágigazgatónak:

— Hivassa ide azt az asszonyt, Ábrai, mindjárt holnap reggel.

A báró parancsa teljesítve lőn, de azt a feleletet hozták reá, hogy — «Nem jő; semmi dolga a kastélyban!»

Dárfalvy báró ez izenetre dühbe jött, de a beteg válságos állapota annyira kétségbeejté, hogy csakhamar elfeledte, miszerint egy jobbágy, egy pórnő így ellent mer szegülni, neki, a környék leghatalmasabb urának!

Az orvos nem sok jóval kecsegtette, hacsak valami váratlan öröm nem adna fordulatot; mert — a mint mondá — a tudomány itt már nem tehet semmit, csakis a természet segithet.

*

Épen huszadik éve, hogy Dárfalvy Aladár báró utoljára járt azon az uton, melyen most halad a jószágigazgató kiséretében. Akkor alig volt 28 éves. Az a husz év megháromszorozta korát: annyit szenvedett az egykor nagyon is könnyelmü ifju.

Mióta utoljára itt járt, igen megváltozott az egész környék; tömérdek apró házacska, kunyhó épült az egykori beláthatlan rónaságon. Azt se tudta: merre jár, úgy átváltozott itt minden.

Egyedül az öreg fűzfa görnyedezett még ott régi helyén. Azt is nagyon megviselte már az idő, azt az emlékezetes füzet. Emlékezetes?.. Vajon emlékszik-e még rá a méltóságos ur? Ha eddig nem is, most alighanem eszébe jutott, mert egy perczre megdöbbent, midőn kisérője kérdé, ha ne üljenek-e le?

Dárfalvy báró újra ott ült azon a kis padon, újra látta a kis patakot s úgy rábámult arra a megapadt kis vizre, mintha azt kérdezte volna, — azóta először! — attól a kis csendesen mormoló víztől:

«Mi lett abból a szerencsétlen leányból? Talán meghalt? tán engem átkozva halt meg? Megfogott az átka!»

— Nézze, báró úr, — szakítá meg a csendet az igazgató, — valószínűleg itt szokott találkozni a szerelmes pár, mert itt a padba van vésve a fiatal báró neve: Andor, — emitt meg Mária. Hej, méltóságos uram, mégis csak szép az a fiatalság!

A báró nagyot sóhajtott és még jobban elkomorodott. Hirtelen felkelt, mert úgy érezte, hogy ez a pad nem adhat neki pihenést!

— Menjünk!

Szótlanul haladtak s alig pár lépésnyire megálltak a kis paraszt ház előtt, melyet a jószágigazgató kijelölt.

— Itt vagyunk, méltóságos uram.

Ott voltak tehát. A gazdag, büszke báró remegve lépett be a paraszt viskóba. Nem, nem a

*

Cséke

Zemplén vm

Cékey-család vára a
XVI. században
még állott, elpusztult.
Gör. Kath. templom
Épült 1854.

Borovszky Magyarsz. vm
Zemplén vm
35. l.

BUDAPEST
9. 9 JAN. 27. 19
62 sa

4 LFh
7 LFh

128 Cséke (Zemplén)

Szinjentől 1 Km

Gk. templom

XIX. sz.

Nyirsègi utam 1938

Az év folyamán a kimaradók helyére
jegyzettek vagy ujonnan jelentkezők folyt
san iratkoznak; úgy, hogy iskolánk mi
túltömött.

*

A kereskedelmi múzeum új sze
zeti szabályzata következő.

I. Czél. 1. §. A kereskedelmi múzeu
vatása: a hazai termékek kelendőségénel
mozdítása, a bel- és külföldi forg tar
kítése, az ipar fejlesztése és k me
összeköttetések létesítése által. kozó

Czélja és feladata különösen: *a)* iz i
tetni a közönséggel mindazon k nak
czikkeket, melyekkel a hazai ipar ges
het s melyekből kivitelre számíth ime
ismertetni a hazai termelőkkel mindaz
keket, melyek a külföldön, főleg a ké
szágokban piaczokra találhatnának; *c)* od
hogy termelőink a bel- és külföldi szük
(időnkénti szállítások, versenyajánlatok,
felől mindenkor tájékozva és eleve érte
legyenek; *d)* új és különösen nagybani fog
tás tárgyát képező iparágnak meghonos

Csekei harang-
torony
1729.
Repr
Baloghfatornyok
11. u Kép

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Csékei vár

l.

Lad Sárosp

178. l.

Nápolyi

75 l. Ismeretlen (nápolyi) festő; XVIII.
n: Csatajelenet.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

GANZ-MÁVAG DOLGOZÓK LAPJA

1971 SEP 10

Csere András
1021

Szeretet, munka, ember

Örök témája a szeretet, a munka, az ember. Arra törekszik, hogy mindig többet és újat mondhasson az életnek e három fontos alkotójáról. A munka és az ember dicsérete sugárzik „Szüret" című rézdomborításának mezopotámiai ihletésű, naiv bájú alakjairól; a „Kohász" magasbatörő, nemes ívű erejéből; a fafaragások szenvedő és boldog arcairól.

Csere András 22 éve tagja a gyár képzőművész körének. Sok stílust, anyagot és eszközt kipróbált már, ma is keresi a legpontosabb kifejezési formát. Keze alatt réz, fa, vászon, papír, alumínium változik engedelmes elemmé. Minden emberi tekintet, mozdulat, érzés témát nyújt neki. Bohóckirályának szemétől nehéz szabadulni, oly szorongató a mindent megértés, a végtelen fáradtság és keserűség tükröződése.

Kisplasztikáiban gyakran visszatérő motívum az anya gyermekével. Sok változatát láthattuk, de talán legszebb a vietnami anya szobrocska: az anya védőn ráborul földön kuporgó magzatára, legörbülő teste egyetlen síkoly. Néhány erőteljes vonallal megmunkált grafikái a gyári tevékenység egy-egy kifejező mozdulatát ragadták meg.

Több mint húsz éve dolgozik a gyárban, először műhelyben, ma a dekoráció vezetője. Rajong a hivatásáért, lelkesen beszél nagyon fiatal munkatársairól is. Szép és izgalmas feladatnak tartja egy óriási gyár díszbeöltöztetését, sok kisebb tablójának, kiállításának megtervezését.

A művelődési központnak régi aktivistája. Minden zúgát ismeri az épületnek, mindig tudja, hogy egy-egy műsorhoz való kelléket honnan húzhat elő. Alkalomadtán segít a díszletek elkészítésében, a kiállítások megrendezésében.

Szorosan kötődik a képzőművész körhöz, hiszen itt kezdődött két évtizeddel ezelőtt művészi munkásságának kibontakozása. Csere András elmondta, hogy ahogy a körhöz tartozik, úgy tartozik a gyárhoz is, hiszen fiatal korától tagja közösségének, s munkájának kézzelfogható érdek-

Fiatalasszony

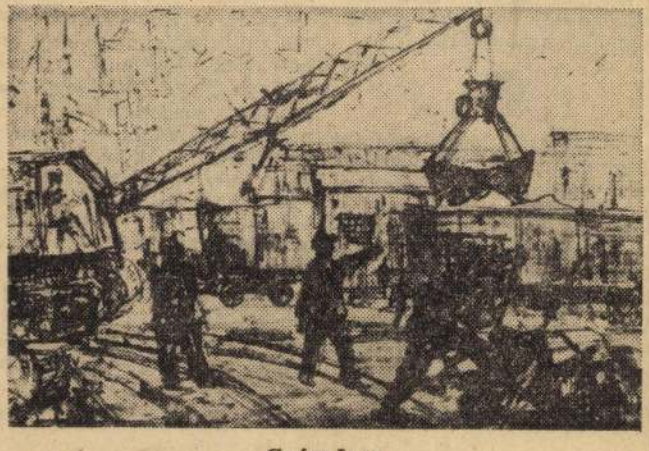

Gyárudvar

lődést keltő eredményét láthatja benne időről időre.

— Gyerekkoromtól vágytam Olaszországba. Az idén végre eljutottam. Egy ideig nem tudtam vésőt venni a kezembe, annyira megbénítottak az élmények. Az ott látott évszázados csodák láttán parányinak éreztem magam, szinte megsemmisültem súlyuktól, erejüktől. Most kezdtem újra dolgozni, szerényebben és talán több alázattal, mint eddig, de olyan tapasztalatokkal gazdagabban, amelyekért érdemes volt élnem.

—i—s

elbírálása ben?

zelésük van, amelyet nem nyújtanak be egyszerűen azért, mert nem jut eszükbe, hogy díjazásra vagy jutalomra érdemes újítás.

A magunk részéről reméljük, hogy az ígéret nem marad puszta ígéret, s a gyáregységben valóban meggyorsul a közeljövőben az elbírálás ideje. Ezzel talán újra visszatér a dolgozók újítókedve, s talán már a közeledő újítási hónapban javítani lehet a gyáregységi újítási statisztika adatain.

Köves József

Két hasznos tapasztalatcsere

1

A júliusban megtartott szerszám és szerszámanyag konferencián a *Budapesti Mezőgazdasági Gépgyár* a lemezalkatrészek lyukasztásához többfajta szerszámrendszert ismertetett, s a konferenciával párhuzamos kiállításon be is mutatott. Vállalatunk szakembereinek is felkeltette figyelmét a Budapesti Mezőgazdasági Gépgyár ismertetője. Műszaki szakembereink ugyanis már irodalomból ismerték, és azon fáradoztak, hogy külföldi cégektől árajánlatokat és ismertetőket kérjenek. A Budapesti Mezőgazdasági Gépgyár ezeket az elemekből összeállítható szerszámokat Jugaszláviától vette át, akik viszont a licencet az Egyesült Államoktól vásárolták. A BMG a dokumentációt továbbfejlesztette és a hazai igényeknek megfelelően adaptálta.

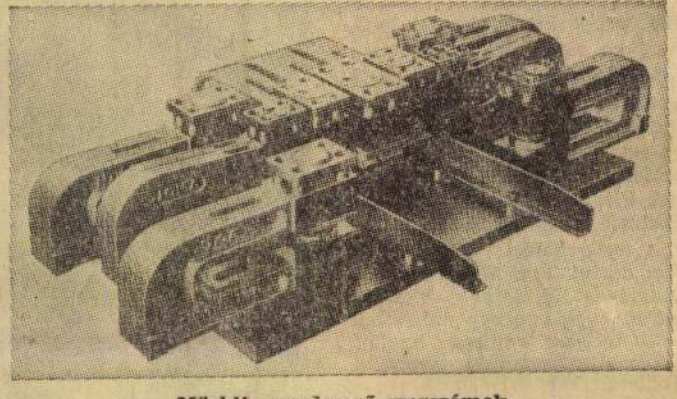

Märklin rendszerű szerszámok

2

A Budapesti Mezőgazdasági Gépgyárban ezeket a lemezmegmunkálásokhoz használható patkóalakú, valamint vezetőoszlopos szerszámokat eredményesen alkalmazzák. *Korábban egy-egy nagyobb lemezalkatrész felszerszámozásához szükséges különleges sajtolószerszám 100—150 000 forintba került, ezekből a* szaki dokumentáció teljes mértékű átadására, hanem raktáron levő szerszámaikból néhányat a Ganz—MÁVAG-nak át is adnának. *Az átadandó szerszámok megteremtik azt a lehetőséget, hogy a Ganz—MÁVAG a fejlesztést ne „0" szintről kezdje, hanem a Budapesti Mezőgazdasági Gépgyár szintjéről.* Műszaki szerveink dolgoznak a két vállalat között kötendő szerződés előmunkálatain.

3

A konferencián elhangzott másik előadás *a revolverfejes présgépeken történő megmunkálást ismertette.* Ilyen rendszerű sajtológép a Telefongyárban már 1962 óta működik. *Panelrendszerű alkatrészeket gyártanak rajta gazdaságosan. Egy gép beállításával a Telefongyárban közel 10 lakatos munkáját tudták megtakarítani.* Jelenleg a harmadik gép beszerzése van folyamatban. *A lyukasztó gépen egyszerre 18 szerszámot lehet elhelyezni, és sablonról a 18 féle szerszámmal különböző variációkban készíthetők az alkatrészek.* A megtekintett revolverfejes sajtológépen 100x 700 milliméter nagyságú alkatrészek készíthetők 5 mm-es vastagságig. A Telefongyárban kialakult sorozatnagyság a termelési igényektől függően 10 és 5000 darab között van. A sajtológép átállítása legfeljebb negyedórát vesz igénybe. Így a különböző alkatrészek sorozatnagysága szükség esetén bontható.

A Telefongyárban tapasztalatcsere-látogatásunk alkalmával felhívták figyelmünket azokra az eredményekre, me-

A CsKD Praha jubileumi ünnepségén

A CsKD Praha, Csehszlová- *államokba és a fejlődő ország-*

Csehi B.

festő XX. század

95. A tehén,

karton, 50×73

P 40.—

Almásy-Telkes X. 1942

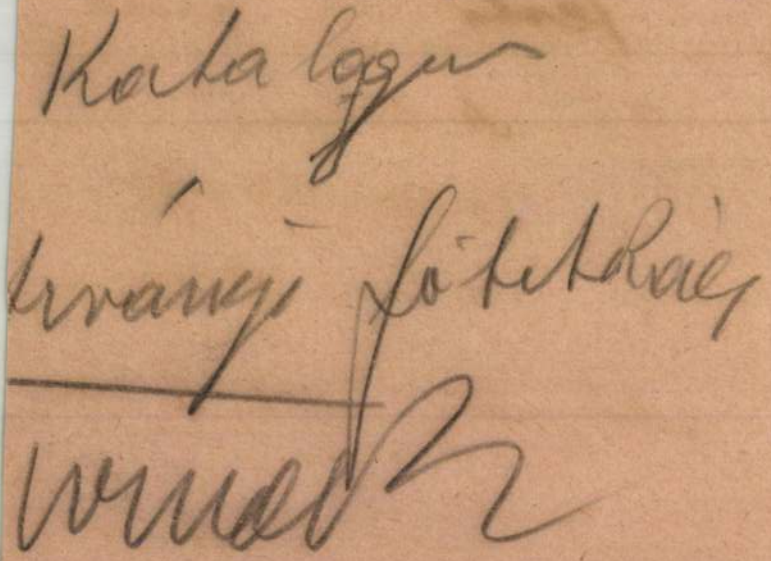

CSEKE Gáborné

Takács Béla: Csele Gáborné uvasztali a brosza.
= Deformátusok lapja. XXXVIII. évf. 38. sz. 1984
szept. 23. 4. p. ill

és a lehetőségekhez képest
tizennyolc kötete jelent m
tézeti kiadványok eleinte
tézeti vitáknak, az ezek r
válogatásnak biztositottal
egy monografikus témára k
többek között Csatkai End
és a képzőművészetek/, az
ban levő Ipolyi Arnold-fé
illusztrált kötete, vagy
jeit bemutató összefoglal
Csoport dokumentációjának

CSEKE GYULA, fazekasmester

Magyarszombatfán 1950-ben megalakult a Bástya III. termelőcsoport. Vezetője: Czugh János. 7 fazekas kezdte meg itt a munkát, Zsohár János műhelyében. Cseke János, Cseke József, Czugh Dezső, Czugh Miklós, Ozsvatics Gyula, Szépe Kálmán, Zsohár János. 2 6.old

CZUGH DEZSŐ: Fazekasműhelyektől a Magyarszobatfai Kerámiagyárig I. 12.old

VASI SZEMLE, Helyismereti Évkönyv, 1959. II.köt. Szombathely, 1959

CSEKE JÁNOS, csizmadia

A Székesfehérvári Városi Levéltárban két irat a város XVIII.sz.-i mestereiről. Az egyik 1784-ből, a másik pár évvel későbbi. 64 mesterség, 519 név. - z arab számok a két listát, a rómaiak az öt csoportot jelzik. 263.old

/ 1,2. / V. csizmadia. 264.old

U. VARGA MARIANNA: Mesteremberek Székesfehérvárott a XVIII. században 263.old

ALBA REGIA. István Király Múzeum Évkönyve. VIII.-IX. 1967-68. Székesfehérvár

CSEKE JÓZSEF, fazekasmeater

MAGYARSZOMBATFÁN 1950-ben megalakult a Bástya III. termelőcsoport. Vezetője Czugh János. 7 fazekas kezdte meg itt a munkát, Zsohár János műhelyében. Cseke János, Cseke József Czugh Dezső, Czugh Miklós. Ozsvatics Gyula. Szépe Kálmán, Zsohár János. 26.old

CZUGH DEZSŐ: Fazekasműhelyektől a Magyarszombatfai kerámiaüzemig I. 12.old

VASI SZEMLE, Helytörténeti évkönyv, 1958. II. köt. Szombathely, 1959

Cseke Péter:
Gyarapodó muzeumok.

Müvelődés, XXXVII.évf. 8.sz. 1984 aug.
16-17. old.

Cseke Péter:
Szellemi otthonteremtés. /Homoród-menti falvakban bemutatott kiállításokról./

Utunk, XXXIX.évf. 13.sz. 1984.márc. 30. - 2. old.

CSEKE RUDOLF, grafikus

Kapuvárott, a Rábaközi Múzeumnak 1958-59-ik évi átépitésekor a kiállitás grafikai munkáit a győri Cseke Rudolf végezte.. 227.old

FARAGÓ SÁNDOR: A Rábaközi Múzeum alapitása és első tiz éve 219.old

Soproni Szemle, Helytörténeti Folyóirat, XXVII.évf. 197[illegible]. 3.szám

M.D.K.

Cseke Mihál, takácsm.

A tapolcafői takács kis társaság Csreépkorsója. Feliratból"...Atya Mester Ns. Cseke Mihál...Széles Ferentz készitette Ano 1836 Dije 29 Aprilis..." M. Népr. M. Lsz: 72.359. Függelék: 61. 196.o.

Nagybákay Péter: Veszprémi és Veszprémmegyei céhkorsók. 139.o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei. 4. 1965. Veszprém. Kiadja a Veszprém Megyei Múzeumok Igazgatósága. Veszprém. 1965

PEGASUS ÉPÍTŐK

Cseke Szilárd (28)

Enyingi Tamás (31)

Gyenis Tibor (25)

Hajdú András (27)

Horváth Judit (30)

Losonczy István (28)

Mátis Rita (28)

ÚJPEST GALÉRIA
IV. ker. Árpád út 66.

CSEKE Szilárd

A Vigadó Galéria
meghívja

a PÉCSI SZÉPÍTŐK csoport
kiállítására

1995. december 9-én 17.00 órakor

Megnyitja: Maurer Dóra

ÚJPEST GALÉRIA
IV. ker. Árpád út 66.
- a 3-as Metró újpesti végállomásánál -

A kiállítást támogatja
a Magyar Alkotóművészek Országos Szövetsége

CSEKE SZILÁRD

VÁLTOZÓ MÁSOLATOK

COPIES CHANGEANTES

Nagy Gábor György

Hetesi Attila

Cseke Szilárd - Szabó Dezső

Robert Lacombe
Directeur adjoint de l'Institut Français de Budapest
a le plaisir de vous inviter
au vernissage de l'exposition

Gábor György Nagy
Attila Hetesi
Szilárd Cseke - Dezső Szabó
COPIES CHANGEANTES

le lundi 11 decembre 2000
à 18h30
à l'Institut Français de Budapest.
L'exposition sera inaugurée par
József Készmann
historien de l'art.

L'exposition est ouverte jusqu'au 15 janvier 2001,
du lundi au vendredi de 10h à 19h
(l'Institut Français de Budapest, 1011 Budapest, Fő utca 17.)

Robert Lacombe
a Francia Intézet igazgatóhelyettese
tisztelettel meghívja Önt

Nagy Gábor György
Hetesi Attila
Cseke Szilárd - Szabó Dezső
VÁLTOZÓ MÁSOLATOK

című kiállítására,
amely 2000 december 11-én
18 óra 30-kor nyílik
a Francia Intézetben.
A kiállítást bevezeti
Készmann József
művészettörténész.

A kiállítás megtekinthető 2001 január 15-ig
hétfőtől péntekig 10h-tól 19h-ig
(Francia Intézet, 1011 Budapest, Fő utca 17.)

SZOMBATHELYI KÉPTÁR KUNSTHALLE SZOMBATHELY
H-9700 SZOMBATHELY, RÁKÓCZI F. u. 12. TEL.: 94/313 074 FAX: 94/314 096
E-mail: szkeptar@c3.hu Homepage: www.c3.hu/~szkeptar

1999. JÚNIUS 16., SZERDA, 17,30 -TÓL

CSEKE SZILÁRD

CSEKE SZILÁRD & MANFRED ERJAUTZ

KVALIPLASZTIK

A kiállítás megtekinthető: 1999. június 16 – augusztus 8.

A KIÁLLÍTÁSOK ÉS RENDEZVÉNYEK LÉTREJÖTTÉT TÁMOGATTÁK:
NEMZETI KULTURÁLIS ALAPPROGRAM IGAZGATÓSÁGA
READYMIX, Betongyártó Kft.
ÍRÓKÉZ, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
Fábri Design Kft., Budapest

RENDHAGYÓ EMLÉKEZET

BADITZ GYULA • BARANYAI LEVENTE • BARTALUS SÁNDOR • BENCZÚR EMESE • BORSOS RÓBERT • BUDAI ENIKŐ • DELI ÁGNES • ELŐD ÁGNES • FÁBIÁN NOÉMI • FARKAS ZSÓFIA • FERENCZI RÓBERT • FILP CSABA • GYENIS TIBOR • HAÁSZ KATALIN • HAVAS BÁLINT • HORVÁTH KRISZTIÁN • HUSZÁR ANDREA • ILLÉS ERIKA • JOVÁNOVICS GYÖRGY • KÁROLYI ZSIGMOND •

KORODI JÁNOS • KOVÁCH GERGŐ • KÖRÖSÉNYI TAMÁS • LAKNER ANTAL • LÁBAS ZOLTÁN • LÁSZLÓ DÁNIEL • LOSONCZY ISTVÁN L. • LOVAS ILONA • LŐRINCZ TAMÁS • MAKOVECZ ANNA • MÁTIS RITA • NAGY GYÖRGY KÁLMÁN • NEMES CSABA / SZÉPFALVI ÁGNES • NÉGYESSY ANDRÁS • NÉMETH HAJNAL • SALLAI GÉZA • SARKADI PETRA • SASS VALI • SOMODY PÉTER • SZABÓ ÁDÁM • SZÁSZ GYÖRGY • SZEGEDY-MASZÁK ZOLTÁN • SZIL KATALIN • SZILÁGYI TERÉZ • TOLVALY ERNŐ •

A kiállítás megtekinthető: 1999. június 16 – július 4.

IT'S JAZZY

KOMORÓCZKY TAMÁS
RAVASZ ANDRÁS
SZARKA PÉTER

A kiállítás megtekinthető: 1999. június 16 – július 16.

BLOOM KANAPÉ

PERFORMANCE

„COUSIN ET OPERA"

„LEVELEK A MAMÁTÓL" * CLAUDE LEVEQUE & Co.

„EMLÉKEZÉS ELÁSÁS" * SZIRTES JÁNOS

A BELSŐ HANGOK VISSZASZÓLNAK

DELEJEZÉS

MONORIMARGIT

VERSÉT ELJÁTSZÁK: A KÖLTŐ ÉS
BARVICH IVÁN
ZENESZERZŐ

BLOOMSDAY '99

BLOOMSDAY '99

BLOOMSDAY '99

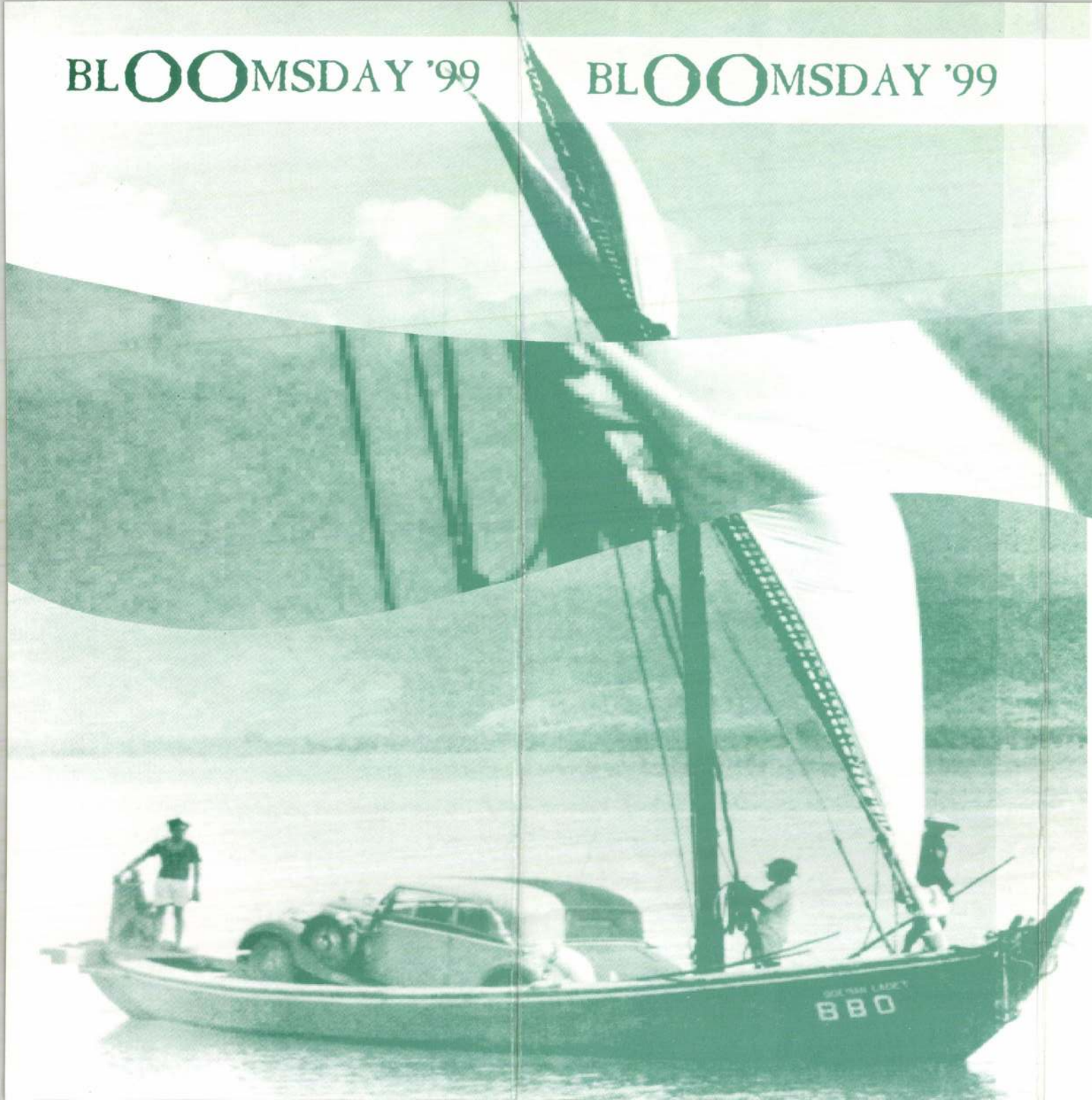

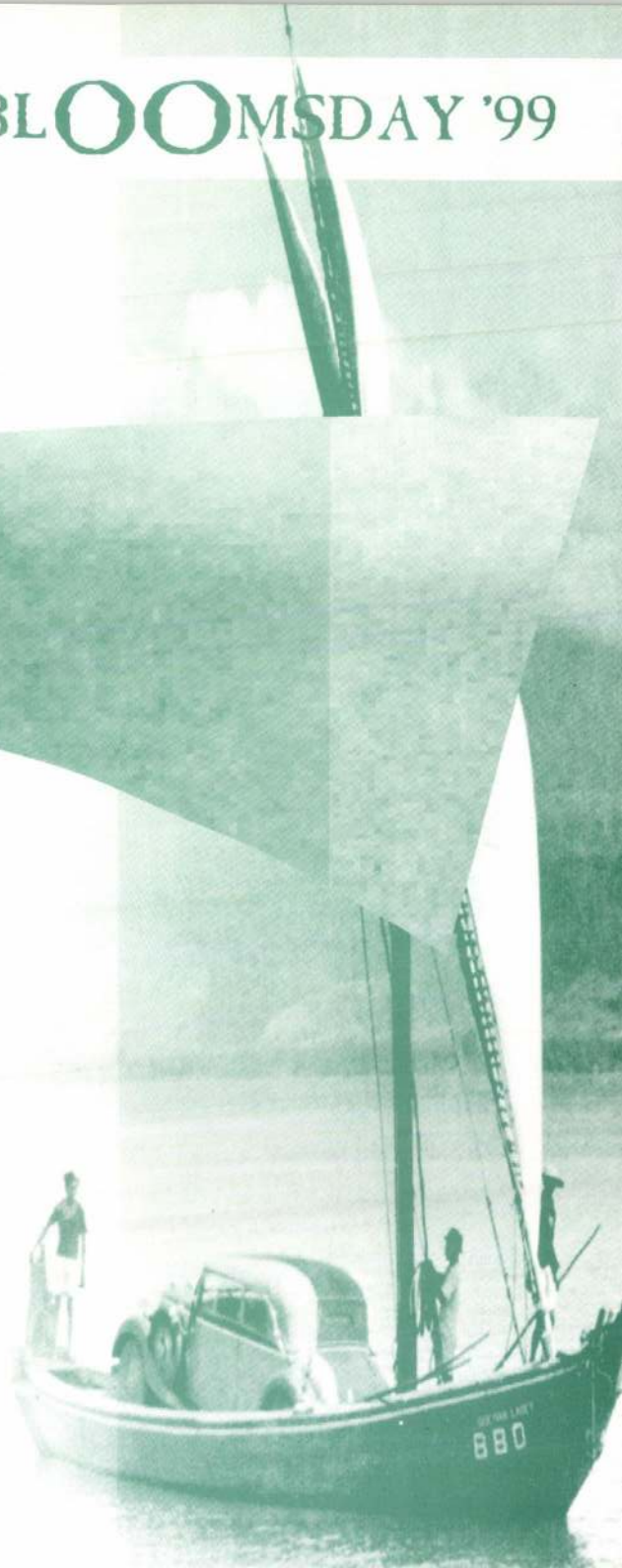

Bakos Ildikó
Benczúr Emese
Budai Enikő
Cseke Szilárd
Csíkvári Péter
El-Hassan Róza
Előd Ágnes
Enyingi Tamás /
Keserue Zsolt
Farkas Zsófia
Gerber Pál
Geszler Mária
Gyenis Tibor
Hermelinde Hergenhahn
Huszár Andrea
Illés Erika
Káldi Katalin
Király András
Grzegorz Klaman
Komoróczky Tamás
Körösényi Tamás
Lakner Antal
Andreas Lehner
Lugossy Mária
Makovecz Anna
Peter Nesweda /
Lois Weinberger
Németh Hajnal
Michaela Sadlowski
Simonffy Márta
Stefan Sonvilla-Weiss
Szarka Péter
Szigeti András
Szilágyi Lenke
Tóth Emőke
Zsemlye Ildikó

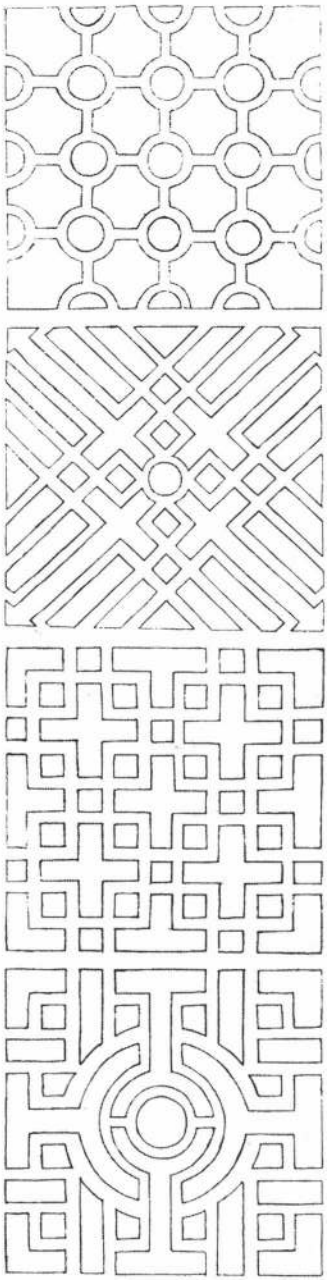

Cseke Szilárd

Virágtábla-minták

A Szombathelyi Képtár tisztelettel meghívja Önt

A kert

The Garden

Der Garten

című kiállítás megnyitójára

2001. március 22-én, csütörtökön
17.30 órára

A kiállítást megnyitja:
Dr. FABÉNYI JULIA
a Műcsarnok főigazgatója

Megtekinthető: március 22. – április 22.

A kiállítás létrejöttét támogatták:
Nemzeti Kulturális Alapprogram Igazgatósága
Osztrák Kulturális Intézet, Budapest
Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata

Cseke Szilárd kiállítása az Óbudai Társaskör Galériában, Budapest, III. Kiskorona u. 7. Megnyitó: 1998. február 10-én 18 órakor.

paradicsom BUDAPEST

CSEKE SZILÁRD

Megtekinthető 1998. március 1-ig, hétköznap 14-18, szombat-vasárnap 10-18 óráig. Hétfőn zárva.

Megtekinthető 1998. március 1-ig, hétköznap 14-18, szombat-vasárnap 10-18 óráig. Hétfőn zárva.

Az Óbudai Társaskör Galéria támogatói: Nemzeti Kulturális Alap és Fővárosi Képzőművészeti Alap.

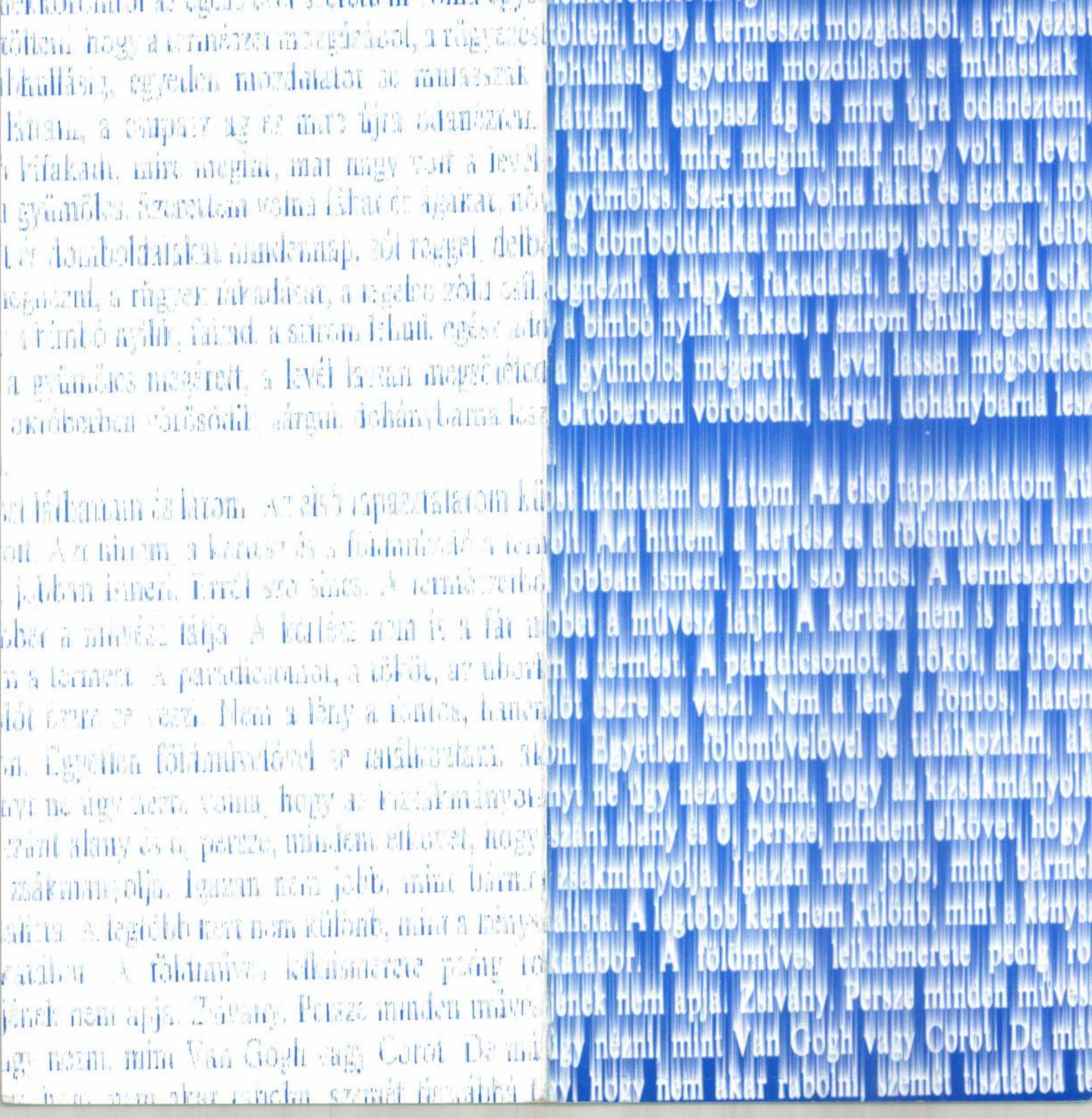

CSEKE SZILÁRD fm 20. oldal

e-mail: iranytu@magyarhirlap.hu

Képek a metró falain

KIÁLLÍTÁS

Ötvennyolc művész alkotásaiból rendez kiállítást a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány és a Béres Alapítvány az Arany János utcai metrómegállóban a magyar kultúra napja alkalmából. A vasárnap nyíló tárlat a kortárs képzőművészetet – többek közt Paizs László, Losonczy István, Kő Pál, Kokas Ignác, Simonffy Márta, Székelyi Kati, Hauser Bea, Forster Jakab, Ferdindánd Judit műveit – szeretné azokkal megismertetni, akik amúgy csak ritkán jutnak el m zeumokba, galériákba.

„A célunk csupán annyi, hogy minél több embernek megmutathassuk a kortárs magyar művészet egy szeletét" – foglalta össze lapunknak a második alkalommal megrendezendő kiállítás célkitűzéseit Ferenczy Nagy István, a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány elnöke. A tavalyi tárlat nézettsége alapján úgy becsüli, körülbelül félmillióan láthatják a mozgólépcső mellé kihelyezendő alkotásokat, amelyek között nemcsak festményeket találhatunk, hanem textilek, szobrok fotóit, valamint kortárs magyar írók, költők idézeteit is.

A megnyitóra a szervezők összművészeti programot állítottak össze: a Podmaniczky téri fűtött sátorban este tíz órától fellép a Lajtha Quartet, kortárs költők műveiből Pozsgai Zoltán színész olvas fel, a Légvárlakók című táncelőadással jelen lesz a Dream Team Színház, magyar népi és nemzetiségi táncokkal Lincenboln Maximilian és Társai, valamint koncertet ad a Dresch Quartet is. *(mh)*

Metrókiállítás – 58 kortárs magyar művész
(Bp. V., Podmaniczky tér, Arany János utcai metrómegálló)
Megnyitó: január 21., 22 óra

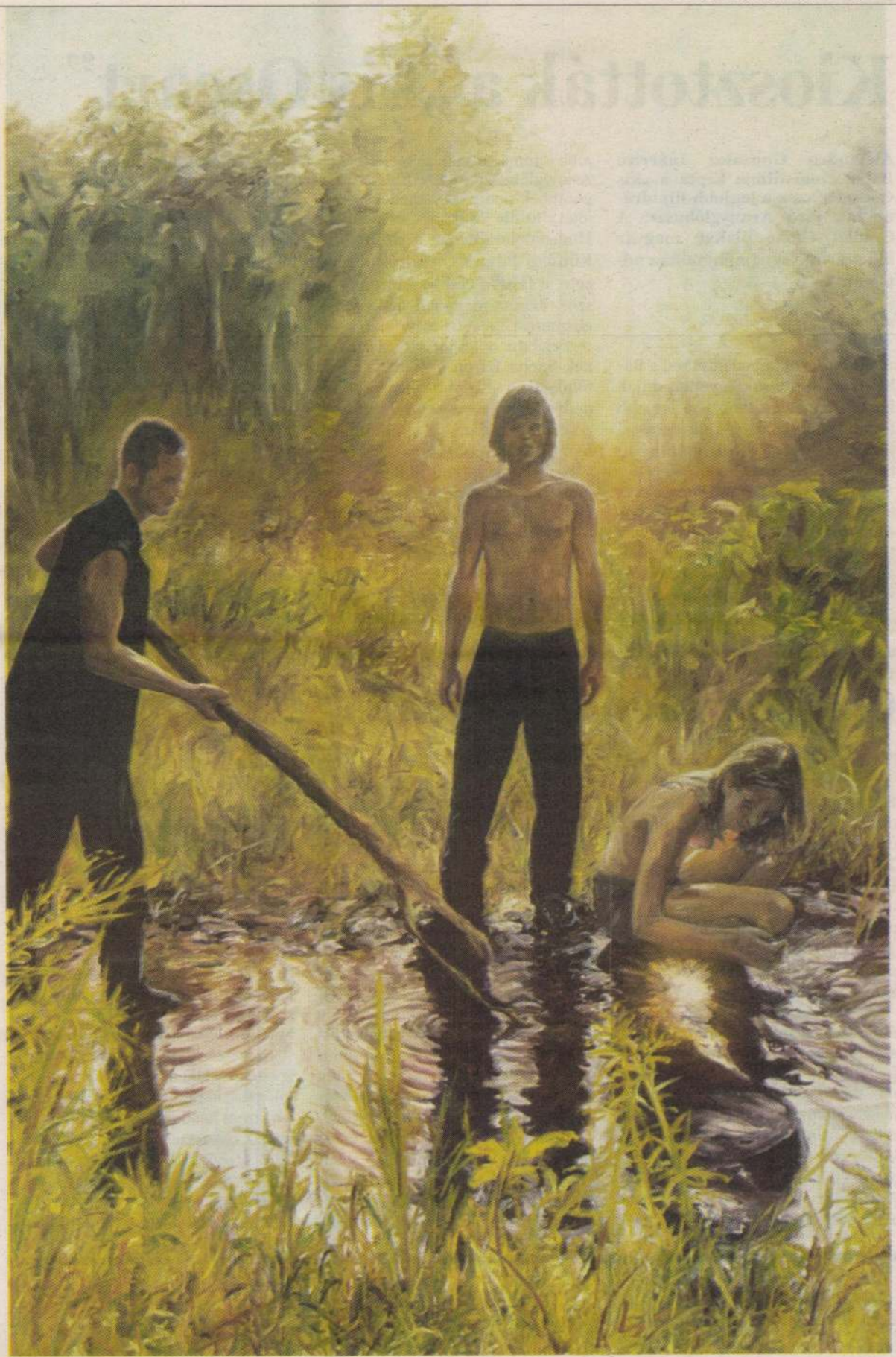

Cseke Szilárd: Ez a telek nem eladó

FOTÓ: MAGYAR ALKOTÓMŰVÉSZETI KÖZALAPÍTVÁNY

Kiosztották a „kis Oscart”

Alejandro González Inárritu Bábel című filmje kapta a „kis Oscart”, azaz a legjobb filmdrámának járó Aranyglóbuszt. A Golden Globe-díjakat magyar idő szerint tegnap hajnalban adták át.

MH-ÖSSZEÁLLÍTÁS

A várakozásokkal ellentétben a Bábel című film csak egyetlen díjjal, igaz, a legjelentősebbel, a legjobb filmdrámának járó elismeréssel térhetett haza a Beverly Hillsben tartott 64. Golden Globe-gáláról.

Tarolt viszont a Dreamgirls (Álomlányok) című musical: három díjat is kapott. A Broadway sikerdarabja nyomán készült film, amelyet Diana Ross és egykori soulegyüttese, a Supremes sikertörténete ihletett, elnyerte a legjobb musical-vígjáték kategória Aranyglóbuszát, a további két földgömbbel pedig két mellékszereplőjét: Eddie Murphyt és Jennifer Hudsont jutalmazta a Hollywoodi Külföldi Filmes Újságírók szervezete, a HFPA. (Eddie Murphy először kapott nagyobb hollywoodi elismerést.) A musical-vígjáték kategóriában a legjobb férfiszínésznek Sacha Baron Cohent, a Borat főhősét, a legjobb színésznőnek pedig Meryl Streepet választották Az ördög Pradát visel című filmben nyújtott alakításáért.

A jóslatok szerint alakult a legjobb női főszereplőnek választott Hellen Mirren elismerése – ő alakítja II. Erzsébetet A királynő című filmben. Forest Whitakernek jutott a legjobb férfialakítás díja, az afroamerikai színész az egykori ugandai diktátort, Idi Amin Dadát személyesítette meg a The Last King of Scotland (Skócia utolsó királya) című filmben.

Újból az Oscar előszobájában találta magát Clint Eastwood, akinek Levelek Iwo Jimából című, második világháborús drámáját a legjobb idegen nyelvű filmnek választották. Valószínűleg ebben a legendában hisz Martin Scorsese is, aki az elmúlt években valahogy folyton lemaradt az Oscarról. Ő a sokat vitatott A tégla című filmjéért a legjobb rendezésért járó elismerést vehette át.

A gála egyik érdekessége volt, hogy Prince – aki a Táncoló talpakban felhangzó The Song of The Heartért kapta meg a legjobb dal díját – elkésett egy közlekedési dugó miatt, a kínos perceket Justin Timberlake hidalta át – egy néma Prince-paródiával. ■

Martin Scorsese és Steven Spielberg

Csak tiszta, dán forrásból

FOLYÓIRAT

Kierkegaard, Andersen, Olsen-banda. Ennyi jut eszembe Dániáról. (Ez csak egy kicsit jobb eredmény, mint Thomas Berntsené. A kecskeméti Dán Intézet vezetőjének – a Forrás utolsó lapjain olvasható interjú tanúsága szerint – Magyarországról '56, a puszta és Puskás Öcsi jutott eszébe, mielőtt elvállalta a megbízatást.)

A Szépirodalom, szociográfia, művészet alcímű folyóirat januári száma a kortárs dán irodalommal foglalkozik. Hanne Tornoe-nak az utószóban olvasható kommünikéje szerint azért, mert az itt közölt művek átfogó képet adnak a dán kultúráról. Az ekképp dán irodalmi antológiaként olvasható lap írásait Anne-Marie Ostergaard válogatta, a férjével két éven át irányította a kecskeméti intézetet. A házaspárral készített interjú zárja a januári számot. (Legérdekesebb az, amikor a férj, Erling Ostergaard a magyar autóvezetőkről beszél. Azt mondja, sehol a világon annyi agresszív barmot nem látni a volán mögött, mint mifelénk.)

A válogatás Benny Andersen szabad verseivel indul. Az élet, a múlt, a hagyomány és a haza áhítata finoman ironikus hangszerelésben szólal meg. A születés rettenetét így festi a költő: „...én meg csak üvöltöttem és üvöltöttem / am-am-mam / nem tudtam kimondani / hogy Amnesty International / de az sem segített volna...” Ib Michael Grill, valamint René című prózái érzékeny egyensúlyt tartanak a realista próza és a lebegő, metafizikus szófestészet között. (A fordításban itt-ott apróbb hibák vannak. Például: a fordító, Bogdán Ágnes nem tudja, mi a különbség pórus és pólus között.) Klaus Rifbjerg értekezése, a Krónika: Kifelé a semmiből amellett érvel, hogy amikor a költészet a legszomorúbb, akkor olyan fényt hordoz, amely csaknem azonos magával a szeretettel. Karen Blixen esszéje, a Modern házasság és más elmélkedések 1923-ban született, és akkoriban nyilván jócskán megkarmolászta a korszellem tűrésküszöbét. Mai szemmel bizony-bizony unalomküszöbünket cirógatja.

Dicséret illeti a redakciót, hogy így nekiveselkedett ennek a szép antológiának. Remélem, hogy nemcsak a hozzám hasonló kultúrsznobok olvassák élvezettel a lapot.

VÉGH ATTILA

Forrás – január
Kortárs dán irodalom

A kilátástalanság hosszú snittjei

FILM

csaknem öt évig forgattak – két fiatal lány, Ilonka és Marika életébe enged miatt. Ahogy a rendező mondja, többször is látható, hogy nem a ka-

ELŐFIZETÉ

Megrendelhető – telefon: +36-1-887-3200 | fax:

Megrendelem
a Magyar Hírlap című lapot 2007. márciu
és vállalom, hogy az előfizetési díjat csek

előfizetés időtartama	előfizető
12 hónapra	35 280
6 hónapra	17 640
3 hónapra	8 820

Kérjük, jelölje meg az önnek megfelelő a

Az előfizetési csekket az alábbi számlázá
(kérjük nyomtatott betűvel kitölteni):
Név: .....
Város/község: .....
Utca, házszám: .....
Irányítószám: .....
Megye: .....
Telefonszám: .....
E-mail cím: .....

Kézbesítési cím (ha nem ugyanaz, mint a sz
Név: .....
Város/község: .....
Utca, házszám: .....
Irányítószám: .....
Megye: .....
Telefonszám: .....
E-mail cím: .....

Megrendelését örömmel fogadjuk!
A szelvény beküldési határideje február 1
Kérjük, a pontosan kitöltött megrendelőszelv
Magyar Hírlap Kiadói Kft. ELŐFIZETÉS
1145 Budapest, Thököly út 105–107.
Lapunk megrendelhető még
a **+36-1-887-3200** telefonszámon
és a **06-80-636-336** ingyenes
zöldszámon, illetve a **+36-1-887-3203**

CSEKE Szilárd

- Derkovits öszöndijasok kiáll., Bp. Ernst, 1998

Új Mív. 1998/6. 11. is ill

and the Poet=A művész és a költő párbesz
Interpressgraphic, 1987, 2. 72-78., 15-1
"Oginszkaja, Larissza 1416:"}

1417. Zsámboky Péter

kiáll. Bp., Budapest Galéria Lajos utcai
Nyitott titok. = Élet és Irodalom, 1987.
1417:"}{tm "Zsámboky Péter 1417:"}

1418. Zsignár István

LOSONCI Miklós: Zsignár István. Miskolc,
"Zsignár István 1418. :"}{tm "Losonci Mi

1419. Zsögödi Nagy Imre

KÁDÁR Zoltán: Nagy Imre írói arcképcsarn
ill. {tm "Zsögödi Nagy Imre 1419:"}{tm "
Zsögödi Nagy Imre:"}

Helynévmutató

Ádámos [Adămuş]
- Unitárius templom: famennyezet 450
Adămuş > Ádámos
Alba Iulia > Gyulafehérvár
Alföld
- kastélyok, kúriák 94

CSEKE Szilárd

Fiatal Képzőművészek Stúdiója Egyesület

Stúdió Galéria

Cseke Szilárd

Ütközésvédelem

1997. január 7 - 25.

megnyitó: január 7. kedd 18 óra
megnyitja: Petrányi Zsolt művészettörténész
nyitva: hétfő - szombat 14 - 18 óra

1053 Budapest, V., Képíró u. 6. Tel: 267 2033 Fax: 342 5380 e-mail: studio@mail.c3.hu
A kiállítás megvalósítását a TVK támogatta

CSEKE SZILÁRD

A Vigadó Galéria
meghívja

a PÉCSI SZÉPÍTŐK csoport
kiállítására

1995. december 9-én 17.00 órakor

Megnyitja: Maurer Dóra

ÚJPEST GALÉRIA
IV. ker. Árpád út 66.
- a 3-as Metró újpesti végállomásánál -

A kiállítást támogatja
a Magyar Alkotóművészek Országos Szövetsége

PÉCSI FÉPÍTŐK

Cseke Szilárd (28)

Enyingi Tamás (31)

Gyenis Tibor (25)

Hajdú András (27)

Horváth Judit (30)

Losonczy István (28)

Mátis Rita (28)

ÚJPEST GALÉRIA
IV. ker. Árpád út 66.

Csekő Szilárd

Vadnai

Vadnai Galéria
1051 Bp. Mérleg u. 12.
Telefon/Fax: 317 83 67

THE EXHIBITION WILL BE OPENED BY **Júlia Fabényi PhD.** DIRECTOR GENERAL OF MŰCSARNOK

THE EXHIBITION IS OPEN UNTIL THE 30TH OF JUNE

Opening Hours
TUESDAY-FRIDAY: 12-7 PM
SATURDAY: 10-4 PM

Vadnai Gallery
BUDAPEST V.,
MÉRLEG U. 12.

THE VADNAI GALLERY CORDIALLY INVITES YOU TO THE OPENING CEREMONY OF THE EXHIBITION OF

Szilárd Cseke

Focus of Experience

TO BE HELD AT 6 PM, THURSDAY 10TH MAY, 2001.

Cover: If this pleasure is all that life has for me, it is already worth it, 2001. oil on canvas, 100x150 cm (Photo: Miklós Sulyok)

A VADNAI GALÉRIA TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT

Cseke Szilárd

Élménycentrum

CÍMŰ KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA 2001. MÁJUS 10-ÉN CSÜTÖRTÖKÖN 18 ÓRÁRA

A címlapon: Ha csak ennyi gyönyört kínál az élet, már akkor is megéri, 2001. olaj, vászon 100x150 cm (Fotó: Sulyok Miklós)

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA
Dr. Fabényi Júlia
A MŰCSARNOK FŐIGAZGATÓJA
A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ 2001. JÚNIUS 30-IG

Nyitva
KEDD-PÉNTEK: 12-19
SZOMBAT: 10-16

Vadnai Galéria
BUDAPEST V.,
MÉRLEG U. 12.

CSEKE SZILÁRD

NÉPSZABADSÁG
2001. V. 29

Cseke Szilárd Élménycentrum című kiállítása június 30-ig tekinthető meg a Vadnai Galériában (V. kerület, Mérleg utca 12.). Nyitva tartás: keddtől péntekig 12-től 19, szombaton 10-től 16 óráig. A képen a Ha csak ennyi gyönyört kínál az élet, már akkor is megéri című olajfestmény látható

Nyitva tartás:

kedd-péntek: 12-19
szombat: 10-16 óráig

Opening Hours:

Tuesday-Friday: 12-7 p.m.
Saturday: 10 a.m. - 4 p.m.

A címlapon: **Cseke Szilárd** Az első befektető 2001 olaj, vászon 130x200 cm / The first investor 2001 oil, canvas 130x200 cm

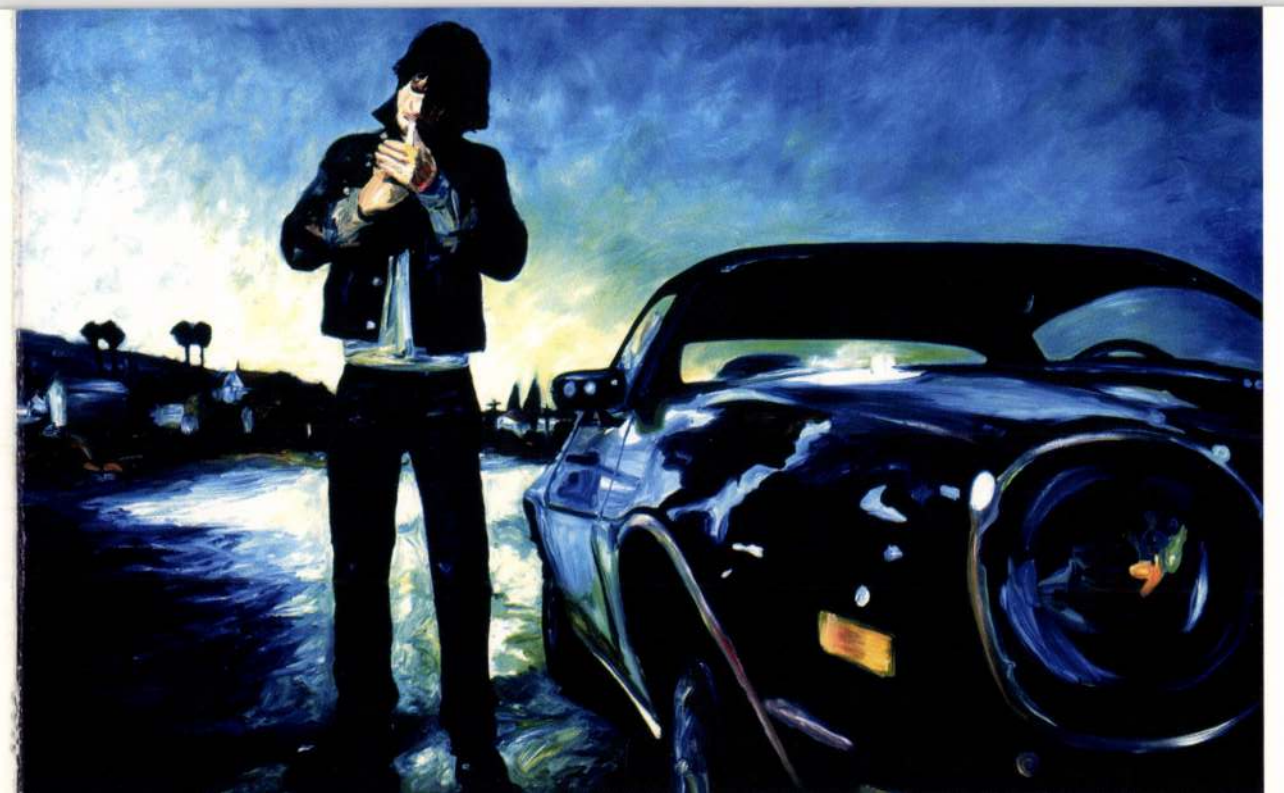

Vadnai

Vadnai Galéria
1051 Budapest, Mérleg u. 12.
Telefon/Fax: 317 83 67

The **Vadnai Gallery** cordially invites you
to the opening ceremony of

the exhibition of painter

SZILÁRD CSEKE

titled

A piece of land with a panoramic view for sale

to be held at 7 p.m., Thuesday, 7 May, 2002

The exhibition will be opened by **Zsolt Petrányi**
director of Institute of Contemporany Art – Dunaújváros

The exhibition is open until 8 June.

A **Vadnai Galéria** tisztelettel meghívja Önt

CSEKE SZILÁRD

festőművész

Örökpanorámás telek eladó

című kiállításának

2002. május 7-én, kedden 19 órakor
tartandó megnyitójára.

A kiállítást **Petrányi Zsolt**
a Dunaújvárosi Kortárs Művészeti Intézet igazgatója nyitja meg.

A kiállítás megtekinthető 2002.június 8-ig.

Cseke Szilárd festményei és mobilszobrai

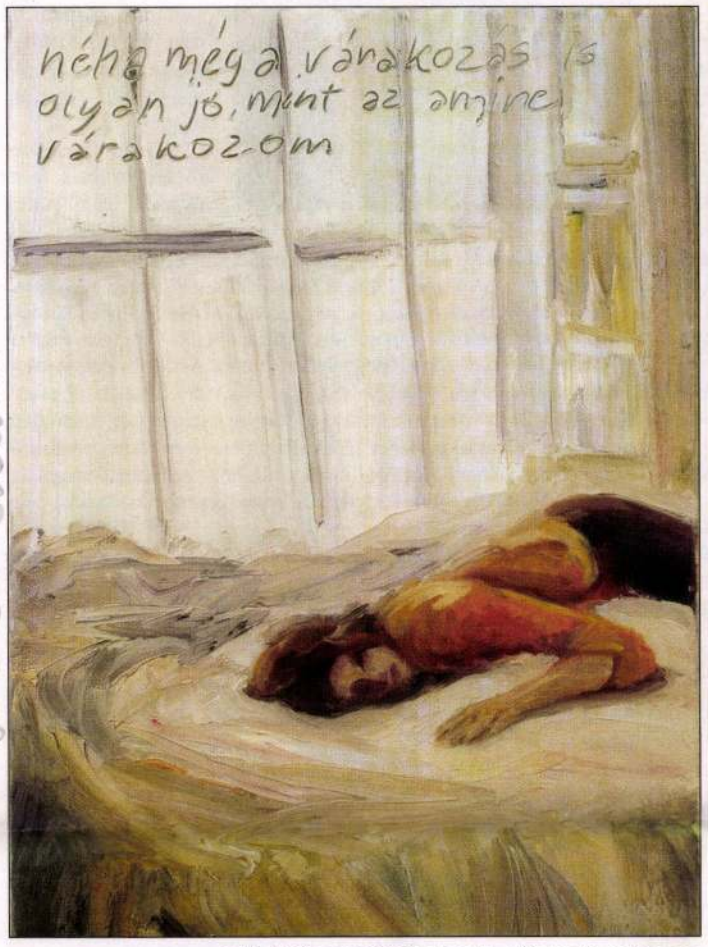

néha még a várokozás is olyan jó, mint az, amire várakozom
2000 olaj, vászon 35x25 cm

Nem ritka az egy személyben festő, szobrász és grafikus képzőművész. Viszont olyan művészt, aki a festészet mellett mobilszobrászattal is foglalkozik, keveset tudnék felsorolni. *Cseke Szilárdot* néhány éve ismerem már, de csak a napokban jutottam el odáig, hogy a régóta esedékes meghívásának eleget tudtam tenni, és meglátogattam műtermében. Kellemes világos tér, éppen annyira tágas, hogy legújabb, a Fészek Galériában idén nyáron kiállított három, egyenként 2,5 x 2 méteres erdő triptichonját is aránylag kényelmesen meg tudtuk nézni.

Mielőtt a képekre került volna sor, videón levetített nekem néhány mobil szobráról készült felvételt. Ha a mobilszobrászaton belül Szilárdot be kéne sorolnom valahová, vagy meg kéne határoznom, mi a specialitása: ő a ventillátorok segítségével, levegő mozgásával működtetett mobilok művésze.

A festészetet és a mobilszobrászatot soha még nem láttam ennyire egymáshoz közelítve, mint Szilárd paradicsomos sorozatában. Levegővel felfújt paradicsomai az összes szabványnak maradéktalanul megfelelő, egyen-méretű, rikító színű, de egyébként íztelen, „felfújt", azaz manipulált portékákat juttatják eszembe. Itt azonban nem teljesen erről van szó. A sorozat gyökereit Olaszországban kell keresni. Szilárd ott ébredt rá gyermekkori kertész-ambíciója kiteljesítésének művészeti interpretációs lehetőségére. A Római Magyar Akadémia ösztöndíjasaként egyszer kiment a legközelebbi piacra, ami a Campo dei Fiori (virágpiac, ahol zöldséget, gyümölcsöt, fűszert, halat is árulnak), és vett magának egy csomag paradicsommagot. Majd hazatérve, a Bródy Sándor utcai műtermében cserépbe ültette a magokat, a tízből hat mag ki is kelt (mezőgazdasággal hivatásszerűen foglalkozók szerint talán lehetett volna jobb is az arány). A folyamatot ő művészként a mag-állapottól a szüretig indigókék festményeken örökítette meg.

Ösztöndíjak

1996 Római Magyar Akadémia ösztöndíja
1997 Derkovits Gyula állami képzőművészeti ösztöndíj
1998 NKA ösztödíja

Szervezeti tagság

1995-től Fiatal Képzőművészek Stúdiója Egyesület (FKSE)
2001-2003 FKSE alelnöke
1995-től Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete

Tanulmányok

1992-1995 Képzőművészeti Mesteriskola
Janus Pannonius Tudományegyetem, Pécs
Festőművész szak, Mestere: Konkoly Gyula
Mestervizsga: A technika beépítése a műalkotás esztétikai valóságába
1987-1991 Janus Pannonius Tudományegyetem, Pécs
Képzőművészeti Tanszék
Mesterei: Keserü Ilona és Bencsik István

New Orleans-i rémlátomás

Látszólag banális élethelyzeteket ábrázoló festményeinek hangulata jelenik meg a térben, makett környezetben. Letépett tetejű házikó, nylon-fecnik kavarognak a levegőben. *Szabó Dezsővel* közösen létrehozott műve a „Szélvihargép", mintha a mostani New Orleans-i katasztrófát vetítette volna előre (Domesztikált vihar, 2000). A „paradicsom" képi és felfújható mobilszobor-megjelenítésein kívül talán ez a műve áll legközelebb festészetéhez, azon belül is a narratív elemeket használó storyboard-szerű sorozataihoz.

Storyboard sorozatában Cseke Szilárd enyhe ironikus címválasztással reflektál az őt körülvevő világra, a szuper-hiper-mega-fogyasztói társadalomra. Több képének azonos címe pontosan definiálja ezt az életérzést: „Ha csak ennyi gyönyört kínál az élet, már akkor is megéri." „Már csak olyan dolgokhoz értek, amelyekre semmi szükségem." „Lehet, hogy bejelentkezem egy plasztikai műtétre." „Határozottnak kell lennem, bizonytalannak látszani tilos." A beszédes címek mai szappanoperákra, életmódmagazinok rovatcímeire, és hangzatos reklámokra emlékeztetnek.

Nyugágy-festményeinek története Londonból ered, ott ugyanis lehet néhány órára bérelni a híres parkokban azokat az olcsó bútor-áruházakban nálunk is megtalálható csíkos nyugágyakat, melyeket több képén is láthatunk. A már kifizetett, de idő előtt otthagyott nyugágyak Szilárd képein megszemélyesülnek, a korábban benne ült ember hangulatának „lenyomatát" őrzik.

Fuoco (Tűz) című kiállításán a levegőt adta a tűzhöz. Nejlon párnája tetejére két ventillátort épített be, az egyik befelé fújta, a másik kifelé áramoltatta a levegőt. A befelé fújó ventillátor nagyobb teljesítményű, így a nejlon megfeszüléséig feszesre fújta a párnát. Miután a párna elérte a legfeszesebb állapotot, a kisebbik ventillátor elkezdett túlpörögni, és így a párna lélegzéshez hasonló pulzáló mozgásba jött. A terem felső részében nejloncsőben Hungarocell-gömb ingázik, amit érzékelők által irányított ventillátorok fújnak ide-oda.

Művész-társadalmi események

Az Inkubátorház projektben kortárs művészek még nem kész alkotásait, az egyes művész által még nem vállalható, érlelésre szoruló, önmagukban még „életképtelen" műveit gyűjtötte össze és fóliazsákokba helyezte, majd gumicsöveken keresztül levegővel fújta fel a nylon-hártyákat.

Molnár Annamáriával közös projektjükben a „Vénusz Stúdióban" a Műcsarnok Szervíz kiállításán szerepeltek, asztrológiai segítséget nyújtva műtárgyak értelmezéséhez. A kiállítás látogatók, műélvezők horoszkóp katalógus segítségével választhatták ki a személyiségükhöz leginkább illő művészeket és műtárgyaikat.

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma pályázatot hirdet a 2006. évre szóló Klebelsberg Kuno Ösztöndíjra.

A pályázati kiírás célja: az ösztöndíj névadójának szellemiségét követendő, elsősorban a külföldi kulturális intézetekben, valamint kivételes esetben egyéb helyszíneken:

- a magyar nyelv és kultúra külföldi írott és tárgyi emlékeinek tanulmányozása;
- a feltárásukat, megóvásukat, és forráskiadásukat szolgáló könyvtári, kézirat-, illetve levéltári, valamint múzeumi kutatások, illetve kulturális és tudományos célú külföldi szakmai tanulmányutak támogatása;
- a külföldi kulturális intézetekben folyó kultúrdiplomáciai és szakmai munka sikeres megvalósításának elősegítése,
- a fogadó ország kulturális intézményrendszere állami irányításának, valamint a kultúra finanszírozási rendszerének tanulmányozását célzó kutatások, továbbá a nemzeti közművelődési intézetek és közgyűjtemények munkatársai esetében az EU tagsággal és a közművelődési és közgyűjteményi tevékenység modernizálásával összefüggő kérdések tanulmányozásának támogatása.

Pályázni lehet a magyar kulturális örökség szempontjából fontos külföldi helyszínekre irányuló, a pályázati célokban meghatározott bölcsészettudományi, társadalomtudományi és kulturális célú kutatásokra, illetve kultúrdiplomáciai tevékenység fejlesztését szolgáló, és a kulturális igazgatás korszerűsítésére irányuló tanulmányokra, különösen:

- Rómába, a Vatikánba és Velencébe a központi gyűjteményekben végzendő levéltári és könyvtári kutatásokra a régészet, az egyház-, a művelődés-, az irodalom-, az eszme- és a művészettörténet témakörében;
- Bécsbe a levél-, kézirat- és könyvtárakban, illetve múzeumokban a magyar történelemre vonatkozó forráskutatások végzésére;
- Moszkvába kézirat-, levél-, illetve könyvtárban, múzeumokban végzendő hungarológiai kutatásokra, kiemelten a XX. századi és kortárs magyar-orosz kapcsolatok feltárását és dokumentálását célzó utakra és nemzetközi együttműködéssel megvalósítandó projektek előkészítésére;
- Franciaországba levél-, kézirat-, és könyvtári, illetve múzeumi hungarika-feltárásra, a magyar-francia kapcsolatok forrásainak kutatására;
- Németországba (Berlinbe, Münchenbe, Halléba, Drezdába, Lipcsébe) levél-, kézirat-, és könyvtári, illetve múzeumi hungarika-feltárásra, hungarológiai kutatások folytatására;
- Isztambulba a magyar-török történelmi kapcsolatok kutatására;
- Lengyelországba (Krakkó) a magyar-lengyel történelmi kapcsolatok forrásainak feltárására,

A pályázatok elbírálásánál előnyt élveznek azok a hungarika-feltárások, amelyek során a kutatók egy meghatározott gyűjtemény (levéltár, könyvtár, múzeum) vagy gyűjtemény-rész magyar vonatkozású forrásanyagának teljes körű számbavételére vállalkoznak és az áttekintett dokumentumokról tételes jegyzéket készítenek.

Az ösztöndíj időtartama: 1 - 5 hónap.

Az ösztöndíj egyéb juttatások (utazási és szállásköltség térítés, biztosítás) mellett országonként eltérő mértékű, átlagosan havi 200.000 forintnak megfelelő összegű pénzbeli hozzájárulásból áll.

Az ösztöndíjra az pályázhat, aki egyetemi vagy főiskolai oklevéllel rendelkezik. A pályázat elbírálásánál előnyben részesülnek a PhD tanulmányokat folytató hallgatók és a tudományos fokozattal rendelkező oktatók és kutatók.

A pályázati anyagnak tartalmaznia kell:

a.) a pályázati kiírás mellékletét képező adatlapot (letölthető a www.nkom.hu honlaporól);

b.) a pályázó személyi adatait és szakmai pályafutását részletesen tartalmazó életrajzát;

c.) egyetemi vagy főiskolai oklevelének, a nyelvtudását és a tudományos fokozatának megszerzését igazoló okmányoknak a másolatát;

d.) a pályázó publikációinak jegyzékét;

e.) korábbi tevékenységével, teljesítményével összhangban álló - a tervezett kutatások témáját, célját, helyét, formáját és idejét tartalmazó - kutatási tervet;

f.) két, a kutatási terület elismert szakemberétől kapott ajánlólevelet, melyek közül az egyik - amennyiben szükséges - a külföldi fogadókészséget igazolja (a pályázó - hivatali összeférhetetlenség miatt - a külföldi kulturális intézetek munkatársaitól nem kaphat ajánlólevelet).

Hungarológiai kutatási célokat szolgáló pályázat esetében ezen kívül csatolni kell:

g.) a Magyar Országos Levéltár, az Országos Széchényi Könyvtár és/vagy a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatójától kapott igazolást arról, hogy a tervezett téma új eredményeket hozhat a hungarológiai kutatások terén.

(Kérjük a pályázati anyagot egy példányban, a leírt sorrendben, a mellékletek betűjeleit feltüntetve, és a sokszorosítás megkönnyítése érdekében kapcsok és fűzés nélkül összeállítani és borítékolni.)

A pályázatok benyújtási határideje: **2005. október 28.**

A pályázatokat postai úton kell benyújtani a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Külföldi Magyar Kulturális Intézetek Igazgatóságára (1077 Budapest, Nagydiófa u. 11; postacím: 1410 Bp., Pf. 174.). A mellékelt Pályázati Adatlap a pályázat részét képezi, kitöltése hiányában a pályázat érvénytelen. A Pályázati Adatlap beszerezhető a NKÖM Ügyfélszolgálati Irodáján (1077 Budapest, Wesselényi u. 20-22.), valamint letölthető a NKÖM internetes honlapjáról a www.nkom.hu címen.

A nemzeti kulturális örökség minisztere által kinevezett bíráló bizottság a pályázatokat 2005. november 30-ig bírálja el, és a pályázókat 2005. december 15-ig értesíti a pályázat eredményéről. Az ösztöndíjasok 2006. február 1-jétől utazhatnak ki. *A Klebelsberg Kuno Ösztöndíj Bíráló Bizottsága*

(Terjedelmi okokból csak a kiírás kivonatát adjuk közre. A teljes, hivatalos kiírás a minisztérium honlapján -www.nkom.hu- olvasható.)

Szilágyi Lenke fotóművész tárlata Prágában

A Prága szívében lévő, megújult kiállítótérrel gazdagodott Magyar Kulturális Központ az őszi évadot *Szilágyi Lenke* fotóművésznő kiállításával nyitotta meg.

A nagy érdeklődés övezte kiállítás megnyitóján jelen volt a művésznő, és a kiállítás fiatal kurátora, Baksi Endre is. A bemutatott képek egyik része, a „Standfotók" tematikailag a Prágai Magyar Kulturális Intézet egyik hagyományos rendezvényéhez, a nagysikerű, októberi Közép-Európai Kortárs Filmszemléhez kapcsolódik. Szilágyi Lenke felvételei forgatásokon mesterien elkapott, felejthetetlen, humoros-brutális pillanatokat, valószínűtlen, mégis valóságos színeket örökítenek meg. Az új pincegalériában „Party" címmel a művésznő Magyarországon még ismeretlen, a tőle megszokott fekete-fehér képek világától teljesen eltérő, műfénytől színpompás, lüktető-dübörgő, éjszakai klubok technobuli-hangulatát árasztó, digitális technikát alkalmazó képei kerültek kiállításra, nagy sikerrel. *NKÖM-információ*

Kihirdették a Közkincs Program eredményét

A Közkincs Program keretében 185 kistelepülés jut összesen 2,7 milliárd forint kedvezményes hitelhez, amelyet infrastruktúra-felújításra fordíthatnak.

Koncz Erika helyettes államtitkár és Olt Boglárka sajtófőnök, NKÖM

A támogatást elnyert településeken megújulhat a könyvtár, a művelődési ház, a múzeum, a tájház, a népművészeti alkotóház illetve kulturális célokat szolgáló új épületet hozhatnak létre - mondta *Koncz Erika*, hozzátéve: 36 ifjúsági klub is nyert támogatást infrastruktúra-felújításra. Közölte, hogy a kistelepüléseket kedvezményes kamat- és tőketámogatásos, húsz éves futamidejű hitelkonstrukcióhoz segíti a minisztérium.

Egy település maximálisan húsz millió forint hitelt vehet fel. A hátrányos helyzetű önkormányzatok esetében a tárca átvállalja - lélekszámtól függően - a tőketörlesztés negyedét vagy felét és a kamattámogatást - mondta Koncz Erika.

Rámutatott: a támogatottak több mint fele olyan hátrányos helyzetű település, ahol az ott élők lélekszáma nem éri el a kétezret.

Koncz Erika elmondta, a hitelprogramnak munkahelyteremtő hatása is lehet: mintegy háromszázra becsülhető azoknak a munkahelyeknek a száma, amelyeket a beruházások megvalósítása igényel.

A helyettes államtitkár szólt arról: a Közkincs-program részeként 170 millió forint támogatást is szétoszt a tárca 271 kulturális modell-projekt megvalósítására.

Az összegből a régióban működő népművészeti és amatőr alkotóközösségeknek és egyéni alkotóknak, a régiókban együttműködéssel megvalósuló közművelődési programoknak és a települési közkulturális szolgáltatások továbbfejlesztését biztosító modellértékű programoknak adnak támogatást. *NKÖM-információ*

NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTÉRIUMA

Válogatott egyéni kiállítások

1995	Kilenc Pécsi Kezdő (kiállítás-sorozat), MKF Barcsay Terem, Budapest
1997	Ütközésvédelem, Stúdió Galéria, Budapest
1998	Budapest Paradicsom, Óbudai Társaskör Galéria:, Budapest
	Inkubátor Ház, Duna Galéria, Budapest
1999	Kvaliplastik, Szombathelyi Képtár, (Manfred Ejrautzal, Ausztria)
2000	Gallery by Night, Stúdió Galéria, Budapest (Várfok Galériával)
2001	Élménycentrum, Vadnai Galéria, Budapest
2002	Örökpanorámás telek eladó, Vadnai Galéria, Budapest
2003	E.G.O. Képzőművészeti sorozat, Edge Galéria, Budapest
2003	Esterházy Alapítvány, Eisenstadt, Ausztria
2005	Újra folyik a patak , Somogyi József Galéria, Pápa
2005	Fészek Galéria, Budapest

A Szerviz kiállításon Hecker Péter projektjében Cseke Szilárdot művészként lehetett „bérelni" kiállítás-megnyitóra, a művészetről való entellektüel társalgáshoz, és egyéb kulturális és művészeti szolgálatokra.

Bevezetés az erdőbe

Vannak művészet-pszichológusok, akik szerint Jackson Pollock festékcsurgatásai a művész uro-genitális problémájából eredeztethetőek. Ezzel a tettel, mármint a csurgatással nagy ívű, korszakalkotó hatást gyakorolt a világ képzőművészetére.

Cseke Szilárd is „csurgat", méghozzá a lehető legprecízebb biztos kézzel. Képei a Pollock által elindított absztrakt expresszionizmus tanulságait leszűrve „absztrakt szemmel" nézve is hatnak. Nála a véletlennek nem sok szerepe van, ugyanis a csurgatás nyomvonalát kivetített kép alapján, a vetített formát követő, filctollal behatárolt részre, a vonalat pontosan követve teszi. Az enyhén plasztikus, kiemelkedő, világos tónusú homogén szín a háttér, az ég; a Gerhard Richter sikálására emlékeztető zöld „massza" pedig, melybe néhol festőkéssel is belehúzott, az erdő anyaga. A vízszintesen elhúzott festékmassza a sebesség érzetét kelti, ahogy autóval elhaladunk az erdő mellett. A fák ágai a magasban összetartók. A Fészek Galériában kiállított erdőnek nincs alja, és nincs teteje. Csak fa van. És fény. Mondhatnám: nem látni a fától az erdőt; vagy – Szilárd jól bevitt minket az erdőbe! De még mielőtt eltévedtem volna, kaptam némi útbaigazítást. Egy fényképezőgépes japán ember elment a „svarcvaldi" sötét erdőbe, egy rendes japán turistához méltóan sűrűn kattintgatott, aztán a netre tette ezeket a képeket, majd egyszer csak eljött az a nap, amikor ezt Molnár Annamária, a művész felesége a világ hálóján befogta, és úgy megtetszett neki, hogy örömében felsikoltott. Meghallotta ezt Szilárd, és a kép megfestésre került. Látott már ugyan „vászonra való", ihletet adó fát is, erdőt is, többet lefényképezett. Sok képe van a Normafa környéki tájról, erdőről. Csak fákról készült fényképekből mutatott nekem egy kiállításra valót, de egy sem volt olyan, mint az a bizonyos Fekete-erdei. Az ideális erdő megtalálásához ma már nem feltétlenül szükséges hátizsákot, túrabakancsot és háromnapi hidegélelmet beszerezni. A lényeg a kép, és a kép megalkotásához vezető út szinte már csak a szűk szakmai berkeket érdekli. Szilárd szerint is csak a végeredmény számít.

1998 Óbudai Társaskör Galéria Budapest Paradicsom, Budapest

Korábbi képein láthattunk embert, vagy ember alkotta tárgyat, például megszemélyesíthető nyugágyakat, de ezeken a képeken csak fákat, és a lombok közt az eget láthatjuk. Így nincs semmi méretbeli összehasonlítási alapunk, és ezért sincs a képeken a fa alja, sem a teteje. Tiszta képlet. A három nagyméretű (250x200 cm) kép (triptichon) lehetne az erdő bármely kiszakított részlete, de mégsem teljesen az. Szilárd ravaszabb annál, és aki figyelmesen nézi ezt a három képet, rájön, hogy kb. fél méter eltolással ugyan az a kép ismétlődik. Azzal, hogy megváltoztatta, elcsúsztatta a kompozíciót, három, egymástól eltérő kép jött létre. Saját definíciója szerint „kiklónozta" a saját erdejét.

Munkák közgyűjteményben

Szombathelyi Képtár
Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar
Nemzetközi Angol Központ, Pécs
Esterházy Alapítvány, Ausztria
Hatvany Lajos Múzeum, Hatvan

Erdő

A képeknél a zöld és a fehér, azaz a növény és a fény Cseke Szilárd által meghatározott, rá jellemző arányban és eloszlásban beállított egyensúlyban van.

Kisebb méretű, fatáblára festett képeinél a fák közt áttörő fény hatását úgy érte el, hogy belefaragott a fába, és a fatábla eredeti színe lett a lombokon áttörő fény. Ez az erdő az Ő erdeje, hiába nyúlt számtalan művész a témához, mégis megtalálta benne az egyedit, a csak rá jellemző hangot a művészet erdejében.

Zielinski Tibor

Egymást stimulálva alkotni

A +Műhely Csoport, első, Akku című bemutatkozó kiállítására a Budapest Galéria Kiállítóházában (1036 Budapest, Lajos utca 158.) került sor. A Magyar Fotóművész Szövetség legaktívabb, középgenerációjából alakult +Műhely Csoportot az az igény vezeti, hogy egymást stimulálva, egymásra hatva alkosson. A 21 főből álló fotóművészeti csoport öngerjesztés céljából jött létre, hogy akkumulálják a szakmát, összegyűjtsék és megsokszorozzák az erőket/energiákat. A szakmán belüli párbeszéd egyik sarokpontja a munkának. Az aktív fotósgeneráció legfrissebb, 2004-2005-ös munkái ezen a bemutatkozó tárlaton az azonos műfaji platform helyett sokkal inkább a fotóművészet spektrumának bemutatását tűzte ki célul: a riporttól a kísérletező, médiumok közötti átjárhatóságot kutató fotográfiákig terjedően. A +Műhely csoport szándéka az, hogy a jövőben a fotográfia szempontjából fontos filozófiai kérdések köré szerveződő, tematikus gondolatokra felépített, a világra reflektáló és azon nyomot hagyó munkákat hozzon létre. A kiállítás megtekinthető: 2005. október 16-ig.

Gábor Enikő: Light life 2

A Műhely Csoport tagjai: *Barta Zsolt Péter, Benkő Imre, Bozsó András, Drégely Imre, Frankl Aliona, Gábor Enikő, Hajdú József, Halas István, Haris László, Herendi Péter, Illés Barna, Jokesz Antal, Kemenesi Zsuzsanna, Kerekes Gábor, Minyó Szert Károly, Pácser Attila, Szilágyi Lenke, Stalter György, Telek Balázs, Tóth György, Vékás Magdolna.*

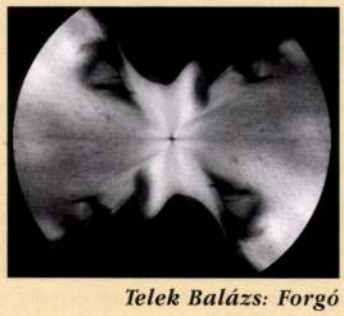

Telek Balázs: Forgó

„És legfőképpen van a zene, végtelen szépségével"

Évadnyitó sajtótájékoztató a Művészetek Palotájában

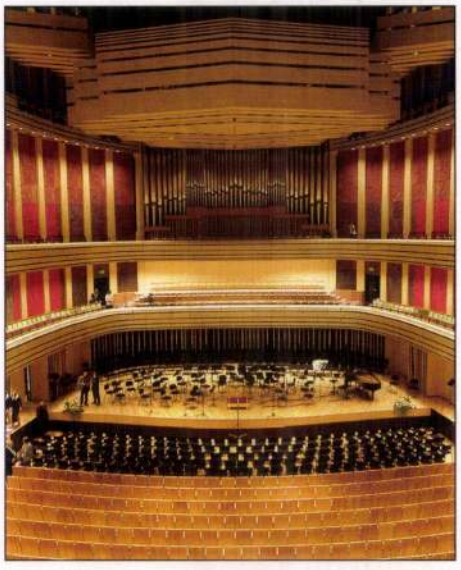

Pontosan hat hónappal az ünnepi megnyitó után a Művészetek Palotája már több mint negyedmillió látogatóval, és a programjairól megjelent mintegy 2500 cikkel büszkélkedhet. Nem csoda, hiszen az itt fellépők listáját a világ hírneves, hosszú múltra visszatekintő koncerttermei, operaházai is megirigyelhetik. A szeptember 14.-én megtartott sajtótájékoztatón pedig kiderült, hogy a most induló évad rendezvényei sem fognak lemaradni az első fél év gazdag ajánlata mögött. Mivel a fő célok közé a jövő koncertlátogatóinak nevelése tartozik, az értekezleten a hangsúlyt a kisgyermekes családoknak, az ifjúságnak, valamint a lélekben örökifjú felnőtteknek szánt programokra helyezték.

Fenyő Gábor, a Művészetek Palotájának koncertszervezője és szaktanácsadója arról számolt be, hogy az intézmény a társadalom minden rétege és minden korosztálya számára otthonná szeretne válni. Ezért fontos már a gyerekeket is megismertetni a zenehallgatás örömével, nem pedig szigorú órák keretében elhitetni velük azt, hogy az úgynevezett „komolyzenét" csak akkor élvezhetik, ha évekig tanultak róla. Hiszen a komolyzene is lehet mókás, színes és rejtelmes, akár egy tündérmese. Hogy ezt bebizonyítsák, a Művészetek Palotájának munkatársai és színpadra lépő művészei az intézményt hetente „elvarázsolják", így helyén vasárnaponként a

Cifra Palota

virrad meg. Az ingyenes kínálatban a játszósaroktól kezdve a kreatív játékokon, táncházon, tánc- és énektanításon át a karaokéig és sztárvendégekig minden megtalálható. A szervezők külön gondot fordítanak arra, hogy a IX. kerület ipari részeiből idelátogató gyerekek a Palotában ebédelhessenek, még több időt töltve a művészetek világában. Ehhez a rendezvénysorozathoz ősztől a

Hangverseny Fiataloknak

cím alatt nyolc koncert fog társulni, amelyeket a világhírű amerikai zeneszerző és karmester, Leonard Bernstein azonos nevű televíziós műsora ihletett. A koncertsorozat folyamán a főleg 8–18 éves gyerekeknek és fiataloknak olyan műhelytitkokat fognak feltárni, mint például azt, hogy egy zongoraverseny miért „verseny", ha csak egy zongorát látunk a színpadon, nem kettőt. Ki kivel verseng? És ha két zongora van, akkor azt hallgatjuk–e, hogy melyik művész játszik gyorsabban? A szervezők meghívását különböző magyar szimfonikus zenekarok mellett díjazott fiatal zenészek, bábművészek és mesemondók is szívesen fogadták.

Egy másik, most induló és szintén interaktív sorozat az

Opera mindenkinek

címet viseli. A sorozat „lelke" a sajtótájékoztatón megjelent neves karmester, *Pál Tamás*. Mint az opera kiváló magyar szakértője és előadója már az első mondattól fogva ragályos örömmel beszélt a műfaj iránt érzett szeretetéről, és arról a kívánságáról, hogy ezt a szeretetet továbbadja: „Le kell bontani a tisztelet falait, hogy senki se féljen az operától". Eme terv megvalósításában a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem és a Színművészeti Egyetem hallgatói fognak neki

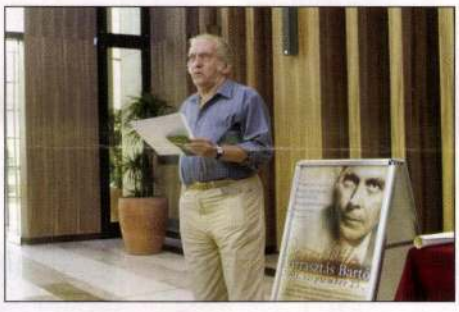

segíteni. Nem könnyű feladat, hiszen már az első operáról fennmaradt leírások között is nem egy negatív található. A német udvarok küldöttei például szörnyülködve értesítették uraikat arról, hogy az olaszok azt képzelik, az antik görög drámát keltik életre amíg a színpadon állva érzelmeikről „nyivákolnak" hosszú perceken át. És ki hallott arról, hogy valaki még haldokolva is trillázik? Ennek a zenei formának semmi jövője! A jóslatok azonban nem váltak be, az opera már évszázadok óta a legkedveltebb műfajok egyike. Ennek ellenére még ma is vannak olyanok, akik megosszák a 16. századi diplomaták véleményét. Pál Tamás azt szeretné nekik megmutatni, hogy emiatt számtalan gyönyörű pillanatról mondanak le, mert a zene gyakran közvetlenebbül szól hozzánk, mint a szavak, és gyakran mélyebben érint, mint a képek. Mivel az opera több művészetet olvaszt eggyé, rétegeinek összjátéka kutatásra invitál, újabbnál újabb világokat tárva elénk. Mindez bemutatható játékon keresztül, megszüntetve az előadók és a hallgatók közötti határokat. Így a hallgató nemcsak a zenei élmény szerves részévé válik, hanem felfedezheti azt is, hogy a zeneszeretet egy ősi, mindenkiben szunnyadó adottság. Ha gyermekkorban lépünk erre az útra, még mielőtt a civilizáció ránk nehezítené fátylát, felnőttkorban is ösztönösen fogjuk érteni a zene nyelvét.

A programokról, valamint az ősztől bevezetett bérletekről a www.muveszetekpalotaja.hu cím alatt érdeklődhetnek.

Pándi Zita

...S GALÉRIÁK ● ● FESZTIVÁLJA

EX-RÖLTEX

A DEÁK PALOTÁBAN

2002. ÁPRILIS 10 - 13.

Program: A műkereskedelmi galériák kiállítása:
Az A.P.A!, Bolt Galéria, Deák Erika Galéria, Erlin Galéria, fióka ART, Godot Galéria, K.A.S. Galéria, Knoll Galéria Budapest, Vadnai Galéria, Várfok Galéria.
A műkereskedelmi galériák közös kiállításával párhuzamosan a Fiatal Képzőművészek Stúdiója Egyesület és a Kirakat Galéria szervezésében naponta váltakozó videómunkákat láthat a közönség.

2002. április 10. (szerda): **Megnyitó**
A kiállítást 19 órakor Török Ferenc, filmrendező nyitja meg.
Performansz: Szirtes János

2002. április 11. (csütörtök): **Fiatal Képzőművészek Stúdiója Egyesület videóestje**
A VARACSKOS együttes koncertje.

2002. április12. (péntek): **Műkeresekedelem ma Magyarországon?**
Moderátor: Spengler Katalin, műgyűjtő, művészeti író
Beszélgetés képzőművészek, műgyűjtők és galériások között

2002. április 13. (szombat): **Záró buli este 10 órától**
Bekő Laci és Rózsa Presszó zene

Az események 19 órakor kezdődnek. Nyitva mindennap 12.00 - 22.00. Deák Palota, V. ker., Deák Ferenc utca 15., földszint

A rendezvény főtámogatója: Inter-Európa Bank Rt.

Kiemelt támogatók: ARANY OLDALAK MILLENNIUM IMMOBILIA

További támogatók: MŰCSARNOK PESTI EST ZÖLD PARDON Budapest legnagyobb szabadtéri szórakozóhelye

Cseke Szilárd

-RÖLTEX

KORTÁRS GALÉRIÁK FESZTIVÁLJA A DEÁK PALOTÁBAN 2002. ÁPRILIS 10 - 13.
AZ INTER-EURÓPA BANK RT. TÁMOGATÁSÁVAL

Az A.P.A!, Bolt Galéria,
Deák Erika Galéria,
Erlin Galéria, fióka ART,
Godot Galéria,
K.A.S. Galéria,
Knoll Galéria Budapest,
Vadnai Galéria,
Várfok Galéria,
Fiatal Képzőművészek
Stúdiója Egyesület
és a Kirakat Galéria
szervezésében:

A. Nagy Gábor, Birkás Ákos,
Cseke Szilárd, Czeizel Balázs,
Gábor Enikő, Gál András,
Haász Katalin, Herendi Péter,
Jovián György, Katona Zoltán,
Király András, Kovács Lola,
Kovács Péter, Nagy Gábor György,
Nagy Krisztina, Nemes Csaba,
Pálfi Balázs, Palkó Tibor,
Páthi Diána, Romvári Márton,
Tamási Claudia, Véssey Gábor
és a KIRAKAT Galéria Kiállítása.

VÍZIVÁROSI GALÉRIA 1027 Budapest II. Kapás utca 55. Telefon: 201 6925

CSEKE SZILÁRD

1999. június 3-24.

Mobilok, tárgyak

Megnyitó: 1999. június 3-án, csütörtök 18 órakor
Megnyitja: Varga Koppány művészettörténész

Cseke Szilárd – Párna; 1995 (Római Magyar Akadémia); fólia, plexi, ventillátorok; 200x200 cm

Lágyított paradicsom – Cseke Szilárd tárgyairól

„Hitvallásom a mosógép művészete" írta Claes Oldenburg, a hatalmasra növesztett, lágy mosdókagylók, írógépek és porszívók atyja 1969-ben. Harminc év elteltével Cseke Szilárd (még mindig merésznek számító gesztussal) az ipari társadalom tömegesen termelődő, hamar hulladékká váló anyagait és szintén gyors pusztulásra ítélt „csúcstechnikáját" kombinálva hozza létre különös tárgyait. Átlátszó műanyag zsákot, gumikesztyűt, kartondobozt és pozdorját szerel össze „high-tech" mozgásérzékelőkkel, időkapcsolókkal, elektromotorokkal, be- és elszívókkal, hogy merőben céltalan működésre késztesse őket. A művészettörténet hatvanas évekbeli „szoft-objektjei", „lágyított tojásai" mellett talán hattyús úszógumik, felfújható teniszcsarnokok és szkafanderek képe is ott lebegett Cseke szeme előtt, miközben az automatika és pneumatika jól megtanult törvényei segítségével szabályozza mobiljai működését. A banalitásnak állított emlékművek? Ipar istennő állkapcsai közül kirántott koncok: Vagy maga a „vég, paradicsommal"?* Mindenesetre különös, szórakoztató szerkezetek, melyekhez hasonlókat mindig is kedvtelve mű-

NYITVATARTÁS: keddtől-péntekig 13-18 óráig; szombaton 10-14 óráig

ködtettek a fejlődés hívei, az önmagáért való működés megszállottjai. A Kefélőgép önmagát portalanítja, egy másik mechanikus szerkezetben kerek lapra szerelt gumikesztyűk forgatnak (nem túl jó hatásfokkal) két dobot. (L'art pour l'art, mondhatnám összefoglalólag, hátsó gondolatok nélkül.) Ha lágy burkot varr, azt a beléjefújt levegő formálja hosszú alagúttá, ahol a zárt rendszerű csőposta szétmorzsolódó hungarocell gömböt továbbít oda-vissza; vagy párnává, mely hol kemény vánkossá nő, hol tartalmát kilehelve ellapul; máskor nejlonzsák-labirintust növeszt, az „inkubátorokban" elhelyezett, még érlelésre szoruló műtárgykezdeményekkel; hogy végül paradicsom-ballonokat pumpáljon óriásira, melyek szokványos biológiai fejlődéstörténetének fázisait indigókék festményeken örökíti meg.

Szipőcs Krisztina

Cseke Szilárd

1967-ben született Pápán

Tanulmányok:

1991–1995 Képzőművészeti Mesteriskola • Janus Pannonius Tudományegyetem, Pécs
Festőművész szak, Mester: Konkoly Gyula
Mestervizsga: A „csúcstechnika" beépítése a műalkotás esztétikai valóságába
1986–1991 Janus Pannonius Tudományegyetem, Pécs • Képzőművészeti Tanszék
Tanári szak, Professzor: Keserü Ilona, Bencsik István

Ösztöndíjak:

1997–1998 Derkovits állami képzőművészeti ösztöndíjas
1997 Római Magyar Akadémia ösztöndíjasa

Jelentősebb kiállítások (válogatás):

1996 Leopold Bloom Párnája, Szombathelyi Képtár, Szombathely
ER-ZO, Pécsi Galéria, Pécs
1997 Ütközésvédelem, Stúdió Galéria, Budapest
Rejtőzködő, Ernst Múzeum, Budapest
FUOCO, Római Magyar Akadémia, Róma
1998 Budapest Paradicsom, Óbudai Társaskör Galéria, Budapest
Inkubátor Ház, Duna Galéria, Budapest
Bűn Méze, Szombathelyi Képtár, Szombathely

Művészek csoportos kiállítása sorozat keretében –
Fábián Noémi, Nemes Nikolett, Káldi Katalin, Cseke Szilárd

A Vízivárosi Galéria támogatói:
Nemzeti Kulturális Alapprogram Képzőművészeti Kollégiuma,
Fővárosi Közgyűlés Kulturális Bizottsága,
II. kerületi Önkormányzat Kulturális Bizottsága

VÍZIVÁROSI GALÉRIA

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 DEC 13

EGYETEMI LAPOK
Budapest

Cseke Ida

1021

Ikrek: Cseke Ida grafikája

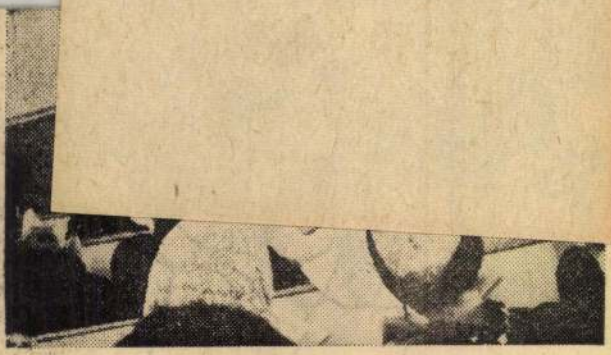

KIS NÉPEK SZÓTÁRAI

45 nyelven, több mint száz kiadványt jelentetett meg létrejötte óta, 1933-tól a Szovetszkaja Enciklopedija Szótárkiadó Vállalat. A szovjethatalom évei alatt gyakorlatilag az ország területén lakó valamennyi nemzetiség nyelvén jelentek meg kétnyelvű szótárak és egynyelvű értelmező szótárak, így azoknak a kis nemzetiségeknek a nyelvén is, amelyeknek a szocialista forradalom óta van írásbeliségük. A közelmúltban került nyomdába az orosz—korjak, a nyenyec—orosz, a nivh—orosz és az eszkimó—orosz szótár. A Grönlandon, Kanadában és Alaszkán élő eszkimók számára mindmáig nem jelent meg hasonló kiadvány.

APN

CSEKE SZILÁRD

ÚJ MŰVÉSZET

1998/ jún.

P - 9396

12.o.

at irja és látogatni ront, vagyok
ni Déldunántul népe cimű kis
ltunk először egymásra. Különben
etében vagyok tanársegéd.
s nagyrabecsüléssel

bó Pál Zoltán

ákóczi-ut 8o.

zi Intézet

Tisztelettel meghívjuk Önt a **Raiffeisen Galériába**
2010. május 10-én, hétfőn 17:30 órára

Cseke Szilárd festőművész

Elhagyott ösvény című kiállításának megnyitójára.

A kiállítást megnyitja: Révész Emese művészettörténész

A kiállítás 2010. május 10. és június 27.
között látogatható – hétvégén is, 10–18 óráig.
A megnyitó napján a galéria 19 óráig tart nyitva.

Raiffeisen Galéria
1054 Budapest, Akadémia u. 6.

KÖRNYEZETBARÁT PAPÍRRA NYOMVA FSC

VELÜNK KÖNNYEBB Raiffeisen BANK

Raiffeisen Galéria

Cseke Szilárd

MEGHÍVÓ

CSEKE SZILÁRD 1967

Kilenc pécsi tudó.
Pécs, 1994

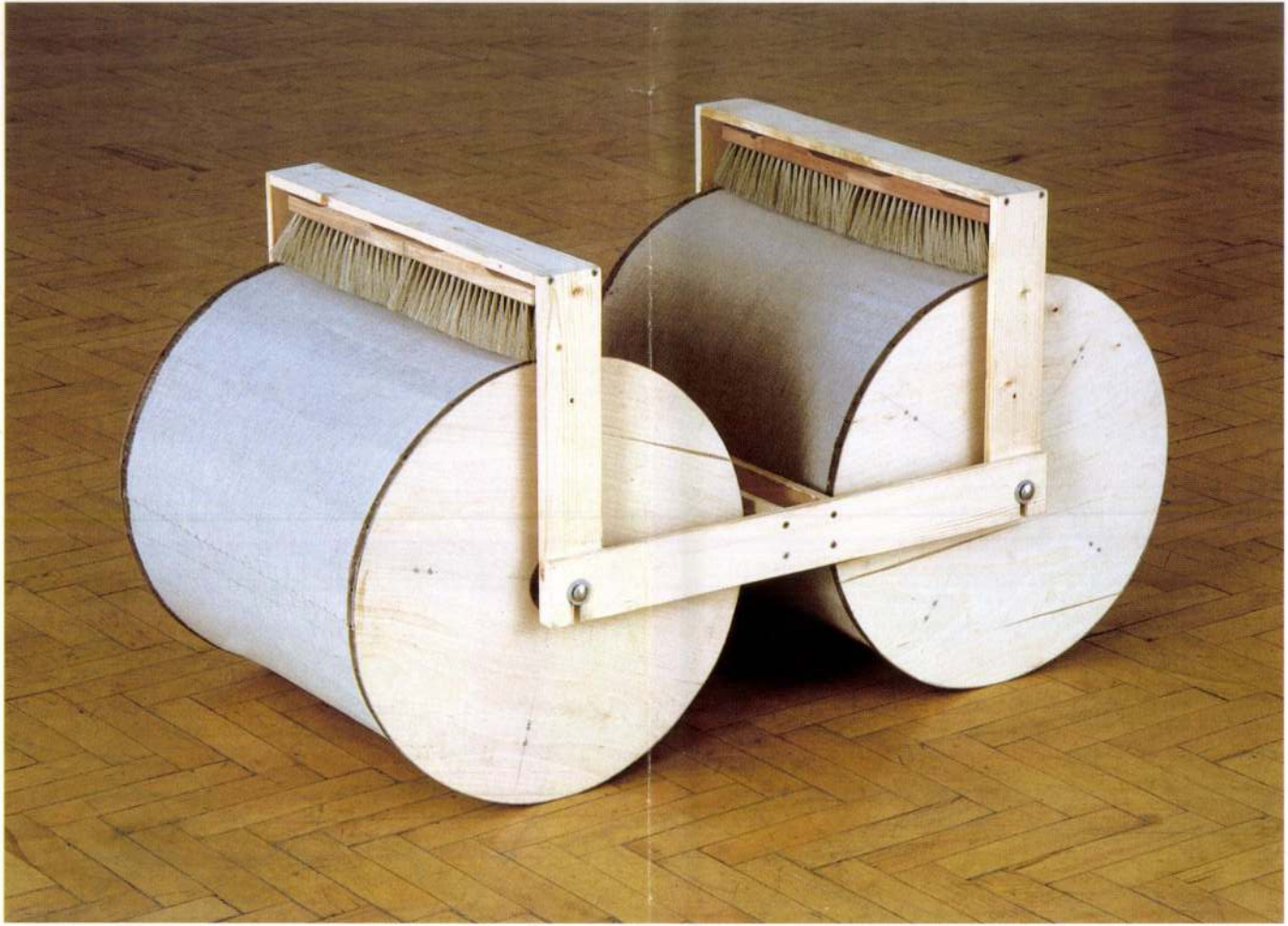

kitekat
BLACK CAT
LOVA
SONY
ZANUSSI

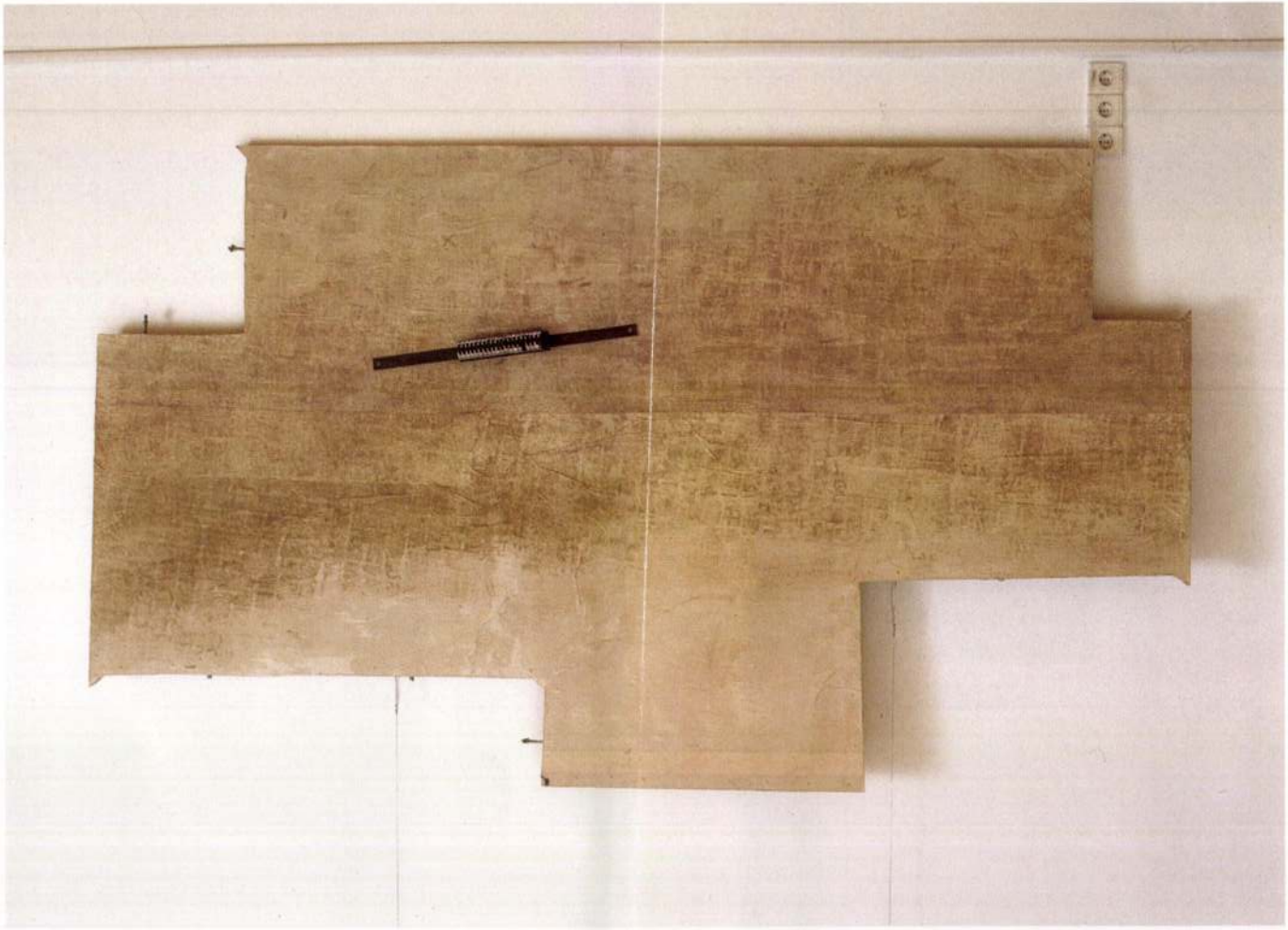

Cseke Szilárd kiállítása az Óbudai Társaskör Galériában, Budapest, III. Kiskorona u. 7. Megnyitó: 1998. február 10-én 18 órakor.

paradicsom BUDAPEST

február 10 kedd

Megtekinthető 1998. március 1-ig, hétköznap 14-18, szombat-vasárnap 10-18 óráig. Hétfőn zárva.

Megtekinthető 1998. március 1-ig, hétköznap 14-18, szombat-vasárnap 10-18 óráig. Hétfőn zárva.

Az Óbudai Társaskör Galéria támogatói: Nemzeti Kulturális Alap és Fővárosi Képzőművészeti Alap.

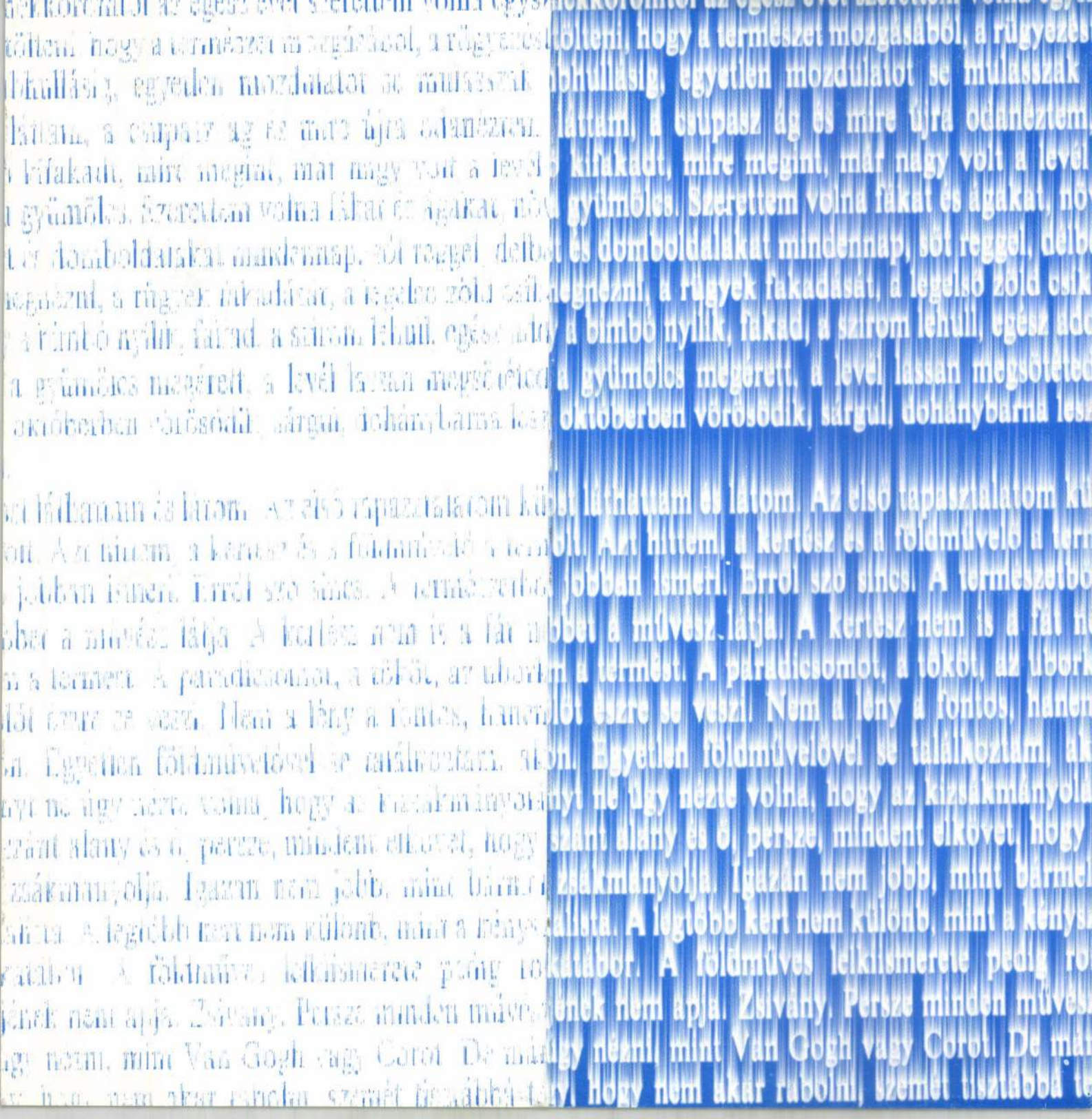

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

Cseke Tamás

1971 NOV 12

hettek, hogy Dosztojevszkij ... De még e vallomásban sem

1024

Cseke Tamás: Dosztojevszkij

... se elvontabb, általánosabb er
...geert van itt, hanem „helyibb", „megyeibb" bű
dézsma, dúlás stb.), egyszóval olyanokért, amiket
„énekes sajtó", vándorló krónika észrevehet és bí
a lényeget tehát, hanem a jelenséget. Ennek a T
„provinciális pokolnak" még így is történelmi c

Érdekes azt is megfigyelni, hogy ebben a k
mint hangulat kezd egzisztenciális síkra terelődr
is van egzisztenciális mozzanat, ami a katolikus e
az élet *előkészület az elkerülhetetlen halálra.* I
csak meg kell billenteni, hogy az „előkészület" –
lat — még jobban a lét felé forduljon. Ezért
„kétlaki" (katolikus és protestáns határán levő) v
lál demokratikusságára" (mindenkivel egyformá
pökkel, királlyal, szegénnyel) figyelmeztet. Ebben
testáns sugallat. Heltai nem azért sorolja szakaszokon át szinte villoni hangütéssel („Hol vagyon Plátó", „hol a vitézek", „hol immár Páris" stb.) a halál elkerülhetetlenségének történelmi bizonyítékait, hogy csupán tudatosítsa, vagyis nem öncélúan teszi, nem is csak az istenfélelem kiváltójának szánja, hanem — s ez a protestáns nyugalmú befejezésből hangulatilag kiderül — inkább a „készülődésre" helyezi a hangsúlyt. Készülődni a halálra azonban csak élve lehet: a létben. A vers tehát tulajdonképpen — közvetve! — *a helyes életvitelre* figyelmeztet, ugyanis elhallgatja az ember „túlvilági sorsát" (aminek kényszerképzetté való tétele, nyomatékos ismétlése inkább katolikus módszer), mert hiszen a „túlvilági sors" is már eleve el van döntve, mégpedig titokszerűen. Titokszerűen — ezért ezzel foglalkozni fölös fáradság, annál fontosabb a szintén eleve elrendelt evilági, e létbeli *egyéni hivatással,* melyet más helyettünk be nem tölthet, s mert az Úr erre predesztinált, csakis mi végezhetjük el. Ezzel a kálvinista puritánság körében termő gondolattal érintőleges a lutheránus pietista eszme: a kegyes élet eszméje.

Minden ember ezen megálljon
És a halálhoz igen készüljen.

(Heltai Gáspár, 1553)

A halálnak mint hangulatnak ilyetén, egzisztenciának „normát szabó" funkciótól való általános elterelése kapcsolatos tehát a reformációval. A halálnak az „eredendő bűnből" következő „büntető jellege", félelemre figyelmeztető volta kezd háttérbe szorulni: a halál nyugalmas gondolatát az élet helyes vitele, az istentől rendelt hivatás, szolgálat betöltése adhatja meg; a „hit által és kegyelemből" protestáns elve azt segíti elő, hogy a túlvilágit az ember kizárólag istenre bízva (eleveelrendelés — predesztináció), a létben szorgosan, jól munkálkodva rendezze az emberhez s így közvetve istenhez való viszonyát is: ne „bűnbocsánati cédulákkal", hanem a benső kegyelemkérő alázatával: az Isten főként ne szertartás legyen, hanem a világban velünk járó kedély.

A honszeretet, a szülőföld iránti nosztalgia első maradandó emléke sem hiányzik e korból:

Viszek a / babamnak / ...

Modern költőink a sorban rejlő k
lehetőség miatt nyúlnak — megl
ritkán — e ritmushoz. Az üte
tagszáma és a párosrím a tökéle
metria érzését kelti benne, ug
a folyamatosságot ütemenként r
tó szünet feszültségeket sejtető
tottságot is visz a ritmusba. Ho
nos példatárából való az alább
lányi-idézet:

Végtelen / napjaim
Menete,
Bámulom, / elborult
Remete.

A ritmusforma két ellentéte
aszimmetria és a szaggatottság
egyenletes múlásának és az elm
mélyes sorsként átélő szorong
érzelmi kettősségét húzza alá. M
cióban ugyanennek a ritmikai
nek a felhasználását látjuk az al
bó Lőrinc-versben:

Szeretlek, / szeretlek, / szeretlel
egész nap / kutatlak, / kereslek,
egész nap / sírok a / testedért,
szomorú / kedves a / kedvesért

Péczely László elemzése szerint
san, zökkenő nélkül pergő ritm
a szerelem szüntelenségét érz
Hozzátehetjük: tartalom és v

Emlékszem, fogalom volt
számomra a „Fiúlíceum". Mert
a „Fiúlíceum" fiai büszkék
voltak (csinos sapkájuk volt,
amelyhez képest a mienk csak
lityak volt), az épület zord és

Cseke Tibor

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1979 12

AUG

ZALAI HÍRLAP

grafikusművész

1021

Cseke Tibor: HALÁSZOK (lino)

8

BESZÉLGETÉS MAJOR MÁ

Major Mátét, első Kossuth-díjas építészünket, építészettörténetírót, a Herder-díj és az Akadémiai Aranyérem tulajdonosát, az MTA tagját, az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem Építészettörténeti és Elméleti Tanszékének nyugalmazott vezetőjét a legtöbb olvasónak nem kell bemutatni, hiszen építészeti vitákban, tanulmányokban sokszor találkozhatunk a nevével. 75-ik születésnapja alkalmából kerestük fel, és kértük meg, beszéljen életéről, munkásságáról.

— Nem tudom, hogy az egyetemi évek alatt megtanították-e nekem, mi is tulajdonképpen az építészet. Azt hiszem, ezt csak akkor értettem meg igazán, amikor kikerültem az „Életbe". Ennek az négy, soklakásos munkásházat terveztem Tatabányán.

— *Nem sajnálja?*

— Fájó szívvel vettem búcsút ezektől a feladatoktól, hiszen az építészetben az alkotómunka a legszebb. De azok a felelősségteljes feladatok, amelyek beöltését rám bízták, minden időmet igénybe vették.

— Az egyetemen már 1948-ban is tartottam előadásokat, tanárrá pedig 1949-ben neveztek ki. Ez bizonyos fokig felszabadulást jelentett számomra, mert nem vagyok adminisztratív típus és a hivatali irányításhoz szükséges adottságok is hiányoznak belőlem. De nem volt teljes ez a felszabadulás, hiszen építészettörténész soha nem akartam lenni.

Cseke Tamás

A Konunk szerkesztőségében másciusban állította ki festményeit.

Konunk, 1974. máj. 33. évf. 5 sz. utolsó borítólap.

Cseke Tamás

"Szerkezet" cimmel hozza a lap a müvész munkáját.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. szept. 7.
XVIII. évf. 36. sz. 14. lap.

Cseke Tamás

"Geometria" cimmel a lap bemutatja a müvész munkáját.
Repr.

Élet és irodalom, Bp. 1974. juli. 27.
XVIII. évf. 3o. sz.7. lap.

Gere Tamás

„Kanyarban" c. művéről
fotója a 271. oldalon

Korunk 1974/2 Kolozsvár

Csere Tamás

„Konstrukció"

- grafika

Komm 1978/p

682 old

Cseke Tamás

- grafikáival szerepelt a Korunk Galériában 1978. máj. 13-án megnyitott „Grafikusok - a szülőföldről" kiállításon

(Korunk Híreiből)

Gáborjáni Szabó

Korunk 1978/5

CSEKE TAMÁS

KANCSURA ISTVÁN - CSEKE TAMÁS:

Komputer és pókháló. /Szubjektiv rálátás a technika és a müvészet viszonyára./

Korunk évkönyv, 1977. - Kolozsvár, 1977. 221-226. old.

CSEKE Tamás
Kolozsvár, 1946.
IA Képz. Főisk. Kvár, grafikus

Banner Erdély

Ezek kései utóda Augs
szervezte városa véde

"Az ütközet idején
ült, és sem pajzzsal,
tezte magát, miközben
nyilak és a kövek, ér
kor pedig az ütközetn
a várost, és elrendel
körzetében megfelelő
folyamán épitsék azok
re telik az időből. Ö
ságban átvirrasztva,
felszólította, hogy e

D Cseke Zoltán
butosterverő
1920 – 24.

Éminik 1930. 82. l.

Csekefalvi ~~Oláh Gusztáv-~~ Róza

~~né~~

festőnő

A. Oláh Gusztávné

Fodor Róza

L. ~~Lendrey Lentiványi~~

~~324. l.~~

Ut utalás megírva

Varzabla VII. 245.

megírva

Csekefalvi Csók János

ács

épitette a kecseti (Ud-

varhely vm) faharangtornyot 1795-

ben A plé-

herest és deszkázást Tar-

csafalvi Sülventer György

végezte.

Balthel 114.1

Csillaggal

Csekefalvi Csók János

ács

1795. Kecset

Balttel 131. l.

Csekefalvi Csók János

ács

épitette a kecseti

faharangtornyot

1795-ben

Képe repr.-

Bal Hel 25. ábra

Lásd Csók János

alatt is!

1909 Korona metszeben 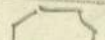 ♀

1909. Korona metszeben 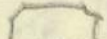 ♀

Csekei Zoltán

1941. Káldi Jenő-díj

Nemzeti Szalon
Tavaszi Szalon

1942 május
Lépe

T. 4664.

ekvő vár, melynek bástyája meg van
áll. Fölötte a Sau Fluss tulsó
nenső partján pedig BER BIR oder
emlélhető a CARTE von GRADISCA-n,
is nyerjük. Felirata:

DISCA aus der Kaj. Festung GRADISCA

a. Das Haus des Capitaine. és befeje-

rl. 15.9 : 17.7 cm.

Az I. M. Képzőművészeti kiállításon 1950. Traktoros brigád c. festményéért a Munkácsy-díj III. fokozatát kapta és Tervértekezlet c. képét a Honvédelmi Minisztérium vásárolta meg. Ezekkel a képeivel szerepelt 1951. a moszkvai magyar kiállításon. Ugyanez évben Frészt vett a III. VIT képzőművészeti kiállításán. 1952. Rákosi Mátyás arcképével vonta magára a figyelmet. 1953. Fegyvertisztító honvéd c. képéért ismét a Munkácsy-díj III. fokozatával tüntették ki. Csendélet c. temperája a Szépművészeti Muzeum tulajdona. —

F Berlinben

ÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM
EAUX ARTS)

KÉPTÁR
IE HONGROISE)

HOPP FERENC KELETÁZSIAI MŰVÉSZETI MÚZEUM
(MUSÉE D'ART ASIATIQUE FRANÇOIS HOPP)

BUDAPEST, 1929. december 23.
VI., ARÉNA-ÚT 41.

lnökhelyettes Ur !

gy a folyó hó 19-én 494/1929. szám alat
nynak 650 P-re való redukálásához az el
érem, hogy ezt a redukált összeget miel

Csekei Zoltán, festő 1

Ft. 1915.

1932-41. a Lipesti képzőmův. főisk-
Réti István nál tanult. A főis-
kolának 1937. a Műcsarnokban
rendezett tanulmányi kiállításan
és 1938. a Székely Bertalan díj
hályázaton dicsérő elismerésben ré-
szesült. 1941. a Szinyei Társaság
tavaszi szalonjában kiállított
művéire megkapta a Káldi Jenő
díjat. Főiskolai tanulmá-
nyai befejeztével Tatán, majd
Szóvátán dolgozott. A máso-
dik világháboru alatt 1944. a
Szovjetunióba került, ahol
dekorációs és grafikai mun-
kákat végzett. 1947 őszén
jött haza. 1949 tavasza óta
a traktorállomásokat láto-
gatta s számos képet festett
a traktorosok életéből-

ORSZÁGOS MAGYAR SZ
(MUSÉE DES B

MAGYAR TÖRTÉNELMI KÉPCSARNOK
(GALERIE HONGROISE DE TABLEAUX HISTORIQUES)

ÚJ MAGYAR
(NOUVELLE GALER

1300 szám.
1929.

Méltóságos E

Van szerencsém közölni, h
kelt átiratában kért fütésiátalá
adottak alapján hozzájárulok, s k

MDK

Gekel Zoltán, festő

Fegyvertisztogató honvéd.

Más. - III. Magy. Képzőműv. kiáll. - M.M. 1927 XII. 27. - 5. l.

Dertka M.

Csekelaki ref. templom

klenodiumok leírása,
vajrai, harang, bútor-
változok, fej- és lábfák.

Debreczeni László 1931
49a – 52. l.

PÉCS SZAB. KIR. VÁROS MAJOROSSY IMRE MÚZEUMA

190/1942.

Tekintetes

Müemlékek Országos Bizottsága,

Budapest.
IX., Hőgyes E. u. lo

MDU

Csekey Klára

IV. b. osztályos tanuló

Világos lett a faluban című rajza szerepel a XIV. kerületi iskolák úttörői Rákosi elvtárs születésnapjára rendezett kiállításán. (repr.)

„Mit is köszönhetünk Rákosi elvtársnak". (képfelirat.)

Nők Lapja, Bp. 1952. március 6. [16. l.]

MDK

Csekey Klára, VII.o.tan.

Hernád utcai ált. iskola.

172. Háboru és Béke.

Magy. Ifj. Képzömüv. Kiáll. /VII/ Gyermekrajzok.

Föv. Képtár. 1949 aug.16. -szept. 10. Kat.

Csekey Vilmos

festő

1908–10.

Ennisk 1930. 82. l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KÖZNEVELÉS

1975 MÁR 21

1021 Csekey György

Csekey György rajza

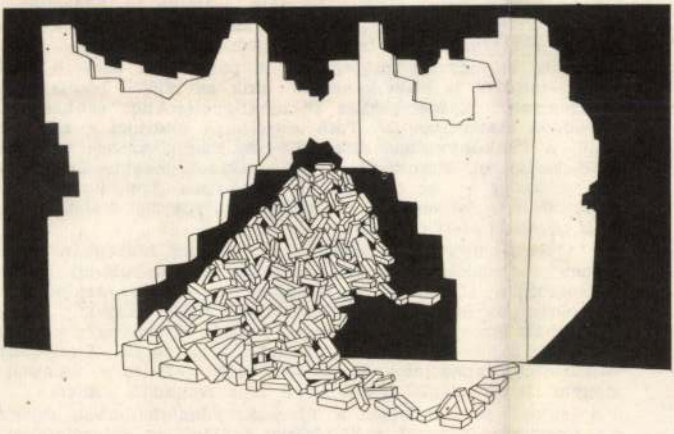

Berkics

A terv benyújtása: *1975.*

A kész pályázat benyúj

A pályázatok a követk
rológiai Társaság, 1061 Bu
borítékba helyezett szöve
legyen rajta a pályázó ne
többen készítenek egy pá
nek címe szerepeljen a b

Néhány útbaigazító meg
iskolai tanulók is részt v
érettségiznek. A mérésekh
mereteket elsősorban *Dr.*
című, a Tankönyvkiadó által 1974-ben megjelentetett könyvéből sajátíthatják el. Ezenkívül — ha valakinek további ismeretekre van szüksége — az *Országos Meteorológiai Szolgálat Központi Könyvtárát is felkeresheti* (Budapest, II., Kitaibel Pál u. 1., hétfőtől péntekig 14-16 óra között).

A vidéki pályázók a második fordulóban kültagként végezhetnek méréseket és megfigyeléseket a városukban működő meteorológiai állomáson, amennyiben erre a pályázatot patronáló Országos Meteorológiai Szolgálattól külön engedélyt kérnek és kapnak. Erre nézve a második forduló eredményét közlő értesítésben külön tájékoztatást kapnak a pályázók. Általában: a pályázattal kapcsolatos minden további kérdésre válaszol a Magyar Meteorológiai Társaság a fent megadott címen.

A legjobb pályaműveket a Társaság *pénzjutalomban* részesíti, s a *nyertes pályázatok méltatásával* egyidejűleg a jutalmakat az 50 éves fennállást ünneplő novemberi jubileumi ülésen adja át.

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KÖZNEVELÉS
Budapest

Csekey György

1973 NOV 30

1021

Csekey György: Fénygeometria

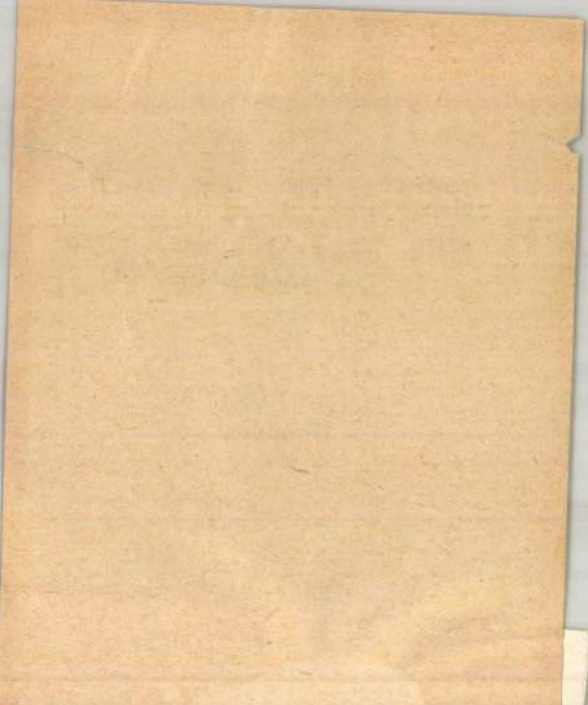

MU

AZ OKTATÁSI INTÉZMÉNYEKBEN MŰKÖDŐ MUNKAÜGYI DÖNTŐBIZOTTSÁGOK TEVÉKENYSÉGE*

Eljárás, ha az ügyben panasznak nincs helye

Az előzőekben — a munkaügyi viták körével kapcsolatban — ismertettük azokat az

ben — a 9/1967. (X. 8.) MüM számú rendelet 13/A. §-a szerint — *köteles az intézmény vezetőjét és szakszervezeti szervét haladéktalanul írásban értesíteni.* Ez a kötelezettség nemcsak a döntőbizottság elnökét, hanem valamennyi tagját is terheli.

Példa: a munkaügyi döntőbizottság egy munkáltatói felmondással kapcsolatos munkaügyi vita elbírálása során

Czekei Zoltán festö.

Szab.Nép.1950.199.sz.aug.27. 11.1.

HARGITA NÉPE 92. aug. 28.

Csekefalva

Orbán Balázs Udvarhelyszéket járva Székelykeresztúrról „az északról lejövő Gagy-vize völgyébe" tér fel, s az első falun, Csekefalván átvonulva csak annyit jegyez meg, hogy a szomszédos — a pápai tizedjegyzék szerint 1333-ban már létezett — „Szent-Ábrahám önálló egyházmegyéhez" tartozott. Tehát régi település. Lássuk, mit állapított meg erre vonatkozóan a keresztúri múzeum munkatársai által 1981—1983 közt végzett régészeti feltárás. „A mai Csekefalva déli határában a Gagyi patak jobb partja fölé emelkedő teraszon mintegy 550 m hosszan elnyúló 12—17. századi faluhely található. A régi Csekefalva..." A mai helyén fekvő falu alsó vége utáni területen létesített istállók építésekor szintén „... minimális számú 12. századi lelettől eltekintve számottevő tárgyi emlékanyag a 13. századból mutatható ki." (Benkő Elek)

A falu nevét Orbán Balázs a „Csíki kronika szerint (...) Tseke Köröns fia Szent Istvánkori székely ős"-től származtatja. (I. k. 120 o. l. jegyzet) A Krónikát azonban a mai történettudomány nem fogadja el hiteles forrásnak. A Székely Oklevéltár újabb köteteiben a 16. század második feléből közölt peres iratokban **Chekeffalua, Czekefalua,** majd a következő századokban **Tsekefalva, Csekefalva** alakban szerepel. Hivatalos román neve **Cechești.**

A lakosság körülbelüleges számáról az 1721-ben, Mária Terézia idejében adózás szempontjából készített összeírásból értesülünk, amelyben Csekefalván egy nemest, egy takásás szabadost megemlítve összesen 22 háztartást vettek fel, s ezek összlélekszáma — családonként a szokásos 5 lélekkel számítva — 110 körüli, s a nem adózókkal együtt sem haladhatta meg a 140—150 személyt. Az 1786-ban végzett első magyarországi népszámlálás szerint már 61 háztartás 63 családjában 298 a lakosság száma, férfi 149, nő 146, s a férfiak társadalmi, illetve korcsoportbeli megoszlásában 1 papot, 4 nemest, 36 parasztot, 29 paraszt és polgári örököst, 29 zsellért, 14 egyebet és 26 „férfi sarjadékot" írnak össze. Nyolc évtized múltán Orbán Balázs 1868. évi statisztikája az 542 lélek felekezeti megoszlását is feltüntetve 307 református, 230 unitárius mellett 4. r. katolikust és 1 izraelitát tart számon. E lélekszám nagyjából állandóságát jelzik az 1900 évi 550 és az 1930 évi 501 személyt feltüntető adatok.

A falu lakosságának hajdani gazdálkodási módjáról ugyancsak az 1721 évi összeírás ad némi tájékoztatást. Eszerint határából 286 köblös (kb. 215 hold) területet szántóként és 60 1/2 „kaszás" területet (kb. 45 hold) pedig rétként műveltek. A faluban egy molnárt is megemlít az összeírás, s a falutól várható adót 28 forintban állapítják meg. A határhasználat módját, formáját illetően Csekefalva népe is századok folyamán végigjárta mindazokat a fejlődési szakaszokat, amelyek az egymást váltó, egyre termelékenyebb művelési módok útját jelentették. Az ősi parlagoló gazdálkodást felváltó ugarhagyó kétfordulós határhasználatról a hármasra — viszonyítva az akkor még egyházilag is kapcsolódó Szentábrahámhoz, ahol amint láttuk, e vidéken elsőként még 1766-ban hármashatárt létesítettek —, csak a 19. század első negyedének a végén tértek át, amint ez az unitárius egyházközség 1829 évi kurátori számadáskönyvéből kitűnik: „Szánto földet örökösitett (...) az Ecclesia ollj czéllal, hogy a T. Papnak a **harmadik határban** (kiemelés M. I.) fölgye legyen." Ez évtől kezdve az egyházi vizsgálószék már a Kede-, a Szent-Ábrahám-, és a Solymos felé fordulókban leltározza az „ingatlan bonumok"-at.

Faluról falura

A hajdani községi közföldeknek, a „communa Terenumok"-nak részbeni feloszlási idejéről „1788-ban a föld mérés alkalmatosságával (...) a' Csekefalvi portiozo Communitás"-tól az unitárius és református egyházközségek által zálogba vett földekről szóló bejegyzés ad hírt.

A háromfordulós határ művelésének a 19. század végére megvalósult kiteljesedéséről **Kozma Ferenc** a „Székelyföld közgazdasági és közművelődési állapota" 1879-ben kiadott művének statisztikája alapján tájékozódhatunk. A falu határa akkor 1155 k. hold, amiből szántó 669, rét és kert 140, szőlő 6, legelő 271, erdő 14, terméketlen 53 k. hold; földművelésre és állattenyésztésre egyaránt kedvező ágazati megoszlás. Udvarhelymegye 19. század végi és 20. század eleji földrajzkönyvei ezért jellemzik így Csekefalvát: „A Gagy vize völgye (itt) termékeny, keskeny sikságot képez, melyen mindenféle gabona és fű bőven terem (...) lakói sok tejet, vajat, zöldséget, majorságot hordanak be Székelykeresztúrra (...) mely egyedüli piacukat képezi."

A lakosság felekezet szerint református és unitárius, akik évszázadok óta békés egyetértésben élnek. Ezt az összetartozandóságot mintegy jelképszerűen szemléltetik a falukép messze földön nevezetessé tevő, a főút két oldalán egymástól nem messze fekvő 19. századi templomoknak — a talaj természeti adottsága miatt megsüllyedt — egymás felé megdőlő, bókoló két szép karcsú „ferde tornyai".

Mindkét felekezetnek a múltban külön iskolája volt. Az unitárius egyházközség irattára ritkaságként őrzi azt az 1804—1859 években írt „Protocollum Scholae"-t, amelynek bejegyzéseiből kiviláglik az a következetes törekvés, amely a falu művelődési felemelkedéséért a 19. század elejétől már nemcsak a „fiak", de a lányok iskoláztatását is előírja, szorgalmazza. Csekefalván ekkor az „Oskola (...) az Papi Házzal egy fedél alatt" volt, s az oktatást a mindenkori működő papok végezték. A tanulókat nem osztályok szerint csoportosították, hanem kézírást olvasók, nyomtatást olvasók, szótagolók (sillabizálók) és kezdők szerint. Előrehaladásuk „megpróbálását" minden év márciusában a főhatóság által kinevezett „oskolai vizsgáló biztosok" végezték, akik a tanulók számtani, hittani ismereteit és énekbeli jártasságát is megvizsgálták.

Dr. MOLNÁR ISTVÁN

Turisztikai,
edelmi,
önyvkiadó

ösi Csoma Sándor u. 7,
8—15940

li előfizetéses rendszerben
kialakítását tervezzük
megye városaiban.

hez
piszonyban bedolgozó
katársakat,
iliek jelentkezését várjuk)
rint szeretnénk találkozni :
szeredában a Kft. székhe-

tegyházán a VASAS mozi
órakor; Székelyudvarhelyen
11 órakor ; Székelykeresz-
ratal gyűléstermében du. 2

Gyergyószentmiklóson a
kor ; Maroshévízen a CA-
akor.

-PHOENIX Rt.

i farmja

fekete KARAKÚL fajta
llítására alkalmas
CSEKET.
csíkszeredai 12776-os
(3897)

X IDEAL Rt.

buc utca 56 szám

APRÓHIRDETÉSEK

ELADÓ sürgősen, jutányos áron, Csíkszeredában, 2 szobás tömbházlakás. Telefon 958—22200. (3896)

ELADÓ Csíkszeredában 2 szobás, első emeleti tömbházlakás pincével. Érdeklődni 10—20 óra között a 958—20014-es telefonon. (3895)

KIADÓ irodahelyiségnek Csíkszeredában előnyös fekvésű, 2 szobás tömbházlakás. Érdeklődni 17—20 óra között a 958—20482-es telefonon. (3869)

ALBÉRLETET keres Székelyudvarhelyen két diáklány, esetleg csíkszeredai viszontalbérlettel (garzon). Ajánlatokat 18—20 óra között, a 958—12488-as telefonon. (3900)

ELADÓ 6 éves Dacia—1310-es TX, kitűnő állapotban, extrákkal. Érdeklődni: Csíkdánfalva, 80-as telefonon, vagy a 165 szám alatt. (3898)

ELADÓ sürgősen egy pár és egy egyes hám. Diamant 75-ös fehér-fekete televízió, és házi tégla korlátlan mennyiségben. Érdeklődni: Csíktaploca, Domb utca 3 szám. (3901)

A Gyergyótölgyesi Erdészeti Hivatal munkaközössége őszinte részvétét fejezi ki a gyászoló családnak,

TANKÓ ERNŐ
erdésztechnikus

elhunyta alkalmából. (T)

Fájó szívvel emlékezünk
JANCSÓ GERGELY
nyug. postafőnökre,
halálának 1. évfordulóján. Drága emlékét soha el nem múló szeretettel őrzi felesége, gyermekei, unokái. Csíkszereda. (3873)

Fájó szívvel emlékezünk 1992. július 19-re, a gyimesközéploki

TANKÓ ZOLTÁN

halálának 6 hetes évfordulóján. A szentmisét 1992. augusztus 31-én este 7 órakor mutatjuk be a gyimesközéploki templomban. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes. A gyászoló hozzátartozói. (3892)

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a drága jó férj, édesapa, gyermek, testvér, rokon, szomszéd és jóbarát,

ifj. SZAKÁCS JÓZSEF

életének 50. évében rövid, de súlyos szenvedés után elhunyt. Drága halottunkat 1992. augusztus 29-én, délután 3 órakor kísérjük utolsó útjára a betfalvi temetőbe. Emlékét szívünkben örökre megőrizzük. A gyászoló család. (651-310)

Keserű fájdalommal, az összeroskadás kinjai között tudatjuk, hogy a szerető özvegy, édesanya, testvér, rokon és jószomszéd,

özv. IMETS LÁSZLONÉ

szül. Kajtár Anna

életének 56., özvegységének második évében tragikus körülmények között, szörnyű kinok elszenvedésével, 1992. augusztus 26-án délután elhunyt. Drága jó édesanyánk temetési

fogják az Istent égi jutalmadért. Pihenj csendes békében, emléked legyen áldott. A gyászoló család, Csíkszenttamás. (3906)

Fájdalomtól megtörten tudatjuk, hogy a szeretett férj, gyermek, testvér, rokon és jóbarát,

TANKÓ ERNŐ

erdésztechnikus

folyó év augusztus 26-án rövid szenvedés után, 53 éves korában elhunyt. Temetése augusztus 28-án 16 órakor lesz Gyergyótölgyesen. Bánatos felesége és családja. (T)

Szívünk mély fájdalmával tudatjuk, **hogy a jó férj, szerető édesapa, nagyapa, testvér, após, sógor, apatárs, rokon, koma, szomszéd és jóbarát,**

id. ANTAL ZSIGMOND

nemes szíve fáradhatatlan munkás életének 74., házasságának 53. évében, súlyos betegség után, 1992. augusztus 26-án 7 órakor megszűnt dobogni. Temetése 1992. augusztus 28-án (pénteken) délután 3 órakor lesz a családi háztól, az alsódobói temetőbe. Jelen értesítést gyászjelentőnek is szántuk. A gyászoló család, Székelydobó. (3899)

napján a szónokok többsége valóban elítélte Szerbiát és hangsúlyozta, hogy a segélyeknek minden áron meg kell érkezniük, tiszteletben kell tartani a polgári jogokat, igazságos békét kell kötni, a határokat nem szabad erőszakkal módosítani. Boszniát a kivi-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1974 JUL 27

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Cseke Tamás

TÁ

1021

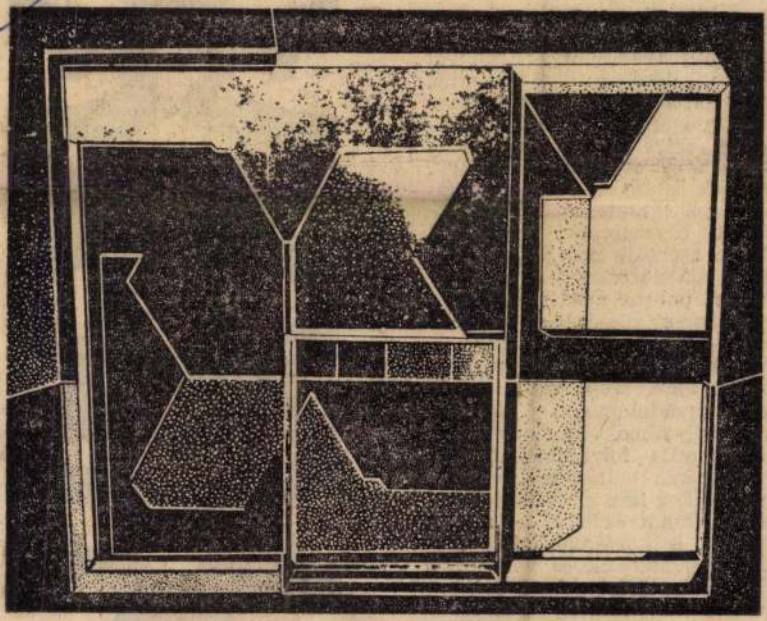

Cseke Tamás: Geometria

ó emberrel kapcsolatos kérdé-
ek..."

★

Anatolij Ivanov írja Leonovot
néltató cikkében: „A sokarcú,
arka irodalom folyamatában
incs megállás. Összetétele bo-
yolult, ezért néha nehéz meg-
rteni, hogy egyik-másik könyv,
melynek silánysága szabad szem-
nel is jól látható, miért nyilvá-
íttatik egyszercsak nagyszerű
nűnek, szerzője pedig nagy író-
ak. A könyörtelen idő azonban
nindent pontos mérlegre tesz, s
nagyhangú dicsőségaratót csak-
amar és örökre elfelejtődik.

Ennek okai elég egyszerűek.
Minden igazi szépirodalmi mű-
ek a társadalomban, a nép éle-
enek mélyeiben végbemenő szo-
ális-morális folyamatokat kell
rgyilagosan tanulmányoznia.
sakis akkor lesz az irodalmi mű
asznos (tehát érdekes is) a nép
zámára. A kortársak megtalál-
k benne eszméik és várakozá-
ik visszhangját, az író mégfo-
almazásában mindig ellentétes
lyamatok és konfliktusok pedig
gítik őket, hogy felismerjék és
egtalálják helyüket az életben.

Koltai Éva: Minta

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1978 — 8

KORUNK

Cseke Tamás

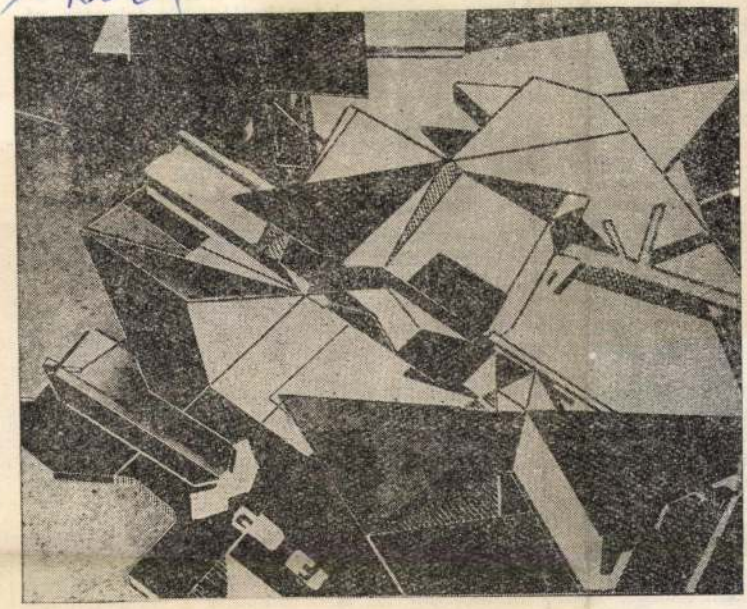

Cseke Tamás:
Konstrukció

nia kell — sajnos, nem mindig szakmai dolgokat. F
korló mérnökök közül, hogy munkaidejének több n
dések megoldása tölti ki? Sértőnek érzem viszont T
nyét, miszerint a mérnököknek több mint ötven s
kezik diplomával". E megállapítás mögött két, egyál
amelyeket Tenkei Tibor nem említett. Elsősorban a
sze *nem technikai* beosztásban dolgozik, mindennapi
műszaki feladatokkal, s emiatt — hogy úgy mondjan
sodsorban pedig az, hogy sokan mégis ezek után a l
pozíció, a kényelmesebb munka és a nagyobb javada
bor idézett megállapítása azonban azt is példázza, h
rülünk összetartó kasztba, mint Pálfalvi Attila mon
ha tévednek is, ha műhibát követnek is el (amibe
elrendezik egymás között a dolgot, s nem hangoztat
lenül viselik az orvosi címet".

Ami a mérnökképzést illeti, szerintem a műegyetemen jelenleg túl sok elméletet tanítanak, ami fejleszti ugyan a gondolkodást, de nem az életre készít fel (a sok „matekezés" is a gyakorlati oktatás rovására történik). Így aztán nem a kezdő mérnök a hibás, ha nem ismer sok olyan egyszerű megoldást, amelyeket egy munkás tapasztalatból már régen tud. Ha viszont van elegendő makacssága és kitartása, még ezzel a hiányos gyakorlati felkészültséggel is jó mérnök válhatik belőle.

Kitartásra és makacsságra egyébként azért is van szükség, hogy a mérnök megbirkózhasson főnökei akaratával, amely rendszerint az íróasztalhoz igyekszik őt láncolni. Ez főképpen a *mérnöknők* problémája. Melyik főnöknek nem tetszik, hogy legyen egy műszakilag képzett, de elvárt „női tulajdonságokkal" is rendelkező közvetlen beosztottja, aki egyfelől szakszerűen, másfelől pedánsan intézi a levelezését és oldja meg a sürgős kérdéseket? A kerekasztal-beszélgetés anyagának elolvasása után értettem meg, miért ütköztem én is annyi nehézségbe pályám kezdetén, sőt később is, csak azért, mert *nő vagyok*. Ha egy műegyetemi rektor azzal az útravalóval látja el a kollégákat, hogy „a lányok nem egyenrangúak a fiúkkal a műszaki tudományokban", akkor nem csodálkozom, ha első főnököm a legelső mun-

Cseke Zsuzsanna, grafikus

Cseke Zsuzsanna metszete

Cseke Zsuzsanna: M 3.

Élet és Iroda 5. aug 22 xxx/34

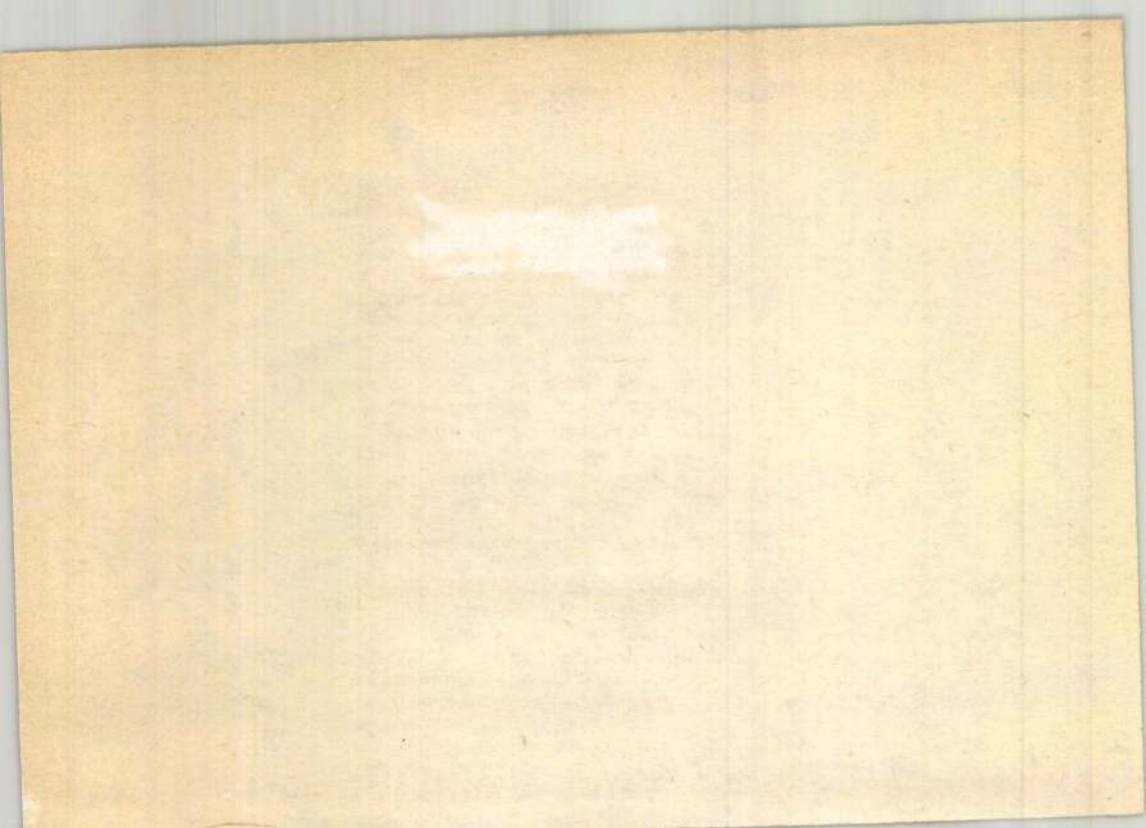

…ból adódik az egész 728 oldalas
…nű matematikai rendszerszerűsége
…ényszerítő működése, nagy és kis
…itmusai, ismétlődései, lüktető, te-
…át élő, tehát szabad kiszámítottsá-
…a, féktelenül levezetett szigora
…ely „játszi könnyűnek" tetszhet, …
…indez nem hogy, nem művészet

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Cseke Tibor

ZALAI HÍRLAP

grafikusművész

1979 JÚN 13

1021

Cseke Tibor: ÉPÜL A VÁROS (linómetszet)

autó

Az autóbuszokon a vasúti menetjegyek érvényesek Bővebb felvilágosítást a vasútállomásokon adnak. 24

Magyar Hűtőipar zalaegerszegi gyára

felvesz: női dolgozókat mirelitüzemi termékgyártó munkakörbe.

Jelentkezés a gyár telepén,
Zalaegerszeg, Újhegyi u. 2.

58

CSAK 4 NAPIG

Június 4—7-ig

40 százalékkal olcsóbban vásárolhat

MARADÉK MÉTERÁRUT

Zalaegerszegen, Keszthelyen, Nagykanizsán, a MÉTERÁRU szaküzletekben, Gellénházán, Bázakerettyén és Lovásziban a RUHÁZATI BOLTOKBAN a ZALAIPARKERNÉL

Szekei Zoltán

Szabad Művészet

1957. 426 l.
427 l.

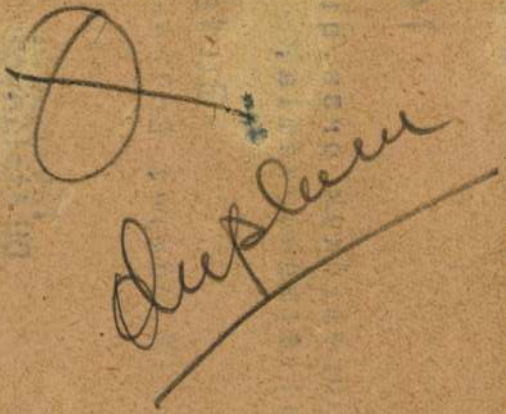

a „hírlapváltozatok" technikájának csak egészen kezdeti fokát mutatja. Hogy is ne, hiszen az átvétellel sem a szerkesztőség, sem a nyomda nem szándékozott kérkedni. A támadásokat követő hetekben a *Jelenkor* megszünteti az átvételeket s az azonos szedéssel nyomtatott részletek ettől kezdve eltűnnek. Márc. 16-án jelenti is Helmeczy újságja, hogy immár rendes tudósítót tart az alsó táblánál Golub Vilmos, a felső táblánál Funták Sándor személyében. Az elmondottak után azonban kétkedéssel kell fogadnunk a *Jelenkor*nak azt az állítását, hogy a megelőző időkben is voltak Pozsonyban tudósítói, névszerint Mészáros Károly, illetve Sillye Gábor és Pósch Ágoston.

A hírlapváltozatok keletkezésének e legrégibb magyar példáján láthatjuk, mekkora befolyása van az előállítás külső körülményeinek, a nyomdák felszerelésének s betűtípusainak az újság belső tartalmának létrejöttében is. A hírlapváltozatok így az újság definiciójához lényeges útmutatást adnak. Természetesen a változatok nyujtotta lehetőségekkel való visszaélést a komolyabb újságok mindíg elutasították maguktól. Csak „vidéki" lapok nyugodhattak bele, hogy tartalmuk lényeges részét képezzék az ilyen készen kapott hasábok. A *Jelenkor*éhoz hasonló eljárást ma is megütközés fogadná.

Dezsényi Béla.

Csekei Zoltán

festő

Ferkèpzomfoisk vk

1939-41. 151. 1.

ágodat, hogy Sekulich Szilárd m.kir.
rténelmi múzeum igazgatóját a Műemlékek
gjává az 1927.évi márczius hó 15-ig ter-
kineveztem.-
godat, hogy az idemellékelt megfelelő
thez a Bizottság szabályzatának egy
ni sziveskedjék.-
évi január hó 29-én.-

Csekei Zoltán

V. évi

1938/39. 50 P tanul-
mányi segély

1 9 9 1

Ferképzomfoiskévk 116 l.

1937/39

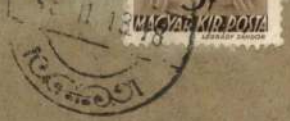

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Csekei Zoltán

l. Ferképzomfoisk vk
1939-41. 102. l.
tölkhyp

...MLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
262/1944

Felhi

A m.kir.Központi Illetm
fizetési jegyzékhez csatoltan meg
alapján ki állitott i l l e t m
részére leendő kiszolgáltatás vé

Ezzel kapcsolatban felk
főnökét, hogy a fizetési jegyzékbe
lás, betűjel és törzsszám megjel
mutatást készittetni, a mellékel
a kimutatáson olvasható aláirás
három napon belül a m.kir.Közpon
vélben elküldeni sziveskedjék. A
ménylapon látható csekkszámla sz

Abban az esetben, ha a

Csekei Zoltán

1938/39. V. évés
fest. rajz,
rendes hallg.
I. félév

Ferképzőművészeti Főiskola
1937/39
158. l.

Csekei Zoltán

1937/38. IV. éves

fest. szak,

vendes hallg.

I - II. félév

Ferképzomfoiskèvk

1937/39. 151. l.

~~150.~~

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Csékei Zoltán

IV. évés

1937/38. 150 P tanul-
mányi segély

Ferkèpzomfoiskèvk 116. l.
1937/39

Magyar Nemzet

Átvételi-jegy.

T. Szabóné

120 Ft

1942 IV hó 1

Átvette: Szabóné.

Csekei Zoltán

III. éves fest. nsk hallg.

Képzm. Főisk. Esk

1936/37. 74 l

Ferkipzomfoiskévk

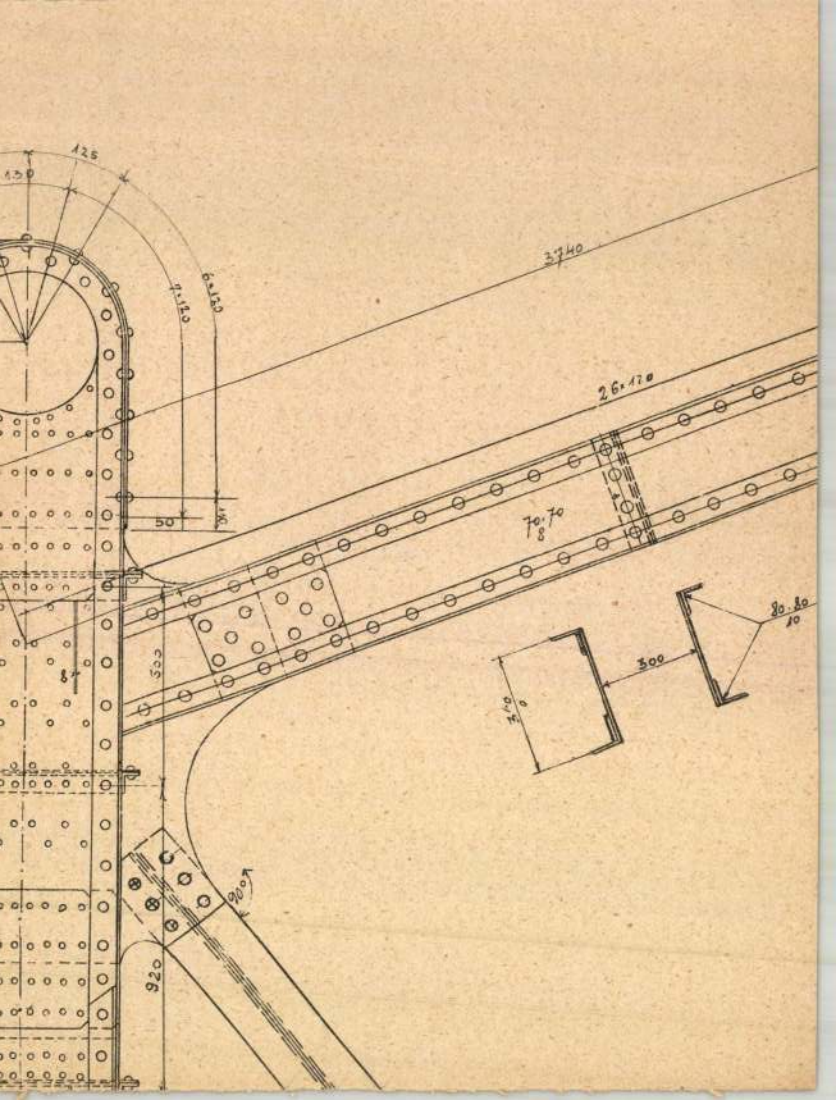

125
130
7×120
6×120
3740
26×120
50
70·70
8
500
8
300
80·80
10
90°
920

Csekei Zoltán II. c.

fest. nak

Ferk pzomfoiskevk

1935–36. 70. l.

M. o. B.

godat, hogy bárcziházi Bárczy István
mtitkárt a Műemlékek Országos Bi-
j á v á - az 1927. évi március
mára egyidejüleg kineveztem.
godat, hogy az idemellékelt kinevezé-
tság szabályzatának egy példányával
.

vi május hó 17-én.

Csekei Zoltán

III. évf. 100 P

tanulmányi segély

Képző m. Török Évk.

1936/37. 54 l.

AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK FŐNYE

FÉL SORSJEGYRE CSAK A

69-IK JÓTÉKONYCÉLU MAGY

A nyeremények után levonandó illeték 20%.

5 P-ős nyeremény után levonás nincs.

A Magyar Kir. Pénzüg

ÁLLA

is rendez, amely ren
örvend és **melynek**

Most decembe

A játékterv

3 aranypen
ért nyerh

és még nagyon sok kis

A nyerési esély anná

Szekei Zoltán II. c

festészeti szak

1932-33 I. évf.

Ferkèpzomfoiskèvk

1933-34. 44. l.

II. évf.

(3199-101 3601-ig.)

Minden előfizetőnek
egyforma esélye van
a villa elnyerésére

Az Uj Idők előfizetési díja:
Negyedévre 6.40 pengő.

Díjtalan mutatványpéldánnyal és részletes feltételekkel készséggel szolgál az

UJ IDŐK KIADÓHIVATALA
BUDAPEST, VI. KER., ANDRÁSSY-ÚT 16. SZ.

Csekei Zoltán

Szépm. Muz. A kultusz-
minisztérium vásár-
lásainak kiáll. 1943

Csendélet,
tempera-

duplum

Csekey Zoltán

l.

Szépirodalmi

1941. 159 l.

T E L L U N G

Lieferung nach Erscheinen

p Otto Runge

k. 16.—

— nachzunehmen.

Csekei Zoltán

festő

l.

Ujmagy kópz

91. l

24 és 24 a. t.

30. t.

A Vallás és Közoktatásügyi M. Ki

191.3..évi 20.681..számv. sz.
.XIII..ügyosztály

Nagyméltóságú

báró Forster

a műemlékek ord

...Folyó...évi aug

kelt becses átiratára van sz

Csekei Zoltán

festő

Szabad Művészet

1957. 436. l.

Szeji P

lu. hat. a tab-ért

418921
1200 Korona

iszternek jelen kelet és ügyszám
kir. állampénztárhoz intézett

I. fejezet, 27. cim, 1. rovat, 3. alrov.

Bizottságánál alkalmazott Nagrand
erkettőszáz /1200/ K, Saláth Ferenc
Négyszáz /400/ K j utalmat engedé-
tárt, hogy ezen összegeket nevezet-
ster Gyula a Műemlékek Orsz. Bizott

Csekei Zoltán

Szabad Művészet

1951. 426-l.
427
Lapszemle

(moszkvai biáll
ról

Csekei Zoltán

festő

l.

Szabad Művészet

1957. 381. l.

(Vit - linée)

(Varsó, Berlin)

ki belole, hogy a gon
va[x)] készül, s hogy a f
lemül zsendely. Ha le
jelentésre vezetni az
Ha reményünk leh
meglevő 7000 korona
segélyt nyerünk s tán
ablakok stylszerű re
vatiot még egy pár e
jét ez esetben tervrajz
Lerőtelező pivesse

M. Valkón 1904 ju
u. p. Nagy Kalota
(Kolozs megye)

x) az aranyozás elis maradhat mert
költséges.

Csekei Zoltán

Szabad Művészet

1951. 244. l.

Művészet, melyet, ay élet lelkészet

kapta meg.
ély. A külön-
rok jellegze-

ag a Bizottság
ozta:
ás-és Közokta-
Minthogy a
ztergomban,
csett már lé-
parkban szét-
rtékü középko-
óhajt létesi-
kastélyt a
lkezésére bo-

Csekei Zoltán

l.

Szabad Művészet

1951. 52. l.

(A M. képző- és Iparmův szöv. és tagjainak kongresszusi felajánlásai)

362. szám. 19

53996 szám.

A Müemlékek Orsz. Bizottsága f. elnökségének, tudomás és további eljárás végett megküldöm.

Budapest, 1902. augusztus hó 6.

A minister helyett:

Zichy

államtitkár.

Csekei Zoltán

életrajz

Szabad Művészet

1950. 8 sz. 298. l.

kis lexikon

életrajz

Krassó-Szöré

Krassova, várrom.
Német-Facset, várro
Turnul, „Ovidius torn
Valkó, csúcsíves tem
Zsidóvár, várrom.

magirva

Csekei Zoltán

~~Szépm. bmz.~~ festő

Csendélet, temp (~~1942~~)

irásban leendő tudósitásavégett

Budapest 1902. o

A minist

A müemlékek országos b i z o

MDK

Csekey Zoltán, festő.

Két különböző felfogásu képet küldött be. (Felszámolta korábbi felszínes módját.)

Tőv. Képtár. - Képzőm. kiáll. - (II.) „A magy. katona a szabadságért." - Sz. N. - Végvári L. - 1957 X. 4. - 6. l.

MDK

Csekey Zoltán

Otthon című festménye szerepel a Néphadsereg Napja tiszteletére rendezett képzőművészeti kiállításon. (repr.)

A Néphadsereg Napja tiszteletére... (Képeliírat.)

Nők Lapja, Bp. 1951. szeptember 28. [20.l.]

Csekey Zoltánx MDK

1914-1953

Résztvett az 1950.évi Első Magyar Képzőművészeti Kiállitáson/ a neonaturalisták között emlitve/

Pogány Ö.Gábor:Magyar festészet a XX.században. Bp.1959.67.l.

MDK

Csekei Zoltán

fegyvertisztító honvédet ábrázoló alkotása szerepel a III. Magyar Képzőművészeti Kiállításon.

Szurdi Márta: A III. Magyar Képzőművészeti Kiállítás.

Nők Lapja, Bp. 1952. december 25. [10-11.l.]

MDK

Csekei Zoltán

Folyamőr, olaj

Arckép kiáll. 1952. aug. Ernst Múz. 5 l.

MDK

Csekei Zoltán

Traktoros brigád, festm.

Pogány Ö.G: 1. Magy. Képzőműv. kiáll. Szabad Nép, 1950. aug. 27. 11 l.

MDK

Biró J: A marosvásárhelyi képtár. Magy. Művészet, 1937. 177-78 l.

MDK

Csekei Zoltán

Tervértekezlet a a kiskunfélegyházai gépállomáson

Pogány Ö.G: 1. Magy. Képzőmüv. kiáll.
Szabad Nép, 195o. aug. 27. 11 l.

MDK

Csekei Zoltán

Káldi Jenő dija 1941

17. Tsv.Szsl. dijnyerteseinek névsora
N.Szsl. 1942. jun.

MDK

Csekei Zoltán

Folyamőr, of.

Arckép kiáll. Ernst Mus. 1952. aug.

5 l.

Csekei Zoltán K

1953. A puskatisztogató honvéd c. munkájáért Munkácsy-díj 3. ik fokozata.

Szabad Művészet

1953. 94. l.

Csekey Zoltán, festö MDK

Termelési hirek. Olf.

Szabadságon. "

Magy.

Bp.Mücs.-II.Képzöm.Kiáll. 1951.nov.4.-dec.2. Kat. 6.1.

Fénykép

Magyar Foto: G R 1102/2 Hegedűszé

Csekey Zoltán: Termelési bírek

Cluj

Jelz. j.o.: „Csekey"

1957. XI.

Neg. van

Csekey Zoltán

Termelési hirek, olaj
Szabadságon, olaj

II. Magyar képzőművészeti kiállítás. Műcs. 1951. nov.
6 l.

Csekey Zoltán

Kiállít

PH. 1942. IV. 22.

ırgy út 41.), készpénzfizetés ellenében.

9.650-51 Müvészettörténeti Dokumentá-

Ebben az esetben a kért könyvet pós-

"Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,

örök utáni állapotát rögziti.

Müvészettörténeti Dokumentációs

Központ

Csekey Zoltán.

„A magyar katona a szabadságért" c. képzőművészeti kiállításon látt képe részletet.

Szabad Nép, 1951. Okt. 4.

Csekey Zoltán.

„Otthon", kép. (repro.)

Nők Lapja, Budapest, 1951. Szept. 28.

Csékei Zoltán MDK

Határőrök, olf.

Mücsarnok 1953 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Csekei Zoltán

MDK

Fegyvertisztogató, repr.

Mücsarnok 1952/53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

Csekei Zoltán MDK

Fegyvertisztitó, olf.

Hiradó, olf.

Mücsarnok 1952-53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

Csekey Zoltán MDK

Termelési hirek, olf.

Szabadságon, olf.

Műcsarnok 1951.II.Magy.Képzőm. Kiáll.

Csekei Zoltán

Fegyvertisztogató honvéd

A III. Magyar Képzőművészeti Kiállitas festménye

(Dutka Maria)

Magyar Nemzet 1952 dec 27

Fénykép

Magyar Foto: GK 1025/25 Hegedűsné

Csekey Zoltán: Szabadságon

Olaj

1951. X. 25.

Neg. van

Negatív

Zilahi István Hegedűsné

Csekei Zoltán (Katonák)

Festmény

Jelz. j. o.: „Csekei"

Fénykép. Palla

Képzőművészek Szövetsége

Csehi Zoltán: Traktoros brigád /I. Magyar Képz. Kiáll./

Olajfestmény

Fotó: Petrás S.

Neg. –

Fénykép Palkai

Képzőművészek Szövetsége

Csekei Zoltán: Hiradós /III. Magyar Kép. Kiáll./

Jeli: Csekei

Olajf.

Folö: Petrás J.

Meg. van.

Pallai

Fényhép

Képzőműiészek Szövetsége

Csekei Zoltán: Fegyvertisztogató /III. Magyar Kép. Kiáll./

Jel: Csekei

Majd.

Fölö: Petrás J.

Neg. van

Fénykép

Magyar Fotó: BT 21210/8 Hegedűsné

Ajkai Zoltán: Fegyvertisztogató

Olaj

1952.

Neg. van

Fénykép

Magyar Foto: Rit 1002/14 Hegedűsné

Gelei Zoltán: Pihenő

Olaj

1957.

Neg. van

CSEKEI ZOLTÁN

Fegyvertisztitó. Olajf. 12ox9o.
Hiradó. Olajf. 12ox6o.

III.Magyar képzőművészeti kiáll.ka t. 1952.dec-1953.márc.
Műcsarnok

MDK

Csekey Zoltán

Csendélet, temp.

A közokt. miniszter vásárlásai. Szépmüvészet, 1941, 159. l.

MDK

Csekei Zoltán, festö

Határőrök. Olf.

Mücs.-IV.M.Képzm.Kiáll. 1954.jan.-febr. Kat.6.1.

M DK

Csekei Zoltán, festő

Traktoros brigád. Olf.

Tervértekezlet a kiskunfélegyházi gép-
állomáson. Olf.

Műcsarnok.-I.M.Képzőm.Kiáll. 1950.Kat.3.1.

MDK

Csekei Zoltán, festőm.

Fegyvertisztogató. Repr.

IIIL M.Képzőmüv. Kiáll. 1952.december -1953.márc.

MDK

Csekei Zoltán: Csendélet, olf.
Önarckép, olf.

Nemzeti Szalon 1936. ápr.
XI. Tavaszi Szalon

MDK

Csekei Zoltán, festö

Népliget. Tempera-pasztell.

Műcsarnok. IV. Képzőműv. kiáll. "A Magyar Művészetért".
1943 máj. 16-30. Kat. 2c.1.

MDK

Csekei Zoltán, festö

Tąvasz. Olajf.
Temetö. "

Műcsarnok. IV. Képzőműv. kiáll. "A Magyar Művészetért".
1943 máj. 16-30. . Kat. 15.1.

MDK

Csekei Zoltán, festö

Fegyvertisztitó. Olajf.
Hiradó. "

/Mücsarnok?/.-III. Képzömüv.kiáll. 1952.dec.-1953.márc.
Kat. 6.1.

MDK

Csekei Zoltán

Fegyvertisztogató 1951 olaj Honv.Tisztiház t.

Képzőművészetünk tiz éve.Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 10.l.

MDK

Csekei Zoltán

1953. A puskatisztogató honvéd c. munkajaért Munkácsy -dij 3.-ik fokozata.

Szabad Művészet 1953. 94.l.

Csekei Zoltán festő

Szabad Művészet. 1930/II. 8. 297–302

Ri lexikon

Szekei Zoltán festő

Szabad Művészet. 1950/V. 8. 294-295

A Munkácsy Mihály-díjas első Kiállítása

Csekey Zoltán festö.

Szab.Nép.1951.232.sz.okt.4. 6.l.

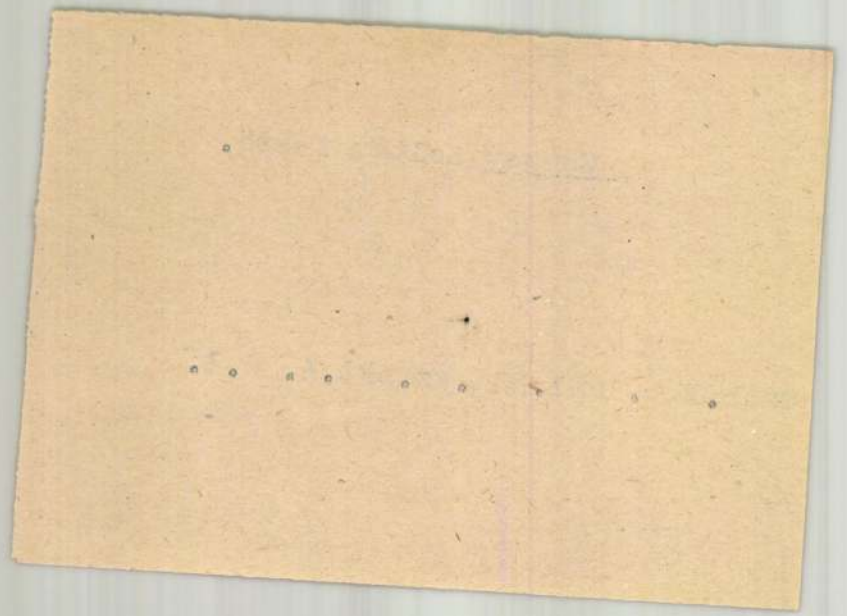

Csekei Zoltán

Album készül a KK válogatott műveiből

Magyar Nemzet
1950.VI.é.210.sz.

Csekei Zoltán

I.Magy.Képzőmüv.Kiáll.

Magyar Nemzet
195o.VI.é.198.sz.

Széch.kvt. Végvári Lajos

Kirimi

Preskatisztogató honvéd.
(Csekei Zoltán festm.)

Szodalmi Ujság, 1953. apr. 9. 8. old

Kiszimi

Csehei Zoltán

Irodalmi Újság, 1953. apr. 9. 8. old.

MDK

Csekei Zoltán

1950 VIII. 20-án a "Munkácsy Mihály-dij" harmadik fokozatát /2000 frt/ nyerte el

"Traktorosok"

festményéért.

Szabad Nép 1950. VIII. 20.

NDK

Csekei Zoltán

Leányfej.

KMTárs kiáll. 1941. dec. Műcs. 13. 1.

Csekei Zoltán" MDK

"Tervértekezlet a kiskunfélegyházai gépállomáson."

Pogány Ö. Gábor: Az Első Magyar Képzőművészeti Kiállitás.I.
Szabad Nép. 1950. VIII. 27. 11.l.

Csekei festőművész

Művelt Nép, 1951 II.év.1.sz.13

"A honvédség házában"

Csekei

fényképs

Végvári Lajos: I. Magyar Képzőművészeti Kiállitás
Festészet IV.
Magyar Nemzet 1950. VIII.26.

MDK

Csekei Zoltán

"Traktorosbrigád"

Pogány Ö. Gábor: Az Első Magyar Képzőművészeti Kiállítás.I.

Szabad Nép. 1950. VIII.27. 11.1.

MDK

Csekei Zoltán

Pogány Ö. G: Az Első M. Képzőmüv. kiáll. Szabad Nép.
1950. szept. 8. 6 l.

Csekei Zoltán
Férfifej, olaj
Önarckép, olaj
Önarckép, paszt.

XVI. Tavaszi szalon. Nemzeti Szalon, 1941, julius
4 l.

TÁNYÉR,
fajánsz, hegedülő alakkal.
XVIII. század.

LEVELESTÁL és TÁL,
fajánsz, polikróm.
Marseille, XVIII. század.

NAPOLEON MELLKÉPE,
mag. 29 cm.
Sèvresi porcellán, XIX. század eleje.

KÁLYHA,
zöldmázas, domborművekkel,
XIX. század eleje.

TÁNYÉR,
6 drb. Keménycserép, áttört széllel.
Magyar munkák, XIX. század.

MÉSZÁROS-CÉH KORSÓJA,
színes fajánsz.
Késői habán munka, 1835-ből.

TÁNYÉR,
fajánsz, 1835-ből.

KÁVÉSCSÉSZE,
aljjal.
Herendi munka, XIX. század.

MDK

Csekei Zoltán

Munkácsy-díj III.fok

Puskatisztogató honvéd

Kiosztották az 1953. irod. és müv. díjakat. Magyar Nemzet. 1953. ápr. 4.

MDK

Csekei Zoltán

Munkácsy-díj III. fok. 2ooo Ft.

Puskatisztogató honvéd

Szabad Nép 1953. ápr. 4.

M.D.K.

CSEKEI Zoltán festő

Traktoros brigád (festő) (munkásság díj III.

„Tervverlekerlet a kiskunfélegyházi gépállomáson"

1952

Művért. Tompa S. Gábor: Az első magyar képzőművészeti kiállítás 116.l. 122., 123.

MDK

Csekei Zoltán

Pihenő, repr.

Magyar katona a szabadságért. Főv. Képt. 1951. szept. 14 l.

MDK

Csekei Zoltán

Pihenő, of.

Szabadságon, of.

Magyar katona a szabadságért. Főv. Képt. 1951. szept.

3 l.

M.D.K.

Csekei Zoltán

99. Csendélet. Vizf. 49.7 x 62.8, papiros.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 13. l.

Csekei Zoltán

"Puskatisztogató honvéd" c. munkájáért a Munkácsy-dij III. fokzatát kapta.

Irodalmi Ujság, Bp. 1953. ápr. 9.
IV. évf. 8. sz. 8. lap.

MDK

Csekei Zoltán, festö

549. Csendélet. Tempera.

571. Önarckép. Olf. 22.l.

Bp.Mücs.-"A Magyar Müvészetért. Képzöm.Kiáll. 1942. jun.6.-22. Kat. 21.l. és 22.l.

Csehi Zoltán
festőművész
29 éves
(mérgezés. önmg.)
+1953. XII. 22.
Farkasréti temető

Halotti főkönyv
2080 folyósz.

Csekei Zoltán MDK

Csendélet I-II.

Műcsarnok 1937 Képzőm. Főisk. Kiáll.

Csikéi Zoltán.

Munkácsy-díjas festő.

„A magyar katona a szabadságért" c. kiállításon látt képével szerepel.

Magyar Nemzet, 1951. Okt. 14.

Csekei Zoltán.

A Magyar Népköztársaság Képzőművészeti Kiállításán, Bukarestben, szerepelt a "Terrfelbontás a gép- és traktorállomáson" c. képe. (említve.)

Romániai Magyar Szó, Bukarest, 1952. Máj. 6.

MDK

Csekei Zoltán

Csendélet, vf.

Szépmüv. Muz. háborus feszteségeinek jegyzéke

Bp.1952.

Csekei Zoltán MDK

Önarckép, olf.

Mücsarnok 1942 A magyar müvészetért c.kiáll.

Csekei Zoltán

MDK

Önarckép

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállítás

Csekei Zoltán

MDK

Leányfej

Műcsarnok 1941 Téli kiállitás

Csekei Zoltán MDK

Csendélet, tempera

Mücsarnok 1942 A magyar művészetért c.kiáll.

Csekei Zoltán

Traktorosbrigád, olf.

Tervértekezlet a kiskunfélegyházi gépállomáson, olf.

Műcsarnok 1950. I. Magy. Képzőm. Kiáll.

Csekei Zoltán

Tavasz, olf.

Temető, olf.

Műcsarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

Csekei Zoltán IV-évi

A Kegyönmův. Főcikola kiállításán
dicséretet kapott

Magyarság 1937 IV-9.

Csekei Zoltán

Réti tanítványa.
Szerepela Képőműv. Főiskola
kiállításán a Műcsarnokban

Cyság 1937 III. 20.

Csekei Zoltán

MDK

Népliget, tempera-pasztell

Műcsarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

MDK

Csekei Zoltán

Fegyvertisztogató, 1951, olf.

Mücsarnok 1955 Képzőművészetünk tiz éve

Csekei Zoltán

A Kép. Főisk. hallgatója. A Székely Bertalan díj. pályázaton diszérettel kapott

Magyarság 1938 v. 8

Csekei Zoltán

A Székely Bertalan díj pályázatán
dinerétet kapott

Nemzeti lyúg 1938 V.8

Csekei Zoltán.

A moszkvai magyar képzőművészeti kiállításon „Traktoros brigád" c. festményével vett részt. (említve.)

Népszava, 1951. május 9.

Csekei Zoltán.

A moszkvai magyar képzőművészeti kiállításon „Traktoros brigád" és „Tervértekezlet" c. képei szerepeltek. (emelthe.)

Szabad Nép. 1957. Máj. 9.

Csekei Zoltán.

Bukarestben, a Magyar Népköztársaság képzőművészeti kiállításán szerepelt egy képe, mely a tervet megbeszélő traktoristát ábrázolja. (említve.)

Utunk Kolozsvár, 1952. Máj. 15.

oktatásügyi Miniszterium.

Csekei Zoltán
Domony 1914. VI. 2
Réti István volt-laus.
rendes festő
1932/33-933/34, 1935/36 —
1938/39 i. 1940/4

án

A m. kir. vallás- és közo
és ügyszám alatt a keb. s
rendeletének másolata:

'asitom a
. . . . J á n o s műépit
részére /:lakik: Budapest
Budapest-Nagymaros-Vis
utazása alkalmával felmeri
kiállitott és számvevősége
alapján /:.....34.50...../ .H. a
.50 . . fillért a 127.689.
utaljon ki.- Budapest, 19
A miniszter rendeletéből:

Csekei Zoltán

szül. 1915.

Életr.

Uj magy. képz.

(1950)

duplum 91. l.

sz. 1915. A képzőmű főrok elvégzése után Tatán majd Szovátán dolgozott. A második világháboru alatt 1944 a Szovjetunióba tévült, ahol dekorációs és grafikai munkákat végzett. 1947 őszén jött haza. Ez év tavasa óta, a traktorállomásokat járta s szamos kéjet festett a traktorállomások

Életéről. A Munkácsy díj III. fokozatának kitüntetettje.

Gyüjte

A hely neve	A tárgy megnevezése
Felsőőr, Lalam.	Római kath. templom tornyának részlete

Csekei Zoltán

Szabad Művészet
1952. 4. z. 173. l.

(Rálessi dolgára
60. szül. napja)

(portrét
festett róla

Palma Vecchio

Boehn, Max von: Giorgione und
Palma Vecchio. Bielefeld u. Leipzig,
1908.

I. Z. p. e.

Csekei Zoltán

festő

mit. 1915

Szabad Művészetk

1951. 198. l

A moszkvai m.
képem miáll. be-
mut. festm. graf
és szobrok

(Tervértékerlet)

Vk 16199 Dr. Derecsényi Dezső	357	61	2
Vk 123804 Szató Erzsébet	154	30	1
	2.111	32	= 19
Összesen:			

Figyelmeztetés: 1. A fizetési jegyzéket **nem ke**
havi sorrendben irattárában
2. A téritményeket a fent meg

Igazoljuk, hogy a 16. számú hasábban feltüntetet

Budapest, 19

főnök.

561. rakt. szám.

Csekey Zoltán

l.

Szabad Művészet

1950. 9. sz. 366. l.

Az I. m. képzm. iráll. sikere

Honvédelmi min. meg-
bette „Tervértekezlet"

Csekey Zoltán

1932 ~~[illegible]~~ — 1941.

~~Fenképzőm/ősinkert~~

~~12. l.~~

Képzőmiv. Főisk. Évk

1936–37. 58. l. –
1937–39. 117. l.
1939–41. 151. l. –
(102.)

A tőisk. vép. kiáll. 1937
dicsérő elismerés.

Csekei Zoltán

1941. megkapta Kál-
di Jenő díját.

Szüngei Tars
a Tavaszi Szalon
Katalogusából

Csekey Zoltán

IV. éves

1937/38-ban a főiskola Székely Bertalan-díj pályázatán dicséret-ben részesült

Ferkèpzőmfőiskévk 117. l.

1937/39

Csekei Zoltán

IV. éves

a főiskola karmesteri

kiállításán dicséretes

elismerés

Képzőm. Főisk. Évk.

1936/37. 58 l.

Ferképzomfoiskévk

SL.T.)

Csekei Zoltán.

1936. Tavaszi Szalon (N.Sz.)

Csendélet, olaj
Önarckép, olaj

Nemzeti Szalon

Csendélet

1936 Tav. h.
1937 Föisk
1942 Művért

Gyarakép

1936 Tavfel
1941 Tavh (2)
1942 Gmkt
1942 Művért

Csekei Zoltán

Csekei Zoltán festő

CSEKEI ZOLTÁN

22	Csendélet, olajfestmény	25.—
23	Önarckép, olajfestmény	25.—

Sz T. Nemzeti Szalon
Tavaszi Szalon

1936 ápr.-máj.

r Aartsen.

skedő-leány.

hajú, bajuszú és szakállú
ppal. Jobb kezében tojással
vadat tart, míg baljával a
Öltözete: piros ujjas, fölötte
anilyen nadrág és faczipő.
áruló leány van, a ki jobbra-
ve, a hordók egyikére helye-
. A bolthajtásos kapuból a

Lelt. sz. 1337. — Vétetett 1894
1500 M-án vagyis 1785 K-án
június 24-én (153–95). — Az
95 és az 1895 november 28-iki
— Az elszámolást jóváhagyta az
5–900) és az 1901 augusztus
901).
adatok:
01, 1904: XVII. 1337. *Pieter*
dő-leány.
nban. 1906: Cab. K. 673. *Pieter*
szt s a vajárus-leány. — 1906,
lit De lange Pier: Au Marché.
r. 24. l. — Verzeichniss Nº 222.

III.

87 (1337).
593 (1)

87

Csekei Zoltán

festő

l.

Nemzeti Szalon
Tavaszi Szalon

1941 jul. (n.o.
Férfifej
Önarchép II.) of
Önarchép III., part

Viselet.

Női ruha.

A balra fordult lovon
fátyollal és tollal, bő ujjú
szoknya. A háttérben a korlát

LOVAGLÓ ÖLTÖZ
Melléklet a Pesti-hölgy-

alól jobbra: Ny. Rohn és Grun
legalól jobbra: Pest, April 1

Kny., mér. 25.6: 21.5 cm

Csekei Zoltán

39. Csekei Zoltán . . . . Csendélet
40. Csekei Zoltán . . . . Csendélet

olaj

Tanár: Réti I.
Réti I.

Képrőm. főisk. kiáll.
1937

Ouchi Csekei I.

1941-42 Téli

Leányfej

1942 Tav Gyarekép IV

M. Mův-ért

1942 jun (Mův)

Csendélet III/, temp

Gyarekép V/of

1943 máj (h.o.)

Tavasz / of

Tanató

Néplejet, temp-part.

/ a terítvényt a foto leírásával,

Kérem legyen olyan jó,adja át a le

Csekei Zoltán

festő

Ukminkiáll. 1943

Csendélet VI tempera

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

I. M. képrem kiáll Csekei I.

1950 aug (Munes)

Traktoros brigád, of

Tervértekezlet a kfélegbári gépállomáson

M. kat. a szab. ért. 1951 szept-okt (Fév. képt)

Pihenő

Szabadságon I / of

II. M. képrem. kiáll. 1951 nov-dec (Munes)

Termelési hírek

Szabadságon II / of

Arckép kiáll. 1952 aug (Erasi)

Folyamőr, of

III. M. képrem kiáll. 1952-53 (Munes)

Fegyvertisztító

Híradó) of

Kedvességedet és fáradságodat elő-
re nagyon hálásan köszönöm. Dezső

Budapest, 1940 aug. 16.

Galádodnak kérnek=
jaimag és meleg
üdvözletemet!

Csekei

festő

l.

Szabad Művészet

1950. 136. l.

Román - Z. Gács:

Tav-i merőgard. kiáll

(archepei voltak)

Nagyméltóságodnak f.
deletére mély
régi templom
600 K. állams
be, mert egyet
vitási munk
miatt. Meg a
A múlt é
mot is sajavit
a templom al
Igy tehát k
munkálatok
Majd Nag

MDK

Cseki Lajos

Cseki Lajos / cipőterv/ résztvett a IV.Orszg. Iparm.Kiáll.-on.

IV.Országos Iparművészeti Kiallitas.Műcsarnok Budapest 1959.Dec. 18 - 1960. Jan. 31 Kat.

MDK

Cseki Lajos, cipőterv

4. Orsz. iparm. kiáll. Mücs. 1959.

MDK

Cseki Lajos

cipőterv

4. Orsz. Iparmüv. kiáll. Mücs. 1959. dec.

Csoklész.

Kastély.

Épült 1722.

Rados János-
Magyar Kastélyok
12. l.

t./Főleg a római tudományegyetem előadá-
lcseleti kar hallgatója olasz nyelvi és
eti és neveléstudományi előadásokon vett
r az egyetem egész szervezetét,különösen
it.Minthogy olaszországi tartózkodásának,
ett,az olaszországi müvelődési viszonyok
ulmányozása volt a főcélja,állandóan igye
nyos és irodalmi egyesületek előadásain.
ma történeti és müvészeti emlékeit.Junius
glalkozott.Ezekben a nevelési eljárások
s a klasszikus és modern nyelvek tanitásá
tus havában a perugiai nyári egyetem elő-
an Campanella Tamás Napvárosáról irt ér-

Csekléz

54. — CSEKLÉSZ ✞: Gróf Esterházy-kastély
Schloss der Grafen Esterházy — Château des Comtes Esterházy — Castle of the Counts Esterházy
(1722.)

Cseklész -

Esterházy - kastély

Radvo Jenő dr -
Magyar kastélyok. 218.

CSEKLÉSZ

Esterházy kastélyát, Pozsony megye egyik legnagyobbszabású világi alkotását gróf Esterházy József építtette 1722-ben. A kocsiútról kisebb épületek közt a cselédház, konyhaépület és kocsiszíntől szegélyezett előudvarba jutunk, melyet a háromtornyú, mozgalmas körvonalú U-alakú emeletes kastély előkelő gazdagságával hatásosan zár le (54. ábra). Szárnyait a valószínűleg utólag épült földszintes, alárendelt jellegű, traktus köti össze, ez udvarát az előtte levő hatalmas térségtől teljesen elválasztja, úgy, hogy a kastély derékban elvágott udvari kiképzése sem érvényesülhet kellőképen.

~~1928/1928~~

II/3

nagy alakú tud-
könyvek, fölel

a művészettörténet

körébül

complett Müvészi Ipar.

Czeklészi kastély.

Czekleszer Schloss-
brand. Pozsony. 1912.

Gent. (426)

Lo „Spazio e Forma", la rivista dell'architettura ungherese moderna saluta l'Alta Ungheria che fa ritorno allo splendore della Corona di Santo Stefano. Salutiamo il territorio ed il popolo della regione che da mille anni ha abitato quella terra, creandovi un'architettura nello spirito europeo, ma di un significato ungherese. Salutiamo le chiesette romaniche tanto graziose nella loro semplicità, le chiese di villaggio caratteristiche a due navi della regione, come pure le poderose basiliche delle città e la cattedrale di Santa Elisabetta di Kassa slanciantasi nelle sue ricche forme gotiche, i superbi castelli e palazzi dei monti e delle valli, il castello Andrássy di Krasznahorka, il castello di Cseklész dei Conti Esterházy, le chiese barocche, fra quali con affetto speciale quella dell'ordine Premontrense in Jászó. Salutiamo i palazzi dei comitati dei secoli XVIII—XIX che ci narrano dello spirito dell'epoca, salutiamo le case di campagna dello stile impero . . . e possa il nostro saluto arrivare fino ai nostri colleghi, a tutti quelli che hanno sostenuto 20 anni di regime straniero per amore alla propria terra. Dio voglia che negli anni venturi possano compiere un bel lavoro d'architetto.

JÁSZÓ

A premontrei templom — L'église des prémontré de Jászó — La chiesa premontrense di Jászó — Die Prämonstratenser Kirche von Jászó

CSEKLÉSZ

Az Eszterházyak kastélya — Le chateau Eszterházy — Il palazzo Eszterházy — Das Eszterházysche Schloss

Space and Form the review of Hungarian architecture of our times extends a cordial greeting to the Hungarian uplands which have been restituted to Hungary and returned to the protection of the Holy Crown of St. Stephen. We greet this district and the inhabitants of this region which served their mother country since a thousand years and created European architecture of Hungarian character. We greet the romantic twin steepled village churches of this region as well as the wide naved churches of the towns and the Elisabeth Cathedral of Kassa, a structure in gothic style; the proud castles and fortresses of the mountains and plains; the Andrássy castle at Krasznahorka; the Eszterházy castle at Cseklész, the baroque churches amongst which we extend a special greeting to the Premonstratesian order at Jászó. We greet the XVIII and XIXth century prefecturships which tell about the spirit of collaboration that has reigned throughout the ages; we greet the country mansions in Empire style ... Our welcome extends to all those colegues of ours who during 20 long years lived under foreign domination; we ask Providence to help them to execute many daring constructions during the following years.

Tér és Forma 1938,

Prága Szidor Károly államminisztert nevezte ki szlovák miniszterelnökké

A szlovák országgyülés elnöksége késő éjszakáig tárgyalt Prágában — Feszült a szlovák nép hangulata — Berlinben nyugalommal, de érdeklődéssel figyelik az eseményeket

Prága, márc. 11. (Inf.) A szlovákiai helyzet sulypontja szombaton délután Pozsonyból Prágába helyeződött át. A menetrendszerü pozsonyi gyorsvonattal a késő délutáni órákban megérkezett a cseh fővárosba a szlovák országgyülés elnöke, dr. *Sokol Márton* és két alelnöke, *Zdanov* és *Mederly*. *Rögtön megérkezésük után megkezdték a tárgyalásokat a prágai központi kormány tagjaival* az uj szlovák kormány kinevezése ügyében.

A prágai minisztertanács, amely a szlovákiai események miatt péntek este óta permanenciában ülésezett, Sokolék megérkezése után megállapitotta, hogy bár a köztársaság elnöke jogosan nevezte ki Szivak közoktatásügyi minisztert ideiglenes miniszterelnökké, *Szivak megbizatását nem tartja fenn,* hanem hozzájárul ahhoz, hogy a szlovák országgyülés elnöksége *uj kormány kinevezését javasolja.* A további tárgyalások az uj kormány egyes miniszterеinek személyére vonatkoztak. *A szlovák megbizottak a legnagyobb nyomatékkal sürgették a megegyezést és hivatkoztak arra, hogy ha a szlovák válságot nem oldják meg haladéktalanul, a helyzet végleg felborulhat Szlovákiában.* A szlovák nép hangulata a végsőkig feszült és ha a cseh csendőrséget és katonaságot nem vonják vissza huszonnégy órán belül, akkor igen sulyos események kirobbanásától kell tartani.

Leváltották a cseh karhatalmat

Pozsony, márc. 11. (Inf.) **A cseh karhatalom leváltása szombaton estére befejeződött. Este hét órakor a Hlinka-gárda és vele együtt a pozsonyi német párt önvédelmi osztagai felvonultak a kormányzósági palota elé és megszállták az épületet. Még ezt megelőzően kisebb bonyodalmak támadtak a pozsonyi német párt önvédelmi osztagainak felfegyverzése kérdésében. A Hlinka-gárdával szövetkezett német osztagok fegyveresen vonultak fel a német párt helyiségei elé, hogy onnan a kormányzósági palotához menjenek, az államrendőrség pozsonyi vezetője azonban meg akarta akadályozni a fegyveres német alakulatok felvonulását és az alakulatok lefegyverzését követelte. Karmasin német államtitkár közvetitésére később elállottak ettől a tervtől s a német osztagok is fegyveresen vonultak fel a kormányzósági palota megszállásához.**

A pozsonyi Hurban-kaszárnya előtt az esti órákban ujabb tüntetések voltak. Többszáz főnyi tömeg gyült össze a kaszárnya előtt és a cseh tankok kiszolgáltatását követelte.

A német párt tagjai az esti órákban az osztrák Anschluss egyéves évfordulója alkalmából nagygyülést tartottak a fejedelmek mezején. A német párt rendosztagai horogkeresztes zászlókkal vonultak ki a mezőre.

Szidor államminiszter lett a miniszterelnök

Az éjszakai órákban a helyzet teljesen zűrzavarossá vált. A Hlinka-gárda, amely a délután folyamán megszállta a középületeket, a jelek szerint minden hatalmat a gárda bizalmi embereinek kezében akar összpontositani és feltétlenül keresztül akarja vinni a maga akaratát. A délután folyamán visszavont cseh karhatalmat éjszaka ismét felvonultatták Pozsony utcáin s egy ujabb cseh hadosztály is utban van Morvaországból Pozsony felé. A szlovák néppárt képviselői közül állitólag 18-an vannak letartóztatásban s azonkivül még 180 ismert szlovák személyiséget vetettek börtönbe. Prágából éjfélkor hivatalos jelentés érkezett, amely szerint Hácha elnök kinevezte az uj kormányt. Miniszterelnök Szidor eddigi államminiszter lett. Pozsonyban nem jósolnak hosszu életet ennek az uj kormánynak.

Hivatalos jelentés az uj kormányról

Prága, márc. 11. (Cseh Távirati Iroda.) A köztársaság elnöke a mai napon a szlovák országos kormány megmaradt tagjait: Szivák Józsefet és Teplánszky Pált hivataluktól felmentette.

Egyidejüleg a köztársaság elnöke a szlovák országgyülés elnökségének javaslatára kinevezte az uj szlovák kormányt, amelynek összetétele a következő:

Miniszterelnök: Szidor Károly, a központi kormány elnökének helyettese.

A kormány tagjaiul az elnök a következőket jelentette ki:

Dr. Sokol Mártont, a szlovák országgyülés elnökét, akit a belügyminisztérium vezetésével bizott meg;

Szivák József képviselőt, akit az iskolaügyek és a nemzeti kultura ügyeinek vezetésével bizott meg;

Stano Gyulát, a szlovák országgyülés helyettes elnökét ,akit a közlekedési és közmunkaügyi ügykör vezetésével bizott meg;

dr. Zatkó Péter mérnököt és képviselőt, akit a kereskedelem, ipar és mezőgazdaság minisztériumának vezetésével bizott meg;

dr. Hrncjar Sándor kormánydelegátust, akit a pénzügyminisztérium ügyeinek vezetésével bizott meg;

dr. Fritz Géza képviselőt, akit az igazságügyminisztérium ügyeinek vezetésével bizott meg.

A tüntetések áldozatai

Pozsony, márc. 11. (Bud. Tud.) A péntek délutáni pozsonyi tüntetéseknek két halottja és öt sebesültje van. A sebesültek között van két csendőr is. Az egyik halott Kopál Antal 27 éves asztalos, Hlinka-gárdista, aki az Ipar-palota előtti összetüzés során vesztette életét. A másik halott Spota Mária 59 éves trafikosnő, akit a Kereszt-utcán lévő trafik bódéjában ért egy puskalövés, amelyet a tüntetések során adtak le. A golyó az asszony szivébe furódott és azonnali halált okozott. Férje, Spota János rokkant, este nyolc órakor találta feleségét holtan a trafikbódé székében.

18 halott

Pozsony, márc. 11. A Grenzbote ma esti kiadása arról értesül, hogy a szlovákok és az idevezényelt karhatalmak összetüzése következtében 18 szlovák halt meg, akik nagyobbrészt a Hlinka-gárda tagjai.

Berlin figyeli az eseményeket

Berlin, márc. 11. (Magyar Távirati Iroda.) A német közvélemény nyugalommal, de érthető érdeklődéssel figyeli a szlovákiai eseményeket. Általános az a vélemény, hogy *a prágai kormány megsértette Szlovákia autonómiáját és sutba dobta a müncheni és bécsi rendelkezéseket és ismét a bevált benesi-módszerrel, a szuronyokkal akar kormányozni.* A lapok oldalas cikkekben számolnak be a legujabb fejleményekről és cseh jogsértésről, prágai terrorról és szlovák mártirokról irnak.

Az elmozditott Tiso-kormánynak a német birodalmi kormányhoz intézett jegyzékét még nem hozták nyilvánosságra. A kiszivárgott hirek szerint a jegyzékben Tiso és volt minisztertársai felhivják a német kormány figyelmét arra, hogy Prága alkotmányellenesen járt el velük szemben, mert az autonóm szlovák kormány egyedül a szlovák tartománygyülésnek tartozik felelősséggel. A tartománygyülés pedig február 23-án egyhangúan bizalmat szavazott a Tiso-kormánynak. A jegyzék végül felkéri a német kormányt ennek a jogos álláspontnak támogatására.

Ma reggel olyan hirek terjedtek el, hogy a mai nap folyamán *Berlinben a titkos tanács ülése foglalkozik a szlovák jegyzékkel.* A hirek nem bizonyultak helytállóknak. A külügyminisztériumban folytak ugyan tanácskozások a jegyzékkel kapcsolatban, *de a német kormány eddig még nem adott választ Tisonak.*

Nem lesz változás a nemzetiségi politikában

Pozsony, márc. 11. (Cseh Távirati Iroda.) A szlovák kormány sajtóirodája a következő közleményt adta ki:

A lakosság egy része, főleg a magyarok és a németek körében felelőtlen elemek azt a hirt próbálják elterjeszteni, hogy a szlovák kormány összetételében beálló változás nemzetiségi politikánkban bizonyos visszafordulást jelent. Szükségét érezzük tehát annak, hogy határozottan kijelentsük, mindezek a hirek hamisak és hogy terjesztőik ellen eljárás fog megindulni.

Nemzetiségi politikánkban semmi sem fog megváltozni, éppen ellenkezőleg siettetni fogjuk a nemzeti kisebbségeinkkel való szorosabb együttműködés megvalósulását. *(MTI)*

Rehabilitálták Gaydát

Prága, márc. 11. (Inf.) Hácha elnök rendeletére szombaton rehabilitálták Gayda Rudolf tábornokot, a cseh fasisztapárt vezérét. Gayda visszakapta a cseh hadseregben viselt tábornoki rangját, de természetesen nyugállományban.

Hlinka-gárdisták Ungvár közelében

Ungvár, márc. 11. Ideérkezett hirek szerint az Ungvár közelében szlovák oldalon lévő Lakárd községben Hlinka-gárdisták a gárda központjának utasitására megkisérelték a hatalom átvételét. Ma reggel a csendőrséget akarták megszállni, de itt erős ellenállásra találtak. Lövöldözésre került a sor a csendőrség és a gárdisták között. A gárdisták három halottat és több sebesültet vesztettek. A községben a lakosság hangulata rendkivül izgatott.

Csermak minisztert letartóztatták

Bécs, márc. 11. Bécsi szlovák körök értesülése szerint Teplanszky miniszter rendeletére ma délután letartóztatták Csermak volt minisztert.

Mach Sándort Pozsonyból Brünnbe szállitották.

AKAROD

hogy idegességed, fejfájásod megszünjön?

Egészséges, fiatal, szép akarsz maradni?

Akkor helyes életmód mellett célszerüen kell táplálkoznod. — Az idegeknek, az izmoknak, a szivnek és az agynak a nélkülözhetetlen tápanyagokon, tápsókon kivül életfontosságu

vitaminokat

is kell kapnia. Hiánytalanul, azonnal felhasználható alakban, töményen szállitja mindezeket az Ovomaltine.

Reggeli-uzsonnára 1—2 csésze OVOMALTINE fokozza az izmok és idegek erejét, visszahozza az életkedvet és szellemi frisseséget.

OVOMALTINE

napi használata csak fillérekbe kerül.

Ára a doboz nagysága szerint: P 1.25, P 2.50, P 4.50. Dobozonként 8—10% visszatérítési szelvény.

Pozsony németsége az ostromállapot ellenére megtartotta az osztrák Anschluss egyéves évfordulójára rendezett ünnepséget

A miniszterelnökségi palotán horogkeresztes lobogó leng — Fegyverropogás mindenfelé az utcákon

— A Pesti Hirlap kiküldött munkatársának telefonjelentése —

Pozsony, márc. 11. Csak futó pillanatképeket adhat a tudósító Pozsony szombat estéjéről. Az egész város talpon, tömegek özönlenek az utcákon, innen is, onnan is lövések ropogása hallatszik. A taxi elakad, felfordulás, hangzavar . . . Összefogó jelentés szerkesztésével foglalatoskodni lehetetlen.

Kezdődött a késő délutáni órákban, amikor nyilvánvaló lett, hogy a pozsonyi németség Karmasin felszólitására késő esti kezdettel mégis megtartja a szabad téren ünnepét, az Anschluss évfordulója alkalmából. Megtartja annak ellenére, hogy ostromállapotot hirdettek ki, vagyis este kilenc óra után sem az utcára nem szabad menni, sem gyülekezni magánhelyeken nem szabad. Kávéházaknak, éttermeknek zárva kellett volna maradniok. *Karmasinék erre kivezényelték néptársaikat az utcára.*

Hatalmas tömeg ügyes rendezésben még nagyobbarányuvá duzzasztva. A felvonulás apró részleteit figyelve, önkéntelenül a bécsi Anschlussra gondol az, aki azt is végignézte. Ugyanazok az ütemes kiáltozások: *„Heil Hitler! Ein Volk, ein Reich, ein Führer!"* Ugyanazok a fehérharisnyás lábak, zászlókat lengető fiatal fiuk, leányok kigyózó oszlopai, horogkeresztek áradata. *A téren az ünneplő sokaság orkánszerüen morajlik.* Már késő délután megjelennek a német kisebbség polgári szervezeteinek vezetői, horogkeresztes karszalagokkal, vállra vetett puskákkal. Honnan vannak a fegyverek? — senki sem kérdezi. Lezárnak egy kisebb városrészt. Arramenet megállitanak: *Tilos az átjárás!* Ahogy közelükbe érek, négyen is lekapják a puskát, mellemnek szegezik a csöveket. Igazolom magam: *magyar állampolgár vagyok.* Erre udvariasabbak, de azért határozott hangon közlik, hogy szigoru utasitást kaptak: *senkit sem szabad átengedni.* Kérdem, kitől jött az utasitás. Gyanakvón mérnek végig: *„Semmi köze hozzá!"* Intenek, tovább kell mennem. Vi-

gasztalás, hogy pár másodperccel utánam érkezik egy cseh rendőrtiszt, *akit kevésbé udvariasan küldenek tovább.*

A miniszterelnökségi palota tetejére *felhúzták a horogkeresztes lobogót.* Az emberek tanácstalanul állnak a ház előtt és találgatják, vajjon mindez mit jelent.

A horogkeresztes menet kigyózik. Valahonnan egy ablakból lövés dörren, a revolver fénye felvillan. Felhördül az utca: *rálőttek a menetre!* Egyszerre felbomlik a rend, *ostrom alá veszik a házat.* Revolvergolyók pattognak a falakon, hull a vakolat. Már törik be a kaput, tépik szét a bolt kiakasztott hirdetőtábláit. *Innen is, onnan is revolverek ropognak.* Van, aki elszalad, van, aki közelebb tolakszik. Egyszerre csizmadobogás, puskával felszerelt csendőrség tart futólépésben a térre. A nekiiramló tömeg magával sodor. Mögöttem csak szórványos revolverdörrenések hallatszanak, *sortüz még nem volt.*

Szállodámnak, a Carltonnak közelében . . . A német felvonulás énekszóval tart. Egy cseh csendőr közbe akar lépni, hangzavar, lárma, futó alakot látok, majd ismét a kékes, rövid fény, dörrenés. Lelőttek egy csendőrt.

Egy átjáróházból rálőnek a felvonulásra. A golyó nem talál, a merénylőt haldokolva viszik kórházba. Elterjedt a hir: zsidó volt. Zsidóellenes tüntetésekben robban ki a tömeg.

— *Heil Hitler!* — hangzik orkánszerüen. A felvonulás még egyre végeláthatatlan sorokban tart. Amikor hotelszobámból e sorokat diktálom, diadalmasan felszürődik az utcáró a *Horst Wessel*-dal. Kemény léptekkel menetelnek el a horogkeresztes karszalagos német polgári csapatok.

Éjfélkor: A délutáni és esti órák izgalmai és összetüzései után a késő éjszakai órákban helyreállt a rend. *Pozsony teljesen kihalt, egy lélek nem jár az utcákon.* A kedélyek megnyugodtak, de még mindig izgatottan tárgyalják, vajjon a holnapi és holnaputáni napok nem hoznak-e meglepetést.

Neller Mátyás.

A pénzügyminiszter az iparosok kívánságairól

A *Keresztény Iparosok Országos Szövetségének* küldöttsége *Müller Antal* orsz. képviselő vezetésével felkereste *Reményi Schneller Lajos* pénzügyminisztert. Az iparosküldöttség a tatarozási adókedvezmény meghosszabbitását, a rendkivüli házadómentesség kiterjesztését kérte, az óhegyi ezer kisiakás megépitését és a légoltalmi óvóhelyek felállitását szorgalmazta, a kézműipari hitelkérdés megoldását és a szociális nyugdijalapoknak épitkezésekbe való befektetését kivánta.

Reményi Schneller pénzügyminiszter kijelentette, hogy az idevonatkozó pénzügyi kérdések tárgyalás alatt vannak és előreláthatóan *kedvezően elintéződnek.* Gondoskodni kivan azoknak az összegeknek közhasznu felhasználásáról, amelyek mint takarékbiztositó tőkék a bankok pénztárában vannak és igyekszik az iparosságot olcsó hitelhez juttatni.

Éjszakai rulettrazzia Budapesten

Dr. *Laky Lajos* főkapitányhelyettes, detektivfőnök intézkedésére pénteken este a detektivek ismét rulettrazziát tartottak a fővárosban. Ezuttal olyan detektivek mentek három rulettklubba, akiket még nem ismernek a kártyások világában. Este hét óra után tiz-tiz detektiv indult a Rákóczi-ut 26., a Mussolini-tér 3. és a Teréz-körut 26. számu házba. A detektivek kettesével-hármasával, mint vidám vendégek jutottak be a rulettklubokba, ahol nem is sejtették, hogy a rendőrség emberei ülnek le a játékasztalok mellé.

Amikor már javában folyt a játék és uj vendég érkezett, *a detektivek felállak és lefoglalták a játékpénzeket és igazoltatták a játékosokat. A Rákóczi-ut 26. számu házban harmine embert igazoltattak — köztük néhány előkelő állásu férfit, — a Teréz-körut 26. számu házban pedig nyolcat. Közülük többet bekisértek a főkapitányság központi ügyeletére.* Innen igazoltatás és kihallgatás után csak a késő éjjeli órákban távozhattak. Mind a három házban lefoglalták a rulettgépet, az ott talált játékpénzt, valamint a játékhoz szükséges szereket. A lefoglalt holmit beszállitották a főkapitányság bünügyi osztályára.

A rulettrazziák hire gyorsan elterjedt az éjszakai világban és két kártyaklub kivételével már este 9 órakor az összes olyan kártyaklubokban, ahol rulett és más szerencsejáték folyt, abbahagyták a játékot és bezárták az ajtókat.

A főkapitányság szombaton a kora délutáni órákban a rulettrazziákról a következő *hivatalos jelentést* adta ki:

„Március 10-én este 7 órakor a főkapitányság rulettrazziát tartott a Teréz-körut 26. II. em. 7. szám alatti lakásban, ahol 8—10-en játszottak rulettet. A rendőrség itt lefoglalt 590 pengő készpénzt, 2267 zsetont és az összes játékszereket. Egyidőben hasonló razziát hajtottak végre a Rákóczi-ut 26. I. em. 6. szám alatti helyiségekben, ahol 30 ember játszott. Ebben a lakásban 1840 pengő készpénzt és 2993 zsetont foglalt le a rendőrség, valamint a Dohány-uteai ablakhoz, menekülés céljából felszerelt kötélhágcsót. *A játékvezetők ellen megindult a közigazgatási eljárás*".

Másodpercek alatt

omlik szét a vizben az Aspirin-tabletta. A finom porrá szétesett Aspirin gyorsabban és egyenletesebben oszlik el a szervezetben és fokozottabb hatást fejt ki meghülés, fájdalmak és reuma ellen.

ASPIRIN tabletták

Minden Aspirin-tablettán a »*Bayer*«-kereszt látható, ez különbözteti meg az utánzatoktól.

BAYER

A végleges határrendezés északon 212 négyzetkilométerrel és kilencezer lakossal gyarapitja Magyarországot

Milyen területet csatolnak el tőlünk?

Néhány nap mulva *Magyarország ismét gyarapodik területben és lélekszámban.* A bécsi döntőbirósági határozat alapján ugyanis a mult év november elején megállapitott *ideiglenes demarkációs vonalat felváltja az a végleges határ*, amit a magyar-csehszlovák vegyes bizottság Pozsonytól kezdve az Ung folyóig terjedő szakaszon állapitott meg. Hivatalos kommüniké már beszélt arról, hogy *husz község kerül vissza magyar fennhatóság alá*, de ezzel szemben Csehszlovákiához csatolnak vissza nyolc községet. *Közigazgatási* szempontból végleg felszabadult egy törvényhatósági és három megyei város és 879 község.

A *Felvidék visszacsatolt területe* az ideiglenes demarkációnális vonal és a trianoni határ között pontosan *11.840 négyzetkilométert tesz ki*, amelyen az 1938 végén tartott *népességösszeirás 1,032.356 lakost számlált meg.* A végleges határrendezés után, amely tudvalevően egyelőre csak az Ung folyóig terjed, vagyis Kárpátaljának már eddig visszacsatolt részére még nem vonatkozik, *március 15-én*

Magyarország kap ujabb husz községet, amelyeknek kataszteri területe a legutolsó magyar népszámlálás hivatalos adatai szerint 51.682 katasztrális hold, négyzetkilométerekre átszámitva 297.4 négyzetkilométer.

Ugyanekkor a cseh-szlovák fennhatóság alá visszacsatolandó *nyolc község kataszteri területe az ideiglenes felszabadulás idején felvett adatok szerint 14.755 katasztrális hold, azaz 84.9 négyzetkilométer.* Területileg tehát Magyarország gyarapodik 297.4 négyzetkilométerrel, de ugyanakkor területe csökken 84.9 négyzetkilométerrel és igy

a tiszta gyarapodás 212.5 négyzetkilométernek felel meg.

Ez a terület valamivel nagyobb, mint Budapest székesfőváros egész területe. Március 15-től kezdve tehát Magyarország területe a trianoni határok között fekvő 93.073 négyzetkilométeren kivül 11.839 négyzetkilométerrel és a legujabb gyarapodással, 212 négyzetkilométerrel együtt *összesen 105.124 négyzetkilométer lesz.*

Az uj területen, nevezetesen *az emlitett husz községben* a legutóbbi magyar népszámlálás adatai *14.391 lakost tüntettek fel. Ezekből 10.082 magyar anyanyelvü volt*, 3898 szlovák és valamivel több mint száz németajku. A most felszabaduló egykori magyar községek közül legnagyobb *Vága*, a Vág mentén a galántai járásban, 1910-ben *2036 lakosa közül 2030 volt magyar*, a nyitramegyei *Nagycécény 1636 lakosa közül 1629 magyar*, a nógrádmegyei *Felsőzellő 804 lakosa kivétel nélkül magyar*, a premontrei prépostság ősi székhelye, *Jászó 1361 lakosából 1318 volt magyar.* A magyar népszámlálás jelentékenyebb számu szlovákot talált az abaujtornai Ájfalucskán (661-ből 601), az abaujtornamegyei Aranyidán (878-ból 758), a gömörmegyei Andrási községben (594-ből 494) és az ugyancsak gömörmegyei Rekenyeujfalun (517-ből 476). Ezek az adatok is csak azt bizonyitják, *milyen nehéz az ugynevezett népi elv rideg alkalmazása és mennyivel tökéletesebb a szentistváni állami eszme alkalmazása a gyakorlatban!*

Az elcsatolandó nyolc község lélekszáma a mult év végén, a *népösszeiráskor 7315 volt.* (A csehszlovák népszámlálás 1930-ban még 7495 lelket talált ott.) A legutolsó magyar népszámlálás adatai szerint ezekben a községekben *6191 lakos közül 3662, vagyis a többség magyarajku.* Azóta természetesen gyarapodott a lakosság és a csehszlovákok bizonyára nem magyarokat telepitettek oda. Ennek ellenére kétségtelen, hogy *szépszámmal kerülnek ismét magyarok csehszlovák fennhatóság alá.*

Egy szép Esterházy-kastély földjén...

A visszacsatolandó községek közül a legnagyobb a pozsonymegyei *Cseklész*, amely most, négyhónapi magyar rezsim után ismét Cekliis lesz. Az 1910. évi magyar népszámlálás idején *2103 lakosa közül 1663 volt a magyar és csak 370 a szlovák.* Akkor 290 lakóházat számláltak ott, a mult év végén már 635 lakóházat találtak, ami a *község hatalmas fellendülésére mutat.* Az egykori Budapest—Marchegg vasuti fővonalnak ez volt most a *magyar határállomása* és ezen át közlekedett, illetve a hivatalos kommüniké értelmében még a március 14-én életbelépetendő és 36 órán át tartó határzár idején is akadálytalanul közlekedik a *Budapest—prága—berlini gyorsvonat.* Cseklész 196 kilométerre esik Budapest Nyugati-pályaudvartól és alig néhány kilométerre Pozsonyszőllőstől, ahol a pozsonyi rendezőpályaudvar kezdődik. *Cseklész szép kastélyáról hires*, amelyet 1722-ben épittetett gróf Esterházy József. Értékes mügyüjtemények (képtár, régiségek, müipari tárgyak) vannak benne és nevezetessége volt a *Napoleonra vonatkozó kéziratgyüjtemény*, de pompás könyvtárát tüzvész hamvasztotta el. Cseklész visszacsatolása után a magyar határállomást csak nyolc kilométerrel beljebb, Szencnél lehet berendezni, mert a közbeeső Magyarbél csak megállóhely.

Gány kisközség Pozsony megyében, Galántától északra. Ez volt most a Budapest- galánta zsolnai fővonalon az utolsó magyar állomás, amelyet most Galántára kell áthelyezni. Gány község nevét, amelynek egyébként az évvégi összeiráskor 462 lakosa volt, *már 1025-ben emliti a Nyitra mell-iti sobori apátság alapitó oklevele.* A régi magyar kulturhely most ismét idegen fennhatóság alá kerül.

Barakony ugyancsak pozsonymegyei kisközség, határos Gánnyal és most visszakapja csehszlovák nevét: Brakon lesz ujból. Különben mindössze 150 lakost számlál, akiknek többsége szlovák.

Zsitvaujfalu barsmegyei kisközség, Verebélytől északra, az Ersekujvár—aranyosmaróti vonal mentén, 1369 magyar és szlovák lakossal. Ez is magyar kilépő vasuti állomás volt, amely most öt kilométerrel délebbre, Verebélyre kerül vissza, Zitvaujfalu pedig ujból Nova-Ves-nad Zsitavou lesz.

Mikszáth Kálmán szülőfaluja ujból Sklabina lesz

Mikszáthfalva kisközség, Balassagyarmattól északkeletre. *Erzelmileg különösen érzékeny ennek a községnek elvesztése*, bár a magyar népszámlálás szerint is főleg szlovákok lakják. Ezt a most 819 lakosu községet 1910-ben az a megtiszteltetés érte, hogy *Mikszáth Kálmán irói jubileumakor*, amikor az egész nemzet nagy fénnyel ünnepelte a község halhatatlan emlékü fiának 40 éves irói müködését, Ferenez József a Szent István-renddel tüntette ki, a budapesti tudományegyetem pedig a bölcsészet diszdoktorává avatta, a *kormány Mikszáth szülőfaluját, Szklabonyát nevéről nevezte el Mikszáthfalvának.* A csehszlovák rezsimben Sklabina néven ismerték ezt a községet.

Nandrás gömörmegyei kisközség, Jolsva mellett, 368 lakossal, akiknek többsége szlovák.

Velejte zemplénmegyei kisközség, Legenye—Alsómihály fontos magyar vasuti csomópont szomszédságában, a Sátoraljaujhely—tőketerebesi országuton, 861 lelket számlál. *Kis fürdője is van, konyhasós savanyuvizzel.* Most Velaty-nak fogják hivni.

Baranes az előzőtől északkeletre, szintén kisközség, 496 lakossal.

Ha az elcsatolandó községek 7315 főnyi lélekszámát levonjuk az ujból Magyarországhoz csatolandó husz község lélekszámából, amely most 16.000,

kerekszámban 9000 fővel gyarapodik Magyarország lakosainak száma.

A trianoni területen 1930-ban 8,688.319 volt a népesség száma. A felszabadult terület 1,032.000 lélekszámával együtt

Magyarország lakosainak száma ma 10,110.000 főre tehető.

Szörnyen fájdalmas tény, hogy a végleges határrendezés során magyar községeket kell visszaadni Csehszlovákiának. Remélhetőleg a Kárpátalja végleges határának megállapitása lényegesen megnöveli az ország lakosainak számát. A trianoni alig nyolcmillió lakos számához viszonyitva, a nehéz külpolitikai helyzet ellenére, Magyarország tekintélyesen gyarapodott.

Bercz Sándor.

SZIKLA-PUSZTASÁGOK HELSINGFORS HÁZAI KÖZÖTT.

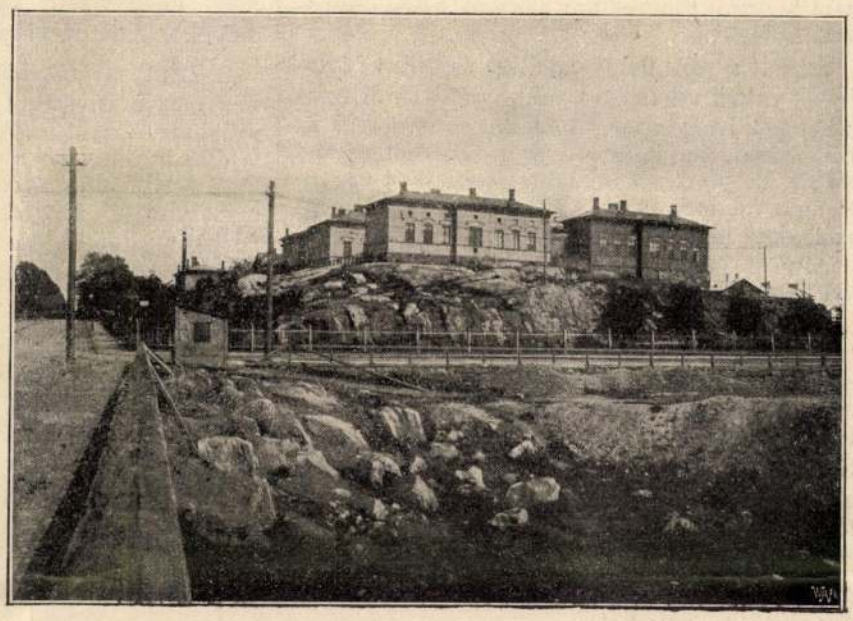

A HELSINGFORSI SZANATORIUM.

Nem mint Illés tüzes lángszekéren, —
Inkább jártam virágon, levélen.

Hány édes dal, szerelem bús könyje,
Mely kohónkból a világba ömle:
Vigasztalta meg az elhagyottat,
Fölemelé a hitehagyottat.

S ha daloltunk a honszerelemről,
Dali hősről, hazafi-érdemről:
Igazán kelt a harsogó ének,
Legmélyéről a szív rejtekének.

Ámde dalunk a maga teljében
Nem szólhatott soha tisztán, épen —
Óh mert hányszor, őt, óh! mi gyakorta
Bérencz tolla tépte, megmocskolta . . .

Kiszolgáltál, édes tintatartóm,
Itt az idő, számodra nincs pardon!
Hanem azért mégis megbecsüllek
És bizony nem szemétdombra küldlek.

Elteszlek a ládám fenekére
A kit oly sok jó és balsors ére;
Ott őrizlek, a meddig csak élek —
Azután: — nem gondolhatok véled.

Mert magam is, sajnos, utóvégre
Lekerülök egy sötét fenékre;
Emlékünk az idő elmulasztja —
De hát se baj, — az Isten a gazda!

(1901. junius).

Pásztói.

A KÉT NAGYBÁCSI.

Amerikai elbeszélés. (Vége.)

Irta *Sidney Herman Preston.* Angolból fordította *S. A.*

Megálltam egy postaszekrény előtt, mert eszembe jutott, hogy egy levelet kell feladnom. A zsebem azonban üres volt. Ekkor jutott eszembe, hogy a leveleimet a magam kabátjában szoktam hordani, nem a Haroldéban. Mosolyom rémületté vált, mert egyszerre eszembe jutott, hogy Marion ma reggel egy nagybátyjának szóló levelet bizott rám. Ott felejtettem-e elajándékozott kabátom zsebében? Magam se tudtam. Hiába igyekeztem meggyőzni magamat, hogy napközben már bedobtam valami postaszekrénybe, nem birtam rá visszaemlékezni.

Ezalatt hazaértem, elhatározva, hogy Marionnak nem szólok a dologról. Nagyon bántotta volna és minek okozzak neki fölösleges bánatot? Elég idő lesz rá egy hét mulva, ha nem jő válasz, megmondani, hogy a levele talán elveszett. Fontos dolgok úgy se voltak benne, Harry bácsi pedig aligha csinál vele valami visszaélést s aligha mer szeme elé kerülni Andrew bácsinak, a kinek elcsente a jegyét.

. . . . . .

Egy héttel teaestélyünk után volt, hogy, titokban örvendezve, egy levelet adtam át Marionnak Andrew bácsitól. Gyorsan felbontotta, aztán az arcza elkomorodott, hüledezett s a mint a végére ért, elejtette a levelet s kezeibe rejtette arczát. Egy szempillantás alatt ott voltam mellette, a mint lerogyott székébe s behúnyta szemét.

— Mi történt? — kiáltottam. — Mi bajod?

— Oh! — sóhajtott ő. — Szegény bácsi!

Nem gondolhattam mást, mint hogy meghalt. Sajnáltam is nagyon, Marion miatt, de nem jutott semmi eszembe, a mivel részvétemet kimutassam.

— Mikor halt meg? — kérdeztem.

Marion kinyitotta szemét.

— Roszabb! Sokkal roszabb! — rebegte — Az elméje —

A zokogás elfojtotta a hangját. Föl akartam venni a levelet.

— Ne bántsd! — kiáltott ő hevesen. — Elmondom ugyis. Az elméje megháborodott.

A levelet bedobta a tűzbe.

— Marion, — mondtam én komoran, — mért égetted el azt a levelet?

— Azért, — felelt ő merészen, — mert az enyém volt és bár a bácsi nem felelős azért, a mit irt, nem engedhettem, hogy olvasd, miket képzel — te rólad.

Belekerült egy félórába, a míg meg tudtam győzni róla, hogy én nem sértődöm meg, hogy tudnom kell a dolgot. Így aztán apródonként kivettem belőle az igazságot.

— Azt képzeli, — mondta Marion, — hogy te nála voltál.

— Uram Isten! — kiáltottam.

— Azt képzeli, hogy te vitted el neki a levelemet.

Rémületemben nyögtem egyet.

— Hát még? — kérdeztem.

— Azt mondja, hogy szereti azt a nyiltságot, a melylyel te — a melylyel te megvallottad — oh jaj! nem birom kimondani!

— Folytasd, — sürgettem én dühöngve magamban. — Nem sértődöm meg.

— Hogy te — hogy te — elloptad — oh Istenem! — a vasúti jegyét, de —

— Haha! Hát még?

— Megvallottad, hogy részegségedben tetted, meg azt is, hogy a részegség nálatok, — a részegesség —

Megragadtam a karját.

— Hogy az ördög vigye el!

— De Henry!

— Nem őt! Az *én* nagybátyámat. Nos, tovább?

— Igen, hogy a részegség nálatok — szörnyűség! öröklött családi baj . . .

Őrült kaczagásban törtem ki.

— Van még valami? — kérdeztem.

— A többi szörnyű zűrzavar. A bácsi meg akar tenni mindent, hogy a részegségről leszoktasson. Nem kimél költséget. Kitünő üzleti érzéked van s három hónap a G. C.-ben új embert csinál belőled s azután . . .

— Mi az a G. C.?

— G. C.! Mi lehet az? Mit gondolsz, mi az?

— Megállj, Marion! A nyelvem hegyén van. Ő maga mondta, hogy egykor új embert csinált belőle is . . .

— De mi az?

— A Golf Club!

. . . . . .

Az éjféli express-vonattal siettünk Clevelandba. Legfőbb vágyam volt, hogy szembesíthessem, ha lehet, a nagybátyáinkat. Marion is meg volt botránkozva. Most, a mint megtudta, hogy a bácsija ép elméjű, szidta, mint a bokrot. Én meg védelmeztem, hogy ő csak egy ártatlan öreg úr, a ki áldozatául esett az én sokkal ügyesebb nagybátyám ravasz fondorlatának. Erre Marion azt felelte, hogy Andrew bácsi eszes és jól nevelt ember létére okosabb lehetett volna. Erre én elhallgattam.

Álmatlanúl eltöltött éjszaka után hajnalban felöltöztem s bementem a dohányzóba. A kalauz és a fékező üldögéltek ott, azzal ütve el az időt, hogy meséltek egymásnak. Unatkozva hallgattam őket.

Hallottad, mi történt Gaffneyvel a minap? — mondta a fékező. — Clevelandból Buffalóba ment a 17-es vonaton. Mikor a jegyeket szedegette, odalépett egy nyalkán öltözött úriemberhez, a ki egyedül ült, úgy lógatva a fejét, mintha aludt volna. Tudod, hogyan szokta Gaffney a jegyeket kérni. Megrázta az alvó utast, a mire ez felugrik és elkezd káromkodni. — Kicsoda maga? — Kiáltozta. — Valami generális talán, vagy rablóvezér? Majd megtanítom én, hogy kell egy gentlemannal bánni!

— A jegyet, vagy a pénzt, — ordítja Gaffney. — Jó lesz sietni.

— Az ördög vigye a szemtelenségedet! — mondja a másik. — Nem kapsz addig jegyet, a míg udvariasan nem kéred.

Gaffney odakap a vészjelzőhöz, egész elsápadva.

— Hát csak rajta — mondja a másik gúnyolódva, — húzd meg, ha mered! Szegd meg a vasúti szabályokat, dobj ki egy embert tél idején — hadd fizessen a társulat ötezer dollár kártérítést.

Gaffney majd megpukkadt dühében s úgy nézett az útasra, mintha most mindjárt ki akarná dobni az ablakon. Akkor jött oda a társa, Bill Morse. Gaffney megmondta neki, hogy adjon jelt a vonatvezetőnek, álljon meg Fairviewnál.

— Nos uram, — mondta aztán az utasnak — fizesse meg a díját, vagy szálljon le.

— Majd megfizetem. Csak előbb mutasd meg az összeszedett jegyeket a zsebedben, mind ki van-e lyukasztva? Ime — kiáltotta a többi utasoknak — nézzék csak a bűnös megijedt arczát! Nem meri megmutatni a jegyeket, mert csalni akar velük. Kétszer akarja eladni ugyanazt.

A vonat meglassított sebességét. Gaffney nem ért rá felelni, még ha akart volna sem. Intett Billnek.

— Ahá! Egyedül nem mersz hozzám nyúlni! Ne félj, nem fogok ellenállni! Jogom van a vonaton lenni, de ha tisztességesen bánsz velem, nem bántalak.

— Jöjjön, — mondta Gaffney, megfogva a karját.

— Egy lépést se — felelt az. — Tessék en-

gem kivinni. Bizonyítani akarom, hogy erőszakot használtok.

Az lett a vége, hogy Gaffney és Bill kénytelenek voltak a karjukra venni s úgy vinni, mint a beteget. Hagyta magát emelni, mint a zsák és Bill esküdözik, hogy a súlya megvolt egy fél tonna. Folyton azt kiabálta, «minljárt visszatérünk valamennyien!» Az utasok majd megszakadtak nevettükben.

A mint letették a lépcsőre, Bill látta, hogy egy levél esik ki a zsebéből s hogy rálép, a mint talpra állították.

— Siess, Bill, adj jelt, hogy induljunk teljes gőzzel, mert elmulasztjuk a nyugati csatlakozást, — mondta Gaffney. Bill szólt a vonatvezetőnek s aztán fölmászott a podgyászkocsira. Gaffney megadta a jelt s épen be akart menni a termes kocsiba, mikor az a ficzkó elhúzza a lábát és felkiált:

— Nini, elvesztettél egy levelet!

Gaffney lehajolt, hogy fölvegye, a ficzkó hátulról megkapta őt, mint a pók a legyet. A vonat megindult, de Gaffney nem volt rajta, az a gazember lerántotta magával. Mire Bill észrevette, már jó messzire voltak. Visszamentek, hogy összeszedjék tört csontjait, mert azt hitték, úgy esett ki a vonatból, — hát ott találták az állomás perronján, szörnyen káromkodva.

Húsz perczet késtek e miatt s a szomszéd állomásról már táviratoztak, hova lett a vonat. Gaffney hamar fölugrott és sietve elindúltak, azt a betyárt ott hagyva a perronon. Hát egyszerre nem beugrik a kocsiba? Ott sétált nagy büszkén fel s alá. Bill azt mondja, Gaffneyt majd megütötte a guta mérgében. De nem mert hozzányúlni. Megmondta Billnek, hogy vigyázzon erre az ördög-fajzatra. Lemosta a vért arczáról. Erienél akarta kidobni, de meggondolta a dolgot. Egy sereg kirándúló volt a vonaton, a buffalói versenyekre igyekeztek. Hát nem odatolakodtak nagy nevetve, hogy megfizetik a jegye árát. Ő azonban tiltakozott.

— Kérem, itt nem a pénzről van szó, hanem az elvről. Ennek a goromba fráternek nem fizetek. Hogy ezután mit fogok tenni, az attól függ, hogy viseli magát ő és hogy mit szól a dologhoz Andrew bátyám.

A mint megtudták, hogy Andrew Sinclair a nagybátyja, egyszerre nagy barátságba jutott az urakkal. Kártyát is vettek elő s azt hiszem, az a jómadár elnyerte minden pénzüket. Bill meglátta a látogató jegyét és a Henry Carton nevet olvasta rajta. Azt mondják, ez a neve annak a ficzkónak, a ki elvette a vén Sinclairnek a hugát és örökösét. Azt is mondják, hogy ő maga nem valami jeles alak, de —

Eleget, sőt nagyon is sokat hallottam. Nyilvánvaló: a nagybátyám megszökött a nevem alatt és botrányokat csinált a nevemben, azzal a színészi ügyességgel, melylyel az én szerepemet játszani tudta.

Clevelandban kiszálltunk s Mariont bevezettem a váróterembe, a míg kocsit hozok. A mint a váróteremből kiléptem, észrevettem, hogy egy ujságárús gyerek tátott szájjal rám bámúl s aztán elszalad nagy kiáltozva:

— Gaffney! Gaffney!

Elmosolyodtam erre a névre, mert eszembe jutott az imént hallott történet. Egy pillanattal később előttem állott egy vad külsejű ember vasutas egyenruhában, dagadt arczczal és jókora flastrommal egyik arczán.

— Nos, uram — kiáltotta — most nem tesz lóvá, bepanaszlom a vonatok közlekedésének akadályozása miatt. Mégis csak megfogtam!

— Ugyan úgy-e? — kérdeztem én érdeklődve. — Hát aztán kicsoda maga?

— Csak nem akarja elhitetni, hogy nem ismer engem? — ordított a vasutas.

— Soha se láttam még, — mondtam én gőgösen. Kezdtem dühbe jönni a goromba modora miatt.

— No, de ilyet se hallottam még! — kiáltotta ez dühtől remegve. — Holmes — szólt egy rendőrnek, a ki útat tört magának hozzánk a tömegen át, — zárja csak le ezt a jómadarat.

A vonatok közlekedésének akadályozása sulyos vád. Megengedték ugyan, hogy beszéljek pár perczig Marionnal, nem is vittek el a rendőrkapitányságra, de azért mégis bezártak egy szobába. Ott vártam meg, hogy Andrew bácsi értem jöjjön s kiszabadítson.

Megaláztatásom nem enyhítette Andrew bácsi elleni boszankodásomat. El voltam határozva, hogy hidegen fogadom, mert mennél többet törtem a fejemet a dolgon, annál világosabban láttam, hogy a legtöbb bajt az okozta, hogy ő tévesen itélte meg jellememet. Ha elképzeltem, hogy tette bolonddá, mily könnyen és tökéletesen, az én kötélre való nagybátyám, némileg megvigasztalódtam kellemetlen helyzetemen.

Összeszorítottam a fogamat és az ajkamat, s képzeletemben felszólítottam, mondja meg, igaz-e, hogy a szájam gyenge jellemre vall, vagy nem.

E pillanatban nyílt meg az ajtó és Andrew bácsi tréfásan csillogó szemmel pillantott rám és rettentő kaczagásban tört ki. Görcsösen igyekeztem megőrizni méltóságomat, de végre engem is elfogott a nevetés: ha, ha, ha!

Egyszerre hallgattunk el mind a ketten. Andrew bácsi kissé összeránczolta homlokát s úgy nézett rám.

— Sinclair úr, — mondtam én hidegen, — szabad tudnom, miért nevet oly nagyon?

— Én is épen azt akartam kérdezni, mit talál ön olyan jó tréfának? — felelt ő.

— Helyes — mondtam én, hiába igyekezve elrejteni a megelégültség mosolyát, — nem rajtam van ugyan a sor, de előbb én felelek, ha úgy kivánja. Épen arra gondoltam, hogy megtréfálta önt Harry bácsi — ha, ha, ha!

Andrew bácsi felrántotta szemöldökét.

— Csakugyan, — mondta durczásan, — de hát, — és ismét elmosolyodott, — én meg azon nevettem, hogy önt ugyancsak lóvá tette.

Hunyorítottam egyet; mind a ketten komolyan néztünk egymásra. Rövid csend állott be, mialatt farkasszemet néztünk egymással. Aztán hirtelen melegen kezet szorítottunk.

— Jöjjön hát fel hozzám, — mondta Andrew bácsi.

A míg az állomásról hazakocsikáztunk, ő

A CSEKLÉSZI KASTÉLY. Alt és Stern fényképe után.

keveset beszélt, nekem meg annyi gondolkozni valóm volt, hogy eleinte én is hallgattam. Magam is meg voltam lepetve, hogy eddigi, előítéleten alapúló ellenszenvem egyszerre rokonszenvvé változik s mennél inkább néztem Andrew bácsi arczát, annál jobban megtetszett nekem. Mogorvának képzeltem, pedig nem volt az; kissé ünnepélyes modora mögött nyilvánvaló humoros érzék rejtőzött. Azt vártam tőle, hogy sajnálkozni fog, a miért Harry bácsit össze tudta velem téveszteni s hogy ki fogja elégíteni abbeli kíváncsiságomat, miként csapták be, de bizony nem igen akaródzott neki belefogni. Talán arra gondol, hogy én vagyok felelős azért a pénzért, a mit Harry bácsi kicsalt tőle? Fölajánljam-e, hogy megtérítem? Marion ezt helyeselné, de nem volna-e ez bolond eszme? Ha megtenném saját jó szántamból, nem kijelentené-e lelkesedve Marion, hogy én vagyok a legjobb és legnemesebb ember a világon? De hol vegyem a pénzt, ha el találná fogadni?

Ekkor hirtelen eszembe ötlött, hogy, ime, megint elfog a határozatlanság.

— Sinclair úr, — kiáltottam fel hevesen, zsebembe dugva a kezemet, — fizetnem kell önnek a bácsimért. Ugyan mennyijébe került önnek?

Andrew bácsi elképedve nézett rám. Meg kellett neki magyaráznom újra, hogy mit akarok. Erre elmosolyodott és elkezdett nevetni.

Balról az emelvényen Esterházy Károly gróf fiai; továbbá: Esterházy Imréné és Esterházy Ferenczné; gróf Esterházy Mihályné, leánykájával, gróf Esterházy Károlyné, s tőle balra Fekete Edith és Elly bárókisasszonyok. Szélről két huszár, Mária Terézia-korabeli viseletben.

CSOPORT A MÁRIA TERÉZIA-PAVILLON ELŐTT.

Báró Bornemisza Gáborné, id. gróf Esterházy Ferencz, Miss Duncan, báró Fekete Aladár, mögötte gróf Esterházy Alajos és szélről hg. Hohenlohe Ferencz.

AZ AMERIKAI KORCSMA ELŐTT.

— Ugyan Henry, — mondta jóindulatúlag — a bácsid kevesebbe került nekem, mint a menynyit a mulatság ért. Bocsáss meg, de meg kell mondanom, hogy nincs akkora üzleti tehetséged, mint neki . . .

PARKÜNNEPÉLY CSEKLÉSZEN.

A kis Cseklész falu, melyet az Esterházyak Mária Terézia idején telepítettek, a nagy királynő itt járta óta aligha ért látványosabb napot, mint a mostani junius 29-ike volt. Évenként meg szokták ülni Cseklészen *Mária Terézia* 1766-iki látogatásának ünnepét, de a mostani évforduló a szokottnál sokkal fényesebb, nagyobb arányú volt. A kastély ura és úrnője, az *Esterházy*-család több tagjának s másoknak is közreműködésével a Mária Terézia emlékezetét hazafias és emberbaráti czélok szolgálatával kapcsolták egybe s olyan műsort állítottak össze, mely mondhatni, országszerte is érdeklődést keltett.

A szép kastély, — *Fischer* hírneves bécsi építő alkotása, — melynek kivált a parkra néző része a budai királyi várpalota előbbi alakjára emlékeztet, zászlódíszben várta a vendégek érkezését. A vasúti állomástól, mely szintén fel volt lobogózva, részint gyalog, részint a grófi fogatokon vándorolt a közönség az ünnep színhelye, a tágas park felé. S habár az ünnepély kezdete d. u. 2 órára volt kitűzve, már délelőtt sokan érkeztek a különböző vonatokkal, melyek e napon mind megállottak Cseklészen. Magánfogatok is nagy számmal hozták a vendéget Pozsonyból s a környező falvakból. A főuri társaság tagjai legtöbbnyire automobilon jöttek. A házigazdán, gróf *Esterházy* Mihály orsz. képviselőn kívül, a ki mint a rendező-bizottság elnöke, nejével együtt fáradhatatlanúl buzgólkodott a sok gondot kivánó rendezés körül, — az Esterházy-családnak számos férfi- és nőtagja jelent meg; így id. gróf *Esterházy* Ferencz (keleti jelmezben), gróf *Esterházy* Károly, a rendező-bizottság másik elnöke, nejével és két fiával, gyönyörű jelmezekben; továbbá *Esterházy* Ferenczné, *Esterházy* Sándorné, *Esterházy* Imréné grófnők, valamint *Esterházy* Elly, Ilona, Margit, Mary és Vera grófkisasszonyok. Az elsők között volt az öreg gróf *Pálffy* István, pozsonyi gróf, az ünnepély tiszteletbeli elnöke; ott voltak továbbá gróf *Apponyi* Albertné, *Schwarzenberg* herczegné, báró *Fekete* Aladár és leányai, Edith és Ilona bárókisasszonyok (igen szép jelmezekben), gróf *Szapáry* Pál és neje, báró *Bornemisza* Gáborné, báró *Haas* Fülöpné, Miss *Duncan* (Amerika), gróf *Gyulai*, az ifjú *Hohenlohe* Ferencz herczeg és b. *Vay*, stb. A magyar művészvilágot *Márk* Lajos és *Olgyai* Ferencz festők

A NÉGYESFOGAT-QUADRILLE.

A CSEKLÉSZI ÜNNEPRŐL.

GRÓF SZAPÁRY PÁLNÉ.

GRÓF SZAPÁRY PÁL.

képviselték; az ünnep művészi látványosságainak rendezése *Zala* Györgygyel együtt az ő feladatuk volt és ők e feladatot derekasan oldották meg.

A terjedelmes park erre az alkalomra egészen át volt alakítva. A Mária Terézia-pavillonon kívül, mely még a királynő látogatása idejéből való, egész sor új pavillont, sátort, kávéházat, csárdát, stb. állítottak föl művészi izléssel, a hol a főúri társasághoz tartozó hölgyek és urak árusítottak különféle dolgokat. D. u. három óra tájban már sok ezernyi közönség tolongott az útakon a pavillonok és sátrak körül, hallgatva a honvéd- és czigány-zenekar játékát és nézve a sok érdekes látnivalót. A jelmezes alakok nagy száma és változatos színpompája meglepő volt. Törökök, arabok, hindúk, spanyolok, kuruczok, labanczok, heroldok, stb. minden lépten-nyomon. Rendkívül mulatságos volt egy kis állatsereglet, kifestett és jelmezekbe bujtatott állatokkal.

Nagy érdeklődést keltett a parasztlakodalom is, paraszt zenekarral és rengeteg néppel a szomszédos Horvát-Gurab faluból.

Ez a lakodalmi ünnep régi hagyományra megy vissza. Mária Teréziáról beszélik, hogy egyszer a cseklészi parkban sétálva, meglátott egy parasztleányt, a ki nagy csodálkozással nézte a királynő szép fehér szattyánbőr czipőjét. A királynő megkérdezte tőle, hogy mit bámúl oly nagyon. A leány erre azt felelte: «Megárt a nedves fű abban a könnyű czipőben. Ha nekem olyan volna, nem húznám föl máskor, csak az esküvőmre, azután félretenném.» A királynő ezután megtudakolta, van-e már vőlegénye a leánynak. Mikor meghallotta, hogy van, lehúzta a czipőt, oda adta a leánynak és meghagyta, hogy a lakodalom legyen meg azonnal s ott azt a czipőt viselje mint menyasszony. Az esemény hire csakhamar elterjedt. De azután fülébe jutott a királynőnek, hogy a leány milyen bajban van: nem megy föl a czipő a lábára. Akkor úgy segített a dolgon, hogy a kis czipőt az új pár részére huszassal, lázsiás tallérral rakatta tele. Abból azután lehetett czipőt is venni, meg egyebet is.

Ez volt a történeti előzménye a mostani menyegzőnek. A fiatal pár, a mely most összekelt, szintén nem ment el üres kézzel. Bútorokat és munkaeszközöket kaptak. Vigan is ropták a csárdást, kivált miután a menyasszonyt *Esterházy* Károly gróf, a közönség zajos tetszése mellett megtánczoltatta.

Igen nagy elismerést vivott ki a négyesfogatok pompás quadrille-je, melyben négy úrkocsis vett részt. Óriási kelete volt az automobil-sportnak. Itt a fiatal *Esterházy* A. herczeg kocsikáztatta a közönséget egész estig, valóban önfeláldozó türelemmel. Meg is éljenezték érte sokszor.

Említenünk kell még a művészek fura *bika-viadalát.* Kaczagtató paródia volt ez a bikaviadalok rendes szereplőivel, hű jelmezekben, csakhogy a viadalt bohó torzképpé változtatva, a melynél mulatságosabbat gondolni sem lehet. A közönség rendkívül hálásan fogadta és a résztvevő művészeket lelkesen éltette.

A montecarlói játékbarlang, a hol Fekete báró intézkedett, szintén egyike volt — és méltán — a legvonzóbb látnivalóknak. Egész komolyan és szabályszerűen folyt itt a szerencsejáték, csakhogy csupa kis tételekkel. Így is sokat hozott a jótékony czélra.

A szép ünnepély késő este ért véget. A befolyt tiszta jövedelmet *a pozsonyi közművelődési egyesület* és a *magyar gyermekek kórházalapja* fogják kapni. *V. B.*

FRANCZIA KÖLTŐKBŐL.

A Kisfaludy-Társaság kiadásában most megjelent Anthologiából.

A MAGVETŐ.

Irta *Hugó Viktor,* fordította *Szász Károly.*

Alkony van; itt a pillanat;
Tornáczomról nézem merengve,
A munka végét még a nap
Hogy aranyozza meg, lemenve.

A földeket már éj fedi;
De még kisérem méla szemmel:
Teli marokkal hogy veti
Magvát egy rongyos öreg ember.

Magas körrajza feketén
Kinyúlik a mély barázdából;
Munkája boldog végzetén,
Látszik, mily erős hitet ápol.

Jár-kél a sík mezőbe' szét,
Jő-megy, s a magvat egyre szórja;
Csak zárja, nyitja jobb kezét . . .
Elnézem egy hangot se szólva.

Az árny, kibontja szárnyait
Halk suhogással, s a vetőnek,
Föl a csillagok jártáig,
Kézmozdulási fölvetődnek . . .

*

A KIS HARANG ÉS AZ ÖREG HARANG.

Irta *Lachambeaudie* Péter, fordította *Radó* Antal.

A notre-dame-i vén toronyba'
Apró harang szólt csengve-bongva.
Hítt mindenféle kis meg nagy misére,
Proczessziót kísére —
S a többi. Ám nagy ünnepély ha folyt:
Nem szólott. Épen a szomszédja volt
A Notre-Dame öreg harangja,
A melynek rég nem csendült már a hangja,
Csak függött, méltósággal, komolyan.

Szólt egyszer öcscse: «Ilyen-amolyan!
— Igy sérti az orczátlan — mit lopod,
Te vén here, lebzselve a napot?
Míg egyre cseng az én ütőm —
Tunyálkodol te rémítőn!»

E rákezdi az öreg harang
És zúg az ekhó fönt s alant:
«Igaz biz, öcsikém,
Nem szól sürűn igém.
De hogyha szól: a honnak gyásza van,
Vagy a királynak násza van;
Közeleg egy nagy veszély,
Vagy győz egy hadvezér;
Egy szóval: nyelvem hogyha leng —
Nagy dolgokat jelent!»

*

SÁPADT ESTI CSILLAG . . .

(Részlet a «Le saule» czimű hosszabb költeményből.)

Irta *Musset Alfréd,* fordította *Vargha Gyula.*

Sápadt esti csillag, te, más hon követe,
Ki átragyogsz az est fényszőtte fátyolán,
Azúr palotádból, a menny kék távolán,
Miért tekintsz a földre te?

Báró Bornemisza Gáborné. Miss Duncan. Herczeg Hohenlohe Ferencz.

A CSEKLÉSZI ÜNNEPRŐL. — A MONTE-CARLÓI PAVILLON ELŐTT.

Cseklészi kastély

Vas. Lap. 1911. 564. l.

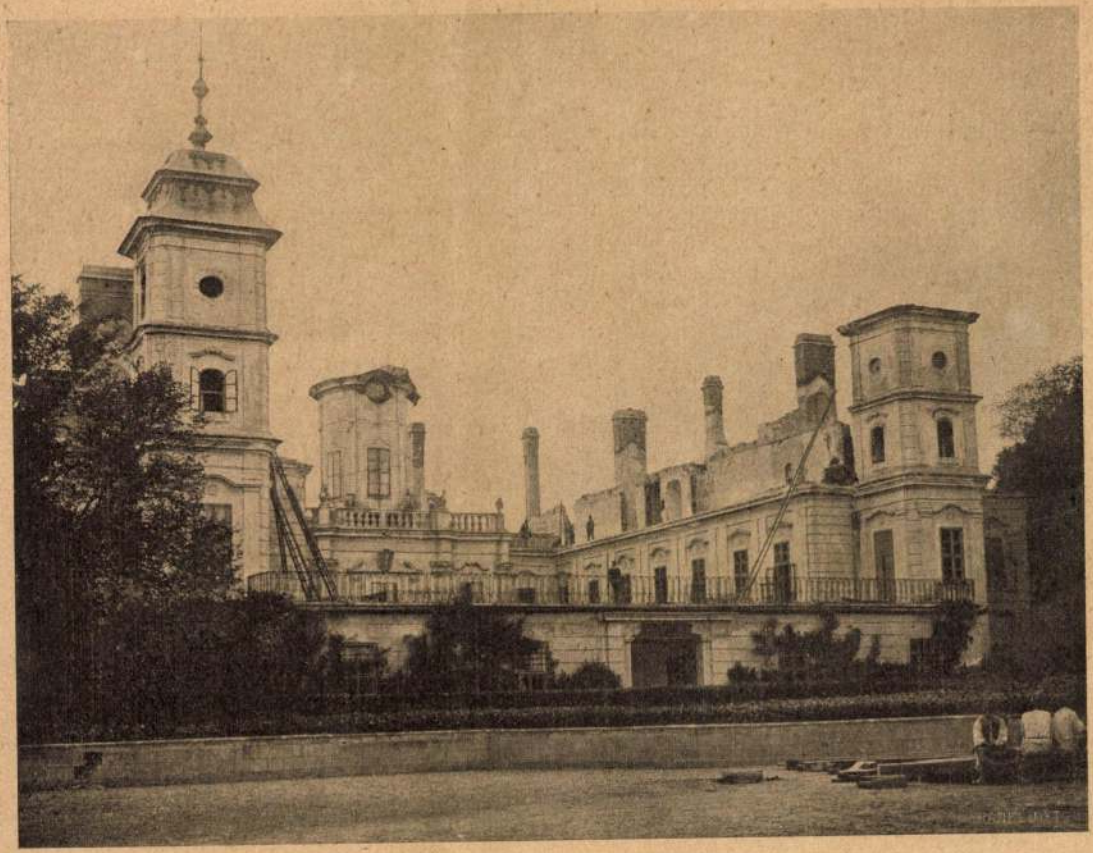

A LEÉGETT CSEKLÉSZI KASTÉLY.

— 2. Rába-parti részlet. — 3. Részlet a várk

NDI PARKBÓL. — Heilman, Jakoby és Pálfy Je

lieknek azonban nem volt inyükre a pol
állapot, s ők maguk követelték az urok
ıogy helyezze őket vissza a jobbágyságba
jobbágyi állapot csakugyan olyan rette
lett volna, a minőnek manapság
arság ellenségei hirdetik, képzelhető-e
a körmendiek erővel, újra a jobbágy
etbe kívánkoztak?
Batthyányak humanizmusát s jóindulatá
mendi uradalom népe később is folyto
. A herczegi családban ez hagyományo
ég volt, mely fiúról fiúra szállt. Ez
ományos emberszeretet, jóindulat s min
nemesre való érzés hatja át a körmend
lom jelenlegi tulajdonosát *Batthyány-*
tmann Ödön herczeget is. Ez az ősz
— végső tagja a kihalófélben levő her-
czegi ágnak — a nagyműveltségű s közkedvelt-
ségű herczegnével együtt az utóbbi években
már állandó lakója Körmendnek. Szerencséje
ez a szegényeknek, és a segítségre szorulóknak;
mert a herczegi pár támogatás nélkül egyetlen
lelket sem bocsát el. E nemes eljárásuk értékét
csak növeli az a körülmény, hogy mindezt a
nyilvánosság kizárásával teszik! Ha a város-
kában akár közművelődési, akár emberbaráti
terv merül föl, a herczegi pár semmi tehertől

bizomanyt alkotja.

A körmendi uradalom s maga Körmend a török időkben és a későbbi harczokban ugyancsak áldotta a Batthyányak hatalmas kezét, mely ezer és ezer veszélytől megóvta s tömérdek jóban részesítette őket. Csak például említjük, hogy Batthyány Ádám generális 1650-ben a körmendieket a jobbágyságból kiemelte, minden jobbágytehertől fölmentette s egyedül a haza védelmét tette kötelességükké. A jó kör-

Erdélyi fényképe

A cseklészi Eszterházy-kastély, amelynek második emelete július 2-án leégett a benne elhelyezett műtárgyakkal és Napoleon-ereklyékkel együtt

— Milyen furcsa lenne, ha most erre jönne az úton és innét rálőnék. Vajjon mi történne? Szegény Aladár!

Aladár: ez volt a férfi neve. Most ejtette ki először a keresztnevét; amint e szót kimondta, mintha arcul ütötték volna, úgy érezte. Aladár! — ismételte félhangosan, haragosan. — Aladár! — mondta újra dacosan és a keze ökölbe szorult, mintha le akarná ütni azt a tiltakozó érzést, amely a szíve mélyén ijedten, remegve szállt szembe ezzel az ostoba szóval. Azután letette a fegyvert és összegubbaszkodott a karosszékben.

Másnap vasárnap volt; Norbert — ropogósra vasalt fehér matrózruhában, az anyjával bekocsizott a szomszéd városkába, misét hallgatni. Theodóra kiült a kertbe és úgy tett, mintha olvasgatni akarna. Tudta, hogy a férfi oda fog jönni hozzá és beszélni fog vele, várta, hogy így legyen, s az arca nyugodt volt, csak a térdei remegtek, mintha földrengéses talajon ülne. Látta, amint Varasdy föl és alá sétál a kertben, csipesszel szedegeti a hernyókat, parancsokat ad a kertésznek, a lovászgyereknek. Azután egyszerre mellette tűnt föl a kékesen csillogó, lengő körszakál.

— Theodóra, — szólt a férfi közömbösen, szinte lustán, — ne vegye rossz néven, hogy érdeklődöm maga iránt. Ez nem akar tolakodás lenni; magam se tudok számot vetni az érzelmeimmel, de tisztelet és ragaszkodás mindenesetre van bennök.

A lányt fölbőszítette ez a vontatott, tudatos hang, de azért mosolygott és összecsapta az ölében heverő könyvet.

— Ez mind hazugság, — mondta élesen

Varasdy nevetett.

— Miért gyűlöl engemet? — kérdezte tétován. — Én nem vagyok ellensége és talán nem is vagyok oly üres ember, ahogy képzeli. De az élet, a viszonyok. Ön érti, mire gondolok.

A leány összehúzta magát, az arcára dacos vonás ült.

— Miért bánt engemet? — felelte nyugtalanul. — Miért kerültem az útjába?

A férfi lassan végighúzta fehér ujjait koromfekete szakállán.

— Én, és önt bántani? — mondta meggyőződés nélkül. — Hová gondol? Olyan szeszélyes, mint egy hatéves gyermek. Nézze . . .

Egy ideig gondolkodva nézett maga elé. Keresgélt a megfelelő kifejezések közt, majd óvatosan körültekintve, átfogta Theodóra nyakát és megcsókolta a haját. A lánynak úgy rémlett, hogy meg kellene fognia ezt a szögletes fejet, a kócszerű szakállt és rázni, tépni, ütni, míg csak egy foszlány marad belőle, de aztán undort érzett és ostoba, lusta tehetetlenséget.

Ezentúl minden este, vacsora után a kertben találkoztak. Megvárták, míg mindenki lefekszik, aztán tolvajlépésekkel lopózkodtak ki a parkba. Napközben közömbösen ültek egymás mellett, csak a lány csúsztatott néha egy cédulát a férfi kezébe, ilyen tartalommal: „Érzem, hogy ennek szomoru vége lesz." Vagy: „Nem bírom tovább ezt a hazudozást. Megfulladok, meg kell fulladnom!" És: „El kell pusztulni mindkettőnknek. Vajjon kiengesztel-e mindent a halál?" A férfi — magára maradva — összehúzott ajkakkal olvasta el a kusza sorokat, aztán bólintott a fejével, anélkül, hogy nagyobb jelentőséget tulajdonított volna nekik.

Mikor Theodóra éjjelenként visszatért a szobájába, sápadt arccal állt a tükör elé és így szólt az üveg mögötti képhez:

— Te varangy! Mért nincs anyád vagy apád, aki leüssön egy furkósbottal? Miért nincs erőd, hogy végezzél? Mire vársz, mit akarsz? Már nem lehetsz aljasabb! Mi jöjjön még?

Aztán egy nap elfogta a vágy: menekülni. Nyugodt perceiben, a gyorsvonat kattogásaként, ez a pár szó harsogott a fülébe: „El! el innét!" Ilyenkor lázasan csomagolta össze holmiját s elhatározta, hogy még az éjjel odébb áll. Mikor azonban végre kellett

Ujság 1911. 41. sz.

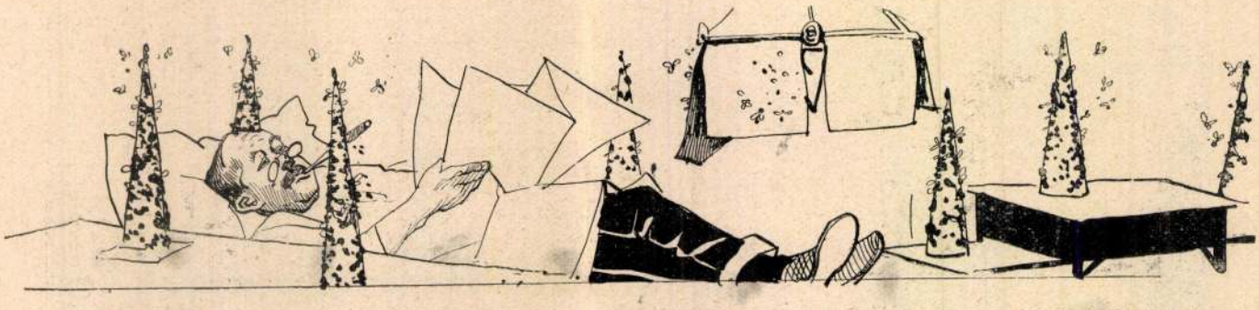

Zavartalan pihenés

Mühlbeck Károly rajza

volna hajtani tervét, tétovázni kezdett, majd elfogta az émelygős tehetetlenség, és mialatt öklével az arcába csapott, hogy néha a vér is kiserkent, belérogyott a karosszékbe. Ekkor azzal vigasztalta magát, hogy az élet, különösen az ő saját élete, nem oly nagy dolog, hogy ekkora jelentőséget kelljen neki adni. Sok hűhó semmiért, mondogatta magában. De azért újra meg újra föl próbált egyenesedni és foldozgatni kezdte az akaratját, amely tört szárnnyal billeget a porban.

Egyszer este megivott egy pohár piros bort. Ez fölélénkítette, frissé tette. Úgy érezte ez az az óra, amikor cselekednie kell. Pillanat alatt bedobálta holmiját viaszkosvászon-böröndjébe, folyton énekelve, hogy elriassza gondolatait. Mikor éjfél felé lement a kertbe, így szólt Varasdyhoz:

— Én elmegyek, nem bírom tovább ezt az állapotot. Elég volt! belé kellene pusztulnom. Minek várjak addig, míg valami ostobaságot csinálok? Elég volt! Isten vele!

A férfi tétován nézett reá.

— Elmegy? — kérdezte és nem igen tudott mit mondani. — Erre tulajdonképpen nincs oka. Nos . . . talán még meggondolja a dolgot. Nem?

Theodóra végignézett rajta és érezte, hogy ezúttal az akarata erős lesz és bármi áron is, de elhagyja ezt a förtelmes házat. A tudat, hogy egy óra mulva messze fog járni innét, üde erdei leheletként csapta meg az arcát.

— Isten vele, — szólt újra nyugodtan és odanyujtotta keztyűs kezét.

Varasdy megcsókolta az ujjait, aztán így szólt:

— És tulajdonképpen hová megy? Van valami határozott célja? Gondolkodott a jövőről?

Theodóra dacosan rázta meg fejét.

— Valahogyan csak lesz, — mondta gőgösen. — Egyelőre nincs kedvem rajta a fejemet törni. Pihenni akarok és nyugodtan aludni, hetek óta nem aludtam.

A férfi bólintott.

— Igen, igen, — hagyta helyben fontoskodva, — aludni, pihenni, ez rendkívül fontos az életben. Az ön idegei sem a legjobbak, rájuk fér a nyugalom.

Aztán gondolkodott, majd nyugodtan így szólt:

— Kérem, várjon még itt egy pillanatig rám. Át akarok önnek valamit adni.

Theodóra leült a padra. Tudta, mi lesz az a valami. Pénz. Olcsó regényekben, érzelgős színdarabokban gyakran olvasott, látott ilyesmit. És ösmerte a folytatást is, hogy a leánynak ilyenkor föl kell indulnia s úgy földhöz kell vágnia a pénzt, hogy az aranyak széjjelfussanak a kavicson. Egyszerre fölvillant a szeme, a keze szinte kinyúlt, hogy belékapaszkodjon egy láthatatlan mentőkarikába. Tisztán kristályosodott ki az akarata: el fogja venni a pénzt, el kell vennie a pénzt, ezzel leszámolt mindörökre e förtelmes viszonynyal, ez el fogja választani a férfitől, számadásaik lezáródnak. A szeretője örülni fog, hogy a lassacskán kellemetlennné váló házi viszony fölbomlott, hogy nincs erkölcsi felelőssége, hogy a kaland kaland maradt, míg ő, megalázva, összetörve, leköpve, de éppen e gyalázat által örökre elszigetelve, föllélegezhet és új életbe foghat.

Varasdy visszajött és, óvatosan válogatva a szavakban, így szólt:

— Amíg ön új állást talál . . . Úgy gondoltam, hogy talán szüksége lesz egyre, másra. Ne magyarázza ezt félre, tekintse baráti ragaszkodásnak. Engedje meg . . .

Kivette a lány kezéből kis fókabőrös táskáját és gondosan belétett egy borítékot. Theodóra nem felelt, újra odanyujtotta a kezét és fölment a szobájába. Félóra múlva lopva távozott el a kerti ajtón, a faluban fuvarost keresett, lehozatta vele a böröndjét és még a hajnali vonattal a fővárosba utazott.

Az öreg finánc összecsapta sokráncu kezét, mikor a lánya hazajött.

— Egy ilyen jó helyet így elhagyni, — sopánkodott az állán libegő legyet tépegetve. — Istenem, Istenkém, ilyen nehéz világban! Nagy, nagy szerencsétlenség! Nem lehetne talán jóvá tenni a dolgot?

Theodóra mérgesen nézett végig az apján.

— Nem lehet, — felelte nyersen és a sarokba dobta poros szalmakalapját.

— De hát mi történt tulajdonképpen? — csóválta tovább fejét az agg harcos. — Rosszul bántak veled? Vagy talán az úr? Beszélj hát!

— Semmi se történt, — szólt Theodóra és leült a böröndjére. — Hagyjál békén, aludni akarok. Pihennem kell!

Az öreg, aki a leányát, mert az sem evett húst és a haját rövidre nyiratta, évek óta különcnek tartotta, elment a kávéházba, Theodóra pedig lefeküdt. Tizennégy órát aludt egy huzamban, anélkül, hogy az álom fölfrissítette volna. Mikor fölébredt, kábultnak és üresnek érezte a fejét. Mintha a gondolatok mind kiszálltak volna belőle és csak kopott rongyokat, üres, olcsó fogalmakat hagytak volna hátra, mint például az éhségét, a szomjuságét, az alvásét, a közömbösségét, a lustaságét. Lement a kávémérésbe és únottan megreggelizett, aztán körüljárta a Belvárost, megállt a kirakatoknál, elnézegetve az olcsó bluzokat, kalapokat, fehérneműeket. Később megebédelt egy kis kocsmában, ahová a mázolók és bérkocsisok jártak, aztán villámosan kiment a ligetbe, letelepedett egy padra és ujságot olvasott. Este jegyet váltott a színházba, majd lustán, fáradtan hazaindult. A fejében egy távoli orgona mély hangja zúgott. Mikor a házhoz ért, belépett egy nagy pocsolyába, amely összesározta a cipőjét és a szoknyáját. Mosolygott, jól esett neki, hogy piszkos lett.

Heteken keresztül tétlenül élt. Nem szomorkodott, nem sírt, nem gondolkodott, közömbösen járta az élet útjait. Azután egy nap megpróbálta, hogy állást találjon, de, amikor maga előtt látta a fővárosi középsorsu családokat, ahol az asszonyok délig fésülködő kabátban járnak, a férjek ingujjban ebédelnek és a piszkos trikós gyerekek édes gyökeret rágnak, s mikor eléje állt a tudat, hogy ebben a környezetben kell kínlódnia, ezekkel a piszkos gyerekekkel kell veszkődnie,

Cseklészi Esterházy —
Kastély

Cseklész, most *Ceklys* néven Csehszlovákiához tartozó község a régi *Pozsony* vm.-ben. Vasútállomása, postája, élénk kereskedelme van. 1722-ben gr. Esterházy József kastélyt építtetett Cseklészen, amely 1911-ben leégett. Ekkor pusztult el a könyvtárában levő Napoleonra vonatkozó kéziratgyüjtemény. P. ORMÓS J.

Gutenberg Lex.
VIII. K. 264-h.

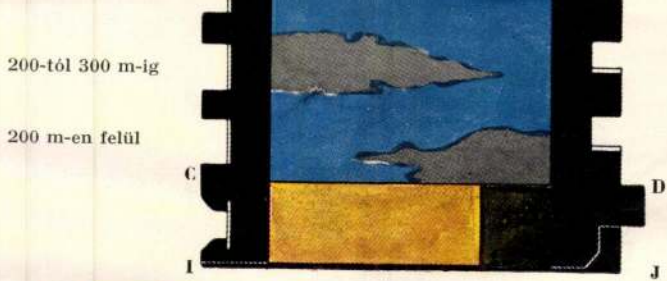

ról (CDIJ) 4-től 10 kilométer távolságnyira láthatunk és hogy az összfelhőzetnek körülbelül fele (EFGH) alacsonyan járó felhőkből áll, amelyeknek alsó szintje mintegy 600—1000 méter magasságban van.

A láthatóság határát jelző tábla

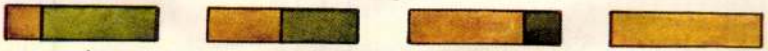

A láthatóság határa 1. 1-től 2 km-ig ; 2. 2-től 4 km-ig ; 3. 4-től 10 km-ig ; 4. 4 km-en túl

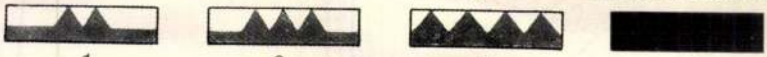

Az összfelhőzetnek 1. fele ; 2. háromnegyedrésze ; 3. összessége alsó felhőzet ; 4. jelentés hiányzik

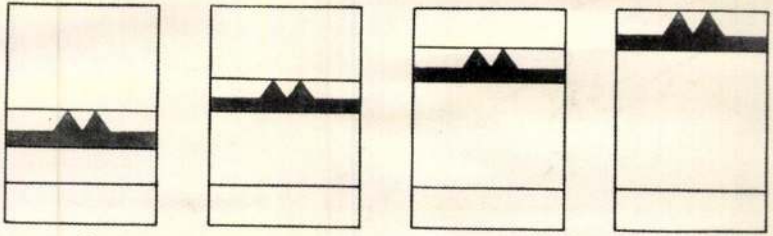

A felhők alsó szintje 1. 200—300 m ; 2. 300—600 m ; 3. 600—1000 m ; 4. 1000—1500 m magasságban van

54. — CSEKLÉSZ ✠: Gróf Esterházy-kastély
Schloss der Grafen Esterházy — Château des Comtes Esterházy — Castle of the Counts Esterházy
(1722.)

Rados Jenő dr. – Magyar Eastégok. 67. l.

Csekléz. —

Esterházy-Eastolf

Cseklészi Esterházy-
kastély

Esterházy *Ferenc gr.*, *1715, †1785. 1766-ban lett főkancellár, 1783-tól 1785-ig horvát bán volt. Nagyműveltségű főúr, a bécsi társaséletben élénk szerepet vitt, cseklészi kastélyában értékes könyvtárat gyüjtött. II. József császárral szemben többízben erélyesen védte a magyar alkotmányt.

Új Idők Lex

IX. K.

Csekme István építész M.D.K.

Csepel, Iv utcai 8 tantermes gyógypedagógiai iskola.

Magyar Építőművészet 1962 /6. 57.1.

Csekme J. Epitom.

XXI. Ju utcai iskola. 12 tanterem.
1. h. folo.

Budapesti Városépítési Tervező Vállalat 1949-59
(tervek és [illegible]) szerk. Gyöngyösi István, Rajkó Ervin
Bp 1959

Csekonics grófnő

iparművész

Eris iparművészeti szalon kiállitása - a Kecskeméti utcai Csekonics-palotában - részt vesz:

magyar motivumokkal diszitett butorok és lámpaernyőkkel

Magyar Hirlap
1930.V.18.

Cseklészi Esterházy - Eastel

XVIII-XX

kepe repr.

XII

Magyarmuvelödtört

IV. 285. l. 642. l.

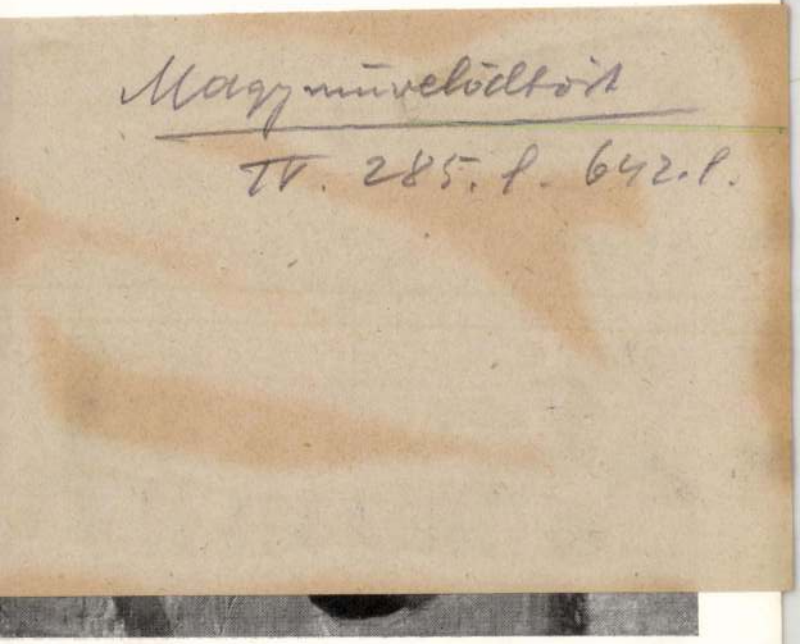

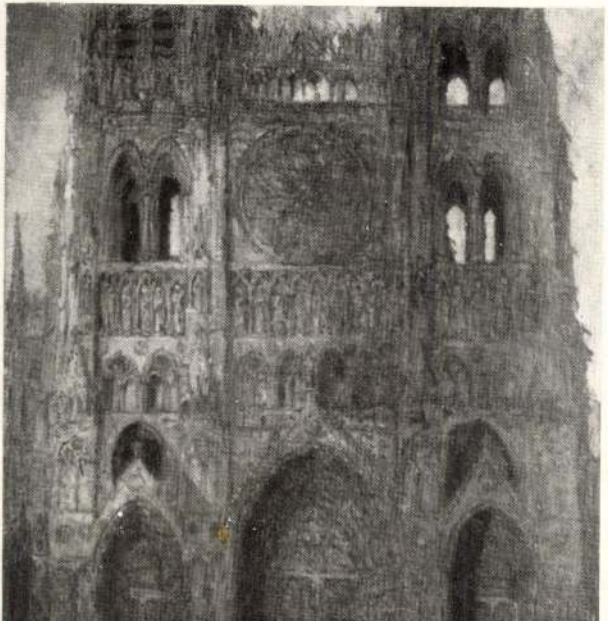

Csekleszi kastély

kepje repr.

Szilágyi: Magy. nemzet
sört. VIII. 8.4.8.

Cseklészi kastély

vegi képe

vepr.

Bubeller

71. l.

ja, jobbjával áldva, baljában az
kétoldalt egy-egy angyallal. Stil
riai hatásra mutat. Ivmezejében,
stilü alakitásban ugyanez az ábrá
a mai déli kapun, amely egyik le
sa az országszerte, a Dunántul ép
déken és Erdélyben elterjedt eszt
nak. A XII. században fénykorát é
rályi műhelynek igen nagy hatása
követték, kőfaragómesterei az ors
szeibe n ertek meghivást. Az oszl
estergomi kapu tipusa eljutott ny
m g

Cseklészi Kastély

Keppel

laid

Hekler Mill Tört

156. l.

Vas nyilcsúcs VII. 246.

Ocskész vára

(Čeklís)

Pozsony vm.

képerkel

Janota

I. 148–152. l.

HELYSÉG

VÁRMEGYE

ÓRZÉSI HELYISÉG

TULAJDONOS

SZAKCSOPORT

KOR

MÉRET

ALCSOPORT

SZÁRMAZÁSI HELY

MESTER

SZEMÉLYI VONATKO

EGYÉB ADAT

TÁRGY

LEIRÁS (ANYAG, ALAK, MEGMUNKÁLÁS, DISZITÉS, FELIRAT, JELZÉS):

Cseklészi Esterházy-
kastély

kepe repr.

Péter II. 31 l

Szöveg u. ott.

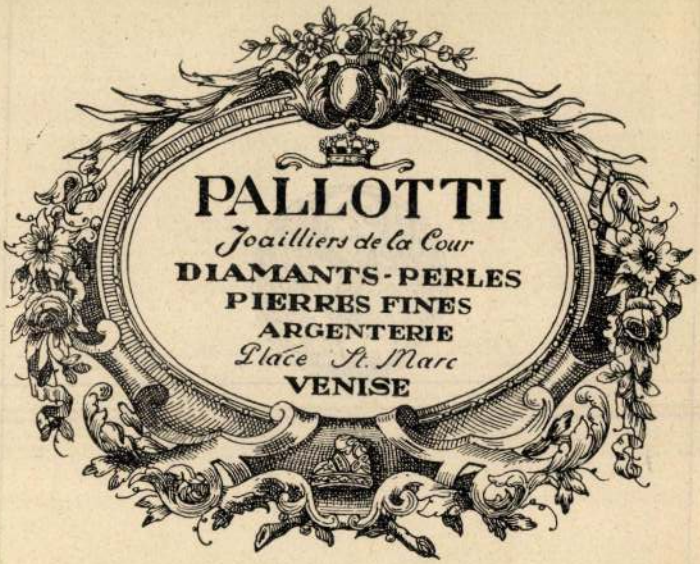
PALLOTTI
Joailliers de la Cour
DIAMANTS - PERLES
PIERRES FINES
ARGENTERIE
Place St. Marc
VENISE

Csekonics Erzsébet grófnő

Tulipános parasztszoba a grófi palotában

Csekonics Erzsébet grófnő és Karg Györgyné bárónő iparművészeti szalonjának bemutatója

Nemzeti Ujság
1930.V.18.

(A Nemzeti Ujság tudósitójától.) A Kecskeméti-utcai *Csekonics*-palotában csütörtökön délelőtt nyilt meg az *Eris* iparművészeti szalon kiállitása, nagyon tessék vigyázni, mert aki felmegy és megnézi, óhatatlanul vesz valamit. Különös kiállitás: három hatalmas terem telve a szinek mozgalmasságával, a formák változatosságával, azzal a vonzó művészi rendetlenséggel, amely nem tartja számon saját értékeit, nem raffinált rendezési ügyeske-

désekkel igyekszik fokozni a hatást, nem szónokol, hanem kedvesen cseveg az anyag szépségének s az artisztikum üdeségének nyelvén. Egyik szobában kék alapon vörös tulipános, szinben és formában is remek parasztszoba, antik stilhűség és modern folklore együtt, vidám szépségében szinte mosolyog, ahogy végig simogatja a szárnyas ablakon beömlő napsugár. Tervezte, szinezte, festette: — *Csekonics* Erzsébet grófnő, *Karg* Györgyné báróné vel együtt, az egész mozgalom lelkes szellemi vezére. Ez a parasztszoba különben pikáns kontrasztképen primadonnája az egész arisztokratikus kiállításnak: kilencszázhatvan pengő, ez a legszebb és legdrágább müdarab. Kilencszáz pengő és hét darabból áll: — de, ha még meg nem vették, — darabonként is kapható. Igaz, ezen a kiállításon csak az izlés arisztokratikus, az árak demokratikusak. De **menjünk tovább.**

[illegible] harmónlája, biborszinü sokác varrottasok, somogyi és kalotaszegi textil-holmik, paraszti horgolások és nemes csipkék, a *Jankovich-Bésán* Endréné grófnő hadiárva-szövőiskolájából kikerült hornspin-szövetek és — fölöttük a hatalmas grófi csillár, köröttük a finom selyemtapéták, csak ők őrzik régi helyeiket a nagy szalonban.

A másik szobában feltünnek *Karg* Györgyné báróné dekorativ emailfestésü üveg-toalettkészletei, *Bissingen* Vera grófnő szellemes festményei és *Csekonics* Sándorné grófnő artisztikus virág-képei, *Lónyay* Gáborné grófnő régi magyar motivumu csempéi, *Apponyi* Rezsőné grófnő roppant kedves törkölyöskészlete, *Almássy* Denise grófnő falemezekbe kötött bibliofil értékü könyvei, *Lipthay* Mária bárónő müvirágai, *Széchenyi* Janka grófnő elegáns disztárgyai, *Teleky* Éva grófnő erős kulturáju grafikái, *Hangayné* feltünően olcsó, de szép nyomtatott vásznai, *Anker* Mária nemes izlésben tartott üvegei, *Végh* Ilona roppant tehetséges plasztikái, *Christ* László iparmüvész egyéni és izléses lakkmunkái, *Kiss* Erzsi iparmüvésznő szép lámpaernyői stb., stb.

A megnyitónak óriási sikere volt, megjelentek a notabilitások és megjelent a polgári **osztály és el fog menni mindenki, aki szépet,** [illegible] csak a grófi palotában, hanem az élet mozgalmasabban lüktető helyein is és külföldön is.

Az *Eris* nem néhány finomizlésü és főértelemben modern szellemü arisztokrata hölgy passziózása, hanem tényezője a *magyar* iparmüvészet nemes céhének.

(m.)

Csekonics Erzsébet gyrófnő

Az Eris-műterem állandó kiállitása.

N.U.930.XII.?.

Csekonics Erzsébet grófnő

iparmüvész

"Eris" iparmüvészeti és lakberendezési kiállitás a gróf Csekonics-palotában - szerepel.
Pergamentre festett lámpaernyőkkel.

Nemzeti Ujság
1930.V.11.

< Csekonics Erzsébet gr >

Könyve

< > Erdély kultúrkepe A nemzö eredeti rajzaival.
Bp. c. n. (1941?)

Kőműves- és Kőfaragócréh, pesti,
Állásvégére VII. 29.

Csekonics Erzsébet grófnő

fordítás!

Most jelent meg! Értékes könyvujdonság!

Csekonics Erzsébet grófnő

Erdély kulturképe

Szerző eredeti rajzaival.

Megrendelhető:

PFEIFER FERDINÁND

(ZEIDLER TESTVÉREK)

nemzeti könyvkereskedésében

(a Nemzeti Casino palotájában)

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 5.

Ára: P 6·—

Csekonics Sándorné grófnő

iparművész

Kris iparművészeti szalon kiállitása - a Kecskeméti utcai Csekonics-palotában - részt vesz:

artisztikus virágképekkel.

Nemzeti Ujság
1930.V.18.

Csekovics Árpád

Építészeti kerámia /szepró/

Kritika 1969 J.s.

Csekovits Árpád, kerámikus

MDK

Kerámia: Repr

Építészeti-
— . Kerámia

Műmelléklet: 2.o.

KRITIKA, Bp. 1969. május

VII/5.

Csekovszky

1967-es kerámiákkal

szerepel a siklósi kerámia

kiállításon

Katona Imre: A mai magyar

kerámia kérdései.

Jelenkor 1968 I. 76 old.

Csehovszky Árpád
Kerámikus

M. D. K.

A Magyar Képzőművészek Szövetségének
választmányi tagja lett.

—: A Magyar Képzőművészek Szövetségének választmányi
Művészet, 1966. július - 8 lap

MDK

Csekovszkij Árpád keramikus

III. díjat nyert a Nemzeti Szalonban rendezett Ifjúsági kiállításon.

300 művész több mint 600 alkotásából válogatták az Ifjúsági kiállítás anyagát.

Magyar Ifjúság, Bp. 1957. 22. sz. [4. l.]

Csekovszky Árpád [iparmüv] MDK

Az iparmüvészet és népmüvészet harmadik diját kapták:

Bányász Erzsébet
Csekovszky Árpád
Illés Irén
Imre Julia és
Steiner Istvánné.

Az : Ifjusági kiállitás nyilt a Nemzeti Szalonban.

Esti Hirlap, II.évf.127.sz. 1957.jun.2.vas.
2.oldal

Csekovszky Árpád, szobrász VIDk

Debrecen város rendelésére készít szobrot.

- Nyolcvan még, képzőművész készít új alkotásokat nagyipari vállalatoknak, vidéki iskolákban

Népszabadság, bp. 1959. júl. 3. 8. (

MDK

Csekovszky Árpád, kerámia

4. Orsz. iparm. kiáll. Mücs. 1959.

MDK

Csekonszky Árpád

kerámia

4. Orsz. Iparmüv. kiáll. Mücs. 1959. dec.

Csekovszky Árpád

"A főváros számára készitet alkotások között az első nagy vállalkozás a mezőgazdasági kiállitás dekorálása volt; ebben ... Gádor István, Sándor István, Kiss Roóz Ilona, Simó Ágoston és Csekovszky Árpád vet ek részt." Csekovszky Készitette az Emke csempézett oszlopait (1961.)

F. Brestyánszky Ilona: Iparművészek a fővárosért. I. Kerámikusok. - Budapest, 1970. 11.sz. 2
18-20. l.

Csekovszky Árpád
keramikus

Részt vett a szimpozionon

Láncz Sándor: Nemzetközi kerámia szimpozion.
Művészet, 1971 - február - 38.lap

Csehovszky Árpád

Részt vett az 1970-es siklósi kerámia szimpóziumon.

Ipari Művészet, 1970. IV. 42. l.

Csehovszky Árpád keramikus

– szerepel az Iparművészeti ajándékboltban.

Karácsony előtt
Magyar Ifjúság, 1967. XII. 17. 8.

Csekovszky Árpád

Emlékre

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztatója. 1970. IV. 28.

Csekovszky Árpádnál

Horvátnál az asztalhoz.

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztatója

1970. IV. 30.

Csetovszky Árpád

Kerámiával szerepel az alábbi
táslatban Dunaújvárosban

- birkás - : ha magyar
ipaszmüvészet

Dunaújvárosi Hírlap 1971 III. 30

Csehovszky Árpád

Vértesi Nándor kiállításán elhangzott megnyitóbeszédéből a lap részletet közöl.

Iparművészet, 1971. 2. sz. 34. l.

Csekovszky Árpád

Népstadion, Játékcsarnok. /Malomsoky József építész, Csekovszky Árpád kerámikus/. - Ism: Magyar Építőipar, 1968. 1.sz. 26. l.

Az 1968. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1971. 2.sz. 149.182. l./ 153.l.

Csekovszky Árpád

Frank János: Csekovszky Árpádról.
Élet és Irodalom, 1968. 12. sz. 8. l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Irt.1971.2.sz.149-182.l.

164. l.

Csokovszky Árpád
keramikus

M.D.V

„Török lovas" (repro)

Katona Imre: Iparmúvészetünk félvévszázada
Művészet, 1969. január – 4 lap.

Csekovszky Árpád

nevét az európai stilusirányzatok követői között emliti, munkásságát méltatja

Katon, Imre: Modern iparmüvészetünk néhány kérdése. Müvtört.Ért. 197c.4.sz. 278-283. l.

280-281. l.

Gelsovszky Árpád, Munkácsy-díjas keramikusművész

Fürtös György egykori főiskolai tanára volt.

Dunántúli Napló, 1941. nov. 6.

Csekovszki Árpád Kerámikus

Vallanrásban kapott nemzetközi

díjat - emlékre

Magyar Ulemsek 1971 oktober 12

4. old.

Csekovszky Árpád

Emlékére

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztatója 1970. IV. 23.

Csekovszky Árpád

"Nyers falfurái"-nak említése

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztató 1970. IV. 24.

Csekovszky Árpád

Művészsorsa emlékére

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztatója 1970. IV. 27. l.

Csehovszky Árpád

Részt vett az I. Országos Kerámia Biennálén
Pécsett.

Ipari Művészet, 1968. 5-6. sz. 59. o.

Csekovszky Árpád, kerámikus

Részlet a kazincbarcikai kórház
Kerámia palától:

Repr.

– : fiatal magyar kerámikusok

Műmelléklet: 3. o.

Kritika, Bp. 1970. március VIII/3

Csekovszky Árpád, kerámikus

kedvenc témája: ló, lovas, kocsihajtók.

Monumentális munkái: samottos frizez a hódmezővásárhelyi mű~~teren~~ házakra, a salgótarjáni Karancs Szálló, a kazincbarcikai kórház kerámia-fala.

Rábírták az Ipar műv. főiskolán a kerámia-szak vezetését.

Szinyei Merse Anna: fiatal magyar keramikusok 17-21.

Kritika, Bp. 1970. március

VIII/3

Csikszentmihályi Árpád
Keramikus

Részt vett a tárlaton

Cs.É.II.Országos Kerámia Biennale.
Művészet, 1971.február - 38.lap

Csekovszky Árpád

szerepel az I. Kerámia Biennálén

Pécsett

N.N.: Kerámia biennálé

Dománszki: Nagyvilág 1968 X. 6.

Csehovszky Árpád
keramikus

MDK

A Magyar Képző művészek Szövetségének közgyűlése a keramikai szakosztály tagjává választotta.

A Magyar Képző művészek Szövetségének közgyűlése
Művészet, 1969. március – 18 kap.

CSEKOVSZKY Árpád

Gádor István tanitványavolt az
Iparmüvészeti Főiskolán

Gádor István gyüjteményes kiállitása Bp. 1966.
Ismertetőt bev. Domanovszky György

MDK

Csekovszky Árpád

Mai magyar kerámia kiáll. Siklósi várban, 1968.
Janus Pannonius füzetei 14.
Muz.

MDK

Csekovszky Árpád

Kocsihajtó

Mai magyar kerámia kiáll. Siklósi várban, 1968.
Janus Pannonius M. füzetei 14.

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

CSEKOVSZKY ÁRPÁD

KERÁMIKUSMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA
1978 FEBRUÁR 3-ÁN, PÉNTEKEN 1/2 5 ÓRAKOR

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA

LÁSZLÓ GYULA
EGYETEMI TANÁR

MŰCSARNOK
BUDAPEST, HŐSÖK TERE

2541 fnyv l.

Csekovszky Árpád

kerámikus
Jelenleg az Iparművészeti Főiskola kerámia tanszakának vezetője.
1931-ben nületett
Épületkerámikus és térplantikus.
Az Iparművészeti Főiskolán Gádor István tanítványa volt.

P. Brestyánszky Ilona: Modern magyar kerámia. Bp. 1965.
40.o.

Csekovszky Árpád

Kompozíció. 1963.
Repr.

P. Bresztyánszky Ilona: Modern magyar festőművészet. Bp. 1965.
116. o.

MDK

Csekovszky Arpád

Csekovszky Arpád /kerámia/ résztvett a IV. Orszg.Iparm.Kiáll.-on.

IV.Országos Iparművészeti Kiállitás.Műcsarnok Budapest 1959.Dec. 18 - 1960. Jan. 31 Kat.

Csekovszki Árpád
keramikus

M.D.K.

Az őszi iparművészeti kiállításra
készül (foto)

Magyar Ifjúság, 1959. szept 5.

Csekovszky Árpád

Meseló, Kasihajtó c. műve (eml.)

Szerepel a II. pécsi Orsz. Kerámia Biennálén

Horváth György: A pécsi Biennálé tanulságai

Magyar Nemzet 1970 XI. 15 11 old.

CSEKOUSZKY ÁRPÁD

SZEREPEL AZ ALÁBBI TÁRLATON, PÉCSETT.

CSENKEY ÉVA: II. ORSZÁGOS KERÁMIA BIENNÁLE

DUNÁNTÚLI NAPLÓ, 1970. OKT. 11.

CSEKOUSZKY ÁRPÁD

ANTIK ALAPELEMEKET FELHASZNÁLÓ KERÁ-
MIÁI SZEREPELNEK A SIKLÓSI SZIMPOZIONON

BOJÁR IVÁN: KIÁLLITÁSRÓL KIÁLLITÁSRA.

MAGYAR HIRLAP, 1970 OKT. 14

Csekovszky Árpád
kerámikus

A 2. „élvonalba" tartozik

Demaritúli Napló, 1967. jul. 2.
Romváry Ferenc: Kerámia - kiállítás Siklóson

Czekovsky Arpád

Említve

Megnyílt a siklósi Reránniai szimpozion
Dunántúli Napló, Pécs 1970. júl. 17.

Csekovszky Árpád
keramikus

Gerber Mária mestere volt a
Főiskolán.

Kovács Gyula: Gerber Mária keramikai
művészete, 1969. október – 28 lap.

Csekovszky Árpád

keramikus

Az Iparművészeti Főiskolán

Gádor István keltjére került.

Domanovszky György: Hol tart ma a magyar kerámia

Művészet, 1970. január - 30 lap.

Csehovszky Árpád
keramikus

Az épület berámva kerületen
eredményes alkotásaival
gazdagította.

Domanovszky György: Hol tart ma a magyar...
Művészet, 1970. felmár - 21 kap.

Csekovszky Árpád
keramikus

Figurales keramikusainkhoz
tartozik

Domanovszky György: Kik tartoznak a magyar ...
Művészet, 1970. február – 21 lap.

Csakovszky Árpád

Alkotásai Miskolcra kerül

A. J. Új szobrok és miskolcra tósak a megyeben
Szakmegyeresség, Miskolc 1969. sep. 12

Csekovszky Árpád

Kapsza Miklós: Népstadion játékcsarnoka. /Malomsoky József épitész, Csekovszky Árpád keramikus./ Magyar Epitőművészet, 1966. 15.évf. 5.sz. 4o-43. Képekkel.

Kapsza Miklós: Népstadion játékcsarnoka /Malomsoky József épitész, Csekovszky Árpád keramikus./ Müszaki tervezés, 1966. 11.sz. 3-5. 1. Képekkel.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört. Ért. 1969. 3.sz. 243-283.1./ 248. 1.

Csekovszky Árpád Kerámikus

Kerámia falképe van a műhely-
csarnokban a miskolci
műszaki Egyetemen

dr. Terplán Zénó: Húszéves az
egyetem

Északmagyarország 1969 IX.17

M.D.K.

Csehovszky Árpád
keramikus

Falhépe Debrecenben lesz elhelyezve.

G.J.: Újabb kép römű vészeti alkotások díszeteh vidéki.
Magyar Nemzet, 1960. febr. 16

4 l.

M.G.M

Csekovszky Árpád

Kiállítások, kitüntetések
1961. Önálló kiállítás. Bp.
1962. Nemzetközi Kerámiakiállítás. Prága.
Ernüstétem
1963. Munkácsy-díj
1963. Modern magyar kerámiakiállítás. London.

P. Bretschneider Ilona: Modern magyar kerámia. Bp. 1965.
51.o.

Czekovszky Árpád

– erté – Kerámia kiállítás
készül a siklósi várban.

Magyar Nemzet, 1967. VI. 6. 5. o.

Csikorszky Árpád

1963-ban önálló kiállítása után Munkácsy díjat kapott

P. Bretyánszky Ilona: Modern magyar kerámia. Bp. 1965.

44.a

MDK

Csekovszky Árpád

Mai magyar kerámia kiáll. Siklósi várban 1968. Janus Pannonius Muz. 14.füzetei 14.

Csekovszky Árpád munkáry díjos

Sejtek a múzeum kerámia a pécsi kórház számára készült (emlékeztető)

Szerepel az I. Orsz. Kerámia Biennálén Pécsett

Hárs Éva: Az I. Orsz. Kerámia Biennálé Pécsett

Jelentés 1968 XI. n. 10.17 old

MDK

Csekovszki Árpád

Kiállitási kritika

Jelenkor 1968 nov.,p.1018

Csekovszky Árpád

dombormüvek lesznek a Hungaro-
fruct székház halljára.

Magyar Nemzet, 1967. X. 19. 4. o. Hanló

Csekovszki Árpád

M.D.V.

Faliképe egy debreceni kdi
homlokzatdra terül

Feladatok, eredmények. — 42 lap.
Művészet, 1960. augusztus.

Csekovszki Árpád

iparmüvész kiállitása Gulás Zsuzsával a Fényes Adolf teremben 1962. jan 1 - 28.

Rajztanitás 1961. VI.sz. hátsó boritón

MDK.

Csekovszky Árpád

Fővárosi vásárlások a művésztől

Esti Hirlap 1961.I.11.

Csekovszky Árpád
keramikus

M.D.K.

Diszkút-ja.

P. Brestyánszky Ilona: Az új magyar épületkerámia 16 l.
Művészet, 1961. február.

Csekovszky Árpád
keramikus

M.D.K

Munkáiról. — Két vára
(repro)

Urbach Zsuzsa: Látogatás három fiatal keramikusnál
Művészet, 1961. március. — 23 l.

M.D.K.

Csehovszky Árpád, keramikus

Picasso és a nyugati áramlatok hatása alatt figuráinak főképp konstruktív problémáival tűrődik; a felület- és ritmushatásokkal, melyek főleg az 1958-as hezőgazdasági kiállítason bemutatott diszkutján jutottak kifejezésre.

Ilona Pataky-Brestyánszky: Moderne ungarische Keramik.
Bp.1961. Corvina, 54.old. 48 k., köztük 8 sz,t.

46. old. 47. á.

MDK

Csekovszky Árpád

alkotása az Áruház negyedik oszlopa, a homlokzati, a jobb oldali utcai kapubejárója feletti, az első emelet magasságában elhelyezett díszе. /Kerámia/

Menyhárt József: A Hajdúsági Áruház művészi Díszei. Hajdú-Bihar megyei Napló, 1962. aug. 19.

CSEKOVSZKY Árpád keramikus M.D.K.

· részvétel a kiállitásen

-s-s: Modern iparművészeti kiállitás kulturházainkban

Magyar Nmezet 1962. szeptember 26. 4.l.

Csekovszky Árpád, Keramikus MDK

Gulás Zsuzsa textiltervezővel
Közös kiállítása nyílik meg
a Fényes Adolf Teremben.

– Ma hallottuk

2.

ESTI HIRLAP, bp. 1962. jan. 4.

MDK

Csekovszky Árpád kerámikus

Kerámia, repr.

Csekovszky Á. ker. és Gulás Zs. textilterv. iparművészek kiáll. Fényes A. Terem. 1962. jan.

Csekovszky Árpád, keramikus MDh

Jan. 5-én kiállítása nyílt meg a fényes Adolf teremben.

—: Hír 10. l

Népszabadság, Bp. 1962. jan. 6.

Csekovszky Árpád, iparművész keramikus 7 Dk

A fényes Adolf teremben állított ki. Monumentális díszítő törekvések nyílvánulnak meg két kerti kerámiájában. (Idol, Lovas)

Péter Imre: Jegyzetek kiállításokról 8. l

NÉPSZABADSÁG Bp. 1962. febr. 10.

M.D.K.

CSEKOVSZKY Árpád krónikus

Kiállítása a Fényes Adolf-teremben

Napi krónika

Magyar Nemzet 1962. január 6. 6. l.

CSEKOVSZKY ÁRPÁD

Új művészet

1999/ márc

37.o.

után fokról-fokra kibujik az
ok a csunya nap és óra, igaz,
szép órák is. Megszokja az
van igényes, mint egykoron.
es lények, de módunkban van,
ok legkülönbjeivel társalkod-
vigasztalan kora már rég nem
, - a lelkem egészen másutt jár.
lozofia egész végtelensége. S
na olyan otthonosan megfész-
jlásból, a mi alul nem hagyja
usson el a füléhez és főként
n feladatok!

M. D. K.

CSEKOVSZKY Árpád Keramikus

Falihépek a moszkvai Budapest
étterem részére
Dekrecen, új áruház homlokzatának
falihépe
EMKE étterem pillérelnek burkolata
Idol-váza
V. É. két fiatal iparművész kiállítása

Magyar Nemzet 1962. január 23. 4. l.

MDK

Csekovszky Árpád, kerámikus

Vallásnisban szerepelt sikeresen.

U.L.: Hogyan alakultak hazánk külföldi kulturális kapcsolatai? 9.

Népszabadság, Bp. 1971. jan. 16.

Csekovszky Árpád

Említve

Horváth György: A pécsi biennálé tanulságai

Magyar Nemzet, Jp. 1970. nov. 13.

Csekovszky Árpád
keramikus

gyódor-tanítvány. Réntrett az I. Or-
szágos Kerámia Biennálén.

Kerámia Biennálé
Dunántúli Napló 1968 X. 6. 7.

Csekovszky Árpád

Kovács Éva tanára volt.

(mátyás): Cél a használhatóság
Magyar Hajnság, Rp. 1970. nov. 13.

Csekovszky Árpád, iparművész kerámikus

1

Látogatás a művész otthonában, rákosligeti családi házában.

A 42 éves férfi Csikóstöttös nevű faluban műletett, ott is töltötte gyermekkorát. A természet érdekelte. Korán kezdett rajzolni. 1939-ben Pestre költöztek. Felvettés a Török Pál u.-i népműves licemmba. Azután Iparműv. főiskola kerámia szakára járt. Sziklai Julianna: Városkapuhoz szökőkút

3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. szept. 27.

Csekovszky Árpád, kerámikus

2

Tizenöt éve sok hazai és külföldi tárlaton mutatta be műveit. (Franciaország, Olaszország, London, Genf, Washington, Prága.) Több arany és ezüst érmet nyert. Legutóbb a kazincbarcikai kórház bejáratához kérített monumentális kerámiafalat.

Sziklai Julianna: Városkapuhoz szökőkút

3.

ESTI HIRLAP Bp. 1972. szept. 27.

Oskovszky Árpád
szobrász-keramikus

Ortutay Tamás mestere volt a
Főiskolán.

Solymár István: Ortutay Tamás plasztikája
Művészet, 1972 ápriles - 25 oldal.

Csekovszky Árpád, keramikus

Kerepes Vallauris-ban a
keramia kiállításon.

—: Magyar képzőművészek kiállításai
külföldön

7.

Népszabadság, Bp. 1972. júl. 14.

Csekovszky Árpád, Keramikus

Kiállít Vallauris-ban.

—: Nemzetközi kerámia-kiállítás 2.

ESTI HIRLAP, B... 1972. júl. 13.

Csekovszky Árpád

Emlitve

P. Brestyánszky Ilona: Parmüvészet a Szovánesért

Budapest, 1970. nov. 18-20. l.

Csekovszky Árpád

„Sejtmetszetek" c. alkotása /21 m²/
a kazincbarcikai kórházban.

Repr.

Képrőműréneti alkotás
Északmagyarország 1970 IX. 20. 4.

Csekovszky Árpád keramikus

Vallauriszban díjat kapott

kiállított műveiért

U. J.: Hogyan alakultak harányi

külföldi kulturális kapcsolatai?

Négyszabadság 1971 I. 16

M.D.K.

Csekovszky Árpád
iparművész

A debreceni ujáruhár homlokzatára
készített falihépet, az Emhe-itt erem
pilléreire burkolatot.

Laúcz Sándor: Csekovszky Árpád
Élet és Irodalom, 1962. jan 27 - 10l.

M.D.K

Csekovszky Árpád
iparművész

Épület kerámiája, kisplasztikái,
a moszkvai Budapest étterem
falképét készítette.

Lányi Sándor: Csekovszky Árpád
Élet és Irodalom, 1962. jan 27 — 10 l.

Csekovszky Árpád
keramikus

M.D.K.

Váza (repro)

M.E: A szép otthon
Nők lapja, 1962. márc 31.-21 lap

Szekovszky Árpád
keramikus

M.D.-4.

Vára (repro)

M.E.: Arép otthon
Vörös Lapja, 1962. március 31 – 21 lap

CSEKOVSZKY Árpád

Erdős Renée Ház – Kiállítóterem

Budapest, XVII., Rákoshegy Báthori u. 31.
Nyitva naponta – hétfő kivételével – 15 és 18 óra között. **Állandó kiállítás:** Helytörténeti gyűjtemény, Epress gyűjtemény, Néprajzi szoba, Merzse mocsár dioráma.

1992 **Időszaki kiállítás:** Csekovszky Árpád kerámikus, Munkácsy-díjas, Érdemes Művész kiállítása
A kiállítás megtekinthető: 1992. október 11-től november 4-ig.

A B C H
D I K
E F L M

Csekovszky Árpád
keramikus

M.D.K.

A moszkvai Budapest Étterem faliképét, valamint a debreceni Nagyáruház homlokzatán lévő épületkerámiadíszt készítette.

P. Prestyajnszky Ilona: Csekovszky Árpád
Művészet, 1962. április — 37 l.

M.D.K.

Csekovszky Árpád keramikus

Kerámia -burkolat terve.

Tilàai Ernő: Kiállitás

Magyar Épitőművészet 1962 /4.

Csekovszky Árpád
Keramikus

M.D.K.

Harcosok (repr.)

P. Brestyánszky Ilona: Csekovszky Árpád
Művészet, 1962. április — 371.

M.D.K.

Csekovszky Árpád
keramikus

Az Eszike kávéház étterméneк pillér
bizkolatgat, a szentesi fürdő termal
medenceter külső várlatait készítette
Egyéb keramia munkáiról (tál, váza)

P. Brestyánszky Ilona: Csekovszky Árpád
Művészet, 1962. április — 37.

M.D.K.

Csekovszky Árpád
keramikus

Kerámiakompozíciói vesznek
részt a kiállításon.

Láncs Sándor: Szobrok a IX. képzőmű vészeti kiállításon.
Élet és Irodalom, 1962. június 9 – 11. lap.

CSEKOVSZKI Árpád keramikus M.ÉK.

ezüst éremmel kitüntetve

Sebók Ferne: A prágai nemzetközi kerámia kiállitás tanulságai
Magyar Nemzet 1962. julius 20. 4.l.

M.D.K.

Csekovszky Árpád
keramikus

A prágai nemzetközi kiállításon
vett részt.

Lauer Sándor: Holtart a magyar keramikaművészet?
Élet és Irodalom, 1962. július 28 – 11 lap

M.D.V

Csekovszky Árpád
keramikus

A prágai kerámia kiállításon
részt vett.

Lajos Sándor: Hol tart a magyar kerámiaművészet?
Élet és Irodalom, 1962. július 28 – 11 lap

Csekovszky Árpád
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

1962 JUL 28

1021

Hol tart a magyar kerámiaművészet?

Tapasztalatok a prágai nemzetközi kiállításon

Milyen új vonások jellemzik a világ kerámiaművészetét napjainkban? Ennek szemléltetésére vonultak fel harmincegy ország legjobb kerámikusművészei Prágában. Vetélkedésük május közepétől június végéig tartott a genfi Académie Internationale de la Céramique patronálásában. A kiállítást két csoportban mintegy harminc magyar keramikusművész tekintette meg; néhányuk tapasztalatai alapján készült ez a beszámoló.

Az új építészeti formakultúra és a fokozott felhasználhatóság igénye alapvető technológiai változásokat eredményezett a kerámiagyártásban világszerte. Az a követelmény, hogy a kerámia ne engedje át a vizet, kevésbé legyen törékeny és váljék fagyállóvá (ami az épületkerámiánál elengedhetetlen), eltérítette ezt a műfajt a hagyományos fazekaskerámiától s közelebb hozta az ipari kerámiához. A különbség alapvető módosulást idézett elő az alkotások művészi megjelenésében, esztétikai hatásában is.

A magyar kerámia még napjainkban is — noha már felnőtt egy új nemzedék —

a háború előtti nagy hármas

(Gádor, Gorka, Kovács Margit) művészetének hatása alatt áll. *Gádor István* hosszú ideig a fiatalok mestere a főiskolán; ő követte legintenzívebben az európai formaváltozásokat művészetében, s lényegében végigjárta azt az utat, amit az alacsonytüzű kerámia végigjárt Európában. *Gorka Géza* művészetében a habán edények és a magyar népművészet hatására az anyag és mázak alakítási-formálási lehetőségei jelentették és jelentik ma is az alapvető élményt. *Kovács Margit* pedig a magyar népművészet szellemiségét ötvözte egybe kerámiáiban a régi európai és keleti kultúrák kincseivel s ebből hozott létre valami sajátosan eredeti magyar kerámiát, amely azonban egyéni és követhetetlen.

A fiatalok — köztük a prágai kiállításon is szerepelt *Csekovszky Árpád, Garányi József, Kiss-Róza Ilona, Majoros Hédi és János* — e három mester tapasztalatai nyomán keresik az új utat, saját maguk kifejezésének új formáit; s noha formaalkotásukra, ornamentika- és színvilágukra sok mindenben hatott az európai kerámia, elsősorban mégis Gádor István művészetének hatása érződik alkotásaikon. Egyesek szerkesztett formákra törekednek, melyeket többnyire korongozással állítanak elő, mások pedig továbbra is a népművészet forma- és ornamentika-kultúrájából újítják meg művészetüket. A fiatalok lehetőségeit azonban erősen korlátok közé szorítják a technológiai nehézségek, elsősorban a mázak hiánya. (Emiatt például nálunk nem lehet egy méternél nagyobb sima mázas edényt készíteni.)

A magyar kerámikusok szín- és formakultúrája, a prágai kiállításon bemutatott alkotások többségének tükrében, mintha kissé túlhaladott lenne, s mintha a kiállított darabok zömével képest egy

előző fejlődési fokot

képviselne. Bármennyire nehéz is felidézni a prágai kiállítás egyes darabjait színes fotók nélkül, feltűnik, hogy a formák egyszerűbbek, keresetlenebbek, színezésük pedig alapvetően más, mint a magyar kerámiáké. Különösen szembetűnő a különbség, ha a magyar anyagot a szomszédságában kiállított argentin és észak-amerikai alkotásokkal hasonlítjuk össze, melyek egyaránt magas színvonalat képviseltek s más-más hagyományok talaján nőttek nagyra. Az argentin kiállítás darabjainak csak kis része volt forgástest, többségük erősen lapított — ez egyébként sok edényre volt jellemző más nemzetek anyagában is. A formák a régi perui, s az archaikus görög edényeket idézik, mégis különböznek tőlük, mert az anyag, amelyből készültek, soványabb, szikárabb. Egyébként a kerámiákat háromnégyszázzal magasabb hőfokon égetik, mint mi; ezen a hőmérsékleten a máz eggyé ég az anyaggal, a színezés tükörfénye vagy mattsága eltűnik, s az edény többé nem színezettnek, hanem egyetlen színes jelenségnek hat. A nagy hőfokon történő égetés kihat az edény felületére is: a mi edényeink sima vagy repesztett felülete helyébe plasztikus külső lép, s ezt néhány művész még azzal is fokozza, hogy ujjával is megmunkálja az edényt. Ez volt tapasztalható az észak-amerikai vagy az olasz művészek alkotásainak egy részénél; e megmunkálással olyan kellemes hatásokat érnek el, melyek nálunk ismeretlenek. Az olasz kerámiák egyébként — a belgák és az argentinok mellett — a kiállítás legszebb darabjai voltak:

nemesen egyszerű formák,

gazdag felületek, tüzes színek jellemezték őket.

A francia anyagról némi ízelítőt adott már a tavaly Pesten szerepelt vallaurisi keramikusok egyik-másik darabja. Ezúttal a *Rivier* házaspár és *Roger Capron* egy-egy alkotása emelkedett ki. Érdekes kettősség jellemezte a szovjet anyagot: egyaránt képviselve voltak a folklórhoz ragaszkodó formaalkotások és a legmodernebb törekvések. A fogadó Csehszlovákia az anyag nagyszerű elrendezésével, a kiállított alkotások hatalmas számával és néhány nagyon szép darabbal remekelt.

Uj jelenség, hogy a művek többségén nem volt díszítés. A művészek egy része fémet vagy üveget épített be az anyagba, vagy égetés közben vitte rá azokat: a magas hőfokon ezek új díszítőelemként égtek rá az edényre, pótolva az ornamentikát. Ha mégis volt néhány díszítés, mint az iráni vagy a madagaszkári edények egy részén, azt színben való visszafogottság, kalligrafikus egyszerűség vagy a pásztorművészet rajzossága jellemezte.

A hármas változás: az anyag összetételének tökéletesítése, a magas hőfokon való égetés és az ornamentika szinte teljes hiánya világszerte alapvető változást hozott létre a kerámia megjelenésében, felhasználhatóságában, esztétikai hatásában. Művészeinkre a világkiállításon tapasztaltak általában újdonságként hatottak. S ez nem csupán művészeti, de gazdasági kérdés is: a kerámia fokozott felhasználhatóságáról van ugyanis szó. Épp ezért sajnálatos, hogy távolmaradtunk a két évvel ezelőtti genfi konferenciáról, ahol a prágai kiállítás irányelveit tisztázták; a kiküldött anyag válogatása sem volt a legszerencsésebb, és nem volt kinn magyar szakember az anyag elrendezésénél; nem vettünk részt a megnyitás után tartott konferencián sem. A kiállítás megtekintése nem kis nehézségbe ütközött. Talán ez volt az oka annak, hogy olyan kevesen nézték meg.

Művészeink tehetségét

mutatja, hogy a szervezési anomáliák ellenére — mint már erről a napisajtó hírt adott — egy nemzeti ezüstdíjat, két egyéni aranyérmet, hat ezüstöt és két oklevelet hoztak haza. A kintjárt művészek egybehangzó véleménye szerint nagyon sokat tanultak s élményekben gazdagon tértek vissza. Most tehát a feltételek kedvezőbb biztosításán — magas hőfokon égető kemence, megfelelő minőségű és mennyiségű máz — és a kezdeményezés lehetőségein múlik, hogy kerámiaművészetünk e tapasztalatokat felhasználva, nagyot lépjen előre.

LÁNCZ SÁNDOR

DEN TÁJÁRÓL

a 120 milliárd dollár

békekongresszus küldötteivel

mozgalom izraeli veteránjával találkozom:

— *Az egész földtekén, különösen az elmaradott országokban lakásokat, kórházakat, iskolákat, óvodákat építenék.*

Antoine Tabet, a Nemzetközi Lenin-békedíjjal kitüntetett hírneves libanoni építész csaknem ugyanazt válaszolja:

— *Én mint építész, gyönyörűbbnél gyönyörűbb házakat, laboratóriumokat, kórházakat és iskolákat és újból iskolákat emelnék.*

Itt van *Pablo Neruda*. Minden oldaról körülveszik a fotoriporterek. Odahúz magához, és a fényképezőgépek kattogása közben mondja:

— *Latin-Amerikában százmillió embernek nincs hajléka, nincsenek kórházak. Mit tennél te ezzel az összeggel, ha latin-amerikai lennél?*

— *Én is ugyanazt, amit te.*

Elbeszélgetek *Isabelle Blume-mal*. Kongói fiatalember áll mellette. Blume így válaszol:

— *Elosztanám ezt az összeget Belgium és Kongó között. A kongói nép oly sokat szenvedett miattunk, belgák miatt.*

A kongói fiatalember mosolyogva ellenkezik:

— *Éppen ezért nem lehetne fele-fele arányban megosztani.*

Szembe jön velem Szimonov. Nos, nyilatkozz, barátom! Mosolyogva feleli:

— *Óriási gyermek-világkongresszust hívnék össze, amelyen az alsó tagozatú tanulóktól kezdve az egyetemi hallgatókig mindenki részt venne, s nekik adnám e pénzt. Döntsék el ők, mire fordítják.*

Bajati Inaja iraki költő így vélekedik:

— *Ezt a pénzt évente a világ legszegényebb emberei között osztanám el.*

Pierre Courtade francia író:

— *Én a gazdaságilag elmaradott országok között osztanám fel az összeget.*

René Depestre haiti író:

— *Iskolákat, üdülőket, múzeumokat építenék. Egy részét arra költeném, hogy megszüntessük az országok közti határokat. Hadd érintkezzenek a földkerekség emberei vízum nélkül.*

... Megszólal a csengő, a következő ülés kezdetét jelzi. A terembe lépve elgondolkozom. Az emberiségnek a három fő rosszat kellene megszüntetnie: az éhséget, a betegséget, a műveletlenséget. Milyen jó lenne e problémák megoldására évente 120 millió dollár!

(A Novosztyi hírügynökség anyagából.)

t-Berlinben rendez Piscator

urják megoldani a színházi válságot

semble „atyjához", őt kérték fel színházi előadások rendezésére.

Piscator, mint ismeretes, az úgynevezett epikus színházi stílus alapítója. 1924-ben kezdte meg működését a Volksbühnénél, ő játszatta 1928-ban a Svejket. Brecht

békéjét, *Büchner* Danton halálát, *Faulkner* Requiem egy apácáért, Artur *Miller* Az ügynök halála című darabját. A Faulkner-darab a nyugat-berlini *Schiller Theaterben*, a Miller-dráma a *Theater am Kurfürstendammban* került színre. Ezt az utóbbi színházat

Fiatal kubai írók sikere

A *Casa de las Americas* kubai könyvkiadó az idén rendezte meg harmadízben egész Latin-Amerikára kiterjedő irodalmi pályázatát. Az első díjakat ebben az esztendőben kubaiak nyerték: *Daura Garcia* és *Raoul Gonzales de Cascorro*.

Daura Garcia egészen fiatal írónő. Most díjat nyert, *Az önkéntes tanítónő* című regénye — első nagyobb irodalmi műve. Daura Garcia maga is önkéntes tanítónőként vett részt az analfabetizmus ellen indított nagy kubai kampányban. A legendás Sierra Maestra vidékén dolgozott, regénye itteni élményeit örökíti meg. Raoul Gonzales de Cascorro a tavaly áprilisi amerikai intervenció idejéről szóló novellás-kötetével nyert első díjat.

Új szovjet operák

A librettó alapja: szépirodalmi mű

A *Szovjetszkaja Kultura* című moszkvai újság híradása szerint több szovjet zeneszerző dolgozik olyan új opera komponálásán, amelynek librettója már megjelent, sikert aratott színdarab, regény, irodalmi forgatókönyv alapján készül.

Alekszandr Holminov például hamarosan befejezi új operáját *Vszevolod Visnyevszkij* nagysikerű, nálunk is ismert színműve, az *Optimista tragédia* motívumaiból. *Julij Mejtusz* a turkmén operaháznak írta a turkmének nagy költőjéről és gondolkodójáról szóló *Mahtumkuli* című operáját, melynek librettóját, *Berdi Kerbabajev* regénye alapján, Berdi Kerbabajev és *Alti Karliev* írták, Julij Mejtusz egyébként hamarosan új opera komponálásához kezd. Szövegkönyve (írói: *Alekszandra Vasziljeva* ukrán színésznő és *Lubov Zabasta* ukrán költőnő) ezúttal is ismert prózai műből, *Jevdokimovnak* magyarul is nemrég megjelent kisregényéből, *A bűnös leány*ból készül. *Vlagyimir Vlaszov* zeneszerző pedig *Ilf és Petrov Ötmillió frank* című, eredetileg egy filmkomédia irodalmi forkatókönyvének szánt írásából készít vígoperát.

A Chichester-i színházi fesztivál

Az angol színházi élet nagy eseménye a délkelet-angliai Chichesterben megnyílt színházi fesztivál. A fesztivállal avatják fel a város újonnan épült ultramodern színházát, amely 1400 néző befogadására alkalmas, a nézőtér három oldalról veszi körül a színpadot, és egyik néző sincs messzebb 20 méternél a színpadtól. A színház igazgatását *Laurence Olivier* vállalta el. A Chichester-i fesztiválon három darabot mutatnak be: *Beaumont-Fletcher* „The Chances" című vígjátékát, továbbá *John Ford:* „A megtört szív" című darabját, és *Csehov:* „Ványa bácsi"-ját. Mind a három darabot Laurence Olivier rendezi és mindháromban szerepel is.

Dimitrov-díjas bolgár költők

A Bolgár Népköztársaság Minisztertanácsának határozata alapján kiosztották a Dimitrov-díjakat az utóbbi három év (1959—1961) kimagasló termelési, tudományos és művészeti eredményeiért. A hívő

tim lírai vallomás és az örökké nyugtalan, mindenre felelősségérzettel reagáló kommunista töprengései ötvöződnek benne szerves egységgé. A kommunista erkölcsiség, a személyi kultusz időszakában elszen-

Csekovszky Árpád keramikus M.D.K.

A kaposvári megaei könyvtár kerámia diszei

Épitész: Kiss István

Magyar Épitömüvészet 1965/2. 27-35.l.

Csekovski Árpád
keramikus

M.D.K

Existenciát nyert a prágai nemzetközi kiállításon.

Sebők Ferenc: A prágai nemzetközi modern keramikakiállítás
Művészet, 1962. szeptember — 32 lap

MDK

Csekovszky Árpád

Bika-kompozició I-II.,ker.

Kocsihajtó, ker.

Lovas, ker.

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. pótlás. Mics. 1962.

MDK

Csekovszky Árpád

A szentesi fürdő külső kerámia burkolata

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. pótlás. Mucs. 1962.

Csekovszky Árpád keramikus M.D.K.

Munkácsy Mihály díjjal kitüntetve

III. fokozat

Kiosztották az 1963. évi irodalmi és művészeti díjakat

Magyar Nemzet 1963. április 4. 2.l.

Csekovszky Árpád M.D.K.

Választmányi tag

Duthy Mária: A Képzőművészek Szövetsége megválasztotta uj vezetőségét

Nemzet 1963. február 17. 9.1.

Csekovszky [Ipartművész] MDk

Bencze Gyula: A Magyar Képzőművészek Szövetségének közgyűlése elé

8. l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. febr. 13.

Csekovszky Árpád

Miskolci iparművészeti kiállításon falitálakkal szerepel.

említve.

Napjaink, 1963. 6-szám, 5. lap

Csekovszky Árpád
keramikus

M.D.K.

A Bodrogkeresztúri Keramia KTSz
tagja „Stecske" cimű művet állitottaki.

P. Bresty anszky Ilona: Sparművészeti kiállitás és aukét Miskolcon
Művészet, 1963. november - 38 lap

Csekovszky Árpád MDK

szerepelt a Déri Muzeum rendezésében jun. 9-én megnyilt kiállitáson. Az ő müve a Hajdusági Áruház egy oszlppa.

Az épület homlokzatán elhelyezett kerámia falkép is az ő müve.

Menyhárt József: Modern iparmüvészeti kiállitás.

HajduóBiharmegyei Napló, 1963. Jun. XØ 16.

Csekovszky Árpád keramikus M.D.K.

Részt vett a kiállitáson

Domanovszky György: Magyar kerámia kiállitás Londonb
Magyar Nemzet 1963. október 29. 4.l.

Czekovszky Árpád, keramikus [illegible]

Részt vesz Faenzában a nemzetközi kerámia versenyen.

— : Kis hiradó ?

ESTI HIRLAP, bp. 1963. jún. 20.

09

Csekovszky Árpád keramikus M.D.K.

Debrecen , áruházs és lakóépület homlokzati kerámiaája.

Épitész:Mikolás Tibor

Tervezés éve: 1956-58, kivitelezés: 1958-61.

Magyar Epitőművészet 1963/3. 18-19.l.

Csekovszky Árpád keramikus M.D.K.

Részt vett a kiállításon

Vajna Éva: Magyar iparművészeti kiállítás Helsinkiben

Magyar Nemzet 1963. május 15. 4.l.

M.D.K.

Csekovszky Árpád keramikus művész

A Munkácsy Mihály-dij III. fokozatával tüntették ki, irja a lap "Művészeti dijak 1963" cimmel.

Film Szinház Muzsika. Bp. 1963. ápr. 5. VII. évf. 14. sz. 12. lap.

Szekovszky Árpád, Keramikus MDK

A Munkácsy Mihály-díj III. f.-t

Kapta.

–: Kiosztották a művészeti díjakat

2.

ESTI HIRLAP, bp. 1963. ápr. 3.

Csekonits Árpád
iparművész

M.D.K

Méltatás.

Molnár Károly: Bakatorki találatok
Élet és Irodalom, 1963. szept 7 – 8 lap

M.D.K.

Csehovszky Árpád
keramikus

1963-ban nyerte el a Munkácsy
Mihály díj III. fokozatát

—: tr 1963. évi művészeti és irodalmi díjak
Élet és Irodalom, 1963. április 6 – 2 lap.

Csekovszky Árpád, keramikus M D4

Részt vesz a Faenzában megnyíló nemzetközi kerámiai biennálén.

—: Hír 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. jún. 14.

Csekovszky Árpád keramikus M.D.K.

Munkácsy Mihály díjjal kitüntetve

III. fokozat

Kiosztották a művészeti díjakat

Pest Megyei Hirlap 1963. április 4. 2.l.

M.D.K.

Csehovszky Árpád
keramikus

1963-ban a Munkácsy Mihály
díj III. fokozatát kapta.

—: Kitüntetései
Művészet, 1963. május – 44 lap.

Csekovszky Árpád, keramikus MDk

A Munkácsy Mihály-díj III. fokozatát nyerte el.

—: Kiosztották az idei művészeti díjakat 6. l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. ápr. 4.

Csekovszky Árpád
keramikus

M.D.K.

A faenzai keramikus kiállításon
részt vett.

Vajda Éva: Faenzai kerámia
Nők Lapja, 1963. július 13 - 21 lap

Csekovszky Árpád

Munkácsy-dijas keramikus

edényekkel

szerepelt a Herman Otto Múzeumban rendezett kiállításon.

Molnár László: Modern iparművészeti kiállitás Miskolcon.
BORSODI SZEMLE. 1963. 3. szám. 82-89.lap.

Csekovszky Árpád

szerepelt a miskolci kiállításon.

1. M.: Iparművészeti kiállítás a Herman Ottó Múzeumban
Baselmagyarország, 1963. máj. 10.

Csekovszki Árpád keramikus M.D.K.

Az uj s lgóterjáni szálloda burkolati kerámiáiés és kerámia faliképe

34 uj szobor a budai Várpalotában

Magyar Nemzet 1963. december 11. 4.l.

Csekovszki Árpád keramikus M.D.K.

A miskolci Nehézipari Müszaki Egyetem műhelycsarnoká-
nak homlokzatára készülő körplasztikánál Berényi
Jenő szobrász társmüvésze.

34 uj szobor a budai Várpalotában

Magyar Nemzet 1963. december 11. 4.l.

Csékovszky Árpád, [ ] MDK

A miskolci Műszaki Egyetem műhely csarnokának belső falait szines kerámia burkolata díszíti.

–: Harmincnégy új szobor a budai Várpalotában

8. l.

bp. 1963. dec. 11.

NÉPSZABADSÁG

M.D.K.

Csekovszky Árpád keramikus

Mivei a " Modern Hungarian Ceramics" c. kiállitáson

Domanovszky György: Magyar keramikusok Londonban

Magyar Épitömüvészet 1964/1. 48-49.1.

M.D.K

Csekovszky Árpád
keramikus

Az épület kerámiát a szentesi
városi fürdőn Sevrei szerint
készítik.

Lánczi Sándor: Épitészetünk uj gyöngyszeme: A szentesi
fürdő

Művészet, 1964. március - 27 lap

M.D.K.

Csekovszky Árpád
keramikus

Méltatás.

Franck János: Marino Marini kiállításán.
Művészet, 1964. április - 16 lap.

M.D.K.

Csekovszky Árpád kermikus

A Müszaki Egyetemen elhelyezett kerámiafal , Miskolc. Népstadion játékcsarnokában elhelyezett kerámiafelületek.

Üveg,kerámia és porcelán. Bp. 1967. 90.l.

M.D.K.

Csekovszky Árpád

Lovasfigura, samott.1964.repr.

Üveg,kerámia és porcelán 1966-1967.Bp.1967.

132.1.

M.D.K.

Csekovszky Árpád

Kerámaital. repr.

Üveg,kerámia és porcelán 1966-1967.Bp.1967.

135.1.

MDK

Csekovszky Árpád, iparművész

Az Iparművészeti Főiskolán a kerámia szak tanára.

(Bojár): A zsalu is dínít 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1967. jan. 28.

Csekovszky Árpád
keramikus

M.D.V.

Részt vett a tárlaton.

Molnár László: Mai magyar kerámia.
Művészet, 1967. október - 39 lap.

MDK

Csekovszky Árpád, kerámikus

Szerepel a tárlaton.

– : Magyar művészek az isztambuli nemzetközi Kerámiakiállításon 9

Népszabadság, Bp. 1967. szep. 8

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

Csekovszky Árpád

1961. OKT. 12.

Színes, mázas figurális kerámia dombormüvet tervez Csekovszky Árpád Munkácsy-díjas keramikus és Mészáros Géza keramikus a Munkácsy utcai HUNGAROFRUCT székház halljába. Mindkét dombormű öt négyzetméteres lesz. Miskei László festőművész a Vörös Csillag Traktorgyár művelődési házának előcsarnokába mozaikot tervez.

~

zésű űrszondát, de az
pályájáról és meg kellett sem-

MDK.

Csekovszky Árpád

Kiállitási kritika

Délmagyarország 1967 juni.16.

Csekovszky Árpád

Kerámia falkép, fg. komp. 30 cm²

Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Miskolc, Nehéziparí Műszaki Egyetem műhelyeserőd.

Tájékoztató 64/65 Képzőés Iparművészeti Lelektorátus 36 l.

Csekovszky Árpád

„Az iráz tölénete", kerámia falrelief, 22 m².

Somogy megye, kaposvár, megyei könyvtár, előadóterem.

Tájé Irlaló 64/65, képző és Iparmüvészeti Egyetem

45 l.

Csekovszky Árpád

„Zodiákus-jegyek" - kerámia - falrép, 98 m².

Karancs Szálló, földm. és ecsetet

Nógrád megye, Salgótarján

Tájékoztató 64/65 Képző és Iparcsembéneli Lektorátus

17 l.

M.D.K.

Csekovszky Árpád kermikus

Az elmult 20 év alkotó keramikus

faliképe a salgótarjáni szálló emeleti előcsarnokában, a kaposvári ~~városi~~ megyei ~~tanácsi~~ könyvtár olvasótermében, az előadótermében, pillérburkolatai az Emkében és a szentesi fürdő teljes külső burkolata

Domanovszky György: Husz év magyar kerámiája

Magyar Nemzet 1965. márc. 14.

MDK

Ceekovszky ÁRpád

Kiállitási hir

Mestermunka 1967 szept.13.

M.D.K.

Csekovszky Árpád keramikus

Az elmult 20 év alkotó keramikusa

Munkácsy-dijjal kitüntetve

Domanovszky György: Husz év magyar kerámiaája
Magyar Nemzet 1965. márc. 14.

Csekovszky Árpád
keramikus

M.D.K

Csekovszky kerámia faldisze
a salgótarjáni Karancs-szálló
falát borítja — „Kerámia fal-
disz" (repro)

Láncz Sándor: Karancs-szálló, Salgótarján
Művészet, 1965. szept - 18 lap.

Csekovszky Árpád, Keramikus MDK

A EMKE kávéház étterméneh falait burkolják Kerámialapjai.

Rózsa Gyula: Ízlések és kávéházak

8-9

NÉPSZABADSÁG, bp. 1965. júl. 10.

Csekovszky Árpád

MDK

V. Orsz. Iparm. kiáll. Műcs. 1965.

Czetovszky Árpád

Terrakotta lovasnoh-rokkal (enlitre)

Szekepel a X. magy. Kép. hův.
kiállításon

Négmüvelés 1965 11 n. 31 old.

Csehkovszky

CSEHKOVSZKY ÁRPÁD, szobrász

Miskolc új és helyreállitott létesitményei. 1945-1970.
1-Szobrok, kutak, emléktáblák.
51. Miskolci Nehézipari Müszaki Egyet. II. ker. Egyetemváros
10.-Csendélet, kerámia falikép. C/2. ép. mühelycsarnok.
Csehkovszky Árpád müve. ~~Max~~ 202. old. 4. jegyz

ifj. HORVÁTH BÉLA: A miskolci városkép változása 189.

A Herman Ottó Muz. Évkönyve. XI. Miskolc, 1872

Csekovszky Árpád kerámikus M.D.K.

Munkácsy-díjas

a Népstadion játékcsarnoka részére kerámia falikép tervezett

Na pló

Magyar Nemzet 1965. nov. 24. 4.l.

Csekovszky Árpád keramikus M.D.K.

Munkács-díjas

Domanovszky György: Husz év magyar kerámiája

Magyar Nemzet 1965. március 14. 10. l.

Csekovszky Árpád keramikus M.I.K.

faliképe a salgótarjáni szálloda emeleti előcsar
nokában,
a kaposvári városi tanácsi könyvtár előadóterméb
pillérburkolata az Emkében ,
teljes külső burkolata a szentesi fürdőnek

Domanovszky György: Husz év magyar kerámiá-
ja .
Magyar Nemzet 1965. március 14. 10. 1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Csekovszky Árpád

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

1965 OKT 10

1021

Új színfolttal gazdagodik a Megyei Könyvtár. Az előadóban Csekovszky Árpád keramikusművész alkotását helyezik el, mely az írás történetét ábrázolja.

1 000 Ft-ot

lo-
65.
:ö-

4 500 Ft-ot

19 500 Ft-ot

lló
én

1 500 Ft-ot

befolyt tagdijak egyhatod ré-
képez. Ebből — mérlegelve a ta-
ényeit — 1 éves tagság után a
rendelkezései szerint rendkívüli
szoruló tagok részére és csopor-
külföldi társasutazásokat is szer-

ba minden dolgozó 65 éves kor-
gdíjasokat és betegállományban

tást munkahelyén

SE **T**

si

vasútépítési munkákhoz.

Teljesítménybér! Szállás! Munkaruha (téli-nyári)! Utazási kedvezmény! Jelentkezni lehet: Kaposváron a Felépítményi Építésvezetőségnél (vasútállomás), vagy Dombóváron az Építési Főnökségnél (vasútállomás). (3334)

Mozarttól Johann Straussig

Osztrák—magyar operagála októberben

A Budapesti Operabarátok Egyesülete a tavalyi nagy sikerű amerikai—magyar operagála után az idén október 9-én százados kapcsolatainkra is támaszkodva osztrák—magyar operagálát rendez az Operaházban. A hasonló rendezvények hagyománnyá tétele új és új lépés operakultúránk fokozott bekapcsolódásához a nemzetközi operaéletbe. A szépszámú jelentékeny segítő között külön említést kíván *dr. Erich Husbach*, Ausztria magyarországi nagykövete, aki sok gyakorlati segítség mellett a gála fővédnöki tisztét is vállalta.

Az est zenei mottója *„Mozarttól Johann Straussig"*, ez azonban csak a határpontokat jelöli — kimagasló magyar és osztrák, illetve szorosan Bécshez (a Staatsoperhez) kapcsolódó művészek Saint Saens, Puccini, Rossini, Donizetti, Wagner művének részleteit is megszólaltatják. Énekes vendégünk lesz *Peter Dvorsky*, a Bécsben nagy pálya kezdetén éneklő magyar *Gonda Anna* és korunk nagy olasz énekművésze, *Giuseppe Taddei*, aki Bécsben éppúgy otthon van, mint Milánóban. Karmester vendégeink: *Lamberto Gardelli* és *Peter Magg*.

A hagyomány folytatásaként már előkészületek folynak egy jövő évi *német—magyar* gála megrendezésére is. A világkiállítás évében rendkívül vonzó vendégek és együttesek fogadásának lehetőségeit készítik elő — már ezért is igen kívánatos a Budapesti Operabarát Alapítvány támogatása, egyebek között e kimagasló gálaestek látogatásával.

R. A.

Együttélők ünnepe

Északról jöttek, és letelepültek

Békéscsaba polgármestere, Pap János úgy véli, hogy „A város modern története, nagyívű fejlődése a szlovákság itteni, 1718-as megtelepedésével indult meg. A két nép jelenléte, együttélése, a minden korban tapasztalható nehézségek együttes legyőzése vált a növekedés motorjává". A nagy eseményt, az újratelepítést méltó programmal ünnepli a délkelet-magyarországi város.

Szeptember 25-én lesz a szlovák kultúra napja a megyei könyvtárban, összekapcsolva a Békéscsabáról elszármazottak találkozójával, melyen hazai és külföldi szlovák kultúrcsoportok is fellépnek. Október 7-től 9-ig tart az V. Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia, mely alkalmanként 4 szekcióban dolgozik, jelentős számú külföldi tudós és kutató részvételével. Október 22-én ünnepi közgyűlést tart a város képviselő-testülete. Ezen *Benda Kálmán* akadémikus tart előadást Békéscsaba történetéről. A közgyűlés után a városháza előtt emlékkövet avatnak az újratelepítés 275. évfordulója tiszteletére, majd várostörténeti kiállítás nyílik a múzeumban. Két nap múlva ünnepi istentisztelet lesz az evangélikus nagytemplomban, egyháztörténeti kiállítást nyit a gyülekezeti házban *dr. Harmati Béla* püspök, délután pedig Mozart Rekviemjét adja elő templomi hangversenyen az oroszlányi ev. egyházközség ének- és zenekara.

Sass Ervin

● **MAGYAR SIKER.** A Bozsik Yvette Táncszínházi Csoport Estély című előadása a tegnap befejeződött edinburgh-i fesztiválon elnyerte a kritikusok díját. A produkció Magyarországon a Kamrában lesz látható.

Tárlatunk

Csekovszky Árpád: Idol

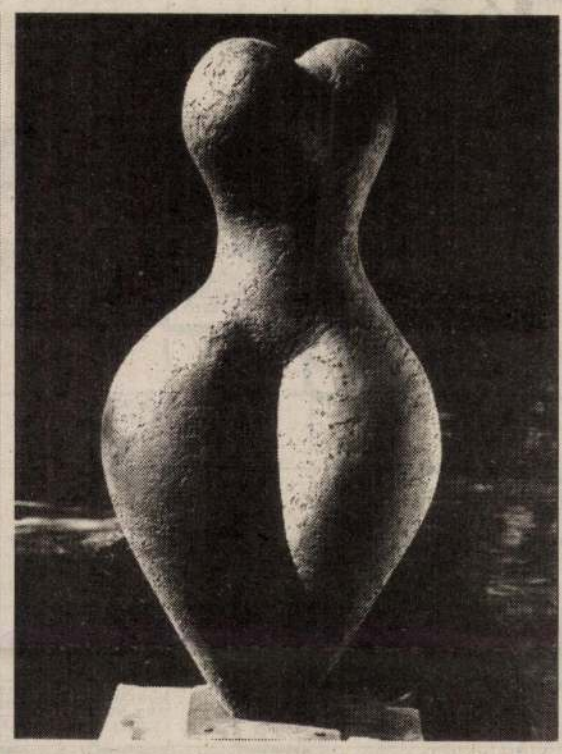

Minden kincsek közeli rokona

Csekovszky Árpád Munkácsy-díjas érdemes művész kiállítása holnap, szeptember 6-án, hétfőn nyílik a Kék Iskola Galériában (XXI., Rákosi Endre u. 138.). A tárlat szeptember 27-ig tekinthető meg hétfőtől péntekig reggel 6 órától 18 óráig. A kiállítást Horpácsi Miklósné rendezte.

Csekovszky Árpád kerámiaszobrai a jó irányt és a legjobb minőséget jelentik. Formát és tartalmat. Alakzatot és eszmét. Forrása az őskor, az antik Róma plasztikája és a kubizmus. Főképpen azonban belső megrendülése, látomásai, melyek *Kocsihajtót* és *Keresztvivőket* elemeznek — közös emberi sorsukat. Nem is annyira a szenvedést, mint a gyötrő állapoton túljutó helytállást és küzdelmet, a jó és diadalmas energiák éltetőjét — a szépséget. Akadémikus tudással pallérozott tehetsége erkölcsöt sugárzó esztétikumot eredményez minden alkotásában.

Ötezer év élő, éltető szellemi gyökerei lendítik szoborkerámiáit először használt plasztikai ösvényeken, így születik, testesül fantáziájában a kezével és szellemiségével érintett és értelmezett forma, a mindig új alakzat.

Egy művével bepillant az anyag mélységébe is, így születik meg kerámiában a *Sejtek világa*. Minden munkája külön rendszer. Kellemes látvány és megfejtendő képi gondolat, olykor ábrázolt, máskor absztrakt jel, e két forrás ötvözete. Egyik főműve az 1977-ben mintázott *Idol*. Ekkortájt találják meg a Szombathely melletti Sé határában azt a Vénuszt, mely a maga hétezer esztendejével nemcsak a willendorfi Vénusz rokona, hanem Csekovszky Árpád mesterművének nagy előzménye, bár e kapcsolatban semmi tudatos elem nem található. Arról van szó csupán, hogy Csekovszky Árpád *minden kinccsel* rokonságba lép, minden tiszta és élő forrást használ, megérzi a föld varázsos titkait.

Debrecentől Veszprémig, Budapesttől Kaposvárig, Szentesig, Miskolcig, Kazincbarcikáig minegy tucat murális mű jelzi magas szobrászi fölkészültségét, azt, hogy kortársai közül ő az, aki mesterien újítja föl a kerámiamontázs szemet gyönyörködtető, nagyvonalú és nagyméretű műfaját.

Losonci Miklós

Sommersby jósága

Jodie Foster ismét a börtönbe látogat, de ezúttal nem a pszichopata gyilkost keresi fel, hanem gyilkossággal vádolt, szeretett férjét. A vádlott jó ember férj, Richard Gere eközben rejtélyes gondolatok és megoldási lehetőségek között évődik. Szerencsére a két sztárt nem lélektani krimiben vagy zsarufilmekben, hanem egy különleges romantikus történetben látjuk viszont, mely Amerikában, a múlt század hatvanas éveinek második felében játszódik. Hatévi távollét után, börtönévekkel háta mögött tér vissza lerobbant ültetvényére Jack Sommersby (Gere), s tér meg hitveséhez, Laurelhez (Foster). A hajdani véreskezű, durva és dorbézoló birtokosból azonban egy szelíd lelkű, tenni akaró becsületes és hűséges férj vált, aki felvirágoztatja ültetvényét, miközben megtörve a helyi hagyományt és előítélete emberszámba veszi a színesbőrűeket is. A település idillikus jótevője lesz, igencsak gyanússá válik környezetének, mely korábban éppen ellenkező tulajdonságairól győződött meg. A nézőnek is gyanússá válik ez a jóság, tudjuk, érezzük itt valaminek még történnie kell. Történik is, ám a fordulatok mellett a Sommersby című film értéke elsősorban varázslatos múlt századi hangulata, elsőrendű színészi játékkal. Az akciófilmekhez képest igencsak nyugodt tempóban haladó cselekménysorból kiemelkedőek a képek, ahogy a főhős irányításával összefog a falu, hogy megélhetésükért új vállalkozásba fogjanak. Talán ilyen, Sommersbyhez hasonló eltökéltségű emberek sokaságával épült fel Amerika, még akkir is, ha e filmben látott idillikusan jó ember csak a romantika és a mese világában létezhet. (InterCom)

(falus)

Fóti (barokk) dal

A kivételes magyar talentumok világsikere — újra-újra bebizonyosodik — hazai közérdek is. A Budapesten, a régi Zeneakadémián és a gyönyörű fóti templomban szeptember 1—4. között rendezett első magyarországi barokk énekverseny mindenekelőtt kezdeményező nagy énekművészünk, Hamari Júlia nemzetközi hitelének és kialakult kapcsolatrendszerének köszönhető. (Természetesen a Hamari indította Art XXI. Alapítványt segítők sorának is, benne nagy hangsúllyal a fóti római katolikus plébánia nagy kultúrájú vezetőinek.)

A hívó szóra elindultak a tehetséges fiatalok a hazából és külhonból. Bátran használható az iménti jelző — barokk zene éneklésére jelentkezni eleve tehetséget feltételez. Monteverdihez, Bachhoz középszerűeknek nem lehet közük.

Végig követtük a versenyt: nem is volt. Amit hallottunk: átlagában világszínvonal. Ezen belül több olyan választékos éneklésmóddal és hanggal ismerkedtünk meg, amelyről és — reméljük! — amelyet gyakran hallunk még a közeljövőben. A tekintélyes nemzetközi zsüri jó érzékkel választotta ki a középdöntőbe jutott 15+1-et (a csembalón magát kísérő *Andrejszki Judit* „csak" a Monteverdi különdíjért volt a döntőben). Azt is feltétlen helyeselni lehet, hogy a tervezett hat helyett tíz ifjú művészt juttattak a döntőbe. A végső sorrend a legtárgyilagosabb zsüri esetében is szubjektív, hiszen művészetről van szó. Akárcsak személyes véleményem (e sorok fogalmazásakor még nincs döntés): a német *Silke Marchfeld* (alt), a magyar *Megyesi Schwartz Lucia* (mezzo), a bolgár *Christian Tschebeliew* (bariton) hamarosan a világ énekesi élvonalába juthat. Egyebek közt e magyarországi bemutatkozással.

Az első magyarországi barokk énekverseny jól szolgálta az alapítvány célját: több kiváló fiatalra irányítja a nemzetközi figyelmet. Fóton aligha stílszerűtlen Vörösmarty Fóti dalát idézni: *„Törjön is mind ég felé az / Ami gyöngy; / Hadd maradjon gyáva földön / A göröngy."*

Rajk András

Aszfalt és szivarfüst

A feledés homályába tűnő értékeink újrafelfedezése és közkinccsé tétele szép és izgalmas, egyszersmind kockázattal járó vállalkozás. Fennállhat ugyanis a tévedés veszélye; megeshet, hogy korábban maradandónak tartott alkotásokat ma már kevésbé ítélünk annak. Úgy gondolom, a Pesti Szalon Könyvkiadó mégsem tévedett, amikor Század eleji magyar korrajzregények címmel sorozatot jelentetett meg.

A szerzők rangos névsora — Kaffka Margit, Babits Mihály is köztük található — jelenti a biztosítékot. Másrészt megnőtt az olvasói érdeklődés, különösen a századforduló, századelő időszaka iránt, amely nem elsősorban a múltba merengő nosztalgia számlájára írandó. Nem nehéz felfedezni a hasonlóságot jelenünk, valamint az említett korszak között a polgári társadalom formálódásában.

A sorozat eddig megjelent két kötete igazi telitalálat. Molnár Ferenc Az éhes város és Kóbor Tamás Budapest című regénye egyaránt remek olvasmány. Nem csupán azoknak ajánlható, akik fővárosunk múltja iránt érdeklődnek, mindenkit lekötheti a korrajz mellett a szenvedélyes szerelmekkel dúsított két karriertörténet. Az első regény pontosan a századfordulón, míg a második rá egy évre született, és utoljára 1912-ben, illetve 1930-ban jelent meg. Emiatt valóban izgalmas újrafelfedezésről beszélhetünk. Molnár Ferencet szükségtelen lenne méltatni, hiszen művei idehaza széles körben, sőt világszerte is sikert arattak. Kóbor Tamásról a kortárs Kosztolányi Dezső és Krúdy Gyula is elismerően vélekedett. Az előbbi az aszfalt, a szivarfüst és Budapest költőjének tartotta.

(-ai)

Vendégáradat

Kortárs osztrák képzőművészek a budapesti galériákban

Persze határok éppenséggel még vannak, ha a kortárs osztrák képzőművészetre gondolunk, akkor is. És persze a határok a mai képzőművészetben is arra csábítanak, hogy átlépjüük azokat, immár nem is először. 1986-ban, a Műcsarnokban átfogó és informatív bemutatóját láthattuk a fiatal osztrák művészetnek. Akkor inkább a határátlépés tényére figyeltünk.

Ma már más a helyzet. És hogy maradjunk még mindig a földrajzi fogalmaknál, el kell mondanunk, a mérföldkövet Knoll úr és Liszt Ferenc téri galériája jelentette: e bécsi fiatalember — még a vasfüggöny idején — elsőként hozta létre kiállítótermét Budapesten. Az ő sikeres, máig nem lankadó szorgalmának és a magyar kollégák időközben erőre kapó, ambiciózus, műkereskedelmet élesztő lendületének köszönhetően elérkeztünk az 1993. szeptember 4-i naphoz, amikor is tegnap, szombaton a magyar művészeti élet legfontosabb intézményei, a Műcsarnok és a Ludwig Múzeum teret adnak Ausztria legaktuálisabb és nemzetközileg elismert művészeinek. A civil kurázsi szellemében (no meg azért is, mivel fővárosunk egyre inkább a magángalériák városa lesz), tehát a Magyar Állam meghívottain kívül az Artpool, a Liget Galéria, a Galéria No. 5., a Knoll Galéria, a Várfok 14. Galéria, a Roczkov Galéria, a Pandora, a Stúdió és a Fészek Galéria lát vendégül osztrák művészeket egész szeptemberben.

Milyen ez az osztrák művészet? Röviden azt mondhatnánk, bizony jó, könnyedén lépést tart az elismert irányzatokkal, de ugyanakkor érzékenyen reagál a világ nagy horderejű problémáira. Szellemesen és sokoldalú kifejező eszközökkel kommunikál a környezettel, s talán hozzátehetjük, több szerencsés adottsággal a háta mögött, mint mi magunk az elmúlt évtizedekben. Fontos és hasznos lehet tehát az a párbeszéd, amely most a 37 osztrák művész kiállítása révén megvalósulhat, remélve, hogy jövőre már a magyar kortárs művészek és műveik léphetik át Hegyeshalmot Bécs felé tartva. Addig pedig ragadjuk meg az alkalmat, hogy budapesti útikönyvünk vezetői ezúttal a kortárs galériák legyenek Budán és Pesten, az első emeleten és a pincében, a belvárosban és a külvárosokban. Festmények, szobrok és fotográfiák várnak a szemlélődőkre, de akkor se lepődjünk meg, ha egy csokoládéból készített tévével találkozunk össze, amit a Várfok 14. Műhelygaléria kínál.

Hudra Klára

Vasárnapi videó

Mértékletes kegyetlenség

Ijesztő cím. Olyan történelmi fogalmat jelöl, melyről egy ideje már szabad kijelentenünk: a huszadik század egyik legnagyobb szégyene. Jelképes szó, mely magába sűríti a sztalinizmus szinte minden borzalmát: a többnyire vélt ellenségek rabszolgamunkára kényszerítését és tervszerű elpusztítását. Ami pedig a szovjet táborok világát a ma embere számára különösen hátborzongatóvá teszi, az az, hogy mindannyian tudjuk, *napjaink* történelméről van szó. A náci halálgyárak — tényként — a tegnaphoz tartoznak. A szovjet megsemmisítőtáborok azonban Sztálin halála után tovább üzemeltek. A szovjet táborok halálhangulatát játékfilmek is megjelenítették, így az amerikai Roger Young 1984-es *Gulagja*. A rendező nem egyszerűen a tábori borzalmakkal akarja sokkolni nézőit, hanem azt is érzékelteti: nem csupán szovjet állampolgárok kerülhetnek bele a halálgépezetbe. Tízévi kényszermunka vár arra az amerikai fiatalemberre is, aki „bűntelen bűnös". Akárcsak azok, akik például vallásos meggyőződésük miatt kell hogy vezekeljenek. Young filmje sok mindenben emlékeztet *Alan Parker* Éjféli expresszére, az úttörő elődre, bár annak színvonalát nem tudja elérni. Már csak azért sem, mert hiába a mértékkel adagolt kegyetlenség, a még nézhető gusztustalanság, nem tud meggyőzni arról, hogy mindez olyan, mint a valóságban volt. A nézőnek inkább olyan érzése támad, hogy túl sok engedményt tettek a kalandfilm jelleg kedvéért, amely persze hitetlenséghez vezetett. A *Gulag* hibáival együtt is izgalmas játékfilm, benne történelmiigazság-morzsákkal.

M. J. Gy.

Szebb, mint újkorában

Sajtótájékoztató a zsinagógában

Újságírói gyakorlatomban — csaknem öt évtizedre visszatekintve — nem emlékszem arra, hogy valaha is zsinagógában tartottak volna sajtótájékoztatót. Az elmúlt héten ez is megtörtént. Az éppen 120 esztendővel ezelőtt, 1873-ban, az őszi zsidó nagyünnepek előtt elkészült Rumbach Sebestyén utcai zsinagógába szólította a meghívó a sajtó képviselőit. Módjuk volt látni, miként varázsolják a romokból újjá a nagymúltú épületet az Alba Regia Rt. dolgozói. A zsinagóga ugyanis néhány évvel ezelőtt még rendkívül szomorú, lehangoló képet mutatott. A maga nemében szinte egyedülálló, pompás épület ma ismét olyan, talán szebb is, mint amikor befejezték építését.

A rekonstrukciós munkálatok — amint ez a sajtótájékoztatón elhangzott — most 80 százaléknál tartanak. A teljes befejezéshez még körülbelül hat hónap szükséges, de csak az esetben, ha meglesz rá az anyagi fedezet. Az Alba Regia Rt. — a jelenlegi tulajdonos — eddig mintegy hatszázmillió forintot fordított a felújításra. Sajnos az időközben műemlékké nyilvánított zsinagóga sorsa bizonytalanná vált. Az 1988-ban eladott épület — amint azt a közelmúltban Kecskeméten rendezett sajtókonferencián elmondották — remélhetőleg visszakerül a hitközség tulajdonába, és továbbra is vallási célokat szolgál.

A zsinagóga létrehozásának előzményeiről, történetéről kérdeztük *dr. Kéri Lajost*, a Budapesti Zsidó Hitközség elnökét. Tőle tudtuk meg, hogy az ortodox jellegű zsinagóga tervezéséhez, majd kivitelezéséhez 1868-ban kezdtek hozzá. Erre Otto Wagnert, a már akkor nagyhírű bécsi építészt kérték fel. A templom öt év alatt készült el, és nyitotta meg kapuit a hívők előtt.

A Rumbach utcai imaháznak nagy tudású, mélyen vallásos érzésű rabbijai voltak, köztük *dr. Ádler Illés* és *dr. Fischer Benjámin*, akik már ebben a században funkcionáltak főrabbikként a templomban. Magas szintű zenei tudással, kitűnő hanggal rendelkező kántorokat alkalmaztak, akiknek énekét fiatalokból alakított férfi- és gyermekkórus kísérte az istentiszteletek, az ünnepek alkalmával. A kántorok hangja betöltötte a hatalmas templomot, sőt az utcára is kihallatszott, ahol nemegyszer nagy tömeg hallgatta a gyönyörű éneket.

Dr. Komoróczy Géza professzortól, az MTA Judaisztikai Kutatócsoportjának vezetőjétől azt is megtudta munkatársunk, hogy 1942-ben a Rumbach utcai zsinagóga átmenetileg gyűjtőtábor volt. Levéltári források alapján dokumentálható, hogy néhány hétre itt helyezték el azokat a lengyel és más külföldi zsidókat, akiket azután Kárpátaljára deportáltak, és Kamenyec-Podolskban kegyetlenül meggyilkoltak.

V. T.

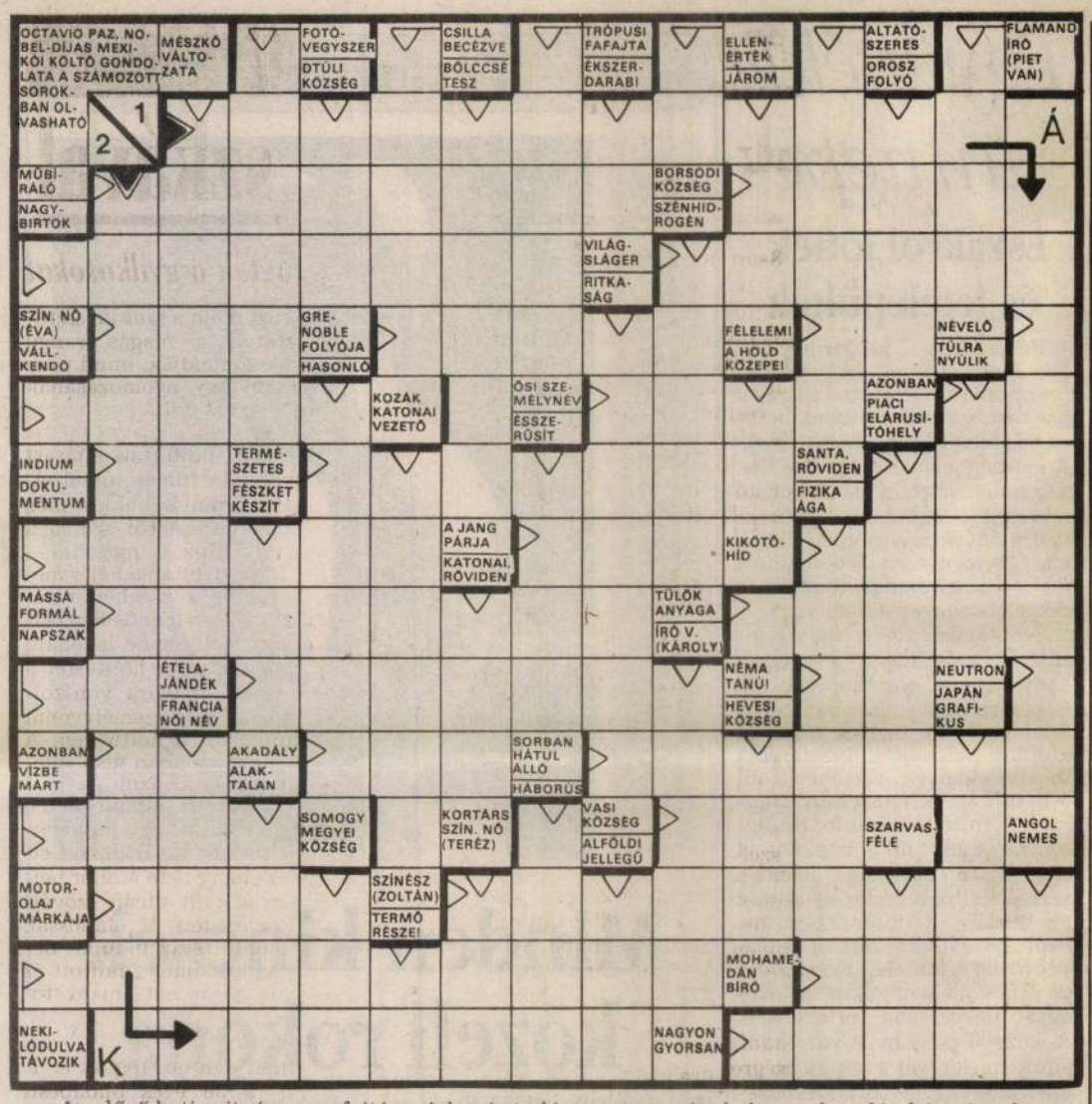

Az előző heti rejtvény megfejtése: A kevés tudás megnyugvást kelt, a sok tudás fejtörést okoz. A Classic sorozatból az Állat az emberben című film (rendezte: J. Renoir) videókazettáját nyerte: Gyüre Lajos, Ajka, Újélet u. 9.; Nagy Béláné, Budapest II., Csalán u. 6/A.; Tanyi László, Polgár, Táncsics u. 65. Mindannyian megkapják a Rejtvényfejtő miniszótár két-két kötetét is.

E heti rejtvényünk beküldési határideje: szeptember 10. Címünk: 1519 Budapest, Pf. 364. Kérjük, megfejtéseiket nyílt levelezőlapon adják postára.

Vasárnaptól vasárnapig

Csillagsugallatok

KOS
(III. 21.—IV. 20.)

Szerelem: Ne felejtse el, hogy a kifogástalan partnerkapcsolat alapja a gyengédség. Erőszakos, türelmetlen magatartásával nem ér célt, csak elrontja mindkettőjük számára ezt a hetet. *Hivatás:* Papírügyekben legyen elővigyázatos, mert félreértelmezett szövegre teheti rá kézjegyét.

BIKA
(IV. 21.—V. 20.)

Szerelem: Partnere eredeti kifejezésmódja felkelti érdeklődését. A jó szellemi összhang fontos lehet a kapcsolat tartósságában. *Hivatás:* Nem képes visszafogni magát a munkában, ne csodálkozzon, ha a túlhajtásnak előbb-utóbb egészségügyi tünetei is lesznek.

IKREK
(V. 21.—VI. 21.)

Szerelem: Bizonyítási szándékai önmaga és környezete számára most sem hagyják cserben. Ismerettségi körében könnyen meghódít bárkit. *Hivatás:* A jó munkatársi együttműködés régi és új kollégái körében eloszlatják belső félelmeit.

RÁK
(VI. 22.—VII. 22.)

Szerelem: Tartsa meg a három lépés távolságot. Ha túlságosan kiadja magát barátainak, ismerőseinek, ne csodálkozzon, ha később visszaélnek jóhiszeműségével. *Hivatás:* Halmozódik a munka az asztalán, mindenbe belekezd, mégsem halad előre. Próbálja meg rendszerezni a tennivalókat.

OROSZLÁN
(VII. 23.—VIII. 23.)

Szerelem: Környezetében van valaki, aki már régóta mesterkedik, hogy meghódítsa önt. Ha enged a csábításnak, állandó partnere hamar véget vet az ön örömének. *Hivatás:* Csúcsformában érzi magát. Pénzszerzési törekvései eredményesek, munkahelyi sikerei tovább erősítik önbizalmát.

SZŰZ
(VIII. 24.—IX. 23.)

Szerelem: Új ismerőse személyében nemcsak lelki harmóniára talál, hanem ösztönző kapcsolatra is. *Hivatás:* Ha elég szemfüles, most tudni fogja, miként helyezkedjen, hogy megfelelő pozícióját megőrizze. A csillagok minden segítséget megadnak ehhez.

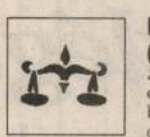

MÉRLEG
(IX. 24.—X. 23.)

Szerelem: Próbálja meg egyensúlyba hozni saját belső világát. Ez az ideoda billenés lelkileg nagyon megterhelő nemcsak önmaga, de partnere számára is. *Hivatás:* Amíg magánéleti nehézségei kész helyzetek elé állítják, jobban tenné, ha döntésképtelenségét nem vetítené ki munkahelyi ügyeire is.

SKORPIÓ
(X. 24.—XI. 22.)

Szerelem: Ne erőltesse egyéniségét a másikra, lehet, hogy ő lelkileg sokkal sebezhetőbb, mint gondolná. Jelenlegi partnerénél jobban beválik a gyengéd közeledés. *Hivatás:* Az aprólékos munka kicsit az idegeire megy, de nem hagyja magát, az ilyen feladatoknál is bizonyítani akar.

NYILAS
(XI. 23.—XII. 22.)

Szerelem: Ennél szerencsésebb időszaka nem is lehet. Páratlan humora és egyéni bája hatással van a másik nemre. Csak élni kell tudni a lehetőségekkel. *Hivatás:* Főnöke szórszálhasogató stílusa kiborítja, mikor ön szárnyalni szeretne hivatali ügyeiben is. Az égbolt akkora energiát kölcsönöz ezekben a napokban, hogy alig bírja visszafogni magát.

BAK
(XII. 23.—I. 20.)

Szerelem: Mostani állapota kiprovokálhat önből egy-két gunyoros megjegyzést. Ha ezt meg tudja állni, bátran menjen el a randevúra. *Hivatás:* A jelenlegi, robbanásszerű helyzetek próbára teszik megfontolt természetét, és esetleg meggondolatlan kockázatvállalásra ösztönzik. Szerencsésebb, ha másokat is beavat elképzeléseibe.

VÍZÖNTŐ
(I. 21.—II. 19.)

Szerelem: Megkezdődik a tanév, és könnyen lehet, hogy egy felsőfokú intézmény folyosóján talál rá az igazira. *Hivatás:* Olyan munkát szeretne, ahol a gyakorlatban is megvalósíthatná új ötleteit. Ennek elérése érdekében még továbbképezni is hajlandó magát.

HALAK
(II. 20.—III. 20.)

Szerelem: Szimpatikus önnek valaki a kollégái közül, ettől még jobban megy a munka. Ha meg tud állni ezen a szinten, nem éri kudarc. *Hivatás:* Vágyik az elismerésre, és ennek érdekében egy sor új elképzelést szeretne megvalósítani munkahelyén. Ha nem rugaszkodik el nagyon a valóságtól és a lehetőségektől, ezek a vágyak lassan beérnek.

Kimmerling Marion
okl. asztrológus

Tojástánc

Nehéz év vár az angol királynőre is. Azt olvasom a VH-ban, hogy II. Erzsébet uralkodása kezdete óta első ízben jövőre fizet jövedelemadót. Ez igen szomorú az ő szemszögéből, de még mindig van vagy négy év előnye velem szemben, s ráadásul én egy percet sem uralkodtam mostanáig. A királynő csak a magánvagyona után adózik, enneki a privátjószágnak a nagyságát 60 és 400 millió font közötti értékre becsülik, s ez ugyebár nem kevés, meg sem kísérlem forintra átszámítani.

Régi szabály különben, hogy nem szabad ilyen átszámításdit játszani, ez mindig hamis következtetésekre adhat okot, most sem az számít, hogy Londonban mennyibe kerül a tojás magyar pénzre átszámítva, hanem az, hogy egy angol munkás, hivatalnok, állatidomár mennyit dolgozik, hivatalnokoskodik, idomít azért a tojásért, és magyar kollégája mekkora energiát fektet ugyanebbe.

Nem tekinthetünk el persze attól, hogy a tojástól megugrik a koleszterinszintünk, s emiatt az angol munkás, hivatalnok, állatidomár nem is vásárol belőle annyit, mint magyar megfelelője. Ezzel az egyszerű példával csupán azt szerettem volna érzékeltetni, hogy más kerül a londoni és más a budapesti fogyasztói kosárba, hogy divatos kifejezéssel éljek. A miénkbe például alkalmasint lassacskán semmi, mert hiába dacolunk a koleszterinnel, ha a mi éghajlatunkon egy tojásért kilenc forintot is elkérnek. Csak mellékesen: ezzel nálunk megoldódni látszik a tyúktojás probléma, se tyúk, se tojás nem kerül az asztalunkra.

De messzire kanyarodtunk a királynő adójától, gondolom, az én együttérzésem csak gyönge vigasz őfelsége számára, ennek ellenére ezennel kinyilvánítom, hogy szolidáris vagyok vele, és természetesen számítok legmagasabb viszonrészvétére.

(münz)

Sakk

Ismétlődő hadargások

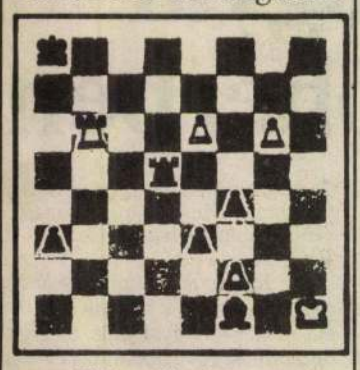

Világos lép és nyer

Ha egy fenyegetés többlépéses változatból áll, akkor ezt hadargásnak vagy manőverezésnek nevezzük. Ezt mutatja be tanulságos, de nem nehéz feladatunk. *1. e7, Be5* és *2. g7 Fc4* kötelező. Még világos harmadik lépése is kényszerítő hadargás, amit ugyan átcsoportosítással hárít sötét, de a szép ismétlést a hetedikben már nem.

Az augusztus 29-i számunkban megjelent feladat megoldása:

Világos — Kc2, Ba8, gy.: a7. Sötét — Ka2, Fe7, gy.: b7, d5, g7 és g2. (Világos lép és nyer.)

1. Bh8!! g1V 2. a8V† Fa3 3. Vg8† Ka1 4. Bh1! Vxh1 5. Vxg7† és a vezér lépcsőzetes sakkadásait *f7—f6—e6—d5—d4—c4—b3* és *Va3†* matt zárja. (A. P. Guljajev, 1930.)

Ozsváth

VÁSÁRNAPTÁR

A rövidítések jelentése: oák = országos állat- és kirakóvásár, **ok** = országos kirakóvásár, **bv** = búcsúvásár, **oá** = országos állatvásár, **av** = autóvásár, **oá+mgv** = országos állat- és munkagépvásár.

Szeptember 6.: Doboz, Zalaapáti — **oák,** Himod — **bv. Szeptember 7.:** Abaújszántó, Beled, Nagykanizsa, Sajókaza, Tiszaluc — **oák,** Cegléd — **oá. Szeptember 8.:** Biharkeresztes, Csorna, Mezőcsát — **oák,** Zalalövő — **ok,** Makó — **oá. Szeptember 9.:** Létavértes, Sarkad — **oák. Szeptember 10.:** Sásd — **oák,** Sásd — **av. Szeptember 11.:** Apc, Bátaszék, Csákvár, Kompolt, Neszmély, Ózd, Sükösd, Tószeg — oák, Pécs — **oá,** Balatonkiliti, Bátaszék, Debrecen, Pécs — **av. Szeptember 12.:** Biharnagybajom, Cibakháza, Dabas, Ibrány, Jászberény, Nagykáta, Pásztó, Szabadszállás, Szentes, Tompa, Vecsés, Zagyvarékas — **oák,** Szeged-Kiskundorozsma, Újkígyós — **ok,** Ács, Bázakerettye, Beled, Búcsúszentlászló, Győr-Likács, Klárafalva, Lispeszentadorján, Magyarbánhegyes, Neszmély, Nyalka, Nyárliget, Pásztori, Rákóczifalva, Resznek, Sopronnémeti, Sümeg, Tiszaug — **bv,** Kistelek — **oá+mgv,** Pécs — **oá,** Békéscsaba, Dabas, Debrecen, Győr, Hatvan, Hódmezővásárhely, Jászárokszállás, Kunhegyes, Marcali, Miskolc, Nyíregyháza, Pécs, Szeged, Szolnok, Tura, Zalaegerszeg — **av. Szeptember 13.:** Pér, Répceszemere — **oák,** Győr-Asszonyfalva — **bv. Szeptember 14.:** Zalaegerszeg — **oák.**

A Somló nemes nedűi

Tanúhegy a Somló. Ott áll testvéreitől, a Badacsonytól, a Szent György-hegytől elszakítottan, ahol már a Kemenesalja dombjai kezdődnek. Hajdani vulkáni kitöréseknek s mostan, szeptember közepén, vége felé pedig nagy mulatságoknak tanúja.

Somlójenő, Borszörcsök s a többi nemes falu szüret előtti ünneplésbe kezd már szeptember 9-től, amit mint hajdanán, a községek közösen fogadott kisbírójának dobolása, kántálása, jókedvű, pajzán verselése vezet be. A két esztendeje létrehozott Somlóhegy Alapítvány ez idén sokrétű, gazdag népművészeti, ivászati programmal kívánja népszerűsíteni a gyönyörűséges és mégsem eléggé ismert hegyet, lábánál a hangulatos kis községeket. A somlói napok legfontosabb eseményei szeptember 17—19-én zajlanak majd a somlószőlősi korcsma szabadtéri színpadán és az öreg somlóvásárhelyi templom falai között.

Rádió, tévé — ma

KOSSUTH RÁDIÓ 6.00: Vasárnapi újság. 8.24: Édes anyanyelvünk (ism.). 8.30: Régi magyar muzsika. 9.05: Világóra. 10.05: Veni Sancte szentmise közvetítése. 11.05: Gondolat-jel. 12.20: Harminc perc alatt a Föld körül. 12.50: Vasárnapi gondolatok. 13.05: Énekeljünk együtt! 13.15: A szülőföld muzsikája. 14.05: Szonda. 14.35: Térzene. 15.05: „Magyarországról jövök...” 16.10: Művészlemezek. 17.05: Kilátó. 18.20: Örökzöld operettdallamok. 19.40: Színes népi muzsika. 20.05: Azok a rádiós évek. 20.55: A karthausi. Eötvös József regénye. 22.20: Kovács Lóránt fuvolázik. 23.45: Régi híres énekesek műsorából.

PETŐFI RÁDIÓ 6.03: Holnap hétfő... 8.05: Vuk. Fekete István regénye (ism.). 8.52: Kölyökzene. 9.03: Neveletlenek. 11.06: Vasárnapi koktél. 12.00: Jó ebédhez szól a nóta. 13.10: Életreform-magazin. 14.00: Táskarádió. 15.03: Petőfi-kabaré. 16.00: Poptarisznya. 20.00: Maradok tisztelettel. 5. 20.50: Magyarán szólva. 21.10: Az elizondói lány. Offenbach daljátéka. 22.04: Dzsessz.

BARTÓK RÁDIÓ 6.03: Népszerű muzsika — korán kelőknek! 8.05: Bach-művek. 9.05: Nagy magyar operaénekesek. 10.05: Új Zenei Újság. 10.35: Verseit elmondja Szíveri János. 10.50: Népzene. 11.05: A Délnémet Rádió Szimfonikus Zenekarának hangversenye. 12.35: Operaáriák. 13.00: Hangok és visszhangok. 13.10: Komolyzenei újdonságainkból. 14.05: Évszázadok egyházi muzsikája. 15.00: Zenekari muzsika. 16.05: Társalgó (ism.). 16.55: Muzsikáló természet (ism.). 17.00: 50 éves a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara V/5. 18.05: Szabad sáv. 19.00: Szemle (ism.). 19.35: Magyar szerzők kamarazenéjéből. 20.30: A Felvilágosodás korának zenekara játszik. 22.45: Toronyzene. 23.00: Ladislav Klima: Emberi tragikomédia. 0.45: Kamarazene.

TV 1 6.45: Falutévé Magazin. 7.30: Hagyd aludni a mamát és a papát! 7.55: A Biblia üzenete. 8.05: Hol-mi? 8.30: Vasárnapi turmix. 11.00: Szezám utca. 12.02: Tévémagiszter. 13.40: Cigányzene. 13.55: Karéliai mesék. 14.10: Milánói divat. 14.40: Összefoglaló a BSE—Bayer Leverkusen nemzetközi nőikosárlabda-mérkőzésről; Magyarország—Világválogatott vízilabda-mérkőzés. 16.20: Örömhír. 16.45: Walt Disney bemutatja. 18.30: Szerencsekerék. 19.00: A HÉT. 20.00: Híradó. 20.20: Telesport. Benne: Góóól... 21.05: Petrocelli. Amerikai bűnügyi tévéfilmsorozat. 21.55: II. egri nemzetközi táncdalfesztivál. 23.30: Azbar leánya. Amerikai horrorfilm.

TV 2 7.40: Frici, a vállalkozó szellem (ism.). 8.05: Juli-suli. 8.35: Videózó diákok magazinja. 9.05: Alfréd, a kacsa. Rajzfilmsorozat. 9.30: Elektor kalandor. 9.35: A hegy gyomrában. Scifisorozat (ism.). 10.00: Tipplista. 10.10: Katasztrófák évtizede. Ismeretterjesztő filmsorozat III/3. 10.30: A szeszélyes természet. Ismeretterjesztő filmsorozat X/1. 11.30: „Mily kedves a Te hajlékod...” 11.50: Titusszal Svájcban. 12.25: SOrSok. 13.05: Gazdaképző. 13.40: Halál a Níluson. Angol film (ism.). 16.00: Magyarország ma. 16.30: „Hajnalban tiszta lesz az ég...” 16.53: Tökéletlenek. Angol komédiasorozat VI/5. 17.10: K+P. (Kárpótlás és privatizáció.) 17.35: Delta. 18.00: Körzeti tévéstúdiók műsora. 18.30: „Költő, felelj!” 18.40: Gyerekeknek. Kicsinyek képeskönyve. 19.00: Família Kft. 95. 19.35: Stan és Pan. 19.40: Játék határok nélkül XI/11. Csehország. 21.20: Schoola Hungarica. Portré egy kórusról. 21.50: Századunk nagy napjai. Francia dokumentumfilm-sorozat III/2. (ism.). 22.41: Unokáink is látni fogják (ism.). 23.20: „Aréna.”

TV 4: 8.00—12.00 óráig (a csütörtöki adás ismétlése) 8.00 Műsorismertetés. 8.03 Áramvonal — divat. 8.15 Power kapitány. Amerikai sci-fi sorozat XXII/1. Darabokra törve. 8.40 Lemhényi portré. 9.05 Ópusztaszer. Riportfilm. 9.15 Vadak Amerikában XX/1. A tüskés tarajos sün. 9.45 Biliárdsuli V/1.. 10.00 Vérvörös bűnjel. Amerikai film. 11.45 Sport. Német túraautó-bajnokság. 12.00 Műsorzárás.

20.00—24.00 óráig (a pénteki adás ismétlése) 20.00 Műsorismertetés. 20.05 Music Tv4. Könnyűzenei műsor. 21.00 Halálos ártatlanság. Amerikai krimi. 22.45 Nap-nap stúdió. Alternatív magazin. 23.15 Zenés beszélgetés Rod Stewarttal. 23.30 Forró ágyak. Szexfilm V/4.. 24.00 Műsorzárás. Felelős szerkesztő: Born Ádám. VICO produkció.

Már a hét négy napján (ismétléssel együtt) a **TV 4** 850 000 lakásban országszerte!

Vasárnapi LOTTÓ

Előfizethető a szüret

Emelkedik a pénzhegy

Az utolsó, még húszforintos szelvényeket fogadó lottóhúzásra jóval *több mint nyolcmillió tippvariáció* érkezett, s mint köztudott, a furára sikeredett ötösfogatnak köszönhetően, nem lévén telitalálatos, a szeptember 3-i számsorsolásra már százmillió forintnál nagyobb nyereményalap halmozódott föl.

Mivel most sem volt ötös, *a pénzhegy tovább emelkedik.*

Nyilván az újabb nagy lehetőség biztatta arra a szelvényáremelést semmiképpen sem kitörő örömmel fogadó lottózókat arra, hogy a 36. héten is tömegesen szerencsét próbáljanak. Több budapesti totózóban magunk is szemtanúi voltunk annak, hogy — ha morgolódva is — szorgalmasan vásárolták az emberek a 40 forintos szelvényeket. Ki többet, ki kevesebbet. Úgy tűnt, hogy az előfizetéses szelvények voltak a legkapósabbak. Ez valószínűleg az „Előfizetéses lottószüret”-akciónak tudható be. Mint már legutóbb megírtuk, erre tíz darab előfizetéses szelvény kivágott jutalomsorsolási részével lehet benevezni. Az „1993 szeptember” feliratú szelvényrészeket szeptember 11-ig kell zárt borítékban beküldeni a „Szerencse 1830. Budapest” címre, feltüntetve a borítékon a pályázó pontos címét és az akció „Előfizetéses lottószüret” jelmondatát is.

A nyeremények: 8 darab kétszemélyes floridai luxusutazás, 110 darab 20 ezer forintos és 50 darab 30 ezer forintos vásárlási utalvány. *Sorsolás:* szeptember 14-én.

— Nemcsak a szeptemberi lottószüret nyújt bizonyos kárpótlást a lottózóknak, hanem a "Jegyet válthat a szerencséhez!" jelmondattal meghirdetett újabb akciónk is — tájékoztatták rovatunkat a Szerencsejáték Rt. sorsolási osztályán. — Így azok is ajándéksorsoláson vehetnek részt, akik *heti számtáblás és telelottó-szelvényeket küldenek játékba a 36—39. fogadási heteken.* (A telelottó sorsolását szeptember 14-én rendezik.) Egy-egy pályázathoz 50 darab, bármely szeptemberi hétre szóló 36—39. heti, illetve szeptemberi nyeretlen telelottószelvényt kell zárt borítékban beküldeni a

JEGYET VÁLTHAT A SZERENCSÉHEZ!
SZERENCSE 1830 BUDAPEST

címre. Természetesen ezúttal is föl kell tüntetni a borítékon a pályázó nevét és címét!

A pályázat beérkezési határideje: szeptember 30.

Az október 1-jén tartandó sorsoláson *15 darab kétszemélyes, a Földközi-tenger partjára szóló utazás résztvevőinek neve válik ismeretessé. Kisorsolnak ezenkívül 100 darab 50 ezer forint értékű letéti jegyet is.*

A nyeretlen lottószelvények gyorsabb és megbízható szétválogatása és pályázatra küldése érdekében célszerű a fogadónál maradó szelvényrészeken önnmagunk számára feltüntetni a fogadási hét számát. Ha ezt elmulasztjuk, augusztusi, illetve korábbi nyeretlen szelvények keveredhetnek a szeptemberiek közé!

*

Holnap, szeptember 6-án, Mohácson tartják a hatos lottó idei 17., máskülönben pedig már 75. számsorsolását. Félő, hogy ez a húzás mélypont lesz a 45 számjegyes lottó történetében, amit a legutóbbi bankrobbantás és a szelvénydrágulás együttesen okozhat. Pedig a hatos lottón — ezt már számtalanszor hangoztattuk — jóval könnyebb a tippelés. Igazolják ezt az állításunkat a 35. heti ötös és az augusztus 23-i hatoslottó-húzás szelvényarányai is: *ekkor minden 56. ötös- és minden 43. játékba küldött hatoslottó-szelvényre jutott egy-egy nyertes szelvény.* A különbség a hatos javára ezúttal 13 szelvény volt, ami nem csekélység!

*

Szeptember 2-án zajlott le a „Többszörös szerencse a hatoson” akció sorsolása. A szerencsés nyertesek névsorát rovatunk az elsők között közli: a beküldött 100 darab hatoslottó-szelvény értékének 2500-szorosát — 5 millió forintot — *Miklós István* budapesti lakos nyerte meg, 1000-szeresét (2 millió forintot) *Vida Mária* (Budapest) és *Szalai Györgyné* (Répcelak). 1 millió forintot, a beküldött szelvények értékének ötszázszorosát vehetik át: *Kovács László* és *Karácsony Attila* budapesti, *Rontó József* nagykarácsonyi, *Vajda László* hartai és *Horváth Ferenc* sárvári lottózók. Egyenként 400 000 forintot (a pályázatra beküldött szelvények értékének kétszázszorosát) nyerték: *Siklós Gábor* budapesti, *Németh János* siófoki, *Kondás István* pécsi, *Skultéti József* erdőkertesi és *Györkis Lászlóné* hatvani lakosok.

Gratulálunk a nyerteseknek!

(X)

Csekovszky Árpád

KÉK ISKOLA

GALÉRIA

BUDAPEST – CSEPEL RÁKOSI ENDRE U. 138. T.: 276-0767

SZT. GYÖRGY (FÜLKEPLASZTIKA) MÁZAS KERÁMIA 30 cm

CSEKOVSZKY ÁRPÁD

keramikus, Munkácsy-díjas, Érdemes Művész
kiállítása nyílik 1993. szeptember 6-án (hétfőn) 18 órakor

A kiállítást megnyitja: ***dr. Losonci Miklós*** *művészettörténész, egyetemi tanár*

A kiállítás megtekinthető: 1993. szeptember 6–27-ig, hétfőtől péntekig 8–18 óráig

Tárlatvezetés és studió hétfőn 10–15 óráig

Megközelíthető a Boráros téri HÉV-vel a Polgármesteri Hivatalig,
onnan a 159-es autóbusszal a Kék Iskoláig, Rákosi Endre u. 138.
✆ 276-0767

IPSZÁM

SZOMBATHELYI KÉPTÁR KUNSTHALLE SZOMBATHELY
H-9700 SZOMBATHELY, RÁKÓCZI F. u. 12. TEL.: 94/313 074 FAX: 94/314 096
E-mail: szkeptar@c3.hu Homepage: www.c3.hu/~szkeptar

1999. JÚNIUS 16., SZERDA, 17,30 -TÓL

CSEKE SZILÁRD

KVALIPLASZTIK

A kiállítás megtekinthető: 1999. június 16 – augusztus 8.

A KIÁLLÍTÁSOK ÉS RENDEZVÉNYEK LÉTREJÖTTÉT TÁMOGATTÁK:
NEMZETI KULTURÁLIS ALAPPROGRAM IGAZGATÓSÁGA
READYMIX, Betongyártó Kft.
ÍRÓKÉZ, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
Fábri Design Kft., Budapest

MANFRED ERJAUTZ

BADITZ GYULA • BARANYAI LEVENTE • BARTALUS SÁNDOR • BENCZÚR EMESE • BORSOS RÓBERT • BUDAI ENIKŐ • DELI ÁGNES • ELŐD ÁGNES • FÁBIÁN NOÉMI • FARKAS ZSÓFIA • FERENCZI RÓBERT • FILP CSABA • GYENIS TIBOR • HAÁSZ KATALIN • HAVAS BÁLINT • HORVÁTH KRISZTIÁN • HUSZÁR ANDREA • ILLÉS ERIKA •JOVÁNOVICS GYÖRGY • KÁROLYI ZSIGMOND •

RENDHAGYÓ EMLÉKEZET

KORODI JÁNOS • KOVÁCH GERGŐ •KÖRÖSÉNYI TAMÁS • LAKNER ANTAL • LÁBAS ZOLTÁN • LÁSZLÓ DÁNIEL • LOSONCZY ISTVÁN L. • LOVAS ILONA • LŐRINCZ TAMÁS • MAKOVECZ ANNA • MÁTIS RITA • NAGY GYÖRGY KÁLMÁN • NEMES CSABA / SZÉPFALVI ÁGNES • NÉGYESSY ANDRÁS • NÉMETH HAJNAL • SALLAI GÉZA • SARKADI PETRA • SASS VALI • SOMODY PÉTER • SZABÓ ÁDÁM • SZÁSZ GYÖRGY • SZEGEDY-MASZÁK ZOLTÁN • SZIL KATALIN • SZILÁGYI TERÉZ • TOLVALY ERNŐ •

A kiállítás megtekinthető: 1999. június 16 – július 4.

IT'S JAZZY

KOMORÓCZKY TAMÁS
RAVASZ ANDRÁS
SZARKA PÉTER

A kiállítás megtekinthető: 1999. június 16 – július 16.

BLOOM KANAPÉ

PERFORMANCE

„COUSIN ET OPERA"

„LEVELEK A MAMÁTÓL" * CLAUDE LEVEQUE & Co.

„EMLÉKEZÉS ELÁSÁS" * SZIRTES JÁNOS

A BELSŐ HANGOK VISSZASZÓLNAK

D E L E J E Z É S

MONORIMARGIT

VERSÉT ELJÁTSZÁK: A KÖLTŐ ÉS
BARVICH IVÁN
ZENESZERZŐ

BLOOMSDAY '99

BLOOMSDAY '99

BLOOMSDAY '99

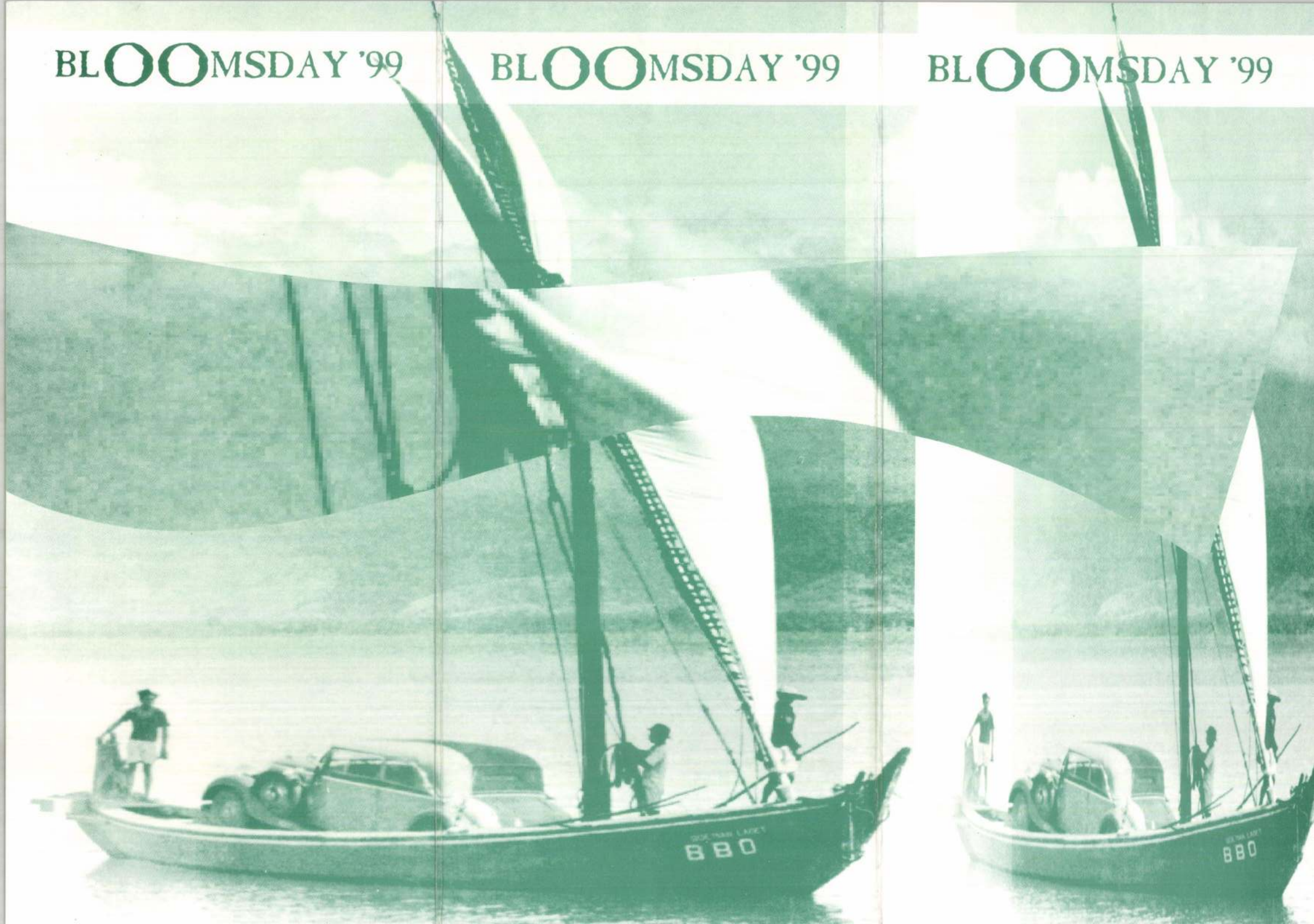

Csekovszky Árpád, keramikus MDk

Érdekes művekkel szerepel.

Domanovszky György: A V. Ker. Iparművészeti Kiállítás 7

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1960. jan. 8.

M.D.K.

Csehovszky Árpád.

Kuamikus

1963-ban kapta a Munkácsy díjat.

Domanovszky György: Négy Munkácsy-díjas ipa-
múvész.

Művészet, 1966. február - 31 lap.

Csekovszky Árpád Csekovszky

1931-ben született.
Szerm. Főisk. végzett.
Utána a Főisk. Kerámia tanszakának
megbízott vezetője.
Főleg épületkerámiával foglalkozik
Schrammel Imrével egyett ők alkalmaz-
tak elsőnek kapcsolatban a samottos agyagot
konstruktív váráik és táljaik alapa-
nyagaként. 1962. prágai nemzetközi
Kerámia Triall. ezüstérem. 1963. Munkácsy
díj

p. Breslyanszky Ilona,
Ismerd meg a Kerámiát, Bp. 1966, 116 l.
117 l.

Magyar királyi állam

Iktató-szám..... 19 ...

.....osztály.

A beadvány { száma..... / kelte ..... / beérkezése .....

Tárgy:

.....db melléklet .....csomag .....súly

Csekovszky Árpád kerámikus M.D.K.

Népstadion játékcsarnoka kerámia -diszités
Épitész: Malomsoky József,

Magyar Épitőművészet 1966/5. 40-43.l.

MDK

Csekovszky Árpád

neve említve

Gádor István gyüjt. kiáll. Ernst Muz. 1966.

Csekovszky Árpád

1963-ban alkotása szerepelt a miskolci iparművészeti kiállitáson.

Iparművészeti kiállitás a Herman Ottó Muzeumban

Északmagyarország 1963. máj. 10. 6.l.

Csengetés előtt

Megjelent a ***Csengetés előtt***, a XVII. kerületi óvodákat, és az ***Első csengetés,*** a helyi iskolákat bemutató füzetecske.

Először 1995-ben adták közre a kerületben ilyen módon az óvodákról, iskolákról szóló tájékoztatókat, azonban az eltelt időszakban bekövetkezett változások indokolták a javított, újbóli kiadást.

A Pedagógiai Kollégium által gondozott kiadványokból részletes leírások alapján a szülők otthon kiválaszthatják a gyermekeiknek legmegfelelőbb tanintézetet.

Április közepén írathatjuk be gyermekeinket az általános iskolák egyikébe. *A füzeteket a kerületi intézményekben szerezhetik be az érdeklődők.*

100 éves Rákosliget

(Folytatás a címoldalról)

A településhez való erős kötődés késztette a polgárokat a száz év megünneplésére. Létrejött egy úgynevezett Centenáriumi Előkészítő Bizottság, de inkább munkacsoport, amely kialakította a koncepciót és hozzáfogott a konkrét szervezőmunkához. A háttérintézmény a Csekovszky Árpád Művelődési Ház. Nagyon sok érték halmozódott fel az elmúlt évszázadban Rákosligeten: a polgári életmód, a művészetek, a kultúra szeretete, támogatása, az egymáshoz tartozás érzése, a településhez való erős kötődés. Ezeket az értékeket szeretnék a rákosligetiek bemutatni egy, az egész éven átívelő ünnepségsorozattal.

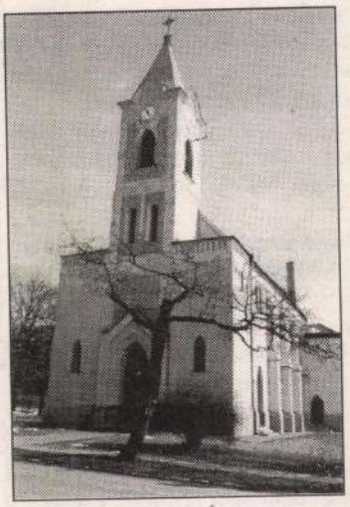

A sorozat nyitó rendezvénye 1999. január 26-án volt, egy művelődéstörténeti fotó-kiállítással kezdődött, ahol épületeket, rendezvényeket, művészeti csoportokat, régi kedves arcokat lehetett látni. Például a volt mozi és casinó épülete, az elemi iskola, a Sport-klub Ház, a templomok, a Polgári Kör régi kultúrháza - ma a Csekovszky Árpád Művelődési Ház, amely így a főváros legrégebbi művelődési háza -, zeneiskola, óvodák, valamint műkedvelő művészeti csoportok, régi bálok, oktatási-művelődési dokumentumok, újságok, stb. A kiállítás után az Ascher Színpad adott irodalmi műsort. A Színpad vezetője és néhány tagja is rákosligeti. Az ünnepségsorozat kiemelkedő rendezvénye a *március 6-18-a* között rendezendő Rákosligeti Művészeti Napok. A program keretében egyrészt Rákosligeten született, vagy élt és alkotott, illetve jelenleg is itt lakó és dolgozó, másrészt országos hírű művészek bemutatására kerül sor. A szervezők ezen kívül figyelembe vették a nemzeti ünnephez való kapcsolódást és a gyermek korosztály sajátos igényeit is.

A program egy nagyszabású képző és iparművészeti kiállítással kezdődik, amelyet Bereczky Loránd nyit meg - aki szintén rákosligeti. A továbbiakban lesz zenei est, jazz-rock koncert, gyermekműsor és játszóház, irodalmi est, filmvetítés, iskolai bemutató.

Az évforduló ezt követő programjai: áprilisban a helytörténeti vetélkedő és sportnap, májusban egy nagyszabású, hagyományos népünnepély, majális, amely egy kicsit a századfordulót is idézni szeretné. Szeptemberben helytörténeti kiállítást és pódium estet szervezünk, ahol az elképzelések szerint a Rákosligethez valamilyen formában kötődő előadóművészek adnak műsort. Októberben a szomszédos Rákoscsaba Újtelep és a 20 éves Diadal úti általános iskola mutatkozik be a rákosligetieknek. A fentieken kívül kéthavonta helytörténeti klub, irodalmi és képzőművészeti pályázat és bál is lesz.

Prém János

ÚTKÖZBEN

Mire költene többet az önkormányzat helyében?

Nagy József
rovata

Boda Jánosné
csomagoló

A tisztaságra. Borzalmas, mennyi szemét van a kerület közterületein, leginkább a lakótelepi részen. Gyakrabban kellene üríteni a kukákat és érdemes volna közmunkásokat alkalmazni a takarításra. Az utak állapota is tragikus. Ha jól tudom, a mellékutcák karbantartása a helyi önkormányzat kötelessége.

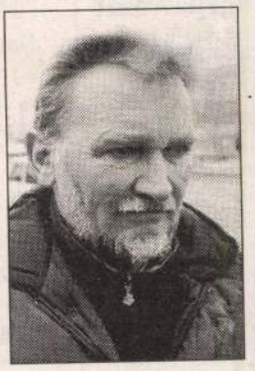

Kovács Béla
mérnök

A közművekre, azon belül is elsősorban a kertváros csatornázására és a felszíni vízelvezetésre kellene költeni.
A mi házunk előtt sincs aszfaltút, így aztán esős időben, meg olvadáskor ömlik a víz a Rákos patak felé, használhatatlanná és balesetveszélyessé téve az utcánkat.

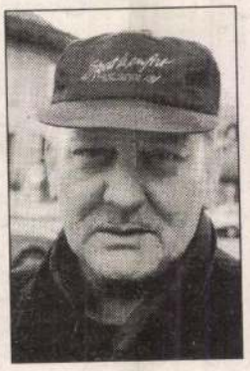

Laufer József
sofőr

Az önkormányzatnak nincs lehetősége jobbítani az emberek sorsát. Országos szinten kellene orvosolni a problémákat. Javítani kellene az életszínvonalon, az egészségügyi ellátáson, a nyugdíjasok és a fiatalok helyzetén, s aztán többet is lehetne - mondjuk adók formájában - visszakérni a polgároktól.

Zsákai István
anyagbeszerző

Polgármesterként első dolgom volna felhívni a BKV Rt. igazgatóját és valahogy kijárnám nála, hogy sűrítse a kerületi buszjáratokat. Még akkor is, ha ezért fizetnie kellene az önkormányzatnak. Szerintem az utóbbi évek BKV-s takarékosság-mániája leginkább bennünket sújtott.

Pollak László
ügyvezető igazgató

A hóeltakarítás hiánya bosszantott fel. A járdák tisztántartása természetesen a lakók feladata, de az utakat a helyi önkormányzat dolga lenne tisztítani, csakhogy az apparátus inkább megvárja az olvadást. Nyugat-Európában vállalkozóknak adják ki ezt a munkát. Nálunk is így kellene tenni.

Törvénymódosításban reménykednek a kerületek

A XVII. kerületi polgármesteri hivatalban tartotta közgyűlését február 15-én Tóth Mihály elnökletével a Budapesti Külső Kerületek Önkormányzati Szövetsége.

A 12 kerületet tömörítő szövetség sajnálattal vette tudomásul a Fővárosi Közgyűlés forrásmegosztással kapcsolatos döntését, mert utóbbi nem fogadta el a külső kerületek által szakmailag indokolt, a főváros és a kerületek érdekeit egyaránt figyelembe vevő korrekt javaslatát.

A társulás álláspontja szerint ma már önmagában nem elegendő a forrásmegosztás korszerűsítése, módosítása, hanem a tényleges feladatokat figyelembe vevő teljes körű fővárosi önkormányzati pénzügyi reformra van szükség.

A külső kerületek vezetői változatlanul nem értenek egyet a fővárosi vezetés törekvésével a helyi adók központosításával, különösen a kerületek egyetértése és támogatása nélkül.

A szövetség úgy döntött, támogatja Újpest törvénymódosítási kezdeményezését, mely azt szeretné elérni, hogy a külső kerületek érdekeit az eddiginél megfelelőbben kifejező, a forrásmegosztás arányairól az országgyűlés döntsön, gátat vetve a főváros túlzó központosítási törekvéseinek. Csatlakozott továbbá a XVI. kerületi önkormányzat indítványához, amelyben javasolják az önkormányzatokról szóló törvény módosítását úgy, hogy az a fővárosi forrásmegosztási döntésnél kötelezővé tegye a kerületi képviselő-testületek többségének egyszerű szótöbbséggel elfogadott egyetértését.

Szerk.

A Csekovszky hagyaték gondozásáért

A Fővárosi Bíróság nemrég nyilvántartásba vette a Csekovszky Árpád Művészeti Közalapítványt, mely közhasznú szervezetet az önkormányzat tavaly alapította 750 ezer forint alaptőkével. A kuratórium elnöke Csekovszky Árpádné, a művész özvegye.

Csekovszky Árpád Rákosligeten lakott, Munkácsy-díjas művész, főiskolai tanár volt.

1956-ban végzett az Iparművészeti Főiskolán. A Munkácsy-díjat 1962-ben kapta. Érdemes Művész lett 1970-ben. Munkái az Iparművészeti Múzeumban, a vallaurisi Kerámia Gyűjteményben, a pécsi Janus Pannonius Múzeumban, valamint magángyűjteményekben találhatóak meg. A kerámiaművészt a XVII. kerületi önkormányzat díszpolgárává avatta.

A közalapítvány a művész hagyatékának megőrzését, gondozását, feldolgozását tűzte célul, ezen kívül a kerületi művészek mecenatúrája szeretne lenni. *Dombóvári Csaba,* Rákosliget önkormányzati képviselője lapunknak elmondta, hogy mindehhez ebben az évben még legalább fél millió forintos támogatásra lenne szükség. Ezért módosító indítványt nyújtott be február 25-én a költségvetés tárgyalásakor a testületnek, azonban javaslata nem kapta meg a szükséges szavazattöbbséget. A képviselő a forráskiegészítés érdekében a Fővárosi Önkormányzat, illetve a Nemzeti Kulturális Alap segítségében bízik.

Szimpózium a Merse-mocsárról

A Rákoshegyi Polgári Kör, Keszthelyi Attila elnök vezetésével február 25-én „Merse-mocsár 1999" címmel önkormányzati, fővárosi, természetvédelmi szakemberek részvételével szimpóziumot rendezett a társadalmi szervezet székházában, a Podaminczky Zsuzsanna u. 3. sz. alatt.

A Merse-mocsár mai állapotáról és jövőjéről szóló eszmecserét *Devánszkiné dr. Molnár Katalin* polgármester nyitotta meg. Mint ismeretes, a Merse-mocsár a Főváros egyetlen olyan vizes élőhelye, mely páratlan természeti szépségével, csendjével és nyugalmával, értékes flórájával és faunájával a kerület büszkesége.

A találkozón a szakemberek az aktuális feladatokról, a természetvédelmi terület kiterjesztéséről folytattak párbeszédet.

A XVII.-ről szólt a Calypso

A Calypso Rádió reggeli, fővárosi hírekről szóló műsorában február 22-én ezúttal Devánszkiné dr. Molnár Katalinnak tehették fel a hallgatók kérdéseiket. Az információs programot Kőszegi Gábor vezette. A betelefonálók többsége az utak rossz állapotára, a fakivágásokra, egyes területeken a csatornázás hiányára panaszkodott. A közérdekű kérdések megválaszolására megkértük a hivatal munkatársait. Ezekből tallózunk.

Útfelújítás. Kerületünkben kb. 230 km, száraz időben poros-kátyús, esős időben nehezen járható földút van. Megoldást a szilárd burkolat építése jelentene, ami igen költséges beruházás. Az elkövetkező években a fejlesztésre fordítható forráskeretet túlnyomórészt a kerület teljes szennyvízcsatorna-programja köti le. Egyszerű szerkezetű, ún. lakóterületi utak építésére abban az esetben van lehetőség, ha az építés költségeit részben az érintett lakók építőközösségi formában vállalják. A nem túl nagy keretösszegű pályázatról lapunkban is olvashatnak majd.

Zajos építkezés Rákoscsabán. A Magyar Aszfalt Kft. a kivitelezője a Zrínyi úton, az Oszlop utcában és a Pesti úton épülő csatorna gerincvezetéknek. Az elkövetkező években a fejlesztésre fordítható forrásokat túlnyomórészt a kerület szennyvízcsatorna-programja köti le. A munka várhatóan júliusban fejeződik be. A hivatal addig is a lakók szíves türelmét kéri, egyben felszólította az építésvezetőt arra, hogy az Almafa utcai felvonulás terület használata során legyenek tekintettel a polgárok nyugalmára.

Fakivágás. Sok kerületi lakos tiltakozik a fakivágások ellen, de van olyan, akinek a fák beárnyékolják a házát, továbbá például a nyárfák „repítő szőrei" zavarhatják. A hivatal csak betegség és életveszély esetében vág ki fát, hiszen egy közel 30 éves fa nagyon sok oxigént termel. A fák környezetünkre gyakorolt jótékony hatását senki sem vitatja. Az engedély nélküli fakivágást a hivatal szigorúan ellenőrzi!

Elhanyagolt földterület. A XVII. kerületi Polgármesteri Hivatal Városigazgatási Irodája a tavaszi vegetáció beindulásától kezdődően rendszeresen ellenőrzi a területeket és ahol indokolt, a gaztalanításra és a kártevő elleni védekezésre felszólító határozattal él. A bírság 100 ezer forint is lehet.

Szerk.

Gyermekrajzpályázat

A kerületi Családsegítő Központ „Itthon vagyunk" címmel rajzpályázatot hirdet.

Pályázni lehet I. óvodások, II. alsó tagozatos általános iskolások, III. felső tagozatos általános iskolások, IV. óvodás és iskolás csoportok, szakkörök kategóriában. A tetszőleges technikával, de meghatározott méretben (óvodásoknak: 21x29,7 cm, A/4, vagy nagyobb; alsósoknak 21x29,7 cm, A/4; felsősöknek és csoportoknak 42x59,4, A/3) benyújtandó pályamunkák témája az I. és II. kategóriában *„Az én családom"*, a III. és IV. kategóriában *„Az én kerületem"*. A pályamunkák hátoldalán fel kell tüntetni a pályázó nevét, címét, csoportok esetén minden résztvevő nevét, illetve a felkészítő pedagógus nevét, az intézmény nevét és címét. Beküldési cím: **Családsegítő Központ, 1173 Bp., Újlak u. 106.** Beérkezési határidő: ***1999. március 31.***

A pályaműveket egy többtagú, művészekből álló zsűri bírálja el. Az eredményről májusban lesz döntés.

Játék, játék hátán

Február végén a tankönyvek, füzetek mellett kedvenc játékaikat is elvihették a táskában az Újlak utcai általános iskola diákjai. Persze volt, akinek jókora macit kellett becipelnie az osztályba. A kedvenceket kiállították, majd a tárlat elrendezését zsűri értékelte.

Összesen kétezer játék gyűlt így össze *Bada István,* a Gyűjtők Szövetségének elnöke rendezésében. A „versenyben" I. helyen a IV. b, II. helyen holtversenyben az I. c, I. b lett a győztes osztály.

„Barangolás a Rákos-patak mentén"

E címmel *fotópályázatot* hirdet ifjúsági, felnőtt, amatőr és profi kategóriában a Rákoscsabai Közösségi Ház. A pályamunkákat jeligével ellátott borítékban, kategória megjelöléssel várják. Fotóméret: 14,6x20,6 (A/5). Határidő: *május 27!*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

IFJÚ KOMMUNISTA

1966 JAN
1021

CSEKOVSZKY ÁRPÁD:
MESE-ILLUSZTRÁCIÓ

Az V. Országos Iparművészeti Kiállítás anyagából:

KOVÁCS MARGIT:
ÁLMODIK A PÁSZTOR
ÉS A NYÁJ

A POLGÁRI VÉDE
ÉS A KISZ

Fontos párthatározat hívja fel a figyelmet arra, hogy a KISZ-szervezeteknek is részt kell vállalniuk a polgári védelmi feladatok megoldásából. Ma még sok a vita a polgári védelem szerepéről, jelentőségéről a lakosság tájékoztatásának módszereiről, de ideje elgondolkodni azon, hogy sokkal több figyelmet érdemel részünkről is az önvédelemnek e formája.

A háború veszélye akaratunktól függetlenül fennáll. Hiába kellemetlen az esetleges háború következményeire gondolni, minél korábban, minél higgadtabban gondolkodunk és cselekszünk, annál nagyobb az esélye az eredményes védekezésnek. Leghőbb vágyunk teljesül akkor, ha nem kerül sor a felkészülés eredményességének kipróbálására, tehát nem szabad sajnálni a fáradságot és az áldozatot, melyet a polgári védelem megszervezésére fordítunk.

A kapitalista országok rádöbbenve sebezhetőségükre, rendkívül nagy gondot fordítanak polgári védelmük fejlesztésére.

A vezető kapitalista országokban rendkívül nagy tempóval végzik a lakosság tájékoztatását és felkészítését is. Rendszeresen szerveznek kitelepítési gyakorlatokat. Az üzleti és a háborús pszichológiai szempontokon túl reális elemeket is találhatunk intézkedéseikben és a polgári védelmi szervezetek munkájában.

A szocialista országok védelmi intézkedéseinek kiindulópontja az ember védelme. Egyetlen szocialista ország sem tagadja a komoly veszteségek lehetőségét, és ennek megfelelően építi fel a polgári védelem munkáját.

A szocialista haditudomány álláspontja szerint az esetleges világháborúban minden eddiginél nagyobb jelentősége lenne a hátországnak. Megváltozik a háború jellege, a háború által érintett személyek száma és összetétele. Területileg a hátországra tevődik át a háború súlypontja. Természetesen a hátország szerepe együtt nő a hadsereg szerepével, e kettőt egymástól elválasztani nem lehet.

A hátország egyik fontos tényezője a polgári védelem. A polgári védelem sokrétű feladatai közül ki kell emelni a lakosság riasztását, a mentés és helyreállítás munkáinak megszervezését. Elemi csapások esetén fontos tapasztalat, hogy igen jel tős a pánik megelőzése, illetve le zetése. A hátország lakosságá magatartása, erkölcsi-politikai he állása nemcsak az egész társadal de az egyén érdeke is.

A polgári védelem célja életvé lem, életmentés; légitámadás ese a védekezés megszervezése, a lak ság felkészítése esetleges támadá

A polgári védelem: önvédele

A háborús veszélyt ugyan az em rek egyes csoportjai — a kapital uralkodó körök — szándékosan zik elő, mégis azt mondhatjuk, h épp olyan szükség van a védek oktatására, a különféle védelmi tézkedések megtételére, mint a esetek és elemi csapások elleni dekezésre.

Rendkívül fontos már béke id a lakosság tájékoztatása és felk tése. Napjainkban például igen szó esik a nukleáris fegyverek tásáról, azok alkalmazásának kezményeiről. A vélemények igen sok szélsőséges nézet is ható. Van olyan vélemény, hog esetleges atomháború esetén fel ges minden védekezés, hiszen a leáris fegyverek valamelyik ha előbb-utóbb úgyis elpusztítja az bert. Más nézet szerint lehets a védekezés, de csak szuper óv lyeken.

Az úgynevezett atombiztos óv lyek tömeges építését lehete megoldani, bármelyik államban Viszont az egyszerűbb óvóhelyfa is nyújtanak hatásos védelmet számtalan módon lehetséges a kö kezmények csökkentése. Sem egyik, sem a másik nézet nem h álló tehát. Az egyszerű háztartá is sok olyan anyag található, lyekből ideiglenes védőeszközt k készíteni.

A polgári védelem igen lény feladata, hogy a védekezés össze hetséges módját megismertesse a kossággal, és már békeidőben n tanítson bizonyos gyakorlati fog kat.

Az MSZMP Politikai Bizottsá nak 1964. július 30-i határozata n mán megkezdődött a lakosság órás polgári védelmi tájékoztató tatása. Az oktatást városokban községekben 1964—1970 között fo matosan szervezik meg úgy, h vegyen részt abban minden 14- év közötti lakos.

Az oktatást az érintett állami sz vek és társadalmi szervezetek köz működésével az MHS országos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

1968 MÁR 23

Cserong Ákos

1021

CSEKOVSZKY ÁRPÁDNÁL MŰTEREM

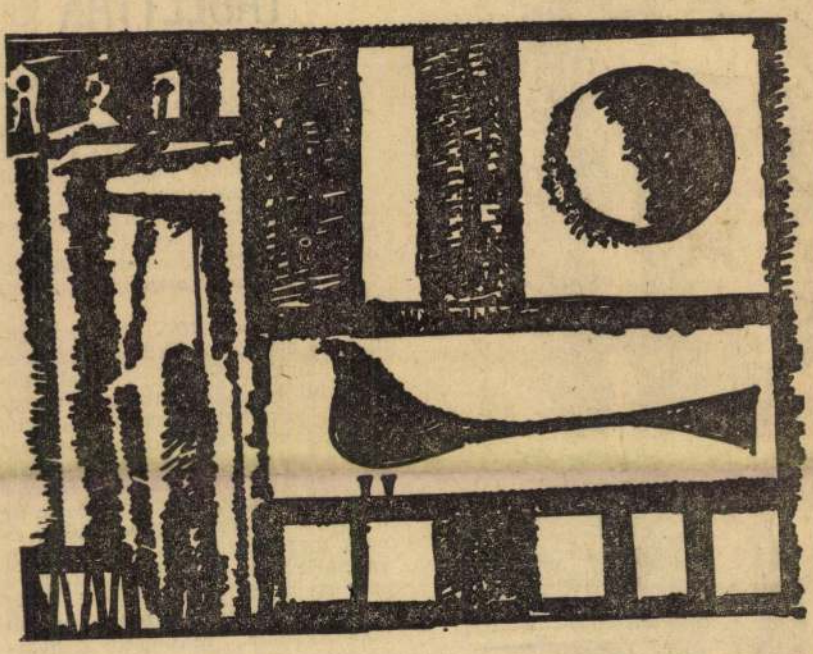

Kerámikus. Tanulmányainak befejezése óta Gádor István utóda az Iparművészeti Főiskola kerámia tanszakán. 1962-ben önálló kiállítása volt a Fényes Adolf teremben, 1963-ban Munkácsy-díjat kapott, a prágai Kerámia Világkiállításon pedig ezüstérmet nyert. Számos épületkerámiája van; egy debreceni áruház homlokzatán, a salgótarjáni Karancs szállóban, a miskolci műegyetemen, a kaposvári megyei könyvtárban és a Népstadion új játékcsarnokában.

— Külön utakon járó kerámikusnak ismerik. Ezért kezdeném most azzal a kérdéssel, amelyet inkább az interjú végén szokás feltenni. Mi az ars poeticája?

— Az anyaggal való téralakítás az egyik legfőbb problémám. Tulajdonképpen egy váza is — egy *igazi* váza — már téralakítás, akár fazekaskorongon, akár agyag lapokból alakítják. Az ember már akkor is komponál, amikor a részformákat készíti, kubuszokat, gömböket, egyszerű mértani testeket. Az edény is lehet figurális, mint az idol, vagy a Miska-korsó. Az én kompozícióim is a népművészethez kapcsolódnak. Nem éppen a magyar népművészethez, hanem a korai görög meg az etruszk szobrászathoz. Nem a klasszikus görög szobrászatból indulok ki; a klasszikus nagyon befejezett. A legfontosabbnak a *konstrukciót* és a *kifejezést* tartom. Nem a formával való játék a célom. Az agyagot is kifejezési formának tekintem, az agyag nyelvén akarok valamit elmondani. Legalább is ez a törekvésem. Egyébként lehet, hogy vannak, akik ismétlésnek tartják, de én szeretek régi témáimhoz visszatérni.

— A lovashoz és a római fogathoz?

— A lovas az én megfogalmazásomban nem a lóra ráültetett ember, hanem: *lovas*. Összeötvözve jelennek meg, összenőttek. A másik témám a kétkerekű kocsi, a hajtóval és a lóval együtt. Izgat a kocsi, a *kerék* jelzése. *A kerék az ember egyik legnagyobb találmánya.* Ez örök téma. Ma már az autó korát éljük, de az autó is csak kereken jár.

(Csekovszky redukálva, szkéma-szerűen mintázza a római fogatot. Olykor periodikusan ismétel, egymás mellé sorol több lovat, több kocsit, több hajtót és a csoportot egységes kompozícióvá foglalja össze, kocsirendszereket alkot. Ennek a puritán formai redukciónak megfelelően mázatlan a kerámiája, vagy csak nagyon kevéssé oxidált, csak annyi a szín rajtuk, amennyire az ásatási leletek elszíneződnek a földben.)

— Nem gondolja, hogy térbeli kerámiája már szobrászat?

— Nem az anyag dönti el, kerámia-e valami, vagy szobor. A kerámia rokona a szobornak a formálásban, rokona a festészetnek a színekben; nem véletlen, hogy annyi nagy festő *(Matisse, Picasso, Miro)* foglalkoztak kerámiával is. És a kerámia rokona a grafikának is, ha a tálra, edényre rajzos díszítést teszünk. Sőt, az én plasztikámnak, úgy érzem, az építészethez is van köze, amikor agyag-*lapokból* építem fel a figurát.

— Nem nagyon kultiválom az iparművészeti tárgyakat, bár csinálok ilyeneket is. Tisztelem a tárgyat, ha jó, de a tárgyformálást én különválasztanám a plasztikától. Nem tennék kiállítási ványra egy csészét, bármilyen szép, akkor sem. Mint ahogyan egy autókarosszériát sem állítanék ki — egyenrangúan — gobelinek vagy ötvöstárgyak mellett.

— A X. Magyar Képzőművészeti kiállításon szerepeltek a kocsijaim. Több kiváló szobrász és festő azt mondta rá, hogy ez *szobrászat*. Örültem a dicséretnek, de azért úgy gondoltam, hogy én csak „sárpofozó" vagyok, az is akarok maradni. Kocsit, kocsikereket formálok, de nem szeretnék, mint ötödik kerék, szobrászként futni.

— Mostanában min dolgozik?

— Két nagyobb munkám van. A hódmezővásárhelyi műteremház (tervezte: *Rácz György*) három fríze és *Jánossy György* kazincbarcikai kórházának az előcsarnokába szánt színes kerámia falikép.

(A vásárhelyi friz egyikének már kész a makettje. Nyers, vörösés színű, vájt relief. Tárgya újra csak a római fogat, de ott látjuk a festő felstószolt képeinek jelzését, s a galambszimbólumot is. „Horror vacui" van jelen, férelem az ürességtől, minden sűrített, szigorúan feszes, tektonikus.)

— A térépítés kötetlen dolog, de a falon — a síkban — az építészet már meghatározó jelentőségű. Formailag is és tematikailag is. Más formavilágot — és tartalmat — követel a műterem, a szálloda, az uszoda, a könyvtár, vagy a kórház.

— Milyen lesz a kazincbarcikai kórház falikerámiája?

— Húsz négyzetméteres, lehet, hogy absztraktnak tűnő kép. Pedig a leghatározottabban realista, és — mivel kórházban lesz — tematikus dombormű. A *sejtmetszetek* inspiráltak, a biológia, ezt próbálom plasztikusan, színesen megformálni. Éppen most égett ki a kórházi relief első, eredeti méretű kockája. Megmutatom, ha érdekli, a kemencebontást.

(A művész kinyitja a kemenceajtót, kalapáccsal kibontja az ideiglenes fal fugáit.)

— Ilyen forrón bontják ki a kemencét?

— Nem, nem lenne szabad, de kíváncsi az ember, mi lesz az elképzeléséből. A kerámiában elkerülhetetlen — és izgató — tényező az esetlegesség.

(A kerámiadarab megkapóan szép. A dombok, kráterek ritmusa, a tompa, visszatartott színekkel a természet rejtett arcát mutatják meg, felnagyítva. Művészi áttétellel.)

— Valamit főiskolai tanári munkájáról.

— Nem készültem tanárnak, csak az emlékeim segítettek. Mert kitűnő mestereim voltak, *Gádor István* és *Borsos Miklós*. *Gádor* sohasem agresszálta ránk a stílusát, csak a szakma szeretetére nevelt. *Borsos* meg — a magyarázatain kívül — a példamutatásával fogott meg bennünket. Reggel nyolckor, amikor mi bejöttünk, ő már ott faragta a márványt az udvaron.

— Elsősorban azt kívánom a hallgatótól, hogy a mesterség szabályait tanulja meg. A korongon való alakítást, ezt az ősi eljárást, és a még ősibb módszert, a szalagkerámiát. És a többi alapvető fogást. Később egyre inkább szabadjára engedem a növendéket. Külön egyéniségnek tekintem őket. Dolgozzék csak mindenki a saját elképzelései szerint, a saját stílusában.

Frank János

KÖNYV

az a tanulsága, hogy *valakivé* a bürokrácia által adományozott személyi adatok teszik manapság az embert, a Kolozs-regény tanulsága nem kevésbé közhelyes: „a jóra való restség", 1944-ben, majdnem olyan nagy bűn volt, mint a rosszra való szerénység. Az egyébként avíttas Dormándi-regény erényei: a kompozíciós biztonság, az atmoszférikus egység és a stílus eleganciája. A Kolozs-regény ezekkel sem ékes: a laza cselekményszálat egy teátrális action gratuite-hez vezeti el, helyzetei és figurái rikítóan túlszínezettek, stílusa pedig... Nos, mondjuk ki ezt is: időnként elfelejti jelölni a tárgyragot, pleonazmus-hibákat „vét", ikes igeként ragoz egy iktelent, hősét „ráhökkenti" valamire, hősnője „lefumigálóan" néz valakire, egy másik hőse „komoly fajsúllyal bíró egyén", aki munkatársával „átbeszélte a dolgot", miközben halkan szólt „az emlékek zubogó melódiája", az asszony pedig először „kipirult arccal közbeszólt", aztán beült egy fürdőkádba, s „az illatos, meleg víz lágyan ölelte körül karcsú alakját".

A múlt zarándoka és a *Dévai semmire sem emlékszik* tehát nem tetszett nekem. Szerzőik túlságosan komolyan vették azt, amit kitaláltak, s az eredmény egy elkerülhetetlen fiaskó: a műfaj *akaratlan* paródiája.

★

Valami más. Szántó Tibor regénye tulajdonképpen nem krimi. Csak akkor az, ha komolyan veszem a fülszöveget, vagy akkor, ha kriminek tekintem Kafka regényeit is. Ragaszkodhatunk persze a kifejezéshez, s akkor *társadalomkrimiről* van szó, amelyben a tét nem egy gyilkos leleplezése, hanem egy önmagát gyilkoló világ tettenérése. Mondhatnám azt is: ez a regény kórrajz egy beteg társadalomról, az úgynevezett nyugati életforma, a „veszélyesen élni"-mentalitás bírálata, háttérben az atomhalál kísértetével. Afrikából Szicíliába repatriál egy olasz telepes, naív idegenként csöppen bele egy számára abszurd világba, abba a „tébolyult" éjszakai autóversenybe, melynek alapszabálya: „üsd agyon, de ne nagyon", s amelynek szereplői Küldöttnek nevezik el a naív idegent (nem nehéz felismerni a jellegzetesen kafkai alaphelyzetet). Valami más ez tehát, mint a szokványkrimik, vagy a szokványkrimik paródiája, s attól is különbözik, amit a hazai valóságból táplálkozó magyar prózaíróknál megszoktunk. Jó regény? Jó műfaj- és stílusgyakorlat. Bizonyítása annak, hogy amit Kafka nyomán a nyugati prózaírók tudnak, azt Szántó Tibor is tudja.

★

A nyomozás végeredménye. Négy krimit olvastam, s ez a következő három volt: a Dormándié és a Kolozsé. Másképpen: két tehetséges regényt olvastam (az András Lászlóét és a Szántó Tiborét), egy közepes regényt (a Dormándiét) és egy gyenge regényt (a Kolozsét). Ami ez utóbbi arányokat illeti: nem rosszak. Bár ilyenek lennének a mai magyar prózairodalom *általános* arányai is!

ÚRVAGÁNYOK, TABLETTÁK

Az *eufória* az a fölfokozottan jó közérzet, amelyet *drogok* váltanak ki. Megesik ugyan, hogy egy beteljesült szerelem, egy jó autós száguldás, némely esetben egy szép munkasiker okoz eufóriát, de az orvosi szaknyelv a drog-kábulat egy fajtájának tartja fenn ezt a szót.

Az ártatlan tévé-fantasztikumban — az „Orion űrhajó fantasztikus kalandjai"-ban —, amely körülbelül ötmillió embernek nyújthatott körülbelül harmincötmillió óra izgalmas szórakozást, kétszer volt szerepe egy tablettának, amelynek neve: Euforin. Először egy robot-specialista csempészte be a nem-robot űrbányászok közé, és ezek megtagadták a munkát. A specialistát le kellett lőni, hogy a szer ne terjedhessen tovább. Hogy a bányászok ne élvezzenek, hanem bányásszanak. Másodszor gonosztevők vesztegettek meg egy űrraktárnokot. Euforinért fegyvert sikkasztott a gyilkosok számára, és meghamisította az űr-könyvelést. Az „Orion"-szórakozásban tehát létezett egy szer, azaz e szerint a fantasztikus mulatság szerint az n-edik évezredben gyártani fognak egy szert, amellyel a közérzet irányítható. Lehet majd vele visszaélni is, de célja és haszna lesz, hiszen gyártani fogják. Hol és kinek fogják gyártani? Erről nem szóltak a filmfolytatások. Csak következtetni lehet arra, hogy államilag gyártják majd, az pedig bizonyos, hogy nem a világminisztérium, az űrvezérkar és az űrflotta tagjainak. Ezeknek a közérzete nem rossz az n-edik évezred társadalmában. Eufória-igénye a kartonyezetőknek meg az ércbányászoknak lesz. Esetleg ordítani fognak némi eufóriáért. A technikai civilizáció fejlődik, a világűrgépezetbe százmillió szám kell majd szürke csavar, de az efféle tömegcsavar, népcsavar majd kedvetlenül szorong a maga csavarmenetében. Szükség lesz odalenn egy kedély-korrigáló szerre, hiszen az odalenti rossz közérzet már ma is világnyavalya. A félelem, de még inkább a szürke törpeség okozta rossz kedvet se a jóléti állam, se a nagy társadalom képlete nem gyógyítja, a tömegboldogság tehát a fantázia szupertársadalmában feltehetően ugyanolyan illúzió lesz, mint amilyen ma. Bányászok, könyvelők, űrbeli algagereblyézők és villanyszerelők közérzete némelyek fejében örökre nyomott: boldogság-tabletta biztosítson nekik tabletta-boldogságot.

Csacska müncheni trükkfilm, harmincötmillió óra szórakozás. Az emberiség kasztokra osztásának játszi szuggesztiójával.

Az egyik kaszt dolga, hogy a világ sorsát intézze. A tét — mi más lehet? — az emberiség léte vagy pusztulása. Leben oder Tod. Ezen a téten a választott kaszt három választott osztálya huzakodik: a Világminisztérium, az Űrhadsereg és a Biztonsági Szolgálat. A félcivilek, a marconák meg a kámzsások; ezek az utóbbiak a mellükre hímzett egyetlen, legömbölyített S-sel. Pasztillákra semmi szükségük: van a tét és vannak a kalandok. Hősök vágnak tenyér élével a gonosztevők nyakszirtjére; az úrvagányok nemes céllal alkalmazzák a néhai auschwitzi Kaduk papa nyakszirt-technikáját, és ért hozzá a sci-fiíró is, akinek filmbéli neve Ibsen, nem Johann Wolfgang Goethe. És ott van nekik a kitűnő nevű „overkill": akinek ez is megvan, aki szuperölhet, annak igazán nem lehet rossz a közérzete.

Hanem a másik kaszt dolga, az nyomasztó. Ércbányászatba, űrtranszportba, sugárpisztoly-készlet könyvelésébe időnként embermódra belegebedhet, akinek ez a sorsa. Euforint tehát neki, persze módjával adagolva, mert nagyon éhes a jobb közérzetre ez a kaszt. Heroin helyett, ami odafönt nem kell, és évezredekkel korábban egyébként se héroszokká tette az élvezőit, hanem roncsokká, odalenn kell majd valami az Orion-társadalomban: Euforin, a világtörténelmien szükséges szolgaosztálynak. Az Übermensch drogja az örökre megosztandó emberiség szolganépeinek. Az Übermensch kedveli a vegyszereket. Fantasztikum-viccében a közelmúlt kissé nyers hatású Zyklon B-jét, fenolját, eutanázia-injekcióit, a távoli jövő finom Euforinjává tablettázza át. A kasztok megmaradnak. A trükkfilm-stúdióban Münchenben.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Csekovszky Árpád

VASAS

1966 MÁR

1021

1966. MÁRCIUS

Vasárnapi séták...

V. Országos Iparművészeti Kiállítás a Műcsarnokban

Négyszáz művész és ötven üzem alkotása szerepel ezen a kiállításon. Első benyomásunk az, hogy tovább fejlődött tárgyművészetünk és megnövekedett a monumentális igényű művek száma, különösen gobelinekben és kerámia falképekben. Ez érthető, hiszen egyre több igény jelentkezik a középületek külső és belső terének, hatalmas falfelületeinek művészi díszítésére. Alkotó művészeink régen felnőttek e feladathoz, amiről jelesen tanúskodnak Benkő Ilona, Csekovszky Árpád, Gyarmati József, Majoros János és Hédy, Staindl Katalin és Kovács Margit biztos kézzel készült, kitűnő kerámia falkép tervei.

Gádor István kisebb méretű faliképei is igen kifejezőek. Kísérletei, az üvegnek, fémnek anyaggal és mázzal való kombinációi — esztétikailag is megnyerő hatásúak. A szép kerámiaedények sorában különösen tetszettek: Gorka Lívia, Simon János és Tihanyi Kálmánné munkái. A tavalyi kiállítással szemben elmondhatjuk, hogy a mai művek formai megjelenítése változatosabb lett, felületi kiképzésük is árnyaltabb és színátmeneteket térbelileg jobban hangsúlyozó.

A leggazdagabb stílustörekvéseket a gobelinművek sorában találjuk. Különösen figyelemre méltó Makrisz Zizi, színerős, dekoratív halas gobelinje és Plesznivy Károly nagyméretű gobelinje, mely a munkaszeretetnek állít jelképes emléket.

Szépek a kiállítás gazdag rajzú, fantáziadús mintájú szőnyegei is. A tehetséges, fiatal szőnyegtervező művészeink sorából ezúttal kiválik: P. Németh Éva sajátos, ötletekben gazdag, modern alkotásaival.

Formatervezőink magas művészi színvonalon oldják meg sokrétű és nehéz feladataikat.

Neves üveggyáraink (Ajka, Parád, Salgótarján) képviseletében Brunner Gabriella, Mánczos József, Szűcs Margit és Lecjak Mária remekelnek.

A kiállítás örvendetes képet nyújt iparművészetünk egészséges, sokoldalú fejlődéséről.

Beck Judit gyűjteményes kiállítása

Beck Judit tárlata a Csók István Galériában nyílt meg. A művésznő szuggesztív hatású, elmélyült látásmóddal megformált színészportréi nagy jellemábrázoló erőt tükröznek. A színházi életünk kiválóságait megörökítő arcképek közül különösen Major Tamás, Ruttkay Éva, Pethes Lajos, Görbe János és Somogyi Erzsi portréi tetszettek.

Tájképei közül különösen megragadóak azok, amelyek Szentendre mindennapi életével foglalkoznak. Egyszerű, őszinte emberi közvetlenség teszi meghitté alkotásait.

Kiállítását a művészvilág élénk érdeklődése kísérte.

Mohácsi Regős Ferenc

Hetven ipari tanuló

Füstben, sötétben

Néhány mondat után kiderült: Unyi János, a Láng Gépgyár szakoktatásának vezetője, nem szívesen nyilatkozik az ipari tanulók helyzetéről. Amikor személyesen is láthattuk, milyen körülmények között dolgoznak a gyerekek, megértettük tartózkodását. Volt, illetve lett volna miről hallgatnia.

Az első éves kazánkovács- és a másodéves lakatostanulók — harminchatan — egy padlózat nélküli helyiségben egész nap nyelik a port, szívják a füstöt és hallgatják azt a pokoli zajt, ami a nagycsarnokból jön. Érthetően, hiszen a tanműhely tulajdonképpen nincs is leválasztva a csarnoktól, hacsak azt a másfélméternyi bádoglemezt nem nevezzük ki válaszfalnak. Nem érdemes leválasztani — hallottuk —, mert úgyis átépítik. Igen ám, de hosszú

évek óta tartó állapot

és még hosszú évekig tart. Azóta, s addig ezek a fejlődésben levő emberkék ki vannak téve a szilikózis veszélynek, a tbc-s megbetegedésnek.

Nehezen jönnek a szakmába — hallottuk —, s ez így igaz, mert köztudott, hogy a szülők, a gyerekek is inkább a „divatos" — magyarul a könnyebb fizikai munkát igénylő — szakmát keresik. Szívesen hallottuk azt a Láng-gyári kezdeményezést, hogy a toborzás érdekében a XIII., IV., VI. és a III. kerületi iskolákban a szakmát, a gyártmányokat szemléltető képeket raknak ki; hogy az iskolákba előadók is kimennek majd szóval is ecsetelni a szakma szép oldalait. Ez minden bizonnyal meghozza az eredményt... ha, véletlenül nem kerül a képek közé a tanműhely „portréja" is.

Érdemes és érdekes lenne esetleg a pszichológiai tényezőket is bekalkulálni, amikor a feltűnően sok 1-es, 2-es rendűség okait vizsgálják.

Szellőzetlen, sötét, egészségtelen helyiségben dolgozik

Gelcovszky Árpád
keramikus

MDK

Részt vett a tárlaton.

Szentes Hagos: Kerámia az V. Országos ...
Művészet, 1966: április - 22 lap

Csekovszky Árpád

„Az írás története" (1965) c. fali kerámiája a Kaposvári Megyei Könyvtár előadóterméť dimíti (emlitve)

Jelenkor 1966 VI. n. 561 old.

Gekovszky Árpád

Keramikus

M.D.K.

Épületkeramiája van, a salgótarjáni Karancs szállóban, a miskolci műegyetemen, a haposzvári megyei könyvtárban, a Népstadion cej játékcsarnokában

Frank János: Gekovszky Árpádnál
Élet és Irodalom, 1968. márc. 23-8 lap.

M.D.K.

Csekovszky Árpád
grafikus

1962-ben volt önálló kiállítása
a Ferriges Adolf Terembe. Szamos
épületkeramiája van: egy debreceni
áruház homlokzatán.

Frank János: Csekovszky Árpádnál
Élet és Irodalom, 1968. márc. 23-8 lap.

Csekovszky Árpád

Peramelus

M.D.K.

A kódmező vásárhelyi mű-
teremben hazom frisz lé-
rül most.

Frank János: Csekovszky Árpádmál
Élet és Irodalom, 1968. márc. 23 - 8 lap.

Csekovszky Árpád
grafikus

MDK

A X. Magyar Képzőművészeti kiállításon szerepeltek hocsi jai. Fő témája a lovas, a hétherekie hocsi, a hajtóval és loval együtt.

Frank János: Csekovszky Árpádnál

Élet és Irodalom, 1968. márc. 23 - 8 lap.

M.D.

Csekovszky Árpád
keramikus

A kari nebarcikai korhárnak
az elő csarnokában sines be-
rámna faliképen dolgozik
most a művész.

Frank János: Csekovszky Árpádnál
Élet és Irodalom, 1968. márc. 23 - 8 lap.

Csekovszky Árpád
keramikus

M.D.K.

Az Iparmúvészeti Főiskolán gádor
István utóda lett. 1963-ban Mun-
ka, csy díjat kapott, a prágai Kerámia
Világkiállításon ezüst érmet nyert.

Frank János: Csekovszky Árpádnál.
Élet és Irodalom, 1968. márc 23. 8 lap

Csehovszky Árpád, kezdőkuk M.D.K.
(1931–

nevét az új irányokat kereső modern iparművészet kort említi a szerző.

Information Hungary, Szerk. Erdei Ferenc,

Akadémiai Kiadó, Bp.1968.

957. old.

Csekovszky Árpád, kerámikus

L.: Szekeres Károly

— : Hír

d.

NÉPSZABADSÁG 1975 szept. 30

...sekovszky Árpád

Kerámikus, részt vesz a kiállításon

Jubileumi Iparművészeti Kiállítás
Műcsarnok, 1875. jún – júl.

Csekovszky Árpád

Vadas József: "Áruház a Mücsarnokban" cimmel a Jubileumi Iparmüvészeti Kiállitásról ir, s a különböző művészeti szakcsoportok szerint emliti meg a müvészeket:
A kerámiával kapcsolatban: Majoros János és Majoros Hédi, Csekovszky Árpád és Garányi József szerepel a beszámolóban.
Vadas József kritikáját lásd: Kozma Lajos neve mellet, cédulájához csatolva.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. junius 28.
XIX. évf. 26. sz. címlap.

Csekovszky Árpád

Neve Geszler Mária mesterekért enlítve.

Népszava, 1973. nov. 16. 101. evf. 268 m. 4 p.

Csehovszky Árpád
keramikus

A Vallauris-i Keramika Biennale-
le díjkiosztásán Csehovszky Árpád
a Diplome d'Honneur díjat nyerte
el.

—: A Magyar Képzőművészek Szövetségének hírei
Művészet, 1974. szeptember – 43 lap.

Czekovszki Árpád, kalmikus
[Czekovszky Árpád]

Dedikál.

–: Tíók a könyvsátraknál 9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. jún. 1.

Csekovszky Árpád

Gádor István és Borsos Miklós tanítványa volt.

Névnaya, 1974. aug. 3. 102. ext. 180 m. 8 p.

Csekovszky Árpád

Neve Laborcz Mónika mesterekért említve.

Népszava, 1974. aug. 3. 102. evf. 180 sz. 8 p.

Csekovszky Árpád (keramikus)

1975-ben felszabadulásunk tiszteletére az Iparművészeti ~~Múzeum~~ Vállalat pályázatot írt ki. Kiállítást a Szovjet Kultúra Házában tartották, ahol a művész is részt vett.

Népszava, 1975. febr. 21. 103. evf. 44 sz. 4 p.

Csekovszki Árpád, Keramikus

[7]

Dedikál:

az Erkel Könyvesboltban 16-tól 18 óráig Koczogh Ákos, Vida Zsuzsa, Gadányi József, Steindl Katalin és Csekovszki Árpád; a Vig-

—: Mai dedikálások

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jún. 2.

Csekovszky Árpád
heraeinhus

Heraeinna Vallauris
(Valaquris-i ohlevil)
(repro)

Bajar Iván: Uj Galéria a Belvárosban
Tükör, 1975. május 27 – 16 oldal

Gelovszky Árpád

Keramikus

Gelovszky Árpád volt a tanára Laborcz Monikának az Iparművészeti Főiskolán.

-----: Magyar Képzőművészek Szövetségénekchirei. Művészet, 1974.szeptember - 43.oldal

Csekovszky _____, [ ]

A főiskolán tanára volt füstös György-nek.

Bükkösdi László: Füstös György kerámiái 267-269.

JELENKOR, Pécs, 1972 március XV/3.

Csekovszky Árpád

„Kocsi" c. műve (samott)

szerepel a III. Országos Kerámia Biennálén

Pécsett

Nápszava 1972 október 27

2. old.

Csekovszky Árpád keramikus

Kerámia '73 c. kiállítást Tatabányán a Népházban rendezték, melyen művei szerepelnek.

(j. j.): Kerámia '73

Dalgozók Lapja, Komárom, 1973. szept. 7.

Csekovszky Árpád
keramikus

Csekovszky Árpád samott
„Kocsi"-ja szerepel a tárlaton.

Havas Valéria: A III.pécsi kerámia biennáléról.
MÜVÉSZET, 1972.október-november- 37.oldal

Csekovszky Árpád
keramikus

Munkáival külföldön is díjat nyert.

Radocsay Dénes: 100 éves az Iparmüvészeti Muzeum.
MÜVÉSZET, 1972.október-november 31.oldal

Csekovszky Árpád
keramikus

1972-ben részt vett a Valauriai
III. Nemzetközi Kerámiai Kiállí-
táson.

.-. Magyar müvészek kiállitásai külföldön.
MÜVÉSZET, 1972.szeptember - 46.oldal

Csehovszky Árpád
keramikus

Június - július hónapban rendezték a londoni Victoria and Albert Museumban a kerámia versenyt. Ezen a versenyen részt vett a művész.

.-. Magyar művészek kiállitásai külföldön.
MŰVÉSZET, 1972.szeptember - 46.oldal

Csehovszky Árpád
Keramikus

1970-ben Valanrisban Csehovszky Árpád „Kocsikajto" cimü müve díjat nyert a Nemzetközi Keramika kiállitáson

.-. Magyar müvészek kiállitásai külföldön.
MÜVÉSZET, 1972.szeptember - 46.oldal

Csekovszky Árpád
keramikus

A veszprémi Kossuth Lajos u 20-
lakó és szolgáltató ház falfelületén
elhelyezendő kerámiadombormű ter-
vezésének pályázatán vett részt.

—: Képzőművészeti pályázatok.
Művészet, 1974. március - 48 oldal.

Csehovszky Árpád
keramikus

A Veszprémi Ifjúsági és Művelődési
Ház ösztöndíjasaként részt vett.

N.Dvorszky Hedvig: Képzőművészeti pályázatok.
Művészet, 1974. február - 48.oldal

Csehovszky Árpád

„Kocsihajtó", mázas samott, 1971., repr.

Mai magyar iparművészet I.
Az Iparművészeti Múzeum kiállítása, 1972.

Csekovszky Árpád

„Kocsilhajtó", mázas samott, 1971.
56×78 cm

Mai magyar iparművészet I. kiállítása
Az Iparművészeti Múzeum
1972.

Csekovszky Árpád, festőművész

Kiállítása nyílt meg Rákosligeten.
(tájképek, csendéletek, aktok ...)

—:o Csekovszky Árpád 12.

ESTI HIRLAP | Bp. 1972. nov. 24.

Csekovszky Árpád

A főiskolán Fürtös György a növendéke volt.

Fekete Judit: Fürtös György kerámiái; Ipari Művészet, 1973/3 sz. 30. l.

Szekovszky Árpád iparművész.
Az Országalmában megnyílt ipar-
művészeti tárlaton szerepeltek mű-
vei.

(Új): Az aktivizáló iparművészetről.
Dolgozók Lapja Kanadában, 1943. ápr. 4.

CSEKOVSZKY ARPAD, keramikus

Geszler Marianak bizonytalansagban teltek főiskolai évei. Talan csak Csekovszky Arpad, keramikus művész, a mester tudta, ~~hogy e belső~~ higgadt bizonyossaggal, hogy e belső idegmérkőzés mögött vagy ellenére komoly tehet ség rendeződik. 86.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Geszler Maria 85.old

VASI SZEMLE, XXV, évf. 1971. 1.szam, Szombathely

Csekovszky Árpád kerámikus.

A magyarok a nemzetközi kiállításokon eddig is szerepeltek, az utóbbi években olasz, francia kitüntetései a művész jelentését bizonyítja.

Kocsogh Ákos: Magyarok a torontói Iparművészeti Világkiállításon.
Magyar Hírek, 1974. máj. 25.

Csekovszky Árpád, Kerámikus

Ohlevéllel tüntették ki Vallauvisban.

–: Magyar művének sikere Külföldön

7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. júl. 11.

Gehovszky Árpád
szeramikus

A kiállítóson parkba való
térplasztikai szerepelnek.

B.I.: Modern iparművészet . . .
Nők Lapja, 1975. julius 5-8 oldal.

CSEKOVSZKY ÁRPÁD

Csekovszky Árpád szamottkompozíciói pedig asztaldísz méretűre összezsugorodott monumentális emlékművek. Nehezen képzelhető el, milyen funkciót szántak nekik.

Magyar Hirlap 1975/274/4

Gyekovszky Árpád, keramikus

Pécsett megnyílt a Kerámia Biennálé, melyen szerepelnek a művész alkotásai.

Láttuk, hallottuk...

1978. jún. 23. Kossuth 21.34 /M./

Csekovszky Árpád

„Térplasztika"
(repro)

—: Csekovszky Árpád.
Új Tükör, 1978. szeptember 10 – 43 lap.

Csehovszky Árpád

A XVII. kerületben, a pártbizottság székháza előtt avattak fel a művész legújabb térplasztikáját.

—: Csehovszky Árpád.
Ly Tükör, 1978. szeptember 10 – 43. lap.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 OKT 14
DÉLI HÍRLAP

Csekovszky Árpád
kerámiákra

1021

Hét végi kalauz

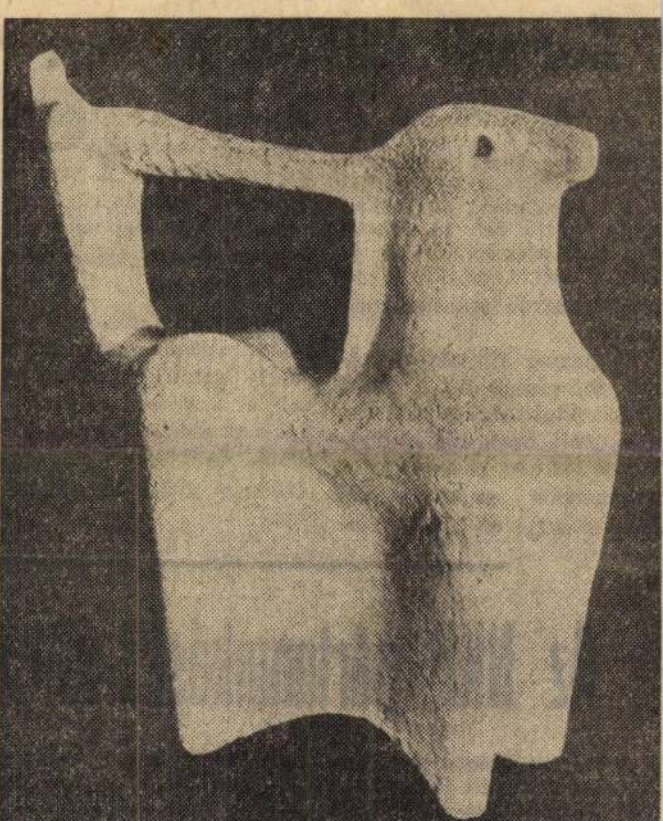

* *A jövő hét végén zár a Miskolci Galéria Kortárs iparművészet című kiállítása, melyen az Iparművészeti Múzeum anyagából válogatott textil-, kerámia-, ötvös-, bőr-, fa- és bútormunkákat láthatnak az érdeklődők, hétfő kivételével mindennap 10-től 6 óráig. Képünkön: Csekovszky Árpád Kocsihajtója és a Mezei Gábor tervezte tégelyek.*

P C
IX. ÉVFO
1977. OKT

Borsodi úttörök az élen

Az elmúlt tanévben az úttörőcsapatok országos hasznosanyag-gyűjtési versenyén 656 ezer úttörő 16,4 millió forint értékben 68 tonna tiszta háztartási pamuttextilt és 13 ezer tonna vas- és fémhulladékot gyűjtött a papír- és egyéb textilhulladék mellett.

A Magyar Úttörők Országos Szövetsége és a MÉH Tröszt által meghirdetett akción 274 budapesti úttörőcsapat 122 ezer piros- és kéknyakkendős pajtása vett részt. Szorgos és lelkes munkájukkal 4 millió 300 ezer forintot mentettek meg a népgazdaságnak. A versenyfeltételek alapján 12 budapesti úttörőcsapat vehette á a megérdemelt pénzjutalma és az oklevelet.

Az országos akcióban részt vevő megyei úttörőcsapatok közül kiemelkedő sikert értek el a Borsod megyei piros- és kéknyakkendős pajtások, akik 2,7 millió forint értékben gyűjtöttek hulladékot.

Az NKP pártmunkásküldöttsé

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának meghívására hazánkban tartózkodik a Német Kommunista Párt ifjúsági pártmunkásküldöttsége, akik a párt ifjúságpolitikai határozatának végrehajtását tanulmányozzák. A hattagú delegáció tegnap Ferenczy Ferencnek, az MSZMP KB munkatársá-

MAGYAR NEMZET
1997 jún. 26

Kiállítóteremben

Csekovszky Árpád testamentuma

Örvendetes esemény, amikor egy szűkebb közösség, ezúttal egy fővárosi kerület jelét adja a köreiben tevékenykedő művész megbecsülésének. Ilyen alkalomból gyűlt össze a XVII. kerület lakossága az ottani kulturális központnak számító Erdős Renée-házban nemrég, hogy a kerület első díszpolgárának, *Csekovszky* Árpád keramikusnak a kiállítását és életműalbumát megtekinthesse. Az összejövetelen maga az ünnepelt már nem lehetett jelen. A néhány hete elhunyt művész életműve előtt művésztársainak, tanítványainak népes tábora tisztelgett. Alakját *Kátai* Péter polgármester méltatta, míg az életművet bemutató albumot dr. *Kálmán* Alajos ismertette. Maga a kiállítás az alkotó elképzeléseit valósította meg. A bemutatott anyag és az album jól egészítik ki egymást. Szerencsére nem elemző tanulmányt vagy fennkölt laudációt vehetünk kezünkbe. A kötet közvetlen magyarázattal szolgál a felvonultatott sorozatokhoz, indító élményekről, emberi és művészi példaképekről, munkamódszerről, világképről vall. Maguk az albumot alkotó képek még Csekovszky Árpád irányításával készültek. A hatvanöt évesen eltávozott művész összes emberi és művészi megnyilvánulásában a hűség, megbízhatóság és kitartás példája volt. Harminc évig élt és alkotott Rákosligeten, negyven aktív évéhez az *Iparművészeti Főiskola* adott keretet. Munkásságának összegző testamentuma ez a kiállítás és az életművet felölelő album.

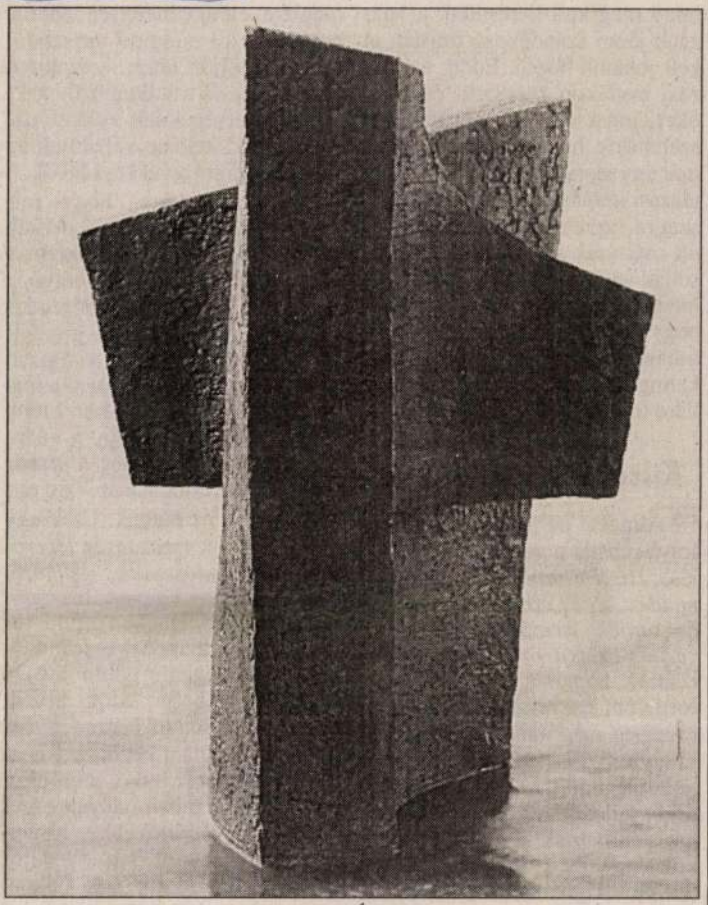

Csekovszky Árpád műve

Kótai József

hoz. Más a helyzet a dél-koreai, thaiföldi, indonéziai világjáró turizmust illetően, mert ott még vannak lehetőségeink az egyelőre kialakulatlan utazási szokások befolyásolására... Jövő évi marketingtervünk egyik legfontosabb eleme, hogy meg kell keresnünk a hozzánk jönni szándékozó turistát, el kell jutnunk hozzá. Eddig az utazási irodákon keresztül értük el őket, most ezt módosítjuk. Azt szeretnénk, ha a megcélzott turista már úgy lépne be a hazájában levő utazási irodába, hogy: „Magyarországra szeretnék menni..." – és ott már csak az igényeit befolyásolják vagy elégítsék ki a mi ajánlatainknak megfelelően. Tudjuk, hogy ez nem olcsó mulatság, számításaink szerint csak erre a marketingtevékenységre 2,5–2,6 milliárd forintot kellene fordítani.

Kiszolgálni a vendéget!

Mindezt persze jelentősen befolyásolhatja a vendég megbecsülése. *Hiszen hiába valósulna meg mindez, ha az ide érkező külföldit becsapják, személyes biztonsága veszélyeztetve van, tapasztalatai rosszak.* Sajnos a magyar idegenforgalom és vendéglátóipar egy részében még ma is megtalálható az a viselkedés, ami a külföldieket irritálja. Ezért a szájhagyomány során terjedő kirívó történetek sokat ronthatnak a nehezen, sok költséggel és a becsületes emberek fáradságos munkájával kialakított jó hírünkön.

A második lépcső a magyar turizmus érdemi fejlesztését, növekedését, javulását eredményezhetné: ez sokkal átfogóbb, sokkal több előkészületet és sokkal több

Katona Béla: Az országképben legyen benne az ember...
Schiller Zsuzsa felvétele

mai szövetségek helyi szervezetei között, de valahol középen hiányzik egy átmeneti szektor, aminek a megléte elengedhetetlen ahhoz, hogy egy jól működő turisztikai rendszer jöjjön létre. A szakmai kamarának és a különböző szakmai szövetségeknek sokkal nagyobb részt kellene vállalniuk az idegenforgalmi tevékenységből.

Elengedhetetlen, hogy mielőbb áttekintsük és egységesítsük az idegenforgalmat és a turizmus különböző ágazatait szabályozó rendszer normális és egységes kialakítását. Ha komolyan gondoljuk, hogy a turizmus húzó ágazat, hosszú távon szükség van rá a magyar gazdaságban, akkor előbb meg kellene nézni, hogy a világban hogyan oldják meg a szabályozását, a támogatását – és miképp néz ki ez nálunk. Csak egy példa: *a magyar gazdaság legerősebben megadóztatott vállalkozói a turizmusban vannak,* hiszen a szokásos adónemeken kívül turisztikai hozzájárulást is fizetniük kell, s az idegenforgalmi adó az egyetlen a helyi adók közül, amelynek minden beszedett forintjához az állam kettőt tesz hozzá. Természetes, hogy ahol csak teheti, a helyi önkormányzat ezzel kezdi a bevételnövelést, hiszen egy forint helyett háromhoz jut hozzá. Szerencsére sok önkormányzat magától rájött arra, hogy a legokosabb, ha ezeket a bevételeket visszaforgatja az idegenforgalomba.

A tennivalók sorában nagy hangsúlyt helyezett a vendég az oktatásra: A magyar idegenforönkormányzatok, sem a közúti igazgatóságok kötelességévé tenni. Központilag kell megcsinálni, s nem is kis költséggel. De érdemes szánni rá, mert sokszorosan megtérül..."

Erre a második lépcsőre körülbelül öt-hat év múlva lehet fellépni, mégpedig a jelenleginél sokkal több ráfordítás után. Ha termékfejlesztésről az infrastruktúra modernizálásáig, az irányítási rendszer működésének finanszírozásától a hosszú távú marketingstratégia kialakításáig kigyensúlyozottan akarjuk működtetni a távlatban ma még csak álmainkban megjelenő, hatalmas idegenforgalmi bevételt eredményező ágazatot, akkor azt nem a mostani évi négymilliárd forint ráfordítással, hanem legalább 15–20 milliárd forintot rászánva kell tervezni. Akkor nem álom lesz az éves átlagban elérhető hat-hétmilliárd dolláros (mai áron számítva 110–130 milliárd forintos) idegenforgalmi bevétel.

Dollármilliós károk

Ezután a megjelent klubtagok kérdéseket tettek fel Katona Bélának. „Hogyan lehet megakadályozni azt, hogy a magyar idegenforgalomban és vendéglátóiparban olyan vállalkozók kapjanak működési engedélyt, akik korábban kőművesek voltak? Miért nem lehet megoldani a szerencsétlen magyar taxishelyzetet?"

A válaszadó egyetértett: az átalakulás során valóban előállt az a

Csekovszky Árpád

Megbízást kapott Csekovszky Árpád, hogy a XVII. Pekenó park részére maras „Diszkút"-ját készítse el

—: Közteri munkák.
Művészet, 1979. január - 47. lap.

Csekovszky Árpád

Csekovszky „etruszki zálása" revelációnak hatott.

P. Szűcs Julianna: A hellen et lenné vált hellenes.
Művészet, 1978. november – 10. lap.

Csekovszky Árpád

Méltatás.

P. Szűcs Julianna: Ő kellemetlenné vált kellemes.
Művészet, 1978. november - 10. lap.

Csekovszky Árpád, keramikus

Pécsett megnyílt az V. Orsz. Kerámia Biennálé, melyen szerepelnek a művész munkái, hasábkompozíciói. (említve)

Szelestey László: A kerámia útvesztése.
Zalai Hírlap, 1978. jún. 25.

Csekovszky Árpád halálára

Ez év április 16-án hunyt el váratlanul. Múlhatatlan érdeme, hogy az Iparművészeti Főiskola tanáraként több mint száz kerámikust segített a művészi pályára, a magyar kerámiát műveinek sokaságával a szobrászat rangjára emelte, s vonzó személyiségének melegségével hatott környezetében. Magas művészi mércét emelt önmaga és mesterekké növekedő tanítványai számára. Méltán kapta meg a Munkácsy-díjat és az Érdemes Művész kitüntetést, 1996-ban Rákosliget díszpolgára lett. Immár klasszikus művei közül kiemelkedik archaizáló „kocsihajtója", a „Kereszthordozó Krisztus" alakja, számtalan Golgota-változata és az utóbbi években mintázott „Utolsó vacsorája", melyet most mutattak be Hatvanban az Egyházművészeti Kiállításon. Pompás, nagyméretű murális kerámiái láthatók Veszprémben, Kaposvárott, Kazincbarcikán és Hódmezővásárhelyen. Neve ismert külföldön is, ahol egyéni és közös kiállításokon ismerkedhettek meg művészetével. Nemrég mutatta be új festményeit a pécsi katedrálisról. Immár posztumusz jelenik meg a

Csekovszky Album. Az Erdős Renée házban tervezett önálló kiállítása is a hazai képző- és iparművészet emlékező főhajtásává módosul. Április 28-án búcsúztatták a katolikus egyház szertartása szerint a Kerepesi úti temetőben. Kerámiái, szobrai az Örökkévalóság szépséges üzeneteként velünk maradnak.

L.M.

UJ EMBER 1997 mi. 18

ságot tagjaiban, amikor reggel csörgött a vekker? S nem elsősorban azért, mert későn feküdt le, hanem azért, mert kezdődik a műszak: kapszlit kell kapdosni. Mosolyogni a vevőkre, akik szafaládét vesznek, pantallót, vagy lexikont, irányítani kell a betegeket szakrendelésre, böngészni az ostoba törvényeket, lelkizni a sunyi, örök visszaesőkkel, leadni a cikket, a verset, ami a szerzőt érdekli a legkevésbé...

Persze Hamvas is. A palkonyai raktárban adogatta ki a százas szöget, az idomvasat, a talicskát, a gépzsírt. S talán akkor sem szabadulhatott volna, ha 56-ban megkapja végre az Írószövetségben a könyvtárosi állást, és éppen nem az üti el tőle, akit Füst Milán az ügy elintézésével megbízott? Mert könyvvel kiszolgálni mindenféle olvasót napszám, hónapszám, évszám, tudjuk. Vagy sem itt, sem ott nem volt „elidegenedett"?

Az élet és a mű egysége mélyebb. Az emberi személy szellemi alapzatában gyökerezik, ha létezik, vagy nem gyökerezik, ha nincs. S ha nincsen, ide az alaphoz kell visszatérni, hogy újra nekifuthassunk. Mi az alap?

Az istenképmás-mivoltunk. Hogy az Úr önnön hasonlóságára teremtett mindannyiunkat. Hogy Jézus a barátainak nevezett bennünket az Utolsó Vacsorán. Hogy meghívott bennünket önmagába: az útba, az életbe, az igazságba.

és termel. Csak semmi szellemi gátlás. Tudja, legalábbis tudná, ha

rántotta, talicska-visszavételezés, vagy vers.

A Szent Margit sz

Szent Margit ünnepén rendszerint nyomasztó, ködös, zimankós téli napon zarándokoltunk el a Sasfiókákkal Szent Margit sírhelyéhez. Kihalt volt a sziget. A rózsafüzért imádkozva csendben ballagtunk a romokhoz. Jóleső érzéssel helyeztük el mécseinket Szent Margit sírhelyén, a vörös márványlapon. Sorban gyújtották meg a mécseseket a Sasfiókák, csendben a sasi induló is felhangzott. A közeli fákról felrebbentek a varjak. Imádkoztunk a magyar hazáért, ifjúságunkért, papi, szerzetesi hivatásokért, majd a Szent Mihály-kápolnához siettünk, de zárt ajtókat találtunk. A sasik azonban nem adják fel olyan könnyen, körbeszaladták a kápolnát és rábukkantak a kis sekrestye ajtóra, ott zörögtek. Mint egy mesebeli anyóka dugta ki őszülő fejét a sekrestyés nővérke. Rögvest felvidult a kis sasi sereg láttán: „Csak nem a Sasfiókák?" — kérdezte mosolyogva; „Csak nem az én Sasfiókáim, akik mindig eljönnek ezen a napon" — és már széles is tárta a sekrestye megvasalt ajtaját. Kellemes meleg

Nagy örömet és meglepetést keltett a kedves fogadtatás.

Desi nővért évtizedek óta ismerem, hiszen minden évben — ha csak nem valamelyik börtönben sínylődtem — Szent Margit ünnepén eljöttem misézni és nem egyszer szentbeszédet is mondtam, hiszen olyan közel éreztem magamhoz ezt a kedves szentet. És megcsodáltam Desi nővér kedvességét, harmincéves hűséges szolgálatát. Ápolta emlékét, gondozta sírhelyét. A zarándokoknak, külföldieknek is beszélt róla. Különösen a gyermekeknek örült. Az én Sasfiókáimat szívébe zárta. „Nyuszikának" becézték szerénysége és jámborsága miatt. Ez a becenév találó volt az egykori Nyulak-szigetén. Desi nővér az Isteni Megváltó Leányai rendhez tartozott, a Szent Margit Intézet lelkes magyar irodalom tanárnője volt a rendek feloszlatásáig.

Miután jól átmelegedtünk, a kápolnában köszöntöttük a Szentségi Jézust, majd sorban megcsókoltuk Szent Margitnak az oltár előtt párnára helyezett vas vezeklő övét. „Ugye lesz szentmisénk, atya?" —

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

1978 JUN –

SZOCIALISTA MŰVÉSZETÉRT

Csekovszky Árpád
keramikus-
művész.

1021

Csekovszky Árpád keramikusművész, az Iparművészeti Főiskola tanára falplasztikát készített a salgótarjáni KISZ-iskolának (MTI)

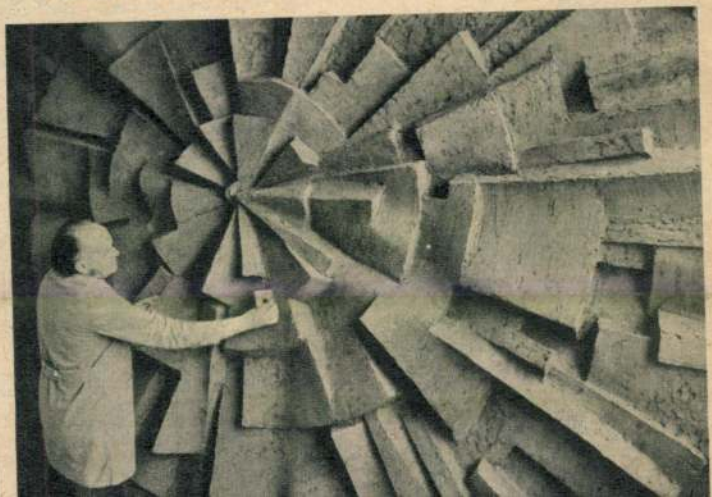

ZENEPEDAGÓGUSOK HÍRADÓJA

Korunk zenéje címmel a LFZF **győri tanárképző** tagozatán 16 hallgató fellépésével előadói versenyt rendeztek, melyen első díjat nyert **Zempléni Zita, Kovács Ágnes,** a **Pásztói Tamás—Preininger Klára** kettős, második díjat kapott **Noszek János.**

A **Csongrád** megyei zenetanárok hangversenyét Hódmezővásárhelyen rendezték meg az áll. zeneiskola nagytermében május 15-én. Közreműködtek: **Kósa György, Tövisfalvi Erzsébet, Ballai János, Szalay György, Borsos Annamária, Barta Józsefné, Papp Katalin, Német Rozália, Gila Katalin, Pukánszky Béla, Stanics Béla,** valamint a **Boros Istvánné—Hegedűs Jánosné—Hegedűs János—H. Dányi Katalin** vonósnégyes. Megnyitót mondott **dr. Müller Józsefné,** a megyei műv. osztály vezetője.

Békehangversenyt rendeztek **Makón** a Korona szálló nagytermében a győzelem napja alkalmából; közreműködött az alsódunavölgyi vízügyi igazgatóság kamarazenekara **Bolberitz Tamás** vezényletével. Zombor és Baja testvérvárosok együttműködési programjának alapján május 8-án a **zombori** zeneiskola növendékei hangversenyt adtak Baján.

A kecskeméti állami zeneiskola az anyák napja tiszteletére növendékhangversenyt rendezett a művelődési központban.

A füzesabonyi zeneiskola tanárai május 12-én koncerteztek.

A budai járási körzeti állami zeneiskola május 8. és június 3. között minden tanítási helyén megtartotta az ünnepélyes tanévzáró növendék-hangversenyeit.

A Bács-Kiskun megyei zenepedagógus alapszervezet április 21-én **Kalocsán** tartotta meg tavaszi küldött-taggyűlését, s este a művelődési központ nagytermében az **szmt támogatásával** nagysikerű tanári hangversenyt is rendeztek, melyen valamennyi megyei zeneiskola tanári karából felléptek művésztanárok. Közreműködött a **Kecskemét** vonósnégyes is.

Csekovszky Árpád, keramikus

KÖNYVBEMUTATÓ. Ma délután fél 6 órai kezdettel a népfront VIII. kerületi szervezetének Rákóczi téri klubhelyiségében a Budapesti Műgyűjtők és Műbarátok Egyesülete, valamint a Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata bemutatja Katona Imrének Csekovszky Árpád keramikus, valamint Szij Rezsőnek Szentiványi Lajos festőművész munkásságát ismertető, most megjelent könyvét. Ez alkalommal a szerzők dedikálják köteteiket.

8.

—: Hl

Népszabadság Bp. 1979. ápr. 24.

Csekovszky Árpád (Gyöngyöstarján, 1931 –
Munkácsy-díjas (1963) Érdemes Művész (1977)

Műveivel résztvett az V. Országos Kerámia Biennálén – Pécs, 1978.

– katalógus a könyvtárban –

Csekovszky Árpád, keramikus

L: Kesztiványi Lajos

-: □ A Képzőművészeti Alap 2

Esti Hírlap, Bp. 1979 máj. 12.

Csekovszky Árpád

Megbízást kapott Csekovszky Árpád hogy a Salgótarjáni KISZ Veretőképző Tábor részére plasztikus márvány kerámia kompozíciót készítsen.

--------Köztéri munkák.

MŰVÉSZET,1979.julius - 47.lap

Csekovszky Árpád, szobrán.

L. Nagy János

Bihari Gyné: Szép környezetünkért 6

Esti Hirlap, Bp. 1979. dec. 4.

Csekovszky Árpád, oparmüvén

L: Barcsay J.

9.

–: A Kult. Min. nívójutalmai

Népszabadság Bp. 1979. dec. 22

Csekovszky Árpád keramikusművész

Vértesi Nándor keramikusművész kiállítását Csekovszky Árpád nyitja meg 1980. január 31.-én a Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállítótermében.

Meghívó

1980. jan. 1.

Gelbovszky Árpád keramikusművész

A művész keramiakompozíciója Kazincbarcikán a szobrok városában áll.

cikket l. „Andrassy Kurta János szobrászművész" címszó alatt

Szűts Dénes: „Szobrok városa" c. cikkre

Nógrád, 1978. IV. 6

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

SOMOGYI NÉPLAP

1979 FEB 25

Csekovszki Árpád
keramikus

1021

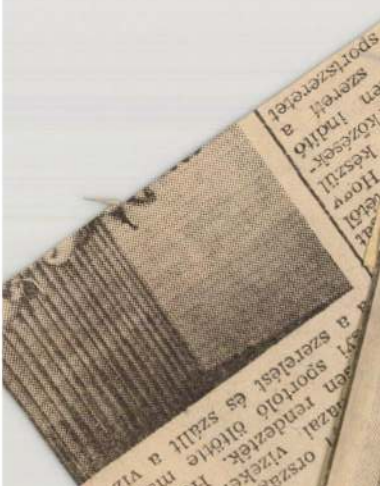

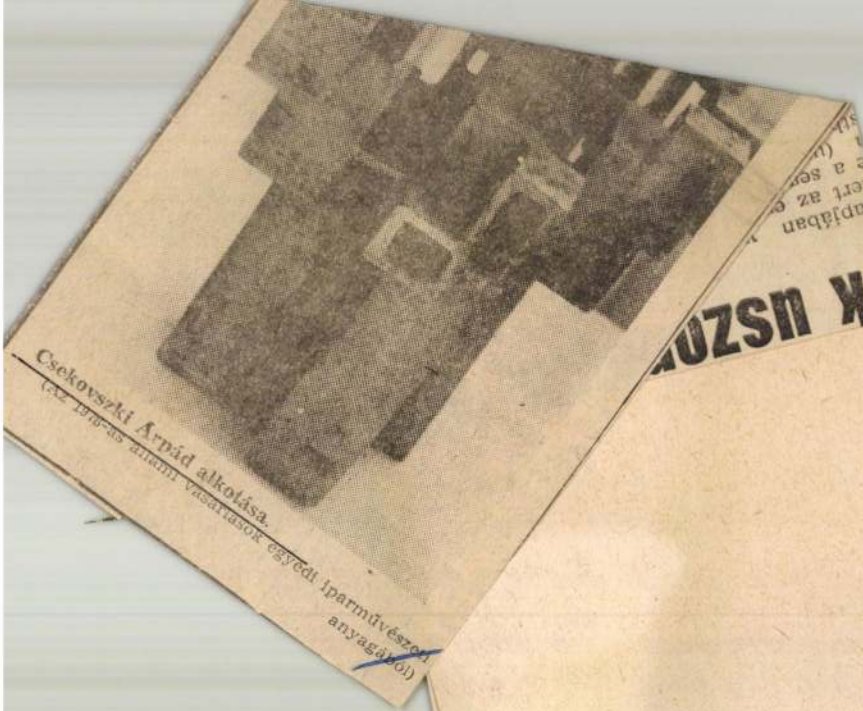

Csekovszki Árpád alkotása.
(A 1978-as állami vásárlások egyedi iparművészeti anyagából.)

Csekovszky Árpád keramikus
(Csikóstöttös, 1931–

1946-51-ig az Iparrajziskolát, 1951-56-ig az Iparművészeti Főiskolát végeste el, Gádor István és Borsos Miklós voltak a mesterei. 1957-től a Főiskola kerámia szakosztályát vezeti. 1962-ben Munkácsy díjat, 1975-ben az Országos Kerámia Biennálé első díját, 1977-ben Érdemes Művész címet kapta. 1977-ben a Kulturális Minisztérium szívó díjjal jutalmazta. Veszprémben a városközpontban felállított munkáját.

Főleg építészethez kapcsolódó kerámiákat készít. Jelentősebb munkái középületeken vannak.

Kiállítása a Műcsarnokban, Bp. 1978 február

Katalógus – munkáinak felsorolásával – a könyvtárban.

Csekovszky Árpád
keramikus

Csekovszky Árpád, kerámikus

L.: Kő Pál

Lánczi S.: Képzőművészeti ... 63-66.

JELENKOR, Pécs, 1976. január XIX/1

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 ÁPR 25

BUDAPESTER RUNDSCHAU

Árpád Csekovszky

1021

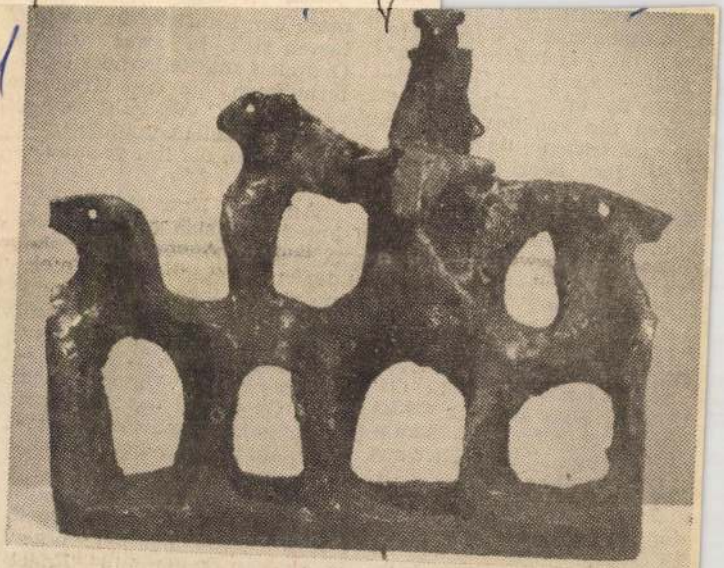

Árpád Csekovszky (geb. 1931): Komposition mit Pferd (Ton mit Glasur)

Die Ausstellung von L
maschinentrust illustr
auch die Ergebnisse bei
RGW-Kooperation. Gute
spiele für die Spezialisie
waren die komplexen
schinenstraßen ungari
Typs zur Bearbeitung
Einbringung von Ton
Erbsen, Gurken, Zwi
und Weintrauben. Was
den ungarischen Ausst
fehlte, war — aufgrun
Spezialisierungsabkomm
auf dem Gelände der sozialistischen Länder vertreten, zum Beispiel neue Traktoren und Combines aus der UdSSR, Silos aus der CSSR sowie Halmfutter-Erntemaschinen und Mähdrescher aus der DDR.

Besonderes Interesse galt der Kollektivausstellung von 15 Großunternehmen aus den USA, die das gesamte technische Gebiet der Landwirtschaft und der Lebensmittelindustrie umfaßte. Die Kol-

DDR-Firmen, aber auch Hoechst, BASF und Bayer aus der BRD, VIANOVA — eines von 33 Unternehmen aus Österreich —, Shell aus England, Montedison aus Italien und Rhone-Poulenc aus Frankreich.

Eine Gruppe von ausländischen Firmen stellte auch ihre Maschinen aus: unter anderen Bettenfeld Engel (Österreich), Covema, Negri-Bossi, Comec (Italien) und Illig (BRD).

Csekovszky Árpád, keramikusművész

Mázzal festi kerámiaszobrát,
(repr.)

K. Á.: Kerámia a lakásban.
Petőfi Népe, 1976. aug. 19.

Csekovszky Árpád, keramikus
Mázzal festi kerámiaszobrát,
(repr.)

Koczogh Ákos: Kerámia a lakásban.
Dalgozók Lapja, 1976. szept. 26.

Csekovszky Árpád, keramikus

L:Tevan Margit

Kiváló és érdemes művészek 5.

Népszabadság, Bp. 1977 ápr 1.

Csekovszky Árpád

Méltatlan.

—: 1977. április 4.

Tükör, 1977. április 10-24. lap.

Csekovszky Árpád

Az Iparművészeti Főiskolán
Geszler Mária Csekovszky Árpád
növendéke volt.

Horváth Anita · Beszélőtéglák.
Tudor, 1977 június 12–37 lap.

Csekovszky Árpád

A művész veszprémi „Kerámia-fal"-
jáért, mint az 1976-os év egyik legjobb
köztéri alkotásáért jutalomban részesült.

—: Hírek.
Művészet, 1977. december - 48. lap

Csehovszky Árpád

Csehovszky Árpád volt a mestere Polgár Ildikónak az Sparművészeti Főiskolán.

Péter Márta: A höztársasági elnök aranyérmu. Pihár, 1977. augusztus 14 – 28. lap.

Csekovszky Árpád

Méltatás.

Parkó Jenő: Csekovszky Árpád kiránuái.
Új Tükör, 1978. február 19 – 3 lap.

Csekovszky Árpád

„Samott kompozíció"
(repro)

Darkó Jenő: Csekovszky Árpád keramiái.
Új Tükör, 1978. január 19 - 3. lap

Csekovszky Árpád

Méltálás

P. Szücs Julianna: Az utak hettév alnak
Művészet, 1978. marcius – 2 lap.

CSEKOVSZKY ÁRPÁD C

Ezek a kis méretekben is monumentális hatású kerámiák (bátran szobroknak nevezhetjük őket) természetszerűen vezettek el a köztéri plasztikákig, meg az építészeti monumentális dekorációkig. Az architektúra pedig visszahatott az alkotóra: mértani rendben tartott, kubista magasdombormüvekre, absztrakt térkonstrukciókra ihlette. Legújabban mindhárom vonulat egyszerre, szerves összefüggésben jelentkezik Csekovszky Árpád jellegzetes, világszínvonalú művészetében.

78-3556

És végül — ami a legfontosabb — teljesen mázatlan terrakottáival visszaállította a cserép becsületét egy nemzedék előtt.

becsülete

(wagner)

CSEKOVSZKY ÁRPÁD

Ezt a kétféle örökséget egyesítette a maga egyéni művészetében *Csekovszky Árpád*, jó sálár módjára. Olyannyira, hogy rögtön az iparművészeti főiskola elvégzése után ugyanott a kerámiaszakosztály vezetője lett. Azóta keramikusnemzedékeket bocsátott útjukra, miközben nemcsak saját stílust, hanem iskolát is teremtett.

Ám Csekovszky Árpád témaköre nem korlátozódik csupán a

MAGYAR HIRLAP 1978-35-6

Wagner:A cserép becsülete

CSEKOVSZKY ÁRPÁD 1

Kezdetben voltak a lovak, lovasok. Aztán következtek a kocsihajtók, meg a kocsisorok. Eleinte lágyan ívelő hajlatokkal, puhán domborodó felületekkel, aztán egyre sarkosabban, konstruktivista szerkezet szigorába szorítva, egyre elvontabban. Ezek vezettek

MAGYAR HIRLAP L978-35-6

Wagner:A cserép becsülete

CSEKOVSZKY ÁRPÁD 2

el a térplasztikához. És ha úgy tetszik, közben az emberiség sok ezer éves kultúrtörténelmét is bejártuk. Az ősember bálványként félte még az állatot, ezért legyőzésére apró agyagfigurákat mintázott róla. Ezeket a barlangokban talált „kisplasztikákat" az ősi, keleti kultúrák őrizték tovább. Az egyiptomiak, etruszkok, görögök, rómaiak örökítették ránk egyfelől, egyre tömörebben stilizált formákban. Másrészt még Ázsia pusztáiról hozták magukkal a mi őseink az állatok ismeretét, szeretetét. Ez a tartalmi és formai kincs a népművészetünkben hagyományozódott nemzedékről nemzedékre — napjainkig.

MAGYAR HI

Wagner:A c

CSEKOVSZKY ÁRPÁD 4

lovas figurákra, meg a kocsihajtókra. A *Műcsarnokban* most megrendezett — két évtizedes pályafutására visszatekintő — egyéni tárlatának bizonysága, életművének egy másik vonulatában legalább ekkora hozzáértéssel és kedvteléssel mintázza az orsó for-

MAGYAR HIRLAP 1978-35-6

Wagner:A cserép becsülete

CSEKOVSZKY ÁRPÁD

májú női torzókat. Ezek a telt idomú plasztikai alakzatok szervesen következnek munkásságából. Hiszen a mézeskalács bábokon, antik istennőszobrokon, az anyajogú társadalom bálványain keresztül az állatanya motívumáig vezethetők vissza — egyszóval ismét az anyagmívesség őskoráig.

MAGYAR HIRLAP 1978-3556

Wagner: A cserép becsülete

Csekovszky Árpád

Csekovszky Árpád kerámikusművész a Zsolnai-kerámiagyárban készíti el új művét, egy kerámiakutat, amely a XVII. kerület egyik parkját díszíti majd.

Magyar Hirlap 1978-23-6

Csekovszky Árpád

Keresztvivők

Csekovszky Árpád
Budapest/Műcsarnok

Csekovszky Árpád: Keresztvivők, kerámiaplasztika, 37x55x18 cm, 1975 (fotó Szabó-Wahr)

----:Kiállitások
Müvészet,1978,február, 48.old.

CSEKOVSZKY ÁRPÁD Munkácsy-díjas keramikusművész,

A Magyar Népköztársaság érdemes művésze címet kapta 1977 ápr. 4-én.

Magyar Hirlap 1977/77/4

Csekovszky Árpád, iparművész

L: Pesti László

–: Hír 8.

Népszabadság, Bp. 1978. ápr. 25.

Csekovszky Árpád

Derű sugárzik a városkép reliefek-
ről, játekosságot pildázsa az egy-
másra tornyosuló hasábok rengeteg-
je, a női torzók derűsen tisztók.

Dachó Jenő: Csekovszky Árpád Kirámiái.
Új Tulipán, 1978. felmár 19 - 3 lap.

Csekovszky Árpád

A hagyomány és játékosság üt át Csekovszky Árpád művészetén.

Darkó Jenő Csekovszky Árpád karámiái.
Új Tükör, 1978. február 19 - 3 lap.

Csekovszky Árpád

1./

Vadas József: "Mázas szobrok" cimmel ismerteti a Pécsett rendezett, ötödik országos kerámia biennálét. Beszámolóját fejezetekre osztva alcimekkel látja el, melyek jelzik az egymástól eltérő, vagy azonos, esetleg hasonló művészi felfogást, ábrázolásmódot.
Ezen felül sorra vessi és értékeli a bemutatott műveket, a látottak alapján kifejti véleményét s rámutat a kerámiában rejlő lehetőségekre.
"Egy kis statisztika" c. alatt kiemeli Szekeres Károly munkáit.
"Egy kis esztétika" c. alatt: Csekovszky Árpád Garányi József, Majoros Hédi, Staindl Katalin munkáit birálja, Schrammel Imre alkotásairól nagyrabecsüléssel nyilatkozik.
A folytatást lásd a 2./ sz. cédulán.
Élet és Irodalom, Bp. 1978. juni. 24. XXII. évf 25. sz. 13. lap.

Csekovszky Árpád

"Egy kis stilusgyakorlat" c. fejezetben Gádor István vezet, üde hatást keltő alkotásával, ami semmiképpen sem hasonlítható néhány fiatal művész -/Csavlek Etelka, Ősz Szabó Antónia, Sövegjártó Márta/- munkájához. Ezután következik Ambrus Éva, Fürtös György, Hőgye Katalin, Kisfalusi M Márta, Kovács Gyula, Ortutay Tamás, Polgár Ildikó és Tuza László rangsorolása, mely az "Egy kis értékelés" c. fejezetben jut kifejezésre. Az "Egy kivétel" c. Benkő Ilonát, a biennálé nagydijasát jelenti, akinek munkája komoly elismerést vált ki.
Végül az "Egy kis utópia" c. alatt a látottak összefoglalásán kivül még négy művész munkáját értékeli:Horváth László, Horváth Szabolcs, Móker Zsuzsanna, Németh János.

A Vadas-cikket lásd: Gádor István nevénél. Élet és Irodalom Bp 1978. juni. 24. XXII. évf. 25.sz. 13. lap.

2541 fnyv I.

Czekovszky Árpád,
keramikusművész

MEGHÍVÓ

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

CSEKOVSZKY ÁRPÁD

KERÁMIKUSMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA
1978 FEBRUÁR 3-ÁN, PÉNTEKEN 1/2 5 ÓRAKOR

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA

LÁSZLÓ GYULA
EGYETEMI TANÁR

MŰCSARNOK
BUDAPEST, HŐSÖK TERE

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1978 FEB 24

NÉPSZAVA

Csekovszky Árpád
keramikusművész

1021

NÉPSZAVA

KIÁLLÍTÁSI KALAUZ

Csekovszky Árpád kerámiaépítményei

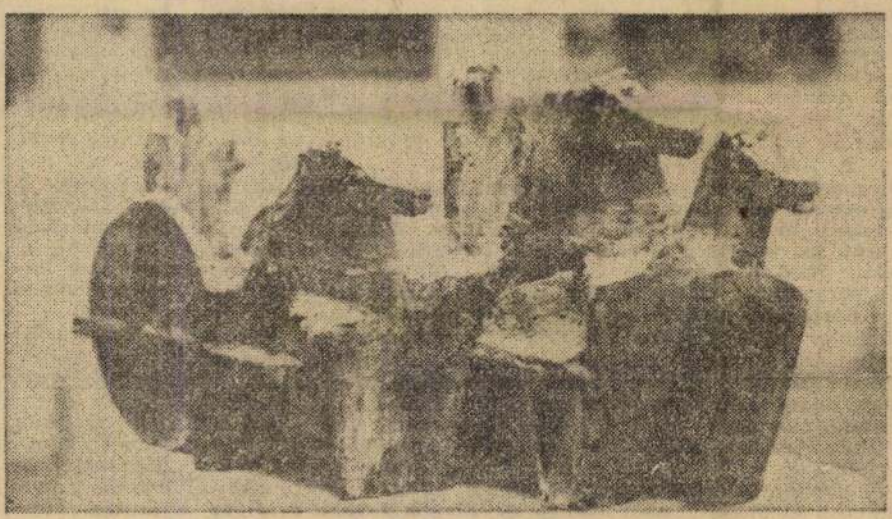

Kocsihajtó

Jeles hazai és külföldi sikerek után mutatja be közel negyedszázados munkásságának java termését Csekovszky Árpád keramikusművész a *Műcsarnokban*. Az 1931-ben született, Munkácsy-díjjal és érdemes művészi címmel kitüntetett mester, aki Gádor István utódja az Iparművészeti Főiskola kerámia tanszakának élén, indulása óta az égetett agyagból adódó *konstruktív meghatározók*, tehát a kerámia szobrászi értelmezésének jegyében dolgozik, s elsősorban a műfaj építészeti hasznosítását keresi. Eddig 14 nagyméretű kerámia plasztikát: domborművet, frízt, dekoratív csempeburkolatot és térplasztikát készített állami megrendelésre, köztük a veszprémi és pécsi új városközpontok monumentális faliképeit.

Egyéni látásmódú, nyers erejű művészete több forrásból merít: egyaránt hatottak szemléletére a kerámiaművészet ősi, népi tradíciói — mindenekelőtt az antik hagyományok —, a természeti képződmények tanulságai, valamint a modern szobrászat architektonális, a szerkezetet hangsúlyozó formaadása. *Egyszerre próbál archaikus és korszerű lenni*, ami már csak azért sem ellentmondás, mert az egyszerűség és tömörség mind a régebbi korok, mind századunk művészeti törekvéseinek sajátja. Elképzeléseit többnyire samottos alapanyagból, a belső arányok, a felület pozitív és negatív értékeinek gondos mérlegelésével és összehangolásával bontja ki, kerülve minden grafikus jellegű díszt, sőt a mázak használatát is. (Ha színt használ, úgy a plasztika dekoratív értékét domborítja ki.) A mintázásnak ez a nagyvonalúsága — párosulva az anyag, illetve a belőle képzett felületek természetes szépségével — munkáinak *tartalmiságát* is megszabja: gyakorlatilag alig van szüksége irodalmias témára ahhoz, hogy mondanivalóit kifejezze.

Figuratív alkotásaiban főként két problémakör foglalkoztatja: a gyorsaság jellegének és a női test szépségének plasztikai megjelenítése. Az előbbit a ló és lovas, valamint a kocsihajtó alakjának sajátos stilizálásával, az utóbbit pedig a női alkat antropomorfikus átírásával valósítja meg. Mindkét esetben az ősi ciprusi és görög alapformákból, az antik idolszobrokból indul ki, de ezek eredetileg természetelvű vonásait modern korunk szellemében még inkább *összevonja*, a konstruktivizmus szerkezeti szigorába kényszeríti. Kompozícióiban a ló és a lovas nem két különböző statikájú figura, hanem *egyazon rendszer* alkotóelemei: az erőteljes kontúrok, az érzékletes tömeg- és formaritmus a *közös mozgás* feszültségét hangsúlyozzák. Vázára emlékeztető női figurái lényegében *torzók*, bennük a női test gömbölydedségét alakítja edénnyé.

A térplasztikák egy másik csoportjában jóval *áttételesebb* a humánus mondanivaló: a kaptárszerűen egymásra halmozott mértani elemek burjánzásában inkább természeti és építészeti élmények (pl. a mediterrán építészet formarendje) visszhangzanak. Hasonló a helyzet a díszítő rendeltetésű, murális munkák zöménél is: ezekben szintén a világegyetemet feszítő különféle erők és konfliktusok a művészi inspiráció alapjai. Ami ezekben a táblákban a legfigyelemreméltóbb, az az ornamentumvilág újszerűsége: mesterünk a természeti folyamatok sajátosságait nem szolgai másolással, hanem a lényeget tükröző *mozgásritmussal* jeleníti meg — vonalvezetésében is alkalmazkodva ilyetén a díszítendő épület architektúrájához.

Csekovszky Árpád plasztikai világa átgondolt, erőteljes és lényeges vonásaiban eredeti, bár nem teljesen hibátlan. Olykor zavar — különösen a kis formátumokban — nyersesége, máskor túlságosan „kisarkítottnak", s így erőszakoltnak érezzük geometrizálását. Vázáiban és építményeiben az iparművészet eredendő jellemzőjének, a funkciónak a hiánya zavar, némely dekorációjában a díszítménynél felesleges ábrázoló igény. Ezek azonban nemcsak hogy kiküszöbölhetőek, de bizonyos szempontból elhanyagolhatóak is: egészében véve teljesítménye *hitelesen képviseli* a modern magyar kerámiát.

Tasnádi Attila

Koszorúzási ünnepségek

A szovjet hadsereg és aditengerészeti flotta negalakulásának 60. évordulója alkalmából csütörtökön koszorúzási ünnepséget rendeztek a Szabadság téri szovjet hősi emlékműnél. A magyar, szovjet és vörös zászlókkal díszített téren több száz fővárosi lakos gyűlt össze az ünnepi eseményre. A hősi emlékművel szemben a néphadsereg díszegysége sorakozott fel csapatzászlóval. Kürtszó jelezte az ünnepség kezdetét, majd a díszzászlóalj parancsnoka jelentést tett *Borbándi Jánosnak*, a Minisztertanács elnökhelyettesének, aki ezután *Csémi Károly* altábornagy, honvédelmi miniszériumi államtitkár kíséretében ellépett a katonák sorfala előtt.

A szovjet és a magyar himnusz elhangzása után a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága nevében *Biszku Béla*, a Politikai Bizottság tagja, a Központi Bizottság titkára és *Rácz Sándor*, az MSZMP KB közigazgatási és adminisztratív osztályának vezetője helyezett el koszorút az emlékmű talapzatára.

A Minisztertanács koszorúját *Borbándi János*, valamint *Polinszky Károly* oktatási miniszter helyezte el. A fegyveres erők képviseletében *Benkei András* belügyminiszter, *Csémi Károly* és *Nagy György* ezredes, a munkásőrség országos parancsnokának helyettese koszorúzott.

A Szovjetunió magyarországi nagykövetsége nevében *Vlagyimir Pavlov* nagykövet, *Viktor Orosz* tanácsos és *Vlagyimir Zotov* alezredes, a katonai és légügyi attasé helyettese koszorúztak.

A Hazafias Népfront országos Tanácsának koszorúját *Szemők József* elnök és *Juhász Róbert* osztályvezető; a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetséget *Fejti György*, a KISZ KB titkára és *Csáki Éva*, a KISZ KB tagja helyezte el.

A szocialista országok budapestre akkreditált katonai és légügyi attaséinak képviseletében *Franciszek Benko* ezredes, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság, *Edward Dyszerőrnagy*, a Bolgár Népköztársaság katonai és légügyi attaséja koszorúzott.

Az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoport képviseletében *Fedot Krivda* vezérezredes, *Fjodor Iscsenko* altábornagy és *Alekszej Zajcev* altábornagy helyezett el koszorút.

A Magyar Partizán Szövetség koszorúját *Uszta Gyula* főtitkár, *Tihanyi Sándor* és *Nagy Gábor* választmányi tagok; a Magyar—Szovjet Baráti Társaságét *Drucker Tibor*, az MSZBT ügyvezető elnökségének tagja és *Ábel László* vezérőrnagy, az országos elnökség tagja, a Magyar Honvédelmi Szövetségét *Kiss Lajos* vezérőrnagy, főtitkár, *Bódi János* ezredes, főtitkárhelyettes és *Kacsóh Ferenc* alezredes, az MHSZ budapesti szervezetének titkára helyezte el.

Ezután elhelyezték a hála és kegyelet virágait a főváros dolgozóinak és ifjúságának képviselői is.

A koszorúzási ünnepség az Internacionálé hangjai után a katonai díszegység elvonulásával ért véget.

A Szovjetunió budapesti nagykövetsége nevében *Vlagyimir Pavlov*, *Viktor Orosz* és *Vlagyimir Zotov* koszorúztak. Az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoport nevében *Fedot Krivda* vezérezredes, *Fjodor Iscsenko* altábornagy és *Mihail Poljakov* altábornagy helyezett el koszorút. A nyikolajevi Budapest nevét viselő szovjet katonai egység nevében *Vagyim Hazikov* vezérőrnagy és *Jurij Kohtyin* ezredes koszorúzott.

A budapesti fegyveres testületek képviseletében *Ambrus Sándor* ezredes, a Budapesti Rendőr-főkapitányság helyettes vezetője, *Sipos Károly* alezredes, a magyar néphadsereg budapesti helyőrségének parancsnokhelyettese és *Kelemen Győző*, a munkásőrség budapesti parancsnoka; a Hazafias Népfront budapesti bizottsága nevében *Csató László* alelnök és *Kilián Tamás* titkárhelyettes; a Szakszervezetek Budapesti Tanácsa nevében *Martos Istvánné* vezető titkár, *Simon László* és *Fördős László* titkárok; a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség budapesti bizottsága nevében *Hámori Csaba* első titkár, *Suhajda Józsefné*, a Magyar Úttörők Szövetsége budapesti tanácsa elnöke és *Tarcsy Gyula*, a KISZ budapesti bizottságának titkára; a Magyar Honvédelmi Szövetség budapesti szervezete nevében *Kacsóh Ferenc* alezredes, titkár, *Lévai Imre* és *Vajna Sándor* titkárhelyettesek koszorúztak.

Ezután elhelyezték a hála és a kegyelet virágait a főváros dolgozóinak és ifjúságának képviselői is, majd a koszorúzási ünnepség az Internacionálé hangjaival ért véget.

Ugyancsak koszorúzási ünnepség volt a gellérthegyi felszabadulási emlékműnél.

Az emlékmű talapzata előtt a fegyveres erők tagjai álltak díszőrséget, a zenekar eljátszotta a magyar és a szovjet himnuszt. Elsőként a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága nevében *Katona Imre*, a Központi Bizottság tagja, a budapesti pártbizottság első titkára, *Somogyi Sándor* és *Molnár Endre*, a budapesti pártbizottság titkárai koszorúztak. A Fővárosi Tanács koszorúját *Kelemen Lajos* és *Farkasinszky Lajos*, a Fővárosi Tanács elnökhelyettesei helyezték el.

Csütörtökön több vidéki városban ünnepségen emlékeztek meg a szovjet hadsereg megalakulásának 60. évfordulójáról. A kaposvári Kilián György Ifjúsági és Úttörő Művelődési Központban pedig megnyitották *„A szovjet hadsereg 60 éve"* című kiállítást.

Ugyancsak csütörtökön *országszerte megkoszorúzták a szovjet hősi emlékműveket*, a hazánk felszabadításáért életüket áldozott szovjet katonák sírjait. Koszorúzási ünnepség zajlott le többek között Salgótarjánban, Kaposvárott, Szegeden, Pécsett, Debrecenben, Szombathelyen, Tatabányán, Oroszlányon és Komáromban.

*

A szovjet hadsereg és hadiflotta megalakulásának 60. évfordulója alkalmából csütörtök reggel a gellérthegyi felszabadulási emlékműnél katonai tiszteletadással felvonták a magyar nemzeti lobogót és a nemzetközi munkásmozgalom vörös lobogóját.

Több húst, több tojást ad

A Gödöllői Kisállattenyésztési Kutatóintézetben *Csonka László* tudományos munkatárs, a szakszervezeti bizottság elnöke kalauzol az Elit II-nek nevezett hatalmas broilerházba. *Itt láthat-*

irányításával, és segített a technológiai kérdések kidolgozásával *Krúdy Géza* tudományos munkatárs is. *Ez a broiler rendelkezik a már említett tulajdonságokkal*, ezért a piaci igényeknek jobban

CSEKOVSZKY Arpád

Szombathy, Korsós László emléktáblája

ld. Új Forrás, 1991. 1. 103. p

Csekovszky Árpád

Ruzicskay György festőművész a gyulai Dürer teremben március 13.-ig,
Kovács Tamás fotóművész "Tárgyak arca" cimmel a soproni Lábasházban március 26.-ig,
Vankóné Dudás Juli festő a Marcibányi téri Ifjusági Házban január 28.-tól,
Csekovszky Árpád iparmüvész a Mücsarnokban február 3.-tól,
Bohus Zoltán és Lugossy Mária plasztikáit február 4.-től,
Rajk László és Szegő György épitészek a pécsi Ifjusági Házban február 4.-ig mutatják be müveiket, -közli a lap kulturális eseményeket ismertető rovatában.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. jan. 28.
XXII. évf. 4. sz. 8. lap.

Csekovszky Árpád, keramikus

ÚJ TÉRPLASZTIKÁVAL gazdagodott a XVII. kerület városközpontja, ahol tegnap ünnepélyesen leleplezték Csekovszky Árpád Munkácsy-díjas érdemes művész alkotását, egy díszkutat.

8

–: Hír

Népszabadság Bp. 1978 aug. 19.

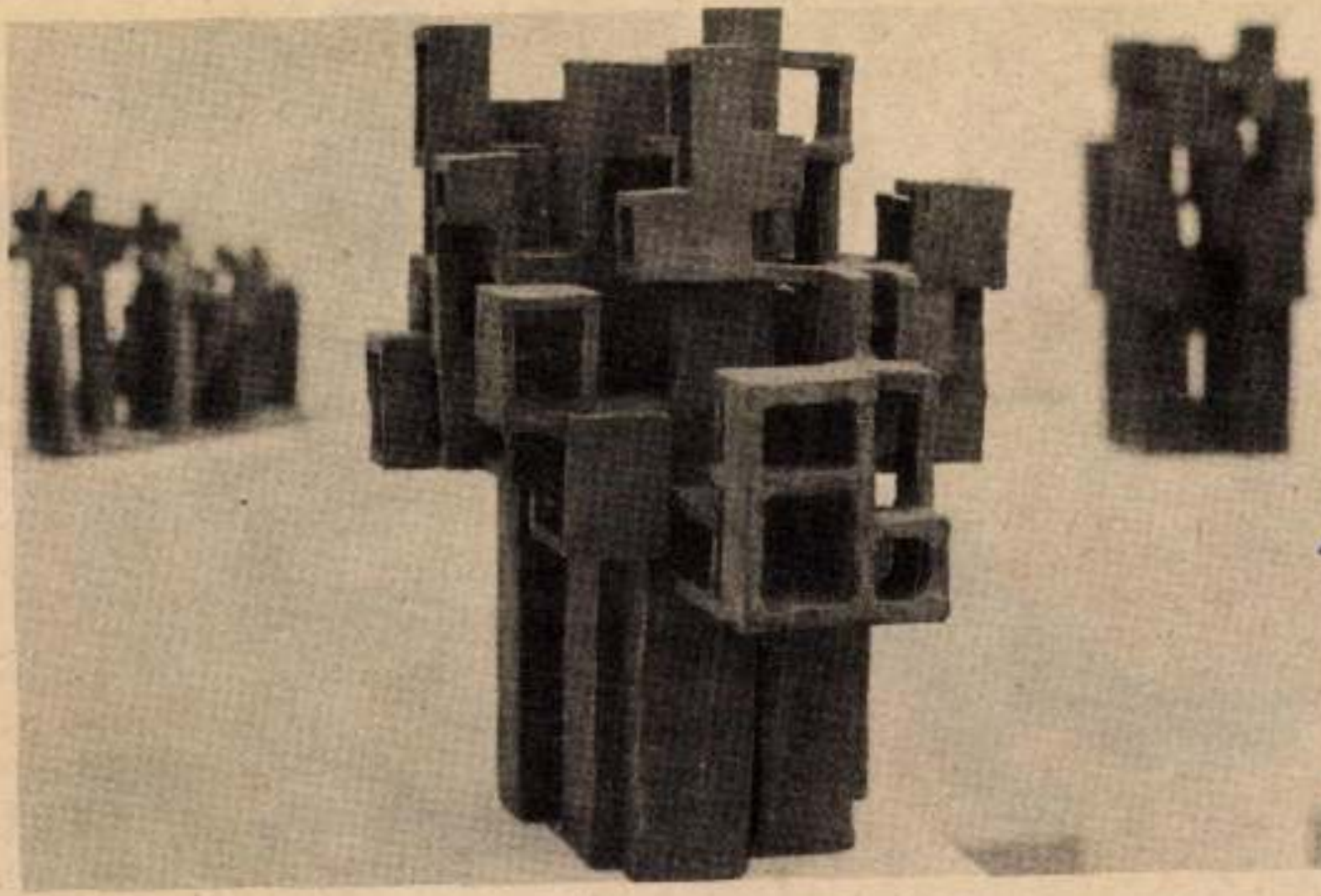

Térplasztika. Csekovszky Árpád munkája

Csekovszky Árpád

Népújság, (Tolna) 1978. ápr. 23/.

Csizma a Pentagon számára (A Wahrheitből)

Csekovszky árpád, keramikus

Kazincbarcikán látható mázas kerámia kompozíciója. (említve)

Szüts Dénes: A szobrok városa.
Napló (Veszprém), 1978. ápr. 22.

Csekovszky Árpád

A Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze címet kapta Németh Éva textiltervező iparművész, Szabó Zoltán festőművész, Vámos László fotóművész.
A Munkácsy-díj kitüntetéssel jutalmazták: Csávoly Klára és Fürtös Ilona textiltervező iparművészeket, Konyorcsik János szobrászművészt, Sajdik Ferenc karikaturistát, Szemethy Imre grafikusművészt, Tury Mária festőművészt.
A Balázs Béla-díjat kapta Balla Demeter fotóművészt.
Szekeres Károly keramikusművészt a Munkácsy Mihály díjjal tüntették ki.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. ápr. 2.
XXI. évf. 14. sz. 8. lap.

Csekovszky Árpád

Az ország felszabadulásának 32. évfordulójára a Magyar Népköztársaság Kiváló Művésze címmel jutalmazták Teván Margit ötvösművészt. A Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze címmel tüntették ki: Barta Éva e iparművészt, Csekovszky Árpád keramikusművészt, Drégely László a Magyar Televízió díszlettervezőjét, Engelsz József ötvösművészt, Gábriel Frigyes belsőépítészt, Kass János grafikusművészt, Kis Kovács Gyula szobrászművészt, Marosán László szobrászművészt, Máté András grafikusművészt, Németh Aladárszerszám- és gépipari formatervezőt az Iparművészeti Főiskola tanszékvezető tanárát.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. április 2.
XXI. évf. 14. sz. 8. lap.

Csekovszky Árpád

A negyedik országos kerámiai biennálét Pécsett rendezték a Janus Pannonius Muzeumban Déryné utcai kiállitótermében.
Vadas József: "Sápadt kerámiák" cimmel közölt beszámolójában az itt felsorolt müvészeket emliti meg a kiállitók közül: Gádor István, Gorka Livia, Németh János, Geszler Mária, Szekeres Károly, Minya Mária, Fürtös György, Vértesi Nándor, J.Móker Zsuzsanna, W. Kálmán Anikó, Schrammel Imre, Benkő Ilona, Borsody László, Csekovszky Árpád, N. Szonntag Éva, Majoros Hédi, Majoros János, Kigyós Sándor nevét.
A tárlatot ismertető kritikát lásd: Gádor István nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. nov. 1. 44. sz. 13. l

Csehovszky Árpád, kerámikus

L. : Vigh Éva

5.

Koczogh Á. : A pécsi ....

Nipszava, Bp. 1975 nov. 21.

Czekovszky Árpád, keramikus

L.: Gesler Márta

—: IV. pécsi kerámia — ... 5,

Népszava Bp. 1975. szept. 30.

Gerovszky Árpád

1960-65 között az Iparművészeti
Főiskolán Thury Levente mestere volt.

Thury Levente vallomása 1976 IV. 23 - V. 16
-Fényes Adolf Terem-

Csekovszky Árpád, keramikus

Negyedik alkalommal nyílt meg Pécsett a kerámia-biemálé, melyen a művész alkotásai, térformái szerepelnek. Városlődi mázas agyagból készített, magas hőfokon égetett keresztjei és a köstük tiblábolló alakok együttes mondanivalója elgondolkoztat. (említve)

Láncz Sándor: Képzőművészeti krónika. Jelenkor, 1976. 1. 67. old.

Csekovszky Árpád Iparművész

a Jubileumi Iparművészeti Kiállításon szerepelnek parkba való hatalmas térplasztikái. /említve/

P. Brestyánszky Ilona: Iparművészetünk 30 éve.
Dolgozók Lapja /Komárom/, 1975. júl. 27.

Csekovszky Árpád

A Főiskolán Csekovszky növendéke volt Geszler Mária, akivel a mesternek sok gondja, baja volt. De a türelem és fáradtság meghozta az eredményt.

Horváth Béla: Téglák Örményországból.
Művészet, 1976. augusztus - 10.oldal.

Csehovszky Árpád

Csehovszky Árpád tanítványa
volt a főiskolában Thury Levente.

Brestyánszky Ilona: Játszani kell!
Nők Lapja, 1976. aug. 7. – 14 oldal.

Frank János: Szóra bírt műtermek
Bp. Magvető 1975

CSEKOVSZKY ÁRPÁD

(Kerámikus. Tanulmányainak befejezése – 1957 – óta az Iparművészeti Főiskolán Gádor István utóda a kerámia tanszakon, mesterének ajánlására. 1962-ben önálló kiállítása volt a Fényes Adolf Teremben, 1963-ban Munkácsy-díjat kapott, a prágai Kerámia Világkiállításon pedig ezüstérmet nyert. Számos épületkerámiája van: a debreceni áruház homlokzatán, a salgótarjáni Karancs Szállóban, a miskolci Műegyetemen, a Kaposvári Megyei Könyvtárban és a Népstadion új játékcsarnokában.)

– Külön utakon járó kerámikusnak ismernek. Ezért kezdeném azzal a kérdéssel, amelyet inkább az interjú végén szoktunk feltenni. Mi ez a külön út?

– Az anyaggal való téralakítás az egyik legfőbb problémám. Tulajdonképpen egy váza is – egy igazi váza – már téralakítás, akár fazekaskorongon, akár agyaglapokból alakítják. Az ember akkor is komponál, amikor a részformákat készíti, kubuszokat, gömböket, egyszerű mértani testeket. Az edény is lehet figurális, mint az idol vagy a miskakancsó. Az én kompozícióim is a népművészethez kapcsolódnak. Nem éppen a magyar népművészethez, hanem a korai görög meg az etruszk szobrászathoz. Nem a klasszikus görög szobrászatból indulok ki; a klasszikus nagyon befejezett.

Az egyik, amit a legfontosabbnak tartok, a konstruktivitás, a másik a kifejezés. Nem a formával való játék a célom. Az agyagot is kifejezési formának tartom, az agyag nyelvén akarok valamit elmondani. Legalábbis ez a törekvésem. És szeretek a régi témáimhoz visszatérni.

– A lovashoz és a római fogathoz?

szárdra, hogy megnézzem, hová fog kerülni az üvegtervem. Egészen más lett volna a feladatom, ha az üvegfestmény nem borozóba, hanem, mondjuk, a Zeneakadémiára kerül... Ha legközelebb fogok üvegfestéshez, feltétlenül továbbfejlesztem a technikámat, és magam színezném az üvegdarabokat, nem bíznám iparosra.

(1968)

– A lovas az én megfogalmazásomban nem a lóra ráültetett ember, hanem együtt: lovas. Összeötvözve jelennek meg, összenőttek. A másik témám a kétkerekű kocsi, a hajtóval és a lóval együtt. Izgat a kocsi, a kerék jelzése. A kerék az ember egyik legnagyobb találmánya. Ez örök téma. Ma már az autó korát éljük, de az autó is csak keréken jár.

(Csekovszky visszafogottan, szkematizálva mintázza a római fogatot. Olykor periodikusan ismétel, egymás mellé sorol több lovat, több kocsit, több hajtót, és a csoportot egységes kompozícióvá foglalja össze, kocsirendszereket alkot. Ennek a puritán formai redukciónak megfelelően mázatlan a kerámiája, vagy csak nagyon kevéssé oxidálja, csak annyi a szín rajta, amennyire az ásatási leletek elszíneződnek a földben.)

– Nem gondolod, hogy a térbeli kerámiád már szobrászat?

– Nem az anyag dönti el, hogy valami kerámia-e vagy szobor. A kerámia rokona a szobornak a formálásban, rokona a festészetnek a színekben; nem véletlen, hogy annyi nagy festő (Matisse, Picasso, Miro) foglalkozott kerámiával is. És a kerámia rokona a grafikának is, ha a tálra, edényre rajzos díszítést teszünk. Sőt az én plasztikámnak, úgy érzem, az építészethez is köze van, amikor agyaglapokból építem fel a figurát.

Nem nagyon kultiválom az iparművészeti tárgyakat, bár csinálok ilyet is. Tisztelem a tárgyat, ha jó, de a tárgyformálást én különválasztanám a plasztikától. Nem tennék kiállítási állványra egy csészét, akármilyen szép, akkor sem. Mint ahogyan egy autókarosszériát sem állítanék ki – egyenrangúan – gobelinek vagy ötvöstárgyak mellett.

A X. Magyar Képzőművészeti Kiállításon szerepeltek a kocsijaim. Több kiváló szobrász és festő azt mondta rá, hogy ez szob-

rászat. Örültem a dicséretnek, de azért úgy gondoltam, hogy én csak „sárpofozó" vagyok, az is akarok maradni. Kocsit, kocsikereket formálok, de nem szeretnék, mint ötödik kerék, szobrászként futni.

– Mostanában min dolgozol?

– Két nagyobb munkám van. A hódmezővásárhelyi műteremház (tervezte: Rácz György) három fríze és Jánossy György kazincbarcikai kórházának az előcsarnokába szánt színes kerámia falikép.

(A vásárhelyi fríz egyikének már kész a makettje. Nyers, vöröses színű vájt relief. Tárgya újra csak a római fogat, de ott látjuk a festő felstószolt képeinek jelzését, s a galamb-szimbólumot is. Minden sűrített, szigorúan feszes, tektonikus.)

– A térépítés kötetlen dolog, de a falon – a síkban – az építészet már meghatározó jelentőségű. Formailag és tematikailag. Más formavilágot – és tartalmat – követel a műterem, a szálloda, uszoda, a könyvtár vagy a kórház.

– Milyen lesz a kazincbarcikai kórház falikerámiája?

– Húsz négyzetméteres, lehet, hogy absztraktnak tűnő kép, pedig a leghatározottabban realista és – mivel kórházban lesz – tematikus dombormű. A sejtmetszetek inspiráltak, a biológia, ezt próbálom plasztikusan, színesen megformálni. Éppen most égett ki a kórházi relief első, eredeti méretű kockája. Megmutatom, úgysem láttál még kemencebontást.

(A művész kinyitja a kemenceajtót, kalapáccsal kibontja az ideiglenes fal fugáit.)

– Ilyen forrón bontják ki a kemencét?

– Nem, nem szabad, de olyan kíváncsi az ember. Mi lesz az

elképzeléséből? A kerámiában elkerülhetetlen – és izgató – tényező az esetlegesség.

(A kerámiadarab megkapóan szép lett. A dombok, kráterek ritmusa a tompa, visszatartott színekkel a természet rejtett arcát mutatják meg felnagyítva. Művészi hozzáadással.)

– Valamit főiskolai tanári munkádról.

– Eleinte azt sem tudtam, hogyan indítsam el azt a kezdőt, aki odakerült a Főiskolára. Nem készültem tanárnak, csak az emlékeim segítettek. Mert kitűnő mestereim voltak, Gádor István és Borsos Miklós. Gádor sohasem agressszálta ránk a stílusát, csak a szakma szeretetére nevelt. Borsos meg – a magyarázatain kívül – a példamutatásával fogott meg bennünket. Reggel nyolckor, amikor mi bejöttünk, ő már ott faragta a márványt az udvaron.

Elsősorban azt kívánom a hallgatótól, hogy a mesterség szabályait tanulja meg. A korongon való átalakítást, ezt az ősi eljárást és a még ősibb módszert, a szalagkerámiát. És a többi alapvető fogást. Később egyre inkább szabadon engedem a növendéket. Dolgozzék csak a saját elképzelései szerint, a saját stílusában. Minden növendékemet külön egyéniségnek tekintem.

(1968)

KORNISS DEZSŐ

(Korniss Dezső, a modern magyar festészet egyik legtekintélyesebb mestere hatvanéves. Az Európai Iskola alapítói közé tartozott, ennek keretében rendezett kiállítást 1947-ben és 1948-ban. Évtizedes szünet után Hollandiában állított ki Bálint Endrével együtt, majd 1965-ben volt gyűjteményes tárlata Székesfehérvárott. Az utóbbi években több rajzos filmet, továbbá kisebb méretű murális munkákat készített. Nagyobb szabású köztéri alkotása a márvány Eszperantó kút a Rác Fürdő mellett.)

– Több mint négy évtizedes munkádról még kérdezni is nehéz, kezdjük a könnyebb oldalán: milyen műveken dolgozol most?

– Befejeztem az Illuminációk című filmet, illetve egy rajzfilm technikájú képsorozatot. Már a felvételek is elkészültek a Pannónia Filmstúdióban. 1945-ben kezdtem festeni ezeket, és miután mind az ötszáznak nem adhattam külön címet, elneveztem őket illuminációknak. Így hívják a kódexek szöveg közti illusztrációit meg a képes iniciálékat. Az illuminació nálam olyasmi, mint a napló, nem verbálisan, hanem festészettel írt napló. A film címe is ez: Egy festő naplója. Állóképek követik egymást, a forgatókönyv szerint hosszabb vagy rövidebb ideig láthatók, az egyes tételeket záróképek választják el egymástól. A zene: Corelli.

Tavaly kaptam megbízást a balatonfüredi Auróra Szálloda három külső falának mozaikdíszítésére. A falfelület majdnem húsz folyóméter hosszú. Sikerült hagyományos, eredeti velencei mozaikot szereznem, öt színt használtam a szürke alapon. Éppen most fejeződtek be a felrakás munkái.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-746, 340-726

1978 SEP 10

TÜKÖR

Budapest

Csekovszky Árpád, Munkácsy-díjas szobrászművész

TÉRPLASZTIKA 1021

Budapest XVII. kerületében, a pártbizottság székháza előtt a napokban leplezték le a kerületben élő Csekovszky Árpád Munkácsy-díjas érdemes művész legújabb térplasztikáját. A víz játékosságát is felhasználó térplasztika, amely egyben díszkút, az alkotó szándékai szerint a felfelé, egyre magasabbra emelkedés szimbóluma is kíván lenni.

turista is tapasztalhatja, ha a dél-szlovákiai Prior áruházak kirakatain kívül a kultúra kirakatai is érdeklik.

Duba Gyula az Irodalmi Szemle főszerkesztője a szlovákiai magyar irodalmi havilap munkáját mutatta

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1978 FEB 26

NÓGRÁD

Csekovszky Árpád, szobrász, keramikus

1021

A tér bűvöletében

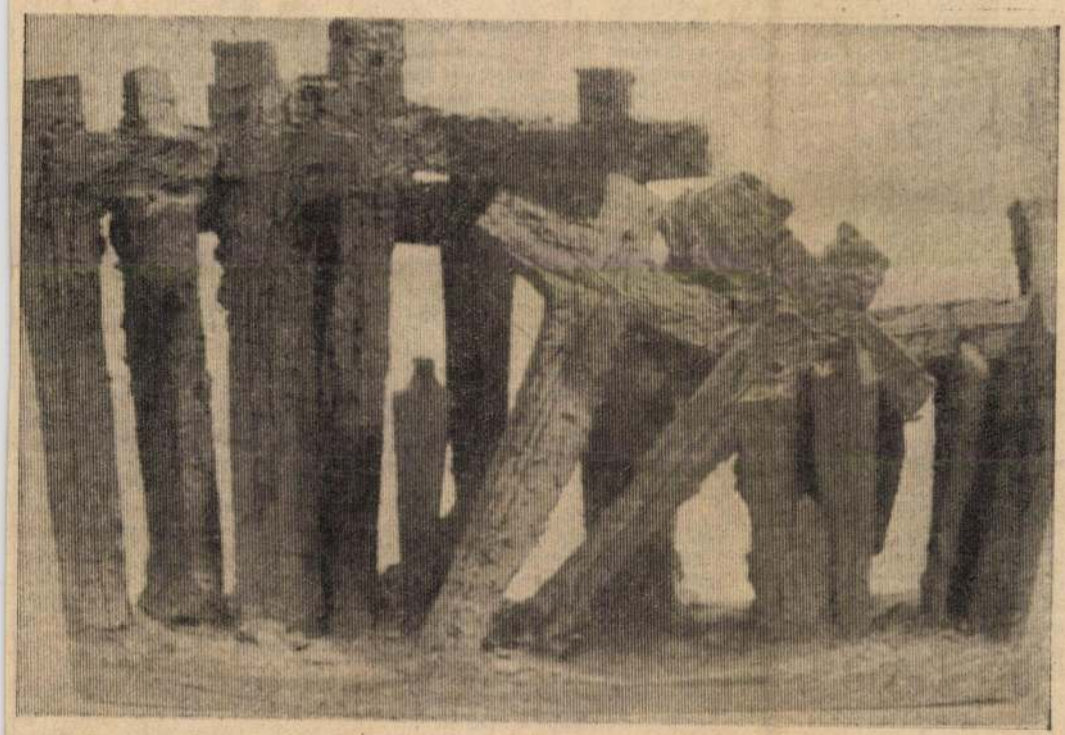

Keresztvivők

Kerámikus? Szobrász? Építész? Csekovszky Árpád térplasztikái, kerámia reliefjei méltán váltják ki a tárlatlátogatókból a kérdéseket: a mester alkotásaiban áthatja egymást, egyesül a három művészet. Tárgyai erőteljesek: a mértani elemekből összeolvadó mozgalmas kompozíciók, a görög ősformákat sejtető tömör női torzók, mind a tér bűvkörében születtek. Monumentális kerámiastílusa magasplasztikájú reliefjein, terakotta frízein is érzékelhető. Vonzza az építészet, rusztikus és fénylő sima felületek játéka váltja egymást művein.

Az épületkerámia áll hozzá a legközelebb. Samottszobrai, murális munkái díszítik az ország különböző városainak tereit, középületeit. Debrecenben az áruház homlokzatát, Kaposváron a megyei könyvtár előadótermét, Miskolcon a műszaki egyetem műhelycsarnokát. A kazincbarcikai kórház előcsarnokában helyezték el A sejtek világa című magasplasztikájú reliefjét, a beremendi cementmű irodaházát ékesíti húsz négyzetméteres domborműve: a Függőleges ritmusok. Veszprémben az új városközpont üzletsorán látható hatvan négyzetméteres terakotta fríze: a régi városközpont emlékét idézi. A műért nívódíjjal jutalmazta a Kulturális Minisztérium.

Csekovszky Árpád kifejezésmódját merész forma- és dekoratív érzék, konstruktív felfogás jellemzi. Műveit a modern magyar iparművész-kerámia legjelentősebb alkotásai között tartják számon. Munkássága nemzetközileg elismert: a hazai tárlatokon kívül Faenza, Istambul, Vallauris, Sopot, London, Erfurt, Prága kiállításain, biennáléin is számos diplomát, díjat nyert.

Az agyagszobrász Csekovszky a fiatal keramikusnemzedék tanítója: 1957-től vezeti a Magyar Iparművészeti Főiskola kerámia-szakosztályát.

A Munkácsy-díjas, érdemes művész keramikus Műcsarnokban levő kiállítása kiemelkedő a budapesti képzőművészeti programok között.

H. A.

A párt munkastílusa, az alkotás

Demokratizmus és [illegible]

A TERMELÉSI SZERKEZET átalakításának hosszabb távra szóló feladatait megjelölő központi bizottsági határozat például számos ilyen javaslatot emelt a központi akarat rangjára. A párt vezető szerepéből, a társadalom fejlődése iránti felelősségből következik, hogy ezeket figyelembe vegye. Nem elégedhet meg azzal, hogy csak erre épít. A társadalom vezető erejének élen kell járnia abban is, hogy belülről feltárja tartalékait, időben felismerje munkájának fogyatékosságait, új feladatait. Helyes tehát, ha az erről folyó vita — a bírálat — párton belül a legerősebb, de nem hangerőben, hanem elvszerűségben, s abból indul ki, hogy a párt egységes munkastílusa megfelel politikájának. Vagyis gondjaink és feladataink nem azért vannak, mert az elvek nem jók, hanem azért, mert nem mindenhol és nem mindig érvényesülnek.

Rutin érvényesül akkor is, amikor kezdeményezésre van szükség, vagy fordítva, az új helyzetben a felkészültség hiányai kapkodáshoz vezetnek. Vegyük példaként a döntéseket. Az országos célok, központi elhatározások helyi döntések láncolatán keresztül valósulhatnak meg. Növekedett a helyi vezetés önállósága, cselekvési lehetősége és felelőssége. A gyorsan változó körülmények ezzel együtt igénylik, hogy ezekhez rugalmasan igazodva növekedjék a döntések megalapozottsága és gyorsasága. A döntés-előkészítés és döntéshozatal fokozottabban jut kifejezésre, hanem a felelős vezetés iránti bizalomban is. Fokozza a vezetés akcióképességét, ha ezzel a bizalommal helyesen él. A tájékoztatás és az indoklás természetesen nem maradhat el.

közvetlen véleménynyilvánításban jut kifejezésre, hanem a felelős vezetés iránti bizalomban is. Fokozza a vezetés akcióképességét, ha ezzel a bizalommal helyesen él. A tájékoztatás és az indoklás természetesen nem maradhat el.

A döntések jelentős részénél — különösen a hosszabb távra szóló, nagy horderejű döntéseknél — viszont semmiképp sem hagyható figyelmen kívül a kollektív bölcsesség. A párt-, társadalmi és gazdasági szervek munkája — s munkastílusa — erre épül. Feladatunk ezen a területen is van. A kongresszus, fejlesztésének irányait meghatározta.

A fejlődés felgyorsulásának velejárója, hogy figyelmünket és energiánkat a napi, rövid távú teendők nagymértékben lekötik. Az is nyilvánvaló azonban, hogy ezeket jól csak akkor oldhatjuk meg, ha a napi munka során nem tévesztjük szem elől a távlati célokat. S tegyük még hozzá, nem hagyjuk figyelmen kívül eddigi utunkat sem. Történelmi szemlélettel kell rendelkeznünk ahhoz, hogy „....minden egyes pillanatban megtaláljuk azt a bizonyos láncszemet, amelyet teljes erővel meg kell ragadnunk, hogy az egész láncot kezünkben tarthassuk és jól előkészíthessük az átmenetet a következő láncszemre..." ahogy Lenin oly' szemléletesen kifejezte. Ezt a képességet állandóan fejleszteni kell.

A DÖNTÉSSEL A MUNKA NEM ért véget. Az igazi — a

lomban nem ritkán a helyi döntést megelőzően megjelenik a kezdeményezés. Munkánk akkor lesz eredményesebb, ha erre építünk.

A végrehajtás ellenőrzésére számos, jól bevált módszer van. A beszámoltatás például — ha középpontjában nem a személy, hanem a tárgy van — hatékony eszköz a megvalósítás folyamatának feltárásában, az eredmények számbavételével, a további feladatok megvalósításában. Az ellenőrzés egyszersmind segítség is. Az ellenőrzés folyamatában számos tapasztalat halmozódik fel, de gyakran nem jól hasznosítjuk ezeket. Hiányzik a tapasztalatok politikai elemzése, emiatt a jelenségek alapján a döntési periódusra csatolunk vissza a végrehajtás helyett. Ez az oka annak, hogy gyakran születik újabb döntés akkor, amikor csak a végrehajtás korrekciója indokolt.

Minthogy az egész folyamatban támaszkodhatunk a tömegek részvételére — döntés, végrehajtás — az ellenőrzésnél sem hagyhatjuk figyelmen kívül a tömegek gondolkodását, nézeteit, ítéletét. Az ellenőrzéshez nemcsak a tényszerű feltárás szükséges, hanem a közgondolkodás ismerete is: mik foglalkoztatják a tömegeket, milyen nézetek erősödnek, vagy gyengülnek, passzivitás, vagy kezdeményezőkészség tapasztalható. Ennek ismerete nemcsak a végrehajtás ellenőrzésében, hanem a következő döntés előkészítésében is fontos.

— A munkastílus igen átfogó és szerteágazó téma. Bár szorosan hozzátartozik a párt belső életéhez, jelentőségében, hatásában túlmutat a párt keretein.

A TAPASZTALATOK ÖSSZEGEZÉSE, megvitatása, a fejlődés lehetőségeinek feltárása most — mint azelőtt is — szervesen hozzátartozik a munkához. Az előzőekben ehhez fejtettem ki néhány gondolatot. Végezetül még egy fontos kérdést tartok érdemesnek felvetni. A munkastílus nemcsak gondolat és nemcsak cselekvés, hanem „végiggondolt gondolat és cselekvés". Amikor a munkastílusról vitázunk, gondolatokat cserélünk, ennek kell megfelelnünk. Ez pedig azt is kötelességünkké teszi, hogy a vitában ne csak igényeket

Csekovszky Árpád, keramikus

l. Kun Éva

Rósa Gyula: Technikásan

Nép. szabadság, Bp. 1980 aug. 8

7.

Szekovszky Árpád, kerámikus

Pécsi Galériában júl. 6-án nyílt meg a VI. országos kerámia biennálé. – Nemzetközi díjak egész sora jelzi meghódított kerámiaművészetünk külföldi elismertetését: Szekovszky Árpád: Vallauris, 1970 és 1974-ben.

Romváry Ferenc: Kerámiaművészetünk mai helyzete.
Dunántúli Napló, 1980. júl. 27.

Csekovszky Árpád, keramikusművész

a Vigadó Galéria kiállítótermében nyílt meg az Iparművészeti Vállalat „Tárgyak-alkotások" c. kiállítása. – az emeleti szinten láthatók a művész kerámiái.

Győrváry Éva: Tárgyak-alkotások.
Pesti Műsor, 1980. máj. 28.

Csekovszky Árpád, keramikusművész

A Vigadó Galériában rendezett „Tárgyak, alkotások" c. kiállítás az Iparművészeti Vállalat 25. éves fennállását van hivatva reprezentálni. Csekovszky Árpád kerámiái szerepelnek a tárlaton.

Láttuk-hallottuk ...

1980. V. 15. 17.10 15. j-né/.

CSEKOVSZKY Árpád

Építmények – kerámiából

Katona Imre: Csekovszky Árpád

Nagyon szerencsésnek tartjuk, hogy a *Képzőművészeti Alap Kiadóvállalatának* gondozásában megjelenő Mai magyar művészet sorozat nem szűkíti le érdeklődési területét csupán a képzőművészetre. Alkalmanként helyet kapnak benne a társművészetek, így az építészet és az iparművészet különféle törekvéseit, a legjelesebb ittenti alkotók munkásságát feltáró és méltató összefoglalások is. Az egyik kötet, a sorozat 50. darabja is iparművész, *Csekovszky Árpád* kiváló keramikusunk eddigi életművét elemzi — az ismert szakíró és kritikus, *Katona Imre* jóvoltából.

Csekovszky Árpád a felszabadulás után felnőtt iparművész nemzedék egyik legtehetségesebb tagja. 1956-ban kapott diplomát Gádor István és Borsos Miklós növendékeként, s már indulása óta az égetett agyagból adódó konstruktív meghatározók, tehát a kerámia szobrászi értelmezésének és építészeti hasznosításának jegyében dolgozik. Eddig 14 nagyméretű kerámiaplasztikája került kivitelezésre; többek között ő készítette a veszprémi és pécsi új városközpontok monumentális faliképeit.

Művészete több forrásból merít: egyaránt hatottak szemléletére a kerámiaművészet ősi, népi tradíciói — mindenekelőtt az antik hagyományok —, a természeti képződmények tanulságai és a modern szobrászat szerkezetet hangsúlyozó formaadása. *Egyszerre próbál archaikus és korszerű lenni*, ami már csak azért sem ellentmondás, mert az egyszerűség és a tömörség mind a régebbi korok, mind századunk művészetének sajátja. Elképzeléseit többnyire samottos alapanyagból, az arányok, felületek és tömegek gondos mérlegelésével bontja ki, kerülve minden grafikus díszt, sőt újabban a mázak használatát is.

Figuratív alkotásaiban főként két problémakör foglalkoztatja: a gyorsaság jellegének és a női test szépségének plasztikai megjelenítése. Az előbbit a ló és a lovas, valamint a kocsihajtó alakjának merész stilizálásával, az utóbbit a női alkat antropomorfikus átírásával valósítja meg. Díszítő rendeltetésű, murális munkáin a világegyetemet feszítő különféle erők és konfliktusok vizuális láttatására vállalkozik; a természeti mozgások sajátosságait, természetesen, ezekben sem szolgai másolással, hanem a lényeget tükröző mozgásritmussal jeleníti meg. Legjobb munkái vonalvezetésükben is alkalmazkodnak a díszítendő épület rendeltetéséhez, formarendjéhez.

Csekovszky Árpád átgondolt, és lényeges vonásaiban eredeti plasztikai világát Katona Imre *érzékletesen, a művész törekvéseit messzemenően megértve vonta ki tanulmányában.* Rövidségében is találó képet ad a kerámiaművészet hazai és nemzetközi irányzatairól, s abban a Csekovszky-típusú alkotó munkásságának helyéről és súlyáról. Pontos fogalomértelmezései, értő elemzései feltárják az olvasó előtt e törekvések értékét és napjainkban betöltött funkcióit. Jól látja meg, hogy korunkban a nagy nyilvánosság számára készített műveké a vezetőszerep, mert ezek adják a legtöbb lehetőséget arra, hogy a művész *sokoldalúan* közelítse meg a valóságot.

A színes és fekete-fehér képek bőséges kollekciója meggyőzően bizonyítja azoknak az elismeréseknek a jogosultságát, amelyeket Csekovszky Árpád plasztikai és monumentális teljesítményeiért itthon, illetve külföldön, Vallauris-ban, Fanezában és másutt kapott.

T. A.

— **Téli tanfolyamokon** ismertetik a kistermelők szakmai tennivalóit a városokban, falvakban januártól márciusig. A TIT felkérésére tanárok, a mezőgazdasági nagyüzemek valamint az élelmiszeripari vállalatok szakemberei tartanak előadásokat.

Nőnapra 1980. I. 3.

ez sem sokat használt. Németh Antal ismételten főnökéhez fordult és többször is kérte leváltását. *De hiába.*

— *Egyszerűen nem bír-*

— **Volt** ott öt-hat teherautó, azt búgatták, és lődözték agyon az embereket... Éjjel meg vitték a Dunába... Mikor minket, hét bányászt, kihoztak, mondtam is Németh Péternek: nem fogunk mink most úgy járni, mint az aradi vértanúk? De a gyilkosok kiszámíthatatlanok. Kapnak egy „örökre kitiltást" Pestről, s valahogy hazavergődnek...

— Hanem aztán én már többet otthon nem aludtam. Még jártam sichtára egy darabig, de szeptember 14-én meghallottam: le fognak tartóztatni megint. Akkor mentem az erdőbe. Oda jött a fiam is, aki munkaszolgálatos volt a börgöndi reptéren, onnét szökött. Őt a csendőrök keresték, engem a németek is... volt szegény asszonynak elege...

S lassan egyre több bányászt fogadott be az erdő. Aki szabotőrgyanús lett, azonnal „eltűnt". Október végén már húsz-huszonöten voltak. Egy tisztáson, majd a falun kívül eső malomban tanakodtak: mit kellene tenni?

És egy este az elkínzottak, az egyforma életűek, az egyformán gondolkodók eldöntötték:

— *Nincs más megoldás: egyvert kell szerezni.*

Sztankay József

Befejező rész a holnapi számban.)

hetősen bonyolult jogi okfejtés, amellyel nem akarom untatni az olvasót. Egészen röviden a lényegét talán így lehetne összefoglalni: a dolgozó az úgynevezett *elszámolási és visszaszolgáltatási kötelezettségének* csak úgy képes maradéktalanul eleget tenni, ha a dotal. *Dr. Tóth Dezső* pedig jó érzéssel rendezgette táskájában az iratokat. Bár az órájára pillantva megállapította, hogy a váratlan „beugrás" miatt az üzemi ebédről már elkésett, de helyette megnyert egy pert. *Terven felül.*

Deák András

Pályázat honvédségi szakmunkástanulói ösztöndíjra

A Honvédelmi Minisztérium jelentkezésre hívja fel azokat a szakmunkástanuló fiúkat, akik vonzódnak a katonai életpálya, a *tiszthelyettesi hivatás* iránt, és vállalják, hogy a szakmunkásképesítés megszerzése után elvégzik a tiszthelyettesi iskolát, majd a Magyar Néphadseregben tiszthelyettesként szolgálatot teljesítenek.

A jelentkezés feltételei egyebek között: magyar állampolgárság, büntetlen, és feddhetetlen előélet, erkölcsi-politikai megbízhatóság, hivatásos katonai szolgálatra való egészségi alkalmasság, az előírt tantárgyakból legalább négyes (jó) tanulmányi eredmény. Az ösztöndíjra pályázók *jelentkezési lapot a* szakmunkásképző iskolák igazgatóitól, vagy közvetlenül a megyei hadkiegészítési és területvédelmi (Budapesten a fővárosi hadkiegészítő) parancsnokságtól kaphatnak.

Az ösztöndíjra *a gépszerelő, a szerszámkészítő, a villanyszerelő, a mechanikai műszerész, a távközlés-technikai hálózatszerelő és a gépi forgácsoló* szakmát tanuló fiatalok jelentkezhetnek. A honvédségi ösztöndíjasok társadalmi ösztöndíjban, s a szakmai kategóriától, évfolyamtól, valamint az általános tanulmányi eredménytől függően a szakmunkásvizsga letételéig tanulmányi ösztöndíjban és ösztöndíjkiegészítésben részesülnek. A szakmunkásképesítés megszerzése után a fiatalok a Magyar Néphadsereg valamelyik tiszthelyettes-képző bázisán folytatják tanulmányaikat, majd *hivatásos tiszthelyettesi állományba kerülnek*, és a néphadsereg csapatainál képzettségüknek, képességeiknek megfelelő beosztást kapnak.

A szakmunkásképző intézetek első- és másodéves tanulói az oktatási év során bármikor, a harmadikos fiatalok pedig 1980. január 31-ig pályázhatnak. *(MTI)*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

DAILY NEWS

Árpád Csekovszky
1979 APR 25
keramikkünstler.

1021

Keramik-Garten in Rákosliget

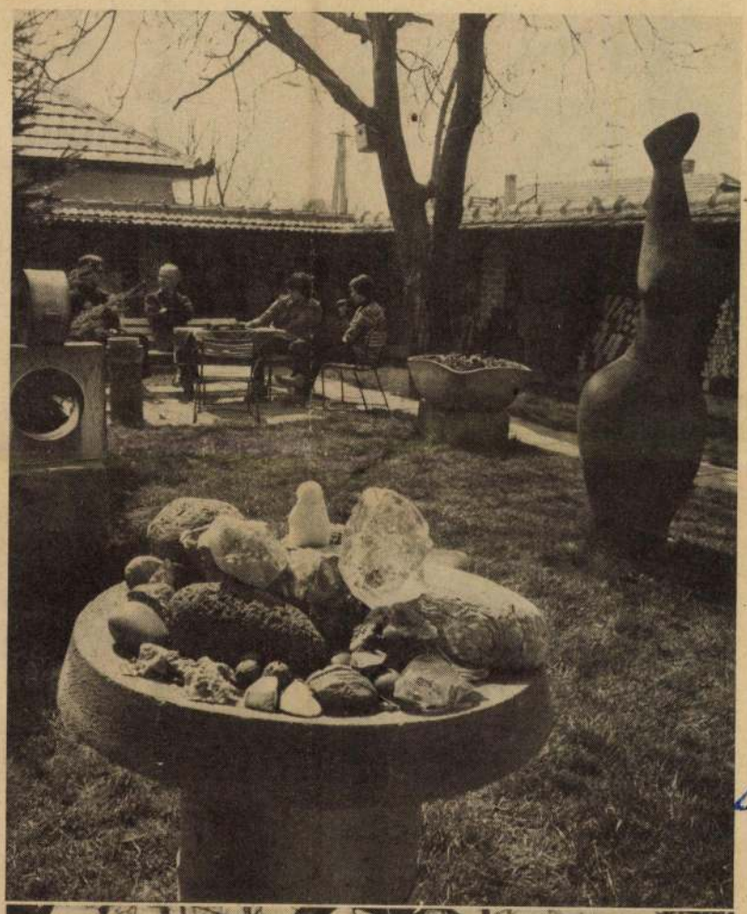

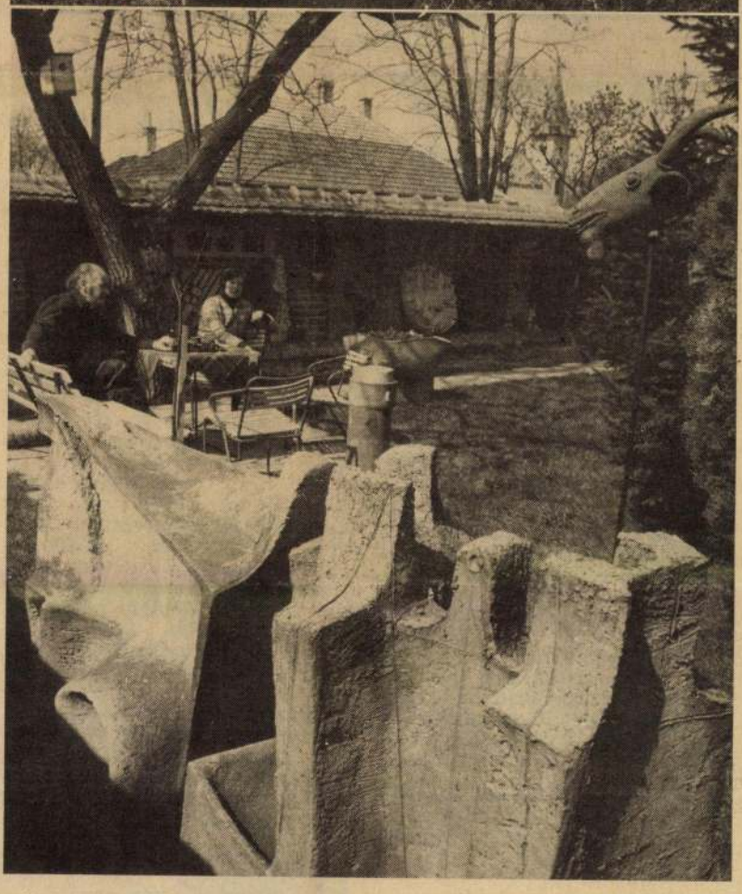

Leute, die in Wohnsiedlungen moderner Städte zusammengedrängt leben, sehnen sich immer mehr nach der Natur. Hunderttausende suchen aus dem Häusermeer den Weg, der in die Natur führt, und dem dienen auch ihre Wochenendhäuser, ihre Gärten. Das Aussehen der von Gärten umgebenen Einfamilienhäuser, die ästhetische Gartenkultur aber lassen vielerorts noch zu wünschen übrig

Eine harmonische Einheit von Natur und menschlicher Schöpfung schuf der Keramikkünstler Árpád Csekovszky — er ist Verdienter Künstler der Ungarischen Volksrepublik — im Garten seines Ateliers in Budapest-Rákosliget. Der Künstler, der sich einem der ältesten Handwerke verschrieben hat, vereinigte in seinem gepflegten Garten die Schöpfungen seines ganzen Lebenswerkes in schönster Harmonie mit den Blumen, Bäumen und Sträuchern. Seine Keramikstatuen sind moderne Formulierungen des antiken Erbes, schöne Flächen eins weiblichen Torso und moderne geometrische Elemente repräsentieren seine Raumplastiken. Der unterschiedliche Stil bildet in seiner Harmonie mit dem Grün der Pflanzen, in seinen Gegensätzen eine interessante Einheit.

Von seinen Werken, der Harmonie des Gartens und der Keramikstatuen, sagt er: „Seit es den Menschen gibt, wirkt er mit seiner Arbeit auf die Natur, die Natur wiederum auf den Menschen. Dieses dialektische Zusammenwirken drückt sich in beinahe allem aus, was von Menschenhand geschaffen wird. Auch die Kunst ist ein organischer Bestandteil der „humanisierten" Natur. In meinem kleinen Garten habe ich versucht, das in engem Rahmen in schöner Einheit zusammenzufassen, gerade mit einem der ältesten Produkte des Menschen, dem gebrannten Ton. Meine Statuen nehmen, auch wenn sie den Unbilden der Witterung ausgesetzt sind, den Wettbewerb mit der Vergänglichkeit auf. Regen, Wind, Frost und der Wechsel der Mode können ihnen nichts anhaben. Der in Feuer gebrannte Ton ist einer der ältesten Verbündeten des Menschen und gab ihm außer seiner praktischen Nutzbarkeit auch die Schönheit als Geschenk. Diese doppelte Funktion habe ich versucht mit den Schönheiten der Natur zu einer Harmonie zu verbinden, und ich habe das Gefühl, dies ist mir den Möglichkeiten meines kleinen Reiches entsprechend auch gelungen. Ich meine, andere können, wenn auch nicht mit eigenen Schöpfungen, sondern mit nicht allzu teuer beschaffbaren ähnlichen keramischen Erzeugnissen den Garten ihres Wochenend- oder Einfamilienhauses ebenso verzieren und verschönern."

Hoffen wir, daß dieses Beispiel anspornt, daß die in Presse, Rundfunk und Fernsehen nicht selten kritisch unter die Lupe genommenen Gartenzwerge, die nicht in einen Garten gehörenden Glaskugeln recht bald der Vergangenheit angehören, daß der ästhetisch gestaltete Garten wirklich der Ruhe und Erholung dient.

T. Fényes

INTERFOTO MTI/UPI

Mit der Anzündung einer den Winter symbolisierenden Figur, „Böög" genannt, wird in der Schweiz der Beginn des Frühjahrs begangen. Beim „Sechseläuten" auf dem Zürcher Bellevue-Platz reiten Mitglieder der Gilde „Zur Saffran" um die brennende Böög.

„Todesschwadron" verübte 28 Morde

Rio de Janeiro (DPA) — Die in Brasilien berüchtigte „Todesschwadron" hat im Vorstadtgebiet von Rio de Janeiro in den vergangenen zwölf Tagen 28 Morde verübt. Wie am Montag bekannt wurde, entdeckte die Polizei am Wochenende die Leichen von drei Männern, die mit Schüssen niedergestreckt worden waren. Hinweise auf die Täter gab es — wie bereits in der Vergangenheit — nicht.

Offizielle Stellen leugnen die Existenz der „Todesschwadron", die in den vergangenen 15 Jahren mehrere hundert Menschen umgebracht haben soll. Nach inoffiziellen Berichten sollen sich Polizisten zu der „Lynchbande" zusammengeschlossen haben, da ihnen die ordentlichen Gerichte zu langsam arbeiteten und Verbrecher wegen Platzmangels in Gefängnissen frei umherlaufen konnten. In jüngster Zeit hieß es jedoch, die „Todesschwadron" sei von Kriminellen durchsetzt, die sich blutige private Fehden lieferten.

Streik bei JAL

Tokio (ADN) — 680 Stewardessen und Stewards der japanischen Fluggesellschaft JAL sind am Dienstag in einen 24stündigen Streik für höhere Löhne getreten. Die Gewerkschaft des Flugpersonals hat für

Hutmode 79/80: Blickfänge im Minilook

Düsseldorf (DPA) — Vorbei sind die Zeiten der lässigen Mode, da man üblicherweise barhäuptig ging und es genügte, allenfalls ein Kopftuch griffbereit zu haben. Zum wieder eleganter gewordenen Stil der Bekleidung gehört auch wieder die modische Kopfbedeckung zur Vollendung des korrekten „Outfit".

Bei der Damenhutmode für Herbst/Winter 79/80 von Hüten und Mützen zu sprechen, wäre grob übertrieben. „Hütchen", „Käppchen", „Mützchen" sind treffendere Bezeichnungen für die winzigen Gebilde aus Wollgestricktem, Filz, Samt, Antilopenleder, kurzhaarigem Pelz usw., die klein und flach — kokett in die Stirn schleifen, dekorativen Federn, Plisseefächern, kleinen Schleiern, einzelnen Blüten, anspruchsvollen Hutnadeln, Agraffen, Broschen — für den Abend mit glitzerndem Straß und Pailetten, präsentieren sich diese i-Tüpfelchen der Mode beim 15. Hut- und Mützensalon während der 121. Igedo vom 22. bis 26. April in Düsseldorf. Flachrunde Käppchen, kleine Glocken, Matelots, Pillbox- und Schiffchen-Formen, winzige Hütchen mit Rollrand so wie Toques sind immer wiederkehrende Formen, und Belzebub mag den Designern im Nacken gesessen haben, die die neuen auf der Stirn spitz zulaufenden, an Teufelskappen erinnernden Modelle entwarfen.

Optimistisch leuchten die Farben der winterlichen Hutmode in allen Nuancen von Rot, Grün, Saphir, Lila, Bronze neben Mauve, Grau und Schwarz. Aber nur im sportiven Bereich und Kinderkollektionen gibt es auch Strickmützen aus Wolle oder Angora, die sich im kalten Winter „tief über die Ohren ziehen" lassen.

Csekovszky Árpád keramikus

Zvorszky Hedvig: Gondok és lehetőségek a mai magyar kerámiában

Művészet, 1982. szeptember

Gekovszky Árpád keramikus

Pozár Gábor: Kerámia, most

Miskolc, 1983. február

Csekovszky Árpád keramikus

Wehner Tibor: A könnyűlovasság támad és átveszi a hatalmat

Művészet, 1982. szeptember

Csekovszky Árpád | keramikusművész

Pusztai Ágoston
~~[illegible]~~ tanársaként
említve

→ Pusztai Ágoston kerm

(Művészet 1985/7. 39.o.)

VADAS JÓZSEF: CSEKOVSZKY ÁRPÁD **Képzőművészet**

Lerágott samott

Névtelen kerámiákat állított ki *Csekovszky Árpád a Műcsarnok*ban.

Nincs címük. Kerámiákról edények és tálak is eszünkbe juthatnának, sőt azok jutnak először az eszünkbe. Hiszen a kerámia — iparművészet. Iparművészeti tárgyaknak pedig nem kell cím. Csekovszky Árpád azonban nem iparművészetet csinál; hiába végzett keramikusként (1956-ban), hiába tanít kerámiát az Iparművészeti Főiskolán (1957-től), szobrásznak kell neveznünk. Mert a kiállításon plasztikákat látunk, többnyire samottból, ritkán mázzal díszítve. Szobroknak címük szokott lenni, legalább annyi, hogy kompozíció. Ám Csekovszky samott szobrainak nincsen címük, a névtelen szobrok alatt csupán a készülés évszáma látható.

Nem kell a cím. Felesleges. A kiállításrendezés mindent elmond. Olyan logikus, olyan tiszta, olyan magától értetődő. Az első teremben sorakoznak a lovas ábrázolások. A legkorábbi 1959-ből, tehát a pálya elejéről, a legutolsó 1972-ből való. A második teremben két típus kapott helyet. Az ember alakú korsók különféle változatai mellett nyúlványaival csigolyát idéző plasztikáit látjuk. Ezek a művek szemléltetik Csekovszky kibontakozását. A harmadik teremben találjuk a legújabb munkákat. Azokat a tavaly és tavalyelőtt készült geometrikus kompozíciókat, amelyeket kerámia architektúráknak nevezhetnénk. Leíró, eligazító címre nincs szükség tehát. Még abban az egy esetben sem, ahol Csekovszky kivételt tesz. *Régi városközpont emlékére (Veszprém)* írja a középső terem egyik domborműve alá. De hisz látjuk, miről van szó: ha a nonfiguratív művek túlságosan lazán kötődnek a valósághoz, ez és a hasonló jellegű pécsi dombormű túlságosan szorosan kötődik a városképhez. A látványos tördelés ellenére is zsáner.

Munkáinak nem is lehet címük. Mármint jó címük. Bizonyítja a katalógus, amely megpróbál ellentmondani a kiállításnak. S közli néhány mű címét. Úgymint: *Keresztvivők, Sejtek világa, Meseló,* illetve *Hasábok, Torzó, Térplasztika.* Így aztán elmondhatjuk: az amorf vagy figurális, de mindenképpen archaikus korokat idéző szobrok cím nélkül sem teljesek, címeik viszont tökéletesen lilák és semmitmondóak. Azért nincs szükségük címekre ezeknek a műveknek, mert a régmúltból merítik eszményeiket, mert olyan kor művészetéhez fordul velük Csekovszky, amikor még nem voltak műcímek, legfeljebb ábrázolandó típusok. Amit mi lovasnak látunk, az — némi műveltséggel — kocsihajtó; amit figurának, az — még kevesebb műveltséggel — torzó; amit pedig kiszáradt méhkasmaradványnak, az — nem is kell hozzá műveltség — egyszerűen csak kompozíció. Nekünk mindkét tény fontos. Az is, hogy Csekovszky az ókori görög szobrászat kocsihajtóját akarja megmintázni; s az is, hogy csupán kompozíciót akar csinálni. Mert ő a kocsihajtót vagyis a küzdő ember típusát nem úgy örökíti meg, hogy mai hőshöz keres mai alanyt, hanem a lehető legegyszerűbb módon: a modernnek látszó archaikus formanyelv geometrizálásával próbál korszerű lenni. S lesz helyette — ízlésünk archaikus vonzalmai ellenére is — eklektikus.

Nemcsak a stílusban.

Hiába a kulturáltság és a mívesség. Nemcsak az eredményez se hideg, se meleg összhatást, hogy névtelen mesterek kultúráját igyekszik a maga egyéniségének kifejezésére felhasználni. Hanem az is, sőt mindenekelőtt az: a művek önmagukban is ellentmondásosak. A térplasztikák például két különböző dologra emlékeztetnek. Az olyan művekre, amelyek izgalmas formája az anyag puszta viselkedéséből adódik. A művész — vegyük a legegyszerűbb esetet — bevág egy lemezt, s a két darabot kétfelé hajlítja. Ilyenféle hajtogatást idéznek, azaz idéznének a kompozíciók, mert a kerámiát nem lehet csak úgy hajtogatni. Ami fémből csinálva természetes, az itt erőltetett. E természetellenesen alakított idomokat Csekovszky egymásra rakta. Egymásra rakott elemekből építkezik, akárcsak mestere, Gádor István. Mégis milyen nagy közöttük a különbség. Gádor például szériadarabokból, mindig másképp rakja össze, ezért mindig máshogyan ható munkáit. Így bizonyítja az ipari termék művészi esszégét, így bíztat — az azonos idomok különféle felhasználásával — a sokszorosításra. Csekovszky ezzel szemben lélektelen egyedi műtárgyat csinál. Hasonló tisztázatlanságot mutatnak az antropomorf vázák. Már csak azzal is, hogy bár üresek, nem vázák (nézni kell őket), hogy bár antropomorfak, nem emberi alakok (testrészeinkből összeállított eszményi modellek). Körülbelül ugyanez a helyzet az architektúrákkal, amelyek dísznek közömbösek, építménynek használhatatlanok, formai kísérletnek viszont személyesek és esetlegesek. Mintha Csekovszky nem tisztázta volna magában, *mire* való az az anyag, amit használ. *Mikre* való, ha tetszik, hiszen az anyag számos megmunkálási lehetőséget kínál. Ezért aztán művészetében a modern kerámia különféle megoldásai közhelyekké közömbösítik egymást.

ÉLET ÉS IRODALOM 12
Bp.
1978. febr. 11. XXII. évf. 6. sz. 12. lap.

„Ki lőni nekem helyet nem adott, ki rendőrrel jegyeztetett fel rólam — utókorban hízelgő adatot — mind azt mondja majd: jó komájuk voltam. — Attilának ez a sors adatott." Vagyis amiben Simor András halad, az a nemzeti történelem Vurstli-szintre ért törmeléke. Nyersen, szókimondóan vagy akár durván egyszerűsítve, de az.

Benne van az urak és papok világa — ahogy a nép látta, s főként forradalmi agitátorai: Dózsa, Zrínyi, Rákóczi is. Történetüket egy bécsi Luft-bild mutogató meséli el, félnémetül, dinasztikus lojalitással. Benne van a ligeti panoptikumban Hitler is, Mussolini is, egy képmutató balladában Bajcsy-Zsilinszky is, és persze még sokan mások, Derkovitstól Goldmann Györgyig. Simor András felfedezte, hogyan lehet egy tréfás szellemi játék keretein belül osztályharcos szemlélettel ábrázolni, politikai költészetet csinálni. Ez jó.

Más kérdés, hogy a játékot — az olvasó nyilván már jó ideje közbe akarta vetni — nem Simor találta ki. Ez Weöres Psyché-játékának ügyes változata. Témája, tárgya, szemlélete más, de a módszere azonos. És megint más kérdés, hogy beállva a Psyché-játékba, a szisztémát elfogadva, a maga ötletét Simor milyen gazdag anyaggal, milyen szellemesen, mennyire mulatságosan és végső hatásában milyen mélyen valósította meg. Nos, gazdag, bő anyaggal: nemcsak Vurstli-múzeum van itt, s ligeti képek a legkülönbözőbb korokból, hanem Hübele Balázs versek a századfordulóról — ez pompás ötlet —, s még egy soroksári Faust-báb-átirat is akad. És többnyire szellemes vagy mulattatóan nyers az ötletek kidolgozása, ha az egész együtt, némileg elnyújtott is. De ez így méltánytalan. Mert Simor, leleményeinek igazán változatos sorával végül is szerez egy-két derűs órát az olvasónak: amit mond, elgondolkoztató, igaz.

Sumonyi Zoltán is a történeti múlt idézésével indítja új, harmadik kötetét, amelynek címe: *A portré kiegészül.* Egész ciklust

tehető módszert megsem lehet egyetlen költőhöz kötni; annál személyesebb és meggyőzőbb. Ha meg akarjuk húzni költészete eredet-vonalát, akkor egy ilyesféle görbéhez jutunk: Kavafisz—Vas—Tandori—Petri. Vagyis az őstől, a példaképtől elérünk a kortársi, sőt nemzedéktársi lírikusokig. Az előbbiektől — hadd ismételjem — a preciz, körülményesen tárgyilagos hangot, a lefogott beszédmód rejtett érzelmi telítését sajátította el — ez fontos tudás és verskultúra —, Tandoritól, Petritől pedig egyfelől azt, hogy oldalozva, a látszatra jelentéktelen dolgokból kell a versben kiindulni (a lényeg a részletekben rejlik), másfelől azt, hogy a bizonytalanítás, a kérdésessé tétel néha több a versben, mint bármely nagyhangú kijelentés. (Nem mintha nem tudta volna mindezt az eleven költészet, csak ők alkalmazták *programszerűen.*)

Sumonyi azonban ezt a Tandori-módszert: a jellegzetes elbizonytalanítást, az állítást és visszavonását, a megjátszott érzelmi közömbösséget nem új, kísérleti célok elérésére, hanem pontosabban körülhatárolható és ismert költői mondandók előhívására fordítja. Kötete további ciklussaiban a már ismertetett meditációk mellett úti emlékek tűnnek elő s felködlik egy sebesen szétfoszló szerelmi történet is. Így költészetének egész vállalkozása nem vitatható a szokomban (hiszen társadalmon kívüli lét nem képzelhető), egyúttal általánosítható modellje az elhelyezkedésnek. A kiküzdött hely, még ha eredetében speciális alkotói problémák megoldásának eredménye is, belehelyezkedésre alkalmas, átélésre lehetőséget kínáló, vagyis társadalmi hatású eredmény. Amellett ne higgyük, hogy a különleges alkotói problémák annyira speciálisak. Hogy az írás etikája nem része a társadalmi etikának. Hogy aki a *„szorongás és a kétely gödrében" „szívós és konok igyekezettel furakodik előre, mint a gyűrűs állat"* (legalább valami „viszonylagos igazság" felé), az nincs tudatában annak, ami a világban van, nem látja az emberségre mért csapásokat, annak nem lehet például utalása — ahogy Parancsnak nagyon is van — a század gázkamráira vagy friss kínzótáboraira. Hiszen Parancs művészi küzdelmének, mely mint mondottam, átélt kételkedésen alapul, éppen a lehetetlenülés el nem fogadása, etikus elutasítása a mozgatója. Az a kétellyel szembeszegezett hit, hogy mégis, mindennek ellenére *„egyetlen esélyünk a nyelv, a gondolatok folyamatos cseréje. Hiszen egymás nélkül semmit sem ér a nyelv, egymás nélkül semmit sem ér a szó".*

A kíméletlen őszinteség, mely a költő legigazibb támasza ebben az egész kötetet betöltő erőfeszítésben, s mely a pillanatnyi tehetetlenséget se rejti el, igaz, néha meglepi az olvasót. S a költő magára kényszerített versrögtönzéseit olvasva, meg a falnak fordított íróasztalról értesülve, ámuldozhat: milyen önkínzó dolog a költészet. Lehet: másnak talán nem, vagy nem így, nem ilyen látványosan, de Parancs Jánosnak az. S egy bizonyos költőalkatnak jellemzője, hogy adottságait a maximumig csigázva, mégis csinálja. Nem, nem hiszem, hogy Parancs kötetének címe *(A versírás természetrajza)* általános érvényű; mint olvasó inkább ezt érzem hitelesnek: egy versíró dokumentumdrámája.

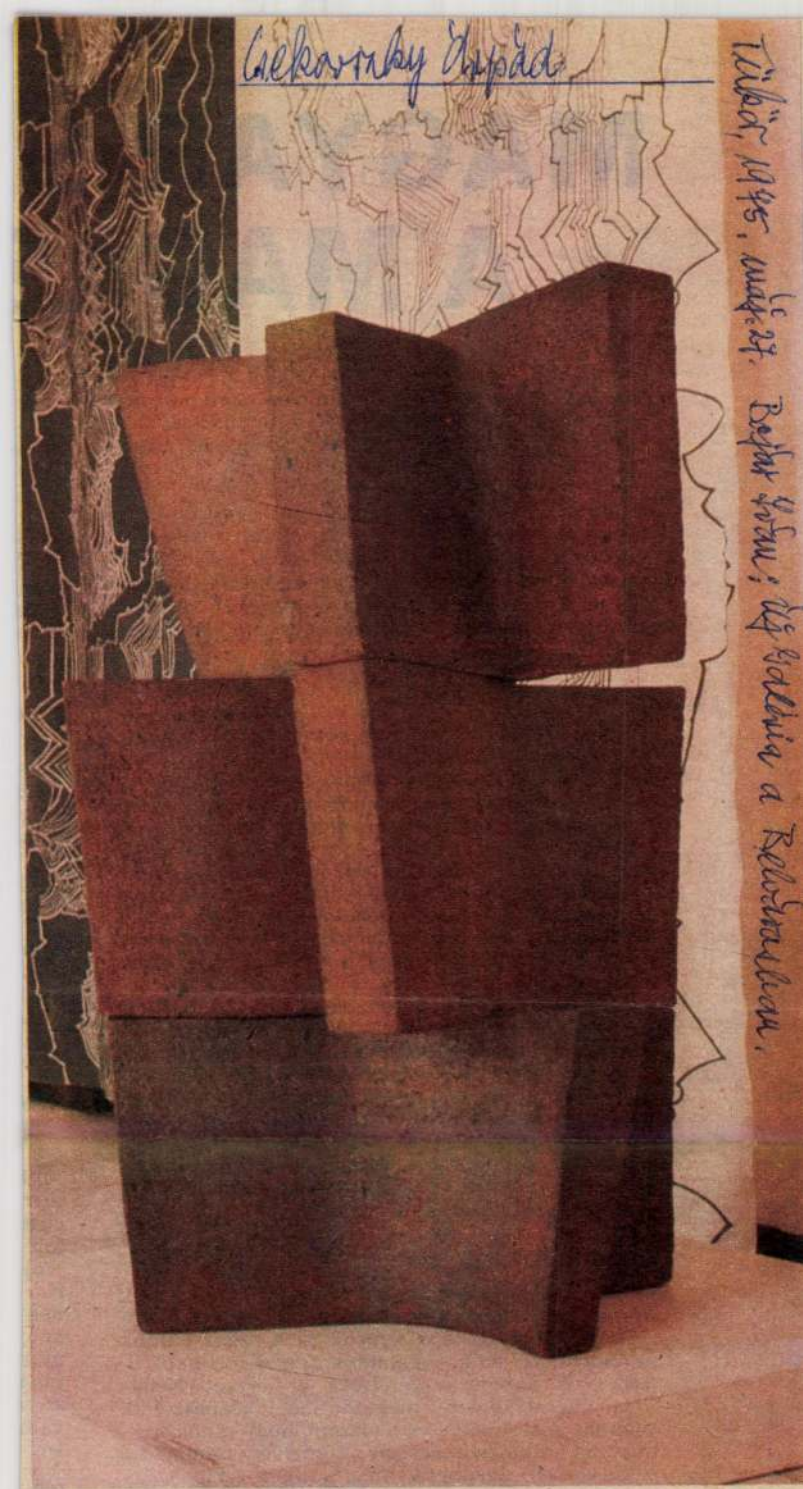

CSEKOVSZKY ÁRPÁD PLASZTIKÁJA (VALAOURIS-I OKLEVÉL)
ÉS MOLNÁR MÁRIA TEXTILJE (MILÁNÓI ÉZÜSTÉREM)

MAGYAR S
A MAGAS

Még csak a szabadtéri atlétikai idény elején tartunk, de már az előjelekből is sejthető, hogy hol várható magyar siker. A legtöbb reménnyel előreláthatóan a magasugrók indulnak majd a nemzetközi erőpróbákon, főleg a férfiak, Kelemen Endre és Major István. Fedettpályán már némi előleget is adtak. Katowicében lényegében Kelemen „mentette meg a magyar atlétika becsületét": második lett. Valami javulás mutatkozik a nőknél is. Éppen ezért néhány szakembert és versenyzőt megkérdeztünk, hogy mi a véleménye a hazai magasugrókról.

BÁCSALMÁSI PÉTER:

— Bár Major nekifutását könnyedebbé lehetne tenni. Ha ez valamiként sikerülne, akkor szerintem 6—8 centiméterrel többre lenne képes, mint jelenleg. 226-tal vagy különösen 228-cal viszont már csaknem minden nemzetközi versenyen ott lehetne az élen... Kelementől is többet várok az idén, mint az elmúlt esztendőben. A két „nagy" mögött egyre több a fiatal tehetség, akiknek szinte korlátlan a fejlődési lehetőségük. Basa József például 20 éves. Tavaly 206 centimétert ugrott és ezzel ő vezette az ifjúsági ranglistát. Idén máris eljutott a 210-ig... Egyre több a „nyers", ifjú tehetség, vannak kiváló edzőink, mint Krasovetz és Tihanyi, tehát még az eddiginél is jobban állhatunk a magasugrásban. Csakhogy, sajnos, „vékony" az élvonal. És még valami. Nem egyszer megtörténik, hogy nagy tehetségekkel nem a legjobb magasugró-edzők foglalkoznak, így a versenyző nem érheti el a maximumot. Ilyen esetben a legjobb specialista is bekapcsolódhatna a munkába úgy, hogy a versenyző és az eredeti edzője viszonyában változás ne történjék...

DR. SIR JÓZSEF:

— Magasugrásban vannak olyan atlétáink, akik immár hosszabb ideje, megszakítás nélkül nemzetközi klasszist képviselnek. Ez a szám nálunk állandóan fejlődik, legalábbis ami a férfiakat illeti... A nőknél összetettebb a helyzet. Néhányan kecsegtetően megindultak, közbeszóltak azonban a sérülések. Azt hiszem, hogy a nők Fosbury-technika gyakorlását intenzíven mindaddig a korig nem kezdhetik meg, amíg a gerincoszlopuk fejlődése be nem fejeződik. Hátra van az is, hogy az illetékes szakemberek megtalálják, mi-

MAHIR
SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 237-748, 340-726
Csekovszky Árpád
1981 MÁJ 15
MAGYAR IFJÚSÁG
Keramikus
1021

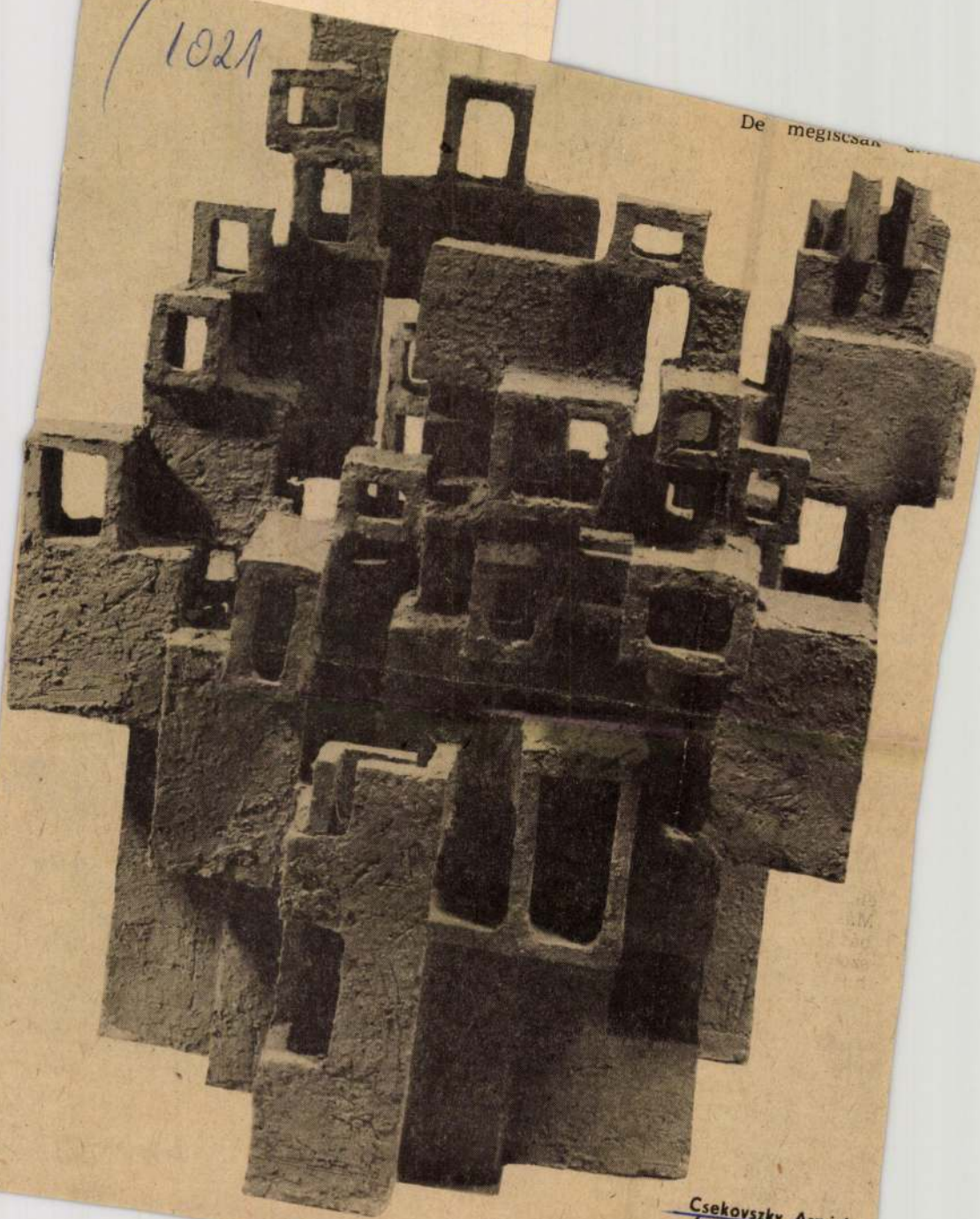

Csekovszky Árpád:
Áttört térplasztika
– samott

olyan rossz állás ez! Nem és mennyi áramot fogyaszt az a kötőgép egész nap? Ha azt nekik kellene fizetni!

— Ez igaz. És hát, ha elköltöznek, ki lesz a gondnok? Az megvan már?

— Hó, hó, de még menynyire, hogy megvan, nagyon ügyes emberek laknak itt a házban, azt nem is gondolná, maga mennyire ügyesek! Most idefigyeljen! Van itt a másodikon az a bajuszos fekete fiatalember, akinek az a fehér Moszkvicsa van. Az már megegyezett a szövetkezeti közgyűléssel, hogy a felesége otthagyja a technikus állását, elvállalja a házmesterséget, és beköltöznek a gondnoki lakásba...

ILYEN BESZÉLGETÉSEKKEL telik a délelőtt a játszótéren. Persze hogy a lakásokkal való ügyeskedés így történik-e, vagy hogy valóban harmincezret keres-e a gondnoknő egy hónap alatt, ezt nem lehet pontosan tudni, mindenesetre a ház lakói ezt beszélik.

Háromnegyed tizenegyre a gondnok fölszereli a csomagtartót, sőt két nagy ládát is fölpakol a kocsi tetejére, gondosan lekötözi őket, és óvatosan kihajt a parkolóból. Ekkorra már a dédi befejezi a legújabb híreket, s végre Ábrahámné is szóhoz juthat, hogy elmesélje Szabó Lajos meghiúsított kalandját a kis szőke nővel. Ezen aztán a három asszony elszörnyülködhet ebédig.

„A sejtek világa" – részlet (Kazincbarcikai kórház előcsarnoka)

CSEKOVSZKY Árpád

1992. Május 15. Szaabdtéri Szobrokiállítás
Dózsa Művelődési Ház, Albrecht Julia, Csekovszky Árpád,Bánkúti István,Laborcz Flóra, Laborcz Mónika,Oláh Szilveszter,Simorka Sándor XVII.ker. élő művészek

alkotnak, illetve bármilyen
tudnak szolgálni az elekt
(Szerkesztőség és kiadóhi
út 20. III. em. 1. Telefon: (3

Az **Árnyékkötők Electr**
egyidöben jött létre a
Egyesület (FÁME), melyn
kiállítások, akciók szerv
eszközökkel támogatja a la

Az **Árnyékkötők Electro**
igényesebb megjelentet
decemberében megszü
Alapítvány, mely szívesen
természetbeni támogatást,
5012-es számlaszámon.
létrehozta az Árnyékkötök
és külföldi elektrograf
alkotásokból áll. Az alapít
Tímár utca 17. fsz. 3.

CSEKOVSZKY Árpád

Bp.,Kék Iskola Galéria,1993

is. LOSONCI Miklós: Minden kincsek közeli rokona.
= Vasárnapi Hirek,1993. szept.5.9.ill.

n habe noch eine Mitteilung von Ö.
die den Namen des Meisters nur in
n erwähnt, bespricht aber den
ltet, die sich auf die
teilnahm, beziehen. Ich kann nicht
nd für genügend halten, einen
ratur anführen muß, laut
Wissens ist zur Zeit keine
sdorfer, Botsdorfer, Bersetener
tes, und deren Restaurierungen
die Quellen und den heutigen
berstellen. Der Artikel könnte
nur um Mißverständnissen zu
bißchen weitlaufig aufgezählt.
htlosigkeit hinsichtlich L.Berey;
kel geschrieben, den ich beilege.
cht den Vollmer-Artikel ergänzen,
gend, weil er eher als Baumeister

n Töchterlein, Rebeka bekommen.
durchsehen, zwischen zwei
t auch sie einen Blick auf die
hrift: H-1144 Budapest, Csertő u.

gefahren, deshalb konnte ich nur
2 Budapest, Logodi u. 36.
aben, beruhigt mich; ein paar
n dem zweiten Teil der Liste, also
verbesserte Liste schicken, mit der
haben werden.
undlichen Grüßen

A. Nováky

VIGADÓ GALÉRIA

A Vigadó Galéria,
a Csekovszky Árpád Művészeti Közalapítvány
és a család tisztelettel meghívja
Önt
2001. november 29-én,
csütörtökön 17 órakor

CSEKOVSZKY ÁRPÁD

(1931–1997)
keramikus
Munkácsy-díjas, érdemes művész
életmű-kiállításának
megnyitójára

Megnyitó beszédet mond:
Bíró László püspök
és
Németh János keramikusművész
Közreműködik:
Kovács Lóránt fuvolaművész

A kiállítás
december 16-ig tekinthető meg.

Vigadó Galéria
Budapest, V. Vigadó tér 2.

A kiállítással egyidőben
tekinthető meg az
Erdős Renée Házban
(Budapest, XVII. Báthory u. 31.)

„Hommage' a Csekó"

című kiállítás,
melyen a tanítványok mutatják be műveiket.
A tárlat 2001. december 9-ig tart nyitva.

Ugyanitt
december 8-án 17 órakor a

„Nagyjaink Szalonja"

rendezvényen
bemutatásra kerül

Csekovszky Árpád
keramikusművész
alkotásainak gyűjteménye

című album

A kiállítás létrejöttét
támogatták:

Vigadó Galéria
Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány
Magyar Alkotóművészek Közalapítvány

Rendezte:
Németh János
keramikusművész

Meghívó

Csekovszky gyűjtemény

Budapest XVII. kerülete Rákosliget újabb értékes kulturális létesítménnyel gazdagodott. Megnyílt a Csekovszky Gyűjtemény Kiállítóháza.

Évtizedeken át élt és alkotott itt Csekovszky Árpád (1931-1997) kerámikusművész, főiskolai tanár, akinek munkásságát – életmű katalógusának megjelenése alkalmából – 57. számunkban ismertettük. Az épület most több hónapig tartó felújítási munkák után kiállítási célra átalakítva várja a látogatókat. A szellemes mérnöki megoldással több szintessé bővített műterem-házban a mester mintegy 1800 darabot kitevő hagyatékából több, mint kétszáz látható. A hangulatos előkertben kaptak helyet a szabad térbe tervezett, nagyobb méretű plasztikák. Bent az épületben megőrizték a munkaasztalt és az égető kemencét. A helyiségekben sorakoznak kisebb méretű alkotásai. A látogató képet kaphat a művész igen rokonszenves festői világáról is a kerámiák között ízlésesen elhelyezett akvarelljei, olajképei láttán.

Az önkormányzat támogatásával és a családtagok anyagi áldozatvállalásával létrejött kiállítóház ünnepélyes megnyitására október 4-én került sor. Elsőként a művész özvegye, **Edit asszony** köszöntötte a megjelent nagyszámú közönséget. A ház történetének áttekintése során kiemelte, hogy a házavatással a művész végső akarata teljesült, ugyanis munkáit az általa igen szeretett Rákosligetnek és a nagyközönségnek szánta. Egyben köszönetet mondott mindazoknak, akik létrehozásában közreműködtek.

A kiállítóházat dr. Hoffmann Attila polgármester nyitotta meg. Papp Gábor művészettörténésznek a művészt és munkásságát méltató szavai után Kótai József ötvösművész a múzeumi szakma nevében mondott köszöntőt. Az ünnepély műsorában Csekovszky Árpád két keramikus tanítványa is szerepelt: Csavlek Etelka operaénekes és Petrás Mária moldvai csángó énekes fellépése, az általuk előadott énekszámok az esemény hangulatát emelték. A kiállított alkotásokat a hagyatékból válogatta és rendezte Bakonyvári M. Ágnes, akinek elévülhetetlen érdemei vannak a Csekovszky-életmű tudományos feldolgozásában, katalógusának összeállításában.

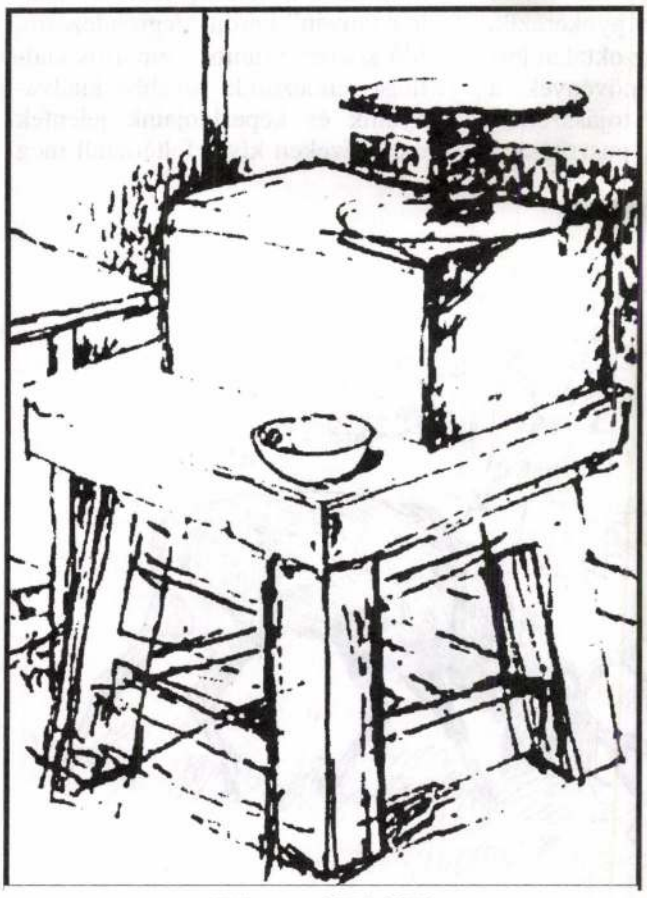

Műterem, 1974-1976

Golgota, 1991

A megnyitót követően a Csekovszky Árpád Művelődési Házban ünnepi műsor keretében emlékeztek a művészre. Dr. Dombóvári Csaba, Rákosliget önkormányzati képviselőjének beszéde után Auth Magda és barátainak irodalmi műsorát láthatta a termet zsúfolásig megtöltő közönség. Az est Gregor József operaénekes, a kerület díszpolgárának nagy tetszéssel fogadott énekszámaival ért véget.

A kiállítóház **Rákosligeten a XVI. utca 1.** szám alatt található. Megközelíthető az Örs vezér térről induló piros 76-os autóbusszal a Rákosliget, Hősök tere megállóig. A kiállítás minden szombaton 14 és 18 óra között áll nyitva az érdeklődők számára. Megtekintését minden művészetbarátnak ajánljuk. „Csekó" mester kiállítóházával nemcsak a főváros, hanem az egész magyar kultúra gazdagodott.

Soós Imre

Csekovszky Árpád

Tízéves az Altamira

1994 nyarán különös meghívást kaptam Szunyoghy András képzőművész kollégámtól, mondván: csupa hozzám hasonló, természetrajongó képzőművész találkozik, ahol valamiféle társaság alapításáról lesz szó. Miután képzőművészkörökben hírhedt vagyok nagyragadozós múltamról, s (remélem nem hírhedt, hanem híres vagyok) ornitológiai tájékozottságomról, úgy gondoltam: a meghívást elfogadom. Régi barátokkal, ismerős kollégákkal és olyan emberekkel találkoztam, akiket hírből ismertem, de személyesen még nem találkoztunk. Utóbbiak közé tartozott az ismeretlenül is tisztelt Csergezán Pál és Muray Róbert, de ott volt Csiby Mihály is, akinek nevét a gyermekkoromban bibliaként forgatott, egykori egyetlen igazán komoly madarász-szakkönyv – az „Aves-madarak" – illusztrátoraként tanultam meg. Az összejövetel célja az volt, hogy olyan társaságot hozzunk létre, amely a természet iránt így vagy úgy – elkötelezett képző- és iparművészeket tömörít. Ezen szimpatikusan körvonalazatlan elképzelés nálam visszhangra talált már csak azért is, mert hittem – és hiszek a korábbi kultúrpolitika által ránk kényszerített monolitikus szervezetek önálló, alulról építkező egyesületek révén való átstrukturálásának szükségességében – melynek ideje (némi késettséggel) a művészeti életben ekkor vált aktuálissá.

Egyesületünk elnöke Csergezán Pál, alelnökei Muray Róbert és Pál János, titkára pedig Szunyoghy András lett. Makovecz Benjámin indítványozására az „**Altamira Egyesület**" nevet vettük fel. Az alapítók közé tartozott még Fábián Gyöngyvér, Kiss Richárd, Tacsy Béla és Varga Pál is.

Az előzményekről csak később értesültem. Eszerint dr. Vásárhelyi Tamás, a Természettudományi Múzeum főigazgató-helyettese („másodállásban" művészetpártoló) és ugyanezen múzeum grafikusa: Pál János már régóta fontolgatták egy hasonló művésztársaság létrehozását. Elképzelésük szerint ennek **célja** és értelme abban gyökerezik, hogy **az embereket** az oktalan természetrombolás – a növények, a rovarok gyűjtése, a tojásszedés, vagy a védett állatok pusztítása – helyett **rászoktassa** a természeti környezetünket megjelenítő **műalkotások gyűjtésére**.

Aztán – s remélem, hogy ebben én is szerepet játszottam – az eredeti szándék kissé elmozdult a képzőművészet irányába. Ez azt jelenti, hogy a természettudományos illusztrációk megbecsülése mellett azon – a természet iránt elkötelezett – képzőművészek művei is gyökeret verhettek. Az Altamira Egyesületben, akik (amelyek előbbi szemléletnél áttételesebben kötődtek az amúgy is kissé „lazára fogalmazott" önmeghatározáshoz. 1996 – ban **elhunyt Csergezán Pál**, s miután vita nem is lehetett közöttünk abban, hogy csakis **Muray Róbert lehet az utódja**, az Altamira Egyesület töretlenül folytatta azt az utat, amin elindult.

A két kiváló szervezőnek – Muray Róbertnek és Szunyoghy Andrásnak – köszönhetően évről-évre két nyári alkotótáborba is meghívást nyerhettünk: az egyik a gemenci rezervátum területén, míg a másik a Ballószög melletti „Gábor tanyán" került megrendezésre. Idő közben számos csoportos kiállítást rendeztünk, továbbá kiadványaink és képeslapjaink jelentek meg. Ezeken kívül feltétlenül meg

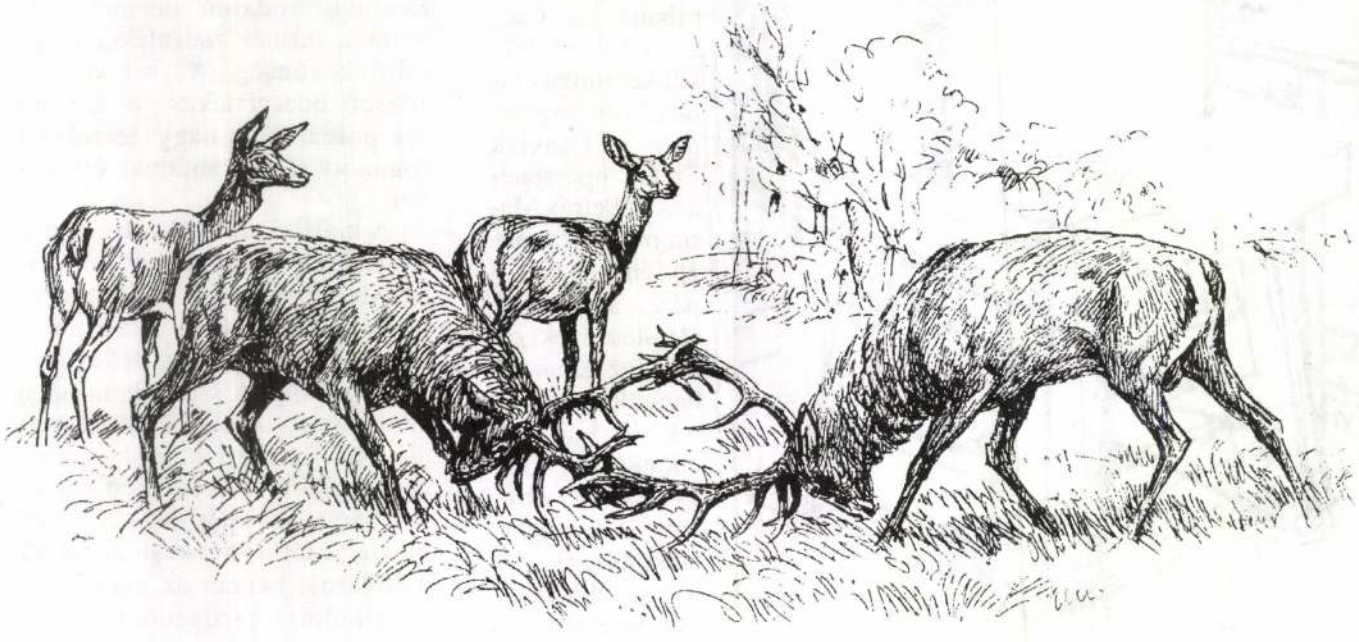

Muray Róbert rajza

hogy helye van a 20. század legnagyobbjai között. Egyetlen példa: korai, századelejei portréiban minden pontosság és realizmus mellett ott van egy csomó új francia vívmány hatása és egy csöpp őrültség is, – ami a zsenialitás jele.

Végülis hova tehetjük? Nyilván a legnagyobb „art deco" művészünk volt s ezt nemcsak az eddig páratlan kiállítás, hanem az aukciósház áldozatkészségéből megjelent hatalmas album is bizonyítja, mely alighanem az év eleddig legszebb művészeti könyve. Annál is inkább, mert nem külföldről átvett filmek alapján készült, hanem először látható, eredeti reprodukciók vannak benne. Az a szolidan oknyomozó művészettörténeti tevékenység, amit a kötet szerzője, Gergely Mariann bemutat, szintén mintaszerű: így kell írni, szólamok és hozsannázás nélkül egy nagy mester életművéről.

Kádár Béla festménye

Szíj Rezső

Pongrácz Zoltán festészetéről

Pongrácz Zoltán 1944-ben született Szombathelyen, Sárvárott lakó szülőktől. Gyermek- és ifjúkora élményei ez utóbbi városhoz fűződnek és festészetének motívumtárát is nagy mértékben ennek környezete határozta meg.

Elemi és középiskoláit Sárváron végezte. Itt ismerkedett meg Majtényi Károly festő- és szobrászművésszel, tagja lett az általa vezetett Képzőművészeti Körnek, ahol korán kibontakozó tehetségét pallérozhatta. Később sokat tanult a Sitkén született, de sárvárinak tartott Fóth Ernőtől, valamint Lakatos Józseftől is. Mindkettő országos hírű kiállító művész. De nagy hatással volt tanulmányaira a városban tanító pedagógus Vörös Ferenc festőművész és a szintén sárvári Németh Mihály szobrászművész is Később tagja lett a Vasi Képzőművészek Műhelyének, továbbá az országos jellegű Székely Bertalan Stúdiónak és a budapesti székhelyű Művészetbarátok Egyesületének.

Csak természetes, hogy **festészetében nagy szerep jut Sárvár múltjának**. Tinódi Lantos Sebestyén, Nádasdy Tamás, Báthory Erzsébet, valamint a történelmi eseményeket kifejező alakok – főurak, katonák, gyalogosok, lovasok stb. – egyaránt megjelennek történelmi és elvont témájú képein. Sárvár ikonja című festményén Sárvár történelmi múltjának kiemelkedő alakjai adnak egymásnak találkozót. De közvetlen környezete is sok-sok festménynek témája. Szinte katalógust lehetne összeállítani azokból a sárvári motívumokból, amelyek festőecsetje alól kikerültek, a családi témáktól akár a zeneiekig – hiszen 14 évig hegedűsként tagja volt a Sárvári Szimfonikus Zenekarnak is.

Az országban működő alkotótáborok közül a **Gyulai Művésztelepen** fordult meg legtöbbször. Képein szemmel látható az a szeretet, amely e városhoz fűzi. Ódon városrészek, modern utcaképek, templombelsők, gyulai alakok népesítik be itt festett képeit.

Számos egyéni kiállítása mellett rendszeresen szerepelt csoportos kiállításokon Sárvárott, Pécsett, Budapesten, Debrecenben, Szekszárdon, Tatán stb. Minthogy évtizedek óta fővárosi lakos, figyelmét különösen lekötötték a budai várnegyed és környéke, a várhegy Tabánra nyíló oldala, a Gellérthegy és környéke. Festői érzékenysége főleg a városnak ezt a részét megörökítő vízfestményein érvényesül.

Ami a műfajokat és a technikát illeti, nagyobb méretű emberi csoportokat ábrázoló olajképein egyházi és világi témákkal egyaránt találkozunk. Színérzékenysége, gazdagsága különös erővel mutatkozik meg vízfestményein. Egy olyan **sokoldalú festőegyéniség esetében**, mint amilyen Pongrácz Zoltán, a festői tehetséget éppen a vízfestmények teszik leginkább próbára. Közismert, hogy ez a legnehezebb műfaj, erre nyugodtan szokták mondani: tehetség nélkül nem megy. Pongrácz többnyire lágy alapon festi képeit, s ezeken nemcsak a természet színei érvényesülnek gazdagon, hanem a levegő, a festői háttér is üde természetességgel, bolyhosan, lágyan, vibráló fényekkel, gazdag színbeli festőiséggel elevenedik meg. Elvont témájú képeihez gyakran alkalmazza a linómetszet, a különféle pácok és többféle színű tusok gazdag lehetőségeit.

Összegzésül hadd idézzük Takács Tamás festőművész róla írott sorait: „...Sokféle technikával a maga nemében azonos szinten tud bánni. Őszinte festőre lelünk benne." S ez a mai világban bizony nem kevés...

Soós Imre

Új album Csekovszky életművéről

A főváros XVII. kerületében, Rákosligeten 1939-től élt és haláláig alkotott **Csekovszky Árpád** kerámikusművész. Műveinek nagyobb együttesét 1997-ben láthatta a közönség a kerület nagymultú kiállítóhelyiségében, a rákoshegyi Erdős Renée Házban. Sajnos, a tárlat az alkotó áprilisban történt elhunyta miatt emlékkiállítás lett. Ugyancsak az emlékezés jegyében, születésének 70. évfordulója alkalmából 2001-ben rendezték meg a Vigadó Galéria összes termeiben – az intézmény történetében kivételes, kitüntető módon – műveinek korábban nem látott gazdagságú kiállítását.

A mester életművének közkinccsé tételét az említett két nagysikerű kiállítás mellett hathatósan szolgálja az a 272 oldalas, gazdagon illusztrált kötet is, mely a közelmúltban került ki a nyomdából. Címe: CSEKOVSZKY ÁRPÁD KERÁMIKUSMŰVÉSZ ALKOTÁSAINAK GYŰJTEMÉNYE. Szerkesztését a művész felesége és fia végezte.

A könyv bevezetéseként közölt életrajzból megtudja az olvasó, hogy a művész 1931. január 3-án született a Baranya megyei Csikóstöttös községben. A Szépmíves Líceumban tett érettségi vizsga után 1956-ban szerzi meg művészdiplomáját az Iparművészeti Főiskola kerámia tanszakán. Mesterei Borsos Miklós és Gádor István voltak.

Tanulmányai befejeztével ösztöndíjasként továbbra is a főiskolán maradt, ahol 1957-ben tanársegéddé nevezik ki. A következő évben – Gádor István nyugdíjba vonulása után – a kerámia tanszék vezetője lesz. Később adjunktusi, majd egyetemi docensi címet kap, 1963-ban Munkácsy-díjjal tüntetik ki. Munkássága külföldi elismeréseként tagja lesz a genfi Kerámia Akadémiának, itthon megkapja az Érdemes művész kitüntetést.

1992-ben nyugdíjba vonult, de ezzel sem az oktatói munka, sem művészi alkotótevékenysége nem szűnt meg. 1996-ban a XVII. kerület – Rákosmente – díszpolgára lett. A következő évben, április 16-án rövid betegség után váratlanul elhunyt. Nevét felvette a Rákosligeti Közösségi Ház, falán ezt emléktábla jelzi. A kerület önkormányzata létrehozta a nevét viselő művészeti közalapítványt, mely hivatott lesz emlékét és művészi hagyatékát megőrizni. Ez utóbbi testület bábáskodott a most ismertetett kötet létrejöttében is.

A kiadványban közölt tanulmányok sorában elsőként **Losonci Miklós** írását olvashatjuk, aki Csekovszky Árpád művészetének gyökereit az ősi technikákban és a magyar népi kerámiában látja. Mindez gazdagodott a nagy elődök: Gádor, Gorka és Kovács Margit tapasztalatainak számbavételével. A művész útját a szerző „egyszemélyes"-nek nevezi, melyen „a természetelvűség és absztrakció használható arányaival biztosítja művei egyediségét." Az alkotói periódusok áttekintésének sommájaként a tanulmány írója

Szent György, kőcserép, 53 cm.

Csekovszkyt a XX. századi magyar iparművészet papjának, rejtett királyának, a kerámia szerzetesének nevezi.

A művész alkotásai között fontos szerepük van a városképábrázolásoknak. Ezeket tekinti át Laczkó Ibolya. E művek alapélményét szinte kivétel nélkül Pécs adja. A négytornyú székesegyház és környezetének megidézése már önmagában is izgalmas plasztikai feladat, úgyannyira, hogy ezek szolgálnak gyakran hátterül bizonyos történelmi eseményeket ábrázoló domborművekhez, fülkeszobrokhoz. Ifjúkori élményeiből táplálkoznak ezek az alkotások és ugyanezek voltak témái sajátos színvilágú festményeinek is.

Bakonyvári M. Ágnes tanulmányának címe, „Szent György utolsó harca a sárkánnyal". A címadás jelzi, hogy az írás a művész szakrális jellegű alkotásairól szól. A téma megközelítése érdekében a szerző felidézi az életmű egy-egy más jellegű területét is, mint pl. a lovas, vagy kocsihajtó plasztikákat, továbbá az esetenként murális méretűvé is nőtt városkép-kompozíciókat. Szakrális témaként jelenik meg Csekovszkynál a 70-es években a kereszt-motívum, mely számos Golgota-ábrázolásban teljesedik ki. A szakrális művek csúcspontját jelentik a sárkányölő Szent György alakjához kapcsolódó domborművek, fülkeszobrok, kisplasztikák. Ezek elemzése során a szerző ragyogó megfogalmazását adja alkotójuk művészi magatartásának, alkotói és hitbeli valóságértelmezésének.

Wehner Tibor a művész köztéren és középületekben elhelyezett alkotásait veszi számba. Tanulmányának címe, a „Daktiloszkópia", a kazincbarcikai kórház 23 négyzetméteres, mázas kerámiaképére utal. A szerző valóságos országjárásra viszi szemléletes írásában az olvasót. Ugyanis művészünk ilyen alkotásai hazánkban a szélrózsa minden irányában megtalálhatók Szombathelytől Debrecenig, Salgótarjántól Pécsig. Ezeknek a monumentális alkotásoknak többsége, az ismertetett 19 alkotás, épületekhez kötődik és csak kisebb része, számszerint 6 darab, önálló kompozíció. A művek stílus szempontjából is két csoportra oszthatók: a stilizált, valóságnak megfelelő, reális motívumok mellett gyakoriak a teljesen elvont kompozíciók. A szerző nem rója fel hibaként a művésznek ezt a „látszólagos stilisztikai csapongást", mert ezek jól képviselik alkotójuk kutató szellemű művészetét.

P. Brestyánszky Ilona tanulmányának elején áttekinti az európai kerámiaművészet történetét, majd a modern magyar kerámia meghatározó egyénisége, Gádor István munkásságának jelentőségét méltatja. A gyári kerámia mellett az önálló kerámiaművészetnek létjogosultságot kivívó művészhármas után Csekovszky Árpád lett e műfaj egyik vezető mestere. Róla elmondja a szerző, hogy nehéz, küzdelmes gyerekkora volt. Pap nagybátyja, Kocsis László volt magára maradt édesanyja egyetlen támasza. Az ő segítségével került a gödöllői premontrei gimnáziumba. Nála, a pécsi székesegyházzal szomszédos, ódon épületben töltötte vakációit. A város légköre egész munkásságát végigkísérte. A művekről szólva a kocsihajtó-sorozat sikereit idézi, majd a kubizmusnak a művészre gyakorolt hatását elemezve az idolok tekintélyes sorát veszi számba, hangsúlyozva alkotójuk jelteremtő képességét. Élete összegező szakaszában a hit sokféle szimbóluma jelenik meg művészetében, bizonyságául annak, hogy a mester hitéhez, neveltetéséhez élete végéig hű maradt.

Végül **Thury Levente** írásában az egykori tanítvány emlékezik meg mesteréről, a főiskolán töltött esztendők néhány, reá jellemző epizódjának felidézésével. Ezek alapján joggal állapítja meg, hogy „a tanítás-tanítvány öröklét már Csekó életében bebizonyosodott". A magyar keramikusok lexikona a bizonyság arra, milyen sok mai művész vallja őt mesterének, aki „megelőzte korát tolerancia-etika-szeretet életstílusával".

A kisebb fotókkal bőségesen illusztrált tanulmányi rész után mintegy 70 nagyméretű fénykép következik. Az egész oldalt kitöltő, egy-egy tárgyfényképen a művek fekete alapon jelennek meg, ezáltal azok színe jobban szembetűnik. E képeket látva megállapíthatjuk, hogy a művész minden alkotása varázslatosan színes. Ez vonatkozik nemcsak a mázas kerámiákra, hanem a samottos agyag, kőcserép és terrakotta tárgyakra is. Művei egy részét minden máz nélkül, fával hevített, nyílt lángú kemencében égette ki, szerinte ugyanis csak így érvényesül az agyag természetes színe. A művész fiának, **Csekovszky Balázsnak** ezeken a felvételein nemcsak a plasztikák katartikus szépségét szemlélhetjük, hanem bepillanthatunk a születés pillanatába is. Nyomon kisérhetjtük a mintázófa simításait, a részleteket kihangsúlyozó kés-nyomokat, a máz megcsurranását, a fény által a kocsihajtók lovain, az idolokon vetett árnyékokat. Ezek a fényképek a műalkotásokkal kongeniális (azonos szellemiségű) remeklések, melyek a tárgyak színről-színre való látását teszik lehetővé az olvasó számára.

Golgota, terrakotta, 35 cm.

A kötet 110. oldalán kezdődik az alkotások jegyzéke, tíz évenkénti periódusokba foglalva azokat. Minden egyes „évdekád" a kerámiákkal kezdődik, ezt követik a rajzok, majd a festmények kis méretű, de igen jól szemrevételezhető, **színes** képei. Izgalmas, egyben tanulságos feladat e lapok forgatása, mert így nyomonkövethetjük egy-egy műalkotás létrejöttét az első ötlettől a befejezett remekműig. A képek alatt a mű címe, keletkezési éve, mérete, technikája és katalógusszáma olvasható. A művek leltárba vételének nagy jelentőségű és nem kis fáradságot igénylő munkája Bakonyvári M. Ágnes érdeme. Az alkotásjegyzék terjedelmét érzékelteti az alábbi adat: A művek képpel kisért felsorolása több, mint 150 oldalon át tart és azokon közel 1900 alkotás adatai találhatók. Köztük a több négyzetméternyi fali kerámiák is csak egy-egy kis képen szerepelnek. Az arányok érzékeltetésére meg kell említeni, hogy a művész murális alkotásainak terjedelme meghaladja a 600 négyzetmétert.

Csekovszky Árpád alkotásainak gyűjteményét tartalmazó pompás kötetünk szerkezetét tekintve az olasz Rizzoli cég nagysikerű művész-monográfiáival áll rokonságban. Összehasonlítás esetén azonban színes illusztrációi és nívós kiállítása miatt az eredményhirdetés dobogójának legmagasabb helye a magyar kötetet illetné meg.

(A kötet tervezését **Volák Judit**, nyomdai előkészítését Nagy Péter, BNP grafikai stúdió végezte. Nyomdai munka: NOVOPRINT Rt. Dorog.)

Kocsis L. emlékére, kőcserép 12 cm.

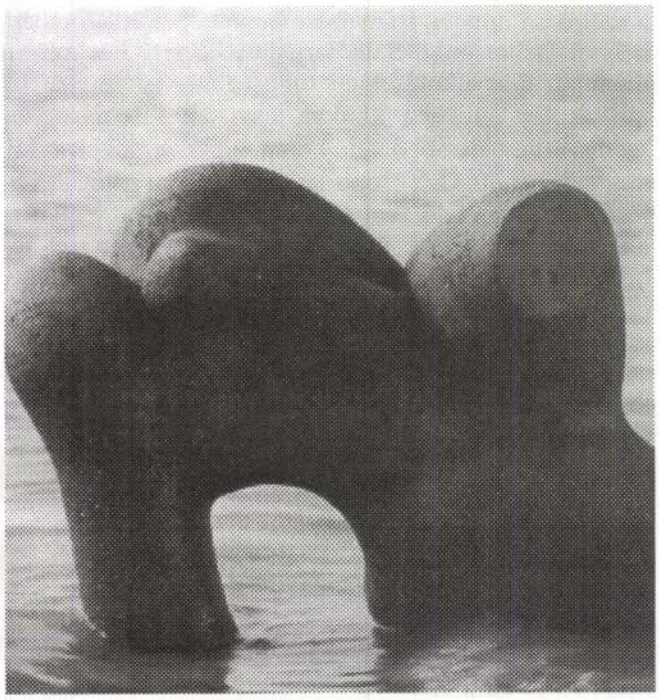

Támaszkodó idol, kőcserép 60 cm.

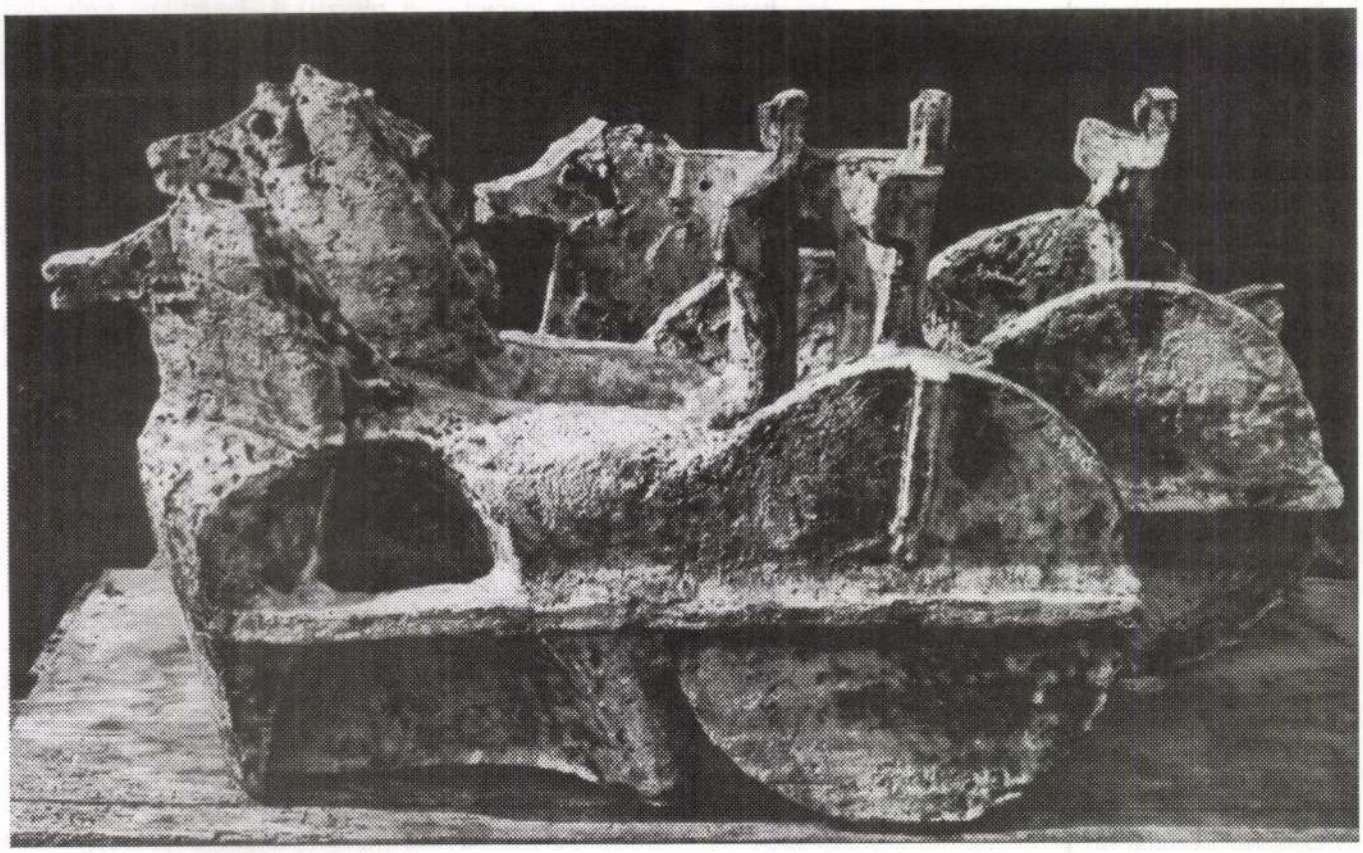

Kocsihajtók, mázas kerámia, 30 cm.

"1956-ban diplomáztam dícséretes minősítéssel. Tanáraim voltak: Borsos Miklós, Gádor István.

1957-ben tanársegéd lettem Borsos Miklós mellett. Mivel Gádor mester kérte nyugdíjazását, megbízást kaptam a kerámia szak vezetésére...

A kerámia szakot 1985-ig vezettem, mint egyetemi docens. Ekkor az új reform szellemének nem feleltem meg, és felmentettek a szak vezetése alól.

Világnézeti fölfogásom miatt tanárnak sem neveztek ki, illetve nyugdíjba vonulásom után némi vigaszképpen 1992-ben címzetes egyetemi tanár lettem. Soha nem érdekelt a cím és a hatalom, amit csináltam, nem azért tettem. Az oktatást mindig is szolgálatnak tekintettem. Igyekeztem a kerámia lehetőségeit kitágítani. A hagyományos tárgyformáláson és technológián túl az építészeti és figurális kerámia felé irányítottam a növendékeket. Rámutattam a szakmatörténet építészeti emlékeire, hogy azok különböző helyeken és időben milyen jelentőséggel bírtak, hol, hogyan alkalmazták őket. E program megvalósításához külső építész tanárokat is sikerült meghívnom, és a Főiskola akkori építész tanszékétől is minden segítséget megkaptam. Az akkori rektorok; Hincz Gyula, később Pogány Frigyes is teljesen nyitottak voltak e program irányában. Így visszatekintve is a több évtizedre, ezek voltak a Főiskola legjobb évei. Ekkor tekintélye volt az intézetnek, példát tudott mutatni más intézményeknek, iskoláknak és a szakmának.

Az oktatásban eltöltött 40 év alatt számtalan főiskolai reformot átéltem, sok oktatási programot, tanmenetet készítettem a változó élet igényének megfelelően, de egyféle értékrend szerint tanítottam: a mester és tanítvány élő kapcsolatára alapozva. Az az értékrend vezetett, melyet iskoláimtól, tanáraimtól kaptam. A középiskola, a premontreieknél eltöltött évek olyan erkölcsi alapot adtak, melyre ráépülhetett azon mestereimnek tanítása, akik a szakmai és művészi tisztességen túl, élő példájukkal álltak előttem. Magam is ezt igyekeztem megvalósítani az oktatói munkában. Tiszteltem a hallgató egyéni hangját, a teljes szabadságot, a mesterségbeli tudást, a mérhető teljesítményt, az emberi-etikai tartást, és a szorgalmat. Szerettem a növendékeket, a tehetséges, dinamikus kezdeményezőket. Sokat tanultam tőlük. Hatott rám fiatalos lendületük, kezdeményező kedvük. Ma is figyelemmel kísérem életüket, pályájukat, örülök sikereiknek" - Csekovszky Árpád vallomása 1997-ben megjelent katalógusának előszavában.

Az

ERDŐS RENÉE HÁZ

közérdekű muzeális kiállítóhely

tisztelettel meghívja Önt

2001. november 17.-én, szombaton 18.00 órára

"HOMMAGE ' A CSEKÓ"

című kiállítás megnyitójára.

A tárlaton CSEKOVSZKY ÁRPÁD Munkácsy-díjas, Érdemes Keramikusművész tanítványai Mesterük tiszteletére mutatják be műveiket - kapcsolódva a Vigadó Galériában 2001. november 29.-én megnyíló életműkiállításhoz.

A tanítványok nevében

THURY LEVENTE

Ferenczy Noémi-díjas keramikusművész

emlékezik.

A tárlat 2001. december 9.-ig tekinthető meg hétfő kivételével naponta 15-18 óra között.

2001. december 8.-án, szombaton 17.00 órakor

a **NAGYJAINK SZALONJA**

rendezvényeként bemutatjuk az érdeklődőknek **CSEKOVSZKY ÁRPÁD ÉLETMŰKATALÓGUSÁT,** amelyben a teljes alkotói pálya reprodukciók és tanulmányok segítségével követhető végig.

ERDŐS RENÉE HÁZ

1174 Budapest, Báthory u. 31. · Tel.: 256-6062

Budapest Főváros XVII. kerület Önkormányzatának közérdekű muzeális kiállítóhelye

Az Erdős Renée Ház megközelíthető a BKV tömegközlekedési forgalmi központjának Kőbánya - Kispest elnevezésű megállójából a 98-as autóbusszal az Ásvány utca nevű megállóig (hétköznap 8-9 percenként közlekedik, munkaszüneti napokon minden óra 08, 23, 38, 53 perckor indul, menetideje 21 perc), vagy

az Örs vezér tere forgalmi központjának megállójából a 168-as autóbusszal Rákoshegy, Ferihegyi út nevű végállomásán át a Kodolányi János tér elnevezésű megállóig (16.30, 17.00, 17.30 órakor indul, menetideje 27 perc), illetve

az Örs vezér teréről a 61E autóbusszal a Rákoskeresztúr városközpont elnevezésű végállomásig, majd innét átszállással a 98-as autóbusz Bulyovszky utca elnevezésű megállójáig (a 61E autóbusz hétköznap 5-6 percenként közlekedik, munkaszüneti napokon minden óra 10, 22, 34, 46, 58 perckor indul, menetideje 17 perc - a 98-as autóbusz hétköznap minden óra 06, 15, 24, 34, 44 perckor, munkaszüneti napokon minden óra 03, 18, 33, 48 perckor indul, menetideje 3-4 perc).

meghívó

ERDŐS RENÉE HÁZ

Csekovszky Árpád, keramikus

L: Kun Éva

Vadas József: Csómpás csészék

13

Élet és Irodalom Bp. 1986. júl. 25. XXX/30

Csekovszky Árpád, Munkácsy díjas, Érdemes keramikusművész, Menyhárt László: Párbeszéd az anyaggal. Beszélgetés Horváth Sándorral.

Horváth Sándort 1958-ban felvették az Iparművészeti Főiskolára. Ott volt Borsos Miklós – nagy szerencséje volt, – mondja Horváth Sándor. A keramiaszak vezetője Csekovszky Árpád volt a tanára, de igazi mestereinek Schrammel Imrét és Jánossy Györgyöt vallja.

Művészet, 1989., okt., 24-25-old.

Murális munkáim

A kereskedelem szimbóluma, 1959
mázas kerámia, relief, 20 m²
Debrecen, Áruház (homlokzat)
Kerámia burkolat, 1960–61
Szentes, Termálfürdő (megsemmisült)
Az írás története, 1963
vésett rajzú színes csempefal, 20 m²
Kaposvár, Megyei Könyvtár (előadóterem)
Zodiákus, 1964
magasplasztikájú kerámia relief, 10 m²
Salgótarján, Karancs szálló (Fogadótér)
Magasplasztikájú kerámia fríz, 1965–66, 30 m²
Miskolc, Műszaki Egyetem (műhelycsarnok)
Nemzetek zászlói, 1966
festett, mázas csempeburkolat, 30 m²
Budapest, Népstadion (játékcsarnok)
A sejtek világa, 1969
magasplasztikájú kerámia relief, 21 m²
Kazincbarcika, Kórház (előcsarnok)
Figurális terrakotta frízek, 1968–70
Hódmezővásárhely (Műteremházak) 36 m²
Függőleges ritmusok, 1971
mázas kerámia, relief, 20 m²
Beremend, Cementmű (irodaház)
Daktiloszkópia, 1972
fehérmázas kerámia relief, 21 m²
Kazincbarcika, Kórház (előcsarnok)
Ritmus, 1974
terrakotta, térplasztika, 200 cm
Balatonszemes, Kormányüdülő (park)
Kocsihajtó, 1974
terrakotta, térplasztika
Budapest XVII., Óvoda (kert)
A régi városközpont emlékére, 1975
magasplasztikájú terrakotta fríz, 60 m²
Veszprém, új városközpont (üzletsor)

Kiállításaim

1962 Fényes Adolf Terem, Budapest
Nemzetközi Kerámia Kiállítás, Prága – ezüstérmet kaptam –
1963 Nemzetközi Kerámia Kiállítás, Faenza
1964 Nemzetközi Kerámia Kiállítás, Faenza
1965 Nemzetközi Kerámia Kiállítás, Faenza
1965 V. Országos Iparművészeti Kiállítás, Budapest
1967 Nemzetközi Kerámia Kiállítás, Istambul
1968 Mai Magyar Kerámia Kiállítás, Siklós
1970 Nemzetközi Kerámia Synposion, Siklós
Nemzetközi Kerámia Biennálé, Vallauris itt a „Kocsihajtó" c. munkámmal nyertem díjat, amely a Vallauris-i Kerámia Gyűjteménybe került.
Nemzetközi Kerámia Biennálé, Sopot – diplomát nyertem –
1972 Nemzetközi Kerámia Kiállítás, London
Nemzetközi Kerámia Biennálé, Vallauris
1974 Nemzetközi Kerámia Biennálé, Vallauris – diplomát nyertem –
Szocialista Országos I. Iparművészeti Quadriennáléja, Erfurt
1975 VI. Országos Iparművészeti Kiállítás, Budapest
Köztulajdon Kiállítás, Budapest

Szt. György (Fülkeplasztika – mázas kerámia)
Méret: 30 cm

1976 Nemzetközi Kerámia Biennálé, Sopot
Nemzetközi Kerámia Biennálé, Vallauris
1977 Mai Magyar Iparművészeti Kiállítás, Prága
Országos Kerámia Biennálé, Technika Háza, Pécs; I. 1968; II. 1970; III. 1972; IV. 1975.

A meghívót és a plakátot tervezte:
Horpácsi Miklósné Horváth Emília

Készült: az IPSZÁM Nyomdában – 1993.

KÉK ISKOLA

GALÉRIA

Tisztelettel meghívjuk 1993. szeptember 6-án (hétfőn) 18 órakor

Csekovszky Árpád

kerámikus, Munkácsy-díjas Érdemes Művész kiállítására.

Megnyitja ***dr. Losonci Miklós*** *művészettörténész, egyetemi tanár*

Megtekinthető 1993 szeptember 6–27-ig, hétfőtől–péntekig 6–18 óráig. Hétfőn tárlatvezetés és studió 10–15 óráig.

Megközelíthető a Boráros tértől HÉV-vel a Polgármesteri Hivatalig, onnan a 159-es busszal a Kék Iskoláig, Rákosi Endre u. 138.
✆ 276-0767

Életrajzom

1931-ben születtem Csikóstöttősön, Baranya megyében. Budapesten az Iparrajziskolát 1946–51-ig, a Magyar Iparművészeti Főiskolát 1951–56-ig végeztem el. Mestereim Gádor István és Borsor Miklós voltak.

1957-től a Főiskola kerámia szakosztályát vezetem.

☆

Díjaim

1962-ben Munkácsy-díjat,
1975-ben Országos Kerámia Biennálé (Pécs) első díját és
1977-ben Érdemes Művész kitüntetés kaptam.
1977-ben a Kulturális Minisztérium nívódíjjal jutalmazta Veszprémben a városközpontban felállított munkámat

☆

Magamról

Egy Baranya megyei kis faluban születtem Csikóstöttősön 1931-ben. Rákosligetre 1939-ben kerültem, azóta itt élek és dolgozom. Iskoláimat is itt kezdtem. Gimnáziumba Gödöllőre a premontreiekhez jártam, majd Budapesten a Szépmíves Liceumba, és onnan az Iparművszeti Főiskolára kerültem. 1956-ban szereztem diplomát. Mestereim Borsos Miklós és Gádor István voltak.

1957 óta a főiskola tanára vagyok.

Számos hazai és külföldi kiállításon vettem részt, ahol több díjat és kitüntetést kaptam. Önálló kiállításom Budapesten 1962–1978–1986. volt.

1962-ben Munkácsy-díjat, 1977-ben Érdemes Művész kitüntetést kaptam. A kerámia területén főleg az építészethez kapcsolódó munkákat készítettem. A kerületben is több munkám valósult meg.

A kerámia mellett rajzolok, festek. Úgy érzem, így teljes ez a tevékenység és kitölti az életemet, örömömre szolgál.

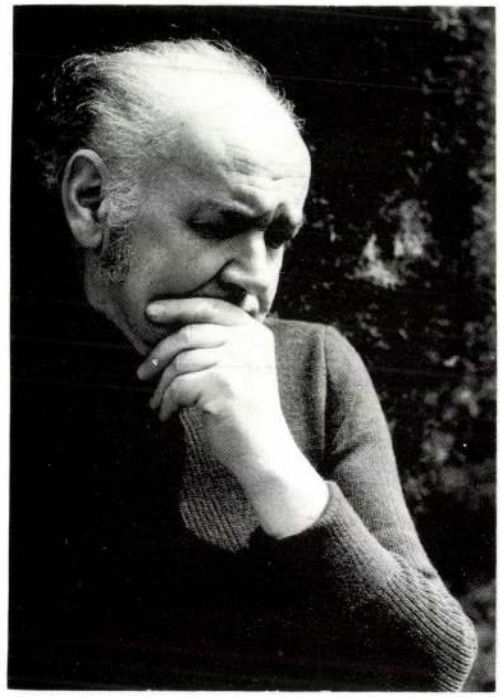

Csekovszky Árpád

CSEKOVSZKY ÁRPÁD kerámiaszobrai

Pályakezdésének esztendejében, 1956-ban mintázta a „Kakas"-t, – azóta minden műve önmagát ébreszti úgy, hogy ezzel párhuzamosan a világ rejtőző rétegeit elemzi, értelmezi. Minden kerámiája nemcsak szobor, hanem fölfedezés, kolombuszi tett. Kincset őriz, szárnyal, teremt belső tűzzel és a megküzdött formarend fegyelmével.

Samottba, vörös agyagba feledkezett rajzi álmai sűrű jelek, világos, tisztázott képi rendszerek, – egyszerre közvetítik az eszményt és a valóságot. Csekovszky Árpád behelyettesíti az élményt és a gondolatot az anyagba, – így emelkedik minden alkotása a kerámia közegében szobrászattá és költészetté egyben. A létrehozott alakzat az elmélyülés fölfedező útjának hiánytalan fölismerése és végső fázisa. Már nem küzdelem, hanem érték. Már nem idő, hanem időtlenség.

Mindenki Kolombusz Kristóf, – Csekovszky Árpád is. Mi az Ő fölfedezett földrésze? A nagyítás. A kiemelés. Annak láttatása, hogy minden a lét központja, – nemcsak az ember –, a béka is király. A forma az élet ősképe és holnapja, – a lelkület testesülése. Nagyít, – máskor kisebbít, így foglalja el otthonát a pécsi katedrális és a veszprémi belváros mázas faliképein, mely közmondásos képi tömörítésével festői és szobrászi elemeket is tartalmaz. Ünnepli a szépséget a női testben, megörökíti a „Kocsi" ma is érvényes, kerekeken gördülő ősi alakzatát, – izgalmas megoldása a „Kocsihajtó", a „Lovas". Érzékelteti az új formátumában a régi szelvényeit, – összetett időt rögzít a térbe szerkesztett szobrászi jel.

Gondolatköre föltárja a magyar századok karakterét, – „Kereszt-változatai" olyan önvallomások, melyek az élet egyetemes szimbólumának ábrái. Értékrendje egyenletes, harmóniát sugároz művészete, hozzájárul fölemelkedésünkhöz.

Losonci Miklós

„IDOL" festett samot plasztika
Méret: 80 cm

kerámikus MKT

CSEKOVSZKY ÁRPÁD

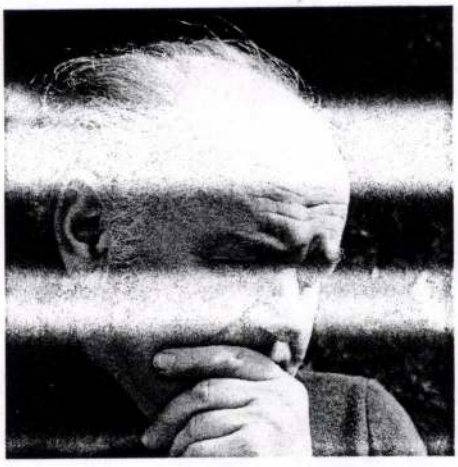

Csekovszky Árpád

Egy Baranya megyei kis faluban születtem Csikóstötösön 1931-ben. Rákosligetre 1939-ben kerültem, azóta itt élek és dolgozom. Iskoláimat itt kezdtem. Gimnáziumba Gödöllőre a Premontreriekhez jártam, majd Budapesten a Szépmíves Líceumba és onnan az Iparművészeti Főiskolára kerültem, a kerámia osztályra 1950-ben. 1956-ben szereztem diplomát. Tanáraim voltak: Borsos Miklós, Gádor István és László Gyula 1957-ben Borsos Miklós mellett tanársegéd lettem, és egyúttal megbíztak a kerámia szak vezetésével, amit mint egyetemi docens 1985-ig folytattam. Világnézeti fölfogásom miatt tanárnak nem neveztek ki. Nyugdíjba vonulásom után 1992-ben címzetes egyetemi tanár lettem. Jelenleg is itt oktatok az Iparművészeti Főiskolán. A kerámia területén főleg az építészethez kapcsolódó munkákat, plasztikákat készítettem. Munkáim számos középületen találhatók. Vidéki városokban is: Debrecen, Szentes, Kaposvár, Miskolc, Kazinbarcika, Hódmezővásárhely, Budapest, Veszprém, Salgótarján, stb. A kerámia mellett festek, rajzolok. Úgy gondolom így teljes ez a tevékenység, kiegészíti munkámat és örömömre szolgál. Tagja vagyok a Keramikusok Társaságának, és 1970 óta a Nemzetközi Kerámia Akadémiának.

Önálló kiállításom Budapesten:
1962, 1978, 1986, 1992, 1993

Fontosabb csoportos kiállítások:
1962 Prága, Nemzetközi Kerámia Kiállítás
1963-65 Faenza, Nemzetközi Kerámia Kiállítás
1965 Országos Iparművészeti Kiállítás, Budapest
1967 Istanbul
1968 Siklós
1970 Siklós, Vallauris, Sopot
1972 London, Vallauris
1974 Vallauris
1975 Országos Iparművészeti kiállítás, Budapest
1976 Sopot, Vallauris
1977 Prága

A Pécsi Biennálékon rendszeresen részt veszek

Díjak:
1962 Munkácsy díj
1962 Prága (ezüst érem)
1975 Pécs, Kerámia Biennálé első díj
1977 Érdemes Művész
1970 Valluris Biennálé első díj
1977 Kultúrális Minisztériumi Nívó díj

I was born in a small village Csikóstöttös in 1931. We mowed to Rákosliget in 1939 and have lived there since that time. After leaving the former Premonstratensian Grammar School in Gödöllő. I attended the School of Fine Arts. I graduated in Ceramics at the College of Applied Arts in 1956 where my teachers were Miklós Borsos, István Gádor and Gyula László. From the following year I started to work as an assistant to Miklós Borsos and was also appointed Head of the Department of Ceramics at the College of Applied Arts and continued to teach there as a Reader until 1985. As a result of my ideological opinion I was not appointed professor. Shortly after retiring from the College I was elected to an Honorary Professor in 1922. I am still teaching there.
The majority of my works are reliefs made specially to public buildings and can be seen in numerous places both in Budapest and provincial towns such as Debrecen, Szentes, Kaposvár, Miskolc, Kazincbarcika, Hódmezővásárhely, Veszprém, Salgótarján etc.
To make my work as a complete I paint and make sketches which altogether gives me great pleasure in life. I have been member of the International Academy of Ceramists since 1970 and joined the Association of Ceramists in Hungary.
I had a solo exhibitions in Budapest in 1962, 1978, 1986, 1992 and 1993.

I attended the following major group exhibitions:
1962 International Ceramics Exhibition, Prague
1963-65 International Ceramics Exhibition, Faenza
1965 National Exhibition of Applied Arts, Budapest
1967 Istanbul
1968 Siklós, Hungary
1970 Siklós, Vallauris, Sopot
1972 London, Vallauris
1974 Vallauris
1975 National Exhibition of Applied Arts
1976 Sopot, Vallauris

Since 1968 I have participated at the Biennial Festivals in Pécs.

Awards:
1962 Munkácsy Award
1962 Second Prize, Prague
1970 First Prize, Biennial, Vallauris
1975 Main Award, Ceramics Biennial, Pécs
1977 Artist of Merit Award
1977 Award if Ministry of Education

Rákosliget

1998. február *IV. évfolyam 1. szám*

1%

Személyi jövedelemadója 1 százalékával idén is támogassa a rákosligeti civil szervezeteket!

Idén már személyi jövedelemadónk 2 százalékának, pontosabban 2x1 százalékának közcélú felhasználásáról rendelkezhetünk. Az egyik 1 százalékkal - csakúgy, mint tavaly - civil szervezeteket és kulturális intézményeket támogathatunk, míg a másik 1 százalékot valamelyik egyház javára ajánlhatjuk fel.

A törvény értelmében az adó 1-1 százalékáról csak teljes egészében és csak egy-egy szervezet, intézmény illetve egyház javára lehet rendelkező nyilatkozatot adni. Az önadózók részére az APEH a kiküldött adóbevallási csomagban egy-egy formanyomtatványt mellékelt e célra. A nyilatkozat azonban egy üres papírlapon is megtehető. A nyomtatványokra a támogatni szándékozott szervezet nevét és adószámát (egyházak támogatása esetén a négyjegyű technikai számot) kell ráírni, majd azt egy vele azonos méretű borítékba kell helyezni, amelyet le kell zárni. A borítékon az adófizető személy nevét, lakcímét és adószámát kell feltüntetni. A lezárt borítékot az önadózóknak az adóbevallási csomagba kell beletenniük, s azzal együtt március 20-ig postára adniuk, a nem önadózók pedig a munkáltatójuknak adhatják át március 25-ig.

A támogatott szervezetek a pénzt csak közcélra fordíthatják, amit az APEH ellenőrizni jogosult. Az összeg felhasználásáról szóló beszámolóikat pedig legkésőbb 1999. októberéig sajtóközleményben nyilvánosságra kell hozniuk.

Tavaly négy rákosligeti szervezetet, illetve intézményt ajánlottunk figyelmükbe. Mind a négy megfelelt a törvény által előírt szigorú feltételeknek, s így az APEH ősszel folyósította számukra a tavaly év elején felajánlott összegeket. A Csaba-Liget Alapítvány 120.752.- Ft-ot, a Rákosligeti Polgári Kör 70.511.- Ft-ot, a Szuper Suli Alapítvány 868.102.- Ft-ot, a Rákosligeti Közösségi Ház pedig 58.000.- Ft-ot kapott a ligeti adófizető polgároktól. E rendelkezési jogunkkal tehát idén is érdemes élnünk, hiszen így adónk egy csekély részéről biztosan tudhatjuk, hogy közvetlenül Rákosliget javát szolgálja!

Rákosligeten ez évben is négy helyi szervezet, illetve intézmény (Csaba-Liget Alapítvány, Rákosligeti Polgári Kör, Szuper Suli Alapítvány, Csekovszky Árpád Művelődési Ház) kéri Önt, hogy jövedelemadója 1 százalékával közülük valamelyiket támogassa.

Ne feledje, bármelyiket is támogatja, azzal városrészünket, Rákosligetet támogatja! A most felajánlott összeggel Ön is hozzájárulhat az 1999. évi centenáriumi rendezvénysorozat sikeres megrendezéséhez!

Köszönjük!

Névadó ünnepség Rákosligeten

Ez év január 1-jétől új névvel és új arculattal jelenik meg a Rákosligeti Közösségi Ház, tudatja az intézmény *Ajánlója*, melyet jó időben, még a karácsonyi ünnepek előtt kaptam meg postán. Az új név: *Csekovszky Árpád Művelődési Ház*, s az új embléma a művésznek egy korai, terrakotta tondója. A körkompozíció lendületes vonalvezetéssel jeleníti meg a kéziszövés harmonikus szépségét.

Január 4-én, vasárnap délelőtt rendezték meg a névadó ünnepséget, melyre a kerület elöljáróin kívül eljöttek a kerület művészei, a közintézmények vezetői, ismerősök, szomszédok és barátok. Eljött Pannonhalmi Zsuzsa, a Magyar Keramikusok Társaságának titkára és Gerzson Pál is, a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének elnöke, akiről kiderült, hogy Rákosligeten járt elemi iskolába, Thury Leventét (Ferenczy-díjas keramikusművész) pedig Dombóvári Antal közös osztályképpel várta és üdvözölte. Lám, milyen kicsi a világ, s úgy éreztük, hogy annak közepe most éppen Rákosliget. A szabadtéri Vivaldi-zene hangjai alatt folyamatosan érkeztek a vendégek, Csekovszky Árpád tanítványai, pályatársai, tisztelői. A művelődési ház és a Maros mozi közötti tér megtelt emberekkel.

Tizenegy órakor Prém János, a Csekovszky Árpád Művelődési Ház igazgatója üdvözölte a vendégeket, és felkérte Kátai Péter polgármestert a ház falán elhelyezett Csekovszky Árpád-emléktábla leleplezésére. A polgármester meleg szavakkal méltatta a művész pályáját, tiszta emberségét és hűségét szűkebb pátriájához. Méltó példaképet választott a ház Csekovszky Árpádban, aki sohasem valami vagy valakik ellen tevékenykedett, hanem a kultúráért, a tiszta emberi alkotómunkáért, művészetért, s ezen keresztül embertársaiért. Az elegáns márványtáblát Szabó Mihály készítette, s a következő szöveget véste rá: "Vidékinek mondtak, és én ezt vállaltam. Szerettem ezt a félfalusi, félkisvárosi környezetet, ahol a házból a kertbe léptem, ismertem mindenkit, s az utcákból hamar kiértem a határba. Sose vágytam innen elköltözni... Csekovszky Árpád (1931-1997) Munkácsy-díjas keramikus, érdemes művész, címzetes egyetemi tanár, a XVII. kerület díszpolgára." A márványtáblára Ács József rákosligeti szobrászművész bronz domborművét is ráerősítették, mely Csekovszky Árpád portréját ábrázolja. Mindannyiunk örömére ismét remekelt a szobrász, jól megragadva Csekovszky Árpád karakterét nemcsak formai értelemben, hanem egész emberi lényét illetően is.

Ezután Thury Levente, Csekovszky Árpád tanítványa beszélt mesteréről. Elmondta, hogy a támogató szeretet jellemezte viszonyát tanítványaihoz nemcsak a főiskolai tanítás során, hanem pályatársként is.

(FOLYTATÁS A 2. OLDALON)

Adója 1 százalékának felajánlásával idén is támogassa városrészünket, Rákosligetet!

Csaba - Liget Alapítvány (adószám: 18048755-1-01)

Az Alapítványt a Polgári Kör hozta létre 1993-ban. Az Alapítvány célja - egyebek mellett - az, hogy hozzájáruljon Rákosligeten és Rákoscsaba-Újtelepen a polgári társadalom önszerveződéséhez, a helyi hagyományok és kulturális értékek ápolásához és megőrzéséhez, a helyi nyilvánosság megteremtéséhez, a természeti és épített környezet ápolásához, védelméhez és fejlesztéséhez. E célok jegyében támogatta az Alapítvány az elmúlt években többek között a Polgári Kör, a RAC, a RÁZENE, a ligeti cserkészcsapat, a Hősök terei és a Diadal úti iskolák, a Heltai téri és a Robogó utcai óvodák és a Közösségi Ház tevékenységét, kezdeményezéseit. Az Alapítvány fő célja ez évben, hogy a centenáriumi emlékév megrendezéséhez minél több támogatót szerezzen.

Csekovszky Árpád Művelődési Ház (adószám: 15517021-2-01)

A Művelődési Ház 1991 óta működik önálló művelődési intézményként a kerületi Önkormányzat fenntartásában. Működését önkormányzati támogatásból és saját bevételeiből finanszírozza. A Ház a Rákosligeten és Rákoscsaba-Újtelepen élők társas kapcsolatainak, művelődésének és szórakozásának színtere, kulturális értékek hordozója és közvetítője. Célja e régió kulturális-közösségi igényeinek szolgálata, e városrészek kulturális hátrányainak enyhítése. A Ház éves programjának kiemelkedő eseményei a Művészeti Napok, a Ligeti Majális vagy a Művészeti Szalon rendezvényei, köztük a Polgári Körrel közösen rendezett kiállítások.

Rákosligeti Polgári Kör (adószám: 18048748-1-01)

A Polgári Kör 1992 őszén alakult. Az egyesület célja, hogy támogassa Rákosligeten a helyi közélet demokratikus fejlődését. Ennek érdekében különösen a helyi hagyományok ápolásában, a helyi kulturális élet színesítésében, a környezet védelmében és szépítésében, a civil társadalom önszerveződésének segítésében és a helyi érdekek képviseletében kíván tevékenyen részt vállalni. A Kör tavaly egyik kezdeményezője volt a ligeti centenáriumi emlékkő felállításának. A Polgári Kör előtt álló legnagyobb feladat Rákosliget centenáriumának méltó megünneplése 1999-ben, a 100 éves évfordulóra tervezett rendezvénysorozat megszervezése.

Szuper Suli Alapítvány (adószám: 18015827-2-42)

Az Alapítványt öt magánszemély hozta létre 1992-ben. Az Alapítvány célja - egyebek mellett - elősegíteni a Hősök terei iskola tanulóinak szellemi és testi fejlődését, az iskola nevelési-oktatási feltételeinek javítását, színvonalának fejlesztését, műszaki, művészeti és kulturális tevékenységek, tanulmányutak, nyári táborok és sporttevékenységek szervezését és a más iskolákkal való kapcsolattartást. Az Alapítvány támogatja a pedagógusok szakmai továbbképzését, a tanulók és a pedagógusok számára teljesítmény-orientált ösztönző rendszer kialakítását, valamint mindezen célok megvalósításához a szükséges eszközök beszerzését.

NÉVADÓ ÜNNEPSÉG RÁKOSLIGETEN

Emberi karakterében - úgy véli - fontos szerepet játszott lakóhelyének kertvárosi-falusi jellege is. A nyugodt, elmélyült munkához ez a csendes, emberléptékű közeg felelt meg a legjobban, ahol ha kisétált a határba, egyedül lehetett gondolataival.

Az ünnepség a Csekovszky Árpád Művelődési Ház színháztermében folytatódott. Dombóvári Csaba, Rákosliget önkormányzati képviselője köszöntötte a megjelenteket és a Csekovszky családot. Ezt követően Szalay Miklós, a Magyar Állami Operaház karigazgatója elmondta, hogy sok szál fűzi a Csekovszky családhoz, és nagy örömére még két Csekovszky-tanítvánnyal is együtt dolgozik az Operaházban: keramikusként diplomázott az Iparművészeti Főiskolán Csavlek Etelka Liszt-díjas érdemes művész, az Operaház magánénekese és Keszthelyi Csilla is, aki a kórus tagja. Ezután egy igen magas színvonalú zenei műsornak voltunk részesei. Molnár András Erkel Ferenc *Bánk bán*jából a "Hazám, hazám" áriát, majd Csavlek Etelka a *Hunyadi László*ból Erzsébet imáját adta elő. Bokor Jutta (rákoshegyi énekesnő) vérbő előadásában Bizet *Carmen*jéből hallottunk részleteket. Bokor Jutta és Csavlek Etelka kettőse Offenbach *Hoffmann meséi*ből a *Barcarollát* adta elő, végül az Operaház kórusa három jelenetet énekelt és játszott is el Donizetti *Don Pasquale*jából.

A műsor végén Csekovszky Árpádné lépett a mikrofonhoz, hogy meghatott szavakkal köszönje meg a szép és magas színvonalú ünnepséget. Elmondta: a család megtisztelőnek érezte a kérést, hogy a közösségi ház felvehesse férje nevét, s ennek jeléül ajándékot adott - egy egyedi reliefet - a művész hagyatékából a művelődési háznak. A dombormű 1995-ben készült, madarakat ábrázol, amint csoportosulnak, föl-fölrebbennek. Azt kívánta a művelődési háznak, hogy mint a madaraknak a madáretető, úgy szolgáljon az embereknek gazdagon osztva a kultúra éltető magvait. Szavait nagy taps fogadta. A nagyszámú közönség ezután kis kamarakiállítást láthatott az oldalsó teremben Csekovszky Árpád munkáiból, melyet Parrag Emil festőművész, a Rákosligeti Polgári Kör elnöke rendezett.

Kívánjuk, hogy a Csekovszky Árpád Művelődési Ház folytassa régi elnevezése és arculata maradandó hagyományait, és Csekovszky Árpád neve méltó példaképként tovább sarkallja kultúraközvetítő szolgálatának minél magasabb szintű ellátását.

ALBRECHT JÚLIA

(Az írás a *Rákosvidék* 1998. januári számában jelent meg.)

MEGHÍVÓ

1998. február 18-án 18 órakor
a Dozsa Művelődési Házban (1173 Budapest Pesti út 113.)
a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara szervezésében
kerül sor a XVII. kerületi vállalkozók küldöttgyűlésére,
melyre tisztelettel meghívunk
minden kerületi vállalkozót.
Megjelenésére feltétlenül számítunk!

Tisztelettel
BKIK XVII. kerületi tagcsoport
elnöksége

Közalapítvány a művészetért

Csekovszky Árpád (1931-1997) Munkácsy-díjas keramikusművészt 1996-ban választotta a Képviselő-testület Budapest Főváros XVII. kerület díszpolgárává. Fél év múlva eltávozott közülünk, már életmű-kiállításának megnyitóját sem érhette meg. A vele folytatott beszélgetések emléke sokunkban még elevenen él, alkotásai megidézik emberi és művészi egyéniségét. Művei túlnyomó részt rákosligeti műtermében és kertjében találhatóak, mintegy hű keresztmetszetét adva ezzel teljes életművének. Több alkotása még életében közgyűjteményekbe került, egyes művei pedig megrendelésre készültek, s köztereken, középületeken láthatóak. A műteremben és a kertben található hagyaték roppant kulturális örökség!

Csekovszky Árpád eszmei és művészeti hagyatékának megőrzése, a XVII. kerület kulturális értékeinek gyarapítása és a helyi képző- és iparművészeti élet támogatása érdekében az Önkormányzat Képviselő-testülete "Csekovszky Árpád Művészeti Közalapítvány" elnevezéssel közalapítványt alapított.

A közalapítvány célja, hogy támogassa és közreműködjék Csekovszky Árpád hagyatékának megőrzésében, gondozásában és a közönség számára hozzáférhetővé tételében, ennek keretében a művész összes műalkotásának tudományos igényű feldolgozásában, a műalkotások állandó és időszaki kiállításokon történő bemutatásában a művész egykori műtermében és más kiállítóhelyen, valamint a művész egykori műtermének emlékházzá történő átalakításában és az emlékház működtetésében. A közalapítvány célja továbbá, hogy díjat alapítson és adományozzon az arra érdemesnek ítélt képző- és iparművészeknek, s hogy támogassa a helyi képző- és iparművészeti életet, gyarapítsa a XVII. kerület kulturális értékeit. A közalapítvány induló vagyona 700.000.- Ft, ezen belül a törzsvagyon 250.000.- Ft, mely nem csökkenhet.

A képviselők a közalapítvány kuratóriumának elnökéül Csekovszky Árpádnét, tagjainak pedig Albrecht Júlia keramikusművészt, Dombóvári Csaba és Gyöngyössy Márton önkormányzati képviselőket, Pannonhalmi Zsuzsannát, a Magyar Keramikusok Társaságának titkárát, Parrag Emil festőművészt és Prém Jánost, a Csekovszky Árpád Művelődési Ház igazgatóját választották meg. A közalapítvány felügyelőbizottságának elnöke Kátai Péter polgármester, tagjai pedig dr. Bánk Endre és Reuter Lajos, a Képviselő-testület Művelődési és Tájékoztatási Bizottságának külső (nem képviselő) tagjai lettek.

Az elmúlt év során több kerületi művész és civil szervezet kezdeményezte, hogy a XVII. kerületi Önkormányzat terjessze fel néhai díszpolgárát, Csekovszky Árpádot Kossuth-díjra vagy - ha ennek jogszabályi akadálya van - más magas állami kitüntetésre. A keramikus szakma, a Magyar Keramikusok Társasága 1979 óta évente ajánlotta a művészt Kossuth-díjra. A helyi művészek, polgárok kezdeményezését most Dombóvári Csaba és Gyöngyössy Márton terjesztette a Képviselő-testület elé, amely támogatta azt. Egy érvényes kormányhatározat szerint ugyan posztumusz Kossuth-díjra a Kormány nem tesz javaslatot a köztársasági elnöknek, ám a Kormánynak saját hatáskörében, ha úgy ítéli meg, módja van eltérni ettől. Dr. Hoffmann Attila, a kerület országgyűlési képviselője elmondta, a javaslatról már konzultált államtitkári illetve parlamenti bizottsági elnöki szinten, s támogatásra talált.

Zászló leng majd újra a téren

A Ligeti Öregdiákok Köre és a Rákosligeti Polgári Kör Rákosliget közelgő centenáriuma és az 1848/49. évi forradalom és szabadságharc kezdetének 150. évfordulója alkalmából zászlórúd felállítását tervezi a Hősök terén, a tér délkeleti térnegyedének közepén. Az egykori országzászló helyén felállítandó zászlórúd ötlete 1993-ban merült fel, amikor a Hősök tere részletes rendezési terve készült, s mint javaslat, bele is került a rendezési tervbe.

A két egyesület a zászlórudat 1998. március 15-re szeretné felállítani, s az ünnepnapot megelőző délután kis ünnepség keretében felavatni. A Képviselő-testület már megadta elvi hozzájárulását, így már csak a hatósági engedélyre van szükség a munka megkezdéséhez.

A zászlórúd felállítását követően a kezdeményezők szeretnék folytatni a térnegyed rendezését az érvényes rendezési terv előírásainak megfelelően, annak érdekében, hogy a tér e része is legkésőbb 1999 őszére rendezett formát nyerjen. Ebben számítanak valamennyi rákosligeti polgár tevékeny támogatására, segítségére.

1997-ben a legkézzelfoghatóbb hagyományőrző, lokálpatrióta cselekedet a ligeti centenáriumi emlékkő felállítása volt.

(*Hírhozó*, 1998. január)

"Kell egy csapat..."

A kerületi közművelődési intézmények helyzetéről szóló beszámolóban - melyet januári ülésén fogadott el a Képviselő-testület - olvashatóak az alábbi sorok:

"A Csekovszky Árpád Művelődési Ház adottságait tekintve ideális művelődési tér. Az intézményvezető megtalálta azokat a művelődési formákat, azt a hangulatot, amelyben a lokálpatriotizmusáról jól ismert ligetiek otthonosan, jól érzik magukat. A ház lelke lett a környezetében élőknek, akik magukénak érzik azt. Ez nem természetes, egy intézménynek ritkán sikerül így együtt "lélegeznie" a környezetével. Köszönhető mindez a vezető és az őt körülvevő dolgozók kitartásának, hozzáállásának és nem utolsó sorban a ligeti közönségnek, akik részvételükkel, segítségükkel hálálják meg az intézmény munkáját. (...) A művelődési ház vezetőjének szakmai munkája garancia arra, hogy a volt Maros mozi átalakítása után működtetni tudjon egy olyan közművelődési centrumot, amely Rákosliget, Régi-Akadémiatelep, Rákoscsaba-Újtelep kulturális lehetőségeit maximálisan kihasználja."

Ehhez mi még annyit teszünk hozzá:

Gratulálunk, és köszönjük!

A magyar kultúra napja alkalmából a művelődési és közoktatási miniszter 1998. január 21-én kitüntetéseket adott át a Néprajzi Múzeum aulájában a kultúra, illetve az oktatás és a művelődés területén kiemelkedő munkát végző személyiségeknek. A kitüntetettek között volt Dely Csaba, a Bartók Béla Zeneiskola igazgató-helyettese is, aki Németh László-díjat kapott. Gratulálunk!

Az egykori Kultúrház újra a kultúra otthona lehet

Váratlan fordulat történt az egykori Sport Klub XV. utcai épületének életében. A Képviselő-testület úgy döntött, hogy a patinás épület a jövőben a Csekovszky Árpád Művelődési Ház részeként kulturális, sport és oktatási célokat szolgál majd.

A varroda, amely hosszú ideig működött az épületben, 1995 nyarán közös megegyezéssel elköltözött. (Ez akkor több mint három millió forintjába került az Önkormányzatnak.) 1996 őszén azt javasoltuk, hogy a Bartók Béla Zeneiskola költözzön be az épületbe, hiszen régi otthonát már rég kinőtte, újat építeni viszont sokba került volna. (A Zeneiskolának eleinte tetszett az ötlet, ám később mégis a Pesti úti volt iskolaépület mellett érveltek, s a Képviselő-testület - méltányolva az érveket - úgy döntött, hogy az intézmény oda költözik.) 1997 tavaszán egy kisegyház szerette volna 20 évre bérbe venni az épületet. Ez ellen a Rákosligeti Polgári Kör is szót emelt, mondván, a Sport Klub 1905-ben lakossági részvényjegyzéssel teremtett pénzt az építkezéshez, az épület évtizedekig közösségi-kulturális célokat szolgált, s ezért a jövőben is ilyen célokra kell használni Rákosliget, illetve a kerület valamennyi polgára javára. A szavazás eredményeképpen sem az egyházi oktatási, sem a közösségi-kulturális célú hasznosítás nem kapott megfelelő többséget.

A Képviselő-testület januári ülésén került napirendre a volt Maros mozi emeletének hasznosítására vonatkozó előterjesztés. Ebben azt javasoltam, hogy az emeleten egyrészt egy állandó kiállítást kellene nyitni a Művelődési Ház névadójának, Csekovszky Árpádnak a műveiből, a helyiségek nagyobbik részében pedig kiállítótermeket kellene kialakítani, hogy a Ház a jövőben itt rendezhesse meg tárlatait - ezek tágasabbak és biztonságosabbak lennének, mint a jelenleg e célra használt termek.

A javaslat ellenzői azzal érveltek, hogy az épület központi helyen áll, így az emelet üzleti alapon történő hasznosítása komoly bevételt hozhat, amelyre szükség is van, hiszen az épület felújítása sokba fog kerülni. Dr. Ádám Lórántné és Devánszkiné dr. Molnár Katalin hozzászólásai nyomán végül körvonalazódni látszott a kompromisszum: a mozi emeletének helyiségei nem lakás céljára szolgáló helyiségekként hasznosulnak üzleti alapon, míg a XV. utca 23. sz. épületben kulturális tevékenységek kaphatnak helyet. A tárgyalás szünetében ezért előkerestem, s némileg átdolgoztam a tavaly tavasszal egyszer már előterjesztett javaslatot, melyet a Képviselő-testület végül a szükséges minősített többséggel elfogadott.

A döntés értelmében tehát a Maros mozi emeleti helyiségeit az Önkormányzat úgynevezett "nem lakás céljára szolgáló" helyiségekként kívánja hasznosítani a LAKÁS-17 KFT üzemeltetésében. Az emeleten ugyanakkor egy-egy szoba a Rákosligeti Polgári Kör és a Rákoscsaba-Újtelepért Egyesület elhelyezésére szolgál majd. Az emeleti rész felújításának ütemezéséről a Képviselő-testület az egész épületre vonatkozó felújítási program keretében dönt majd.

Az Önkormányzat a XV. utca 23. sz. ingatlant a Csekovszky Árpád Művelődési Ház szervezeti keretei között, annak telephelyeként kulturális, sport és oktatási célra kívánja hasznosítani. Ennek keretében az ingatlanon, illetve a rajta álló épületben művelődési és szabadidő centrum, oktatási célokat is szolgáló tornaterem és sportpálya, valamint cserkészotthon kap helyet. A szabadidő centrum három alapfunkciója: alkotó-ház, sport funkció és egyéb közhasznú funkció.

Az alkotó-ház feladata alkotási és szerveződési lehetőséget biztosítani a képző- és iparművészeti, valamint a különböző egyéni és csoportos előadóművészeti tevékenységek részére: képző- és iparművészeti körök, kiállítások, stúdiók, egyéni alkotótevékenység, műhelymunka, "iskola" teremtése, színházi, irodalmi és zenei csoportok, gyermek bábműhely, próbalehetőség máshol működő csoportoknak, stb.

A sport funkció célja, hogy a sportpályán szabadtéri, az alagsorban pedig teremsportolási lehetőségek biztosításával a kerületi polgárok széles körének nyújtson sportolási lehetőséget egyesületi és más formában, illetve testépítő-fitness vállalkozások keretében, továbbá e funkció keretében kap-hatnak helyet a Rákosligeti Atlétikai Club (RAC) és egyéb rákosligeti, régi-akadémiatelepi és rákoscsaba-újtelepi sport-egyesületek.

Az egyéb közhasznú funkció keretében lehetőség nyílik koncertek, színházi előadások rendezésére, illetve fogadások, bemutatók, vásárok, konferenciák, stb. szervezésére a vállalkozói szféra bevonásával.

Az alagsori tornatermet és a sportpályát a Hősök terei iskola külön megállapodás szerint általános iskolai oktatási célra ingyenesen használhatja.

A döntéshozatal során a 28 képviselő közül 15 szavazott igennel, a többiek nem voltak jelen, illetve nem vettek részt a szavazásban. Támogatta az épület közösségi-kulturális célú hasznosítását: dr. Ádám Lórántné, Bakos Péter, Bodnár László, Derczbach Istvánné, Devánszkiné dr. Molnár Katalin, Dombóvári Csaba, Dunai Mónika, Edelényi Szabó Ákos, dr. Hájer Emília, Lengyel Zsolt, ifj. Nagy László, Marschalkó Tamásné, dr. Prikler Judit, Quitt András és Szabó József.

A döntés nem szól arról, hogy mennyibe kerül az épület felújítása, s arról sem, hogy honnan teremthető elő a szükséges összeg. Ehhez előbb alaposan körül kell nézni - elsősorban nekünk, ligetieknek -, s felmérni, hogy milyen külső forrásokat lehetne bevonni a felújítás és a működtetés finanszírozásába. Az épületben majdan folyó tevékenység tényleges tartalma is jelentős részben attól függ majd, hogy mennyi és milyen pénzügyi forrást találunk hozzá.

Az egykori Kultúrház szimbolikus birtokbavételére azonban már tavasszal sor kerülhet. A hagyományos ligeti majális keretében - csakúgy, mint tavaly - ismét lesznek programok az épület színháztermében, s várhatóan sor kerül majd a színpadot és a nézőteret elválasztó fal ünnepélyes lebontására is. Júniusban, az évad zárásaként pedig - hagyományteremtő szándékkal - zenei napok megrendezését tervezi az épületben a Csekovszky Árpád Művelődési Ház.

DOMBÓVÁRI CSABA
Rákosliget önkormányzati képviselője

Művelődés-szervező népművelőt
keres a Csekovszky Árpád Művelődési Ház
(1172 Budapest, Rákosliget, Hősök tere 9.)
Feltétel: felsőfokú ***szakirányú végzettség***
és több éves szakmai gyakorlat
Jelentkezni és érdeklődni személyesen vagy telefonon
Prém János igazgatónál lehet (Tel.: 258-0518)
Jelentkezési határidő: 1998. február 20.

Rákosliget

1997. március *III. évfolyam 2. szám*

Mi lesz a Maros mozival?

Másfél évvel ezelőtt, 1995 őszén olvashattunk e lap hasábjain arról, hogy a Fővárosi Önkormányzat és a XVII. kerületi Önkormányzat közötti megállapodás alapján a kerület megszerezheti a volt Maros mozi tulajdonjogát.

Az elvi döntést követően azonban másfél évnek kellett (kellett?) eltelnie ahhoz, hogy a kérdés jogi szempontból is rendeződhessen. A Fővárosi Közgyűlés Tulajdonosi Bizottságának 1995 nyarán hozott döntését követően először az Önkormányzat késlekedett, míg végül - javaslatomra - tavaly tavasszal a Képviselő-testület napirendre tűzte a kérdést, s úgy döntött, hogy a korábbi egyeztetések során kiválasztott erdőterületekért elcseréli a mozit. Szerződéstervezetünkre azonban a válasz csak decemberben érkezett meg. A késedelem egyik oka az volt, hogy a Fővárosi Önkormányzat részéről egyrészt felmerült a kérdés, vajon az erdők után kell-e ÁFA-t felszámolni, másrészt pedig - miután a jelen esetben forgalomképtelen, illetve korlátozottan forgalomképes erdőingatlanokról van szó - ki kellett kérni a Fővárosi Közgyűlés környezetvédelmi ügyekben illetékes bizottságának véleményét is, továbbá a szerződés érvényes aláírásához szükség volt főpolgármester-helyettesi ellenjegyzésre is.

Miután a Fővárosi Önkormányzat nevében már aláírt szerződéstervezet két ponton eltért attól, mint amit a Képviselő-testület döntése tartalmazott, a szerződés jóváhagyására vonatkozó javaslatot ismét a képviselők elé kellett terjeszteni. A Képviselő-testület 1996. február 27-én - egyhangú szavazással - jóváhagyta a szerződést, az idei költségvetésben pedig 5 millió Ft céltartalékot biztosított az épületrész felújítására. Az emeleten található lakások és más helyiségek tulajdonjogának megszerzése érdekében további tárgyalásokra kerül majd sor.

Az ingatlanrész hasznosítására koncepció-tervezetet terjesztettem a Képviselő-testület elé, melynek kidolgozásában Szűcs László építészmérnök és Prém János, a Közösségi Ház igazgatója voltak segítségemre. Az épület egykor Rákosliget községháza volt, melyet a község a saját, azaz a köz pénzén vett meg e célra, úgy gondolom ezért, hogy az épületet továbbra is közcélok érdekében kell hasznosítani. Javaslatunk szerint az épületrészben - amely a Közösségi Ház részévé válna - fiókkönyvtár, stúdiómozi és a Rákosmenti Helytörténeti Gyűjtemény kapna helyet.

A volt mozit a kerület kezdettől fogva azzal a céllal szerette volna megszerezni, hogy benne a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár keretében fiókkönyvtár nyílhasson Rákosliget és Rákoscsaba-Újtelep polgárai részére, tekintettel arra, hogy a vasúton innen nincs fiókkönyvtár, ugyanakkor e két városrészben több mint 15 ezer ember él. Korábban szóba került a gyógyszertári célú hasznosítás is, ám a gyógyszertár mellett már nem férne el a könyvtár. Elfér viszont a régi mozinak egy "kicsinyített változata", amelynek három funkciója is lenne. Egyrészt filmklubok keretében művészfilmeket, ismeretterjesztő filmeket, illetve filmtörténeti és tematikus sorozatokat vetítene, másrészt a kerületi iskolák tanulói a tananyaghoz kapcsolódó filmeket nézhetnének itt meg, harmadrészt pedig - elsősorban a hétvégeken - családi mozilátogatásra adna lehetőséget a stúdiómozi, elsősorban azoknak, akik csak nehezen tudnak eljutni valamelyik belvárosi moziba. A helytörténeti gyűjtemény nem sok helyet foglal, egy könyvtár szomszédságában pedig hatékonyabban tudják használni a helytörténet iránt érdeklődők.

Csekovszky Árpád: Szent György

A Rákosligeti Polgári Kör is támogatja a javaslatot, amelyet várhatóan a március 20-i ülésén tárgyal majd a Képviselő-testület. Az ülés nyilvános, az érdeklődőket szívesen látjuk.

DOMBÓVÁRI CSABA
Rákosliget önkormányzati képviselője

A Polgári Kör a rádióban

Tavaly késő ősszel a Civil Rádió interjút sugárzott a Rákosligeti Polgári Körről. Az alábbiakban az elhangzott beszélgetés szerkesztett változatát adjuk közre. Köszönjük Magas Pálnak, a rádió munkatársának az interjú megjelentetéséhez nyújtott segítségét.

Civil Rádió: *Sok szeretettel köszöntöm itt, a Rákosligeti Közösségi Házban beszélgető partnereimet, Csekovszky Árpád keramikust, Munkácsy-díjas, Érdemes Művészt, Parrag Emil festőművészt, a Polgári Kör elnökét, Kovács István nyugdíjas iskolaigazgatót, az újjászerveződött helyi cserkészcsapat vezetőjét, s végül, de nem utolsó sorban Dombóvári Csabát, aki az egyesület egyik alapító tagja, a városrész önkormányzati képviselője, s egyben a helyi lap, a* Rákosliget *főszerkesztője. Mikor és hogyan jött létre az akkor még Csaba-Liget néven jegyzett Polgári Kör?*

Dombóvári Csaba: 1991-ben az Önkormányzat képviselő-testülete önálló művelődési házat alapított, azt a közösségi házat, amelyben most beszélgetünk. A Közösségi Ház létrehozott egy klubot Rákosligeti Asztaltársaság néven, s ez a klub alakult át 1992 őszén egyesületté. Akkor az elnevezése Csaba-Liget Polgári Kör volt, ami abból adódott, hogy a 25 alapító tag egy része rákosligeti, másik része pedig rákoscsaba-újtelepi volt. Rákosliget és Rákoscsaba-Újtelep sok szempontból eltérő jellegű városrészek, s ez volt talán a legfőbb oka annak, hogy időközben Rákoscsaba-Újtelepen önálló egyesület alakult, hasonló profillal, mint a miénk. Ennek következtében döntött úgy a közgyűlésünk 1995-ben, hogy az egyesület nevét *Rákosligeti Polgári Körre* változtatja.

Civil Rádió: *Mint főszerkesztőt kérdezem, a helyi lap, a* Rákosliget *megjelentetése összefügg-e a Polgári Körrel?*

Dombóvári Csaba: Természetesen, illetve tágabb értelemben a helyi közösség kialakulásával. Azt gondolom, a polgári társadalom egyik fontos jellemzője, hogy az egyén és a társadalom szintje között különböző elvek és értékek mentén közösségek alakulnak ki. Amennyiben nincsenek meg ezek a közösségek, a családok, a klubok, a baráti körök, az egyesületek, akkor tulajdonképpen nem is beszélhetünk a szó klasszikus értelmében polgári társadalomról. Egy adott lakóterületen élők önmagukban még nem alkotnak közösséget, erre legjobb példa talán egy újonnan felépített lakótelep. Mindenképpen kell valami többlet, ami az adott embercsoportot, népességet közösséggé alakítja. Ez lehet a hagyomány, lehet a vallott értékek hasonlósága, közelsége, de alakulhat barátságok és ismeretségek szövevényén, hálóján is. Bármely módon alakul is ki egy ilyen közösség, annak előfeltétele egymás megismerése, a személyes kapcsolatok létrejötte. A helyi önszerveződésben fontos szerepe van a helyi nyilvánosságnak is, amelynek révén az információk, a gondolatok eljutnak az egyik embertől a másikig. Én ennek a helyi nyilvánosságnak a kialakításában kívántam szerepet vállalni azzal, hogy 1995. áprilisában megalapítottam a *Rákosliget* lapot.

Civil Rádió: *Korábban Csekovszky Árpád volt az egyesület elnöke, majd a legutóbbi tisztújító közgyűlésen Parrag Emil lett az elnök. Mi ennek az oka?*

Csekovszky Árpád: Egy rövid ideig voltam elnöke a Polgári Körnek. Azután egészségi okok és más egyéb ok miatt kényszerültem az elnökséget átadni. De továbbra is részt veszek a vezetőség munkájában, megosztjuk azt a szerepet, amit, mondjuk, egy személy vitt volna, s én azt hiszem, hogy így harmonikus a dolog. Több ötletet, több elképzelést tudunk így megvalósítani.

Civil Rádió: *Ön mint keramikus művész mivel tudja segíteni a Polgári Kör munkáját?*

Csekovszky Árpád: Szakmámnál fogva elsősorban kiállítások szervezésével, létrehozásával, amelyek a Közösségi Ház kamaratermeiben valósulnak meg. Én magam is kiállítok, illetve a településen élő képző- és iparművészek is. Most készülünk egy közös kiállításra, amely decemberben lesz, januárban pedig majd nekem nyílik egyéni kiállításom. Persze csak kamara jellegű, amennyit a helyiség megenged: egy-két kerámia, egy-két festmény, rajz - tehát amivel foglalkozom.

Civil Rádió: *Ön a napokban vette át a "XVII. kerület díszpolgára" kitüntető címet. Mit jelent ez Önnek?*

Csekovszky Árpád: Természetesen örülök a kitüntetésnek, amely nagy megtiszteltetés számomra, s egyben kötelez is. Régóta itt lakom, 1939 óta, ismerem a múltat, ismerem azt a fajta polgári közösséget, amely itt korábban létezett. Gondolok itt a háború előtti vagy a háború alatti évekre. Ezt szeretnénk a Polgári Kör keretein belül, illetve azon kívül is megvalósítani. Olyan rendezvényeket próbálunk itt létrehozni - kiállítások, irodalmi és zenei estek -, amelyek talán vonzzák az embereket, s így közelebb kerülnek egymáshoz.

Civil Rádió: *A Polgári Kör mennyire érezheti a háta mögött a lakosság aktivitását, magyarul, milyen a polgári élet Rákosligeten 1996-ban?*

Parrag Emil: Kezdetben, amikor elkezdtünk ezzel foglalkozni, azaz szélesebb körben próbáltunk programokat, rendezvényeket csinálni, a lakosság nem nagyon mozdult, elég nehéz volt az embereket bevonni. Szerencsére e téren komoly változások történtek. Legutóbbi rendezvényünkön például - amelyen Márk Tivadar és Bényi László művészekkel találkozhattak az érdeklődők - nagyon sok rákosligeti vett részt, s egy hangulatos, kellemes, érdekes eszmecsere alakult ki. Más rendezvényeink esetében is azt tapasztaljuk, hogy a lakosság kezd érdeklődni. Személyesen hozzám is érkezett már jelzés, hogy valaki szeretne tagja lenni az egyesületnek.

Civil Rádió: *Elmondhatjuk tehát azt, hogy a Polgári Körnek van egy magja?*

Parrag Emil: Igen, a mag kezdettől fogva megvan. E magból alakult ki azután a vezetőség, s e köré a mag köré kezdenek az emberek az utóbbi időben csatlakozni. Míg tavaly összesen hatan fizettek tagdíjat, az idén már huszonheten. De nem kizárólag őket tekintjük hozzánk tartozóknak, hanem azokat is, akik tagdíjat ugyan nem fizettek, de eljönnek a rendezvényeinkre, foglalkoznak a kérdéseinkkel.

Civil Rádió: *A kezdetek óta eltelt időben bizonyára nem tétlenkedtek. Melyek azok a célkitűzések, amelyek már megvalósultak?*

Parrag Emil: Az egyesület profilját két tevékenységi kör határozza meg. Egyrészt kulturális, elsősorban képzőművészeti rendezvények szervezése, másrészt pedig az, hogy szépítjük Rákosligetet, hogy valamilyen formában szebbé, jobbá tegyük az itteni emberek életét.

Civil Rádió: *Konkrétan megemlítene egy-két megvalósított célkitűzést?*

Parrag Emil: Megoldottuk a templom kivilágítását, természetesen segítséggel, mert pénzünk nem sok van. Sikerült segítséget kapnunk az Önkormányzattól, és az egyház is segített. Nagyon szerettük volna, ha az I. világháborús hősi em-

lékművet felújítják. Ez meg is történt, az átadására augusztus 18-án került sor. Dolgozunk egy fényképalbumon is. Mint ahogyan a régi rákosligeti emlékekről igen sok képanyag maradt fenn, melyek dokumentáiják mindazt, ami akkoriban történt, hasonló dokumentumgyűjteményt szeretnénk most mi is összeállítani, hogy a későbbiekben utódaink is láthassák, mi történt most Rákosligeten.

Civil Rádió: *Egy kicsit kanyarodjunk vissza a múltba, nosztalgiázzunk! Kovács István tanár úr kitűnő ismerője Rákosliget múltjának, erről egy kis füzetet is megjelentetett. Milyen - úgy tudom - pezsgő élet folyt itt, Ligeten?*

Kovács István: Természetesen nekem is szívügyem Rákosliget, hiszen itt születtem, itt jártam iskolába, itt voltam az ifjúság vezetője régebben is. Mint történelem szakost, izgatott az is, hogy hogyan is alakult ki Rákosliget. Egy-egy mondatban: 1896-ban történt meg az elhatározás, hogy kellene egy község, egy település a lakáshiány miatt. 1897-re sikerült megszerezni a területet - az sem volt könnyű. 1898-ban indult meg a nagy toborzás és az építkezés, s végül 1899 volt az az esztendő, amikor az első lakók, az őslakosok ide beköltöztek, s elkezdődött az élet.

Rendkívül gazdag, nívós kulturális élet alakult ki. A teljesség igénye nélkül néhány nevet szeretnék megemlíteni. A legrégebbiek között itt lakott Zombory László operaénekes. Érdekes, hogy a zenei életnek ma is van folytatása. Innen indult napjaink nagy operaénekese, Gregor József is, aki még az én cserkészcsapatomnak is tagja volt. Híres volt az itteni amatőr zenekar, amelyet Dörner Lajos és Placskó János vezényelt. Ennek hagyományait viszi tovább ma nagy sikerrel a Bartók Béla Zeneiskola, hiszen külföldön is szerepelnek, Dely Csaba és Szabó István vezetésével. Itt született, s ma is itt él napjaink híres karigazgatója, Szalay Miklós. Híresek voltak régen Vándor Károly dalestjei és a Schauschek testvérek, Klotild és Edit zongorahangversenyei. Szép színielőadások is voltak Rákosligeten. Itt élt az a népszerű színész házaspár - Berky Lili és Gózon Gyula - is, akik nemcsak itt laktak, hanem részt vettek a közösség formálásában is. A cserkészek betlehemes játékához Márk Tivadar Kossuth-díjas jelmeztervező, világhírű ember adta a jelmezeket. A fiatalsággal a cserkészcsapat foglalkozott. Ennek egyik alapító tagja volt Sárkány Loránd főiskolai hallgató, később neves festőművész, aki összeszedte a festészet iránt érdeklődőket. Bényi Lászlóval, Kutas Artúrral, Perényi Rudolffal alakítottak egy kis társaságot, s szép emlékek, festmények őrzik ma is az itteni fiatalságuk emlékét. Sok mindent mondhatnék még a régi világról. Egy biztos: azok a fiatalok, akik akkor éltek, kedvelték, szerették egymást, közösségben éltek. Így nem csoda, hogy elszakíthatatlan szálak fűzik őket Rákosligethez. Mi most azzal foglalkozunk, hogy megpróbáljuk ezt feleleveníteni - talán egy kicsit a nyomdokukban járva -, hogy kellemes és kedves lakóhely legyen Rákosliget. Annak ellenére, hogy Pestre járunk be dolgozni, Pestre járunk felsőbb iskolába, amikor hazajövünk, igazából itt érezzük otthon magunkat.

Civil Rádió: *100. születésnapjára készül Rákosliget. Az előbb már említett négy évszámot. Mégis, melyik az az év, amikor megünnepelhetnénk a 100. születésnapot?*

Kovács István: Én azt tartanám helyesnek, ha 1899-hez, azaz a beköltözés évéhez kapcsolódna a századik évforduló. Addig folyhatnak az előkészületek, addigra egy kicsit szebbé, egy kicsikét vonzóbbá tudnánk még tenni Rákosligetet. Az lenne méltó, ha 1999-ben ünnepelnénk Rákosliget 100. születésnapját.

Rákosliget története X.

Bélley Géza, Rákosliget jegyzője így emlékezett vissza az 1919 nyarán történtekre:

"Üzletekben vásárolni csak úgy lehetett, ha az utczabizalmi megállapította a vásárló igény-jogosultságát, s a direktórium annak alapján utalványt állított ki a vásárlandó czikkre.

Községünkben két mozgófényképszínházat szocializált a direktórium. Az egyiket, mely a községháza épületének földszinti helyiségében volt elhelyezve, a rákoscsabai direktórium kérésére földbirtok és igás erő ígérése ellenében leszereltette a direktórium, s Rákoscsabára szállította át (...) Tulajdonosát készpénzfizetése mellett üzletvezetőnek alkalmazták. A másik mozgószínházat, mely a "Sport Club" épületében volt berendezve, s Leicht György tulajdonát képezte, szintén köztulajdonba vette a direktórium. (...)

Az egyházak javait, mely takarékpénztári könyvekben volt, beszolgáltatás végett Belánka György munkástanácstag vette át. Ez azonban nem szolgáltatta az értékeket az állami pénztárhoz, hanem magánál tartotta a commun bukásáig, amikor a községi elöljáróságnak átadta, honnét az egyházak hiánytalanul visszakapták vagyonukat.

Vallási téren semmi különösebb zavar elő nem fordult, mindenki szabadon imádhatta istenét a diktatúra alatt is, csupán a vallás oktatást szüntették meg az iskolákban, s a párbér fizetés kötelezettségét törölték el, de nem gátolták meg az önkéntes egyházi adózást. (...)

A munkástanácsnak és a direktóriumnak a község lakosságával szemben való magatartására nézve jellemző, hogy megtagadták azon távirati rendelet végrehajtását, mely a községből túszok összeszedését és beszállítását rendelte el. A munkástanácsnak és a direktóriumnak a népbiztosi rendelettel történt ezen nyílt szembe helyezkedése azzal magyarázható, hogy községünkben nincsenek nagy társadalmi ellentétek. Lakosságunk kevés kivétellel a középosztályhoz tartozik. Itt nem áll szemben egymással nagytőke és proletariátus. A munkástanácsban is a nagyobb százalék higgadt, megfontolt elem volt. (...)

Az egyéni szabadságot teljesen lenyűgöző és minden emberi jogot megcsúfoló communizmus ellen érzett olthatatlan gyűlölet és végső elkeseredés mind hangosabb és hangosabban kezdett megnyilvánulni a lakosság hangulatában. (...) Ezek voltak Pintér József, Foltin Géza és Kundráth Gyula polgártársak, kiket ellenforradalmi magatartásuk miatt a direktórium le is tartóztatott, s a budapesti forradalmi törvényszékhez kísértették be, honnét egy heti fogság elszenvedése után csak sok utánajárással lehetett őket kimenteni. (...)

Augusztus 10-én (...) a Rákoskeresztúron állomásozó 27-ik román gyalogezred 2-ik százada bevonult Rákosligetre, s két hétig tartotta megszállva községünket. (...) A megszállás ideje alatt a román legénység által elkövetett apróbb lopások és egyéb harácsolásokból eredő bejelentett kár összesen 52727 korona. (...) A legsúlyosabban érintette a tulajdonképpen hivatalnokokból álló lakosságot az a körülmény, hogy a vonatközlekedés szünetelése miatt gyalog voltak kénytelenek Budapestre hivatalaikba bejárni, mely alkalommal teljesen védtelenül voltal kitéve a szanaszét kóborló oláh katonák fosztogatásainak. (...) Az ilyen útszéli rablásokból ered a túloldalon kiszámított kár összeg legnagyobb része is."

(Folytatjuk)

DR. DOMBÓVÁRI ANTAL

"Tisztelet Rákosligetnek"

Csekovszky Árpád önálló kamara kiállítását január végén, illetve február elején tekinthették meg az érdeklődők a Rákosligeti Közösségi Házban. A tárlatot Dr. Kálmán Alajos, a Vigyázó Ferenc Művelődési Társaság elnöke nyitotta meg. Az ő beszédéből idézünk néhány részletet:

"Ahogy a *Himnusz* költőjének, Kölcseynek alkotói tevékenysége a közélettől való visszavonulás után a szatmárcsekei magányban teljesedik ki, ugyanígy itt, Rákosligeten teljesedik ki Csekovszky Árpád művészete plasztikáiban, s legutóbb pedig festményeiben. Itt, ebben a teremben egy régi, vissza-visszatérő témának egy új festői látásmódban való kibontakoztatását láthatjuk.

Képei Claude Monet-nak a roueni katedrálisról a nap és az év minden szakában megfestett látomásait juttatják eszembe. Monet csak a katedrális nyugati homlokzatának vízióit hagyta ránk, Csekovszky Árpád túllépett ezen a pécsi, a legjelesebb magyar román kori katedrálisnak különböző felfogásokban, a szobrászra jellemző eszközökkel történő megfestésével. A négy tornyú pécsi katedrális a Rajna menti *Kaiserdom*-ok - Speyer, Worms, Mainz - magyarföldi lecsapódásainak tekinthető. Azoknak a XI. századi épületeknek a testvére, amelyek az invesztitúraharc évszázadában *Westwerk*-jeikkel a császári hatalmat szimbolizálták.

A többször átépített pécsi székesegyházban egykor megtalálható román motívumokat fogalmazza meg újra Csekovszky Árpád, sőt, a tornyok tudatos leválasztásával az épület főtömbjéről Lombardia, illetve Emilia-Romagna katedrálisainak *campanile*-it juttatják eszembe. Talán valamikor így nézhetett ki a pécsi dóm, de nem ez igazán az érdekes, hanem az a lelkület, amivel Árpád ezt a témát sokoldalúan körbejárja. Kérem, csodálják meg ezeket a képeket, és érezzék, hogy hogyan tudja a művész újrafogalmazni a XX. század végén a XI. századi formákat.

Ugyanígy fogalmazza újra Csekovszky Árpád a Kolozsvári testvérek csodálatos Szent György szobrát, a képzőművészet egyik legeredetibb alkotását. A sárkányt megölő Szent Györgyben Csekovszky Árpád a bűn legyőzését szimbolizálja, mint ahogy Isis főpapja, Sarastro áriája a *Varázsfuvola* fináléjában az emberi jóság diadalát hirdeti, amiben lehet hinni, és hinnünk kell.

Folytathatom a bemutatást a csodálatos *Utolsó vacsorá*val, amelyről a felkészülésem során a Ház egyik munkatársa megjegyezte, hogy milyen szokatlan az apostolok elhelyezkedése. Nos, sokkal valószínűbb, hogy az apostolok így helyezkedtek el az asztal körül, mint ahogy Leonardo da Vinci ábrázolja, vagy Salvador Dali látta. Csekovszky Árpád megfogalmazása sokkal inkább megfelel annak a feltételezhető ülésrendnek, melyben elhangozhatott Jézus "hoc est corpus meum...", "ez az én testem..." üzenete. Ennek a csodálatos eseménynek a megfogalmazása is egyéni és talán egyedülálló!

Legyünk büszkék, hogy egy ilyen nagy formátumú művész velünk van, és legyen a kerület eme része különösen büszke arra, hogy ez az élő, ma is alkotó művész nyerhette el elsőként a *"XVII. kerület díszpolgára"* kitüntetést."

Lapunk a Csaba - Liget Alapítvány támogatásával jelenik meg.

Köszönjük a segítséget!

A *Rákosliget* 1996. szeptemberi és novemberi számaiban felhívást tettünk közzé, melyben kértük azok jelentkezését, akik bármilyen információval tudnak szolgálni a II. világháborúban hősi halált halt rákosligetiekről. A felhívásra eddig az alábbi jelentkezések érkeztek.

Dévényi Jenő levélben tájékoztatott a következőkről: Dévényi Dezső, akit 1945. február 8-án hurcoltak el az oroszok, többé nem tért haza; Ádám József már 1941 nyarának végén elesett; Nádasi Jenő, aki a X. utcában lakott, a Donnál esett el; Tóth Lajos tűzszerész zászlóst légi bomba robbanása ölte meg; Major László a X. utcából, Blaska Ferenc a XXII. utcából, akinek apja annak idején a RAC vezetőségi tagja volt, valamint Frey Endre szintén a háború áldozatai lettek.

Örvössy László leírta, hogy testvére, Örvössy Gábor hadapród őrmester 1944. december 7-én Fülek környékén tűnt el, valószínűleg partizán akció áldozata lett.

Kárpáti Tibor édesapjáról, Kárpáti Tiborról írja, hogy 1944. december végén az oroszok munkára vitték őt el, s többé nem tért haza. A háború után, a hagyatéki tárgyaláson hősi halottként nyilvánították holttá.

Pataki Imre közölte, hogy édesanyjának első férje, Balla Emil hadnagy Korotojaknál halt hősi halált.

Dombóváriné Góth Ildikó elmondta, hogy bátyja, Góth Pál a háború végén hadikórházban volt, majd útban hazafelé valahol Romániában eltűnt.

Kulcsár Dezsőné írta, hogy Merényi (Metzl) Lajost 1945. január 28-án XIV. utca 14. alatti lakásából elvitték munkára, s Baskíriában halt meg 1945. május 17-én.

A Kedves Olvasók további információit várom a következő címre: 1172 Budapest I. utca 23., Tel.: 257-6999

DR. DOMBÓVÁRI ANTAL
Rákosmenti Helytörténeti Gyűjtemény vezetője

Adója 1 százalékával, kérjük, támogassa Rákosligetet! Az Ön segítőkészségére is számít a Csaba-Liget Alapítvány, a Rákosligeti Közösségi Ház, a Rákosligeti Polgári Kör és a Szuper Suli Alapítvány. Köszönjük!

Következő számunk tartalmából:

* Elköltözik Rákosligetről a Bartók Béla Zeneiskola
* Sporttörténeti kiállítást rendez a RAC és a Közösségi Ház
* Tudósítás a Polgári Kör közgyűléséről

Rákosliget
A RÁKOSLIGETIEK LAPJA

KIADJA: DATUS BT
FELELŐS VEZETŐ: TAKÁCS LÁSZLÓ
FŐSZERKESZTŐ: DOMBÓVÁRI CSABA
SZERKESZTŐSÉG: 1171 BUDAPEST, SZIGETCSÉP UTCA 108.
LEVÉLCÍM: 1172 BUDAPEST, I. UTCA 23.
NYOMTATÁS: DATUS BT NYOMDÁJA

A zsoltárok könyvéből

A 79. zsoltár

(Szedő Dénes emlékének)

Isten, szolgáid tetemét ölyvek szaggatják,
Mert a Városba özönölt minden aljasság;
Megfertőztették az örök Templom szentélyét,
s feldúlták.

Vérrel áztatva kövei Gidron völgyének. —
Nincs, ki a holtak tetemét kővel födné be;
Lettünk csúf játék, körül a népek örvendő
kedvére.

Meddig terjed még haragod Isten, ellenünk?
Régtől fölgerjedt parazsad izzik ellenünk!
Győzze irgalmad a gonoszt bennünk, mert másként
elvesztünk!

Serkenj fel Uram, haragod fordítsd másokra:
Kik szent nevedet sohasem vették szájukra;
Hatalmasságod szivüket, mint a lép-viaszt
olvassza!

Rontsd el végtére gonoszok ártó fegyverét!
Meddig kérdezzék: „Hol az a híres Istenség?"
Pusztítsd azokat! — Mi pedig áldott békédet
dicsérnénk.

Erdélyi Attila

Nézd csak a...

Nézd csak a fába csavart csavar eltűnik a fában;
csak pusztán a fejét láthatod, érintheted.
Költő vagy, ugyanígy rejtőzz, furódj az Időbe,
észrevétlenül tedd ami rád bizatott.

...ció ezt a hatalmas összeget? Valószínűleg a szponzori támogatásokból. Ez azt jelenti, hogy idén szinte semmi pénz sem folyik be a szponzoroktól? Aligha valószínű, mert a BL-szereplés után a Fradi tényleg jó reklámhordozó lett. Ezt a klub vezetői maguk mondták, akik annak idején azt is hozzátették: „több szponzorcsoporttal is tárgyalunk". Hová tűntek a szponzorok? Esetleg a Fradi egyetlen fillért sem kér azért, hogy több céget reklámoztat a játékosok mezén? Ha pedig mégis fizetnek, hová lett a pénz? Tényleg az utánpótlás-nevelésre költötték?(...) Vagy „máshová" került?

Ugyanezt megkérdezhetnénk *Telek András* eladása után is. Egyszer maga a Fradi elnöke mondta, hogy Telekért kb. 80 milliót kérnek, s e pénzből költenek majd játékosvásárlásra. Tény, hogy megvették Korolt, és fél évre kölcsönbe kapták Vámosit, de Telek még sehová sem ...ben. Csak hát amikor Varga mondta mindezt, Lisztes megsértődött és továbbállt. A Stuttgartban azonban csak ő húzhatja a rövidebbet. Zsiray másik „segítsége" Dubajics Fradiba hozatala. A szerb fiú másfél éve még a Stuttgart játékosa volt. A német lapok tanúsága szerint Dubajicsot 1991-ben 28 évesen igazolta a VfB a Proleter Zrenjanintól. 91-től 95-ig ezért a következő szerepelt a Sport Bild és a Kicker adatbankjaiban: „született: 1963. február 19". Most azonban Dubajics váltig azt állítja, hogy 66-ban született. Ezt Zsiray is megerősítette, mert ő látta, „ez van beírva az útlevelébe"... Akkor kinek nem mondott igazat Dubajics: a németeknek, vagy netalán nekünk? Hogy lehet az, hogy saját menedzsere sem tudja pontosan, mikor született? Vagy ha tudja és nem mondja el, akkor tényleg csak „segíteni" akar a klubnak?...

(s.b.)

...úgy tanúi meg úszni, hogy amíg fel a víztől, mindig egy méterrel többet halad. Aztán ha már van némi biztonsága, tökéletesít a technikáján, hogy kevésbé fáradjon. Később a gyorsaságon javít, azt követően meg már az öregedés ellen küzd, hogy csak legalább a formáját tarthassa. A lelki életben miért lenne másképp? Örülj annak szívből, hogy volt legalább egy rövidebb időszak, amikor sikerült kitartanod jó elhatározásaidban. A nagyböjtben ezt próbáld egy merészebb „fejesugrással", több imádsággal és nagyobb odafigyeléssel tartósabbá tenni.

Várom leveleiteket:

András atya

Bizalmasabb kérdésekkel Pajor András atya címére is feladhatjátok leveleiteket, jelezve, ha nem szeretnétek, hogy a válasz lapunkban megjelenjen: 1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 21.

Csekovszky Árpád képi világa

A rákosligeti Közösségi Házban februárban, a rákoshegyi Erdős Renée-Házban májusban láthatók a Munkácsy-díjas, érdemes művész kerámiái és festményei.

A kerámia szobrászattá nemesedik Csekovszky Árpád életművében. A tárgyak gondolattá, sűrített látvánnyá válnak. A művész értelmezi az életet, a történelmet, Golgota-sorsunkat, föltámadás-jövőnket, s mivel művészete elkötelezetten etikus, műveinek szépsége és harmóniája a nézőre is átsugárzik. Rákosliget is a sajátjának érzi: elsőnek kapta meg a városrész díszpolgári kitüntetését. Nagyszabású műve 1992-ben mintázott *Utolsó vacsorája*. Minden apostol Krisztus felé fordul, egyedül Júdás hajol ki a körből. A Corpus mellett őrködő két bálványfigura mintha Picasso avignoni kisasszonyokat ábrázoló környezetéből került volna e kompozícióba.

A meglepetés ezúttal a pécsi katedrálisról festett képsora, a szakrális építmény tizenöt változata.

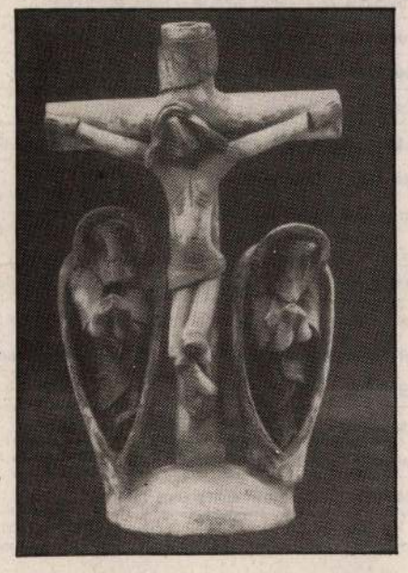

Gyermekkorától foglalkoztatta, gyarapította élményekkel a dóm, hiszen atyjaként tisztelt nagybátyja, a neves papköltő, Kocsis László világította meg annak rejtett szépségeit. (Kocsis László, 1934. december 15-én Móricz Zsigmondot kalauzolta a székesegyházban. Az író hálából egyik kötetét dedikálta a papköltőnek.) Csekovszky Árpád hajdani élményei emlékké csöndesültek, s képzeletén átszűrve képsorrá formálta őket. Kék kontúrú dómközpontokat ábrázol madarakkal, holdfényes háttérrel, nyugalmas házakkal, lépcsőkkel, Szent Györggyel és a sárkánnyal. A kapuk előtt várakozó török lovasok a történelem és a mese szintézisét sugallják, a látomásos ábrázolásmód visszaidézi a pannon táj báját és a tűnt századok hangulatát. Igazi mestermű.

Losonci Miklós

Csekovszky Árpád

Új Ember 1997 III 9.

Orgonagyár magyarországi képviseletén:
SPEED-EX Kft. 1056 Budapest,
Irányi u. 17. III. 1.
Tel./fax: 118-0768; vagy 118-0191

1053 Budapest, Ferenciek tere 7—8.
(Kárpátia-udvar)
Hétfő—péntek 9—17 óra között.
Tel.: 266-3910; 266-3911; fax: 266-3921

TÉVÉ ÉS RÁDIÓ MŰSORAJÁNLAT

Összeállította: Velics Gyula

Március 10. hétfő	18.05	Bartók	**Charpantier: Miserere; Bononcini: Stabat Mater**	*(25 p.)*
	18.00	TV1	**Engedjétek hozzám!** A hitről gyermekeknek	*(7 p.)*
	19.05	Duna TV.	**Az ezredévi emlékmű históriája**	*(51 p.)*
	21.45	TV1.	**Batsányi János-versek**	*(5 p.)*
	0.20	Duna TV.	**Babits Mihály: Esti kérdés.** E.a.: Kelemen István	*(5 p.)*
Március 11. kedd	13.20	Ko.köz.	**Liszt egyházzenei reformja**	*(10 p.)*
	13.30	Ko.köz.	**Tanúim lesztek!** A római katolikus egyház félórája	*(30 p.)*
	17.55	TV1.	**Katolikus krónika.** Hírek, tudósítások az egyház életéből	*(20 p.)*
	21.25	Ko.köz.	**Nyeregben írt történelem.** 28. r. „A fejedelmek"	*(30 p.)*
	23.50	Duna TV.	**Radnóti Miklós: Nem tudhatom.** E.a.: Papp Zoltán	*(4 p.)*
Március 12. szerda	13.07	Bartók	**Leányfalusi Vilmos orgonál** a Kalocsai Főszékesegyházban (1994. dec. 2.)	*(53 p.)*
	16.40	Bartók	**Hitélet és történelem.** „Vallási motívumok az albán művészetben" (Schütz I. prof)	*(20 p.)*
	18.15	TV2.	**Bernát a völgyeket szereti** A Ciszterci rend és Magyarország	*(50 p.)*
	23.45	Duna TV.	**Ady Endre: Az Isten harsonája.** E.a.: Mádi Szabó Gábor	*(3 p.)*
Március 13. csütörtök	11.45	Bartók	**A második Bartók-i dialektus** — Mátra vidék.3. rész	*(15 p.)*
	12.05	Ko.köz.urh.	**Bach-kantáták.** II. rész (amszterdami felvétel)	*(84 p.)*
	13.20	Ko.köz.urh.	**Hazafias egyházi népénekek** (Tóth Sándor jegyzete)	*(10 p.)*
	13.30	Ko.köz.urh.	**Tanúim lesztek.** A római katolikus egyház félórája	*(30 p.)*
	17.55	TV1.	**Mária-köszöntő**	*(20 p.)*
	19.00	TV1.	**Gyermekbiblia.** 22. r. Zakeus gyere le — Mária, Márta, Lázár	*(10 p.)*
Március 15. szombat	11.25	Bartók	**A kórusirodalom mesterműveiből.** Bárdos Lajos- és Liszt-művek	*(35 p.)*
	18.00	TV1.	**Az 1848/49-es szabadságharc emlékhelyei** I. r. (Katona—Ráday)	*(55 p.)*
	21.10	TV2.	**Petőfi Sándor: A magyarok istene.** E.a.: Lukács Andor	*(5 p.)*
Március 16. vasárnap	7.05	Ko.köz.urh.	**A vasárnap üzenete** László atyától — Egész héten át hallható a 06-60-505-660-as telefonon.	
	7.55	TV1	**Így szól az Úr.** A Biblia üzenete	*(6 p.)*
	8.03	Bartók	**Áchim Erzsébet orgonahangversenye.** Mátyás-templom 1996. júl.	*(55 p.)*
	8.05	Duna TV.	**Élő forrás.** Katolikus műsor (Fialovszky Magdolna)	*(40 p.)*
	10.00	TV2.	**Szent Márton-hegy.** II/1. Az épületegyüttes és kert a világörökség része	*(30 p.)*
	10.05	Ko.köz.urh.	**Szentmise közvetítése** a Lágymányosi Magyar Szentek templomból (Écsy Gábor)	*(55 p.)*
	10.40	Bartók	**Az MRT Gyermekkórusa Victoria-, Schütz-, Schubert-műveket énekel**	*(10 p.)*
	11.35	Duna TV.	**Amiről a kövek mesélnek.** Szentendre	*(20 p.)*
	18.00	TV1.	**Négyszázezer nap.** „A visszanyert ország"	*(25 p.)*
	18.05	Bartók	**Jubilate Deo!** Évszázadok egyházi muzsikája (Vass M. Katalin)	*(55 p.)*
	22.00	TV1.	**Az 1848/49-es szabadságharc emlékhelyei** IV. (Katona—Ráday)	*(50 p.)*

A Vatikáni Rádió magyar műsora: Mindennap este 19.15-kor kezdődik a 196 méteres (1530 kHz) középhullámon, a 49 méteres (6245 kHz) és a 75 méteres (3950 kHz) rövidhullámon. Az esti adást másnap reggel 5.45-kor ismétlik meg a 196 méteres középhullámon, vala-

... pld. **Fájdalmak férfia** 270,— Ft
(elmélkedések Jézus szenvedéséről)

A kötetek megvásárolhatók/megrendelhetők az Új Ember könyvesbolt címén:
1053, Budapest, Ferenciek tere 7-8. (Kárpátia-udvar) Tel.: 117-3933

MAKROVILÁG

MAKROVILÁG ZARÁNDOKUTAK IRODÁJA
1091 Budapest Üllői út 11—13
Tel.: 215-0636; 217-5307
fax: 215-2570

ELSŐSZOMBATI KILENCED:
Sajópálfalva (Miskolc) ápr. 5. ..... 1500,— Ft
Sümeg (Herend) máj. 2. ..... 1450,— Ft
Győr, Könnyezési jubileumi ünnepség
márc. 16. ..... 1250,— Ft
ZARÁNDOKLATOK:
LOURDES ápr. 20—25. ..... 29990,— Ft
vezeti: Lőrinczy Ferenc pestszenterzsébeti plébános
Országos jubileumi zarándokút LISIEUX-be, Kis Szent Teréz tiszteletére
LISIEUX—PÁRIZS
máj. 8—12. (busszon alvással) ..... 21990,— Ft
LISIEUX—MONT SAINT MICHEL—PÁRIZS
(buszon alvással) ..... 39990,— Ft
LISIEUX—REIMS—COMPIÉGNE—PÁRIZS—STRASSBURG buszon alvás nélkül máj. 8—14. ..... 47990,— Ft
vezeti: Katona István váci segédpüspök.

Az Új Ember apróhirdetés tarifái

Magánjellegű — sürgős: 22,— Ft/szó
— "— — sima: 18,— Ft/szó
(Megjelenés minimum 10 szó.)
Közületi — sürgős: 240,— Ft/sor
— "— — sima: 160,— Ft/sor
(Megjelenés minimum 4 sor, 1 sor 30 betűhely.)
Jelige, közlemény: 20,— Ft/szó

Közöljük Kedves Hirdetőinkkel, hogy a „Házassági" hirdetést csak „Keresztlevél " (három hónapnál nem régebbi) bemutatása esetén tudjuk felvenni, özvegység esetén a „Halotti Anyakönyvi Kivonat"-ot kérjük bemutatni.

Kérjük továbbá, hogy hirdetésre Postautalványon vagy borítékban pénzt ne küldjenek, mert szabálytalan és felelősséget nem vállalunk az esetleges elveszések miatt.

Új Ember kiadóhivata

Új MAGYARORSZÁG

Hirdetéssel és terjesztéssel kapcsolatos információk, ügyintézés
Tel.: 261-0905; 262-4664
Levélcím:
Nemzeti Média Kiadói Kft
Pf. 199. Bp. 1410
Személyesen: 1107 Bp., Mázsa tér 3—5.
Szeretettel várjuk ügyfeleinket!

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem az Új Magyarország című lapot
1997. év.....hónap.....naptól kezdve

Megrendelő neve: .....

.....

Címe: (város, község, kerület): .....

.....

utca, tér, lakótelep: .....

.....

házszám, emelet, ajtó: .....

Az előfizetési díjat a nyugtával jelentkező postai dolgozónak fizetem ki.
Átutalással rendelkezem, számlaszámom .....

aláírás .....

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
☐ **egy évre: 8700,— Ft**
☐ **fél évre: 4350,— Ft**
☐ **negyedévre: 2175,— Ft**
☐ **egy hónapra: 725,— Ft**

A megrendelőlapot kérjük borítékban
— Budapesten: Hírlapüzletági Igazgatóság, 1846 Budapest,
vidéken: Postahivatal — helyben — küldeni.

elleni hat tanúvallomás hamis volt, és fenyegetés alatt történt.

az egyik indiánt hirtelen körülvette, gyülekony anyaggal lelokül, „csak úgy", hirtelen ötlettől vezérelve követte el tettét.

FOTÓ: MTI/EPA

Ami nekünk a kerti törpe, kínai kertben az a kőoroszlán, melyet azonban csak a tehetősek engedhetnek meg maguknak, hiszen egy-egy ilyen jószág tízezer jüanba, azaz mintegy ezerkétszáz dollárba kerül

Mai rádió- és televízió-műsor

KOSSUTH: 4.30 Reggeli krónika 9.05 Napközben 11.05 Rockmusicalekből 11.36 Marienbád 12.00 Déli krónika 12.40 Ki nyer ma? 12.50 Törvénykönyv 13.05 Vendég a háznál 13.20 Szent Adalbert, három nemzet szentje 13.30 Tanúim lesztek – a római katolikus egyház félórája 14.05 Klasszikusok mindenkinek 14.35 Irodalmi figyelő 14.55 Első közlés 15.06 Kérdezhetek? 16.00 Délutáni krónika 16.10 Mindennapi gazdaság 16.20 Hasznos tudnivalók 16.25 Radar 17.05 Magyarországról jövök... 17.26 A Szabó család 18.00 Esti krónika 19.06 Sportvilág 19.30 Jó éjszakát, gyerekek! 19.40 A magyar nyelv hete 20.05 Táncházban 20.30 Határok nélkül 20.50 Beszélni nehéz! 21.05 A szólista: Sipos Endre – trombita 21.25 Nyeregben írt történelem 22.00 Késő esti krónika 22.30 Térido 23.05 Egy énekes – több szerep

PETŐFI: 4.33 Hajnali dallamok 6.03 Reggeli csúcs 7.46 Sportreggel 8.00 Petőfi-délelőtt 12.00 Magyarnóta-előadók hangalbuma 12.50 Korkérdés 13.03 Manapság... 13.08 Állomáskereső 13.15 Daráló 13.45 Időjárás- és vízállásjelentés 14.00 Csúcsforgalom 17.03 Petőfi-délután 18.54 Gordiusz plusz 19.03 Kölyökóra 20.00 „We Love Music We Love the Earth '97" 20.30 Magyar dzsessz 21.03 Momo – rádiójáték 21.43 Poptarisznya magnósoknak 23.03 Sporthíradó 23.10 Ennyi... 0.15 Éjszaka

BARTÓK: 6.03 Muzsikáló reggel 8.10 Pódium 9.10 Hangszerelte és szerezte: Ferde Grofé 10.05 Maupassant két elbeszélése 10.50 Történelmi témájú operákból 11.40 Szőnyi Erzsébet népzenei feldolgozásaiból 12.05 Bravissimo 13.20 Kamarazene 14.05 Svejk, egy derék katona kalandjai a világháborúban – 10/7. 14.59 Operahármasok 15.30 Petrovics Emil műveiből 16.05 Hangpaletta 16.35 Suchmann: Humoreszk 17.01 A Világirón 17.50 Egy innsbrucki szeminárium tapasztalatai 18.05 Mascagni: Fritz barátunk – opera 19.41 Teleobjektív 20.00 A Francia Rádió Szimfonikus Zenekarának hangversenye 21.33 Új lemezeinkből 22.05 A hét zeneműve 22.35 Barokk muzsika 23.04 Helyettem írták

TV1: 5.40 Gazdatévé 6.00–9.00 Napkelte 9.00–11.00 Tízórai 9.05 Marienhof. Kis gyerek, nagy gond – német filmsor., 52/26. 11.10 Happy Holiday 12.00 Déli harangszó – Hírek 12.05 Üzlet délidőben 12.25 Telepakk 13.20 Szívtipró gimi – ausztrál filmsor. 14.10 Atlanti expressz – 10/3. 14.25 „NAT-tól tartok" 15.05 Repeta 16.30 A homok titka – brazil filmsor., 180/107. 17.05 Egy hátizsákra való kaland – német–finn filmsor., 13/11. 17.30 Kapcsolj be! hANGOLka 17.45 Játékos bestiárium A–Z-ig 17.55 Katolikus krónika 18.15 Üzlet 18.30 Tipp-Hopp! – szórakoztató vetélkedő 19.00 Esti mese – Frakk, a macskák réme 19.15 Múzsa – kulturális hírműsor 19.30 Híradó 19.50 Sporthírek 20.05 Magyarok cselekedetei 20.20 Vész helyzet. A gyógyítók sorsa – amerika filmsor. 21.10 Stúdió '97 – kulturális hetilap 22.00 Kosárlabda Férfi Euroliga – elődöntő 23.30 TeleJazzPódium 0.05 Híradó 3.

TV2: 8.30 Közvetítés a parlament üléséről 16.30 Alpok–Duna–Adria 17.0 A keresztapa. Georg kedve hanyatló ban – német filmsor., 8/4. 18.00 Kö zeti stúdiók műsora. Budapest, Deb recen, Pécs, Szeged, Szombathel 18.15 Körzeti magazinok 19.05 A Onedin család – angol filmso 182/9–10. 20.10 Felkínálom – keresk delmi magazin 21.00 Kriminális – bű ügyi magazin 21.30 Mindent va semmit! – műveltségi vetélkedő 22. Híradó 22.15 Aktuális 22.45 Táj a kö ben – görög–francia film (1988) 0 Magyarok cselekedetei

DUNA TV: 8.00 Távoktatás 8.30 St ting Business English 9.00–10.55 pes krónika 10.55 Találkozóp 11.30 Harmónia – egészségvédő gazin 12.00 Déli harangszó – La 12.20 Esti kérdés 12.35 Vándor 12.50 Néptáncok 13.00 Most fig 13.25 Minoritates Mundi 14.05 parti találkozások – Magyaror horgászvizei 14.35 A bírósági tuc tó. Az élettárs – német filmsor. Tudományos show 15.55 Csillag nyelvművelő műsor 16.25 Helik

Katonadalok fesztiválja

Az abasári Aba Sámuel népdalkör a Hősök Napjára készülve rendezi meg a Katonadalok III. Fesztiválját május 3-án és 4-én a helyi általános iskola tornatermében. A fesztiválon – melynek a Magyarok Világszövetsége részéről Csoóri Sándor elnök és Pozsgay Imre egyetemi tanár vállalta védnöki tisztét – népdalkörök, hagyományőrző együttesek, fúvós- és citerazenekarok, valamint szólisták lépnek fel.

Marcali Kiss Melitta kiállítása

Kubassek János, a Magyar Földrajzi Társaság igazgatója nyitja meg 29-én 18 órakor azt a kiállítást, amelyet Marcali Kiss Melitta festőművész alkotásaiból rendeznek a Parkvárosi Művelődési Házban (Érd, Bajcsy-Zsilinszky u 206.).

Pelikán rajzverseny

Több mint 300 hazai és romániai 3-7 éves korú gyermek nevezett a harmadik alkalommal szervezett sarkadi Pelikán Nemzetközi Gyermekrajz-versenyre. A legsikerültebb alkotásokat a kisváros Bartók Béla Művelődési Központjában június 7-én megnyíló tárlaton állítják ki.

A jász parasztfiatalok ünnepnapjai

Rendkívüli közgyűlést tart a Jászok Egyesülete csütörtökön 16.30-kor a Pest megyei Megyeházán (V. ker., Városház u. 7.). A közgyűlést követően Szabó László egyetemi tanár, a történettudományok doktora tart előadást A jász parasztfiatalok ünnep- és hétköznapjai a húszas-harmincas években címmel.

Japán együttes a Fészekben

Michio Mamiya és Sáry László műveiből hangzik el összeállítás a japán Manufactura együttes hangversenyén ma este 7 órától a Fészek Művészklubban (VII. ker., Kertész u. 36.).

Öregfiú, ecsettel

Valószínűleg kevesek tudják, hogy a közkedvelt Old Boys zenekar egyik oszlopos tagja, Jobbágy Dezső nemcsak hangszerét, de az ecsetet is mesterien kezeli. Akik erről saját szemükkel is meg szeretnének győződni, Jobbágy Dezső kiállításán megtehetik, szerdától május 18-ig a Parlament Galériában (V. ker., Kossuth tér 9.).

Csekó

Mennyire felelőtlenek vagyunk egymás iránt! Minden találkozásunk alkalmával megbeszéltünk egy kötelező műteremlátogatást, arról azonban szó sem esett, hogy beteg lett volna. És most itt a lesújtó hír. Ez a műteremlátogatás végképp elmarad. Helyette majd időről időre fölelevenítjük kollégákkal és tanítványokkal azokat a közös élményeket, amelyek Árpádhoz fűznek bennünket. Fölemlegetjük a nagyszerű művészt, azt az embert, aki egykor megújította a magyar kerámiát, a jólelkű, türelmes pedagógust, aki nyugdíjaztatása után – jelképes honoráriumért – még visszajárt tanítani az Iparművészeti Főiskolára. De a műteremben többé nem kalauzolhat izgalmas figurái között, nem tart izgatott előadásokat a legújabb szakmai kérdésekről. Nem, mert ez a pálya végérvényesen lezárult. Szívünkben azonban megmarad Csekónak, és így búcsúzunk tőle április 28-án hétfőn a Fiumei úti temetőben – hamvasztása előtt. *Csekovszky Árpád* hatvanhét éves volt.

f.

Koltay Gergely televíziós honfoglalása

Aranylemez és kinevezés

Két oka is van ünnepelni *Koltay Gergelynek:* az egyik, hogy a Honfoglalás című film zenéjéért aranylemezt kapott, a másik, hogy kinevezték a Magyar Televízió Zenei Szerkesztőségének élére. A kettős ünnepet persze szorgalmas munka előzte meg: Koltay bő húsz éve vezeti az általa kapított Kormorán együttest, melynek zenei műhelyében harmincnál több zenei album készült (ztük a szintén aranylemezes lehemi királyok), s évek óta irányítja a Magyar Rádió Könnyűzenei Stúdiójának munkáját. A kinevezés kapcsán munkatársunk tobbi terveiről, elképzeléseiről kérdezte a zenészt:

– Hogyan fogadta kinevezése hírét?

– Nagyon nagy megtiszteltetésnek, s egyben kihívásnak éreztem, és igyekezni fogok legjobb tudásom szerint végezni a feladatomat. Örülök annak, hogy lehetőségem lesz a teljes zenei terület irányítására, hiszen pályámat a zeneakadémiai diploma megszerzése után komolyzenészként kezdtem, szoros a kapcsolatom a népzenével és táncházmozgalommal, sok éven át dolgoztam színházakban mint zenei vezető, és a könnyűzene sem áll távol tőlem. A különböző stílusokban való járatsságomat a televízióban most egyszerre kamatoztathatom. A rádiótól viszont nehéz lesz megválni, mert kitűnő kollégákkal dolgozhattam együtt.

– Mikor kezdi meg munkáját? Milyen elképzelései vannak?

– Már ezen a héten munkához látok. A terveimről egyelőre korai és felelőtlen dolog volna beszélni, szeptembertől azonban már látható jelei lesznek annak, hogy elkezdődött valami. Szeretném, ha a Magyar Televízió Zenei Szerkesztősége a magyar zenei élet legjelentősebb bázisává válna.

Cs. O.

Csekovszky Árpád nevét vette föl a liget közösségi ház

Az új esztendő első jelentős kulturális eseményeként a rákosligeti közösségi ház új "ruhát" öltve új nevet kapott. Kerületünk közelmúltban elhunyt díszpolgárának Csekovszky Árpád keramikusművésznek nevét vette fel. A jeles eseményen részt vett Kátai Péter polgármester, Pannonhalmi Zsuzsanna, a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének elnöke, Thury Levente keramikusművész, a mester tanítványa is. A szépszámú vendégsereget Prém János, a Csekovszky Árpád Művelődési Ház igazgatója köszöntötte, a ház falán elhelyezett emléktáblát Kátai Péter polgármester leplezte le, majd meleg szavakkal méltatta Csekovszky Árpád emberi és művészi pályáját, értékeit. Thury Levente a mester támogató szeretetét emelte ki.

A megújult ház színháztermében rendezett ünnepségen Dombóvári Csaba képviselő köszöntötte a vendégeket, ezt követően az Operaház művészei adták elő színvonalas műsorukat. Külön érdekes volt, hogy több Csekovszky-tanítvány is dolgozik az Operában, sőt Csavlek Etelka magánénekes egykoron keramikusként diplomázott az Iparművészetin. Végezetül Csekovszky Árpádné mondott köszönetet a névadás nemes gesztusáért és a szép műsorért és egy plasztikus reliefet ajándékozott a művelődési háznak a Csekovszky-hagyatékból, mondván, hogy a madarakat ábrázoló mű mint a madaraknak a madáretető, úgy szolgáljon, adjon éltető magvakat az embereknek.

A Magyar Kultúra Napja '98

Az emlékező gálaműsorban Bitskey Tibor színművész Kölcsey Ferenc Himnuszát mondta el szívbemarkolóan. Ezt követően a Corelli trió koncertje, Szabó András és Maczkó Mária irodalmi összeállítása, az Ökrös együttes és Berecz András népdalénekes előadása emelte a gálaműsor fényét. A rendezvénysorozatra meghívást kapott kerületünk testvérvárosa, Gyergyószentmiklós is. Pál Árpád polgármester két fotókiállítást hozott magával Fejér István "Erdélyi képeit", illetve Váradi Péter Pál, Löwey Lilla "Erdély, Székelyföld, Gyergyó és vidéke" című fotóösszeállítását. Az ünnepség keretében mutatkozott be Páll Antalné és ifjabb Páll Antal korondi keramikus.

A kultúra katarzisa

A Magyar Kultúra Napját ünnepeltük azon kulturális értékek szellemében amelyek a magyarság lelkében visszhangot vernek, a nemzet kulturális szintjét gazdagítják. Ehhez nemcsak a magyar szakértők alkotásai tartoznak, hanem azok a magyar múzeumlátogatók is, akik egyaránt képesek gyönyörködni Munkácsy Mihály és Michelangelo festményeiben, akik egyaránt élvezik Beethoven és Bartók Béla zenéjét, akikben gondolatokat ébreszt a Hamlet és az Ember tragédiája - s akik sajnos, egyre kevesebben vannak. Korunk nagy kérdése: Tud-e érvényesülni a tehetség, a jóság, a kultúra és a tudás ma, az atomkorban, vagy a szenvedés radioaktív sugárzásának hatása alatt elsatnyul, törpenövényt hajt?

Tudjuk, az ókori athéni demokráciában napidíjat fizettek a szegényeknek, hogy részt vehessenek az állami ünnepként finanszírozott drámai előadásokon. Kinek volt az érdeke? A demokrácia bölcsőjében még nem a Római Birodalom cinikus kultúrpolitikai jelszavát - Kenyeret és cirkuszt a plebsznek! - vallották a polisz vezetői. Az athéni politikusok jól tudták, amit a filozófus Arisztotelész meg is fogalmazott: a színházi katarzis élménye megtisztítja az embereket agresszív, alantas ösztöneiktől, társadalomellenes vágyaiktól és indulataiktól... Ki ne látná be, hogy ahol az emberek, a tömegek nem ismerik vagy nem tisztelik az emberi normákat, érzelmeket, kötődéseket, ott a társadalom atomjaira hullik, s hiányzik a lelki egészség.

-20 % -40 %
árengedmény

FEHÉR HETEK

ágynemű
tollpárna,
készfüggöny

PAPLANHÁZ
XVI. Veres Péter út 49.

BILLERBECK
SZALON
XVII. Pesti út 168.

Kis kezek, nagy mesterek

A fenti címet viselő rajzkiállítás nagyszámú érdeklődőt vonzott. A gyermekművészeti pályázatra a Kaszap István Alapítvány immár 3. (sikeres) kezdeményezésének keretében vonta be az óvodák és általános tehetséges nebulóit az alkotói készségüket megcsillantó, önkifejeződésüket rajzban, kézműves munkákban vagy festményekben és ceruzarajzban megvalósító "kis művészeket". Egyet lehet érteni dr. Kálmán Alajos akadémikussal, kerületünk díszpolgárával, aki megnyitó szavaiban elismeréssel nyilatkozott a kiállításon műveiket bemutató gyerekek tehetségéről és kifejezte örömét a jövő útját kereső "alkotások" megszemlélése során. A négy óvoda és a 10 általános iskola 182 gyermek 207 pályamunkájából a zsűri 60 művet talált alkalmasnak díjazásra. Azonban a résztvevők mindegyikét elismerő oklevéllel tüntették ki és a felkészítő pedagógus munkáját is díjazták.

Tömpe Emőke kiállítása

A Rákoskerti Művelődési Klubban a pályatársak, a barátok és a művésznő tisztelői az egymás közti beszélgetéseiben nagyra értékelték a szerény és halk szavú festő-keramikusművésznő szívet melengető alkotásait. A kiállítást dr. Hájer Emília képviselőnő nyitotta meg a barátnak is kijáró méltató szavakkal. A rajzolás művészetére is lelkiismeretesen, nagy odafigyeléssel oktató tanár, Tömpe Emőke a gyerekek rokonszenvét is elnyerte. Kerámia alkotásai ma már több kerületi állampolgár lakásának dísze. A 13 festmény maguk elé cövekelte még a tárlatlátogatáshoz szokott nézőket is. Annál is inkább, mert a festményeken ábrázolt témák mindenütt fellelhetők. Büszkék lehetünk a Rákoscsabán született és ott munkálkodó művészünkre.

SZERKESZTŐSÉGI ÓRÁK
Kedd, csütörtök: 10-16.30-ig
Lapzárta: minden hónap 25-én
Hirdetésfelvétel: a szerkesztőségben és a 258-3516 (fax is), 258-2425-ös telefonon.

HÍRHOZÓ
A XVII. kerületi Önkormányzat lapja
Példányszám: 30.000
Felelős kiadó: Kátai Péter polgármester
Szerkesztőbizottság: Gyöngyössy Márton (elnök); Bakos Péter, dr. Bánk Endre, Koltai Ildikó, Reuter Lajos
Felelős szerkesztő: Tamás Tibor, **Médiaasszisztens:** Hámori Mónika
A szerkesztőség címe: 1172 Egészségház u. 3.
Telefon: 257-9589
Internet címe: http:// ourworld.compuserve.com/ homepages/pohi_XVII
Készült: DATUS Bt. nyomdája
Felelős vezető: Takács László
Telefon: 405-4007
Terjeszti: MAIL BOX 2000 Bt.
Felelős vezető: Borbás Ferenc
Telefon: 256-8060

Erdős Renée Ház

(Folytatás az 1. oldalról.)

A Renée Művészeti Társaság számára az 1998. évben négy alkalmat biztosított (időpont megjelölés nélkül) kiállítás megrendezése céljára az Erdős Renée Ház pincéjében. Ezen rendezvények megtartása előtt időpont-egyeztetés szükséges a Művelődési és Tájékoztatási Bizottsággal, négy héttel a rendezvény előtt.

1998. január 15-én levélben fordult a Renée Művészeti Társaság a bizottsághoz, hogy B. Laborcz Flóra ötvös szobrászművész a Magyar Kultúra Napja tiszteletére kamara-kiállítást kíván rendezni az Erdős Renée Ház pincehelyiségében. Egyúttal a (még nem engedélyezett) megnyitóünnepségre szóló meghívót is mellékelték, mely meghívókat részben már postán szét is küldték. Január 23-án 17 órakor szándékozott megnyitni kiállítását, egy órával előbb, mint amikor ugyanazon épület emeleti termeiben rendezendő kerületi művészek kiállítása nyílt volna...

Az egyeztetés hiánya komoly mulasztás volt, mivel a kerületi művészek művei elfoglalták az egész épületet, így is volt tervbe véve az önkormányzat (mint felelős rendező szerv) és a Vigyázó Ferenc Művelődési Társaság (mint gyakorlati rendező) által. A jóvá nem hagyott rendezvényre a meghívók szétpostázása pedig jogszerűtlen cselekedetnek minősül. Január 19 és 20-a egyezkedéssel telt az önkormányzat művelődési csoportja és B. Laborcz Flóra + Benedek József művészek között. Végül megegyezés született: a két kerületi művész, az általuk kijelölt helyen két-két munkával (mint a többi művész is), szerepelni fog a kerületi művészek közös tárlatán. Műveiket maguk kívánták összeállítani az egész kiállítás rendezési ideje alatt, 21-én 16 óráig. Január 21-én 18 óra körül Benedek József összeszedte addig elhelyezett munkáikat, és közölte a jelenlévő négy Vigyázó Ferenc Művelődési Társaság-béli művésszel, hogy mégsem rendezik meg a maguk részét, s átadta a lefoglalt helyet a többi művésznek. Érthetetlen volt döntése. Végül egy kifogástalan összkép érdekében a VFMT művészei berendezték az üresen maradt teret is. A 6 művész 88 alkotása került bemutatásra így az Erdős Renée Házban, a Magyar Kultúra Napja alkalmából rendezett ünnepségsorozat részeként. A két Renée Művészeti Társaság béli-tag, B. Laborcz Flóra és Benedek József nem vállalt közösséget kerületi kollégáikkal. Ám a történetnek nincs vége. Január 23-án 17 és 20 óra között fenti két művész és egy családtagjuk tüntetést rendezett az Erdős Renée Ház kapujában, ill. kerítése mentén, és Renée Alkotócsoport kiállítási jogainak teljesítését követelték. Fehér papírmaszkba és fekete drapériába burkoltan, elemlámpával világítva igyekeztek igazukat demonstrálni, feliratokkal, installációkkal szegélyezve a telket, mialatt a nagyszámú vendégsereg áramlott a kerületi művészek ünnepélyes megnyitójára. A rendre az ilyenkor szokásos járőrözők ügyeltek.

Megéltük, túl vagyunk rajta, ki nevetve, ki bosszankodva, ki csodálkozva, de az *okot* máig meg nem fejtve. A Magyar Kultúra Napja méltó megünneplése közben el kellett viselni a "másságot" sajátossan értelmezők "sajátos" ünneplési módját is. A kerületi művészek kiállítása 1998. március 4-ig tekinthető meg az Erdős Renée Házban (Rákoshegy, Báthory u. 31.) hétfő kivételével naponta 15-18 óra között.

Albrecht Júlia képzőművész
a XVII. kerületi művészek kiállításának rendezője

Kaszap István Alapítvány Eredményes évet zártak

Az alapítvány 1997. évben eredményes évet zárt. Bevételei megközelítették a kétmillió forintot, kiadásai pedig az 1,5 milliót. Bevételei között 800.000.-Ft-al az akciós bevételek vezetnek a februári jótékonysági bál, a tavaszi és őszi ruhavásár, valamint a Benkő Dániel gitárművész jótékonysági koncertje. Jelentős volt a támogatásra befolyt összeg az önkormányzattól, az önkormányzati képviselők egyévi képviselői keretéből átutalt pénz és a kerületi vállalkozóktól kapott segítség. 188 család pénztámogatására 700.000.-Ft-ot, 195 családot húsvéti-karácsonyi szeretet-csomaggal laptünk meg. A pénztámogatottak közül 6 családot havonta, 23 családot negyedévente rendszeresen támogattunk, a többi családot egyszeri segéllyel, a negyedéves kuratóriumi ülésre beérkezett kérelmek elbírálása alapján támogattuk. Az intézményeket csaknem 190.000 forinttal támogattuk. Így a 4 kerületi cserkészcsapat nyári táborozásához járultunk hozzá, a kerületi mozgássérültek kirándulását, a Pál Apostol és a Péceli Szent Erzsébet Iskola gyermekeinek könyv-, és füzetcsomag vásárlását támogattuk a legjobban rászoruló gyermekeknél. Segítettük a rákoscsabai Nyugdíjas Klub működését is. A Szent Kristóf Art Alapítvánnyal együtt nagy sikerrel bonyolítottuk le a "Reménység 2000" kiállítást az Erdős Renée Házban, amelyhez a támogatókkal együtt 115.000.-Ft-al járultunk hozzá. 1998 évben is szeretnénk elérni, vagy legalább is megközelíteni az elmúlt év eredményeit a jó Isten segítségével és támogatóink anyagi hozzájárulásával.

Legújabb híreinkből: Immár harmadik éve rendeztük meg a kerületi gyermekek részére kiírt pályázat alapján 1998. január 10-22-ig tartó képzőművészeti munkákat bemutató kiállítást és tárlatot. A kiállítás megnyitóján és díjátadásán a Dózsa Művelődési Házban több száz érdeklődő részvételével a kiállítás nagy sikert aratott, ahol 188 gyermek 207 pályamunkáját állítottuk ki. Az idén is tervezzük a pályázat kiírását és a kiállítás megrendezését!

Az alapítvány immár hagyományos farsangi, jótékonysági bálját a Dózsa Művelődési Házban rendezi február 14-én, szombaton. Belépés csak elővételben megváltott belépőkkel!

Gondolatok egy közös tárlatról

A valóságot a művészi alkotás eszközeivel megragadni vagy értelmezni akarók közül feltűnően sokan érzik szükségességét annak, hogy közösségben, egész érdeklődő lakóközösségük előtt megnyilvánulhassanak. A látható munkák közül több is azt mutatja, hogy készítője az átlagos emberi képességektől eltérően ismeri és gyakorolni tudja a műtárgykészítés technikai lehetőségeit. A portrék, torzók, tájképek, csendéletek vagy a növényi ornamentika motívumaiból építkező művek között több olyannal is találkozhatnak, amelyek a fizikai valóság megjelenítésével is próbálkoznak és megközelítéséhez művészi invenciókban gazdag képi vagy plasztikai megformálást kínálnak a nézőknek. A tárlaton kis számban de annál erőteljesebb megnyilatkozással vannak jelen azok a művek, amelyek a valóság értelmezését tudatos világképi igénnyel valósítják meg.

Témaválasztásukkal, motívumkezelésükkel, anyaghasználatukkal és kompozíciós megoldásaikkal nem feltétlenül a tárgyi azonosíthatóság élményét nyújtják, hanem a valóságról szerzett tapasztalatoknak azokat az emlékeit elevenítik fel, tudatosítják bennünk, amelyeket nem csak fizikai úton érzékelhetünk, ám mégis a fizikai valóság összefogói egységben tartói. A valóság megközelítésének vagy értelmezésének különböző lépcsőfokait szemléltető alkotások sajátos jól ütemezett ritmusba rendezve jelennek meg a kiállítótermekben. A szervezők és rendezők nem vállalkoztak szakmai értékelésre. Valamennyi megnyilatkozni vágyó alkotó munkáját egységbe foglalták, egymáshoz viszonyított ritmusuk megkeresése által. A mindenkit megnyilatkozni engedő demokratikus szervező elv sok más szempont érvényesülését kizárja ugyan, amelyek más időpontban - talán ugyanezen a helyszínen éppen úgy szóhoz juthatnak mint az a mostani.

Bakonyvári M. Ágnes művészettörténész

♦ **Nagy sikert arattak** a rákoskerti Kossuth általános iskola diákjai, amikor eleget téve a Sós Péterné és Páncsics Ferencné által aláírt meghívásnak ünnepi műsort adtak a keresztúri idősek szociális otthonában. A színes, szívet melengető műsort Solyámosy Krisztina, Sedon Lászlóné és Benczéné Csorba Eszter tanárnő állította össze. A Horváthné Kun Mara vezette kerti Mini Színkör pedig egy mesejátékkal örvendeztette meg az idős otthonlakókat.

♦ **X. Bálok**. A Rákoscsabai Polgári Kör január 31-én rendezte meg hagyományos, ez alkalommal is jó hangulatú farsangi bálját a csabai közösségi házban. Ugyanezen a napon az új kerületi vasúti sorompók felavatását bállal ünnepelték meg a Hősök terei Általános Iskolában. A svédasztalos, tombolás mulatság bevételét az iskola támogatására ajánlották fel.

♦ **Rákoshegyi riportok.** A 75 éves városrész históriájának egy szeletét megörökítő "A régi Rákoshegy" c. riportkötet önkormányzatunk művelődési és tájékoztatási bizottsága, Edelényi-Szabó Ákos alpolgármester, Soltiné Kis Katalin képviselő és a Rákoshegyi Polgári Kör támogatásának köszönhetően látott napvilágot. A Rákoshegyen negyedszázadnyi időt megélt szerző, Albrecht Gyula az itt élő időskorú polgárok emlékeit vette tollvégre nem kevés számban helytörténeti ritkaságok családi gyűjteményéből előbányászott kuriózumokkal, az egykoron itt élt híresség (Bartók Béla, Kodolányi János, Erdős Renée, Vecsey Ferenc, Szilágyi Endre, Bacskai István, Hóbis Gyula, s mások) helyi életélménycserepeivel.

Földügyeink

Kusza, zavaros földügyeink kétségtelenül egyik legsúlyosabb gondja, ha nem a legsúlyosabb, a társasvállalkozások földszerzése, illetve földbirtoklása (vásárlás útján). Ezeknek a többnyire termelőszövetkezetekből alakult, tehát végső soron utótestületeknek egészen érthető és természetes törekvése az, hogy gazdálkodásukat biztonságosabbá tegyék, ehhez pedig szükségük van a mezőgazdaság legalapvetőbb tárgyára, eszközére, a termőföldre. Az emellett kardoskodók legfőbb érve az, hogy Nyugat-Európában is az egyik legkedveltebb mezőgazdálkodási forma és keret a szövetkezés. Ez végül is igaz (ha nem is ez a legkedveltebb megoldás, de ott szerepel a megoldások között), de ott a földtulajdonosok – tulajdonjoguk szent és sérthetetlen státusa mellett – szövetkeznek beszerzésre, értékesítésre, tömörülnek gépkörökbe és más testületekbe, amelyek tevékenységüket könnyítik. Egy biztos. Ha valamilyen törvényi passzus lehetővé tenné, azonnal megmozdulna a spekulációs föld, és nagy része idegenek kezébe kerülne. Sokan szerezték ugyanis csak azért termőföldet, hogy kárba ne vesszen kárpótlási jegyük, illetve meglehetősen sokan vásároltak fel nagy mennyiségű kárpótlási jegyet, élő aranykoronát, vagy éppen földet, továbbértékesítés céljából. A termőföld ára pedig nálunk e pillanatban gyakran csak századrésze a nyugat-európainak. Kézenfekvő tehát mind az eladási, mind a vételi szándék a két fél részéről. Ebben az árkülönbségben sok tényező megjelenik, de a legfontosabban talán: a kárpótlás előidézte földtúlkínálat, az EU minket hátrányosan érintő diszkriminatív magatartása (nem szívesen és könnyen engedi termékeinket a piacaira), továbbá a tőkeínség és a termelés drágulása.

A föld külföldi tulajdonná válásának tehát ez lenne az egyik forrása, vagyis a magánszemélyek eladása. Amennyiben ezt nem tenné lehetővé továbbra sem a törvény, akkor válna valós veszéllyé a másik, a társasvállalkozások birtokolta föld „kivásárlása". Olyan törvényhelyet ugyanis valóban nehéz elképzelni, amely megtiltja külföldiek részvételét társasvállalkozásainkban. Ez nem is lehet érdekünk. Úgy tűnik hát, hogy a sok rossz közül most a legkisebb rossz, a megoldás a jövőre nézve az volna, ha a társasvállalkozások továbbra sem birtokolhatnának termőföldet. Emellett rendkívüli módon és mértékben meg kellene szigorítani a földművelés tartós elmulasztásának szankcióit, és olyan bérleti feltételeket kellene teremteni mind a magánszemélyek, mind a társasvállalkozások számára, hogy a nagyon is kívánatos földkoncentráció felgyorsuljon.

Félreértés ne essék, eszem ágában nincs szakmai rovat ürügyén politizálni. Inkább arról van szó, hogy ez ma a szakma, annak legalább is az egyik szegletköve. Úgy gondolom, a nyilvánosság előtt és annak kizárásával egyaránt folyó vitából nem mindenki számára vált érthetővé, hogy az miről szól, és mi a tétje. Ebbe a homályba kívánok kissé belevilágítani.

Szó esett már írásomban a művelődési kötelezettségről, amit az új földtulajdonosok jelentős része – sajnos – teljes mértékben figyelmen kívül hagy. Nos, a művelési kötelezettség az érvényben lévő földtörvény alapján változatlanul fennáll, és reméljük, szülessék bármilyen új törvény, ez így is marad. Sajnos, az ehhez kapcsolódó szankciók gyengék és végrehajthatatlanok, de bízzunk abban, hogy ez múló, átmeneti állapot. Alapos a gyanú ugyanis, hogy ennyi parlagterület még háborúk idején sem volt ebben az országban. Azt javasolom, keressék azokat a földtulajdonosokat, akik erőgéppel rendelkeznek, adják földjüket bérbe, vagy – átmenetileg – ingyenes használatba, figyelmeztessék szomszédjaikat a parlag veszélyire és káraira, illetve végső soron jelezzék a Polgármesteri Hivatalban a mulasztó gazdatársak nevét. Ez goromba megoldás, de az is az, ha valaki nemtörődömségével veszélyezteti mások munkájának eredményét, vagy tőlük többletkiadásokat kényszerít ki (rovar-gyom-és kártevőirtás).

Tisztelt Ügyfeleimet, a gazdálkodókat továbbra is várom a Hivatal Ügyfélszolgálatán, hétfői napokon, 16-18 óra között.

Szita András
agrármérnök-szaktanácsadó

AUTÓGUMI

- *Személyautó gumiszerelő műhely:*
- 1173 Bp. Pesti út 1.
- T.: 258-5829
- *Teherautó gumiszerelő műhely:*
- 1172 Bp., Cinkotai út 32.
- T.: 256-1174,
- 06-60 346947
- Nyitva: H-P: 8-17-ig

Stryausz KFT

Teljeskörű autójavítás-motor-futómű-karosszéria-fényezés
1173 Bp., Kaszáló u. 47.
T.:256-7636, 256-8911
Nyitva: H-P: 7-16-ig

Kerületi kertbarátok

Hagyományaiknak megfelelően a kerületi kertbarátok klubja az idei Szent István-nap alkalmával is kerti termékekben gazdag, látványos bemutatóval lépett a szélesebb nyilvánosság elé a Dózsa Művelődési Házban. A kerületi társadalmi egyesülésekkel karöltve szervezett esemény (amelyet Kátai Péter polgármester nyitott meg) méltán nyerte el a lakosság osztatlan elismerését.

Budapesti Borfesztivál

Idén hatodik alkalommal rendezték meg a Budapesti Nemzetközi Borfesztivált, amely a főváros egyik legrangosabb idegenforgalmi, kulturális, gasztronómiai és borászati eseményévé vált. Alapgondolata, miszerint a bor a természet kincse, egy adott ország történelmének, kultúrájának része, gondok és örömök forrása, váljon ismét ünneppé, színvonalas szakmai és családi programmá, sikeresnek bizonyult. Igazolja ezt, hogy évről-évre egyre többen érdeklődnek és vesznek részt itthonról és külföldről kiállítók és látogatók egyaránt.

A fesztivál szakmai rendezője a Magyar Szőlő- és Borkultúra Alapítvány volt.

A fesztivál rendezvényei évről-évre színesednek, gazdagodnak. Az idén húsz magyar borvidék 420 különleges borát lehetett majd megkóstolni és megvásárolni. Először rendeztek tudományos tanácskozást a magyar és európai bor történetéről, történelméről az ókortól napjainkig.

Szeptember 4-7. között a Vörösmarty tér a borünnep központi helyszínévé, a magyar borok legnagyobb hazai seregszemléjévé vált. Újdonság volt, 6-án, 7-én a szentendrei Skanzen is a fesztiválnak adott helyet szüreti sokadalommal, madárijesztő-kiállítással, legényavatóval, bodnárbállal, kirakodóvásárral, borkostolóval és borhoz illő harapnivalóval. A "csemegék csemegéje" a fesztivál záróeseménye, a Borok Ízek Gálaestje, szeptember 7-én este a Budapesti Kongresszusi Központban a bor, a zene, a gasztronómia mennyei ölelkezéseként zárult.

Új és használt gumiabroncsok eladása, szerelése, centirozása.
A nálam vásárolt új gumikat **INGYEN** szerelem. **Keréktárcsák homokfúvása, festése megrendelhető.**
1174 Lőrinci út 32.
257-49-22

Az I. Nyugdíjas Klub szeretettel várja nyugdíjas társait a Csabai út 20. szám alatti kamaraterembe, minden szerdán 14.00-tól 17.30 óráig
Üdvözlettel: Kisbalázs Árpádné

A Rákoshegyi Kertbarát Klub munkaterve év végéig

Szeptember 10. Szüreti előkészületek megbeszélése
Szeptember 19. 20. 21. Virágkiállítás
Szeptember 24. Klubnap
Október 8. Szüreti tapasztalatok
Október 22. Szüreti bál (17 órakor)
Október 29. Klubnap
November 12. Beszámoló a Klub gazdasági, pénzügyi helyzetéről
November 26. Klubnap
December 10. Évzáró - Köszöntő
Előadások helye: Szabadság út 24.
Klubnapok helye: Erdős Renée Ház
Az előadások kezdete: 17 óra
Klubnapok kezdete: 17 óra

Tukacs Ottó elnök **Hidasi Mihály** titkár

Roncselszállítás ingyen

Mint minden alapítvány, a MAGYAR SAMARITÁNUS SEGÉLYSZOLGÁLAT is az alapítók és támogatók jóindulatából tartja fenn magát, de a divatos lélektani meggyőzés és a koldulás formái helyett egy szolgáltatás felkínálásával próbál magán segíteni. Nevezetesen a lakókörnyezetben található eredeti funkciójára már nem használható autóroncsokat ingyen elszállítja, értékét az alapítvány céljára fordítja. Természetesen csak azokat, amelyekről a jogos tulajdonosa írásban az alapítvány javára lemond.

Somogyi Lajos
képviselő

Pályakezdők és munkanélküliek figyelmébe!
Szakmunkásbizonyítványt adó VIRÁGKÖTÉSZETI OKTATÁS indul.
- Jelentkezés: folyamatos
- Vizsga – szakmunkásképző iskolában.
- Virágüzleti gyakorlási lehetőséget biztosítunk. Érdeklődni, jelentkezni lehet: **9.00-21.00-ig 258-4257, 06-30-549-718**

Rákoshegy 75 éves

(Folytatás az 1. oldalról)

Az első parcellákat még 1892-ben építették be a Fuchs-birtokon, a hamarosan létrejött az egykori tulajdonos feleségéről elnevezett Zsófia-telep, ekkor még Rákoskeresztúr nagyközség részeként.

Csaknem húsz évet kellett várni, míg a ma ismert településnév hivatalosan is megjelent. Az 1913-as vasúti menetrend már tartalmazza Rákoshegy megállót.

A szépen bővülő telepnek ekkorra már számos ismert személyiség is lakója lett hosszabb-rövidebb időre: Bartók Béla, Vecsey Ferenc hegedűművész (szomorú, hogy egykori lakhelyén még tábla sem őrzi emlékét), hogy csak egy-két nevet említsek.

Az új község bírájának báji Patay András, Bereg vármegye nyugalmazott főispánját választották meg, aki több mint húsz évig töltötte tisztét közmegelégedésre (mellesleg az ő nevét sem őrzi utcanév).

A főjegyző Kottász Zoltán lett. 1925-ben választották meg Rákoshegy első díszpolgárát, Agorasztó Tivadart, Pest vármegye alispánját. Az ő nevét viselte utca: a mai Szabadság egykoron Agorasztó volt...

Az elmúlt háromnegyed évszázad számos jelentős változást hozott Rákoshegy életében. Az alapítók közül talán már senki sem él, s ma már nem olyan irigylésre méltó viszonyok jellemzik a települést mint a húszas, harmincas években. „*Valóságos kis paradicsom ez a kertes telep*" – írta egy korabeli szerző.

Az alapítók szellemét követve talán mi is szebbé tehetnénk az utcákat s parkokat. Milyen jó lenne, ha ez az évforduló nemcsak a múltra való tisztelgő emlékezés jegyében telne, hanem kiindulópontja lenne egy megújulási folyamatnak is. Hátha lehetnek még itt újra "paradicsomi" állapotok.

E folyamat katalizátora lehet az a tény, hogy ez évben a XVII. kerületi önkormányzat 2 millió forinttal járult hozzá a rákoshegyi templom felújítási költségeihez. A szeptember 7-I ünnepi hálaadó szentmisét Marosi Izidor István püspök úr celebrálja. Ezáltal hívők és lokálpatrióták méltó módon tiszteleghetnek településük 75, templomuk 60 éves múltja előtt.

Lesz okunk örülni még másnak is: hogy a múlt a jövőben is folytatódjék, gyermekeink a leteteményesei. Hogy ők is velünk örülhessenek az évforduló alkalmából szép és környezetbarát játszóteret és parkot ad át számukra a Szabad Május téren közel másfél millió forint értékben az önkormányzat. Reméljük, hogy a centenáriumon közülük sokan lesznek igazi hagyományőrzők ...

Soltiné Kis Katalin
rákoshegyi képviselő

Kotász Károly-emléktábla

Az önkormányzat művelődési és tájékoztatási bizottsága még februárban fölvetette, hogy a kerületünkben élt és alkotott kiváló festőművész, Kotász Károly születésének 125. évfordulójára, a művész emlékezetére emléktáblát lenne célszerű állítani. Ezért Gyöngyössy Márton képviselő Tóth Tibor festőművésszel és Albrecht Gyula újságíróval Szabó Ferencnét, az Európa-hírű festőművész Keresztúron élő leányát is felkereste. A rendelkezések értelmében az ilyen emléktábla nem minősül művészeti alkotásnak, és elhelyezéséhez annak az ingatlannak a tulajdonosa járulhat hozzá, akinek az ingatlanán elhelyezik az emléktáblát, ezért a képviselő most azon dolgozik, hogy Kotász Károly egykori Bujákhida utcai házának mai tulajdonosától az engedélyt megszerezze.

Jelképeink egységben

Képviselőink az önkormányzati jelképek (címer, zászló, lobogó) alapításáról és használatáról alkotott rendeletet több ízben módosították, ezért most – Gyöngyössy Márton javaslatára – arról döntöttek, hogy egységes szerkezetbe foglalják a módosításokat.

A kerület létére, önállóságára, történelmi múltjára utaló díszítő jelképek közül a címer álló hegyestalpú négyelt pajzs, első ezüst mezejében lebegő helyzetű vörös latin kereszt, a második és a harmadik mező vörössel és ezüsttel hétszer vágott, negyedik zöld mezőben jobbra lépő, lebegő helyzetű, nyíllal átlőtt szemű ezüst oroszlán. A pajzson, azzal egyező formájú boglárpajzs ezüst mezejében lebegő helyzetű vörös rák, a boglárpajzs alsó harmadát kék pólya vágja. A zászló 1:2 arányú (90x180 cm) fekvő téglalap zöld és kék osztással (1/2, 1/2), melyen a címer a második negyedben helyezkedik el. A lobogó pedig 2:1 arányú (180x90 cm) álló téglalap a zászlónál megadott színbontásban, alján 10 cm-es rojttal. A címer a felülről számított második negyedben helyezkedik el.

In memoriam Csekovszky Árpád

Háznévadó és emléktábla

„*Vidékinek mondtak, és én ezt vállaltam. Szerettem ezt a félfalusi, félkisvárosi környezetet, s az utcákból hamar kiértem a határba. Sose vágytam innen elköltözni...*" - e szívhez szóló vallomás olvasható majd azon az emléktáblán, amelyet abból az alkalomból helyeznek el a Rákosligeti Közösségi Ház homlokzatán, hogy az intézmény Csekovszky Árpád nevét veszi fel. A jeles kerámikusművész, a kerület díszpolgára nevét jövő év január 1-től viseli a ház, a tervezett emléktáblán a művész - Ács József által készítendő - bronz domborműportréja is helyet kap. Az emléktábla elhelyezéséről szóló javaslatot az önkormányzat képviselő-testülete elfogadta, a végleges jóváhagyásról a Fővárosi Közgyűlés dönthet.

1896–1899 Emlékkő Rákosligeten

A Ligeti Öregdiákok Köre és a Rákosligeti Polgári Kör Rákosliget közelgő centenáriuma alkalmából emlékkő felállítását határozta el. A Hősök terén felállítandó emlékkő építési engedélyezése már folyamatban van, az elhelyzésről elvi egyetértését kinyilvánította az önkormányzat képviselő-testülete. Az emlékév 1999 lesz. A Dombóvári Csaba képviselő által előterjesztett javaslat szerint a kő a Villányi-hegységből érkezik Ligetre, a feliratán pedig 1896-1899 szerepel majd, amikor is ez a kies városrész fölépült, mivel Rákosliget alapítása sem köthető egyetlen évszámhoz, ezért nem a 100. évfordulóra, hanem a kialakulás időszakára utal. Rákosliget 1907-ben nyert önálló községi státust, azaz az emlékkőállítás ennek a 90. évfordulóját is idézi. Rákosliget alapításáról már tavaly megemlékeztek a lelkes lokálpatrióták egy helytörténeti kiállítással, az I. világháborús emlékmű felújításával. Az idei emlékkő-avatáson kívül pedig fákat is ültetnek a Ferihegyi út mentén.

BELL-TRON

Távközlési és Kereskedelmi Kft.
1173 Budapest, Pesti út 67-73.
Telefon: **256-9100**
Telefon/fax: **256-7100**

TELEFONOK,

faxok, üzenetrögzítők
értékesítése, javítása.
Telefonközpontok, hálózatszerelés,
tervezés.

SZÁMÍTÓGÉPEK

forgalmazása, átalánydíjas és egyedi
karbantartása, javítása.
Software telepítés, szervíz, szaktanácsadás.
CD-írás, archiválás.

ÚJ

MEGNYÍLT!

TÖRÖK BARKÁCSÁRUHÁZ

IPAROSOK - HÁZÉPÍTŐK - LAKOSSÁG
BOLTJA
350 m^2-en 10.000 féle termék
KÍNÁLATUNKBÓL:
- ZÁR, LAKAT, VASALÁS, RÉZVERET
- PROFI ÉS BARKÁCS SZERSZÁM, KISGÉP
- ALUMÍNIUM ÉS FALÉTRA
- FESTÉK ÉS VEGYIÁRU
- VILLANYSZERELÉSI ANYAGOK
- VÍZSZERELÉSI ANYAGOK
- BARKÁCSLÉC, SZERSZÁMNYÉL
- SZEG, HUZAL, CSAVAR, FORGÁCSLAPCSAVAR
- FRIULSIDER OLASZ RÖGZÍTÉSTECHNIKA
- MEZŐGAZDASÁGI ÉS HÁZTARTÁSICIKK
- KERÍTÉSFONAT, LÁNC, KÖTÉL

ÉS MÉG SOK EGYÉB AMI EGY KERTESHÁZ TULAJDONOSNAK KELL szinte MINDEN EGY HELYEN

NYITVA: *HÉTFŐ-től - PÉNTEK-ig 7^{30}-17^{30}-ig*
SZOMBAT-on 8-13-ig
CÍM: Bp. XVII. Rákoshegy Táncsics M. u. 38.
TELEFON: 258-5644

Hírhozó 1997/9

Nemzetközi Kerámia Stúdió, Kecskemét

CSEKOVSZKY ÁRPÁD

Szeretettel meghívjuk Önt és barátait a

SENIOR KIÁLLÍTÁSRA

1997. szeptember 1-én 17 órára a budapesti
ÁRKÁD GALÉRIÁBA.
(Bp. VII., Rákóczi út 30. mfszt.)

A tárlatot megnyitja:
PROBSTNER JÁNOS
keramikusművész,
az NKS igazgatója

A kiállító művészek:
Benkő Ilona
Csekovszky Árpád (†)
Gálócsy Edit
M. Kiss Katalin
Krajtsovits Margit
Veress Miklós

A tárlaton az 1996. októberében a NKS-ban rendezett Senior szimpozionon készült alkotások láthatók.

Magyar Keramikusok Társasága

A SZIMPOZION ÉS A KIÁLLÍTÁS TÁMOGATÓI:

Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége

Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete

Nemzetközi Kerámia Stúdió

Magyar Keramikusok Társasága

Nemzeti Kulturális Alap

INTERKERÁM KFT.

opont

Rákosliget története XIV.

1925 őszén megalakult a ligeti levente szervezet, mely hamarosan járás szerte ismert lett sporteredményei alapján. Egy hajdani ligeti lakos, Juhász Miklós versben is megemlékezett erről. Ugyanebben az évben alakult meg a helyi zenekar is mint egyesület, vezetője Dörner Lajos volt. Az akkor már 25 éve működő Munkásdalkörrel együtt sok kellemes élményt nyújtottak a ligetieknek.

Egy 1925-ből való közigazgatási tájékoztató lap szerint a település lakóinak száma ekkor 2895 fő volt, legtöbbjük közszolgálati alkalmazott. A községben 531 ház volt. Rákosligeten két választókörzet volt, mindkettőből 16-16 személy volt tagja a képviselő-testületnek. Az egészségügyi és oktatásügyi ellátottság igen jó volt: egy állami elemi iskola 8 tanteremmel és 8 tanárral, egy községi fiú-leány polgári iskola 8 tanteremmel és 10 tanárral, valamint óvoda, tanonciskola, levente egyesület, cserkész egyesület, úszó egyesület és atlétikai klub. A szórakozásról mozi, népkönyvtár és öntevékeny színjátszó csoportok gondoskodtak. A lakossági ellátást szolgálta a heti piac, másfél tucat üzlet, a Hangya fogyasztási szövetkezet, a Rákosligeti Hitelszövetkezet s a MÁV fogyasztási szövetkezet. A ligeti polgárok ellátásában valamennyi fontos szakma képviselője megtalálható volt.

Egy érdekesség a 20-as évekből: a ligeti Polgári Kör levélben fordult az elöljárósághoz azzal a kéréssel, hogy a község neve legyen *Rothermere-liget*, de legalább egy utcát nevezzenek el lord Rothermere-ről. A kérés indoklása: talán így a MÁV rendes állomásépületet épít majd a fabódé helyett. (Lord Harold Rothermere támogatta a magyar revíziós törekvéseket Nagy-Britanniában, így bizonyos politikai körökben igen népszerű volt Magyarországon.)

A *Gödöllői Hírlap* 1929. július 7-i számában érdekes hírt lehetett olvasni: Bem József tábornok földi maradványait ekkor szállították haza Lengyelországba (ő ugyanis Murad Tevfrik pasa néven mint török katonatiszt hunyt el Törökországban), s a Magyarországon áthaladó vasúti szerelvény mozdonyvezetője a rákosligeti bíró, Vass Lajos fia volt.

Az 1930-as évek elején a rákosligeti sportélet ismét fellendülőben volt. Remecz József diszkoszvető - aki textilgyári munkás volt -, a RAC kiváló atlétája képviselte a magyar színeket 1932-ben Los Angelesben az olimpián. Még a versenyek előtt, itthon, edzésen 50,76 méterre repült kezéből a diszkosz, s ezzel az akkori világcsúcsnál is jobbat dobott. Eredményét, sajnos, nem hitelesítették. Ugyanezen időszak másik ligeti sportbüszkesége Gabrovitz (Gábori) Emil volt, aki kiváló teniszezőként szerzett dicsőséget e sportágnak.

1933-ban Bélley főjegyző nyugdíjba vonult, utóda Szávay István, addigi rákoscsabai aljegyző lett. Szávayt a járási főszolgabíró 1935-ben felfüggesztette állásából, helyét ideiglenesen Rozsnyai Béla töltötte be. Az új főjegyző Szabó József lett, a bíró pedig Szabó István.

1933-ban megalakult a *Hunyadi János* bajtársi törzs *Turul* alakulata, melynek vezetőségében találhatjuk Bartók Albertet, Hornung (Hargitai) Bélát, Kottász Zoltánt, Kökény Sándort és Paulinyi Jenőt; a törzsfő Jacobi Ágost volt.

1934 tavaszán Endre László, gödöllői járási főszolgabíró Rákosliget díszpolgára lett, októberben pedig meglátogatta a községet Wilhelm Burgmeister német kormányfőtanácsos.

(Folytatjuk)

DR. DOMBÓVÁRI ANTAL

Kerületünk rendjéért

1997. július 1. napjától a közterület-felügyelet az Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának szervezetében tevékenykedik, Hatósági Ellenőrző és Helyszínelő Csoportként. (A csoport jelenleg nem a Polgármesteri Hivatal épületében, hanem Budapest XVII. kerület Pesti út 166. szám alatt található.) Létrehozásának az volt a célja, hogy az új csoport önálló ellenőrzési feladatain túl részt vegyen a hivatal ellenőrző tevékenységében.

Önálló ellenőrzési feladata elsősorban az Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatára, az illegális szemétlerakások, továbbá az engedély nélküli építkezések, környezetszennyezések felderítésére, valamint az önkormányzati tulajdonú utakon található kátyúk, beomlások helyének jelzésére terjed ki a balesetveszély elhárítása érdekében.

A Hatósági Ellenőrző és Helyszínelő Csoport helyszíni bírság kiszabására is jogosult az alábbi ügyekben: hatósági hirdetmény megrongálása, veszélyeztetés kutyával, tárgyak elhelyezésével, kidobásával történő veszélyeztetés, tiltott fürdés, csendháborítás, állatkínzás, útügyi szabálysértés, köztisztasági szabálysértés, közterület engedély nélküli használata, parkrongálás, hirdető berendezés, falragaszok tiltott elhelyezése, tiltott táborozás.

A helyszíni bírság összege maximum 2.000.- Ft lehet. Az eljáró köztisztviselő köteles nyugtát (elismervényt) adni a kiszabott bírság összegéről. Szabálytalanság észlelése esetén szabálysértési feljelentést tesz, illetve haladéktalanul tájékoztatja az intézkedésre jogosultat.

Reméljük, hogy a csoport működésének eredményeképpen javulni fog a kerület közterületeinek rendje, a törvénytisztelő állampolgárok megelégedésére. Kérjük, hogy az ellenőrzéseket ne zaklatásnak tekintsék, hiszen valamennyiünk érdeke, hogy kerületünk közterületei tiszták, rendezettek legyenek, valamint az engedély nélküli építkezések felderítésével a jogkövető állampolgárok érdekei ne szenvedjenek sérelmet.

Észrevételeiket, bejelentéseiket a hét minden munkanapján egész nap megtehetik telefonon (257-3605) vagy személyesen.

DR. NAGY ISTVÁN
jegyző

Több olvasónk kérése, panasza nyomán arra kérjük a ligeti kutyatulajdonosokat, hogy az utcafronti kerítést úgy alakítsák ki, hogy azon a kutyák ne tudják kidugni a fejüket. A gyanútlan járókelők ugyanis adott esetben komoly sérüléseket szenvedhetnek a kutyák harapásától, de a hirtelen előtörő ebek ugatásukkal is úgy meg tudják ijeszteni az embert, hogy akár orvost is kell hívni. Legyünk tekintettel egymásra!

Rákosliget
A RÁKOSLIGETIEK LAPJA
KIADJA: DATUS BT
FELELŐS VEZETŐ: TAKÁCS LÁSZLÓ
FELELŐS SZERKESZTŐ: DOMBÓVÁRI CSABA
SZERKESZTŐSÉG: 1171 BUDAPEST, SZIGETCSÉP UTCA 108.
LEVÉLCÍM: 1172 BUDAPEST, I. UTCA 23.
NYOMTATÁS: DATUS BT NYOMDÁJA

CSEKOVSZKY ÁRPÁD MŰVELŐDÉSI HÁZ

Kedves Rákosligetiek!

A Rákosligeti Közösségi Ház 1998. január 1-jétől új névvel és új arculattal jelenik meg. Az intézmény új neve: Csekovszky Árpád Művelődési Ház. Névadónk művészete, munkája, élete példaértékű volt. Alkotása, a szövőnő új emblémánkban a szépséget, a művészetet, a pontos, tisztességes emberi munkát fejezi ki. A kiégetett kerámia nyers színe a melegséget, az otthonosságot jelenti.

A volt Rákosligeti Közösségi Ház régi és jelenlegi munkatársai az elmúlt években sokat dolgoztak azért, hogy Rákosligeten, Régi-Akadémiatelepen és Rákoscsaba-Újtelepen legyen egy hely a kultúra, a művelődés, a szórakozás, a kikapcsolódás, a közösségek számára: Akócsi Lászlóné (Julika), Asztalos Miklós, Mádi Zoltánné (Éva), Tölg-Molnár Gábor, Kubinyi Ákos, Makai Lászlóné (Edit), Hernád Andrásné (Ica), Andics Gáborné (Eszter), Kis Imre, Kecskés László, Papp Ildikó Eliza, Téglás Miklós és Prém János.

Kedves Rákosligetiek!

A Csekovszky Árpád Művelődési Ház Önökért van! Szeretnénk folytatni régi nevünk és arculatunk szép, maradandó hagyományait. Legalább egyszer nézzen be hozzánk, és reméljük, hogy itt marad nálunk! A régi szeretettel, figyelmességgel és új lelkesedéssel

VÁRJUK ÖNT!

A Rákosligeti Közösségi Ház meghívja Önt és kedves családját, ismerőseit, barátait az 1998. január 4-én, vasárnap 11 órakor tartandó névadó ünnepségre

11.00 óra: Csekovszky Árpád Munkácsy-díjas keramikusművész emléktáblájának felavatása
Ünnepi beszédet mond: Kátai Péter polgármester és Thúry Levente Ferenczy-díjas keramikusművész

11.30 óra: Ünnepi műsor
Közreműködnek a Magyar Állami Operaház művészei: Csavlek Etelka, Molnár András, Bokor Jutta, Klucsik Géza, Kiss Péter és az Operaház kamarakórusa; vezényel: Szalay Miklós, zongorán kísér: Fekete Viktória
Bevezetőt mond: Dombóvári Csaba Rákosliget önkormányzati képviselője

Faültetés Rákosligeten

Ha két hónappal ezelőtt valaki végigsétált a ligeti főúton, csak szomorúan hajladozó öreg fákat valamint a már kipusztult társaik helyét láthatta. A ligetiek közül néhány lokálpatrióta - nem várva az Önkormányzatra vagy más hivatalos szervre - nekilátott a régen oly szép és hangulatos fasor megújításához.

A Független Ökológiai Központ által kiírt pályázaton részt vett a Polgári Kör is. A pályázaton elnyert pénzből, a tagság által megszavazott saját pénzből valamint a rákosligeti egyéni választókerületi keret egy részéből - mellyel Dombóvári Csaba képviselő támogatta kezdeményezésünket - hozzáláthattunk a munkához. Felvettük a kapcsolatot a kerületben működő ILEX KFT tulajdonosával, András Károly úrral, aki örömmel nyújtott szakmai segítséget. S hogy nyomatékot adjon támogatásának, 10 fát ajándékba adott Rákosligetnek, melyeket a ligeti kertbarátokkal együtt ültettek el. Sok-sok köszönet érte!

Ahogy mondani szokás, "a produkció nem jött volna létre", ha nem fog össze kicsi és nagy, s a zord idővel dacolva, lelkesedéstől hevülve nem ássa ki a facsemeték elültetéséhez szükséges nem kis gödröket. A szervezésben nagy része volt Bella Tibornak, a Hősök terei iskola igazgatójának, aki egy csodálatosan lelkes kis csapatot verbuvált a diákok köréből.

Első faültetési akciónk tehát jól sikerült. Bízunk benne, hogy a következő években tovább folytathatjuk e nemes és szép munkát, s reméljük, jövőre még többen lesznek, akik segítenek a facsemeték elültetésében. Ne feledjük, hogy 1999-ben ünnepeljük Rákosliget alapításának 100. évfordulóját. Éljünk a lehetőséggel, s tegyük még szebbé kis településünket!

Még egyszer köszönet mindazoknak, akik támogatásukkal, segítségükkel hozzájárultak kezdeményezésünk sikeréhez: András Károly (ILEX), Ligeti Kertbarátok Köre, Szűcs László, Asztalos Miklósné, Dombóvári Csaba, Emberné Rubint Erika, Bella Tibor és a diákok: Bakos Sándor, Csóka András, Czerman Olivér, Dévényi Márton, Ember Tamás, Ember Zoltán, Géczi András, Gibizer Ádám, Gyenizse Máté, Juhász Dávid, Karsai Dávid, Kőszegi Tamás, Kovács Attila, Kurgyis Gábor, László Benedek, Lukács András, Meiszterics Gábor, Ocisnik Tamás, Perseg Gábor, Temesvári András, Újvári János, Vajda János, Várhelyi Tibor és Várkonyi Endre.

ASZTALOS MIKLÓS
Rákosligeti Polgári Kör
pénztárosa

A szülők segítőkész munkája és az Önkormányzat anyagi hozzájárulása révén elkészült a Heltai téri Bóbita óvoda melletti védőkerítés. Megépítésére azért volt szükség, mert a téren labdázó srácok időről időre berúgták a labdát az óvoda kertjébe, s hogy ne kelljen folyton a kerítésen átugraniuk, kikitörték a kerítés egy-egy darabját. Ez komoly balesetveszélyt jelentett az óvodásoknak, hiszen a leggondosabb felügyelet mellett is előfordulhatott volna, hogy valamelyik csemete az egyik résen át "elkóborol". A téren található köztéri ivókút átalakítása és ismételt üzembe helyezése szintén azt a cél szolgálja, hogy az óvoda megszabaduljon a nem várt vendégektől, azoktól, akik szomjukat oltandó eddig az óvoda kerti csapját vették igénybe. A kerítésépítés során megmaradt pénzből az óvoda a kerti homokozó fölé szeretne tetőt emelni, illetve a kerítés festését szeretné belőle megoldani.

VI. évfolyam 10.szám 1996. OKTÓBER

HÍRHOZÓ

A XVII. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

A Millecentenárium alkalmából megalapított
DÍSZPOLGÁRI CÍM ELSŐ KITÜNTETETTJEI

Posztumusz díjat kapott **Dr. Bartók Albert**. 1912. október 26-án született Rákoskeresztúron. A szülőföld szeretetét édesapjától örökölte, aki félévszázadon keresztül gyűjtötte szülőfaluja történetének dokumentumait.
Az 1960-as években, amikor létrejöttek a helyi honismereti mozgalmak különböző formái, egyik alapítója lett a kerületi honismereti csoportnak és a Rákosmenti Helytörténeti Gyűjteménynek.
Bár nem volt történész, mégis 32 éven keresztül gyűjtötte a kerületünkre vonatkozó emlékeket. Szívós és kitartó munkával gyarapította a Helytörténeti Gyűjteményt. Sokat publikált is. Megjelent Rákoskeresztúr történetéből három kötetnyi munkája, ő rendezte sajtó alá Rákoscsaba történetét is. Ezenkívül több cikket közölt tőle a Honismeret c. folyóirat is.
Gyerekekkel, felnőttekkel egyaránt meg tudta szerettetni a szűkebb pátria történetét, mindig készségesen állt a hozzá fordulók rendelkezésére.
1992. október 26-án ünnepelte 80. születésnapját. Novemberben még átvehette a "Budapestért" kitüntetést. 1992. december 21-én hunyt el.

Csekovszky Árpád keramikusművész az Iparművészeti Főiskola nyugalmazott c. egyetemi tanára 1931-ben született Csikóstöttösön. 1946-50 között a budapesti Szépműves Líceumba, (ma Művészeti Gimnázium) majd 1950-56-ig a Magyar Iparművészeti Főiskola kerámia szakára járt.
1957-től folyamatosan tanított a főiskolán. 1992-ben ment nyugdíjba, de jelenleg is részt vesz az oktatásban.
Tagja a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének, a Magyar Keramikusok Társaságának, a Nemzetközi Kerámia Akadémiának, a Művészeti Alapnak.
Az oktatói munka mellett saját műtermében dolgozik Rákosligeten. Főleg az építészethez kapcsolódó plasztikákat, egyedi kerámiákat készít. Köztéren és középületen lévő munkái száma 25.
Több munkája került múzeumba illetve közgyűjteménybe, itthon és külföldön egyaránt.
1962-ben Munkácsy-díjat, 1977-ben Érdemes Művész kitüntetést kapott.

Dacolva az árral ...

... az anyagi nehézségekkel, a kultúrára, egészségügyre, oktatásra fordítható javak szűkös voltával, kerületünk és elsősorban a Kép utcai iskolások büszkék lehetnek szépen berendezett, "új" otthonukra, melynek átalakítását Malahovszki László vállalkozó példás gyorsasággal, közel két hónap leforgása alatt vitte véghez - mondta Kátai Péter polgármester úr a Kép utca 14. számú Általános Iskola új épületrészének avatásakor.

(folyt. a 3. oldalon)

Az 1956. október 23-i forradalom és szabadságharc 40. évfordulójának megünneplése

És minden rendű népek, rendek,
Kérdik, hogy ez mivégre kellett.
Mért nem pusztult ki, ahogy kérték?
Mért nem várta csendben a végét?
Mért, hogy meghasadt az égbolt,
Mert egy nép azt mondta: "Elég volt."

Márai Sándor

1996. október 23.

9.30
Koszorúzással egybekötött megemlékező ünnepség a Pesti úti Népkertben álló Országzászlónál

11.00
Díszpolgári cím átadása a Dózsa Művelődési Házban gálaműsor keretében. Fellépnek: Gáti Oszkár színművész, Kováts Kolos operaénekes, Liget Kamarazenekar, Nagy Sándor Endre klarinétművész, Liszt Ferenc Vegyeskar. Műsorvezető: Auth Magda.

Mindkét ünnepségünkre szeretettel várjuk a kerület polgárait.

B. Laborcz Flóra és **Benedek József** szobrászművészek "56 emlékére" című közös alkotása Mosonmagyaróváron az In memóriám 1956 elnevezésű országos képzőművészeti pályázat különdíját nyerte el.

SZEMELVÉNYEK A MŰVELŐDÉSI HÁZAK PROGRAMJAIBÓL

Dózsa Művelődési Ház
(1173 Budapest, Pesti út 113. Tel.: 256-4626)

Október 13-án 16.00: Mesterkurzus dobosoknak. Előadó: Borlai Gergő (Remo, Zildjian) Témakör: dupla lábtechnika, multigroove

20 órakor JAZZ PRESSO: WHITE BRONX (fusion) német - magyar zenekar

Október 18-20-ig: Művészeti napok

Október 18-án 17.00: Helytörténeti kiállítás a Mini Galérián. Megnyitja: Dr. Dombóvári Antal.

Október 18-án 18.00: "Régen volt, hogy is volt..." - Elődeink élete Keresztúron - Szöllősi Nagy András Pro Urbe díjas tanár diavetítéssel egybekötött előadása.

Október 19-én 15.00: "Nemcsak a húszéveseké a világ!" Koós János és Dékány Sarolta zenés műsora.

Október 19-én 17.30: "Útközben" címmel Szabó Gyula színművész pódiumműsorára kerül sor. Belépődíj: 150.-Ft.

Október 19-én 19.00: A Liszt Ferenc vegyeskar hangversenye a rákoskeresztúri Evangélikus templomban. Belépődíj: 100.-Ft.

Október 20-án 11.00: A Kaláka együttes koncertje gyermekeknek. Belépődíj: 250.-Ft.

Október 20-án 18.00: Az Ascher Színpad bemutatja: Örkény István: "Tóték" című drámáját. Belépődíj: 100.-Ft.

Október 26-án 19-23: Nosztalgia party. Játszik: a Dominó együttes.

Október 27-én 10.00: Vasárnapi Matiné: "Nicsak, ki beszél most?" Belépő: 150.-Ft.

Október 27-én 16.00: Mesterkurzus dobosoknak. Előadó: Szappanos György és Hirleman Bertalan. Témakör: basszus és dob összjáték. Belépő: 500.-Ft.

20.00: JAZZ PRESSO: KIRU GOTTA HUMBLE (funky). Belépő: 200.-Ft.

November 9-én 19-23.00: Nosztalgia Party. Játszik: a Domino együttes. Belépődíj: 250.-Ft.

November 10-én 11.00: "Oroszlánkaland" - zenés műsor gyerekeknek.

November 10-én 16.00: Mesterkurzus dobosoknak. Előadó Donászy Tibor (Premier, Paiste) Témakör: rock, etnorock. Belépő: 500.-Ft.

20.00: JAZZ PRESSO: Fellép: Szabó Sándor gitárművész és TRIO VARTIALA (mainstream jazz) Belépő: 200.-Ft.

November 13-án 14.30-16.00: "Szent László legendája" gyermek-színházi előadás a Nevesincs Színház közreműködésével.

November 16-án 15.00: "Nemcsak a húszéveseké a világ!" Talabér Erzsébet és Hollay Bertalan nótaműsora.

AGYKONTROLL TANFOLYAM indul a Dózsa Művelődési Házban november 30-án (szombat), december 1-én (vasárnap), december 7-én (szombat) és december 8-án (vasárnap) reggel 9-től este 7 óráig.
Előadók: Domjánné Harsányi Katalin és Kígyós Éva, Domján Gábor.
A 4 napos 40 órás tanfolyam ára: 7800.-Ft. (diákoknak és nyugdíjasoknak 1000.-Ft, házaspároknak 500.-Ft kedvezmény)

Jelentkezés és részletes felvilágosítás szeptember 20-tól folyamatosan a 256-4626, 256-2226 telefonszámon Lipcseyné Horváth Ágnesnél. (Dózsa Műv. Ház 1173. Bp. Pesti út 113.)

Erdős Renée Ház - kiállítóterem
(Budapest, XVII. kerület, Báthori u. 31. Tel.: 256-6062)

Állandó kiállítások: Helytörténeti Gyűjtemény, Epress Gyűjtemény, Néprajzi szoba, Merzse - mocsár dioráma, Erdős Renée emlékszoba.
Időszaki kiállítás: Domonkos László és Bán Mária **Árpád korának viselete** c. kiállítása
A kiállítás megtekinthető: 1996. október 19-től 1996. november 13-ig - hétfő kivételével - naponta 15 és 18 óra között.
A kiállítás vendége: Szörényi Levente (október 19-én 18 órakor)

Rákoskerti Művelődési Klub
(1171 Budapest, Rákoskert sgt. 66. Tel./fax: 257-4498)

Október 19. 20-02 óráig
SZÜRETI BÁL. Műsor: Hatvani Kiss Gyöngyi magyarnóta, Csányi János magyarnóta - operett, Csányi László - operett. Kísér: Antal István. Zene: Dominó együttes. Belépő 500.-Ft-os áron vásárolható a Rákoskerti Műv. Klubban.
Október 21. 17 órától
Számítógépes tanfolyam indul haladóknak. A hallgatók elsajátíthatják a Windows kezelését, szövegszerkesztési és táblázatkezelési alapismeretekkel bővíthetik tudásukat. Részvételi díj: 4.200.-Ft / 20 óra.
Október 25. 18 órakor
PATCHWORK (foltvarró) kiállítás megnyitója.
Október 29. 15 órától
A Rákosmenti Cukorbetegek klubjának soronkövetkező összejövetele.
November 3. 10 órától
JÁTSZÓHÁZ - csuhébáb készítés
November 16. 20-02 óráig
ERZSÉBET - KATALIN BÁL Minden Erzsébet és Katalin nevű vendégünknek a belépés ingyenes. A zenét a DOMINO együttes szolgáltatja.
November 22-én 19 órától
ASCHER OSZKÁR Színpad 25. jubileumi évfordulós műsora.

Rákosligeti Közösségi Ház
(1172 Budapest, Hősök tere 9. Tel.: 256-5445)

PÉNTEK 21 ROCK-KLUB
Október 18-án 21-23 óráig PHANTOMAS
25-én 21-23 óráig FRAGILE SHOW
November 8-án 21-23 óráig TEXAS
15-én 21-23 óráig FERENCZY GYÖRGY és a HERFLI DAVIDSON

NOSZTALGIA TÁNCESTEK
Október 19-én 20-24 óráig FUNNY FAMILY

MŰVÉSZETI SZALON
Október 29-én, kedden 18 órakor "ÚJTELEPI FIATALOK" képző- és iparművészeti kiállítása. Közreműködnek: Rákoscsaba-Újtelepen lakó fiatalok és a Diadal Úti Általános Iskola tanulói. Közös rendezvény a Diadal Úti Általános Iskolával.

MATINÉ SZÍNHÁZ - minden hónap második vasárnapján 11-13 óráig. November 10-én 11 órakor BANYABÁNAT - a Mosoly Meseszínpad előadása.

VASÁRNAPI PÓDIUM - a 25 éves Ascher Színpad köszöntése. Október 27-én 17 órakor Dürrenmatt: FIZIKUSOK - a Rigel Színpad előadása.

TANFOLYAMAINK
Balett kezdő - kedden és csütörtökön 17.00-18.00-ig. 1000.-Ft/hó.
Jazzbalett - hétfőn és szerdán 16.45-17.45-ig. 1000.-Ft/hó.
Női Torna - Calanetics - hétfőn és szerdán 18.00-19.15-ig. 1000.-Ft/hó.
Kusido Karate-do - gyerekeknek hétfőn és szerdán 15-16.30-ig, felnőtteknek hétfőn és szerdán 19.30-21.30-ig. 1000.-Ft/hó.
Akrobatikus Rock and Roll - 5 éves kortól, kezdőknek péntekenként 16.00-17.00 óráig 800.-Ft/hó, haladóknak péntekenként 17.00-19.00 óráig. 900.-Ft/hó.

Mindenkit szeretettel várunk, minden programunkra!

VII. ÉVFOLYAM 5. SZÁM 1997. MÁJUS

HÍRHOZÓ

A XVII. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

Búcsúzunk Csekovszky Árpádtól

Csekovszky Árpád a modern magyar kerámiaművészet vezető mestereinek egyike, akinek látásmódja, formakultúrája, személyiségének etikája évtizedek óta meghatározó hatással van keramikusaink fiatalabb korosztályaira. Művészete összeköti a modern magyar kerámia-művészetet kialakító Gádor István - Gorka Géza - Kovács Margit nemzedék tagjait a népes, több mint száz fős új nemzedékkel.

Munkásságát hazai és külföldi kiállításokon sikerek és elismerések kísérték: az 1961-es prágai iparművészeti kiállításon ezüst érmet nyert, majd az 1970-es Vallaurisi Nemzetközi Biennálé I. díja, az 1975-ös pécsi Országos Kerámia Biennálé I. díja, 1963-ban Munkácsy-díj, 1977-ben az Érdemes Művész cím, 1994-ben a Képző- és Iparművészeti Lektorátus díja követte, 1996-ban a Bp., XVII. kerületi önkormányzat díszpolgárrá választotta. Huszonöt munkáját helyezték el középületeken, köztereken az országban, ebből 7 kerületünkben van. Ezek közül a legismertebb az elágazásnál elhelyezett Szökőkút-plasztikája.

(Búcsúztatónk a 3. oldalon)

Ipar(kodjunk) területre!

Hasznosítás és környezetóvás

A rendezési tervről szóló rendeletet az önkormányzati képviselő-testület megalkotta a Rákosliget-Határút menti iparterületre, a 42-43-as (ipari és raktárterületi) övezetbe sorolta. A hasznosítás még várat magára, egyelőre mindössze egy német cég tűnt fel a színen, hogy szeretne itt tűzihorganyzó telepet létesíteni. Környezetvédelmi kifogások merültek föl, mire a cég elállt eredeti szándékától, s újabb változata szerint építőipari segédszerkezeteket gyártó üzemet létesítene.

(Folytatás az 5. oldalon)

Profittitkok

"Ez itt a lehetőségek kerülete"

A polgármesteri hivatal megannyi szobájának egyikében elegáns úr hajlik az íróasztal fölé. Nem visel kitűzőt, nem pohi-alkalmazott. Ki ő, mit csinál itt, milyen iratok, jegyzetek, térképek terítik be ideiglenes helyét?

(Folytatás a 6. oldalon.)

Ferihegyi históriák

A Ferihegyi repülőtér hovatartozásáról manapság sokat foglalkoznak a médiumok. Pro és kontra cikkek jelennek meg. Mi is van emögött? Íme röviden az előzmény, a történet.

A harmincas években - a polgári repülés fellendülése idején - helyet kerestek Budapest határán kívül, de attól nem messze a főváros repülőterének kiépítésére. Nagykiterjedésű sík terület kellett, ahol a repülés egyik legfontosabb feltétele biztosítható: mármint a kifutópálya a biztonságos fel- illetve leszállásra. A választás Ferihegy-puszta környezetére, Pestlőrinc város, Rákoskeresztúr és Vecsés községek közötti területre esett, ahol a nagy, sík, beépítetlen terület biztosítva látszott.

A terület túlnyomó része Vecséshez és Rákoskeresztúrhoz tartozott, kisebb része Pestszentlőrinchez.

(További részletek a 6. oldalon)

HIRDESSEN A HÍRHOZÓBAN!

30.000 ügyfélhez jut el. Hirdetésfelvétel a szerkesztőségünkben (Egészségház u. 3.) Tel.: 257-9589 vagy 06-30-220-887. Vagy: Telemark Média (Borhy Márta, Horváth László) Tel./fax: 251-5337, 251-5537

FELKIÁLTÓJEL

Volt egyszer egy Sportklub

Valamikor régen, a boldog békeidőkben - a kilencszázas évek elején - a rákosligeti polgárok létrehoztak egy sportklubot, és megépítették annak házát a XV. utcában. Működvelő színielőadásokat, bálokat, koncerteket rendeztek, itt működött a rákosligetiek kedvenc sportegyesülete, a RAC is.

A Polgári Kör és a mozi mellett a klub volt Rákosliget kulturális, sport és közösségi színtere - ma úgy mondanánk: szabadidő centruma. Elgondolkodtató, hogy e kis település polgárai ilyen intézményeket tudtak működtetni. Vajon miből és hogyan? Azt mondják erre mostanában, hogy akkor több volt a pénz és a szabadidő. Azt hiszem, elsősorban szellemi igényük, jó szándékuk, tenni akarásuk volt, és mindezek együtt teremtették meg a pénzt, az időt és a tevékenységet. A Polgári Kör, a Sportklub és a mozi alakította ki azt a szellemiséget, kulturáltságot, állampolgári öntudatot és a helyi kötődésben gyökerező hazaszeretetet, amely a mai napig jellemzi a Rákosligeten és környékén élő embereket.

Vajon ma és itt van-é belső igény, jó szándék, tenni akarás az emberibb egyéni és társas életre? Mert ha van, az majd ismét megteremtené hozzá a pénzt, az időt és a tevékenységet.

A Rákosligeti Sportklub épülete - ott, a sportpálya mellett, a "gödörben" - két éve üresen áll. Színpada befalazva, boltíves nagyterme és a többi kisebb szoba, helyiség ésszerűtlenül átalakítva, környezete elhanyagolva.

Az épület és környezete adottságai ma is megfelelnének a régi funkciónak és tevékenységnek: kellemes zöldövezeti környezet, több sportág gyakorlására alkalmas sportpálya, 200 fős nagyterem, színpad, több egyéb kisebb helyiség. Az épület serény átalakítással, felújítással alkalmassá válna egy sajátos, egyedi szabadidő centrum működtetésére. Rákosliget, Régi-Akadémiatelep, Rákoscsaba-Újtelep - a patakon inneni településrész - polgárai, gyermekei számára többfunkciós intézményként működhetne.

Helyet kaphatnának benne az alkotó művészeti tevékenységek, a kis műhelyek. A szellemi kultúra mellett megférne a testkultúra is: terem- és szabadtéri sportok, kondíciót javító mozgásos formák. A tágas külső teret, a pályát kihasználva itt rendezhetné a településrész népünnepélyeit. A test és a szellem komplex centruma lehetne a ház - a boldog békeidőket idézve, és azokat a mai polgárokat dicsérve, akiknek az akarata, tehetsége ezt újra megteremtette.

Prém János

Hírhalom

Kivételes fogadóóra

Májusban kivételesen nem a hónap első szerdáján, hanem május 6-án (kedden) 17-18 óra között tartja képviselői fogadóóráját **Barna Andor** alpolgármester (5. vk.) a Pál Apostol Iskolában

Fogadóhely-változás

Dr. Farkas Tibor önkormányzati képviselő fogadóhelye megváltozott. A 6. sz. választókörzet képviselője ezentúl a Laborcz Ferenc (Ferihegyi úti) iskolában fogadja választópolgárait minden hónap első pénteken 19-20 óra között.

Új helyen a roma ügyfélfogadás

Régi és új ügyfeleit a Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálati Irodájának alagsorában fogadja ezentúl a kerületi **Roma Kisebbségi Önkormányzat**. Időpontja: minden hétfőn délután 2-től 6-ig, illetve szerdánként reggel 8-tól du. 4-ig. Telefon: 257-3333/338-as mellék.

Költözik az Egészségügyi Szolgálat!

Május 12-től a kerületi Egészségügyi Szolgálat Pesti út 82. sz. alatti telephelye megváltozik.

Új cím: Egészségház u. 3. II. emelet (volt munkásőrség épülete).

Adatkérő lap, felmérés

Nemzetiségi tanítás indulhat

1996. októberében az Önkormányzat Oktatási Osztálya által minden kerületi Óvodához és Általános Iskolához eljuttattunk egy adatkérő lapot felmérés céljából. Szerettük volna felmérni német nemzetiségi osztályba, csoportba történő jelentkezéseket intézményenként.

Az eddig visszaküldött jelentkezések alapján várható, hogy a Kőrösi Csoma Általános Iskola és Gimnáziumban (Akácvirág u. 49.), valamint a Laborcz Ferenc Általános Iskolában (Ferihegyi út 115.), általános iskolai első osztály indulhat.

A kérelmeket rövid időn belül a kerületi önkormányzat testülete elé terjesztjük. Rákoskeresztúr német őslakosainak leszármazottjai és minden német származású szülő kérheti gyermeke kétnyelvű osztályba történő felvételét.

Az iskolák korlátozott számban még fel tudnak venni gyerekeket. Felvilágosítást az iskolaigazgatók adnak. Javasoljuk: ezt minél előbb tegyék meg.

Német Kisebbségi Önkormányzat

CSŐPOSTA

Támogatókat keresünk!

"A "Hírhozó" 1997 márciusi számában olvastam egy **Kotász Károlyról** szóló rövid írást. Ezzel kapcsolatban szeretném a következőket közölni. **Dr. Bartók Albert** a Rákosmenti Gyűjtemény volt vezetője rám hagyta kézirat gyűjteményét, kutatásainak feljegyzéseit. Ezek között van egy kiadásra kész munka, melyet 1979-ben, az akkori Kulturális Minisztérium is kiadásra engedélyezett. A kézirat címe: Kotász Károly élete és munkássága. Írták: **Dr. Bartók Albert** és **Kutas Artúr**. A kézirathoz képkatalógus van, valamint 30 db fénykép a művész festményeiről. Mint említettem, az anyag nem az RHGy tulajdona.

Az 56 éve elhunyt művész és a ma még élő özvegye megérdemelné, hogy a festő születésének 125 évfordulójára megjelenjen egy őt méltató kiadvány!"

Dr. Dombóvári Antal

Tehát: támogatók figyelem, hacsak lehet segítsenek!

Benzingőz - zaj és jaj...

"... Mi a 1173. Ferihegyi út 82. sz. ház lakói vagyunk és kb. egy évvel ezelőtt, amikor még társadalmi munkában voltam a ház közös képviselője a lakók azzal a kéréssel fordultak hozzám, hogy az Önkormányzatnál járjunk el kérelmük orvoslásában. A kérés az: a Ferihegyi út 82. sz. ház előtti járdaszegélyén állandóan parkolnak kocsik éjjel, nappal, csapkodják az ajtókat, eltorlaszolják azt a keskeny járdacsíkot, amit a lakók ideköltözésekor maguk csináltak. A benzinbűzről nem beszélve, amely a csukott ablakok mellett is elárasztja a lakásunkat, az első 3-4 emeletig. Itt csupa beteg, idős ember lakik. Az első emeleten két nagyon beteg (rákos-tüdős) család, én magam férjemmel együtt szívbetegek vagyunk, a mellettem lakó szívműtét utáni, a harmadik emeleten szintén szív- és érrendszeri betegségben szenvedő család...

Másik ilyen gond volt a Bujákhida utca és a mi oldalunkon illetve a kis Ferihegyi úti köz lezárása, mivel olyan óriási a forgalom a Ferihegyi útról való két irányú közlekedés a Bujákhida utca felé és viszont, sőt a Bujákhidán végig. Sajnos, az idős beteg emberek és a biciklis gyermekek sincsenek biztonságban emiatt. A házak mindkét oldalán parkírozó áll a gépkocsisok rendelkezésére és így a forgalmat le lehetne csökkenteni.

Tudjuk, hogy ma már nem az ember egészsége a fontos, hanem a pénz, mégis kérjük, ha lehetséges, legalább a ház előtti parkolást szüntessék meg..."

Kérésünk óta nem történt semmi. Gondoljuk egy tiltótábla elhelyezése és két három betontuskó lerakása nem olyan megfizethetetlen összeg. A ház lakói szívesen segítenek társadalmi munkában, mint annyi éven át, csupán az a kérésünk, hogy bajunkat orvosolják.

dr. Aszódi Imréné

Gyönyörű gyermekmunkák

A Tanár utcai óvodában évről évre ámulatba ejtenek bennünket a kiállított gyermekmunkák.

A kis kezek egy mesevilágot varázsolnak elénk, rengeteg ötlettel, élménnyel gazdagítva tarsolyunkat. Kiváló elképzelésnek tartjuk a népművészeti és a régi tárgyak kiállítását. Fontos, hogy gyermekeink ismerjék a múltat, hagyományainkat, népi kultúránkat.

Köszönet a kézműves szakkör vezetőjének, aki ezeket a kezeket ennyi mindenre megtanította, s megszerettette velük a művészetet, népművészetet. Köszönet az óvoda vezetőjének, hogy ezt a kiállítást megtekinthettük.

Örömmel tanítunk az iskolában olyan növendékeket, akik ilyen alappal indulnak. Széchenyi idézetével köszönjük munkátokat!

"Azokért élünk, akiket szeretünk
azokért akik igaznak tartanak.
A szépért, jóért, s
amit tehetünk."

Heinrich Mariann

A Rákoshegyi Polgári Kör FOTÓPÁLYÁZATOT hirdet RÁKOSHEGY FÉNYKÉPEKEN HAJDAN ÉS MOST címmel.

Várunk minden olyan új vagy régi, saját készítésű, illetve családi albumból előkerült archív felvételt, mely Rákoshegy bármely részletét vagy a rákoshegyi polgárok életét ábrázolja. A pályázaton bárki résztvehet.

Három kategóriában lehet nevezni: 1. Új vagy régi, saját készítésű felvételek, 2. Archív képek, 3. Diákfotósok felvételei 18 éves korig.

A pályázatnak a következőket kell tartalmaznia: 1. Fekete-fehér vagy színes fotókat, fotósorozatokat legalább 18 x 24-es méretben, korlátlan számban. (Amennyiben a felvétel nem napjainkban készült, méretbeli kötöttség nélkül.) A fotók hátára kérjük a felvétel időpontját, helyét és a pályázó választott jeligéjét ráírni. 2. Zárt borítékban mellékelve a pályázó nevét, címét esetleges közlendőjét.

A képeket kasírozni, keretezni nem szabad.

A pályázat beadási határideje:

1997. május 31. 16 óra

A beadás helye:

1174 Budapest - Rákoshegy, Podmaniczky (volt Paraj) u. 3. 1997. május hó minden keddjén és csütörtökjén 18-20 óráig, május 31-én 11-18 óráig.

A beérkezett munkákat a Rákoshegyi Polgári Kör által felkért zsűri fogja elbírálni. A kiválasztott képekből 1997. szeptemberében kiállítás nyílik az új Rákoshegyi Közösségi Házban, a három kategória győztese értékes jutalmat kap. A kiállítók és díjazottak legkésőbb június 30-ig értesítést kapnak.

Búcsúzunk Csekovszky Árpádtól

(Folytatás az 1. oldalról)

Fél éve sincs, hogy nagy örömmel vette át a Kerület Díszpolgára címet, 1996. október 23-án. Nemes alázattal beszélt akkor, a Dózsa Művelődési Házban összegyűlt ünneplő közönség előtt arról a szolgálatról, melyet ifjúkora óta vállalt, az alkotói- és oktatói munkáról. Hálát adott a Gondviselésnek azért, hogy még dolgozhat a maga, és talán (tette hozzá óvatosan) a mások örömére is. A munka volt számára a legfontosabb, úgy érezte addig él, amíg dolgozik. Kegyes volt hozzá a Teremtő, amikor hirtelen betegsége miatt ágyba kényszerült, nem gyötörte hosszan, magához szólította április 16-án.

Méltán érdemelte ki a kerület díszpolgári címét is. Fotó: Szántó György

Nehéz tudomásul venni, hogy nem látjuk többé a kedves, szerény, higgadt "CSEKÓ"-t, aki visszahúzódó természete ellenére is meghatározó személyisége volt kerületünk közéletének. Nehéz fölfogni, milyen rövid idő alatt távozott, hiszen el sem búcsúzhattunk tőle!...

Csak a közelállók tudhatják, bizony ő búcsúzott tőlünk már egy ideje. Pontosan érezte, mikor kell elmennie, minden fontos tennivalóját gondosan igyekezett befejezni. Az életmű nagy katalógusa elkészült, lediplomázott az utolsó szeretett tanítvány, készen van a Balázs fiának ígért kályha is...

Még egy nagy kiállítás az Erdős Renée Házban, a díszpolgári címért, és mert úgy vágyott együtt látni a festményeit is, mint már sokszor láthatta a kerámiáit... Halálos ágyán még intézte, kérte családját a május 10-én nyíló kiállítás minden részletének pontos lebonyolítására - mindent végiggondolt, amire szükség lehet. Utolsó tudatos percéig a munka izgatta, alkotásainak a sorsa. Aztán pár nap lebegés élet-halál között... Megértettük lassan el kell mennie, nincs tovább...

Nincs tovább - nem kell már bosszankodnia a szakmai maffiák gáncsoskodásain, nem kell keseregni az emberi butaság és rosszindulat okozta nehézségeken, nem kell szorongani azért, hogy lesz-e ép keze a munkára...

Nincs tovább - az életmű lezárult... Az életmű, mely egy gazdag alkotóképesség dokumentuma, amely a magyar kultúrán belül a XX. sz. második felének egyik legjelentősebb alkotójává emeli Csekovszky Árpádot.

Nincs többé az ember... Az ember, aki tisztelte-szerette családját, barátait, tanítványait, aki az egyenes úton járt. Sem e földön, sem ezen túl, nem szorul magyarázatra, nem kell átértékelnie önmagát. Egyszerű, érthető, világos emberségét fogadja be

"Az égi Jóság, melyen sohse száll át
irígység ármja, önmagában égve
szórja az örök szépségnek sugarát."
(Dante: Isteni színjáték VII. 64-66)

Albrecht Júlia

VÁROSHÁZA TÁJA

Évszázadok a Rákosmentén

Befejeződtek a millecentenáriumi ünnepi megemlékezések. Felejthetetlen élményeket nyújtó emlékein kívül maradandó kiadványok is gazdagították kerületünk állampolgárainak a hagyományok iránti fogékonyságát. A sok alkotás közül a Rákos előnevű települések életét bemutató mű, amely önkormányzatunk kezdeményezésére látott napvilágot **"Évszázadok a Rákosmentén"** címmel. E kiadványban tudományos alapossággal fogalmazták meg a szerzők településünk gazdag hagyományairól szóló ismertetésüket, amelyekből bőven meríthet a múltat tisztelő utókor. A régészek felbecsülhetetlen munkáinak eredményeként bepillantást nyerhetünk kultúránk korábbi évszázadaiba, megismerkedhetünk környezetünk élővilágával, éghajlati viszonyaink alakulásával, az építkezések stílusának formálódásával, őseink szokásaival és azokkal a híres emberekkel, akik fáradhatatlan lokálpatriótaként vettek részt a múlt feltárásában és váltak aktív részeseivé területünk mindennapi élete alakításának. A képző- és iparművészet, valamint az építészet alkotásaiban napjainkban is gyönyörködhetünk és az örökségként ránk hagyott műtárgyak, épületek őrzik értékeinket. Templomaink hívő állampolgárainknak lettek meghitt otthonai. Nem halványulnak hát lokálpatriótáinknak a jövő számára is maradandó alkotásai. A szerzők nagy helyet szenteltek a kiadványban a természet- és környezetvédelemnek is. Fontosnak tartják a lakosság igényeinek megfelelő szép környezet - pénzt sem igénylő - kialakítását. A zajártalom kiküszöbölése, a hulladékkezelés korszerűsítése, a táj és az élővilág védelme már ma is égető feladat, amire szinte egyemberként hívják fel a figyelmet. Reménykednek abban a nagy változásban, amelynek mindnyájunk vágyaként kell megvalósulniok környezetünkben és világunkban egyaránt. Jó ez a kiadvány, amely igényes szerkesztésével magára vonja az olvasó figyelmét és olyan ismeretek birtokosává teszi, amelyeket külön-külön csak nagy utánajárással szerezhetne meg. Akik kézbe veszik ezt a szerintem nagy értékű kötetet, nem fognak csalódni.

Dr. Bánk Endre

Amiről beszélni sem lehetett

Sokan nyilatkoznak úgy, hogy ne beszéljünk a háborúról, felejtsük el, minek emlékoszlopot állítani, amikor lassan nincs mit enni. Ilyenkor a háborúban érintetteknek elszorul a szívük és könny szökik a szemükbe.

A rákoskeresztúri német származásúaknak az 1945. januári hónap újabb tragikus eseményekkel kezdődött.

A december 28-tól bezárva tartott csoportot vízkereszt napján, január 6-án nyitott teherautón indították útnak - "málenkij robotra" - a Szovjetunióba. A bűnük a származásuk és a nevük volt.

Akadt 4-5 olyan személy, akik az ú.n. egész német falut teljes egészében kiszolgáltatták a felszabadítóknak.

Fiatal fiúk és lányok is áldozatul estek...

A második csoportot január 28-án, a harmadikat február 6-án indították el. Ebbe a csoportba már olyan emberek is kerültek, akiket az oroszok az utcán fogtak el pl. munkából jöttek haza.

Az elhurcoltak a Szovjetunióban különböző helyekre és munkatáborokba kerültek. A fogságból többen nem tértek vissza.

Csak becsülni lehet a veszteséget, nyilvántartásbavétel csak a hazatérés után volt a fogadóhelyeken. Minderről 45 évig beszélni sem lehetett.

Amikor már szabad volt, a háború befejezésének 50. évfordulójára **Mayer Mihály** megpróbálta a lehetetlent: statisztikát csinálni a háború veszteségeiről. A következő adatokig jutott el: málenkij robotra elvittek 75 főt, 12-en nem tértek vissza. A katonákkal együtt a veszteség 44 ember. A teljes veszteséget lehet, hogy soha nem tudjuk felmérni.

Az 1848-as Szabadságharcnak és az I. világháború áldozatainak is van emlékműve kerületünkben. Bízom benne, hogy a Polgármesteri Hivatal képviselő-testületének illetékes bizottsága, a II. világháború hőseinek és áldozatainak emlékére felállíttat egy maradandó emlékoszlopot kerületünkben. Az élő hozzátartozók leróhatják kegyeletüket végre, ha már a végtisztességet nem adhatták meg.

Így illene lezárni a félévszázados lemaradást és kerületünk II. világháborús történelmét is, ahogy azt elődeink tették méltó módon.

Altziebler Károly

Önkormányzati rendeletek

1.) Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzat 1/1997. (I.17.) sz. rendelete a Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló, 13/1996. (III.22.) sz., a 2/1996. (I.19.) sz., az 53/1995. (XII.15.) sz., a 42/1995. (XI.17.) sz., a 41/1995. (X.27.) sz., a 40/1995. (X.29.) sz., a 39/1995. (IX.22.) sz. és a 34/1995. (XI.01.) sz. rendelettel módosított 22/1995. (VII.01.) sz. rendelet módosításáról.

2.) Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzat 2/1997. (I.17.) sz. rendelete a Polgármesteri Hivatal köztisztviselőinek munka- és pihenőidejéről, illetményrendszeréről és juttatásairól szóló egyes rendeletek módosításáról.

3.) Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzat 3/1997. (I.17.) sz. rendelete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló egyes rendeletek módosításáról.

4.) Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzat 4/1997. (II.21.) számú rendelete az Önkormányzati tulajdonú lakások víz- és csatornahasználati díjának fizetési módjáról szóló, az 58/1995. (XII.20) számú rendeletével módosított 8/1992. (VII.01.) számú rendeletének módosításáról.

5.) Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzat 5/1997. (II.21.) számú rendelete az Önkormányzat tulajdonában álló lakások lakbéréről szóló, az 5/1996. (I.19.) számú rendelettel módosított 55/1995. (XII.15.) számú rendeletének módosításáról.

6.) Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzat 6/1997. (II.21.) számú rendelete a Polgármesteri Hivatal köztisztviselőinek munka- és pihenőidejéről és juttatásairól szóló többször módosított 13/1992. (XI.13.) számú rendelet módosításáról.

7.) Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzat 7/1997. (II.21.) számú rendelete a köztisztviselők illetményalapjáról.

8.) Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzat 8/1997. (II.28.) számú rendelete az 1997. évi költségvetésről.

9.) Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzat 9/1997. (II.28.) számú rendelete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló többszörösen módosított 7/1993. (V.01.) számú rendelet módosításáról.

10.) Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzat 10/1997. (II.28.) számú rendelete az Önkormányzat vagyonáról való rendelkezési jog gyakorlásának szabályairól szóló többször módosított 30/1996. (V.24.) számú rendelet módosításáról.

11.) Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzat 11/1997. (II.28.) számú rendelete a Budapest Főváros XVII. ker. Pesti út menti 139946/23 hrsz-ú telek területének R-35 685 tt. számú Részletes Rendezési Terv módosításáról, valamint Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzat a Budapest XVII. kerület Pesti út, Összekötő út, Cséplő u. menti ún. Kerestó dűlő Részletes Rendezési Terv szabályozási előírásairól szóló 54/1994. (XI.26.) számú rendelet módosításáról.

12.) Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzat 12/1997. (II.28.) számú rendelete a vásárcsarnokokról és a piacokról szóló 26/1995. (VI.16.) számú rendelet módosításáról.

13.) Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzat 13/1997. (III.14.) számú rendelete szolgáltatás végzésének átruházásáról.

14.) Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzat 14/1997. (III.21.) számú rendelete a lakások és helyiségek bérletére, valamint elidegenítésükre vonatkozó helyi szabályokról.

15.) Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzat 15/1997. (III.21.) számú rendelete Budapest, Strázsahegy, 138217/3 hrsz terület egy részének módosított rendezési tervéről.

16.) Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzat 16/1997. (III.21.) számú rendelete a kerületi közoktatásügyben szükséges egyes intézkedések meghozataláról.

17.) Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzat 17/1997. (III.21.) számú rendelete a lakásépítés és vásárlás helyi támogatásáról szóló 23/1996. (IV.19.) számú rendeletének módosításáról.

18.) Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzat 18/1997. (III.21.) számú rendelete az Önkormányzat vagyonával való rendelkezési jog gyakorlásának szabályairól szóló többször módosított 30/1996. (V.24.) sz. rendelet módosításáról.

19.) Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzat 19/1997. (III.21.) számú rendelete a Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló többször módosított 22/1995. (VII.01.) sz. rendelet módosításáról.

20.) Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzat 20/1997. (III.21.) sz. rendelete a jövedelemarányos bölcsődei (gondozási) díjak bevezetéséről szóló 3/1995. (I.27.) számú rendeletének, valamint a jövedelemarányos bölcsődei (gondozási) díjak bevezetéséről szóló 3/1995. (I.27.) számú rendeletének módosításáról szóló 34/1996. (VI.21.) számú rendeletének hatályon kívül helyezéséről.

21.) Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzat 21/1997. (III.21.) számú rendelete a magántulajdonban lévő egyes lakások lakbérének megállapításáról.

22.) Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzat 22/1997. (III.21.) sz. rendelete az épített és természeti értékek helyi védelmére vonatkozó, 50/1995. (XII.15.) számú rendeletének módosításáról.

23.) Budapest Főváros XVII. kerület Önkormányzatának 23/1997. (III.21.) számú rendelete a Polgármesteri Hivatal köztisztviselőinek munka- és pihenőidejéről, és juttatásairól szóló többször módosított 13/1992. (XI.13.) sz. rendelet módosításáról szóló 6/1997. (II.21.) sz. rendeletének módosítására.

24.) Budapest Főváros XVII. kerület Önkormányzatának 24/1997. (IV.18.) sz. rendelete az 1997. évi költségvetésről szóló 8/1997. (II.28.) számú rendelet módosításáról.

25.) Budapest Főváros XVII. kerület Önkormányzatának 25/1997. (IV.18.) sz. rendelete az 1997. évi költségvetésről szóló 8/1997. (II.28.) számú rendelet módosításáról.

26.) Budapest Főváros XVII. kerület Önkormányzatának 26/1997. (IV.18.) sz. rendelete a szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló többszörösen módosított 7/1993. (V.01.) számú rendelet módosításáról.

27.) Budapest Főváros XVII. kerület Önkormányzatának 27/1997. (IV.18.) sz. rendelete az önkormányzati biztos kirendelésének és tevékenységének rendjéről.

Az 1-27/1997. számú rendeletek teljes szövege a Hírhozó Rendelettár következő számaiban lesznek olvashatók. A Rendelettár az Ügyfélszolgálati Irodán vehető át.

Nem futja iskolabuszra

Mindenki úgy érezte, hogy jól döntöttek a képviselők tavaly, mikoron 75 százalékos fedezetet szavaztak meg a madártelepi iskolabusz üzemeltetésére. Az akkori hosszú, alapos vitát követően **Ifjabb Nagy László** - többek véleményét figyelembe véve - jelezte: megvizsgálja mennyibe kerülne, ha minden - sulijába távolról bejáró - kerületi általános iskolásnak megkönnyítenék a bejárást iskolabuszok indításával.

Kimerítő körzetfelmérés készült, az alpolgármester számos vonalon buszozott tapasztalatszerzés céljából. Négy iskolabusz járatba állítását indokolnák a körülmények. Becslések alapján 185 tanítási napra számítva cirka 7,4 millió forintot (az idén 3,4 milliót) kellene "kihasítani" a költségvetésből vagy megszerezni más forrásból. A felmérésben megszondázták a szülőket is, és kiderült: ők nem járulnak hozzá efféle kezdeményezéshez.

Fölvetődtek az alábbi kérdések: kíván-e a kerület iskolabuszt üzemeltetni, ha igen, hol és milyen területre terjedjen ki ez a szolgáltatás, továbbá: mekkora részt vállal az önkormányzat az üzemeltetési költségekből, valamint milyen előirányzat terhére biztosítanák ezt az összeget?

Nyilvánvaló: ha az iskolabuszok mellett voksolnának a képviselők akkor egyetlen "körzet" sem maradhat ki, ha pedig a szülők nem vállalnak magukra ilyen terhet, az önkormányzat a tartalékkeretét kell hogy megkurtítsa. Az alpolgármester beszámolt: nem érzett nyomasztó zsúfoltságot a "próbaútjain", és szerinte a lurkókat hidegen hagyja ez az egész. **Soltiné Kis Katalin** körzete megosztottságáról beszélt, s arról, hogy sok bekötőúton térdig ér a sár, veszélyeket rejt magában a rengeteg keresztforgalmi út, halmozottan hátrányos helyzetűek ezek a begyalogló gyerekek.

Mint az egycsapásra kiderült a testületi ülésen: fájdalom, a jelenlegi körülmények között nincs lehetőség az iskolabuszok beindítására. Szeptember 1-től a madártelepi is leáll.

- tam-

Rákosliget

III. évfolyam 3. szám

In memoriam

Csekovszky Árpád

keramikusművész

1931-1997

Munkácsy-díjas, Érdemes Művész,
a XVII. kerület Díszpolgára

Az vagy, ami a munkád,
nem több és nem kevesebb,
az eltűnő időből
ez őriz meg,
emberségednek ez ad alapot,
arcod redőibe vési föl nevedet,
amelyet te hordasz,
amely te vagy,
magad, egyedül,
a munkád által örökre.

(Bárdosi Németh János)

A kiállítás, amelyre Csekovszky Árpád annyira készült, s amelynek megnyitójára elkészült a művész - most már, sajnos, valóban teljes - életművét bemutató katalógus, 1997. május 10-én, szombaton 18 órakor nyílik az Erdős Renée Házban (1174 Báthori utca 31.)

Mozi, könyvtár, gyűjtemény

Az Önkormányzat Képviselő-testülete jóváhagyta a volt Maros mozi hasznosítási koncepcióját, melynek tervezetét még a márciusi lapszámban ismertettem. Az épületrészben stúdiómozi, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár fiókkönyvtára és a Rákosmenti Helytörténeti Gyűjtemény működik majd - a szükséges felújítási munkák elvégzését követően.

A Képviselő-testület megbízta a polgármestert, hogy májusig terjessze be a felújítás ütemtervét. Az erre szánt összeg nagyságáról és a megvalósítás határidejéről ezt követően döntenek majd a képviselők.

Az előzetes becslések szerint az egykori mozi átalakítása és felújítása a járulékos költségekkel - csatornabekötés, homlokzat- és tetőfelújítás - együtt 25-30 millió Ft-ot igényel. Az idei költségvetésben 5 millió Ft céltartalék áll rendelkezésre, melyből elkezdődhet a munka, ha a tulajdonviszonyok az ingatlan-nyilvántartásban is rendeződnek.

DOMBÓVÁRI CSABA
Rákosliget önkormányzati képviselője

"Ép testben ép lélek"

...ez a többezer éves tapasztalat. Ezt az igazságot a 92 éve alapított Hősök terei iskola mindenkori nevelőtestülete pedagógiai munkájának alaptételeként tartja számon.

Jelentését továbbgondolva újabb feladatok rajzolódnak ki, és kiderül, hogy egyre nagyobb a felelősségünk a mai fiatalsággal szemben. A mai kor testileg fejlett és többnyire erős, edzett gyermekét már inkább fenyegeti a lelki torzulások veszélye. A szólás megfordítva még igazabbnak és időszerűbbnek tűnik:

Csak a kiegyensúlyozott személyiség tud testi épségére is ügyelni. Csak az egészséges lélek képes a testi erő természetes fokozására. Csak az ép lelkű ember tudja testi egészségét is megóvni. Így értelmezve a régi mondást, még világosabb az egész társadalom felelőssége a fiatal nemzedékekkel szemben.

Iskolánk tevékenységrendszerébe szervesen beépülnek azok a célkitűzések, melyek megvalósításával tanulóink testi és lelki egészségét kívánjuk erősíteni. De a negatív környezeti és társadalmi hatások egyre felerősödve érintik meg a gyermekeket. Ezért iskolánk az egészségvédelem jegyében ebben a tanévben is vállalta egy egésznapos rendezvénysorozat megszervezését.

A nap célja az volt, hogy felkeltsük tanulóink és szüleik érdeklődését a tekintetben, hogy hogyan segíthet a különböző testi és lelki gondok megoldásában az orvos, a pszichológus, a természetgyógyász, az állatorvos, a rendőrség, illetve a család, a játék, a sport és az állatok.

Az előadások, bemutatók, vetélkedők tartalma, az előadók személye és a résztvevők lelkesedése volt a garancia arra, hogy a tavasz beköszöntekor, a természet újjáéledésével március 22-én Rákosliget sok családjában feléledhetett az érdeklődés egészségünk megóvásának lehetőségei iránt.

A nap sikeréért együtt dolgoztak az iskola tanárai mellett az élet különböző területein dolgozó szakemberek is. Valamennyien készségesen nyújtottak segítséget - mint szülők, mint Rákosliget lakói és mint az egészségvédelem elhivatott támogatói.

Köszönjük az előadók és a résztvevők nagylelkű segítségét:

Dr. Csáki Gábor szülész-nőgyógyász főorvos, Dr. Zsarnóczay Péter állatorvos, Dr. Gritz Arnoldné egészségnevelő, Dobos Emőke pszichológus, Erdősné Kalmár Éva pszichológus, Kiszely Márta pszichológus, Méhész Ottóné pszichológus, Ladányi Klára (XVII. kerületi Nevelési Tanácsadó), Rákoskeresztúri Családsegítő Központ munkatársai, Csendes László (XVII. kerületi rendőrkapitányság), Dr. Kálnoki Gyöngyössy István ügyvezető-orvosigazgató (HT Medical Center), Ifj. Miklós György ("Kapocs" Ifjúsági Önsegítő Szolgálat), Fink Nándor, Fink Nándorné, Dr. Hilf Klára, Kulcsár Gábor és Belláné Markó Katalin.

Köszönjük a rendezvény támogatóinak a segítségét:

Országos Egészségbiztosítási Pénztár Kockázatkezelő Kuratóriuma, Szuper Suli Alapítvány, Fővárosi Közgyűlés Oktatási Bizottsága Ifjúsági Alapja, Kamilla Drogéria, Rákosligeti Közösségi Ház, HT Medical Center, Rebarbara BT, Mentálhigiéniás Program Iroda, Junior RT.

GÁCSINÉ HAJAS ANIKÓ

A Rákosligeti Asztalitenisz Egyesület 1997. május 24-én a Rákosligeti Majális keretében kerületi kihívásos ping-pong versenyt hirdet. Minden asztaliteniszező sporttársat szeretettel várunk! Jelentkezni lehet személyesen és telefonon: Rajmon Árpád egyesületi elnöknél a Rákosligeti Közösségi Házban (1172 Budapest, Hősök tere 9., 256-5445)

"Jövőre veled ugyanitt"

Igazán hidegnek ígérkezett a március 22-i szombat. Ez a kedvezőtlen tényező mégsem vette el sok család kedvét az egészségnapi programtól.

Reggel fél nyolctól szinte tömeges megmozdulás volt észlelhető az iskola előtt. Kissé vacogva vártuk a futó-kocogó-(vánszorgó) verseny startját. Ovisok, alsósok, felsősök és felnőttek álltak helyt, [illegible] a számukra kijelölt (nem is rövid) távot.

KÉPEK ÉS KERÁMIÁK

Csekovszky Árpád gyűjteményes emlékkiállítása az Erdős Renée-házban

(Folytatás az 1. oldalról)

Még itt érezzük őt, az embert körünkben, még nem fogjuk föl, hogy soha többé nem találkozhatunk vele. Művei sokaságának ünnepi válogatásában hihetetlennek tűnik, hogy nem születik több „Csekó"-mű. Néhány hete még diplomáztatott a főiskolán... Utolsó kedves növendéke, Petrás Mária, aki moldvai csángó népénekes is, most már emlékeiben továbbélő mesterének énekel a megnyitón.

Erre az ünnepi alkalomra készül el az életművet bemutató album is, melyet nagy gonddal tervezett, szerkesztett maga a művész. Az utóbbi években egyre többször fordult meg a fejében, hogy mi lesz a művei sorsa, ha ő már nem lesz... Úgy gondolta, legalább egy összegzés, a legfontosabb munkák albumba gyűjtése jó volna. Ez a vágya teljesült, akadt szép számmal támogatója szűkebb pátriájában is, és a nemzeti szakmai szervezetek részéről is.

A fotókat Csekovszky Balázs készítette, aki abban a tárgyi világban nőtt föl, melyet édesapja teremtett a családi házban. Reprodukciói érzékenyen, értőn tolmácsolják a műveket, az egész könyv visszafogott eleganciájának alapját jelentik. Másik alaperénye az életmű-katalógusnak az az írás, mely elvezeti a könyv forgatóját a képekhez. Nem előszó, nem a megszokott művészettörténészi vagy teoretikus boncolgatás és porhintő áradozás — ezektől valósággal irtózott Csekovszky Árpád. Épp ezért ő maga írt magáról, életéről, munkáiról, családjáról. Egyszerű tisztessége nem tűrte az utólagos belemagyarázásokat, a cikornyás szakzsargont, az ingoványos alapozású dicséretet. Ez az önéletrajz és ars poetica egyszerű tömörségével, érzelmi töltésével írásművé nemesedik, műalkotás a képeken szereplő műalkotások előtt.

Megismerjük belőle a gyökereket: a baranya megyei kis falu tanítócsaládjának tagjait — édesanyját, aki 1931-ben adott neki életet, nagybátyját, Kocsis Lászlót, a Pécsi Székesegyház kanonok-plébánosát; az ő emlékének ajánlja könyvét. Tisztelettel és hálával ír a nagybácsi szellemi aurájáról, mely megalapozta az ő kultúráját, értékrendjét is. Tisztelettel és hálával ír későbbi iskoláiról, mestereiről is, így Borsos Miklósról, Gádor Istvánról, mindazokról, akiktől tanult és segítséget kapott. Nemes alázattal ír arról a szolgálatról, melyet a tanítás jelentett számára, hiszen az az értékrend vezette, melyet ő is kapott, s igyekezett továbbadni. Negyven évig volt tanára az Iparművészeti Főiskola Kerámia Szakának — ezalatt az emésztő vitákból, méltánytalan mellőzésből is kijutott neki, de ezeket alig érzékelteti.

Az írott vallomás második fele a műtermébe vezet minket. Egyszer azt nyilatkozta: „Az én életem nem igazán látványos, két helyszínhez kötődik, az Iparművészeti Főiskolához és a rákosligeti műtermemhez, amit 1962-ben alakítottam ki." Ide menekült a világ zaja elől, itt regenerálódott lelkileg egy-egy családás, szélmalomharc után is, de alkotó jókedve is ide vezérelte. Szeretett dolgozni, úgy érezte, addig él, ameddig dolgozik.

Az 50-es évek végén indul pályája, felkészültségét jól mutatja a „Mesterségek" sorozata, a „Szövőlány". Hamar rátalál egyéni világára, a 60-as évek elejétől foglalkoztatja a ló, lovas, kocsi, lovaskocsi formai problémája, a témában rejlő tartalmi lehetőség kifejtése (Kis lovas). Ezen a témán keresztül megnyilvánul óriási variációs készsége rajzban, festményben, arasznyi kis vázlatokon keresztül a köztéri szobor méretéig. A fényárnyék ritmusa, melyet az építkező kompozíciós észjárás eredményez, párosul a belső arányok játékával. Hol színes-mázas (Zöld kocsihajtó, 1997), hol csak földfestékkel

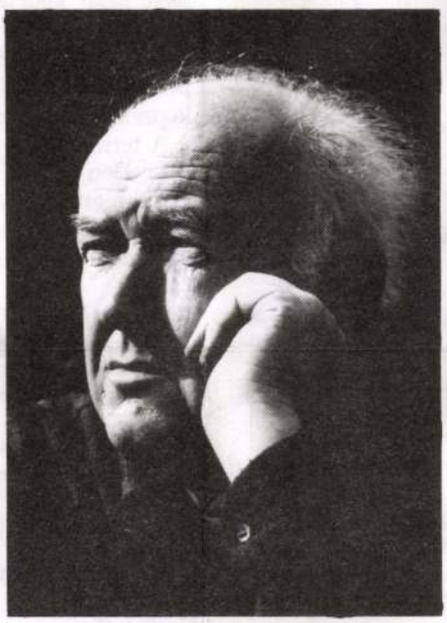

egyszerűen festett (Kis lovas, 1959), de többnyire csak terrakottaszobrok ezek (Kis kocsi, 1960; Kocsihajtó, 1967). Élete végéig foglalkoztatta ez a téma — egyszer a kiegyensúlyozott arányok, máskor a drámai tömörség (Kocsi, 1982), megint máskor az elbeszélés felé (Zöld kocsihajtó, 1971) mozdítva el a gondolatot. Ugyanebben az időben kezdi az „idoltémát" is földolgozni, s hasonlóan az ember-ló-kocsi témához, ez is elkíséri alkotói élete során. A női formák hajlékonyságát fogalmazza újra és újra zárt szoborrá (Támaszkodó, 1984; Vörös idol, 1980) vagy vázává (Idol, 1978).

A 70-es években az épített konstruktivista kompozíciók új témaként lépnek be. E korszak egyik darabja az Elágazásnál található mázas pirogránit díszkútja 1978-ból, de egyik legjelentősebb műve akkortájt a „Jel" című 1976-ból, mely a kereszt témához kapcsolódik. A kereszt, keresztvivő akkoriban még nem divatos téma, sőt kirekesztést provokáló volt. Csekovszky Árpád oly magas szinten tudta a tartalmat (a szenvedést és esendőséget) kifejezni, hogy nem lehetett elhallgatni e műveit (Keresztvivők, 1975; Dőlt keresztek, 1976).

Később, a 90-es években „a fülkébe állított kereszt — most már mint corpus — a maga mondanivalójával" foglalkoztatta. Az általa szakrálisnak nevezett fülkeplasztikák (Utolsó vacsora, Sírbatétel, Szerzetes) sora készült ekkor. Főleg egyszerű terrakotta kompozíciók ezek, a jellegzetesen „Csekói" archaizálás jegyeivel. Méretétől függetlenül monumentális hatásúak munkái, tömörség, játékosság, építettség és spontán líraiság egyszerre jelen van műveiben, ezen eszközökön keresztül vall legmélyebb gondjaról, örömeiről.

Huszonöt köztéri munkáját helyezték el az országban Veszprémtől Miskolcig. Öt műve ezek közül a mi kerületünket díszíti. Az épített környezethez való alkalmazkodás, és a tartalmi kifejezőerő egységére iskolapéldák ezek a művei. Alkotói életének egyik célja volt a kerámiaművesség határait tágítani, a képzőművészetbe bevezetni ezt az ősi anyagot és technikát úgy, ahogyan a régi korokban is tették.

Jelentős tevékenységi területe a festészet, melyet önismertetésének végére hagyott, pedig egész életében gyakorolta. Eredetileg festőnek készült. Kiegészítő, pihentető funkciója volt a festésnek övrjében. Olykor a gyors eredmény is festésre ösztökélte, mert órák alatt is létrehozható, de évekkel később is folytatható, javítható, nem úgy, mint a kerámia. Képein a kék és szürke színek uralkodnak, ellenpontozva a többnyire meleg terrakottakerámiái színét. Témái azonosak a kerámiaművekével, a reliefben is oly sokszor földolgozott pécsi dóm, Szent György, Kocsihajtók. Korábban nem szerepeltette képeit a kiállításokon. Néha megmutatta egy-egy kollégának őket, s nagyon örült, mikor Barcsay Jenő megdicsérte képeit. Amikor már kevesebb középület épült, és a harmadik generációs kerámiaművészek is alkotóként részt kértek a murális munkákból, az erősödő versenyt kikerülte. A hangsúly kezdett áttevődni a festésre.

Először 1992-ben, az Erdős Renée-házban szerepelt képeivel, nagy meglepetést okozva ezzel kollégái, tanítványai körében. Vágyott látni egy olyan kiállítást műveiből, ahol azonos hangsúllyal szerepelnek képei és kerámiái. Ez a vágya már nem teljesülhetett, de hisszük, hogy egy másik dimenzióból látja mégis. Végrendeletté átváltozott kívánságát családja és barátai az ő utasításaihoz hűen rendezik meg.

Ünnepeljünk úgy, mint egy hálaadó misén, mely szívszorítóan komoly az ember és művész elvesztése miatt, de örül mindazon ajándéknak, mely általa lett. A műalkotások élnek, belső tűz hatja át őket, ott izzik mindaz az alkotói szándék, akarat, mely létrehozta őket. Függetlenednek alkotójuk személyétől, attól az embertől, aki hivatásának tekintette, hogy alkotói eszközzé váljon a Kozmikus Teremtő Erő rendjében. Igen, a tárgyak élnek, hordozzák a művész keze nyomát, közvetítik gondolatait, dokumentálják érzéseit, kifogyhatatlan játékos variációskészségét, a természet ritmusába való belesimulását. Örüljünk, hogy mindez a miénk, és épüljünk belőle.

ALBRECHT JÚLIA

NÁDBÚTOROK AZ IGÉNYES VEVŐKNEK

Kerületünk képe az elmúlt 1-2 év alatt egyre inkább városi jelleget ölt. Bővülnek, igényesebb kialakításúak a kirakatok, bevásárlóközpontok épülnek. A vállalkozók komoly gondot fordítanak árukészletük eladása mellett arra is, hogy a lakosság itt, helyben megvehesse azt, amire szüksége van, s minél szélesebb áruskála álljon rendelkezésére a kiválasztásban. Szinte minden áruféleség megtalálható, már nem kell hosszú órákat eltölteni a belvárosba utazással, ami időt és pénzt takarít meg a fogyasztóknak.

A zöldövezeti, kertvárosi jelleg a vásárlók igényével párosulva szinte megköveteli, hogy olyan üzlet is létesüljön kerületünkben, amely a természetességet kiemelve adhat lehetőséget a lakosoknak házuk, lakásuk berendezéséhez, szebbé tételéhez. Pál István iparművész — akinek a belvárosban van üzlete és műhelye — ötletével ezen kíván segíteni.

A Péceli úton megnyíló **MANILA nádbútor-kereskedés** egyedi kivitelezésű, igényes bútoraival várja vásárlóit. A családi házak kertjeiben is elhelyezhető, egyszerűbb vesszőgarnitúrák, és a belső terek berendezéséhez készült exkluzív nádbútor-garnitúrák (étkezők, ülőgarnitúrák, komódok stb.) egyaránt megtalálhatók és megrendelhetők itt. A bútorok mellé különböző, szintén igényesen megválasztott kiegészítőtárgyak (lámpák, kosarak, tálcák, virágtartók stb.) állnak a vásárlók rendelkezésére.

Aki szereti a Távol-Kelet kultúráját, egy helyen válogathat akár saját lakása színesebbé tételéhez, akár szeretteinek megajándékozásához is.

A **MANILA '97 BT** igyekszik a különböző igényű és pénztárcájú vásárlókat egyaránt kiszolgálni, ezért egyéni elképzeléseiket is szívesen valóra váltja (méret és színválaszték).

A természetes mindig szép, s ha szeretné ezt kiemelni közvetlen környezetében, kerese fel a Péceli út 149. szám alatt megnyíló **MANILA nádbútor-kereskedést,** ahol kedves, segítőkész kiszolgálás mellett biztosan talál kedvére való ajándékokat, dísztárgyakat, bútorokat. (x)

MANILA nádbútor-kereskedés
1171 Budapest, Péceli út 149. Telefon: 06(30)618-568

A RUHÁZATI BOLTBAN
Pesti út 155.
Öltönyök, kosztümök,
blúzok, ingek, fehérneműk
az egész családnak
A tűzoltóság melletti
MÉTERÁRUBOLTBAN
gyűrtselyemvásár: **680** Ft/m
Nyitva: hétköznap 9-18-ig, szombaton 9-12-ig
Telefon: **257-2870**

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a **Rákosvidék** című helyi közéleti újságot

1997. ..... hónaptól
egy évre 200 Ft-os előfizetési díjért

Név:

Cím:

Aláírás

(A megrendelőlapot kérjük a szerkesztőség címére: 1172 Budapest, II. u. 11. elküldeni)

Felhívjuk Tisztelt Olvasóink és Hirdetőink figyelmét, hogy **következő lapzártánk:**
május 31.

AUTÓ-MATERIÁL BT.
Tehergépkocsi-alkatrészek értékesítése
KAMAZ, STAR
1134 Bp., Csángó u. 9. T.: 129-0425
KCR-GÓLYADARU, KAMAZ, ARO
1133 Bp., Hegedűs Gy.u.63. T.: 149-0511
TÁTRA, AVIA, KAMAZ
1044 Bp., Külső-Váci út 30. T.: 169-0277
KAMAZ
2192 Hévízgyörk, Ady E. u. 48.
T.: 06-60-411-609
KAMAZ, STAR
8000 Székesfehérvár, Széchenyi u. 96.
T.: 06-22-338-477
MOZGÓÉRTÉKESÍTÉS
M-3, M-5 autópálya T.: 06-20-392-519
ALKATRÉSZ ADÁSVÉTEL!
Postai utánvét szállítás!

HIRDETNE LAPUNKBAN?
TELEFON:
257-7381
A legolcsóbb a kerületben!

Kulcsmásolás - cipőjavítás
Mindenféle vágóeszköz élezése
(korcsolya is)
XVII., Pesti út 185.
(Csabai út—Pesti út elágazásánál)
Nyitva: H-P 9-18-ig, szo 9-12-ig
A hirdetés bemutatójának **20 %** kedvezmény

FÖLDMÉRÉS, TELEKHATÁR-RENDEZÉS
igazságügyi szakértés, értékbecslés
METRUM Kkt.
XVII., Szürkebegy u. 67. T./F.: 256-6366

A VITÉZ BÚTORSTÚDIÓ RENDKÍVÜLI AJÁNLATA
Kárpitozott bútorok akciós áron.
Tisza konyhabútorok 10 % kedvezménnyel.
Elem- és színválaszték (román étkezők, tálalók, rugós matracok mindenféle méretben.) Íróasztalok és irodaszékek 5300 Ft-tól. Ajándéktárgyak, kisbútorok, széles választékban.
XVII., Péceli út 137. T.: 258-1784.

Rákosliget

1996. november *II. évfolyam 5. szám*

Díszpolgáraink

Meghitt, bensőséges hangulatú ünnepség keretében adta át Kátai Péter polgármester a kerület első díszpolgári címeit október 23-án a Dózsa Művelődési Házban.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete posztumusz díszpolgári címet adományozott Dr. Bartók Albertnek három évtizedes helytörténeti kutató- és gyűjtőmunkájának elismeréseként. A kitüntető címet húga, Weingardtné Bartók Magdolna vette át.

Csekovszky Árpád Munkácsy-díjas keramikusművészt négy évtizedes pályafutása, emberi és szakmai példamutatása elismeréseként választották a kerület díszpolgárává.

A millecentenárium alkalmából tavasszal megalapított díszpolgári cím első alkalommal történt átadására rendezett gálaműsorban fellépett a Liszt Ferenc Vegyeskar, a Liget Kamarazenekar, Kováts Kolos operaénekes és Gáti Oszkár színművész, aki Bartók Albert emlékére Kosztolányi Dezső *Halotti beszéd*, Csekovszky Árpád tiszteletére pedig Kosztolányi *Hajnali részegség* című versét mondta el.

A műsort és a díjátadást a hivatalos ünnepségeken csak ritkán érezhető meghitt hangulat, melegség hatotta át, ami a program összállítóinak és az előadók nagy érdeme.

Dr. Bartók Albert

Rákoskeresztúron született 1912-ben. Apja, Bartók János több évtizeden át gyűjtötte szülőfaluja történetének dokumentumait, a helytörténet iránti elhivatottságot tőle örökölte.

Jogi diplomájának megszerzését követően a helyi közigazgatásban dolgozott. Az 1960-as évek elején egyik alapítója volt a kerületi honismereti csoportnak és a Rákosmenti Helytörténeti Gyűjteménynek. Három évtizeden át gyűjtötte és rendszerezte a kerületre vonatkozó emlékeket, iratokat, fényképeket, újságokat, visszaemlékezéseket, statisztikákat - részben kerületi emberektől, részben pedig levéltári, könyvtári kutatómunka eredményeként.

Az összegyűjtött és rendszerezett anyag publikálását is megkezdte. Rákoskeresztúr történetéből három kötet jelent meg, s ő rendezte sajtó alá Rákoscsaba történetét is. Számos cikke jelent meg a *Honismeret* c. folyóiratban. Helyismerete és helytörténeti munkássága alapján 1991-ben a Képviselő-testület őt választotta a közterületek elnevezését véleményező külső bizottság elnökévé.

1992-ben, 80 évesen, néhány héttel halála előtt még átvehette a Fővárosi Közgyűlés által adományozott *Budapestért* kitüntetést. 1992. december 21-én hunyt el.

Rákosligeten lakott, a III. utcában. Mi, ligetiek úgy is ismerhettük őt, mint Gregor József operaénekes nevelőapját.

Csekovszky Árpád

Munkácsy-díjas keramikusművész, az Iparművészeti Főiskola nyugalmazott címzetes egyetemi tanára. 1931-ben született Csikóstöttösön. Gyermekként került Rákosligetre, s azóta is itt él és dolgozik. 1956-ban szerzett diplomát a Magyar Iparművészeti Főiskola kerámia szakán. 1957 óta tanít a főiskolán, tagja a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének, a Magyar Keramikusok Társaságának, a Nemzetközi Kerámia Akadémiának és a Művészeti Alapnak. Négy évtizedes tanári munkája mellett a szakmai közélet számos területén is aktívan tevékenykedett.

Rákosligeten saját műtermében dolgozik, elsősorban az építészethez kapcsolódó alkotásokat, plasztikákat, illetve egyedi kerámiákat készít. Kerületünkben is találkozhatunk alkotásaival, így többek között a Városháza előcsarnokában álló szökőkúttal, a Fuchs-kastély előtt álló szökőkút plasztikával vagy a Sima utcai óvoda belső terének színes kerámiáival.

Több más elismerés mellett 1962-ben vehette át a Munkácsy-díjat, 1977-ben pedig az Érdemes Művész kitüntetést. Műveivel találkozhattak a tárlatlátogatók Prágában, Helsinkiben, Londonban, Washingtonban és Isztambulban is. A kerületben legutóbb 1992-ben, az Erdős Renée Házban volt önálló kiállítása.

1994-ben elnöke volt, s jelenleg is elnökségi tagja a Rákosligeti Polgári Körnek.

Kitüntetés '56 évfordulóján

Az 1956-os forradalom és szabadságharc során tanúsított helytállása elismeréseként Göncz Árpád köztársasági elnök Magyar Köztársasági Ezüst Érdemkereszt kitüntetésben részesítette Zsámbokréty Zénót, akit a forradalom leverését követő megtorlások idején börtönbüntetésre ítéltek. A kitüntetést Kátai Péter polgármester adta át a forradalom 40. évfordulóján, október 23-án, a díszpolgári címek átadását követően Dózsa Művelődési Ház aulájában.

Mind az évfordulóhoz, mind az elismerés rangjához méltóbb lett volna, ha a kitüntetés átadására az ünnepi gálaműsor keretében került volna sor...

Lapunk a Csaba - Liget Alapítvány támogatásával jelenik meg.

Találkozás és emlékezés régi rákosligetiekkel

Bensőséges kis klubestnek volt színhelye október 15-én délután a Rákosligeti Közösségi Ház, az egykori Polgári Kör. A Rákosligeti Polgári Kör programjába vette, hogy egy-egy találkozásra, beszélgetésre meghívja azokat a köztiszteletnek örvendő embereket, akik egykor Rákosligeten laktak, innen elszármaztak, és szívesen felidézik azon emlékeiket, élményeiket, melyek e településhez, az itt élő emberekhez kötötték őket. Annál is inkább szorgalmazzuk e programot, mivel közeleg Rákosliget fennállásának 100. évfordulója. Így talán az itt élő régiek és az új letelepültek is jobban megismerik e térség múltját, jelenét, és részt vehetnek a jövő formálásában.

Így került sor a fent említett időpontban két kiváló képzőművésszel történt találkozásra. Egyik vendégünk Márk Tivadar jelmeztervező volt, aki 52 évig élt Rákosligeten. Kossuth-díjas, Kiváló és Érdemes Művész, az Operaház örökös tagja. Másik vendégünk Bényi László festőművész volt, aki Rákosligeten született. Sokoldalú ember, művészettörténész, művészeti író, vezető munkatársa volt a Magyar Nemzeti Galériának. Több művészeti díj birtokosa, s kitüntették a Magyar Köztársaság aranykoszorúval díszített csillagrendjével is.

A találkozás kapcsán mindkét mestertől néhány alkotást kiállítottunk a Közösségi Ház kamaratermében, ahol a beszélgetésre is sor került. A termet zsúfolásig megtöltötték az érdeklődők.

Parrag Emil festőművész, a Polgári Kör elnöke mutatta be a két vendéget, valamint Kovács Istvánt, a ligeti cserkészcsapat vezetőjét. (Márk Tivadar és Bényi László alapító tagjai voltak a rákosligeti cserkészcsapatnak 1926-ban.) Ezt követően röviden, szinte csak villanásszerűen, a teljesség igénye nélkül ismertettem a két mester terjedelmes és gazdag életútját.

Márk Tivadar

1908-ban született Budapesten. 1934-ben került a Magyar Királyi Operaházhoz. Oláh Gusztáv szerződtette a fiatal művészt. 43 éven át dolgozott az Operaházban, ahol segítőtársa volt testvérhúga, Márk Edit, az Opera varrodájának vezetője. Márk Tivadar reneszánsz típusú ember: átfogó világképe, hatalmas művelődéstörténeti, művészettörténeti és esztétikai ismeretei vannak. Több nyelven beszél, beutazta Európát és a fél világot. Vallomása szerint a tervezés öröm és szórakozás a számára. Ezért lehet őt boldog embernek tekinteni.

Bényi László

Rákosligeten született 1909-ben. 1931 és 1933 között Aba Novák szabadiskolájában tanult, s emellett a bölcsészkar művészettörténeti előadásait látogatta. Már fiatalon a természeti táj és annak festői ábrázolása vonzotta. Erről tanúskodnak az 1930-ban festett, Rákos-patak híddal és Rákoskeresztúri malom c. képei. Sokat utazott, sokszor járt Erdélyben. Életéről számos monográfia, illetve nagy színes album jelent meg. Ezekben olvasható, hogy festészete hazai gyökerekből táplálkozó, személyes karakterű, színvilága egyéni, expresszív erejű. Mindig nagy szeretettel beszélt, írt Rákosligetről, az itt élő emberekről és azok életéről.

E rövid ismertető után megkértem a vendégeket, hogy ők beszéljenek a régi Ligetről és életükről. Friss, életszerű beszámolókat halhattunk. Felidézve egy kis város színes világát, a sportot, a művelődést, az akkori Polgári Kör színjátszó műsorát, a község kereskedőinek, iparosainak, polgárainak mindennapi életét, az izgalmas kuglicsatákat. A jelenlévők kérdéseire alig győzték a válaszokat. Bényi László arról is szólt, hogy a rákosligeti általános iskolában ő hozta létre Európa első gyermekmúzeumát - erről 1951-ben a *Magyar Nemzet* is megemlékezett.

Még a találkozó előtt megmutattam nekik az újjáépített és rendbehozott háborús emlékművet a Hősök terén. A felvésett neveket érdeklődve olvasták végig, sok ismerős névvel találkozva. Elmondtam nekik, hogy a centenárium kapcsán tervezzük egy kiadvány megjelentetését és egy emlékkő felállítását is parkban. Este lévén rácsodálkoztak a toronyóra kivilágított számlapjára, amely szintén egy újabb színfoltja Ligetnek.

Késő estébe nyúlt a beszélgetés, 10 óra körül vittem őket vissza az Örs vezér téri metró végállomáshoz. Útközben egyre csak azt hallottam tőlük, milyen jó és tartalmas volt ez a néhány óra, amelyet itt töltöttek a rákosligetiek társaságában a régi Polgári Körben.

CSEKOVSZKY ÁRPÁD

A rákosligeti izraelita közösség imaháza

Bár aránylag kicsi, de aktív imaközösség építette az imaházat 1920-ban a XVII. utcában, amely a gödöllői egyházhoz tartozott. A II. világháború szörnyűségei elsöpörték az egyház tagjait, utoljára Gózon Gyula bácsi próbálta összeszedni Pünkösdre a megmaradtakat, szép zölddel fel is díszítette az imaházat, de mivel nem tudtak tizen összejönni, ez a közös imádság elmaradt. Ezzel meg is szűnt itt az egyházi élet.

Később, 1953 és 1982 között bíróság működött az épületben. Ma üresen áll...

KOVÁCS ISTVÁN

Október 16-án lakossági fórumon ismertették a tervezők a Hungarocamion Cinkotai úti telephelyére készített részletes rendezési tervet. A Képviselő-testület másnap tárgyalta az előterjesztést, és jóváhagyta azt. A Hungarocamion privatizációját követően a telephelyen több, önálló cég kezdi meg, illetve folytatja működését, többé-kevésbé a korábbiakhoz hasonló profillal. Az elfogadott terv nem engedi meg, hogy a környezetet a jelenleginél jobban terheljék az ott folyó tevékenységek, és pontosan megszabja azt is, hogy a telephelyen hol és milyen zöldfelületet (gyep, cserje- és fasor) kell a tulajdonosoknak kialakítaniuk.

* * * * *

Teljeskörű építési tilalmat rendelt el a Képviselő-testület a Gyöngytyúk utca mögötti, zártkertként használt ingatlanokra 1998 végéig, abból a célból, hogy az esetleges építkezések a későbbiek során - kedvező döntés esetén - ne jelentsenek akadályt a terület rendezése, az utcák kialakítása és a közművek kiépítése előtt.

Gekovszky Árpád †

Titkos tárgyalások Washingtonban

A túlélésért harcolnak a dohánygyárak

(Tudósítónktól)

WASHINGTON – A Fehér Házat óránként tájékoztatják az alkudozásokról, amelyeknek eredményeképpen *minden megváltozhat* az amerikai dohánygyárak körül. Az egészséges életmód hirdetői, a fiatalkorúak védelmezői, a rákos betegek és a hozzátartozók nagy győzelmet arathatnak. A megállapodás azonban még nem jött létre, mert a kongresszusban és a cigarettaellenes lobbykban sokan ellenzik az alakuló egyezséget, s attól tartanak, hogy a nikotinon meggazdagodott cégek némi veszteség árán azért folytathatják áldatlan tevékenységüket.

Az egyik elővárosi Doubletree-szállóban ült tárgyalóasztalhoz a Philip Morris és az R. J. Reynolds néhány ügyvédje a dohányipart perlő immár huszonhárom állam ügyészével és a lobbyk képviselőivel. S az *ágazat erejének hanyatlására* utal, hogy körvonalazódik az évszázad nagy kiegyezése. A gyárak háromszázmilliárd dolláros alapot hoznak létre a következő huszonöt évben, s a pénzt elosztják az államok között, a dohányzás okozta egészségügyi közkiadások fedezésére. *Újabb ötszázmilliárd dollárt* fordítanának a cigarettázás elleni, felvilágosítókampányra. Felszámolnák a cigarettákat árusító automatákat, az országúti óriásplakátokat, s e termékeket nem lehetne emberrel együtt reklámozni. Az élelmiszer- és gyógyszeripart szabályozó szövetségi hivatal jogosítványt kap arra is, hogy a dohányüzemek tevékenységét áttekintse. Ám ennek fejében a nikotint nem minősítenék kábítószernek. S a dohánygyárak ellen minden folyamatban lévő pert leállítanának.

Mi történt? *Clinton* elnök immár *évek óta hadban áll* a dohányiparral, hadat üzent a tinédzsereket célzó hirdetéseknek, s a közvélemény elé tárta a dohányzás ártalmasságáról szóló jelentéseket. A napokban Alaszka is csatlakozott azon államokhoz, amelyek kártérítést követelnek az egészségügyi költségekért. Egyéni perek tömege is indult, amelyekben a dohányzás áldozatai és családtagjai követelnek óriási összegeket, s az elmúlt évtizedek gyakorlatával ellentétben, *immár nyernek is*. S végül, de nem utolsósorban, a Liggett gyár nemrégiben beleegyezett abba, hogy az állami ügyészeknek átadja azokat az iratokat, amelyek bizonyítják a dohányvállalatok szándékát a nikotin szenvedélybetegséget és tüdőrákot okozó – és évtizedek óta ismert – hatásainak az elhallgatására. Vagyis e cégek felett sötét viharfelhők gyülekeznek, a gyárak pedig menekülni akarnak, s *inkább fizetnek, csak ne bántsák őket*. Tevékenységüket amúgy is részben átszervezték már, az élelmiszeriparban is hatalmas érdekeltségeket szereztek, s külföldön nem folyik ilyen ádáz harc a dohányzás ellen, mint az Egyesült Államokban. (Bár Nagy-Britannia betiltotta a Marlborót füstölő alakot, s általában a fiatal, egészséges, fiatal dohányzó férfiakat és nőket ábrázoló hirdetéseket.)

Lautenberg New York-i szenátor szerint a bizalmatlanság légköre veszi körül a dohányipart, s a kongresszus szeretne meggyőződni arról, hogy a cigarettázás áldozatai megfelelő kártérítésben részesülnek. S a szerda esti tévéhíradókban elhangzottak olyan vélemények is, hogy a teherviselés és a korlátozások elfogadása nyomán sem módosul alapvetően az üzletmenet, vagyis a profit megnyirbálása után is „szabadon gyilkolhatják a polgárokat" a dohánygyárak.

Blahó Miklós

A **Magyar Nemzet** megkérdezte:

Újraindul-e az iskolatej-akció?

Az iskolatej-akciót hosszú éveken át a Soros-alapítvány finanszírozta, így jutottak tejhez, kiflihez a kisdiákok. Az alapítvány már a kezdeti időszakban is jelezte, hogy idővel szponzorokat kíván bevonni, s miután ez megvalósul, fokozatosan kivonul a programból. Tavaly tavasszal azután bejelentette, hogy szeptembertől nem áll módjában támogatni az akciót. Ezért az 1996-97-es tanévtől kezdődően a szociálisan rászoruló általános iskolás diákok nem kaptak ingyenes iskolatejet. Most az akciót a Fővárosi Önkormányzat közösen a kerületekkel, illetve két céggel újraindítja. A részletekről *Demszky* Gábor főpolgármester számolt be lapunknak.

– A huszonnégy fővárosi önkormányzat 243 millió forintos anyagi támogatásával áprilistól indul újra a tejakció. A pénzből jövő év június 12-ig 44 ezer szociálisan rászoruló kap naponta egy tejet vagy kakaót, illetve egy péksüteményt.

– *Ki finanszírozza az akciót?*

– A Fővárosi Önkormányzat az újraindítása végett levélben kereste fel a kerületeket arra kérve őket, hogy a jövőben közösen finanszírozzák a programot. A tárgyalásokon 22 kerület támogatta a javaslatot. A megegyezés értelmében a tejalap fedezetét a budapesti önkormányzatok közös tehervállalása mellett az iparűzési adóból kell elkülöníteni.

– *Kik adják és kik kaphatnak tejet?*

– A szociálisan rászorulók körét az önkormányzati, az alapítványi és az egyházi iskolák osztályfőnökei állapítják meg. A tejakcióra kiírt pályázaton a Dunakenyér Rt. és a Avonmore Kft. közösen nyert, ők szállítják a tejet és a kiflit az iskolákba.

(fazekas-ruck)

Mosógép repülőknek

Egy csepp vér kell hozzá

Malária teszt turistáknak

Német tudósok olyan vizsgálati módot fejlesztettek ki a malária egyik veszélyes formájára, amellyel a turisták *egyetlen csepp vér árán maguk is megállapíthatják*, hogy nem fertőződtek-e meg a betegséggel, jelentette be Münchenben a Bajor Immun- és Trópusi Orvostudományi Társaság. A teszt elvégzéséhez egy tesztkártyára kell helyezni – ejteni – egy csepp vért, s hozzá kell adni egy reagens anyagot, s az eredmény nyomban leolvasható. A teszt *Malaquicxk* néven kerül forgalomba.

Megkezdi munkáját a CTBTO

Évi negyvenötmilliárdot „hoz" az ENSZ Bécsnek

Bécs, mint New York és Genf után a harmadik ENSZ-város, újabb világszervezeti intézménynek ad helyet. Várhatóan háromszázan dolgoznak majd a CTBTO-ban, amely a nukleáris robbantások tilalmát hivatott világszerte ellenőrizni.

A *Compress* jelentése idézi dr. Michael *Häupl* bécsi polgármestert, aki szerint az új testület helyszínválasztása annak elismerése, hogy Bécs nagy hangsúlyt helyez a környezetvédelemre, és ökológiai mintavárosként szerepel a nemzetközi köztudatban.

A döntés erősíti Bécs ENSZ-város jellegét, annál is inkább, mert az elmúlt időszakban fel-felreppentek hírek, hogy a világszervezetnek az iparfejlesztéssel foglalkozó szakosított intézménye, az UNIDO elköltözne az osztrák fővárosból. Az ENSZ-jelenlét különben nemcsak a város presztízsét növeli, de a világszervezet 3500 alkalmazottja tavaly *több mint hárommilliárd schillinget*, tehát 45 milliárd forintnak megfelelő összeget költöttek el Bécsben.

Külön ajándék előfizetőinknek!

Nyereményvonal játékunkban egyéni előfizetőinknek további lehetőséget

Ma

Napkelte: 5 óra 48 perc, napnyugta 19 óra 39 perc.

Andrea, Ilma és ***Apolló*** nevű olvasóinkat köszöntjük.

Az Andrea latin név, jelentése: férfias. Ez a jelző nem erény a hölgyeknél, és esetleg megpróbálják bizonyítani az ellenkezőjét. Mindenek ellenére közkedvelt név, kiváltképp a művészvilágban és a sportban.

Az Ilma görög eredetű név, azonkívül Vörösmarty irodalmi névalkotása. Vörösmarty Csongor és Tünde című drámájában találkozhatunk Ilmával, a tenyeres-talpas parasztmenyecskével, aki az eszem-iszom és durva Balgának volt a felesége. Úrnője, Tünde maga mellé emelte, és tündér rangot adott néki, de ő egy új szerelemért ismét „leszállt" a földre.

Az Apolló görög, latin eredetű név. Mint tudjuk, a görög mitológiában ő a világosság, a költészet és az ének istene. A keresztény vallástörténetben is megtalálni e nevet. Ma az egyház Szent Apolloniusra – aki isz. után 185 körül Rómában született – emlékezik, akinek, mert nem tagadta meg hitét, Perennis prefektus fejét vétette.

Évforduló

Ma 100 éve, 1907. április 18-án született Budapesten Rózsa Miklós háromszoros Oscar-díjas, magyar születésű amerikai zeneszerző. Vegyészmérnöknek készült, lipcsei, párizsi, londoni évek után Hollywoodba költözött. A Bagdadi tolvaj zenéjéért Oscar-díjat kapott, akárcsak később a Kettős élet és a Ben Hur kísérőzenéjéért. Az 1940-es évektől a Metro-Goldwyn-Mayer és más szórakoztatóipari mamutvállalatok felkérésére több mint száz filmzenét komponált, amelyek közül a fentieken kívül kiemelkedett a Lady Hamilton, A dzsungel könyve, a Julius Caesar, a Cid zenéje. Emellett a klasszikus zenéhez sem maradt hűtlen: hegedű- és zongoraversenyeit a leghíresebb művészek mutatták be, illetve vezényelték. Az 1960-as években a University of Southern California tanárává nevezték ki, az Amerikai Filmzene-

– A Magyar Sajtószakszervezet és a Duna Press által alapított elismerést csütörtökön nyújtotta át dr. Fodros István – dr. Lepies Györgynek, a szakszervezet főtitkárának jelenlétében – Németh Krisztinának, a Belügyminisztérium sajtófőnökének, a hazai újságírás szakmai jellegű kiemelkedő segítéséért.

– Ha majd én nagy leszek, megmutatom a világnak, hogy… Ezzel a címmel ír ki rajzpályázatot az UNICEF magyar nemzeti bizottságának az a tanácsadó testülete, amely 14–18 éves fiatalokból áll. Az ENSZ gyermekalapjának ötvenéves fennállására várják a rajzokat – tájékoztatta lapunkat Kecskeméti Edit, a bizottság igazgatója. A pályázatot korosztályonként nyolc–tizenhat év közötti gyermekek számára hirdetik meg. Ők legfőljebb három pályaművel jelentkezhetnek, s a rajzok hátoldalán tüntessék föl adataikat és „a befejezetlen mondat" befejezését. Május 5-ig kell beküldeni a pályaműveket az 1027 Budapest, Varsányi Irén utca 26–34. címre.

– Gammasugárzást mérő készüléket, amely az értékhatárt meghaladó sugárzásnövekedés esetén riasztja a Baleseti Információs Központot, mintegy hetven ponton szereltek fel az országban. A polgári védelemnél a héten üzembe helyezett sugárvédelmi mérőkocsi a beérkező riasztás ellenőrzése érdekében helyszíni méréseket végez. Schieber József, a polgári védelem szóvivője az átadás alkalmával elmondta: a biztonság érdekében kellett kiegészíteni a stabil hálózatot egy mobil rendszerrel.

Meghalt Csekovszky Árpád

Életének 67. évében, április 16-án meghalt Csekovszky Árpád Munkácsy-díjas keramikusművész, érdemes művész, nyugalmazott egyetemi tanár, aki 1957-től volt a Magyar Képzőművészeti Főiskola tanára – tudatta lapunkkal a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége–Magyar Keramikusok Társasága és a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete. Temetéséről később gondoskodnak.

– Felbocsátották a 95. Ariane-rakétát, amely ezúttal egy thaiföldi és egy japán műholdat juttatott a világűrbe. Az esemény közép-európai idő szerint csütörtök hajnalban történt a Francia Guyanában lévő Kourou űrközpontban. Az idén most indítottak harmadszor Ariane-rakétát, s az Ariane–4-es sorozatban ez volt az egymást követő 24. sikeres indítás.

– Európában Bulgáriában a legnagyobb mértékű a népesség fogyása az Európa Tanács statisztikái szerint. Ezer emberre jelenleg évente hat–nyolc fős a halálozás, s tekintettel a születések hanyatló számára, a két mutató együttesen jelentős népességfogyást jelent a balkáni országban. Ehhez járult még az elmúlt években a nagy, néhol negyed falukat elnéptelenítő kivándorlás is.

EVOLÚCIÓ

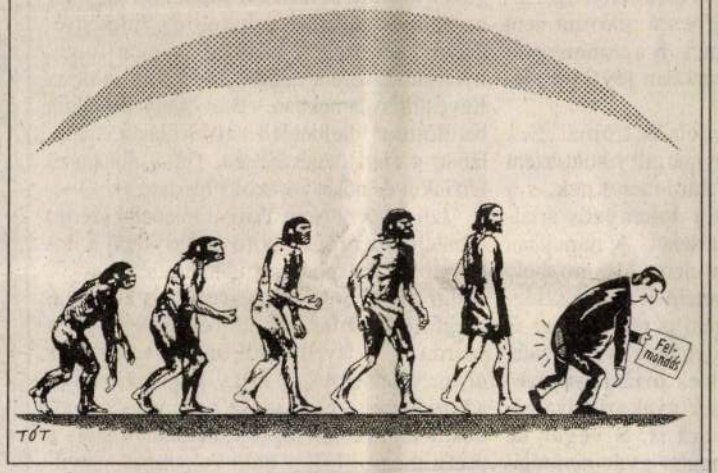

Tóth Gyula rajza

– Hajléktalanok Európa-szobája néven, az Európai Unió Phare-programjának támogatásával munkaközvetítő irodát nyitnak pénteken a Menhely Alapítvány nappali melegedőjében Budapesten, a VIII. kerületi Práter utca 29/B szám alattt. Az 1989 óta működő melegedőben korábban is foglalkoztak iratok beszerzésével, orvosi ellátás, szállás megszervezésével, de állásközvetítésre nem volt lehetőségük.

– Újabb tűz Mekkában. Csütörtökön a Mekkához közeli minai zarándoktáborban, ott, ahol a keddi hatalmas tűzvészben 343 ember vesztette életét és mintegy 1300 megsérült, ismét tűz ütött ki. Szaúdi polgárvédelmi illetékesek tájékoztatása szerint a tüzet sikerült alig fél óra alatt eloltani, és senki sem sérült meg.

– A gyerekek számára az iskolába vezető út legkockázatosabb közlekedési eszköze az autó. Egy német tanulmány szerint a legbiztonságosabb az iskolabusz vagy a tömegközlekedés.

– Sorozatos csalással jelentős összegeket nyertek az olasz állami televízió, a RAI egyik népszerű élő kvízműsorában a „találomra" felhívott nézők, s a csalást élő adásban leplezték le. Az azonnali vizsgálat gyanítani engedi, hogy valóságos bűnszervezet épült ki az ilyen tévés játékműsorok kiaknázására, s a csalás hátterében az a pénzügyminisztériumi ellenőr áll, akinek a feladata éppen a szabályok betartásának ellenőrzése lett volna. Az élőben elkövetett csalást múlt vasárnap 3,5 millió néző szeme láttára leplezte le a műsorvezető.

Autós üldözés a Nagykőrösi úton

Ismét támadtak az ukránok, jók el

– Megkoszorúzzák a Balatont. Habár semmi jele a tavasz közeledtének, és a tó vizén méteresek a hullámok, holnap reggel megkezdődik a balatoni hajózási előszezon. A megszépült badacsonyi kikötőből kilenc órakor fut ki az első járat, fedélzetén a bortermelő község képviselőivel, akik Fonyódra érve felveszik a hajóra a somogyi kisváros köztestületének tagjait, majd visszaútban, közös tisztelgésként, koszorút dobnak a tóba.

– A szervezett bűnözés Magyarországon, akárcsak más kelet-európai országokban, azért talált olyan jó táptalajra, mert a kommunista rendszer bukása után joghézag keletlezett – írja a budapesti maffiaháborúval foglalkozó cikkében csütörtökön a Slovo című liberális cseh napilap. .

– Lemondott tisztségéről Suhai Sándor, Nagykanizsa megyei jogú város szocialista polgármestere. Döntését a szerdán késő estig tartó közgyűlés zárt ülésén jelentette be.

– Két sárvári üzem felrobbantásával fenyegetőzött kedden egy ismeretlen telefonáló. Először a Rába Sárvár Kft. két telephelyének a levegőbe röpítését helyezte kilátásba, majd a helyi Pepsi-Cola üzemét. A nyomozóknak – szombathelyi sgítséggel – sikerült elfogniuk B. A. celldömölki munkanélkülit, aki beismerte, hogy ő volt a telefonáló. Elmondta, korábban mindkét gyárban dolgozott, és sértődöttségből követte el tetteit. A huszonhét éves férfi ellen eljárást indítottak.

– Halálos közlekedési baleset történt a hajdú-bihari Aradványpusztán, a Nyíradony felé vezető úton. Egy Németországban dolgozó helyi lakos Opel Senator gépkocsijával a kanyarban megcsúszott, áttért a menetirány szerinti bal oldalra, s ott frontálisan ütközött egy Opel Astrával. A vétlen kocsi vezetője és utasa a helyszínen életét vesztette, míg a vétkes autós súlyos, de nem életveszélyes sérüléseket szenvedett. A rendőrségi vizsgálat miatt a forgalom az úton több órán át szünetelt.

50 éve írtuk

A piacokon és az üzletekben most már hosszabb idő óta kevés a vaj. A háziasszonyokat nem is lepte meg az a körülmény, hogy húsvét körül vajhiány lépett fel, mert ebben az időszakban rendszerint kevés a tejtermék. A meglepő az volt, hogy az áruhiány elhúzódott, s még ma is kevés vaj van a piacon. Az üzletek csak az állandó vevőknek adnak 10–20 deka vajat, és a kórházak, jóléti intézmények ellátását csak úgy sikerült fenntartani, hogy az OMTK forgalomba hozta közel tíz vagont kitevő tartalékát.

A helyzet komikuma

Népdal

Megismerni a magyart póruljárásáról…

Mai mese

Több is kellett a ravaszdinak!

Kikötés

Az új Nemzeti Színház tervezésére kiírt pályázatban csupán egyetlen kikötés szerepel: az, hogy recessziós stílusban kell felépülnie.

Végre

Kiss Elemér államtitkár bejelentette, hogy a kormánynak eltökélt szándéka az Idegrendészeti Hivatal felállítása.

Megfigyelés

A politikusokat egyetlen országban sem fenyegeti az agyelszívás.

Böcz Sándor

– Őrző-védők Egyeken. Annyira megromlott a közbiztonság Egyeken, hogy a helység önkormányzata őrző-védő kft.-t fogadott fel a rend védelmére. Ezzel az intézkedéssel remélik pótolni azt az öt rendőrt, akiknek a helye mind ez idáig betöltetlen a helyi rendőrségen.

Pár fokos melegedés

OSEKOVSZKY ÁRPÁD

Magyar Szemle.
2003/5.

61.o.

a megállapitást, egyeseknél hall-
lt, igy a Greconál, a Rubens alvó
a Michelangelo karnál. -
ni Nagytiszteletű Uram figyelmét a
lőterjesztetteket, s ha B[uda]-
a gyűjteményt, amely Dr. Róna-
kir.[ályi] jogügyigazgatónál[5]
.[elet].)
ncoló leányt, egy puttót és egy
zeknek való bemutatáskor Ferenczy
sőbb más megállapitotta, hogy
ga cimű festményéhez. Más, a fest-
szárnya, balkarja, ahol balra a
zése, haja, az oroszlán fej, a
bunkó alakja, a tölcsér magassága,

Csekovszky Árpád

Magyar Iparművészet az
ezredfordulón 2003

99.1.

Csákovszki Árpád

A pécsi országos kerámia biennálén szerepeltek művei.

Láttuk, hallottuk a kiállítóternekben,
1942. IX. 16. 14.20 Petőfi 16 V.

Csékovszky Árpád

Megbízást kapott Csékovszky Árpád
a veszprémi Kossuth L.-u.-ai
Szolgáltatóház részére kerámia
falképeket készíteni.

/

-------:Köztérimunkák.

Művészet, 1976.október - 48.oldal.

rum, mint szocso, mint ítelőszék remekül működött, és ehhez igen gyakran még minőségi munkára sem volt igazán szüksége. (Mellesleg: ez egyáltalán nem valamiféle sajátosan és kizárólagosan magyar jelenség volt. Amikor a Nagy Hazában kitört a glasznoszty meg a peresztrojka, valósággal osztódással szaporodtak a keményen kritikus, leleplező darabok és előadások, és, nem érthetetlen módon, azoknak volt a legnagyobb sikerük, amelyek leginkább valamiféle dramatizált, dialogizált vezércikkre hasonlítottak, s a színpadi publicisztika körébe voltak sorolhatók.)

Elérkezett a rendszerváltoztatás és a színház nálunk hamarosan tanácstalanná vált. Legyen továbbra is ellenzéki? No de ki ellen? Olvasson be? No de kinek? Rúgjon bele az *„átkos"* döglött oroszlánjába? Kit érdekel, amikor a politika ezen már messze túlhaladt, és többé már nem a színház, hanem a parlament a nagy színjáték színtere?

Nagyjából megszűnt az ellenségkép, majd nagyon gyorsan megszűntek az új – és a régebbi – illúziók is. Az állam gyors tempóban vonult kifelé a kultúrából, s így a színház mögül (alól, fölül) is eltűntek a stabilizáló tényezők. Halmazati helyzet állt elő. Egyszerre kellett volna megtalálni az új szituációban a zavartalan anyagi továbbélés módozatait, kitalálni, akkor most miről is szóljon hát a színház, és végbe kellett volna vinni a szerkezet, a struktúra átalakítását, éppúgy, mint az új meg még újabb művészgenerációk (főleg rendezők) beépülését – azokét, akiket nem túlságosan érdekel az előző generáció gondja-baja, de az eredményei sem.

(takács)

Tehetségkutató gyermektáncverseny

Idén immáron hetedik alkalommal rendez Országos Tehetségkutató Táncversenyt a Magyar Divat- és Sporttáncszövetség. Az idei verseny – ahol diszkó, show-tánc és show-formáció kategóriákban mérhetik össze tudásukat a 8–11 és a 12–15 éves fiatalok – 17-én 10 órakor kezdődik a Petőfi Csarnokban.

Üzenet a popzenében

Új színnel bővült a honi popzenei paletta: a Szakács László (zeneszerző, billentyűs) és Frenyó Ágnes (szövegíró, énekes) alkotta Message popduó – miután Maradj című kislemezük sikeres fogadtatásban részesült – a napokban megjelentette első nagylemezét, a Végtelent.

Kerámiakiállítás Rákoshegyen

Csekovszky Árpád keramikusművész alkotásaiból nyílt kiállítás a hétvégén, az Erdős Renée-házban (XII. ker., Báthori u. 31.). A Vigyázó Ferenc Művelődési Társaság és a XVII. Kerületi Önkormányzat szervezte tárlat június 5-ig várja az érdeklődőket.

Az értékteremtő műveltség vállalása

Mit jelent ma az értékteremtő magyar műveltség vállalása? címmel rendez beszélgetést a Deák Ferenc Polgári Kör ma este 18 órától a nagykanizsai Hely Klubban (Sugár u. 13.). Az est házigazdája: Rajnai Miklós, a csurgói Csokonai Vitéz Mihály Művelődési Központ igazgatója.

Balettpremier Győrött

Az operaház fantomja című táncdrámát május 17-én mutatja be a Győri Balett. A produkció librettóját és koreográfiáját Libor Vaculik a prágai Slut Balett igazgatója készítette Gaston Lerouxe regénye nyomán. A főbb szerepeket Bombicz Barbara, Pátkai Balázs, Ströck Barbara és William Fomin alakítják. A díszleteket és a jelmezeket Gombár Judit tervezte.

A vízparti élet háza

Megnyílt a vízparti élet háza a Fővárosi Állat- és Növénykertben. A sérülékeny vízi élőhelyeket és azok lakóit kifutók, akváriumok, valamint interaktív játékok segítségével bemutató kiállítás a Vidraház, illetve a Bagolyvár átalakított területén található.

Új elnök a Bécsi Filharmonikusok élén

A korábbi elnökhelyettest – s az eddigi elnök, Werner Resel lemondása óta a vezetői pozíciót betöltő – Clemens Hellsberget választották a Bécsi Filharmonikusok új elnökévé. Az új vezető szerint itt az ideje annak, hogy a zenekar önmagán belül is megtalálja azt az egységet, amely a pódiumon jellemzi, és túllépne a sorait megosztó ellentéteken.

hogy végleg elhagyja faluját, már csak látogatóba tér hébe-hóba vissza. A XX. század elejére kicsit megkopott az utazóláda zöld festése, de gazdája, akkorra magyar–német szakos polgári iskolai tanár, már nem abba csomagoltatta úti holmiját. Elegáns bőröndöt vitt magával, valahányszor menyasszo-

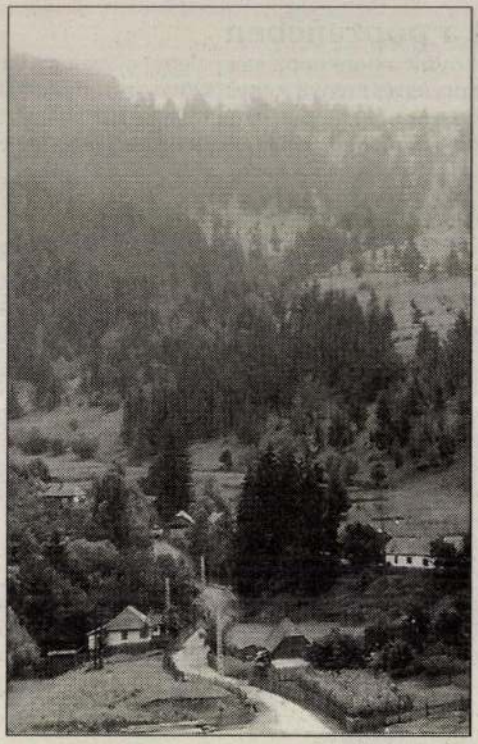

FOTÓK: MÓSER ZOLTÁN

nya családjához indult Vásárhelyre. Az esküvő után egy héttel is bőröndökkel utaztak Velencébe nászútra. Az ifjú férj Triesztben vett egy német nyelvű velencei útikönyvet. Ma is őrzöm, mert a címoldalra beírta: *„Trieszt, 1905. júl. 21. Tankó Péter."*

Egy vagy két hetet is eltöltöttek Velencében; ki tudja már? Végigjárták a templomokat és palotákat, áthajóztak Muranóba, etették a Szent Márk tér galambjait, vacsora után megittak egy-egy pohár vörösbort, aztán csak ringatóztak egy feketére festett falu, Türkös, Csernátfalu, Hosszúfalu, Tatrang, Zajzon, Pürkerec – mint egy gyöngysor szemei fűződnek föl a hosszan elnyúló völgyek patakjaira. Nagyapám abban az iskolában tanított, ami egykor *Eötvös József* támogatásával *Báron Benedek* nagylelkű adományából épült. A pesti bankár friss nemességéhez a Hétfalusi-csángó előnevet kapta, s ezt hálálta meg 12 ezer forintokkal.

Nagyapám a Nagyláda mellett ülve javítgatta délutánonként a füzeteket, ám esténként vastag zöld terítő – brassai posztó – került simára kopott tetejére, és nagy kártyacsatákat vívtak mellett néha éjfélig is. A Nagyláda – nekem most íróasztalom – tudja, de nem válaszol néma kérdésemre, pedig tanúja volt számos huszonegy-fogásnak és bravúros pagát ultimónak. A kártyázók vörösbort ittak metszett poharakból, illatos dohányfüst terjengett körülöttük, nagyanyám finom, foszlós kalácsot szelt vendégeinek abból, amit a leánykának sütött kakastéjjel, ahogy később nekem és öcsémnek is habos kávé mellé *ozsonyára*.

Anyám a konyhában a Kisládára mászott fel, s azon üldögélve hallgatta a székely leány éneklését, aki Csíkból jött szolgálni, hogy megkeresse a kelengyéjét. A Kisládára dobta le nagyapám is gombás tarisznyáját, mikor hosszú erdei barangolásaiból hazatért. Tudta már, hogy soha nem születik meg a fiú, akit annyira szeretett volna, megalkudott hát a sorssal, és kislányával járta az erdőt. Neki tanította meg mindazt, amit fiának tanított volna, ha lett volna fia.

A két láda további útja kifelé vezetett Erdélyből. Gyulafehérvár volt az utolsó állomásuk, de azok már nem szép idők voltak. Rettegés, háború, menekülés és végül a hosszú utazás vagonlakóként a tehervagonban. Így kerültek át végleg Dél-Erdélyből a Dél-Alföldre gazdáikkal, hogy aztán két rövid évtizednyi békesség után az újabb háború poklába kerüljenek.

A ládák most nálam vannak. Jól bírják magukat; ugyan mi is az a kilencven-száz év egy láda életében? Csak néha hallom, kivált hosszú téli éjszakákon egy-egy halk reccsenésüket. Ilyenkor tudom, zöld ágakat álmodnak maguknak s az ágakon villogó szemű vadmacskákat.

Jámborné Balog Tünde

Ø Csekő Rózsi

csípkeszaktanítónő

Értimisk 1908/9.

17. l.

Pénzgyűjteménye a nímegi múzeumban

VI. 139.

MDK

CSekő Rózsi

1908-1o. textil szaktanitónő

Az Ipm. Isk. ...tanárai...szakoktatói... Iparmüv. Isk. Évk. 1934-36. Bp. 1936. 46 l.

Csekő Rózsi, iparmüvész

Az Orsz.M.Kir.Iparmüvészeti Iskola tanarai,tanarsegédek,/segédtanarok/,-Textil ~~txxxx~~ szaktanitónő: Csekő Rózsi,-1908-1910 53.old

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparnüv.Iskola/1880-1944/ oktatasi rendszere és ~~xxxxxx~~ forrásai 37.old

Müv.Tört.Ert. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

CSÉKÚT (Veszprém)

RMV 5, 345 l.

R. K. Ttemplom az Örangyalok tiszteletére szentelve. Ötszögű apszis, hatalmas pilléres, középkori.

Csékút

Czekuti rk templom

Szt Anna tiszteletére
(igy: Szt Anta)
(Veszprém vm)

Helyreállittatta Bíró
Márton püspök

Pehm 460. l

Cséky Rezső

Nemzeti Szalon 1900 tavaszi kiáll.

Gyermek a mályvák közöll, olajf. 260 kr

Madonna Immaculata, olajf. 260 kr.

Varjú Elemér X. 223.

Cséki Rezső, festő. A Szegedi Képzőművészeti Egyesület 1899. évi őszi kiállításán Mályvák és Madonna cz. olajfestményeivel vett részt.

Kiáll. tárgymutató.